Vaaraan by Bhai Gurdaas

Vaar 1

ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਕੋ ਸਤਨਾਮੁ ਜਿਸ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਯਾ॥ (1-1-1) ਭਵਜਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਕੇ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਹਿ ਸਮਾਯਾ॥ (1-1-2) ਜਨਮ ਮਰਨ ਭਉ ਕੱਟਿਆ ਸੰਸਾ ਰੋਗ ਵਿਜੋਗ ਮਿਟਾਯਾ॥ (1-1-3) ਸੰਸਾ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿਚ ਦੁਖ ਸਬਾਯਾ॥ (1-1-4) ਜਮਦੰਡ ਸਿਰੋਂ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਕਤ ਦੁਰਜਨ ਜਨਮ ਗਵਾਯਾ॥ (1-1-5) ਚਰਨ ਗਹੇ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਸਤਿ ਸਬਦ ਦੇ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਯਾ॥ (1-1-6) ਭਾਇ ਭਗਤ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ॥ (1-1-7) ਜੇਹਾ ਬੀਉ ਤੇਹਾ ਫਲ ਪਾਯਾ॥ (॥ (1-1-8)

ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਸਾਸ ਨ ਮਾਸ ਸਨ ਅੰਧ ਧੁੰਦ ਕਛ ਖਬਰ ਨ ਪਾਈ॥ (1-2-1) ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕੀ ਦੇਹ ਰਚ ਪਾਂਚ ਤਤ ਕੀ ਜੜਤ ਜੜਾਈ॥ (1-2-2) ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਚੌਥੀ ਧਰਤੀ ਸੰਗ ਮਿਲਾਈ॥ (1-2-3) ਪੰਚ ਵਿਚ ਆਕਾਸ ਕਰ ਕਰਤਾ ਛਟਮ ਅਦਿਸ਼ ਸਮਾਈ॥ (1-2-4) ਪੰਚ ਤੱਤ ਪਚੀਸ ਗੁਣ ਸ਼ਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਮਿਲ ਦੇਹ ਬਣਾਈ॥ (1-2-5) ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਲਿਤ ਕਰ ਆਵਾਗਉਣ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਈ॥ (1-2-6) ਚੌਰਾਸੀਹ ਲੱਖ ਜੋਨ ਉਪਾਈ ॥੨॥ (1-2-7)

ਚੌਰਾਸੀਹ ਲੱਖ ਜੋਨ ਵਿਚ ਉੱਤਮ ਜਨਮ ਸੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ॥ (1-3-1) ਅਖੀ ਵੇਖਨ ਕਰਨ ਸੁਨਣ ਮੁਖ ਸ਼ੁਭ ਬੋਲਨ ਬਚਨ ਸਨੇਹੀ॥ (1-3-2) ਹਥੀਂ ਕਾਰ ਕਮਾਵਨੀ ਪੈਰੀ ਚਲ ਸਤਿਸੰਗ ਮਿਲੇਹੀ॥ (1-3-3) ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਖੱਟ ਖਵਾਲਨ ਕਾਰ ਕਰੇਹੀ॥ (1-3-4) ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਸਮਝ ਸਨੇਹੀ॥ (1-3-5) ਗੁਰ ਭਾਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਲੈ ਮੁਖ ਪਿਵੇਹੀ॥ (1-3-6) ਪੈਰੀ ਪਵਨ ਨ ਛੋਡੀਐ ਕਲੀ ਕਾਲ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੇਹੀ॥ (1-3-7) ਆਪ ਤਰੇ ਗਰ ਸਿਖ ਤਰੇਹੀ॥ (1-3-8)

ਓਅੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ ਏਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਪਸਾਰਾ॥ (1-4-1) ਪੰਚ ਤੱਤ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਘਟ ਘਟ ਅੰਦਰ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਸਾਰਾ॥ (1-4-2) ਕਾਦਰ ਕਿਨੇ ਨ ਲਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਸਾਜ ਕੀਆ ਅਵਤਾਰਾ॥ (1-4-3) ਇਕਦੂੰ ਕੁਦਰਤ ਲੱਖ ਕਰ ਲੱਖ ਬਿਅੰਤ ਅਸੰਖ ਅਪਾਰਾ॥ (1-4-4) ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸ਼ੁਮਾਰਾ॥ (1-4-5) ਇਕਸ ਇਕਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਦਸ ਦਸ ਕਰ ਔਤਾਰ ਉਤਾਰਾ॥ (1-4-6) ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬਿਆਸ ਕਰ ਕਈ ਕਤੇਬ ਮਹੰਮਦ ਯਾਰਾ॥ (1-4-7) ਕੁਦਰਤ ਇਕ ਏਤਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥8॥ (1-4-8)

ਚਾਰ ਜੁਗ ਕਰ ਥਾਪਣਾ ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਆਪੁਰ ਸਾਜੇ॥ (1-5-1) ਚੌਥਾ ਕਲਜੁਗ ਥਾਪਿਆ ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਰਾਜੇ॥ (1-5-2) ਬਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਵੈਸ਼ ਸੂਦ੍ ਜੁਗ ਜੁਗ ਏਕੋ ਵਰਨ ਬਿਰਾਜੇ॥ (1-5-3) ਸਤਿਜੁਗ ਹੰਸ ਅਉਤਾਰ ਧਰ ਸੋਹੰਬ੍ਰਹਮ ਨ ਦੂਜਾ ਪਾਜੇ॥ (1-5-4) ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵਖਾਣੀਐ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਤੇ ਬੇਮੁਹਤਾਜੇ॥ (1-5-5) ਕਰਨ ਤਪੱਸਯਾ ਬਨ ਵਿਖੇ ਵਖਤ ਗੁਜਾਰਨ ਪਿੰਨੀ ਸਾਗੇ॥ (1-5-6) ਲਖ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਆਰਜਾ ਕੋਠੇ ਕੋਟ ਨ ਮੰਦਰ ਸਾਜੇ॥ (1-5-7) ਇਕ ਬਿਨਸੇ ਇਕ ਅਸਥਿਰ ਗਾਜੇ॥੫॥ (1-5-8)

ਤ੍ਰੇਤੇ ਛੱਤੀ ਰੂਪ ਧਰ ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਬਡ ਅਵਤਾਰਾ॥ (1-6-1) ਨਉਂ ਹਿਸੇ ਗਈ ਆਰਜਾ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਪਸਾਰਾ॥ (1-6-2) ਦੁਆਪੁਰ ਜਾਦਵ ਵੇਸ ਕਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਉਧ ਘਟੈ ਆਚਾਰਾ॥ (1-6-3) ਰਿਗਬੇਦ ਮਹਿੰ ਬ੍ਰਹਮਕ੍ਰਿਤ ਪੂਰਬ ਮੁਖ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਬਿਚਾਰਾ॥ (1-6-5) ਖੜ੍ਹੀ ਥਾਪੇ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਦਖਣ ਮੁਖ ਬਹੁ ਦਾਨ ਦਾਤਾਰਾ॥ (1-6-5) ਵੈਸੋਂ ਥਾਪਿਆ ਸਿਆਮ ਵੇਦ ਪਛਮ ਮੁਖ ਕਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਰਾ॥ (1-6-6) ਰਿਗ ਨੀਲੰਬਰ ਜੁਜਰ ਪੀਤ ਸਵੇਤੰਬਰ ਕਰ ਸਿਆਮ ਸੁਧਾਰਾ॥ (1-6-7) ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀਂ ਤ੍ਰੈ ਧਰਮ ਉਚਾਰਾ॥੬॥ (1-6-8)

ਕਲਿਜੁਗ ਚੌਥਾ ਥਾਪਿਆ ਸੂਦ੍ ਬਿਰਤ ਜਗ ਮਹਿ ਵਰਤਾਈ॥ (1-7-1) ਕਰਮ ਸੁ ਰਿਗ ਜੁਜਰ ਸਿਆਮਦੇ ਕਰੇ ਜਗਤ ਰਿਦ ਬਹੁ ਸੁਕਚਾਈ॥ (1-7-2) ਮਾਯਾ ਮੋਹੀ ਮੇਦਨੀ ਕਲਿ ਕਲ ਵਾਲੀ ਸਭ ਭਰਮਾਈ॥ (1-7-3) ਉਠੀ ਗਲਾਨ ਜਗਤ ਵਿਚ ਹਉਮੈ ਅੰਦਰ ਜਲੇ ਲੁਕਾਈ॥ (1-7-4) ਕੋਈ ਨ ਕਿਸੇ ਪੂਜਦਾ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਗਤਿ ਬਿਸਰਾਈ॥ (1-7-5) ਭਏ ਬਿਅਦਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕਲਿਕਾਤੀ ਉਮਰਾਵ ਕਸਾਈ॥ (1-7-6) ਰਹਿਆ ਤਪਾਵਸ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀ ਚੌਥੇ ਜੁਗ ਜੋ ਦੇਇ ਸੁ ਪਾਈ॥ (1-7-7) ਕਰਮ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਸਭ ਭਈ ਲੁਕਾਈ॥ (1-7-8)

ਚਹੁੰ ਬੇਦਾਂ ਕੇ ਧਰਮ ਮਥ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ ਮਥ ਰਿਖੀ ਸੁਨਾਵੈ॥ (1-8-1) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਨਕਾਦਿਕਾ ਜਿਉ ਤਿਹ ਕਹਾ ਤਿਵੇਂ ਜਗ ਗਾਵੈ॥ (1-8-2) ਗਾਵਨ ਪੜਨ ਬਿਚਾਰ ਬਹੁ ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਵਿਰਲਾ ਗਤਿ ਪਾਵੈ॥ (1-8-3) ਇਹ ਅਚਰਜ ਮਨ ਆਂਵਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਗੁੜ੍ਹਤ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਆਵੈ॥ (1-8-4) ਜੁਗ ਜੁਗ ਏਕੋ ਵਰਨ ਹੈ ਕਲਜੁਗ ਕਿਵੇਂ ਬਹੁਤ ਦਿਖਲਾਵੈ॥ (1-8-5) ਜੰਦ੍ਰੇ ਵਜੇ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀਂ ਕਥ ਪੜ੍ਹ ਰਹੈ ਭਰਮ ਨਹਿੰ ਜਾਵੈ॥ (1-8-6) ਜਿਓਂ ਕਰ ਕਥਿਆ ਚਾਰ ਵੇਦ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ ਸੰਗ ਸਾਂਖ ਸੁਣਾਵੈ॥ (1-8-7) ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਸਬ ਮਤ ਗਾਵੈ॥ ੮॥ (1-8-8)

ਗੋਤਮ ਤਪੇ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਰਿਗ ਵੇਦ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ॥ (1-9-1) ਨਿਆਇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੋ ਮਥ ਕਰ ਸਭ ਬਿਧ ਕਰਤੇ ਹੱਥ ਜਣਾਈ॥ (1-9-2) ਸਬ ਕੁਝ ਕਰਤੇ ਵਸ ਹੈ ਹੋਰ ਬਾਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਨ ਕਾਈ॥ (1-9-3) ਦੂਹੀਂ ਸਿਰੀਂ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਆਪ ਨਿਆਰਾ ਕਰ ਦਿਖਲਾਈ॥ (1-9-4) ਕਰਤਾ ਕਿਨੈ ਨ ਦੇਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ॥ (1-9-5) ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਛਪਾਇਕੈ ਪੜਦਾ ਭਰਮ ਕਤਾਰ ਸੁਣਾਈ॥ (1-9-6) ਰਿਗ ਕਹੈ ਸੁਣ ਗੁਰਮੁਖਹੁ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਦੂਜੀ ਰਾਈ॥ (1-9-7) ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਨ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੯॥ (1-9-8)

ਫਿਰ ਜੈਮਨ ਰਿਖ ਬੋਲਿਆ ਜੁਜਰਵੇਦ ਮਥ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ॥ (1-10-1) ਕਰਮਾਂ ਉਤੇ ਨਿਬੜੇ ਦੇਹੀ ਮੱਧ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਵੈ॥ (1-10-2) ਥਾਪਸਿ ਕਰਮ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਰਮ ਵਾਸ ਕਰ ਆਵੈ ਜਾਵੈ॥ (1-10-3) ਸਹਸਾ ਮਨਹੁ ਨ ਚੁਕਈ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ॥ (1-10-4) ਭਰਮ ਵਰੱਤਣ ਜਗਤ ਕੀ ਇਕੋ ਮਾਯਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਵੈ॥ (1-10-5) ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਕੋ ਮਥਨ ਕਰ ਤੱਤ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ॥ (1-10-6) ਕਰਮ ਦਿੜਾਇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਕਰਮ ਬੰਧ ਕਰ ਆਵੈ ਜਾਵੈ॥ (1-10-7) ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨਾ ਨ ਸਹਸਾ ਜਾਵੈ॥ ੧੦॥ (1-10-8)

ਸਿਆਮ ਵੇਦ ਕਉ ਸੋਧ ਕਰ ਮਥ ਵੇਦਾਂਤ ਬਿਆਸ ਸੁਣਾਯਾ॥ (1-11-1) ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੇ ਆਪਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਣਾਯਾ॥ (1-11-2) ਨਦਰੀ ਕਿਸੇ ਨ ਲਿਆਵਈ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ॥ (1-11-3) ਆਪ ਪੁਜਾਇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਭਾਉ ਭਗਤ ਦਾ ਮਰਮ ਨ ਪਾਯਾ॥ (1-11-4) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੀ ਵੇਦ ਮਥਿ ਅਗਨੀ ਅੰਦਰਿ ਤਪਤ ਤਪਾਯਾ॥ (1-11-5) ਮਾਯਾ ਦੰਡ ਨ ਉਤੱਰੇ ਜਮ ਦੰਡੇ ਬਹੁ ਦੁਖ ਰੂਆਯਾ॥ (1-11-6) ਨਾਰਦ ਮੁਨ ਉਪਦੇਸਿਆ ਮਥ ਭਗਵਤ ਗੁਣ ਗੀਤ ਕਰਾਯਾ॥ (1-11-7) ਬਿਨ ਸਰਨੀ ਨਹਿ ਕੋਇ ਤਰਾਯਾ॥ (9-11-8)

ਦੁਆਪਰ ਜੁਗ ਬੀਤਤ ਭਏ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਸਿਰ ਛਤ੍ ਫਿਰਾਈ॥ (1-12-1) ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਥਾਪਿਆ ਉਤੱਰ ਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਨਗਾਈ॥ (1-12-2) ਕਪਲ ਰਿਖੀਸ਼ਰ ਸਾਂਖ ਮਥ ਅਥਰਬਣ ਬੇਦ ਕੀ ਰਿਚਾ ਸੁਨਾਈ॥ (1-12-3) ਗਿਆਨੀ ਮਹਾਰਸ ਪੀਅ ਕੈ ਸਿਮਰੈ ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਨਿਆਈ॥ (1-12-4) ਗਿਆਨ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਪਾਈਐ ਜੇ ਕਈ ਕੋਟ ਜਤਨ ਕਰ ਧਾਈ॥ (1-12-5) ਕਰਮ ਜੋਗ ਦੇਹੀ ਕਰੇ ਸੋ ਅਨਿਤੱ ਖਿਨ ਟਿਕੈ ਨ ਚਾਈ॥ (1-12-6) ਗਿਆਨ ਮਤੇ ਸੁਖ ਉਪਜੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈ॥ (1-12-7) ਗਰਮਖ ਗਿਆਨੀ ਸਹਿਜ ਸਮਾਈ॥ ॥੧੨॥ (1-12-8)

ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਮਥਨ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਸ਼ੇਖਕ ਗੁਣ ਗਾਵੈ॥ (1-13-1) ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਫਲ ਹੱਥਿ ਨ ਆਵੈ॥ (1-13-2) ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭ ਕੋ ਮੰਨੈ ਹੁਕਮ ਸੁ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ॥ (1-13-3) ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵਈ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵੈ॥ (1-13-4) ਜੈਸਾ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਲਹੈ ਰਿਖੀ ਕਣਾਦਿਕ ਭਾਖ ਸੁਣਾਵੈ॥ (1-13-5) ਸਤਿਜੁਗ ਕਾ ਅਨਿਆਉਂ ਸੁਣ ਇਕ ਫੇੜੇ ਸਭ ਜਗਤ ਮਰਾਵੈ॥ (1-13-6) ਤ੍ਰੇਤੇ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆਪਰ ਵੰਸ ਕੁਵੰਸ ਕੁਹਾਵੈ॥ (1-13-7) ਕਲਿਜਗ ਜੋ ਫੇੜੇ ਸੋ ਪਾਵੈ॥੧੩॥ (1-13-8) ਸੇਖਨਾਗ ਪਾਤੰਜਲ ਮਥਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਨਾਗ ਸੁਣਾਈ॥ (1-14-1) ਵੇਦ ਅਥਰਵਣ ਬੋਲਿਆ ਜੋਗ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈ॥ (1-14-2) ਜਿਉਂਕਰ ਮੈਲੀ ਆਰਸੀ ਸਿਕਲ ਬਿਨਾ ਨਹਿੰ ਮੁਖ ਦਿਖਾਈ॥ (1-14-3) ਜੋਗ ਪਦਾਰਥ ਨਿਰਮਲਾ ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਅੰਦਰ ਲਿਵਲਾਈ॥ (1-14-4) ਅਸ਼ਦਸਾ ਸਿਧਿ ਨਉਨਿਧੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋਗੀ ਚਰਨ ਲਗਾਈ॥ (1-14-5) ਤ੍ਰਿ ਜੁਗਾਂ ਕੀ ਬਾਸ਼ਨਾ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚ ਪਾਤੰਜਲ ਪਾਈ॥ (1-14-6) ਹਥੋ ਹਥੀ ਪਾਈਐ ਭਗਤ ਜੋਗ ਕੀ ਪੂਰ ਕਮਾਈ॥ (1-14-7) ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸੁਭਾਈ॥ (8॥ (1-14-8)

ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੇਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਾਸ਼ਨਾ ਬੱਧਾ ਆਵੈ ਜਾਵੈ॥ (1-15-1) ਫਿਰ ਫਿਰ ਫੇਰ ਵਟਾਈਐ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ਮਰਮ ਕੋ ਪਾਵੈ॥ (1-15-2) ਸਤਿਜੁਗ ਦੂਜਾ ਭਰਮ ਕਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿਚ ਜੋਨੀ ਫਿਰ ਆਵੈ॥ (1-15-3) ਤ੍ਰੇਤੇ ਕਰਮਾਂ ਬਾਂਧਤੇ ਦੁਆਪਰ ਫਿਰ ਅਵਤਾਰ ਕਰਾਵੈ॥ (1-15-4) ਦੁਆਪਰ ਮਮਤਾ ਅਹੰਕਾਰ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਗਰਬਿ ਗਲਾਵੈ॥ (1-15-5) ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗਾਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਸਾ ਨ ਚੁਕਾਵੈ॥ (1-15-6) ਫਿਰ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਦੇਹ ਧਰ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਫੇਰ ਵਸਾਵੈ॥ (1-15-7) ਅਉਸਰ ਚੁਕਾ ਹਥ ਨ ਆਵੈ ॥੧੫॥ (1-15-8)

ਕਲਿਜੁਗ ਕੀ ਸੁਧ ਸਾਧਨਾ ਕਰਮ ਕਿਰਤ ਕੀ ਚਲੈ ਨ ਕਾਈ॥ (1-16-1) ਬਿਨਾਂ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਭਾਉ ਭਗਤ ਬਿਨ ਠੌਰ ਨ ਥਾਈ॥ (1-16-2) ਲਹੇ ਕਮਾਣਾ ਏਤ ਜੁਗ ਪਿਛਲੀਂ ਜੁਗੀਂ ਕਰ ਕਮਾਈ॥ (1-16-3) ਪਾਯਾ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਕਉ ਐਥੋਂ ਚੁਕਿਆ ਠੌਰ ਨ ਠਾਈ॥ (1-16-4) ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸੁਣ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਗਾਈ॥ (1-16-5) ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਵਾਣੂ ਹੈ ਜੱਗ ਹੋਮ ਤੇ ਪੁਰਬ ਕਮਾਈ॥ (1-16-6) ਕਰਕੇ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭ ਲੇਖੇ ਅੰਦਰ ਪਾਈ॥ (1-16-7) ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਵੈ ਕੀ ਵਡਿਆਈ॥ (9£॥ (1-16-8)

ਜੁਗਗਰਦੀ ਜਬ ਹੋਵਹੇ ਉਲਟੇ ਜੁਗ ਕਿਆ ਹੋਇ ਵਰਤਾਰਾ॥ (1-17-1) ਉਠੇ ਗਿਲਾਨ ਜਗਤ ਵਿਚ ਵਰਤੈ ਪਾਪ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਸੰਸਾਰਾ॥ (1-17-2) ਵਰਨਾ ਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਖਹਿ ਖਹਿ ਜਲਨ ਬਾਂਸ ਅੰਗਯਾਰਾ॥ (1-17-3) ਨਿੰਦਾ ਚਾਲੈ ਵੇਦ ਕੀ ਸਮਝਨ ਨਹਿ ਅਗਿਆਨ ਗੁਬਾਰਾ॥ (1-17-4) ਬੇਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਹੱਟ ਹੈ ਜਿਸ ਲਗ ਭਵਜਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ॥ (1-17-5) ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝ ਨ ਬੁਝੀਐ ਜਿਚੱਰ ਧਰੇ ਨ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰਾ॥ (1-17-6) ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਇਕ ਹੈ ਸੱਚਾ ਸ਼ਾਹ ਜਗਤ ਵਣਜਾਰਾ॥ (1-17-7) ਚੜੇ ਸੂਰ ਮਿਟ ਜਾਇ ਅੰਧਾਰਾ॥ (2)॥ (1-17-8)

ਕਲਿਜੁਗ ਬੋਧ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਬੋਧ ਅਬੋਧ ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਵੈ॥ (1-18-1) ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੈ ਵਰਜਈ ਸੋਈ ਕਰੈ ਜੋਈ ਮਨ ਭਾਵੈ॥ (1-18-2) ਕਿਸੈ ਪੁਜਾਈ ਸਿਲਾ ਸੁੰਨ ਕੋਈ ਗੋਰੀ ਮੜ੍ਹੀ ਪੁਜਾਵੈ॥ (1-18-3) ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪਾਖੰਡ ਕਰ ਕਲਹ ਕ੍ਰੋਧ ਬਹੁ ਵਾਧ ਵਧਾਵੈ॥ (1-18-4) ਆਪੋ ਧਾਪੀ ਹੋਇਕੈ ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਧਰਮ ਚਲਾਵੈ॥ (1-18-5) ਕੋਈ ਪੂਜੈ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਕੋਈ ਧਰਤ ਅਕਾਸ ਮਨਾਵੈ॥ (1-18-6) ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਮਰਾਜ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ॥ (1-18-7) ਫੋਕਟ ਧਰਮੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ ॥੧੮॥ (1-18-8)

ਭਈ ਗਿਲਾਨ ਜਗਤ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਰਨ ਆਸ਼੍ਰਮ ਉਪਾਏ॥ (1-19-1) ਦਸ ਨਾਮ ਸਨਿਆਸੀਆਂ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਏ॥ (1-19-2) ਜੰਗਮ ਅਤੇ ਸਰੇਵੜੇ ਦਗੇ ਦਿਗੰਬਰ ਵਾਦ ਕਰਾਏ॥ (1-19-3) ਬ੍ਰਹਮਣ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰ ਕਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਲੜਾਏ॥ (1-19-4) ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁ ਵੈਰ ਕਰ ਨਾਲ ਛਤੀਸ ਪਾਖੰਡ ਚਲਾਏ॥ (1-19-5) ਤੰਤ ਮੰਤ ਰਾਸਾਇਣਾ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾਲਖ ਲਪਟਾਏ॥ (1-19-6) ਏਕਸ ਤੇ ਬਹੁ ਰੂਪ ਕਰੂਪੀ ਘਣੇ ਦਿਖਾਏ॥ (1-19-7) ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਏ॥ ੧੯॥ (1-19-8)

ਬਹੁ ਵਾਟੀਂ ਜੱਗ ਚਲੀਆਂ ਜਬ ਹੀ ਭਏ ਮਹੰਮਦ ਯਾਰਾ॥ (1-20-1) ਕੌਮ ਬਹੱਤਰ ਸੰਗ ਕਰ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਪਸਾਰਾ॥ (1-20-2) ਰੋਝੇ ਈਦ ਨਮਾਝ ਕਰ ਕਰਮੀ ਬੰਦ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰਾ॥ (1-20-3) ਪੀਰ ਪਕੰਬਰ ਔਲੀਐ ਗ਼ੌਸ ਕੁਤਬ ਬਹੁ ਭੇਖ ਸਵਾਰਾ॥ (1-20-4) ਠਾਕੁਰ ਦੁਆਰੈ ਢਾਹਿਕੈ ਤਿਹ ਠਅੁੜੀਂ ਮਸੀਤ ਉਸਾਰਾ॥ (1-20-5) ਮਾਰਨ ਗੳ ਗਰੀਬ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਪਾਪ ਬਿਥਾਰਾ॥ (1-20-6) ਕਾਫਰ ਮੁਲਹਦ ਇਰਮਨੀ ਰੂੰਮੀ ਜੰਗੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦਾਰਾ॥ (1-20-7) ਪਾਪੇ ਦਾ ਵਰਤਿਆ ਵਰਤਾਰਾ॥ ੨੦॥ (1-20-8)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਝਹਬਾਂ ਜਗ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੇ॥ (1-21-1) ਖੁਦੀ ਬਕੀਲੀ ਤਕੱਬਰੀ ਖਿੰਚੋਤਾਣ ਕਰੇਨ ਧਿਙਾਣੇ॥ (1-21-2) ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮੱਕਾ ਕਾਬਾ ਮੁਸਲਮਾਣੇ॥ (1-21-3) ਸੁੰਨਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀ ਤਿਲਕ ਜੰਞੂ ਹਿੰਦੂ ਲੋਭਾਣੇ॥ (1-21-4) ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕਹਾਇੰਦੇ ਇਕ ਨਾਮ ਦੁਇ ਰਾਹ ਭੁਲਾਣੇ॥ (1-21-5) ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਭੁਲਾਇਕੈ ਮੋਹੇ ਲਾਲਚ ਦੁਨੀ ਸ਼ੈਤਾਣੇ॥ (1-21-6) ਸੱਚ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿ ਗਯਾ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਬਾਮਣ ਮਉਲਾਣੇ॥ (1-21-7) ਸਿਰੋਂ ਨ ਮਿਟੇ ਆਵਣ ਜਾਣੇ॥ ੨੧॥ (1-21-8)

ਚਾਰੇ ਜੱਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣ ਪ੍ਰਭ ਆਪੇ ਹੋਆ॥ (1-22-1) ਆਪੇ ਪੱਟੀ ਕਲਮ ਆਪ ਆਪੇ ਲਿਖਣਹਾਰਾ ਹੋਆ॥ (1-22-2) ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਅੰਧੇਰ ਹੈ ਖਹਿ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਬਹੁ ਬਿਧ ਲੋਆ॥ (1-22-3) ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਜਗੱਤ੍ਰ ਤੇ ਧਉਲ ਉਡੀਣਾ ਨਿਸਦਿਨ ਰੋਆ॥ (1-22-4) ਬਾਝ ਦਇਆ ਬਲ ਹੀਣ ਹੋ ਨਿੱਘਰ ਚਲੇ ਰਸਾਤਲ ਟੋਆ॥ (1-22-5) ਖੜਾ ਇਕ ਤੇ ਪੈਰ ਤੇ ਪਾਪ ਸੰਗ ਬਹੁ ਭਾਰਾ ਹੋਆ॥ (1-22-6) ਥੰਮੇ ਕੋਇ ਨ ਸਾਧ ਬਿਨ ਸਾਧ ਨ ਦਿੱਸੈ ਜਗ ਵਿਚ ਕੋਆ॥ (1-22-7)

ਧਰਮ ਧੌਲ ਪੁਕਾਰੈ ਤਲੇ ਖੜੋਆ ॥੨੨॥ (1-22-8)

ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿੰ ਪਠਾਯਾ॥ (1-23-1) ਚਰਨ ਧੋਇ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਪੀਲਾਯਾ॥ (1-23-2) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਇਕ ਦਿਖਾਯਾ॥ (1-23-3) ਚਾਰੈ ਪੈਰ ਧਰੰਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਕਰਾਯਾ॥ (1-23-4) ਰਾਣਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਰੀਂ ਪਵਣਾ ਜਗ ਵਰਤਾਯਾ॥ (1-23-5) ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਪਿਰੰਮ ਦਾ ਪੈਰਾਂ ਉਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ॥ (1-23-6) ਕਲਿਜੁਗ ਬਾਬੇ ਤਾਰਿਆ ਸੱਤਨਾਮ ਪੜ੍ਹ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਯਾ॥ (1-23-7) ਕਲਿ ਤਾਰਣ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਯਾ॥ ੨੩॥ (1-23-8)

ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬੇ ਪਾਯਾ ਬਖਸ਼ ਦਰ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਫਿਰ ਘਾਲ ਕਮਾਈ॥ (1-24-1) ਰੇਤ ਅੱਕ ਆਹਾਰ ਕਰ ਰੋੜਾਂ ਕੀ ਗੁਰ ਕਰੀ ਵਿਛਾਈ॥ (1-24-2) ਭਾਰੀ ਕਰੀ ਤੱਪਸਿਆ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹਰਿ ਸਿਉਂ ਬਣਿ ਆਈ॥ (1-24-3) ਬਾਬਾ ਪੈਧਾ ਸਚ ਖੰਡ ਨਾਨਿਧਿ ਨਾਮ ਗਰੀਬੀ ਪਾਈ॥ (1-24-4) ਬਾਬਾ ਦੇਖੇ ਧਿਆਨ ਧਰ ਜਲਤੀ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਿਸ ਆਈ॥ (1-24-5) ਬਾਝਹੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਹੈਹੈ ਕਰਦੀ ਸੁਣੀ ਲੁਕਾਈ॥ (1-24-6) ਬਾਬੇ ਭੇਖ ਬਣਾਇਆ ਉਦਾਂਸੀ ਕੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ॥ (1-24-7) ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਨ ਧਰਤ ਲੁਕਾਈ॥ (28॥ (1-24-8)

ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਤੀਰਥੀਂ ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸਭੇ ਫਿਰ ਦੇਖੈ॥ (1-25-1) ਪੂਰਬ ਧਰਮ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਬਿਨ ਕਿਤੇ ਨ ਲੇਖੈ॥ (1-25-2) ਭਾਉ ਨ ਬ੍ਰਹਮੇ ਲਿਖਿਆ ਚਾਰ ਬੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਤਿ ਪੜ੍ਹ ਦੇਖੈ॥ (1-25-3) ਢੂੰਡੀ ਸਗਲੀ ਪਿਰਥਮੀ ਸਤਿਜੁਗ ਆਦਿ ਦੁਆੱਪਰ ਤ੍ਰੇਤੈ॥ (1-25-4) ਕਲਿਜੁਗ ਧੁੰਧੂਕਾਰ ਹੈ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭੇਖੈ॥ (1-25-5) ਭੇਖੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਪਾਈਐ ਆਪ ਗਵਾਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ॥ (1-25-6) ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਨਿਵ ਚਲੈ ਗੁਰਸਿਖ ਵਿਸੇਖੈ॥ (1-25-7) ਤਾਂ ਕੁਛ ਘਾਲ ਪਵੈ ਦਰ ਲੇਖੈ॥ ੨੫॥ (1-25-8)

ਜਤ ਸਤੀ ਚਿਰ ਜੀਵਣੇ ਸਾਧਿਕ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਗੁਰ ਚੇਲੇ॥ (1-26-1) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਰਖੀਸ਼ਰਾਂ ਭੈਰੋਂ ਖੇਤ੍ਰ ਪਾਲ ਬਹੁ ਮੇਲੇ॥ (1-26-2) ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪਸ਼ਰਾਂ ਕਿੰਨਰ ਜੱਛ ਚਲਿਤ ਬਹੁ ਖੇਲੇ॥ (1-26-3) ਰਾਕਸ਼ ਦਾਨੋ ਦੈਂਤ ਲਖ ਅੰਦਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲੇ॥ (1-26-4) ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਡੁਬੇ ਗੁਰੂ ਸਣੇਂ ਬਹੁ ਚੇਲੇ॥ (1-26-5) ਗੁਰਮੁਖ ਕੋਇ ਨ ਦਿਸਈ ਢੂੰਡੇ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰੀ ਮੇਲੇ॥ (1-26-6) ਢੂੰਡੇ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਸਭ ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਕਉਮਿ ਕਤੇਲੇ॥ (1-26-7) ਅੰਧੀ ਅੰਧੇ ਖੂਹੇ ਠੇਲੇ॥੨੬॥ (1-26-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਆ॥ (1-27-1) ਜਿਉਂ ਕਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛਪੇ ਅੰਧੇਰ ਪਲੋਆ॥ (1-27-2) ਸਿੰਘ ਬੁਕੇ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੰਨੀ ਜਾਏ ਨ ਧੀਰ ਧਰੋਆ॥ (1-27-3) ਜਿਥੈ ਬਾਬਾ ਪੈਰ ਧਰੈ ਪੂਜਾ ਆਸਣ ਥਾਪਣ ਸੋਆ॥ (1-27-4) ਸਿਧ ਆਸਣ ਸਭ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਨਕ ਆਦ ਮਤੇ ਜੇ ਕੋਆ॥ (1-27-5) ਘਰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਧਰਮਸਾਲ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ ਸਦਾ ਵਿਸੋਆ॥ (1-27-6) ਬਾਬੇ ਤਾਰੇ ਚਾਰ ਚਕ ਨੌ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਸਚਾ ਢੋਆ॥ (1-27-7) ਗੁਰਮੁਖ ਕਲਿ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੋਆ ॥੨੭॥ (1-27-8)

ਬਾਬੇ ਡਿਠੀ ਪਿਰਥਮੀ ਨਵੈ ਖੰਡ ਜਿਥੈ ਤਕ ਆਹੀ॥ (1-28-1) ਫਿਰ ਜਾ ਚੜੇ ਸੁਮੇਰ ਪਰ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਈ॥ (1-28-2) ਚੌਰਾਸੀਹ ਸਿਧ ਗੋਰਖਾਦਿ ਮਨ ਅੰਦਰ ਗਣਤੀ ਵਰਤਾਈ॥ (1-28-3) ਸਿਧ ਪੁੱਛਨ ਸੁਨ ਬਾਲਿਆ ਕੌਨ ਸ਼ਕਤ ਤੁਹਿ ਏਥੇ ਲਿਆਈ॥ (1-28-4) ਹਉਂ ਜਪਿਆ ਪਰਮੇਸ਼ਰੋ ਭਾਉ ਭਗਤ ਸੰਗ ਤਾੜੀ ਲਾਈ॥ (1-28-5) ਆਖਣ ਸਿਧ ਸੁਣ ਬਾਲਿਆ ਅਪਣਾ ਨਾਂ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ॥ (1-28-6) ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਨਾਥ ਜੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਪੇ ਗਤ ਪਾਈ॥ (1-28-7) ਨੀਚ ਕਹਾਇ ਊਚ ਘਰ ਆਈ॥੨੮॥ (1-28-8)

ਫਿਰ ਪੁੱਛਣ ਸਿਧ ਨਾਨਕਾ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਕਿਆ ਵਰਤਾਰਾ॥ (1-29-1) ਸਭ ਸਿਧੀਂ ਏਹ ਬੁਝਿਆ ਕਿਲ ਤਾਰਣ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰਾ॥ (1-29-2) ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ਸੱਚ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੂੜ ਅੰਧਾਰਾ॥ (1-29-3) ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ ਵਰਤਿਆ ਹਉਂ ਭਾਲਣ ਚੜਿਆ ਸੰਸਾਰਾ॥ (1-29-4) ਪਾਪ ਗਿਰਾਸੀ ਪਿਰਥਮੀ ਧੌਲ ਖੜਾ ਧਰ ਹੇਠ ਪੁਕਾਰਾ॥ (1-29-5) ਸਿਧ ਛਪ ਬੈਠੇ ਪਰਬਤੀਂ ਕੌਣ ਜਗ ਕਉ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ॥ (1-29-6) ਜੋਗੀ ਗਿਆਨ ਵਿਹੁਣਿਆਂ ਨਿਸਦਿਨ ਅੰਗ ਲਗਾਇਨ ਛਾਰਾ॥ (1-29-7) ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਡੁੱਬਾ ਜਗ ਸਾਰਾ ॥੨੯॥ (1-29-8)

ਕਲ ਆਈ ਕੁੱਤੇ ਮੁਹੀ ਖਾਜ ਹੋਆ ਮੁਰਦਾਰ ਗੁਸਾਈ॥ (1-30-1) ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕਮਾਂਵਦੇ ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਕਉ ਖਾਈ॥ (1-30-2) ਪਰਜਾ ਅੰਧੀ ਗਿਆਨ ਬਿਨ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ॥ (1-30-3) ਚੇਲੇ ਸਾਜ ਵਜਾਇੰਦੇ ਨੱਚਣ ਗੁਰੂ ਬਹੁਤ ਬਿਧ ਭਾਈ॥ (1-30-4) ਸੇਵਕ ਬੈਠਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰ ਉਠ ਘਰੀਂ ਤਿਨਾੜੇ ਜਾਈ॥ (1-30-5) ਕਾਜ਼ੀ ਹੋਏ ਰਿਸ਼ਵਤੀ ਵੱਢੀ ਲੈਕੇ ਹੱਕ ਗਵਾਈ॥ (1-30-6) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖਾ ਦਾਮ ਹਿਤ ਭਾਵੇਂ ਆਇ ਕਿਥਾਊਂ ਜਾਈ॥ (1-30-7) ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਸਭਸ ਜਗ ਮਾਂਹੀ ॥੩੦॥ (1-30-8)

ਸਿਧੀਂ ਮਨੇ ਬਿਚਾਰਿਆ ਕਿਵ ਦਰਸ਼ਨ ਏਹ ਲੇਵੇ ਬਾਲਾ॥ (1-31-1) ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਕਲੀ ਮਾਹਿ ਹਮਰੇ ਪੰਥ ਕਰੇ ਉਜਿਆਲਾ॥ (1-31-2) ਖੱਪਰ ਦਿਤਾ ਨਾਥ ਜੀ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲੈਵਣ ਉਠ ਚਾਲਾ॥ (1-31-3) ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਪਾਣੀਐ ਡਿਠੇ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲਾ॥ (1-31-4) ਸਤਿਗੁਰ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਪੁਰਖ ਕੇਹੜਾ ਝਲੇ ਗੁਰ ਦੀ ਝਾਲਾ॥ (1-31-5) ਫਿਰ ਆਯਾ ਗੁਰ ਨਾਥ ਜੀ ਪਾਣੀ ਠਉੜ ਨਹੀਂ ਉਸ ਤਾਲਾ॥ (1-31-6) ਸ਼ਬਦ ਜਿਤੀ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਕੀਤੋਸੁ ਅਪਣਾ ਪੰਥ ਨਿਰਾਲਾ॥ (1-31-7) ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸੁਖਾਲਾ ॥੩੧॥ (1-31-8)

ਬਾਬਾ ਫਿਰ ਮੱਕੇ ਗਯਾ ਨੀਲ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ਬਨਵਾਰੀ॥ (1-32-1) ਆਸਾ ਹੱਥ ਕਿਤਾਬ ਕੱਛ ਕੂਜਾ ਬਾਂਗ ਮੁਸੱਲਾ ਧਾਰੀ॥ (1-32-2) ਬੈਠਾ ਜਾਇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਹਾਜੀ ਹੱਜ ਗੁਜਾਰੀ॥ (1-32-3) ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਸੁੱਤਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੱਲ ਮਹਿਰਾਬੇ ਪਾਂਇ ਪਸਾਰੀ॥ (1-32-4) ਜੀਵਨ ਮਾਰੀ ਲਤ ਦੀ ਕੇੜ੍ਹਾ ਸੁਤਾ ਕੁਫ਼ਰ ਕੁਫ਼ਾਰੀ॥ (1-32-5) ਲਤਾਂ ਵਲ ਖ਼ੁਦਾਇ ਦੇ ਕਿਉਂਕਰ ਪਇਆ ਹੋਇ ਬਜਗਾਰੀ॥ (1-32-6) ਟੰਗੋਂ ਪਕੜ ਘਸੀਟਿਆ ਫਿਰਿਆ ਮੱਕਾ ਕਲਾ ਦਿਖਾਰੀ॥ (1-32-7) ਹੋਇ ਹੈਰਾਨ ਕਰੇਨ ਜੁਹਾਰੀ ॥੩੨॥ (1-32-8)

ਪੁਛਨ ਗਲ ਈਮਾਨ ਦੀ ਕਾਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂ ਇਕਠੇ ਹੋਈ॥ (1-33-1) ਵਡਾ ਸਾਂਗ ਵਰਤਾਇਆ ਲਖ ਨ ਸਕੇ ਕੁਦਰਤਿ ਕੋਈ॥ (1-33-2) ਪੁਛਣ ਖੋਲ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਵਡਾ ਹਿੰਦੂ ਕੀ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ॥ (1-33-3) ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਹਾਜ਼ੀਆਂ ਸ਼ੁਭ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੋ ਦੋਵੇਂ ਰੋਈ॥ (1-33-4) ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਇ ਦਰਗਹਿ ਅੰਦਰ ਲੈਣ ਨ ਢੋਈ॥ (1-33-5) ਕਚਾ ਰੰਗ ਕੁਸੁੰਭ ਕਾ ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਥਿਰ ਨ ਰਹੋਈ॥ (1-33-6) ਕਰਨ ਬਖੀਲੀ ਆਪ ਵਿਚ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕੁਥਾਇ ਖਲੋਈ॥ (1-33-7) ਰਾਹ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਦੁਨੀਆ ਗੋਈ॥੩੩॥ (1-33-8)

ਧਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕੌਸ ਦੀ ਮਕੇ ਅੰਦਰ ਪੂਜ ਕਰਾਈ॥ (1-34-1) ਜਿਥੇ ਜਾਈ ਜਗਤ ਵਿਚ ਬਾਬੇ ਬਾਝ ਨ ਖਾਲੀ ਜਾਈ॥ (1-34-2) ਘਰ ਘਰ ਬਾਬਾ ਪੂਜੀਏ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗੁਆਈ॥ (1-34-3) ਛਪੇ ਨਾਂਹਿ ਛਪਾਇਆ ਚੜਿਆ ਸੂਰਜ ਜਗ ਰੁਸ਼ਨਾਈ॥ (1-34-4) ਬੁਕਿਆ ਸਿੰਘ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸਬ ਮਿਰਗਾਵਲ ਭੰਨੀ ਜਾਈ॥ (1-34-5) ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਦ ਨ ਲੁਕਈ ਕਢ ਕੁਨਾਲੀ ਜੋਤ ਛਪਾਈ॥ (1-34-6) ਉਗਵਣਹੁ ਤੇ ਆਥਵਣਹੁ ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਭ ਝੁਕਾਈ॥ (1-34-7) ਜਗ ਅੰਦਰ ਕੁਦਰਤ ਵਰਤਾਈ॥ (38॥ (1-34-8)

ਬਾਬਾ ਗਿਆ ਬਗਦਾਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਕੀਆ ਅਸਥਾਨਾ॥ (1-35-1) ਇਕ ਬਾਬਾ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਦੂਜਾ ਰਬਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ॥ (1-35-2) ਦਿਤੀ ਬਾਂਗ ਨਿਮਾਜ਼ ਕਰ ਸੁੰਨ ਸਮਾਨ ਹੋਯਾ ਜਹਾਨਾ॥ (1-35-3) ਸੁੰਨ ਮੁੰਨ ਨਗਰੀ ਭਈ ਦੇਖ ਪੀਰ ਭਇਆ ਹੈਰਾਨਾ॥ (1-35-4) ਵੇਖੈ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇਕ ਫਕੀਰ ਵਡਾ ਮਸਤਾਨਾ॥ (1-35-5) ਪੁਛਿਆ ਫਿਰਕੇ ਦਸਤਗੀਰ ਕੌਨ ਫਕੀਰ ਕਿਸ ਕਾ ਘਰਾਨਾ॥ (1-35-6) ਨਾਨਕ ਕਲਿ ਵਿਚ ਆਇਆ ਰਬ ਫਕੀਰ ਇਕ ਪਹਿਚਾਨਾ॥ (1-35-7) ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਚਹੂੰ ਦਿਸ ਜਾਨਾ ॥੩੫॥ (1-35-8)

ਪੁਛੇ ਪੀਰ ਤਕਰਾਰ ਕਰ ਏਹ ਫਕੀਰ ਵਡਾ ਆਤਾਈ॥ (1-36-1)

ਏਥੇ ਵਿਚ ਬਗਦਾਦ ਦੇ ਵਡੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਲਾਈ॥ (1-36-2) ਪਾਤਾਲਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਲਖ ਓੜਕ ਭਾਲੀ ਖਬਰ ਸੁ ਸਾਈ॥ (1-36-3) ਫੇਰ ਦੁਰਾਇਣ ਦਸਤਗੀਰ ਅਸੀਂ ਭਿ ਵੇਖਾਂ ਜੋ ਤੁਹਿ ਪਾਈ॥ (1-36-4) ਨਾਲ ਲੀਤਾ ਬੇਟਾ ਪੀਰ ਦਾ ਅਖੀਂ ਮੀਟ ਗਿਆ ਹਵਾਈ॥ (1-36-5) ਲਖ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਲਖ ਅਖ ਫੁਰਕ ਵਿਚ ਸਭ ਦਿਖਲਾਈ॥ (1-36-6) ਭਰ ਕਚਕੌਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾ ਧੁਰੋਂ ਪਤਾਲੋਂ ਲਈ ਕੜਾਈ॥ (1-36-7) ਜ਼ਾਹਰ ਕਲਾ ਨ ਛਪੈ ਛਪਾਈ॥੩੬॥ (1-36-8)

ਗੜ੍ਹ ਬਗਦਾਦ ਨਿਵਾਇਕੈ ਮਕਾ ਮਦੀਨਾ ਸਭ ਨਿਵਾਯਾ॥ (1-37-1) ਸਿਧ ਚੌਰਾਸੀਹ ਮੰਡਲੀ ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਖੰਡ ਜਣਾਯਾ॥ (1-37-2) ਪਾਤਾਲਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਲਖ ਜਿੱਤੀ ਧਰਤੀ ਜਗਤ ਸਬਾਯਾ॥ (1-37-3) ਜਿਤੀ ਨਵਖੰਡ ਮੇਦਨੀ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਫਿਰਾਯਾ॥ (1-37-4) ਦੇਵਦਾਨੋ ਰਾਕਸ ਦੈਂਤ ਸਭ ਚਿਤ੍ ਗੁਪਤ ਸਭ ਚਰਨੀ ਲਾਯਾ॥ (1-37-5) ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਅਪੱਛਰਾਂ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਮੰਗਲ ਗਾਯਾ॥ (1-37-6) ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਿਵਾਇਆ ॥੩੭॥ (1-37-7)

ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ ਸਗਲ ਉਤਾਰਾ॥ (1-38-1) ਪਹਿਰ ਸੰਸਾਰੀ ਕਪੜੇ ਮੰਜੀ ਬੈਠ ਕੀਆ ਅਵਤਾਰਾ॥ (1-38-2) ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਵਹਾਈਓਨ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸਿਰ ਉਪਰ ਧਾਰਾ॥ (1-38-3) ਪੁਤੀਂ ਕੌਲ ਨ ਪਾਲਿਆ ਮਨ ਖੋਟੇ ਆਕੀ ਨਸਿਆਰਾ॥ (1-38-4) ਬਾਣੀ ਮੁਖਹੁ ਉਚਾਰੀਐ ਹੋਇ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਮਿਟੈ ਅੰਧਾਰਾ॥ (1-38-5) ਗਿਆਨ ਗੋਸ਼ ਚਰਚਾ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਉਠੇ ਧੁਨਕਾਰਾ॥ (1-38-6) ਸੋਦਰ ਆਰਤੀ ਗਾਵੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਾਪ ਉਚਾਰਾ॥ (1-38-7) ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਰ ਅਥਰਬਣ ਧਾਰਾ॥ ੩੮॥ (1-38-8)

ਮੇਲਾ ਸੁਣ ਸ਼ਿਵਰਾਤ ਦਾ ਬਾਬਾ ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਆਈ॥ (1-39-1) ਦਰਸ਼ਨ ਵੇਖਣ ਕਾਰਨੇ ਸਗਲੀ ਉਲਟ ਪਈ ਲੋਕਾਈ॥ (1-39-2) ਲਗੀ ਬਰਸਨ ਲਛਮੀ ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਉ ਨਿਧਿ ਸਵਾਈ॥ (1-39-3) ਜੋਗੀ ਵੇਖ ਚਲਿਤ੍ ਨੋਂ ਮਨ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਕ ਘਨੇਰੀ ਖਾਈ॥ (1-39-4) ਭਗਤੀਆਂ ਪਾਈ ਭਗਤ ਆਨ ਲੋਟਾ ਜੋਗੀ ਲਇਆ ਛਪਾਈ॥ (1-39-5) ਭਗਤੀਆਂ ਗਈ ਭਗਤ ਬੂਲ ਲੋਟੇ ਅੰਦਰ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਈ॥ (1-39-6) ਬਾਬਾ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਪੁਰਖ ਕਢਿਆ ਲੋਟਾ ਜਹਾਂ ਲੁਕਾਈ॥ (1-39-7) ਵੇਖ ਚਲਿਤ੍ ਜੋਗੀ ਖੁਣਸਾਈ॥੩੯॥ (1-39-8)

ਖਾਧੀ ਖੁਣਸ ਜੋਗੀਸ਼ਰਾਂ ਗੋਸਟ ਕਰਨ ਸਭੇ ਉਠ ਆਈ॥ (1-40-1) ਪੁਛੇ ਜੋਗੀ ਭੰਗ੍ਰ ਨਾਥ ਤੁਹਿ ਦੁਧ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਕਾਂਜੀ ਪਾਈ॥ (1-40-2) ਫਿਟਿ ਆ ਚਾਟਾ ਦੁਧ ਦਾ ਰਿੜਕਿਆਂ ਮਖਣ ਹਥ ਨ ਆਈ॥ (1-40-3) ਭੇਖ ਉਾਤਰ ਉਦਾਸ ਦਾ ਵਤ ਕਿਉਂ ਸੰਸਾਰੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ॥ (1-40-4) ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਭੰਗ੍ਰਨਾਥ ਤੇਰੀ ਮਾਉ ਕੁਚੱਜੀ ਆਈ॥ (1-40-5) ਭਾਂਡਾ ਧੋਇ ਨ ਜਾਤਿਓਨ ਭਾਇ ਕੁਚਜੇ ਫੁਲ ਸੜਾਈ॥ (1-40-6) ਹੋਇ ਅਤੀਤ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤਜ ਫਿਰ ਉਨਹੂੰਕੇ ਘਰ ਮੰਗਨ ਜਾਈ॥ (1-40-7) ਬਿਨ ਦਿਤੇ ਕਿਛ ਹਥ ਨ ਆਈ ॥80॥ (1-40-8)

ਏਹ ਸੁਣ ਬਚਨ ਜੁਗੀਸਰਾਂ ਮਾਰ ਕਿਲਕ ਬਹੁ ਰੂਪ ਉਠਾਈ॥ (1-41-1) ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਕਉ ਖੇਦਿਆ ਕਲਿਜੁਗ ਬੇਦੀ ਨਾਨਕ ਆਈ॥ (1-41-2) ਸਿਧ ਬੋਲਨ ਸਭ ਅਉਖਧੀਆਂ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀ ਧੁਨੋ ਚੜ੍ਹਾਈ॥ (1-41-3) ਰੂਪ ਵਟਾਇਆ ਜੋਗੀਆਂ ਸਿੰਘ ਬਾਘ ਬਹੁ ਚਲਿਤ ਦਿਖਾਈ॥ (1-41-4) ਇਕ ਪਰ ਕਰਕੇ ਉਡਰਨ ਪੰਖੀ ਜਿਵੇਂ ਰਹੇ ਲੀਲਾਈ॥ (1-41-5) ਇਕ ਨਾਗ ਹੋਇ ਪਵਨ ਛੋਡ ਇਕਨਾ ਵਰਖਾ ਅਗਨ ਵਸਾਈ॥ (1-41-6) ਤਾਰੇ ਤੋੜੇ ਭੰਗ੍ਰਨਾਥ ਇਕ ਚੜ ਮਿਰਗਾਨੀ ਜਲ ਤਰ ਜਾਈ॥ (1-41-7) ਸਿਧਾਂ ਅਗਨ ਨ ਬੁਝੇ ਬੁਝਾਈ ॥8੧॥ (1-41-8)

ਸਿਧ ਬੋਲੇ ਸੁਨ ਨਾਨਕਾ ਤੁਹਿ ਜਗ ਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਲਾਈ॥ (1-42-1) ਕੁਝ ਦਿਖਾਈਂ ਅਸਾਨੂੰ ਭੀ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਢਿਲ ਅਜੇਹੀ ਲਾਈ॥ (1-42-2) ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਅਸਾਂ ਵੇਖੇ ਜੋਗੀ ਵਸਤੁ ਨ ਕਾਈ॥ (1-42-3) ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਬਾਣੀ ਬਿਨਾ ਦੂਜੀ ਓਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਈ॥ (1-42-4) ਸਿਵ ਰੂਪੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਚਲੇ ਨਾਹੀਂ ਧਰਤ ਚਲਾਈ॥ (1-42-5) ਸਿਧ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਝੜ ਪਏ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਕੈ ਕਲਾ ਛਪਾਈ॥ (1-42-6) ਦਦੇ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਕਕੇ ਕੀਮਤ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ॥ (1-42-7) ਸੋ ਦੀਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗਰ ਸਰਣਾਈ॥ (1-42-8)

ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਹੁ ਸਚ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ॥ (1-43-1) ਬਾਜਹੁ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਾਮਾਤ ਅਸਾਥੇ ਨਾਹੀ॥ (1-43-2) ਬਸਤਰ ਪਹਿਰੋਂ ਅਗਨਿ ਕੇ ਬਰਫ ਹਿਮਾਲੇ ਮੰਦਰ ਛਾਈ॥ (1-43-3) ਕਰੋ ਰਸੋਈ ਸਾਰ ਦੀ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਨੱਥ ਚਲਾਈ॥ (1-43-4) ਏਵਡ ਕਰੀ ਵਿਥਾਰ ਕਉ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਹੱਕੀ ਜਾਈ॥ (1-43-5) ਤੋਲੀਂ ਧਰਤਿ ਆਕਾਸ਼ ਦੁਇ ਪਿਛੇ ਛਾਬੇ ਟੰਕ ਚੜ੍ਹਾਈ॥ (1-43-6) ਏਹ ਬਲ ਰਖਾਂ ਆਪ ਵਿਚ ਜਿਸ ਆਖਾਂ ਤਿਸ ਪਾਰ ਕਰਾਈ॥ (1-43-7) ਸਤਿਨਾਮ ਬਿਨ ਬਾਦਰ ਛਾਈ॥ (8੩॥ (1-43-8)

ਬਾਬੇ ਕੀਤੀ ਸਿਧ ਗੋਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸਿਧਾਂ ਵਿਚ ਆਈ ॥ (1-44-1) ਜਿਣ ਮੇਲਾ ਸ਼ਿਵਰਾਤ ਦਾ ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਈ॥ (1-44-2) ਸਿਧ ਬੋਲਨ ਸ਼ੁਭ ਬਚਨ ਧੰਨ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਕਮਾਈ॥ (1-44-3) ਵਡਾ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਜੋਤ ਜਗਾਈ॥ (1-44-4) ਮੇਲਿਓਂ ਬਾਬਾ ਉਠਿਆ ਮੁਲਤਾਨੇ ਦੀ ਜ਼ਿਆਰਤ ਜਾਈ॥ (1-44-5) ਅਗੋਂ ਪੀਰ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਦੁਧ ਕਟੋਰਾ ਭਰ ਲੈ ਆਈ॥ (1-44-6) ਬਾਬੇ ਕਢ ਕਰ ਬਗਲ ਤੇ ਚੰਬੇਲੀ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਮਿਲਾਈ॥ (1-44-7) ਜਿਉਂ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਗੰਗ ਸਮਾਈ ॥88॥ (1-44-8)

ਜ਼ਿਆਰਤ ਕਰ ਮੁਲਤਾਨ ਦੀ ਫਿਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰੇ ਨੂੰ ਆਯਾ॥ (1-45-1)

ਚੜ੍ਹੇ ਸਵਾਈ ਦਹਦਿਹੀ ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਧਿਆਯਾ॥ (1-45-2) ਵਿਣ ਨਾਵੈ ਹੋਰ ਮੰਗਣਾ ਸਿਰ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਦੁਖ ਸਬਾਯਾ॥ (1-45-3) ਮਾਰਿਆ ਸਿੱਕਾ ਜਗਤ ਵਿਚ ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਚਲਾਯਾ॥ (1-45-4) ਥਾਪਿਆ ਲਹਿਣਾ ਜੀਂਵਦੇ ਗੁਰਿਆਈ ਸਿਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਯਾ॥ (1-45-5) ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਮਿਲਾਇਕੈ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਵਟਾਯਾ॥ (1-45-6) ਲਖ ਨ ਕੋਈ ਸਕਈ ਆਚਰਜੇ ਆਚਰਜ ਦਿਖਾਯਾ॥ (1-45-7) ਕਾਯਾਂ ਪਲਟ ਸਰੂਪ ਬਣਾਯਾ॥ 8੫॥ (1-45-8)

ਸੋ ਟਿਕਾ ਸੋ ਛੜ੍ ਸਿਰ ਸੋਈ ਸਚਾ ਤਖਤ ਟਿਕਾਈ॥ (1-46-1) ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹੰਦੀ ਮੋਹਰ ਹਥ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੀ ਦੋਹੀ ਫਿਰਾਈ॥ (1-46-2) ਦਿੱਤਾ ਛੱਡ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਬੈਠ ਖਡੂਰੇ ਜੋਤਿ ਜਗਾਈ॥ (1-46-3) ਜੰਮੇ ਪੂਰਬ ਬੀਜਿਆ ਵਿਚ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੂੜੀ ਚਤਰਾਈ॥ (1-46-4) ਲਹਿਣੇ ਪਾਈ ਨਾਨਕੋਂ ਦੇਣੀ ਅਮਰਦਾਸ ਘਰ ਆਈ॥ (1-46-5) ਗੁਰ ਬੈਠਾ ਅਮਰ ਸਰੂਪ ਹੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਈ ਦਾਤ ਇਲਾਹੀ॥ (1-46-6) ਫੇਰ ਵਸਾਯਾ ਗੋਂਦਵਾਲ ਅਚਰਜ ਖੇਲ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ॥ (1-46-7) ਦਾਤਿ ਜੋਤ ਖਸਮੈ ਵਡਿਆਈ॥ (8੬॥ (1-46-8)

ਦਿੱਚੇ ਪੂਰਬ ਦੇਵਣਾ ਜਿਸ ਦੀ ਵਸਤ ਤਿਸੈ ਘਰ ਆਵੈ॥ (1-47-1) ਬੈਠਾ ਸੋਢੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਰਾਮਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ॥ (1-47-2) ਪੂਰਨ ਤਾਲ ਖਟਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਜੋਤ ਜਗਾਵੈ॥ (1-47-3) ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਖਸੰਮ ਦਾ ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਸਮੁੰਦ ਸਮਾਵੈ॥ (1-47-4) ਦਿਤਾ ਲਈਏ ਆਪਣਾ ਅਣ ਦਿਤਾ ਕਛ ਹਥ ਨ ਆਵੈ॥ (1-47-5) ਫਿਰ ਆਈ ਘਰ ਅਰਜਨੇ ਪੁਤ ਸੰਸਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ॥ (1-47-6) ਜਾਨ ਨ ਦੇਸਾਂ ਸੋਢੀਓਂ ਹੋਰਸ ਅਜਰ ਨ ਜਰਿਆ ਜਾਵੈ॥ (1-47-7) ਘਰ ਹੀ ਕੀ ਵੱਥ ਘਰੇ ਰਹਾਵੈ॥ 82॥ (1-47-8)

ਪੰਜ ਪਿਆਲੇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਛਟਮ ਪੀਰ ਬੈਠਾ ਗੁਰ ਭਾਰੀ॥ (1-48-1) ਅਰਜਨ ਕਾਇਆਂ ਪਲਟ ਕੈ ਮੂਰਤ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਵਾਰੀ॥ (1-48-2) ਚਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸੋਢੀਆਂ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਨ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ॥ (1-48-3) ਦਲ ਭੰਜਨ ਗੁਰ ਸੂਰਮਾਂ ਵਡ ਜੋਧਾ ਬਹੁ ਪਰਉਪਕਾਰੀ॥ (1-48-4) ਪੁਛੱਨ ਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਛੇ ਮਹਿਲਾਂ ਤਕ ਦਰਸ ਨਿਹਾਰੀ॥ (1-48-5) ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੋਲੇ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਣਹੁ ਸੰਸਾਰੀ॥ (1-48-6) ਕਲਿਜੁਗ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸੋਢੀਆਂ ਨਿਹਚਲ ਨੀਨ ਉਸਾਰ ਖਲ੍ਹਾਰੀ॥ (1-48-7) ਜੁਗ ਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰ ਧਰੇ ਅਵਤਾਰੀ॥ 8੮॥ (1-48-8)

ਸਤਿਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਸਦੇਵ ਵਾਵਾ ਵਿਸ਼ਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥ (1-49-1) ਦੁਆਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਾਹਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਵੈ॥ (1-49-2) ਤ੍ਰੇਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਜੀ ਰਾਰਾ ਰਾਮ ਜਪੇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ॥ (1-49-3) ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗਗਾ ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥ (1-49-4) ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁ ਜਗੀ ਪੰਚਾਇਣ ਵਿਚ ਜਾਇ ਸਮਾਵੈ॥ (1-49-5)

ਚਾਰੋਂ ਅਛਰ ਇਕ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਾਵੈ॥ (1-49-6) ਜਹਾਂ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਫਿਰ ਤਹਾਂ ਸਮਾਵੈ ॥੪੯॥੧॥ (1-49-7)

Vaar 2

ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (2-1-1)

ਆਪਨੜੇ ਹਥਿ ਆਰਸੀ ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਖੈ॥ (2-1-2) ਆਪੇ ਦੇਖ ਦਿਖਾਇਦਾ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਖੈ॥ (2-1-3) ਜੇਹਾ ਮੂੰਹ ਕਰ ਭਾਲਦਾ ਤੇਵੇਹੈ ਦੇਖੈ॥ (2-1-4) ਹਸਦੇ ਹਸਦਾ ਦੇਖੀਐ ਸੋ ਰੂਪ ਸਰੇਖੈ॥ (2-1-5) ਰੋਂਦੇ ਦਿਸੇ ਰੋਂਵਦਾ ਹੋਇ ਨਿਮਖ ਨਿਮੇਖੈ॥ (2-1-6) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਸਤਸੰਗ ਵਿਸੇਖੈ ॥੧॥ (2-1-7)

ਜਿਉਂ ਜੰਤ੍ਰੀ ਹਥ ਜੰਤ੍ ਲੈ ਸਭ ਰਾਗ ਵਜਾਏ॥ (2-2-1) ਆਪੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਮਗਨ ਹੋਇ ਆਪੇ ਗੁਨ ਗਾਏ॥ (2-2-2) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਆਪੇ ਰੀਝਾਏ॥ (2-2-3) ਕਥਤਾ ਥਕਤਾ ਆਪ ਹੈ ਸੁਰਤਾ ਲਿਵ ਲਾਏ॥ (2-2-4) ਆਪੇ ਆਪ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਸਰਬੰਗ ਸਮਾਏ॥ (2-2-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮਖ ਪਤੀਆਏ ॥२॥ (2-2-6)

ਆਪੇ ਭੁਖਾ ਹੋਇਕੈ ਆਪ ਜਾਇ ਰਸੋਈ॥ (2-3-1) ਭੋਜਨ ਆਪ ਬਨਾਇੰਦਾ ਰਸ ਵਿਚ ਰਸ ਗੋਈ॥ (2-3-2) ਆਪੇ ਖਾਇ ਸਲਾਹਕੈ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਸਮੋਈ॥ (2-3-3) ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪ ਰਸ ਰਸ ਰਤਨਾ ਭੋਈ॥ (2-3-4) ਦਾਤਦ ਭੁਗਤਾ ਆਪ ਹੈ ਸਰਬੰਗ ਸਮੋਈ॥ (2-3-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਹੋਈ॥॥॥ (2-3-6)

ਆਪੇ ਪਲੰਘ ਵਿਛਾਇਕੈ ਆਪ ਅੰਦਰ ਸਉਂਦਾ॥ (2-4-1) ਸੁਪਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਕੈ ਦੇਸੰਤਰ ਭਉਂਦਾ॥ (2-4-2) ਰੰਕ ਰਾਉ ਰਾਉ ਰੰਕ ਹੋਇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ॥ (2-4-3) ਤੱਤਾ ਸੀਅਰਾ ਹੋਇ ਜਲ ਆਵਟਣ ਖਉਂਦਾ॥ (2-4-4) ਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਚ ਧਾਂਵਦਾ ਚਾਵਾਏ ਚਉਂਦਾ॥ (2-4-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮਖ ਸਖ ਰੳਂਦਾ ॥8॥ (2-4-6)

ਸਮਸਰ ਵਰਸੈ ਸਵਾਂਤ ਬੂੰਦ ਜਿਉਂ ਸਭਨੀ ਥਾਈਂ॥ (2-5-1) ਜਲ ਅੰਦਰ ਜਲ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਧਰਤੀ ਬਹੁ ਭਾਈਂ॥ (2-5-2) ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਰਸ ਕਸ ਘਣੇ ਫਲ ਫੁੱਲ ਸੁਹਾਈ॥ (2-5-3) ਕੇਲੇ ਵਿਚ ਕਪੂਰ ਹੋਇ ਸੀਤਲ ਸੁਖਦਾਈ॥ (2-5-4) ਮੋਤੀ ਹੋਵੈ ਸਿਪ ਮਹਿ ਬਹੁ ਮੋਲ ਮੁਲਾਈ॥ (2-5-5) ਬਿਸੀਅਰ ਦੇ ਮੁਹਿ ਕਾਲਕੂਟ ਚਿਤਵੈ ਬੁਰਿਆਈ॥ (2-5-6) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਸਤਸੰਗ ਸੁਭਾਈ॥੫॥ (2-5-7)

ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਰੰਗ ਸੰਗ ਜਿਉਂ ਕੈਹਾਂ ਹੋਈ॥ (2-6-1) ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਜਿਸਤ ਮਿਲ ਪਿਤਲ ਅਵਿਲੋਈ॥ (2-6-2) ਸੋਈ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸੰਗਤੀ ਭੰਗਾਰ ਭਲੋਈ॥ (2-6-3) ਤਾਂਬਾ ਪਰਸ ਪਰਸਿਆ ਹੋਇ ਕੰਚਨ ਸੋਈ॥ (2-6-4) ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਭਸਮ ਹੋਇ ਅਉਖਧ ਕਰ ਭੋਈ॥ (2-6-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਸੰਗਤ ਗੁਨ ਗੋਈ ॥੬॥ (2-6-6)

ਪਾਣੀ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਕਾਲਾ ਦਿੱਸੈ॥ (2-7-1) ਰੱਤਾ ਰਤੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਮਿਲ ਮੇਲ ਸਲਿਸੈ॥ (2-7-2) ਪੀਲੇ ਪੀਲਾ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਹਿਤ ਜੋਈ ਵਿਸੈ॥ (2-7-3) ਸਾਵਾ ਸਾਵੇ ਰੰਗ ਮਿਲ ਸਭ ਰੰਗ ਸਰਿੱਸੈ॥ (2-7-4) ਤੱਤਾ ਠੰਢਾ ਹੋਇਕੈ ਹਿਤ ਜਿਸ ਤਿੱਸੈ॥ (2-7-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਜਿੱਸੈ ॥2॥ (2-7-6)

ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਬਸੰਤਰਹੁ ਚਾਨਣ ਆਨ੍ਹੇਰੇ॥ (2-8-1) ਦੀਪਕ ਵਿਚਹੁ ਮੱਸ ਹੋਇ ਕੰਮ ਆਇ ਲਿਖੇਰੇ॥ (2-8-2) ਕੱਜਲ ਹੋਵੈ ਕਾਮਨੀ ਸੰਗ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ॥ (2-8-3) ਮਸਵਾਣੀ ਹਰਿ ਜਸ ਲਿਖੇ ਦਫਤਰ ਅਗਲੇਰੇ॥ (2-8-4) ਬਿਰਖੋਂ ਬਿਰਖ ਉਪਾਇਂਦਾ ਫਲ ਫੁਲ ਘਨੇਰੇ॥ (2-8-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮਖ ਚੌਫੇਰੇ ॥੮॥ (2-8-6)

ਬਿਰਖ ਹੋਵੈ ਜੀਉ ਬੀਜੀਐ ਕਰਦਾ ਪਾਸਾਰਾ॥ (2-9-1) ਜੜ ਅੰਦਰ ਪੇਡ ਬਾਹਰਾ ਬਹੁ ਤਾਲ ਬਿਸਥਾਰਾ॥ (2-9-2) ਪੱਤ ਫੁਲ ਫਲ ਫਲੀਦਾ ਰਸ ਰੰਗ ਸਵਾਰਾ॥ (2-9-3) ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਉਲਾਸ ਕਰ ਹੋਇ ਵਡ ਪਰਵਾਰਾ॥ (2-9-4) ਫਲ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸੰਜੀਉ ਹੋਇ ਫਲ ਫਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾ॥ (2-9-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਸਤਾਰਾ॥ ੯॥ (2-9-6)

ਹੋਵੈ ਸੂਤ ਕਪਾਹ ਦਾ ਕਰ ਤਾਣਾ ਵਾਣਾ॥ (2-10-1) ਸੂਤਹੁ ਕੱਪੜ ਜਾਣੀਐ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣਾ॥ (2-10-2) ਚਉਸੀ ਤੇ ਚਉਤਾਰ ਹੋਇ ਗੰਗਾ ਜਲ ਜਾਣਾ॥ (2-10-3) ਖਾਸਾ ਮਲਮਲ ਸਿਰੀਸਾਫ ਤਨ ਸੁਖ ਮਨ ਭਾਣਾ॥ (2-10-4) ਪੱਗ ਦੁਪੱਟਾ ਚੋਲਣਾ ਪਟਕਾ ਪਰਵਾਣਾ॥ (2-10-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਰੰਗਮਾਣਾ ॥90॥ (2-10-6)

ਸੁਨਿਆਰਾ ਸੋਨਾ ਘੜੈ ਗਹਿਣੇ ਸਾਵਾਰੇ॥ (2-11-1) ਪਿਪਲ ਵਤਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਨਉੜੇ ਤਾਰੇ॥ (2-11-2) ਵੇਸਰ ਨਥ ਵਖਾਣੀਐ ਕੰਠ ਮਾਲਾ ਧਾਰੇ॥ (2-11-3) ਟੀਕਤ ਮਣੀਆ ਮੋਤਿਸਰ ਗਜਰੇ ਪਾਸਾਰੇ॥ (2-11-4) ਦੂਰ ਬੁਹਟਾ ਗੋਲ ਛਾਪ ਕਰ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰੇ॥ (2-11-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਵੀਚਾਰੇ ॥੧੧॥ (2-11-6)

ਗੰਨਾ ਕੋਹਲੂ ਪੀੜੀਐ ਰਸ ਦੇ ਦਰਸਾਲਾ॥ (2-12-1) ਕੋਈ ਕਰੇ ਗੁੜ ਭੇਲੀਆਂ ਕੋ ਸ਼ਕਰ ਵਾਲਾ॥ (2-12-2) ਕੋਈ ਖੰਡ ਸਵਾਰਦਾ ਮੱਖਣ ਮਾਸਾਲਾ॥ (2-12-3) ਹੋਵੇ ਮਿਸਰੀ ਕਲੀਕੰਦ ਮਠਿਆਈ ਢਾਲਾ॥ (2-12-4) ਖਾਵੈ ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਕਰ ਰਸ ਭੋਗ ਸੁਖਾਲਾ॥ (2-12-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਾਲਾ॥ (2-12-6)

ਗਾਂਈ ਰੰਗ ਬਰੰਗ ਬਹੁ ਦੁਧ ਉਜੱਲ ਵਰਣਾ॥ (2-13-1) ਦੁਧਹੁ ਦਹੀ ਜਮਾਈਐ ਕਰ ਨਿਹਚਲ ਧਰਣਾ॥ (2-13-2) ਦਹੀ ਵਿਲੋਇ ਅਲੋਈਐ ਛਾਹਿ ਮਖਣ ਕਰਣਾ॥ (2-13-3) ਮੱਖਣਤਾਇ ਅਉਟਾਇਕੈ ਘਿਉ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣਾ॥ (2-13-4) ਹੋਮ ਜਗ ਨਈਵੇਦ ਕਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਰਣਾ॥ (2-13-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮਖ ਹੋਇ ਜਰਣਾ॥ (2-13-6)

ਪਲ ਘੜੀਆਂ ਮੂਰਤ ਪਹਿਰ ਥਿਤ ਵਾਰ ਗਣਾਏ॥ (2-14-1) ਦੋਇ ਪਖ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੰਜੋਗ ਬਣਾਏ॥ (2-14-2) ਛਿਅ ਵਰਤਾਈਆਂ ਬਹੁ ਚੋਲਤ ਬਣਾਏ॥ (2-14-3) ਸੂਰਜ ਇਕ ਵਰਤਦਾ ਲੋਕ ਵੇਦ ਅਲਾਏ॥ (2-14-4) ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਬਹੁ ਪੰਥ ਚਲਾਏ॥ (2-14-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮੁਖ ਸਮਝਾਏ ॥੧੪॥ (2-14-6)

ਇਕ ਪਾਣੀ ਇਕ ਧਰਤ ਹੈ ਬਹੁ ਬਿਰਖ ਉਪਾਏ॥ (2-15-1) ਅਫਲ ਸਫਲ ਪਰਕਾਰ ਬਹੁ ਫਲ ਫੁਲ ਸੁਹਾਏ॥ (2-15-2) ਬਹੁ ਰੰਗ ਰਸ਼ ਸੁਵਾਸ਼ਨਾ ਪਰਕਿਰਤ ਸੁਭਾਏ॥ (2-15-3) ਬੈਸੰਤਰ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਸਭ ਤਰਵਰ ਛਾਂਏ॥ (2-15-4) ਗੁਪਤਾ ਪਰਗਟ ਹੋਇਕੈ ਭਸਮੰਤ ਕਰਾਏ॥ (2-15-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਪਾਏ॥ 9੫॥ (2-15-6)

ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤ ਸਭ ਚੰਦਨ ਹੋਵੈ॥ (2-16-1) ਅਸ਼ਟਧਾਂਤ ਇਕ ਧਾਂਤ ਹੋਏ ਸੰਗ ਪਾਰਸ ਢੋਵੈ॥ (2-16-2) ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾੜੇ ਮਿਲ ਗੰਗ ਗੰਗੋਵੈ॥ (2-16-3) ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਸਾਧੁ ਸੰਗ ਪਾਪਾਂ ਮਲ ਧੋਵੈ॥ (2-16-4) ਨਰਕ ਨਿਵਾਰ ਅਸੰਖ ਹੋਇ ਲਖ ਪਤਿਤ ਸੰਗੋਵੈ॥ (2-16-5) ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮੁਖ ਆਲੋਵੈ ॥੧੬॥ (2-16-6)

ਦੀਪਕ ਹੇਤ ਪਤੰਗ ਦਾ ਜਲ ਮੀਨ ਤਰੰਦਾ॥ (2-17-1) ਮਿਰਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਹੈ ਭਵਰ ਕਵਲ ਵਸੰਦਾ॥ (2-17-2) ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤ ਹੈ ਦੇਖ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦਾ॥ (2-17-3)

```
ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤ ਹੈ ਸੰਜੋਗ ਬਣੰਦਾ॥ (2-17-4)
ਨਾਰ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਹੈ ਮਾਂ ਪਤ ਮਿਲੰਦਾ॥ (2-17-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮਖ ਪਰਚੰਦਾ ॥੧੭॥ (2-17-6)
ਅੱਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦਾ ਸਭ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ॥ (2-18-1)
ਕੰਨੀ ਸਣਦਾ ਸਰਤਿ ਕੰਨ ਅਖਾਣ ਵਖਾਣਾ॥ (2-18-2)
ਜੀਭੈ ਅੰਦਰ ਬੋਲਦਾ ਬਹੁ ਸਾਧ ਲੁਭਾਣਾ॥ (2-18-3)
ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਮਾਂਵਦਾ ਪਗ ਚਲੈ ਸਜਾਣਾ॥ (2-18-4)
ਦੇਹੀ ਅੰਦਰ ਇਕ ਮਨ ਇੰਦ੍ਹੀ ਪਰਵਾਣਾ॥ (2-18-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਮਾਣਾ ॥१੮॥ (2-18-6)
ਪਵਣ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਚਾਰਾ॥ (2-19-1)
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਜਲ ਧਰਤ ਹੈ ੳਤਪਤ ਸੰਸਾਰਾ॥ (2-19-2)
ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਰਾਤ ਦਿੳ ਵਰਤੇ ਵਰਤਾਰਾ॥ (2-19-3)
ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਖੇਲ ਮੇਲ ਪਰਕਿਰਤ ਪਸਾਰਾ॥ (2-19-4)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਘਟ ਚੰਦੂ ਅਕਾਰਾ॥ (2-19-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮਖ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥੧੯॥ (2-19-6)
ਫੁਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸੂ ਹੈ ਹੋਇ ਭਵਰ ਲੁਭਾਣਾ॥ (2-20-1)
ਅੰਬਾਂ ਅੰਦਰ ਰਸ ਧਰ ਕੋਇਲ ਰਸ ਮਾਣਾ॥ (2-20-2)
ਮੋਰ ਬੰਬੀਹਾ ਹੋਇਕੈ ਘਣ ਵਰਸ ਸਿਵਾਣਾ॥ (2-20-3)
ਖੀਰ ਨੀਰ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਕਲੀਕੰਦ ਵਖਾਣਾ॥ (2-20-4)
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਧੋਇ ਪਿੰਡ ਪਰਾਣਾ॥ (2-20-5)
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗਰਮਖ ਪਰਵਾਣਾ ॥२०॥२॥ (2-20-6)
```

Vaar 3 **੧**ੳ ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (3-1-1) ਆਦਿ ਪੂਰਖ ਆਦੇਸ ਆਦਿ ਵਖਾਣਿਆ॥ (3-1-2) ਸਤਿਗਰ ਸਚਾ ਵੇਸ ਸਬਦ ਸਿਵਾਣਿਆ॥ (3-1-3) ਸ਼ਬਦ ਸਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੱਚ ਸਮਾਣਿਆ॥ (3-1-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਦੇਸ ਘਰ ਪਰਵਾਣਿਆ॥ (3-1-5) ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਆਵੇਸ ਸਹਜ ਸਖਾਣਿਆ॥ (3-1-6) ਭਗਤ ਵਛਲ ਪਰਵੇਸ਼ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਿਆ॥ (3-1-7) ਬਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਅੰਤ ਨ ਜਾਣਿਆ॥ (3-1-8) ਸਿਮਰੇ ਸਹਸ ਫਣੇਸ਼ ਤਿਲ ਨ ਪਛਾਣਿਆ॥ (3-1-9) ਗਰਮਖ ਦਰ ਦਰਵੇਸ਼ ਸਚੂ ਸੁਹਾਣਿਆ ॥੧॥ (3-1-10) ਗਰ ਚੇਲੇ ਰਹਿਰਾਸ ਅਲਖ ਅਭੇੳ ਹੈ॥ (3-2-1) ਗਰ ਚੇਲੇ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਨਾਨਕ ਦੇੳ ਹੈ॥ (3-2-2) ਗਰਮਤ ਸਹਿਜ ਨਿਵਾਸ ਸਿਫਤ ਸਮੇੳ ਹੈ॥ (3-2-3) ਸ਼ਬਦ ਸਰਤ ਪਗਾਸ ਅਛਲ ਅਛੇੳ ਹੈ॥ (3-2-4) ਗਰਮਖ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਮਤਿ ਅਰਪੇੳ ਹੈ॥ (3-2-5) ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਣਾਸ ਸਿਫਤ ਸਮੇੳ ਹੈ॥ (3-2-6) ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਉਲਾਸ ਸ਼ਕਤਿ ਨ ਸੇਉ ਹੈ॥ (3-2-7) ਘਰ ਹੀ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਸੱਚ ਸਚੇਉ ਹੈ॥ (3-2-8)। ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਅਭਿਆਸ ਗਰਸਿਖ ਦੇਉ ਹੈ ॥੨॥ (3-2-9) ਗਰ ਚੇਲਾ ਪਰਵਾਣ ਗਰਮਖ ਜਾਣੀਐ॥ (3-3-1) ਗੁਰਮੁਖ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ॥ (3-3-2) ਕਦਰਤ ਨਾਂ ਕਰਬਾਣ ਕਾਦਰ ਜਾਣੀਐ॥ (3-3-3) ਗਰਮਖ ਜਗ ਮਹਿਮਾਨ ਜਗ ਮਹਿਮਾਣੀਐ॥ (3-3-4) ਸਤਿਗਰ ਸਤਿ ਸਹਾਣ ਆਖ ਵਖਾਣੀਐ॥ (3-3-5) ਦਰਿ ਢਾਢੀ ਪਰਵਾਣ ਚਲੈ ਗਰਬਾਣੀਐ॥ (3-3-6) ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣ ਹੇਤ ਪਛਾਣੀਐ॥ (3-3-7) ਸਚ ਸਬਦ ਨੀਸਾਣ ਸਰਤਿ ਸਮਾਣੀਐ॥ (3-3-8) ਇਕੋ ਦਰ ਦੀਵਾਣ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੀਐ ॥३॥ (3-3-9) ਸ਼ਬਦ ਗਰ ਗਰ ਵਾਹ ਗਰਮਖ ਪਾਇਆ॥ (3-4-1) ਚੇਲਾ ਸੂਰਤ ਸਮਾਹ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (3-4-2) ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਵੀਵਾਹੂ ਤੁਰੀ ਚੜਾਇਆ॥ (3-4-3) ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਅਥਾਹ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ॥ (3-4-4) ਸਚਾ ਬੇਪਰਵਾਹ ਸਚ ਸਮਾਇਆ॥ (3-4-5)

ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਹਕਮ ਚਲਾਇਆ॥ (3-4-6)

```
ਲੳਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ॥ (3-4-7)
ਸਚੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਅਪਿੳ ਪੀਆਇਆ॥ (3-4-8)
ਸ਼ਬਦ ਸਰਤ ਅਸਗਾਹ ਅਘੜ ਘੜਾਇਆ ॥८॥ (3-4-9)
ਮਲ ਨ ਮਿਲੈ ਅਮੋਲ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈਐ॥ (3-5-1)
ਪਾਇ ਤਰਾਜ ਤੋਲ ਨ ਅਤਲ ਤਲਾਈਐ॥ (3-5-2)
ਨਿਜ ਘਰ ਤਖਤ ਅਡੋਲ ਨ ਡੋਲ ਡੋਲਾਈਐ॥ (3-5-3)
ਗਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਰੋਲ ਨ ਰਲੈ ਰਲਾਈਐ॥ (3-5-4)
ਕਥਾ ਅਕਥ ਅਬੋਲ ਨ ਬੋਲ ਬੋਲਾਈਐ॥ (3-5-5)
ਸਦਾ ਅਭਲ ਅਭੋਲ ਨ ਭੋਲ ਭਲਾਈਐ॥ (3-5-6)
ਗਰਮਖ ਪੰਥ ਅਲੋਲ ਸਹਜ ਸਮਾਈਐ॥ (3-5-7)
ਅਮਿਓ ਸਰੋਵਰ ਝੋਲ ਗਰਮਖ ਪਾਈਐ॥ (3-5-8)
ਲਖ ਟੋਲੀਂ ਇਕ ਟੋਲ ਨ ਆਪ ਗਣਾਈਐ ॥੫॥ (3-5-9)
ਸੌਦਾ ਇਕਤ ਹਟ ਸਬਦ ਵਿਸਾਹੀਐ॥ (3-6-1)
ਪੂਰਾ ਪੂਰੈ ਵਟ ਕਿ ਆਖ ਸਲਾਹੀਐ॥ (3-6-2)
ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੈ ਘਟ ਸਚੀ ਪਤਿਸ਼ਾਹੀਐ॥ (3-6-3)
ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਖੱਟ ਅਖੂਟ ਸਮਾਹੀਐ॥ (3-6-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪਰਗੱਟ ਸਦਾ ਨਿਬਾਹੀਐ॥ (3-6-5)
ਚਾਵਲ ਇਕਤੇ ਸੱਟ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਹੀਐ॥ (3-6-6)
ਜਮ ਦੀ ਫਾਹੀ ਕਟ ਦਾਦ ਇਲਾਹੀਐ॥ (3-6-7)
ਪੰਜ ਦੂਤ ਸੰਘਟ ਸੂ ਢੇਰੀ ਢਾਹੀਐ॥ (3-6-8)
ਪਾਣੀ ਜਿਉਂ ਹਰਹਟ ਸੁ ਖੇਤ ਉਮਾਹੀਐ ॥੬॥ (3-6-9)
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗਰ ਆਪ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਵਈ॥ (3-7-1)
ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪ ਜਿਉਂ ਤਿਸ ਭਾਵਈ॥ (3-7-2)
ਲੇਪ ਨ ਪੰਨ ਨ ਪਾਪ ਉਪਾਇ ਸਮਾਵਈ॥ (3-7-3)
ਲਗ ਵਰ ਨ ਸਰਾਪ ਨ ਆਪ ਜਨਾਵਈ॥ (3-7-4)
ਗਾਵੈ ਬੇਦ ਅਲਾਪ ਅਕਥ ਸਨਾਵਈ॥ (3-7-5)
ਅਕਥ ਕਥਾ ਜਪ ਜਾਪ ਨ ਜਗਤ ਕਮਾਵਈ॥ (3-7-6)
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਆਪ ਗਵਾਵਈ॥ (3-7-7)
ਲਾਹੇ ਤਿੰਨੇ ਤਾਪ ਸੰਤਾਪ ਘਟਾਵਈ॥ (3-7-8)
ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨ ਧਾਪ ਨਿਜ ਘਰ ਆਵਈ ॥੭॥ (3-7-9)
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਲੀਐ॥ (3-8-1)
ਪੂਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਸ਼ਬਦ ਸਮ੍ਹਾਲੀਐ॥ (3-8-2)
ਦਰਗਹ ਧੋਈਐ ਪਤਿ ਹੳਮੈ ਜਾਲੀਐ॥ (3-8-3)
ਘਰ ਹੀ ਜੋਗ ਜਗਤਿ ਬੈਸਨ ਧਰਮਸਾਲੀਐ॥ (3-8-4)
ਪਾਵਨ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪਾਲੀਐ॥ (3-8-5)
ਅੰਤਰ ਪੇਮ ਭਗਤਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ॥ (3-8-6)
```

```
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਇਕ ਛਤ ਖਰੀ ਸਖਾਲੀਐ॥ (3-8-7)
ਪਾਣੀ ਪੀਹਣ ਘੱਤ ਸੇਵਾ ਘਾਲੀਐ॥ (3-8-8)
ਮਸਕੀਨੀ ਵਿਚ ਵੱਤ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀਐ ॥੮॥ (3-8-9)
ਗਰਮਖ ਸਚਾ ਖੇਲ ਗਰ ਉਪਦੇਸਿਆ॥ (3-9-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮੇਲ ਸਬਦ ਅਵੇਸਿਆ॥ (3-9-2)
ਫਲੀਂ ਤਿਲੀਂ ਫਲੇਲ ਸੰਗ ਅਲੇਸਿਆ॥ (3-9-3)
ਗਰ ਸਿਖ ਨੱਕ ਨਕੇਲ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸਿਆ॥ (3-9-4)
ਨ੍ਹਾਵਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲ ਵਸਨ ਸੂ ਦੇਸਿਆ॥ (3-9-5)
ਗੁਰ ਜਪ ਰਿਦੇ ਸੁਹੇਲ ਗੁਰ ਪਰਵੇਸਿਆ॥ (3-9-6)
ਭਾੳ ਭਗਤ ਭੳ ਭੇਖ ਸਾਧ ਸਰੇਸਿਆ॥ (3-9-7)
ਨਿਤ ਨਿਤ ਨਵਲ ਨਵੇਲ ਗਰਮਖ ਮੇਸਿਆ॥ (3-9-8)
ਖੈਰ ਦਲਾਲ ਦਲੇਲ ਸੇਵ ਸਹੇਸਿਆ ॥੯॥ (3-9-9)
ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਕਰ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਹਜੂਰ ਹੈ॥ (3-10-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਨੇੜ ਨ ਦੂਰ ਹੈ॥ (3-10-2)
ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਰਮ ਅੰਕਰ ਹੈ॥ (3–10–3)
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਪਰਧਾਨ ਸੇਵਕ ਸੂਰ ਹੈ॥ (3-10-4)
<u>ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਸਦ ਭਰਪੂਰ ਹੈ॥ (3-10-5)</u>
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਅਸਥਾਨ ਜਗਮਗ ਨੂਰ ਹੈ॥ (3-10-6)
ਲਖ ਲਖ ਸਸੀ ਅਰ ਭਾਨ ਕਿਰਣ ਠਰੂਰ ਹੈ॥ (3-10-7)
ਲਖ ਲਖ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੀਰਤਨ ਚੁਰ ਹੈ॥ (3-10-8)
ਭਗਤ ਵਛਲ ਪਰਵਾਣ ਚਰਨਾਂ ਧੂਰ ਹੈ ॥੧੦॥ (3-10-9)
ਗਰ ਸਿਖ ਸਿਖ ਗਰ ਸੋਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (3-11-1)
ਗਰ ਦੀਖਿਆ ਲੈ ਸਿਖ ਸਿਖ ਸਦਾਇਆ॥ (3-11-2)
ਗਰ ਸਿਖ ਇਕੋ ਹੋਇ ਜੋ ਗਰ ਭਾਇਆ॥ (3-11-3)
ਹੀਰਾ ਕਣੀ ਪਰੋਇ ਹੀਰ ਬਿਧਾਇਆ॥ (3-11-4)
ਜਲ ਤਰੰਗ ਅਵਲੋਇ ਸਲਿਲ ਸਮਾਇਆ॥ (3-11-5)
ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਇ ਦੀਪ ਦਿਵਾਇਆ॥ (3-11-6)
ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਢੋਇ ਚਲਿਤ ਬਣਾਇਆ॥ (3-11-7)
ਦਧਹ ਦਹੀ ਵਿਲੋਇ ਘੇੳ ਕਢਾਇਆ॥ (3-11-8)
ਇਕ ਚਾਨਣ ਤ੍ਰਿਹੁ ਲੋਇ ਪੁਗਟੀ ਆਇਆ ॥੧੧॥ (3-11-9)
ਸਤਿਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇੳ ਗਰਾਂ ਗਰ ਹੋਇਆ॥ (3-12-1)
ਅਮਗਦ ਅਲਖ ਅਮੇੳ ਸਹਿਜ ਸਮੋਇਆ॥ (3-12-2)
ਅਮਰਹ ਅਮਰ ਸਮੇੳ ਅਲਖ ਅਲੋਇਆ॥ (3-12-3)
ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਰਿ ਖੇੳ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੋਇਆ॥ (3-12-4)
ਗਰ ਅਰਜਨ ਕਰ ਸੇੳ ਢੋਐ ਢੋਇਆ॥ (3-12-5)
ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਅਮੇਉ ਵਿਲੋਇ ਵਿਲੋਇਆ॥ (3-12-6)
```

```
ਸੱਚਾ ਸਚ ਸਚੇੳ ਸਚ ਖਲੋਇਆ॥ (3-12-7)
ਆਤਮ ਅਗਹ ਅਗੇੳ ਸ਼ਬਦ ਤਰੋਇਆ॥ (3-12-8)
ਗਰਮਖ ਅਭਰ ਭਰੇੳ ਭਰਮ ਭੳ ਖੋਇਆ ॥੧੨॥ (3-12-9)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭੳ ਭਾੳ ਸਹਿਜ ਬੈਰਾਗ ਹੈ॥ (3-13-1)
ਗਰਮਖ ਸਹਿਜ ਸਭਾੳ ਸਰਤਿ ਸ ਜਾਗ ਹੈ॥ (3-13-2)
ਮਧਰ ਬਚਨ ਆਲਾੳ ਹੳਮੈਂ ਤੁ੍ਹਾਗ ਹੈ॥ (3-13-3)
ਸਤਿਗਰ ਮਤਿ ਪਰਥਾੳ ਸਦਾ ਅਨਰਾਗ ਹੈ॥ (3-13-4)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਸਾੳ ਮਸਤਕ ਭਾਗ ਹੈ॥ (3-13-5)
ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤਿ ਬ੍ਰਹਮਾਓ ਗੁਤਾਨ ਚਰਾਗ ਹੈ॥ (3-13-6)
ਅੰਤਰ ਗਰਮਤ ਚਾੳ ਅਲਿਪਤ ਅਦਾਗ ਹੈ॥ (3-13-7)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜਾੳ ਸਦਾ ਸਹਾਗ ਹੈ ॥੧੩॥ (3-13-8)
ਗਰਮਖਿ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਲ ਸਰਤ ਸਮਾਲੀਐ॥ (3-14-1)
ਗਰਮੁਖ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲ ਨੇਹ ਨਿਹਾਲੀਐ॥ (3-14-2)
ਗਰਮਖ ਸੇਵਾ ਘਾਲ ਵਿਰਲੇ ਘਾਲੀਐ॥ (3-14-3)
ਗਰਮਖ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਹੇਤ ਹਿਆਲੀਐ॥ (3-14-4)
ਗਰਮਖ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲ ਗਰ ਸਿਖ ਪਾਲੀਐ॥ (3-14-5)
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਗਰਮਖ ਭਾਲੀਐ॥ (3-14-6)
ਗਰਮਖ ਅਕਲ ਅਕਾਲ ਭਗਤਿ ਸੁਖਾਲੀਐ॥ (3-14-7)
ਗਰਮਖ ਹੰਸਾ ਡਾਰ ਰਸਕ ਰਸਾਲੀਐ ॥੧੪॥ (3-14-8)
ਏਕਾ ਏਕੰਕਾਰ ਲਿਖ ਦਿਖਾਲਿਆ॥ (3-15-1)
ਉੜਾ ਓਅੰਕਾਰ ਪਾਸ ਬਹਾਲਿਆ॥ (3-15-2)
ਸਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾਰ ਨਿਰਭੳ ਭਾਲਿਆ॥ (3-15-3)
ਨਿਰਵੈਰਹ ਜੈਕਾਰ ਅਜਨਿ ਅਕਾਲਿਆ॥ (3-15-4)
ਸੱਚ ਨੀਸਾਣ ਅਪਾਰ ਜੋਤ ਉਜਾਲਿਆ॥ (3-15-5)
ਪੰਚ ਅੱਖਰ ਉਪਕਾਰ ਨਾਮ ਸਮ੍ਹਾਲਿਆ॥ (3-15-6)
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸਖ ਸਾਰ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ॥ (3-15-7)
ਨੳ ਅਮਗ ਸੰਨ ਸ਼ਮਾਰ ਸੰਗ ਨਿਰਾਲਿਆ॥ (3–15–8)
ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਵਿਚਾਰ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਿਆ ॥੧੫॥ (3-15-9)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਸਤਿਸੰਗ ਗਰਮਖਿ ਮੇਲਿਆ॥ (3-16-1)
ਜਾਣ ਤੰਬੋਲਹ ਰੰਗ ਗਰਮਖ ਚੇਲਿਆ॥ (3-16-2)
ਪੰਜੇ ਸ਼ਬਦ ਅਭੰਗ ਅਨਹਦ ਕੇਲਿਆ॥ (3-16-3)
ਸਤਿਗਰ ਸ਼ਬਦ ਤਰੰਗ ਸਦਾ ਸਹੇਲਿਆ॥ (3-16-4)
ਸ਼ਬਦ ਸਰਤ ਪਰਸੰਗ ਗਿਆਨ ਸੰਗ ਮੇਲਿਆ॥ (3-16-5)
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸਰਬੰਗ ਅਹਿਨਿਸ ਭੇਲਿਆ॥ (3-16-6)
ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਹਦ ਰੰਗ ਸਝ ਇਕੇਲਿਆ॥ (3-16-7)
ਗਰਮਖ ਪੰਥੀ ਪੰਗ ਬਾਹਰ ਖੇਲਿਆ ॥੧੬॥ (3-16-8)
```

ਹੋਈ ਆਗਿਆ ਆਦਿ ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੋ॥ (3-17-1) ਨਾਦੈ ਮਿਲਿਆ ਨਾਦ ਹਉਮੈਂ ਭੰਜਨੋ॥ (3-17-2) ਬਿਸਮਾਦੈ ਬਿਸਮਾਦ ਗੁਰਮੁਖ ਅੰਜਨੋ॥ (3-17-3) ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਪਰਸਾਦਿ ਭਰਮ ਨਿਖੰਜਨੋ॥ (3-17-4) ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਦ ਅਕਾਲ ਅਗੰਜਨੋ॥ (3-17-5) ਸੇਵਕ ਸ਼ਿਵ ਸਨਕਾਦਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੰਜਨੋ॥ (3-17-6) ਜਪੀਐ ਜੁਗਹ ਜੁਗਾਦਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮੰਜਨੋ॥ (3-17-7) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਸਾਦ ਪਰਮ ਪੁਰੰਜਨੋ॥ (3-17-8) ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਨਾਦ ਸਰਬ ਸੁਰੰਜਨੋ॥ (3-17-9)

ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਨ ਗਲੀਂ ਹੋਵਣਾ॥ (3-18-1) ਸਬਰ ਸਿਦਕ ਸ਼ਹੀਦ ਭਰਮ ਭਉ ਖੋਵਣਾ॥ (3-18-2) ਗੋਲਾ ਮੁੱਲ ਖਰੀਦ ਕਾਰੇ ਜੋਵਣਾ॥ (3-18-3) ਨਾ ਤਿਸੁ ਭੁਖ ਨ ਨੀਂਦ ਨ ਖਾਣਾ ਸੋਵਣਾ॥ (3-18-4) ਪੀਹਣ ਹੋਇ ਜਦੀਦ ਪਾਣੀ ਢੋਵਣਾ॥ (3-18-5) ਪਖੇ ਦੀ ਤਾਗੀਦ ਪਗ ਮਲ ਧੋਵਣਾ॥ (3-18-6) ਸੇਵਕ ਹੋਇ ਸਜੀਦ ਨ ਹੱਸਣ ਰੋਵਣਾ॥ (3-18-7) ਦਰ ਦਰਵੇਸ ਰਸੀਦ ਪਿਰਮ ਰਸ ਭੋਵਣਾ॥ (3-18-8) ਚੰਦ ਮੁਮਾਰਖ ਈਦ ਪਗ ਖਲੋਵਣਾ॥ (3-18-9)

ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਮੁਰੀਦੇ ਥੀਵਣਾ॥ (3-19-1) ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਮਰ ਮਰ ਜੀਵਣਾ॥ (3-19-2) ਪਰਹਰ ਸਭੇ ਸਾਕ ਸੁ ਰੰਗ ਰੰਗੀਵਣਾ॥ (3-19-3) ਹੋਰ ਨ ਝਖਣ ਝਾਕ ਸਰਨ ਮਨ ਸੀਵਣਾ॥ (3-19-4) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪਾਕ ਅਮਿਅ ਰਸ ਪੀਵਣਾ॥ (3-19-5) ਮਸਕੀਨੀ ਅਉਤਾਕ ਅਸਥਿਰ ਥੀਵਣਾ॥ (3-19-6) ਦਸ ਅਉਰਾਤ ਤਲਾਕ ਸਹਜਿ ਅਲੀਵਣਾ॥ (3-19-7) ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰਵਾਕ ਨ ਮਨ ਭਰਮੀਵਣਾ॥ (3-19-8) ਸ਼ਬਦ ਮੁਰਤਿ ਹੁਸ਼ਨਾਕ ਪਾਰ ਪਰੀਵਣਾ ॥੧੯॥ (3-19-9)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਜਾਇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ॥ (3-20-1) ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਚਿਤ ਲਾਇ ਮਥਾ ਲਾਇਆ॥ (3-20-2) ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਵਸਾਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ॥ (3-20-3) ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ॥ (3-20-4) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਹੁਕਮ ਕਮਾਇਆ॥ (3-20-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਭੈ ਭਾਇ ਨਿਜ ਘਰ ਪਾਇਆ॥ (3-20-6) ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਤੀਆਇ ਭਵਰ ਲੁਭਾਇਆ॥ (3-20-7) ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਪਰਚਾਇ ਅਮਿਉ ਪੀਆਇਆ॥ (3-20-8) ਧੰਨ ਜਣੇਂਦੀ ਮਾਇ ਸਹਿਲਾ ਆਇਆ॥ ੨੦॥੩॥ (3-20-9)

Vaar 4

ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (4-1-1)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਧਾਰੇ॥ (4-1-2) ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਛੋੜੀਅਨੁ ਚੰਦ ਸੂਰ ਦੁਇ ਜੋਤਿ ਸਵਾਰੇ॥ (4-1-3) ਖਾਣੀ ਚਾਰ ਬੰਧਾਨ ਕਰ ਲੱਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਦੁਆਰੇ॥ (4-1-4) ਇਕਸ ਇਕਸ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅਜੰਤ ਅਨਗਨਤ ਅਪਾਰੇ॥ (4-1-5) ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁਲੰਭ ਹੈ ਸਫਲ ਜਨਮ ਗੁਰ ਸਰਣ ਉਧਾਰੇ॥ (4-1-6) ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰੁਸਬਦ ਸੁਣ ਭਾਇ ਭਗਤ ਗੁਰ ਗੁਤਾਨ ਬੀਚਾਰੇ॥ (4-1-7) ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ॥੧॥ (4-1-8)

ਸਭਦੂੰ ਨੀਵੀਂ ਧਰਤਿ ਹੈ ਆਪ ਗਵਾਇ ਹੋਈ ਓਡੀਣੀ॥ (4-2-1) ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਦਿੜ੍ਹ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲੀਣੀ॥ (4-2-2) ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਛੁਹਿ ਆਢੀਣੀ ਹੋਏ ਲਾਖੀਣੀ॥ (4-2-3) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ਛਹਬੁਰ ਛਲੁਕ ਰੇਨੁ ਹੋਇ ਰੀਣੀ॥ (4-2-4) ਮਿਲਿਆ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀਐ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀ ਪਤੀਣੀ॥ (4-2-5) ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਲੁਣੈ ਸਭ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁ ਰੰਗ ਰੰਗੀਣੀ॥ (4-2-6) ਗਰਮਖ ਸਖ ਫ਼ਲ ਹੈ ਮਸਕੀਣੀ॥ ੨॥ (4-2-7)

ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਸੁ ਖੇਹ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਚ ਜੀਭੈ ਲਈ ਨਕੀਬੀ॥ (4-3-1) ਅਖੀਂ ਦੇਖਨਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਨਾਦ ਕੰਨ ਸੁਨ ਕਰਨ ਰਕੀਬੀ॥ (4-3-2) ਨਕ ਸੁਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਪੰਜੇ ਦੂਤ ਬੁਰੀ ਤਰਤੀਬੀ॥ (4-3-3) ਸਭਦੂੰ ਨੀਵੇਂ ਚਰਨ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨਸੀਬ ਨਸੀਬੀ॥ (4-3-4) ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਕਰੈ ਤਬੀਬੀ॥ (4-3-5) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰ ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਣ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਨੀਬੀ॥ (4-3-6) ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਗਰੀਬੀ ॥੩॥ (4-3-7)

ਜਿਉਂ ਲਹੁੜੀ ਚੀਚੂੰਗਲੀ ਪੈਧੀ ਛਾਪ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ॥ (4-4-1) ਲਹੁੜੀ ਘਨਹਰ ਬੂੰਦ ਹੋਇ ਪਰਗਟ ਮੋਤੀ ਸਿੱਪ ਸਮਾਈ॥ (4-4-2) ਲਹੁੜੀ ਬੂਟੀ ਕੇਸਰੈ ਮੱਥੈ ਟਿੱਕਾ ਸ਼ੋਭਾ ਪਾਈ॥ (4-4-3) ਲਹੁੜੀ ਪਾਰਸ ਪੱਥਰੀ ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਕੰਚਨ ਕਰਵਾਈ॥ (4-4-4) ਜਿਉਂ ਮਣਿ ਲਹੁੜੇ ਸਪ ਸਿਰ ਦੇਖੈ ਲੁਕ ਲੁਕ ਲੋਕ ਲੁਕਾਈ॥ (4-4-5) ਜਾਨ ਰਸਾਇਣ ਪਾਰਿਅਹੁ ਰਤੀ ਮੁਲ ਨ ਜਾਇ ਮੁਲਾਈ॥ (4-4-6) ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਈ॥ 8॥ (4-4-7)

ਅਗ ਤਤੀ ਜਲਸੀਅਲਾ ਕਿਤ ਅਵਗਣੂ ਕਿਤ ਗੁਣ ਵਿਚਾਰਾ॥ (4-5-1) ਅਗੀ ਧੂੰਆਂ ਧਉਲਹਰ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸੁਚਾਰਾ॥ (4-5-2) ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਬੈਸੰਤਰਹੁ ਜਲ ਕੁਲ ਕਵਲ ਵਡੇ ਪਰਵਾਰਾ॥ (4-5-3) ਦੀਪਕ ਹੇਤ ਪਤੰਗ ਦਾਹਂ ਕਵਲ ਭਵਰ ਪਰਗਟ ਪਹਾਰਾ॥ (4-5-4)

ਅੱਗੀ ਲਾਟ ਉਚਾਟ ਹੈ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰ ਕਰੇ ਕਚਾਰਾ॥ (4-5-5) ਸਿਰੁ ਨੀਵਾਂ ਨਿਵਾਣ ਵਾਸੁ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਪਰ ਉਪਕਾਰਾ॥ (4-5-6) ਨਿਵ ਚਲੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ ॥੫॥ (4-5-7)

ਰੰਗ ਮਜੀਠ ਕਸੁੰਭ ਦਾ ਕੱਚਾ ਪੱਕਾ ਕਿਤ ਵੀਚਾਰੇ॥ (4-6-1) ਧਰਤੀ ਉਖਣ ਕਢੀਐ ਮੂਲ ਮੰਜੀਠ ਜੜੀ ਜੜ ਤਾਰੇ॥ (4-6-2) ਉੱਖਲ ਮੁਹਲੇ ਕੁਟੀਐ ਪੀਹਣ ਪੀਸੈ ਚਕੀ ਭਾਰੇ॥ (4-6-3) ਸਹੈ ਅਵਟਣ ਅੱਗ ਦਾ ਹੋਇ ਪਿਆਰੀ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ॥ (4-6-4) ਮੋਹਲੀਅਹੰ ਸਿਰ ਕਢਕੈ ਫੁੱਲ ਕਸੁੰਭ ਚੁਲੰਭ ਖਿਲਾਰੇ॥ (4-6-5) ਖਟ ਤੁਰਸੀ ਦੇ ਰੰਗੀਐ ਕਪਟ ਸਨੇਹੁ ਰਹੈ ਦਿਨਚਾਰੇ॥ (4-6-6) ਨੀਵਾਂ ਜਿਣੇ ਉਚੇਰਾ ਹਾਰੇ ॥੬॥ (4-6-7)

ਕੀੜੀ ਨਿਕੜੀ ਚਲਤਿ ਕਰ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਨੋਂ ਮਿਲ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਹੋਵੈ॥ (4-7-1) ਨਿਕੜੀ ਦਿਸੈ ਮਕੜੀ ਸੂਤ ਮੂੰਹੋ ਕਢ ਫਿਰ ਸੰਗੋਵੈ॥ (4-7-2) ਨਿਕੜੀ ਮਿਖ ਵਖਾਣੀਐ ਮਾਖਿਓ ਮਿਠਾ ਭਾਗਠ ਹੋਵੈ॥ (4-7-3) ਨਿਕੜਾ ਕੀੜਾ ਆਖੀਐ ਪਟ ਪਟੋਲੇ ਕਰ ਢੰਗ ਢੋਵੈ॥ (4-7-4) ਗੁਟਕਾ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਇਕੇ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰ ਜਾਇ ਖੜੋਵੈ॥ (4-7-5) ਮੋਤੀ ਮਾਣਕ ਹੀਰਿਆ ਪਾਤਸਾਹ ਲੈ ਹਾਰ ਪਰੋਵੈ॥ (4-7-6) ਪਾਇ ਸਮਾਇਣ ਦਹੀ ਵਿਲੋਵੈ॥ 2॥ (4-7-7)

ਲਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਘਾਹ ਨ ਕਢੇ ਸਾਹ ਵਿਚਾਰਾ॥ (4-8-1) ਗੋਰਸ ਦੇ ਖੜ ਖਾਇਕੇ ਗਾਇ ਗਰੀਬੀ ਪਰਉਪਕਾਰਾ॥ (4-8-2) ਦੁੱਧਹੁੰ ਦਹੀ ਜਮਾਈਐ ਦਹੀਅਹੁੰ ਮੱਖਣ ਛਾਹਿ ਪਿਆਰਾ॥ (4-8-3) ਘਿਅ ਤੇ ਹੋਵਣ ਹੋਮ ਜੱਗ ਢੰਗ ਸੁਆਰਥ ਚਜ ਅਚਾਰਾ॥ (4-8-4) ਧਰਮ ਧਉਲ ਪਰਗਟ ਹੋਇ ਧੀਰਜ ਵਸੈ ਸਹੈ ਸਿਰ ਭਾਰਾ॥ (4-8-5) ਇਕ ਇਕ ਜਾਉ ਜਣੇਂਦਿਆਂ ਚਹੁੰ ਚਕਾਂ ਵਿਚ ਵਗ ਹਜਾਰਾ॥ (4-8-6) ਤਿਣ ਅੰਦਰ ਵੱਡਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥੮॥ (4-8-7)

ਲਹੁੜਾ ਤਿਲ ਹੋਇ ਜੰਮਿਆ ਨੀਚਹੁੰ ਨੀਚ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ॥ (4-9-1) ਫੁਲਾਂ ਸੌਗਤਿ ਵਸਿਆ ਹੋਇ ਨਿਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੁਹਾਯਾ॥ (4-9-2) ਕੋਲੂ ਪਾਇ ਪੀੜਾਇਆ ਹੋਇ ਫੁਲੇਲ ਖੇਲ ਵਰਤਾਯਾ॥ (4-9-3) ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ੍ ਚਲਿਤ੍ਰ ਕਰ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸਿਰ ਧਰ ਸੁਖ ਪਾਯਾ॥ (4-9-4) ਦੀਵੇ ਪਾਇ ਜਲਾਇਆ ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਜਗ ਬਿਰਦ ਸਦਾਯਾ॥ (4-9-5) ਕਜਲ ਹੋਆ ਦੀਵਿਅਹੁੰ ਅਖੀਂ ਅੰਦਰ ਜਾਇ ਸਮਾਯਾ॥ (4-9-6) ਬਾਲਾ ਹੋਇ ਨ ਵਡਾ ਕਹਾਯਾ॥ ੯॥ (4-9-7)

ਹੋਇ ਵੜੇਵਾਂ ਜਗ ਵਿਚ ਬੀਜੇ ਤਨ ਖੇਹ ਨਾਲ ਰਲਾਯਾ॥ (4-10-1) ਬੂਟੀ ਹੋਇ ਕਪਾਹ ਦੀ ਟੀਂਡੇ ਹੱਸ ਆਪ ਖਿੜਾਯਾ॥ (4-10-2) ਦੂਹ ਮਿਲ ਵੇਲਣ ਵੇਲਿਆ ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਕਰ ਤੁੰਬ ਤੁੰਬਾਯਾ॥ (4-10-3) ਤਿੰਵਣ ਪਿੰਵ ਉਡਾਇਆ ਕਰ ਕਰ ਗੋੜ੍ਹੀਂ ਸੂਤ ਕਤਾਯਾ॥ (4-10-4)

ਤਣ ਤਣ ਖੁੰਬ ਚੜਾਇਕੈ ਦੇ ਦੇ ਦੁਖ ਧੁਵਾਇ ਰੰਗਾਯਾ॥ (4-10-5) ਕੈਂਚੀ ਕੱਟਣ ਕਟਿਆ ਸੂਈ ਧਾਗੇ ਜੋੜ ਸਵਾਯਾ॥ (4-10-6) ਲੱਜਣ ਕੱਜਣ ਹੋਇ ਕਜਾਯਾ ॥੧੦॥ (4-10-7)

ਦਾਣਾ ਹੋਇ ਅਨਾਰ ਦਾ ਹੋਇ ਧੂੜ ਧੂੜੀ ਵਿਚ ਧਸੈ॥ (4-11-1) ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਹਰੀਆਵਲਾ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲਾ ਫੁੱਲ ਵਿਗਸੈ॥ (4-11-2) ਇਕਸ ਬਿਰਖ ਸਹਸ ਫੁਲ ਫੁਲ ਫਲ ਇਕਦੂੰ ਇਕ ਸਰਸੈ॥ (4-11-3) ਇਕ ਦੂੰ ਦਾਣੇ ਲੱਖ ਹੋਇੰ ਫਲ ਫਲਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਵਸੈ॥ (4-11-4) ਤਿਸ ਫਲ ਤੋਟ ਨ ਆਵਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੈ॥ (4-11-5) ਜਮੌਂ ਜਮੌਂ ਲੱਯਨ ਤੋੜਫਲ ਤਮੇਂ ਤਮੇਂ ਫਿਰ ਫਿਰ ਫਲੀਐ ਹਸੈ॥ (4-11-6) ਨਿਵ ਚੱਲਣ ਗੁਰ ਮਾਰਗ ਦਸੈ ॥੧੧॥ (4-11-7)

ਰੈਣਿ ਰਸਾਇਣ ਸਿੰਜੀਐ ਰਤ ਹੇਤ ਕਰ ਕੰਚਨ ਵਸੈ॥ (4-12-1) ਧੋਇ ਧੋਇ ਕਣਿ ਕਢੀਐ ਰਤੀ ਮਾਸਾ ਤੋਲਾ ਘੱਸੈ॥ (4-12-2) ਪਾੋੲ ਕੁਠਾਲੀ ਗਾਲੀਐ ਰੈਣੀ ਕਰ ਸੁਨਿਆਰ ਵਿਗਸੈ॥ (4-12-3) ਘੜ ਘੜ ਪਤ੍ਰ ਪਖਾਲੀਅਨ ਲੂਣੀ ਲਾਇ ਜਲਾਇ ਰਹੱਸੈ॥ (4-12-4) ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇਕੈ ਲੰਗੈ ਲਵੈ ਕਸਉਟੀ ਕਸੈ॥ (4-12-5) ਟਕਸਾਲੇ ਸਿਕਾ ਪਵੈ ਘਣ ਅਹਰਣ ਵਿਚ ਅਚਲ ਸਰਸੈ॥ (4-12-6) ਸਾਲ ਸੁਨਾਈ ਪੋਤੇ ਪਸੈ॥੧੨॥ (4-12-7)

ਖਸ਼ਖਸ਼ ਦਾਣਾ ਹੋਇਕੈ ਖ਼ਾਕ ਅੰਦਰ ਹੋਇ ਖ਼ਾਕ ਸਮਾਵੈ॥ (4-13-1) ਦੋਸਤ ਪੋਸਤ ਬੂਟ ਹੋਇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਫੁਲ ਖਿੜਾਵੈ॥ (4-13-2) ਹੋਡਾ ਹੋਡੀ ਹੋਡੀਆਂ ਇਕ ਦੂੰ ਇਕ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਵੈ॥ (4-13-3) ਸੂਲੀ ਉਪਰ ਖੇਲਣਾ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਸਿਰ ਛਤਰ ਧਰਾਵੈ॥ (4-13-4) ਚੁਖ ਚੁਖ ਹੋਇ ਮਿਲਾਇ ਕੈ ਲੋਹੂ ਪਾਣੀ ਰੰਗ ਰੰਗਾਵੈ॥ (4-13-5) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਮਜਲਸੀ ਜੋਗ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਬਣਾਵੈ॥ (4-13-6) ਅਮਲੀ ਹੋਇ ਸ ਮਜਲਸ ਪਾਵੈ॥ (੩॥ (4-13-7)

ਰਸ ਭਰਿਆ ਰਸ ਰਖਦਾ ਬੋਲਣ ਅਣ ਬੋਲਣ ਅਭਰਿਠਾ॥ (4-14-1) ਸੁਣਿਆ ਅਣ ਸੁਣਿਆ ਕਰੈ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰ ਡਿਠਾ ਅਣਡਿਠਾ॥ (4-14-2) ਅਖੀਂ ਧੂੜ ਅਟਾਈਆ ਅਖੀ ਵਿਚ ਅੰਗੂਰ ਬਹਿਠਾ॥ (4-14-3) ਇਕਦੂੰ ਬਾਹਲੇ ਬੂਟ ਹੋਇ ਸਿਰ ਤਲਵਾਯਾ ਇਠਹੁ ਇਠਾ॥ (4-14-4) ਦੋਹ ਖੂੰਡ ਵਿਚ ਪੀੜੀਐ ਟੋਟੇ ਲਾਹੇ ਇਤ ਗੁਣ ਮਿਠਾ॥ (4-14-5) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਵਰਤਦਾ ਅਵਗੁਣਿਆਰੇ ਵਣਿਠਾ॥ (4-14-6) ਮੰਨੈ ਗੰਨੈ ਵਾਂਗ ਸੁਧਿਠਾ॥ (8॥ (4-14-7)

ਘਨਹਰਿ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਅਗਾਸਹੁੰ ਆਵੈ॥ (4-15-1) ਆਪ ਗਵਾਇ ਸਮੁੰਦ ਵੇਖ ਸਿਪ ਦੇ ਮੂੰਹਵਿਚ ਸਮਾਵੈ॥ (4-15-2) ਲੈਂਦੋ ਹੀ ਮੁਹਿ ਬੂੰਦ ਸਿਪ ਚੁਭੀ ਮਾਰ ਪਤਾਲ ਲੁਕਾਵੈ॥ (4-15-3) ਫੜ ਕਢੈ ਮਰਜੀਵੜਾ ਪਰ ਕਾਰਨ ਨੋਂ ਆਪ ਫੜਾਵੈ॥ (4-15-4)

ਪਰਵਸ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਪਰ ਦਥ ਪਥਰ ਦੰਦ ਭਨਾਵੈ॥ (4-15-5) ਭੁਲ ਅਭੁਲ ਅਮੁਲ ਦੇ ਮੋਤੀ ਦਾਨ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ॥ (4-15-6) ਸਫਲ ਜਨਮ ਕੋਈ ਵਰਸਾਵੈ ॥੧੫॥ (4-15-7)

ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧੀਐ ਬਰਸੈ ਕਣੀ ਅਣੀ ਹੁਇ ਧੀਰੈ॥ (4-16-1) ਧਾਗਾ ਹੋਇ ਪਰੋਈਐ ਹੀਰੇ ਮਾਲ ਰਸਾਲ ਗਹੀਰੈ॥ (4-16-2) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਵ ਹਉਂਮੈ ਮਾਰ ਮਰੈ ਮਣਧੀਰੈ॥ (4-16-3) ਮਨ ਜਿਣ ਮਨਦੇ ਲਏ ਮਨ ਗੁਣ ਗੁਰਮੁਖ ਸਰੀਰੈ॥ (4-16-4) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਕਾਮਧੇਨੁ ਸੰਤਰੇਣ ਨ ਨੀਰੈ॥ (4-16-5) ਸਿਲਾ ਅਲੂਣੀ ਚੱਟਣੀ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਤਰਸਨ ਸੀਰੈ॥ (4-16-6) ਵਿਰਲਾ ਸਿਖ ਸੁਣੈ ਗੁਰ ਪੀਰੈ॥੧੬॥ (4-16-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣ ਅੰਦਰ ਸਿਆਣਾ ਬਾਹਰ ਭੋਲਾ॥ (4-17-1) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਵਿਣ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਸੁਣਈ ਥੋਲਾ॥ (4-17-2) ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਣਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਅੰਨਾ ਪੋਲਾ॥ (4-17-3) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਲੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਚੁਪ ਚਲੋਲਾ॥ (4-17-4) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਚਰਣੋਦਕ ਝੋਲਾ॥ (4-17-5) ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਿਤ ਭਵਰ ਕਰ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਰਹੈ ਨਿਰੋਲਾ॥ (4-17-6) ਜੀਵਣ ਮੁਕਤਿ ਸਚਾਵਾ ਚੋਲਾ ॥੧੭॥ (4-17-7)

ਸਿਰ ਵਿਚ ਨਿਕੇ ਵਾਲ ਹੋਇ ਸਾਧੂ ਚਵਰ ਚਵਰ ਕਰ ਢਾਲੈ॥ (4-18-1) ਗੁਰਸਰ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਇਕੈ ਹੂਝੂ ਭਰ ਭਰ ਪੈਰ ਪਖਾਲੈ॥ (4-18-2) ਕਾਲੀਂ ਹੂੰ ਧਉਲੇ ਕਰੇ ਚਲਣ ਜਾਣ ਨੀਸ਼ਾਨ ਸਮਾਲੈ॥ (4-18-3) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੈ॥ (4-18-4) ਕਾਗ ਕੁਮੰਤਹੁ ਪਰਮ ਹੰਸ ਉਂਜਲ ਮੋਤੀ ਖਾਏ ਖਵਾਲੈ॥ (4-18-5) ਵਾਲਹੁੰ ਨਿਕੀ ਆਖੀਐ ਗੁਰਸਿਖੀ ਸੁਣ ਗੁਰਸਿਖ ਪਾਲੈ॥ (4-18-6) ਗਰਸਿਖ ਲੰਘੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੈ ॥੧੮॥ (4-18-7)

ਗੁੱਲਰ ਅੰਦਰ ਭੁਲਹਣਾ ਗੁਲਰ ਨੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਖਾਣੈ॥ (4-19-1) ਗੁਲਰ ਲਗਨ ਲਖ ਫਲ ਇਕ ਦੂ ਲਖ ਅਲਖ ਨ ਜਾਣੈ॥ (4-19-2) ਲਖ ਲਖ ਬਿਰਖ ਬਗੀਚਿਅਹੁੰ ਲਖ ਬਗੀਚੇ ਬਾਹਗ ਵਖਾਣੈ॥ (4-19-3) ਲਖ ਬਾਗ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਲੂੰਅ ਵਿਚ ਆਣੈ॥ (4-19-4) ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਜੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰੰਗ ਮਾਣੈ॥ (4-19-5) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਲੈ ਓਹ ਭਾਣੈ॥ (4-19-6) ਹਉਂਮੈ ਜਾਇ ਤਾ ਜਾਇ ਸਿਵਾਣੈ॥੧੯॥ (4-19-7)

ਦੁਇ ਦੇਹ ਚੰਦ ਅਲੋਪ ਹੋਇੇ ਤੀਐ ਦਿਹ ਚੜਦਾ ਹੁਇ ਨਿੱਕਾ॥ (4-20-1) ਉਠ ਉਠ ਜਗਤ ਜੁਹਾਰਦਾ ਗਗਨ ਮਹੇਸ਼ੁਰ ਮਸਤਕ ਟਿੱਕਾ॥ (4-20-2) ਸੋਲਹ ਕਲਾ ਸੰਘਾਰੀਐ ਸਫਲ ਜਨਮ ਸੋਹੈ ਕਲ ਇੱਕਾ॥ (4-20-3) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਿਰਣ ਸੁਹਾਵਣੀ ਨਿਝਰ ਝਰੈ ਸਿੰਜੈ ਸਹ ਸਿੱਕਾ॥ (4-20-4) ਸੀਤਲ ਸਾਂਤ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਸਹਜ ਸੰਤੋਖੀ ਰਤਨ ਅਮਿੱਕਾ॥ (4-20-5) ਕਰੇ ਅਨ੍ਹੇਰੋਂ ਚਾਨਣਾ ਡੋਰ ਚਕੋਰ ਪ੍ਰਸਾਨ ਧਰ ਛਿੱਕਾ॥ (4-20-6) ਆਪ ਗਵਾਇ ਅਮੋਲ ਮਨਿੱਕਾ ॥२०॥ (4-20-7) ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ ਭਗਤਿ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਧੂ ਹਰਿ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ॥ (4-21-1) ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਭੇਟਿਆ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੇ ਆਪ ਦਿਵਾਯਾ॥ (4-21-2) ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਮਕਤਿ ਕਰ ਨਿਹਚਲ ਵਾਸ ਅਗਾਸ ਚੜਾਯਾ॥ (4-21-3) ਚੰਦ ਸੂਰ ਤੇਤੀ ਕਰੋੜ ਪਰਦਖਣਾ ਚਉਫੇਰ ਫਿਰਾਯਾ॥ (4-21-4) ਵੇਦ ਪੂਰਾਣ ਵਖਾਣਦੇ ਪਰਗਟ ਕਰ ਪਰਗਟ ਜਣਾਯਾ॥ (4-21-5) ਅਵਗਤ ਗਤ ਅਤਿ ਅਗਮ ਹੈ ਅਕਥ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰ ਨ ਪਾਯਾ॥ (4-21-6)ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥२९॥४॥ (4-21-7)

Vaar 5

੧ੳ ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (5-1-1)

ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਸਾਧ ਸੰਗ ਹੇਤ ਨ ਸੰਗ ਕੁਸੰਗ ਨ ਰਚੈ॥ (5-1-2) ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਸੁਹੇਲੜਾ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨ ਖੇਚਲ ਖੱਚੈ॥ (5-1-3) ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤੰਬੋਲ ਪਰਚੈ॥ (5-1-4) ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣਾ ਛਿਅਦਰਸਣ ਪਰਸਣ ਨ ਸਰਚੈ॥ (5-1-5) ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਹਚਲ ਮਤਿ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲੁਭਾਇ ਨ ਪਰੈ॥ (5-1-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਨ ਹਚੈ॥ (5-1-7) ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਚਹ ਮਵੈ ॥੧॥ (5-1-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਅਰਾਧਣਾ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਨ ਹੋਇ ਦੁਚਿਤਾ॥ (5-2-1) ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਨ ਤਾਮਸ ਪਿਤਾ॥ (5-2-2) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਣ ਦੂਤਾਂ ਵਿਖੜਾ ਗੜ੍ਹ ਜਿਤਾ॥ (5-2-3) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਪਾਹੁਨੜਾ ਜਗ ਹੋਇ ਅਥਿੱਤਾ॥ (5-2-4) ਗੁਰਮੁਖ ਸੇਵਾ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਮਾ ਪਿਉ ਦਾਈ ਮਿਤਾ॥ (5-2-5) ਦੁਰਮਤ ਦੁਬਧਾ ਦੂਰ ਕਰ ਗੁਰਮਤ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਮਨ ਸਿਤਾ॥ (5-2-6) ਛਡ ਕੁਫਕੜ ਕੁੜਿ ਕੁਧਿਤਾ ॥੨॥ (5-2-7)

ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਵਰਨ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਰਨ ਕੁਲ ਧਰਮ ਧਰੰਦੇ॥ (5-3-1) ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਛਿਅ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾ ਗੁਰਮਤੀ ਖਟ ਕਰਮ ਕਰੰਦੇ॥ (5-3-2) ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਸਾਹਿਬੈ ਚਾਕਰ ਜਾਇ ਜੁਹਾਰ ਜੁੜੰਦੇ॥ (5-3-3) ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਵਣਜ ਵਿਚ ਵਾਪਾਰੀ ਵਾਪਾਰ ਮਚੰਦੇ॥ (5-3-4) ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸਭੈ ਕਿਰਸਾਣ ਬੀਜੰਦੇ॥ (5-3-5) ਕਾਰੀਗਰ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜਾਇ ਮਿਲੰਦੇ॥ (5-3-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੁਜੰਦੇ ॥੩॥ (5-3-7)

ਅਮਲੀ ਰਚਨ ਅਮਲੀਆਂ ਸੋਫੀ ਸੋਫੀ ਮੇਲ ਕਰੰਦੇ॥ (5-4-1) ਜੂਆਰੀ ਜੂਆਰੀਆਂ ਵੇਕਰਮੀ ਵੇਕਰਮ ਰਚੰਦੇ॥ (5-4-2) ਚੋਰਾਂ ਚੋਰਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਠਗ ਠਗ ਮਿਲ ਦੇਸ ਠਗੰਦੇ॥ (5-4-3) ਮਸਕਰਿਆਂ ਮਿਲ ਮਸਕਰੇ ਚੁਗਲਾਂ ਚੁਗਲ ਉਮਾਹ ਮਿਲੰਦੇ॥ (5-4-4) ਮਨਤਾਰੂ ਮਨਤਾਰੂਆਂ ਤਾਰੂ ਤਾਰੂ ਤਾਰ ਤਰੰਦੇ॥ (5-4-5) ਦੁਖਿਆਰੇ ਦੁਖਿਆਰਿਆਂ ਮਿਲ ਮਿਲ ਅਪਣੇ ਦੁਖ ਰੁਵੰਦੇ॥ (5-4-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗਰ ਸਿਖ ਵਸੰਦੇ॥॥॥ (5-4-7)

ਕੋਈ ਪੰਡਤ ਜੋਤਸ਼ੀ ਕੋ ਪਾਂਧਾ ਕੋ ਵੈਦ ਸਦਾਏ॥ (5-5-1) ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਰਾਉ ਕੋ ਕੋ ਮਹਿਤਾ ਚਉਧਰੀ ਅਖਾਏ॥ (5-5-2) ਕੋਈ ਬਜਾਝ ਸਰਾਫ ਕੋ ਕੋ ਜਹੁਰੀ ਜੜਾੳ ਜੜਾਏ॥ (5-5-3) ਪਾਸਾਰੀ ਪਰਚੂਨਿਆ ਕੋਈ ਦਲਾਲੀ ਕਿਰਸ ਕਮਾਏ॥ (5-5-4) ਜਤਿਸਨਾਤ ਸਹੰਸਲਖ ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਨਾਉਂ ਗਣਾਏ॥ (5-5-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਿਲ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਜਮਾਏ॥ (5-5-6) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਖ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ॥੫॥ (5-5-7)

ਜਤੀ ਜਤੀ ਚਿਰ ਜੀਵਨੇ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਨਾਥ ਗੁਰ ਚੇਲੇ॥ (5-6-1) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਰਖੀਸ਼ਰਾਂ ਭੈਰਉ ਖੇਤ੍ਰਪਾਲ ਬਹੁ ਮੇਲੇ॥ (5-6-2) ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪਛਰਾਂ ਕਿੰਨਰ ਜਛ ਚਲਿਤ ਬਹੁ ਖੇਲੇ॥ (5-6-3) ਰਾਕਸ਼ ਦਾਨੋਂ ਦੈਂਤ ਲਖ ਅੰਦਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲੇ॥ (5-6-4) ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰਸ ਕੇਲੇ॥ (5-6-5) ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਆਰਾਧਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਆਪ ਗਵਾਇ ਸੁਹੇਲੇ॥ (5-6-6) ਚਲਣ ਜਾਣ ਪਏ ਸਿਰ ਤੇਲੇ ॥੬॥ (5-6-7)

ਜਤ ਸਤ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜਗ ਜਪ ਤਪ ਦਾਨ ਪੁਨ ਬਹੁਤੇਰੇ॥ (5-7-1) ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਪਾਖੰਡ ਬਹੁ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਅਗਲੇਰੇ॥ (5-7-2) ਬੀਰਾਰਾਧਣ ਜੋਗਣੀ ਮੜ੍ਹੀ ਮਸਾਣ ਵਿਡਾਣ ਘਨੇਰੇ॥ (5-7-3) ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕਾ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭੁਇਅੰਗਮ ਘੇਰੇ॥ (5-7-4) ਸਿਧਾਸਨ ਪਰਚੇ ਘਣੇ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹੈ ਕੋਤਕ ਲਖ ਹੇਰੇ॥ (5-7-5) ਪਾਰਸ ਮਣੀ ਰਸਾਇਣਾ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾਲਕ ਆਨ੍ਹੇਰੇ॥ (5-7-6) ਪੂਜਾ ਵਰਤ ਉਪਾਰਣੇ ਵਰ ਸਰਾਪ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤਿ ਲਵੇਰੇ॥ (5-7-7) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿਣ ਥਾਉਂ ਨ ਪਾਇਣ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ॥ (5-7-8) ਕੂੜ ਇਕ ਗੰਢੀ ਸੌ ਫੇਰੇ॥ (5-7-9)

ਸਉਣ ਸਗੁਨ ਬੀਚਾਰਣੇ ਨਉਂ ਗ੍ਰਹ ਬਾਰਹ ਰਾਸਿ ਵੀਚਾਰਾ॥ (5-8-1) ਕਾਮਣ ਟੂਣੇ ਅਉਸੀਆਂ ਕਣ ਸੋਹੀ ਪਾਸਾਰ ਪਾਸਾਰਾ॥ (5-8-2) ਗਦੋਂ ਕੁੱਤੇ ਬਿਲੀਆਂ ਇਲ ਮਲਾਲੀ ਗਿਦੜ ਛਾਰਾ॥ (5-8-3) ਨਾਰਿ ਪੁਰਖ ਪਾਣੀ ਅਗਨਿ ਛਿਕ ਪਦ ਹਿਡਕੀ ਵਰਤਾਰਾ॥ (5-8-4) ਥਿਤ ਵਾਰ ਭਦਰਾਂ ਭਰਮ ਦਿਸ਼ਾਸ਼ੂਲ ਸਹਿਸਾ ਸੰਸਾਰਾ॥ (5-8-5) ਵਲ ਛਲ ਕਰ ਵਿਸਵਾਸ ਲਖ ਬਹੁ ਚੁਖੀਂ ਕਿਉਂ ਰਵੈ ਪਤਾਰਾ॥ (5-8-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ॥ ੮॥ (5-8-7)

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾਹੜੇ ਗੰਗ ਸੰਗ ਗੰਗੋਦਕ ਹੋਈ॥ (5-9-1) ਅਸ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਪਰਸੈ ਕੰਚਨ ਸੋਈ॥ (5-9-2) ਚੰਦਨਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਕਰ ਚੰਦਨ ਗੋਈ॥ (5-9-3) ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੂਝੈ ਸੁਝ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ॥ (5-9-4) ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਭਵੇ ਸਭ ਲੋਈ॥ (5-9-5) ਆਵਾ ਗਉਣ ਗਵਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈ॥ (5-9-6) ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਅਰਾਧਨ ਓਈ ॥੯॥ (5-9-7)

ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸਾਹੁਰੇ ਵਿਰਲੀ ਸੁਰ ਲਾਗਾਤਕ ਹੋਏ॥ (5-10-1) ਜੰਮਣ ਭਦਣ ਮੰਗਣੈ ਮਰਣੈ ਪਰਣੈ ਕਰਦੇ ਢੋਏ॥ (5-10-2) ਰੀਤੀ ਰੂੜੀ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਚੱਜ ਅਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਵਿਖੋਏ॥ (5-10-3) ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਕਸੂਤ ਵਿਚ ਪਾਇ ਦੁਲੀਚੇ ਗੈਣ ਚੰਦੋਏ॥ (5-10-4) ਸਾਧ ਜਠੇਰੇ ਮੰਨੀਅਨਿ ਸਤੀਆਂ ਸਉਤ ਟੋਭਰੀ ਟੋਏ॥ (5-10-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਵਿਣ ਮਰ ਮਰ ਜੰਮਣ ਦਈ ਵਿਗੋਏ॥ (5-10-6) ਗੁਰਮੁਖ ਹੀਰੇ ਹਾਰ ਪਰੋਏ ॥੧੦॥ (5-10-7)

ਲਸ਼ਕਰ ਅੰਦਰ ਲਾਡਲੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਜਾਏ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ॥ (5-11-1) ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਅਗੇ ਚੜ੍ਹਨ ਪਿਛੇ ਸਭ ਉਮਰਾਉ ਪਿਆਦੇ॥ (5-11-2) ਬਨ ਬਨ ਆਵਣ ਤਾਇਫੇ ਓਇ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਸਾਦ ਮੁਰਾਦੇ॥ (5-11-3) ਖਿਜ਼ਮਤਗਾਰ ਵਡੀਰੀਅਨ ਦਰਗਹ ਹੋਵਣ ਖੁਆਰ ਖੁਵਾਦੇ॥ (5-11-4) ਅੱਗੇ ਢੋਈ ਸੇ ਲਹਨਿ ਸੇਵਾ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਕੁਸ਼ਾਦੇ॥ (5-11-5) ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਤੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੇ॥ (5-11-6) ਸ਼ਾਹ ਸੁਹੇਲੇ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੇ॥ (9-11-7)

ਤਾਰੇ ਲਖ ਹਨੇਰ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੂਰਜ ਸੁਝੈ ਨ ਕੋਈ॥ (5-12-1) ਸ਼ੀਂਹ ਬੁਕੇ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੰਨੀ ਜਾਇ ਨ ਆਇ ਖੜੋਈ॥ (5-12-2) ਬਿਸੀਅਰ ਗਹੜੈ ਡਿਠਿਆਂ ਖੁਡੀਂ ਵੜਦੇ ਲਖ ਪਲੋਈ॥ (5-12-3) ਪੰਖੇਰੂ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਦੇਖ ਢੁਕ ਨ ਹੰਘਨ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ॥ (5-12-4) ਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈ॥ (5-12-5) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰ ਮਿਵਾਸਾ ਗੋਈ॥ (5-12-6) ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਤਾ ਜਾਣ ਜਾਣੋਈ॥੧੨॥ (5-12-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ॥ (5-13-1) ਪੰਚ ਦੂਤ ਕਰ ਭੂਤ ਵਸ ਦੁਰਮਤ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਯਾ॥ (5-13-2) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਨਿਵ ਚਲਣਾ ਜਮਜਾਗਾਤੀ ਨੇੜ ਨ ਆਯਾ॥ (5-13-3) ਬੇਮੁਖ ਬਾਰਹ ਬਾਟ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਯਾ॥ (5-13-4) ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਉ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ॥ (5-13-5) ਜਿਉਂ ਜਲ ਅੰਦਰ ਕਮਲ ਹੈ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਯਾ॥ (5-13-6) ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪਾ ਗਣਾਯਾ॥ (3-13-7)

ਗਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਇ ਕੈ ਚਾਕਰ ਕੂਕਟ ਦੇਣ ਦੁਹਾਈ॥ (5-14-1) ਜੰਮਦਿਆਂ ਰਣ ਵਿਚ ਜੂਝਨਾ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਹੋਇ ਵਧਾਈ॥ (5-14-2) ਵੀਵਾਹੈ ਨੋਂ ਸਿਠਣੀਆਂ ਦੁਹੀਵਲੀਂ ਦੋਇ ਤੂਰ ਵਜਾਈ॥ (5-14-3) ਰੋਵਣ ਪਿਟਣ ਮੋਇਆਂ ਨੋਂ ਵੈਣ ਅਲਾਹਣਿ ਧੂੰਮ ਧੁਮਾਈ॥ (5-14-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਸੋਹਿਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਲਿਵਲਾਈ॥ (5-14-5) ਬੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਜੰਮਨ ਮਰਨ ਅਲਿਪਤ ਰਹਾਈ॥ (5-14-6) ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਈ ॥੧੪॥ (5-14-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਸੁਹੇਲੜਾ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਫਿਰੰਦੇ॥ (5-15-1) ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇਦਾ ਮਨਮੁਖ ਭਵਜਲ ਵਿਚ ਡੁਬੰਦੇ॥ (5-15-2) ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਫਿਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰੰਦੇ॥ (5-15-3) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਾਇੰਦੇ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖਫਲ ਦੁਖ ਲਹੰਦੇ॥ (5-15-4) ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਹਿ ਸੁਰਖਰੂ ਮਨਮੁਖ ਜਮਪੁਰ ਦੰਡ ਸਹੰਦੇ॥ (5-15-5) ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈਂ ਅਗਨ ਜਲੰਦੇ॥ (5-15-6) ਬੰਦੀ ਅੰਦਰ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥੧੫॥ (5-15-7)

ਪੇਵਕੜੈ ਘਰ ਲਾਡਲੀ ਮਾਊ ਪੀਊ ਖਰੀ ਪਿਆਰੀ॥ (5-16-1) ਵਿਚ ਭਰਾਵਾਂ ਭੈਨੜੀ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸਣ ਪਰਵਾਰੀ॥ (5-16-2) ਲਖ ਖਰਚ ਵੀਵਾਹੀਐ ਗਹਿਣੇ ਦਾਜ ਸਾਜ ਅਤਿ ਭਾਰੀ॥ (5-16-3) ਸਾਹੁਰੜੈ ਘਰ ਮੰਨੀਐ ਸਣਖਤੀ ਪਰਵਾਰ ਸੁਧਾਰੀ॥ (5-16-4) ਸੁਖ ਮਾਣੈ ਪਿਰ ਸੇਜੜੀ ਛਤੀ ਭੋਜਨ ਸਦਾ ਸੀਂਗਾਰੀ॥ (5-16-5) ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਅਰਧ ਸਰੀਰੀ ਮੋਖ ਦੁਆਰੀ॥ (5-16-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਨਿਹਚਉ ਨਾਰੀ॥ ੧੬॥ (5-16-7)

ਜਿਉਂ ਬਹੁ ਮਿਤੀਂ ਵੇਸਿਆ ਸਭ ਕੁਲੱਖਣ ਪਾਪ ਕਮਾਵੈ॥ (5-17-1) ਲੋਕਹੁੰ ਦੇਸਹੁੰ ਬਾਹਰੀ ਤਿਹੁ ਪੱਖਾਂ ਕਾਲੰਕ ਲਗਾਵੈ॥ (5-17-2) ਡੁਬੀ ਡੋਬੈ ਹੋਰਨਾਂ ਮਹੁਰਾ ਮਿੱਠਾ ਹੋਇ ਪਚਾਵੈ॥ (5-17-3) ਘੰਡਾ ਹੇੜਾ ਮਿਰਗ ਜਿਉਂ ਦੀਪਕ ਹੋਇ ਪਤੰਗ ਜਲਾਵੈ॥ (5-17-4) ਦੁਹੀਂ ਸਰਾਂਈ ਜ਼ਰਦਰੂ ਪੱਥਰ ਬੇੜੀ ਪੂਰ ਡੁਬਾਵੈ॥ (5-17-5) ਮਨਮੁਖ ਮਨ ਅਠ ਖੰਡ ਹੋਇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਸੰਗਤਿ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ॥ (5-17-6) ਵੇਸੁਆ ਪੁਤ ਨ ਨਾਉ ਸਦਾਵੈ॥ (2)॥ (5-17-7)

ਸੁਧ ਨ ਹੋਵੈ ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਬਾਲਕ ਲੀਲਾ ਵਿਚ ਵਿਹਾਵੈ॥ (5-18-1) ਭਰ ਜੋਬਨ ਭਰਮਾਈਐ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਨਿੰਦ ਲੁਭਾਵੈ॥ (5-18-2) ਬਿਰਧ ਹੋਆ ਜੰਜਾਲ ਵਿਚ ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਪਰਵਾਰ ਫਹਾਵੈ॥ (5-18-3) ਬਲ ਹੀਣਾ ਮਤਿ ਹੀਣ ਹੋਇ ਨਾਉਂ ਬਹਤਰਿਆ ਬਰੜਾਵੈ॥ (5-18-4) ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ ਪਿੰਗਲਾ ਤਨ ਥੱਕਾ ਮਨ ਦਹਿਦਿਸ ਧਾਵੈ॥ (5-18-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿਣ ਲਖ ਚੌਰਾਸੀ ਜੋਨ ਭਵਾਵੈ॥ (5-18-6) ਅਉਸਰ ਚੁਕਾ ਹਥ ਨ ਆਵੈ ॥੧੮॥ (5-18-7)

ਹੰਸ ਨ ਚੱਡੇ ਮਾਨਸਰ ਬਗੁਲਾ ਬਹੁ ਛਪੜ ਫਿਰ ਆਵੈ॥ (5-19-1) ਕੋਇਲ ਬੋਲੇ ਅੰਬਵਣ ਵਣਵਣ ਕਾਉਂ ਕੁਥਾਉਂ ਸੁਖਾਵੈ॥ (5-19-2) ਵਗ ਨ ਹੋਵਨ ਕੁਤਈਂ ਗਾਈਂ ਗੋਰਸ ਵੰਸ ਵਧਾਵੈ॥ (5-19-3) ਸਫਲ ਬਿਰਖ ਨਿਹਚਲ ਮਤੀਂ ਨਿਹਫਲ ਮਾਨਸ ਦਹਿਦਿਸ ਧਾਵੈ॥ (5-19-4) ਅਗ ਤਤੀ ਜਲ ਸੀਅਲਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਲਾਵੈ॥ (5-19-5) ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਆਪ ਗਣਾਵੈ॥ (5-19-6) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਵੈ॥੧੯॥ (5-19-7)

ਗਜ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਪਤੰਗ ਅਲਿ ਇਕਤ ਇਕਤ ਰੋਗ ਪਚੰਦੇ॥ (5-20-1) ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਪੰਚ ਰੋਗ ਪੰਜੇ ਦੂਤ ਕਸੂਤ ਕਰੰਦੇ॥ (5-20-2) ਆਸਾ ਮਣਸਾ ਡਾਇਣੀ ਹਰਖ ਸੋਗ ਬਹੁ ਰੋਗ ਵਧੰਦੇ॥ (5-20-3) ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਗ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਇ ਭਵੰਦੇ॥ (5-20-4) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲੰਦੇ॥ (5-20-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਚਲਣਾ ਭਜ ਗਏ ਠਗ ਚੋਰ ਡਰੰਦੇ॥ (5-20-6) ਲੈ ਲਾਹਾ ਨਿਜ ਘਰ ਨਿਬਹੰਦੇ ॥20॥ (5-20-7)

ਬੇੜੀ ਚਾੜ ਲੰਘਾਇੰਦਾ ਬਾਹਲੇ ਪੂਰ ਮਾਣਸ ਮੋਹਾਣਾ॥ (5-21-1) ਆਗੂ ਇਕ ਨਿਬਾਹਿੰਦਾ ਲਸ਼ਕਰ ਸੰਗ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਣਾ॥ (5-21-2) ਫਿਰੈ ਮਹਲੈ ਪਾਹਰੂ ਹੋਇ ਨਿਚਿੰਦ ਸਵਨ ਪਰਧਾਣਾ॥ (5-21-3) ਲਾੜਾ ਇਕ ਵੀਵਾਹੀਐ ਬਾਹਲੇ ਜਾਵੀਂ ਕਰ ਮਹਿਮਾਣਾ॥ (5-21-4) ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਇਕ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਹੋਰ ਪਰਜਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ॥ (5-21-5) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਨਿਸਾਣਾ॥ (5-21-6) ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਣੈ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੨੧॥੫॥ (5-21-7)

Vaar 6 ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (6-1-1)

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਪੂਰੈ ਪੂਰਾ ਥਾਟ ਬਣਾਯਾ॥ (6-1-2) ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਮੰਤ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ॥ (6-1-3) ਪੁਰੇ ਪੂਰਾ ਪਿਰਮਰਸ ਪੂਰੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਯਾ॥ (6-1-4) **ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਦਰਸਨੋਂ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ॥** (6-1-5) ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਬੈਹਣ ਕਰ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਤਕਥ ਰਚਾਯਾ॥ (6-1-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਹੈ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹਇ ਵਸਿ ਗਤਿ ਪਾਯਾ॥ (6-1-7) ਸਤਿਰਪ ਸਚ ਨਾੳ ਗਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਖਾਂ ਸਮਝਾਯਾ॥ (6-1-8) **ग्राम विश्वास विश्वा** ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਕਰੈ ਕਰਾਯਾ॥ (6-2-1) ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਦੇਇ ਦਵਾਯਾ॥ (6-2-2) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਰੂਪ ਹੋਇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਯਾ॥ (6-2-3) ਜਗ ਭੋਗ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਕਰ ਪੂਜਾ ਪਰੋ ਨ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ॥ (6-2-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪਿਓ ਪੂਤ ਹੋਇ ਦਿਤਾ ਖਾਇ ਪਹਿਨ ਪੈਨ੍ਹਾਯਾ॥ (6-2-5) ਘਰ ਬਾਰੀ ਹੋਇ ਵਰਤਿਆ ਘਰ ਬਾਰੀ ਸਿਖ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ॥ (6-2-6) ਮਾਯਾ ਵਿਚ ੳਦਾਸ ਰਖਾਇਆ ॥੨॥ (6-2-7) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕੇ ਜਾਇ ਅੰਦਰ ਦਰਯਾਇ ਨ੍ਹਵੰਦੇ॥ (6-3-1) ਸਹਜ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧ ਵਿਚ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਗੁਰ ਜਾਪ ਜਪੰਦੇ॥ (6-3-2) ਮਥੇ ਟਿਕੇ ਲਾਲ ਲਾਇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਚਲ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ॥ (6-3-3) ਸ਼ਬਦ ਸਰਤਿ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਇ ਸਤਿਗਰ ਬਾਣੀ ਗਾਵ ਸਨੰਦੇ॥ (6-3-4) ਭਾਇ ਭਗਤ ਭੈ ਵਰਤਮਾਨ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਪੂਰਬ ਕਰੰਦੇ॥ (6-3-5) ਸੰਝੈ ਸੋਦਰ ਗਾਵਣਾ ਮਨ ਮੇਲੀ ਕਰ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ॥ (6-3-6) ਗਤੀ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਕਰ ਆਰਤੀ ਪਰਸਾਦ ਵੰਡੰਦੇ॥ (6-3-7) ਗਰਮਖ ਸਖਫਲ ਪਿਰਮ ਚਖੰਦੇ ॥३॥ (6-3-8) ਇਕ ਕਵਾੳ ਪਸਾੳ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਪਸਾਰਾ॥ (6-4-1) ਪੳਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਤ ਅਗਾਸ ਕਰੇ ਨਿਰਧਾਰਾ॥ (6-4-2) ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਊਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਅਕਾਰਾ॥ (6-4-3) ਪਾਰਬੂਹਮ ਪੂਰਨ ਬੂਹਮ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ॥ (6-4-4)ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲੇ ਵਸ ਹੋਇ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ॥ (6-4-5) ਬੀਉ ਬੀਜ ਅਤਿ ਸੁਖਮੋ ਤਿਦੂ ਹੋਇ ਵਡ ਬਿਰਖ ਬਿਥਾਰਾ॥ (6-4-6) ਫਲ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸਮਾਇਕੈ ਇਕ ਦੂੰ ਬੀਓਂ ਲਖ ਹਜਾਰਾ॥ (6-4-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ॥ (6-4-8)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਖ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ॥ (6-4-9) ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗਰਮਖ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥।।। (6-4-10)

ਪਉਣ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਣਾਯਾ॥ (6-5-1) ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਵਾਣ ਚਲਾਯਾ॥ (6-5-2) ਧਰਤੀ ਮਾਤ ਮਹੱਤ ਕਰ ਓਤ ਪੌਤ ਸੰਜੋਗ ਬਨਾਯਾ॥ (6-5-3) ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਜਗਤ ਖਿਲਾਯਾ॥ (6-5-4) ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਸ ਆਪ ਗਵਾਯਾ॥ (6-5-5) ਜੰਮਣ ਮਰਨੋਂ ਬਾਹਿਰੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਵਰਤਾਯਾ॥ (6-5-6) ਗੁਰਮਤ ਮਾਤਾ ਮੱਤ ਹੈ ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖ ਮੌਖ ਪਦ ਪਾਯਾ॥ (6-5-7) ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਭਰਾਵ ਦੁਇ ਜਪਤਪ ਜਤਸਤ ਪੁਤ ਜਣਾਯਾ॥ (6-5-8) ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖਹੁ ਪੁਰਖ ਚਲਤ ਵਰਤਾਯਾ॥ (6-5-9) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ॥ ॥॥ (6-5-10)

ਪਰ ਘਰ ਜਾਇ ਪਰਾਹੁਣਾ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ॥ (6-6-1) ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਕਵਲ ਜਿਉ ਸੂਰਜ ਧਿਆਨ ਅਲਿਪਤ ਤਰਾਏ॥ (6-6-2) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਦੀ ਸੰਧ ਮਿਲਾਏ॥ (6-6-3) ਚਾਰ ਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਏ॥ (6-6-4) ਆਪ ਗਵਾਏ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਖਾਇ ਚਬਾਇ ਸੁ ਰੰਗ ਚੜਾਏ॥ (6-6-5) ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਤਰਸਨ ਖੜੇ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਗਰੰਥ ਸੁਨਾਏ॥ (6-6-6) ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਸ ਕਰ ਇਕ ਇਕ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਦਿਖਾਏ॥ (6-6-7) ਬਾਰਹ ਸੋਲਹ ਮੇਲਕੇ ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰ ਸੂਰ ਸਮਾਏ॥ (6-6-8) ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲੰਘ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਏ॥ (6-6-9) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ ॥੬॥ (6-6-10)

ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੰਦੇ॥ (6-7-1) ਚਰਨ ਸਰਨ ਮਸਤਕ ਧਰਨ ਛਰਨ ਰੇਣ ਮੁਖ ਤਿਲਕ ਸੁਹੰਦੇ॥ (6-7-2) ਭਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਲੇਖ ਮੇਟ ਲੇਪ ਅਲੇਖ ਵਸੇਖ ਬਣੰਦੇ॥ (6-7-3) ਜਗ ਮਗ ਜੋਤ ਉਦੋਤ ਕਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨ ਅਲਖ ਪੁਜੰਦੇ॥ (6-7-4) ਹਉਮੈਂ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ॥ (6-7-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਨ ਕਵਲ ਪੂਜਾ ਪਰਚੰਦੇ॥ (6-7-6) ਸੁਖ ਸੰਗਤ ਕਰ ਭਵਰ ਵਸੰਦੇ ॥੭॥ (6-7-7)

ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸ਼ਨ ਸਫਲ ਛੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਜਾਣੈ॥ (6-8-1) ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪਰਗਾਸ ਕਰ ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਪਛਾਣੈ॥ (6-8-2) ਏਕਾ ਨਾਰੀ ਜਤੀ ਹੋਇ ਪਰ ਨਾਰੀ ਧੀ ਭੈਣ ਵਖਾਣੈ॥ (6-8-3) ਪਰ ਧਨ ਸੂਅਰ ਗਾਇ ਜਿਉ ਮਕਰੂਹ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ॥ (6-8-4) ਘਰਬਾਰੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੋਇ ਸਿਖਾ ਸੂਤ੍ਰ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਵਿਡਾਣੈ॥ (6-8-5) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਜਨ ਧੁਜਨ ਗੁਰਸਿਖ ਸਿਵਾਣੈ॥ (6-8-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਪਤ ਪਰਵਾਣੈ॥੮॥ (6-8-7)

ਗਾਈਂ ਬੲਹਲੇ ਰੰਗ ਜਿਉਂ ਦੁਧ ਦੇਣ ਹੈ ਇਕ ਰੰਗੀ॥ (6-9-1)

ਬਾਹਲੇ ਬਿਰਖ ਬਣਾਸਪਤ ਅੰਦਰ ਅਗਨੀ ਹੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ॥ (6-9-2) ਰਤਨਾ ਵੇਖੇ ਸਭ ਕੋ ਰਤਨ ਪਾਰਖੂ ਵਿਰਲਾ ਸੰਗੀ॥ (6-9-3) ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਰਤਨ ਮਾਲ ਸਤ ਸੰਗਤ ਚੰਗੀ॥ (6-9-4) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲਿਓ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲ ਨ ਹੋਰਸ ਮੰਗੀ॥ (6-9-5) ਦਿਬਦੇਹ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋਇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਂ ਅੰਗ ਅੰਗੀ॥ (6-9-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਤਿਗੁਰ ਸਹ ਲੰਗੀ॥ ੯॥ (6-9-7)

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੰਚ ਸਬਦ ਇਕ ਸਬਦ ਮਿਲਾਏ॥ (6-10-1) ਰਾਗਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਰਖ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਸੁਭਾਉ ਅਲਾਏ॥ (6-10-2) ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਧੁਨ ਜਾਣੈ ਜੰਤ੍ਰੀ ਜੰਤ੍ਰ ਵਜਾਏ॥ (6-10-3) ਅਕਥ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰ ਕੈ ਉਸਤਤ ਨਿੰਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਏ॥ (6-10-4) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਦੇਸ ਕਰ ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਮਨ ਪਰਚਾਏ॥ (6-10-5) ਜਾਇ ਮਿਲਣ ਗੁੜ ਕੀੜਿਆਂ ਰਖੇ ਰਖਣਹਾਰ ਲੁਕਾਏ॥ (6-10-6) ਗੰਨਾ ਹੋਇ ਕੋਹਲੂ ਪੜਾਏ ॥੧੦॥ (6-10-7)

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਹੋਇ ਭਵਰ ਲੈ ਵਾਸ ਲੁਭਾਵੈ॥ (6-11-1) ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਲੰਘ ਤ੍ਰਿਬੇਨੀ ਨਿਜ ਘਰ ਆਵੈ॥ (6-11-2) ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ ਮਨ ਪਵਨ ਲਿਵ ਸੋਹੰ ਹੰਸਾ ਜਪੇ ਜਪਾਵੈ॥ (6-11-3) ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਲਿਵ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਅਵੇਸ ਮਚਾਵੈ॥ (6-11-4) ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਵਿਚ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ॥ (6-11-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਪਰਮਪਦ ਪਾਵੈ॥ (6-11-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ॥ (9॥ (6-11-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਹਥ ਸਕਥ ਹਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ॥ (6-12-1) ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਹਣਾ ਪੈਰ ਧੋਇ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਪਾਵੈ॥ (6-12-2) ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਿਖ ਪੋਥੀਆਂ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਰਬਾਬ ਬਜਾਵੈ॥ (6-12-3) ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡੌਤ ਕਰ ਗੁਰ ਭਾਈ ਗਲ ਮਿਲ ਗਲ ਲਾਵੈ॥ (6-12-4) ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਹਥਹੁੰ ਦੇਕੇ ਭਲਾ ਮਨਾਵੈ॥ (6-12-5) ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਹੋਇ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਹਥ ਨ ਲਾਵੈ॥ (6-12-6) ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਪੁਜਕੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ॥ (6-12-7) ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਵੈ॥ (8-12-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੈਰ ਸਕਾਰਥੇ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਾਲ ਚਲੰਦੇ॥ (6-13-1) ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਜਾਨ ਚਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਚਲ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ॥ (6-13-2) ਧਾਵਨ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਨੋ ਖੋਜ ਲਹੰਦੇ॥ (6-13-3) ਦੁਬਿਧਾ ਪੰਥ ਨ ਧਾਵਨੀ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹੰਦੇ॥ (6-13-4) ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਰਲੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ॥ (6-13-5) ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਪਰਦਖਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੰਦੇ॥ (6-13-6) ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚੇ ਪਰਚੰਦੇ॥ (8-13-7)

ਗੁਰਸਿਖ ਮਨ ਪਰਗਾਸ ਹੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰੰਦੇ॥ (6-14-1) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮ ਬਬੇਕੀ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦੇ॥ (6-14-2) ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਣੰਦੇ॥ (6-14-3) ਭੂਤ ਭਵਿਖਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਅਬਗਤ ਗਤ ਅਤਿ ਅਲਖ ਲਖੰਦੇ॥ (6-14-4) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਛਲ ਛਲ ਭਗਤ ਵਛਲ ਕਰ ਅਛਲ ਛਲੰਦੇ॥ (6-14-5) ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਥੈ ਇਕਸ ਪਿਛੈ ਲਖ ਤਰੰਦੇ॥ (6-14-6) ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਮਿਲਨ ਹਸੰਦੇ॥ 98॥ (6-14-7)

ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਆਖੀਐ ਬਹਿਲੇ ਬਿਸੀਅਰ ਤਿਸ ਲਪਟਾਹੀਂ॥ (6-15-1) ਪਾਰਸ ਅੰਦਰ ਪਥਰਾਂ ਪਥਰ ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਨ ਜਾਹੀਂ॥ (6-15-2) ਮਣੀਂ ਜਿਨਾਂ ਸਪਾਂ ਸਿਰੀਂ ਓਇ ਭੀ ਸਪਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਾਹੀਂ॥ (6-15-3) ਲਹਿਰੀ ਅੰਦਰ ਹੰਸਲੇ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੁਗ ਚੁਗ ਖਾਹੀਂ॥ (6-15-4) ਜਤੋਂ ਜਲ ਕਵਲ ਅਲਿਪਤ ਹੈ ਘਰਬਾਰੀ ਗੁਰਸਿਖ ਤਿਵਾਹੀਂ॥ (6-15-5) ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਹੋਇ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤ ਸੁ ਜੁਗਤ ਜਵਾਹੀਂ॥ (6-15-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਿਤ ਮੁਖ ਸਲਾਹੀਂ॥ (4-15-7)

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਬਨਾਇਆ॥ (6-16-1) ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਣ ਚਰਨ ਸਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਜੁਆਯਾ॥ (6-16-2) ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਸੰਗ ਚਲਾਯਾ॥ (6-16-3) ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਧੰਨ ਮਸਤਕ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਾਯਾ॥ (6-16-4) ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਪਰਸਨ ਆਯਾ॥ (6-16-5) ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੁਰਸਿਖ ਵਿਚ ਹੋਇ ਦਿਆਲ ਗੁਰੂ ਮਹਿ ਲਾਯਾ॥ (6-16-6) ਦੁਰਮਤ ਦੂਜਾ ਜਾਉ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧੬॥ (6-16-7)

ਧੰਨ ਪਲ ਚਸਾ ਘੜੀ ਪਹਿਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਥਿਤ ਸੁ ਵਾਰ ਸਭਾਗੇ॥ (6-17-1) ਧੰਨ ਧੰਨ ਦਿਹ ਰਾਤ ਹੈ ਪਖ ਮਾਹ ਰੁਤ ਸੰਮਤ ਜਾਗੇ॥ (6-17-2) ਧੰਨ ਅਭੀਚ ਨਿਛੜ੍ਹ ਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗੇ॥ (6-17-3) ਧੰਨ ਧੰਨ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਰਾਜ ਪਿਰਾਗੇ॥ (6-17-4) ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਆਇਕੈ ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਗੇ॥ (6-17-5) ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਅਵੇਸ ਕਰ ਅਨਭੈ ਪਿਰਮ ਪਿਰੀ ਅਨੁਰਾਗੇ॥ (6-17-6) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅੰਗ ਅੰਗ ਇਕ ਰੰਗ ਸਮਾਗੇ॥ (6-17-7) ਰਤਨ ਮਾਲ ਕਰ ਕਚੇ ਧਾਗੇ॥ ੧੭॥ (6-17-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਜੋ ਬੋਲੈ ਸੋਈ ਜਪ ਜਾਪੈ॥ (6-18-1) ਗੁਰਮੁਖ ਅਖੀਂ ਦੇਖਣਾ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਧਰੇ ਆਪ ਸੁਆਪੈ॥ (6-18-2) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਨਣਾ ਸੁਰਤ ਕਰ ਪੰਚ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਅਲਾਪੈ॥ (6-18-3) ਗੁਰਮੁਖ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਣੀ ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡਉਤ ਸਿਞਾਪੈ॥ (6-18-4) ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਲਣਾ ਪਰਦਖਣਾ ਪੂਰਨ ਪਰਤਾਪੈ॥ (6-18-5) ਗੁਰਮੁਖ ਖਾਣਾ ਪੈਨਣਾ ਜਗ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਪਛਾਪੈ॥ (6-18-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸਵਣ ਸਮਾਧਿ ਹੈ ਆਪੈ ਆਪ ਨ ਥਾਪ ੳਥਾਪੈ॥ (6-18-7) ਘਰਬਾਰੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਲਹਰ ਨਹੀਂ ਲਬ ਲੌਭ ਬਿਆਪੈ॥ (6-18-8) ਪਾਰ ਪਵੇ ਲੰਘ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ ॥੧੮॥ (6-18-9)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਧਿਆਨ ਮੂਲ ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਜਾਣੈ॥ (6-19-1) ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਮਰਣ ਪਰਵਾਣੈ॥ (6-19-2) ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਪੂਜਾ ਮੂਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮਾਣੈ॥ (6-19-3) ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਅੰਦਰ ਆਣੈ॥ (6-19-4) ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਅਗੰਮ ਹੈ ਗੁਰਮਤ ਨਿਹਚਲ ਚਲਣ ਭਾਣੈ॥ (6-19-5) ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁ ਬਾਹਰੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਉਣ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (6-19-6) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘ ਸਿਵਾਣੈ॥ ੧੯॥ (6-19-7)

ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ਢੀਂਗੁਲੀ ਗਲ ਬਧੇ ਜਲ ਉੱਚਾ ਆਵੈ॥ (6-20-1) ਘੁੱਘੂ ਸੁੱਝ ਨ ਸੁੱਝਈ ਚਕਵੀ ਚੰਦ ਨ ਡਿਠਾ ਭਾਵੈ॥ (6-20-2) ਸਿੰਬਲ ਬਿਰਖ ਨ ਸਫਲ ਹੋਇ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨ ਵਾਂਸ ਸਮਾਵੈ॥ (6-20-3) ਸਪੈ ਦੁਧ ਪੀਆਲੀਐ ਤੁੰਮੇ ਦਾ ਕਉੜਤ ਨ ਜਾਵੈ॥ (6-20-4) ਜਿਉਂ ਥਨ ਚੰਮੜ ਚਿਚੜੀ ਲਹੂ ਪੀਐ ਦੂਧ ਨ ਖਾਵੈ॥ (6-20-5) ਸਬ ਅਵਗੁਣ ਮੈਂ ਤਨ ਵਸਣ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਅਵਗਣ ਨੋਂ ਧਾਵੈ॥ (6-20-6) ਥੋਮ ਨ ਵਾਸ ਕਥੂਰੀ ਆਵੈ॥੨੦॥੬॥ (6-20-7)

Vaar 7

ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (7-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚੁਖੰਡ ਵਸਾਯਾ॥ (7-1-2) ਗੁਰਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ॥ (7-1-3) ਗੁਰਸਿਖ ਸਭੋ ਸਾਧਨਾਂ ਸਾਧਿ ਸਧਾਇ ਸਾਧ ਸਦਵਾਯਾ॥ (7-1-4) ਚਹੁੰ ਵਰਣਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਯਾ॥ (7-1-5) ਸੱਚਹੁੰ ਓਰੈ ਸਭ ਕਿਹੁ ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਦਿੜਾਯਾ॥ (7-1-6) ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਮੰਨੈ ਹੁਕਮ ਸੁ ਸੱਚ ਸਮਾਯਾ॥ (7-1-7) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥੧॥ (7-1-8)

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੋਂ ਸਾਧਕੈ ਚੰਦ ਸੂਰ ਦਿਹੁ ਰਾਤ ਸਦਾਏ॥ (7-2-1) ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਾਧੇ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਲੰਘਾਏ॥ (7-2-2) ਜਨਮ ਮਰਣ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਮਿੱਤ੍ ਸ਼ਤ੍ ਨਿਵਾਏ॥ (7-2-3) ਰਾਜ ਜੋਗ ਜਿਣ ਵੱਸ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਰਹਾਏ॥ (7-2-4) ਵਸਗਤਿ ਕੀਤੀ ਨੀਂਦ ਭੁਖ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਜਿਣ ਘਰ ਆਏ॥ (7-2-5) ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਸਾਧ ਕੈ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਬਾਏ॥ (7-2-6) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪੈਖਾਕ ਸਦਾਏ॥੨॥ (7-2-7)

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ਼ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਲੰਘਾਏ॥ (7-3-1) ਭੂਤ ਭਵਿਖਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਆਦਿ ਮੱਧ ਜਿਣ ਅੰਤ ਸਿਧਾਏ॥ (7-3-2) ਮਨਬਚ ਕਰਮ ਇਕਤ੍ ਕਰ ਜੰਮਨ ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਜਿਣ ਆਏ॥ (7-3-3) ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧ ਸਾਧ ਸੁਰਗ ਮਿਰਤ ਪਾਤਾਲ ਨਿਵਾਏ॥ (7-3-4) ਉੱਤਮ ਮਧਮ ਨੀਚ ਸਾਧ ਬਾਲਕ ਜੋਬਨ ਬਿਰਧ ਜਿਣਾਏ॥ (7-3-5) ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਲੰਘ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਨ੍ਹਾਏ॥ (7-3-6) ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਏ॥੩॥ (7-3-7)

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸਾਧਕੈ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ॥ (7-4-1) ਚਾਰੇ ਕੰਦਾਂ ਚਾਰ ਜੁਗ ਚਾਰ ਵਰਣ ਚਾਰ ਵੇਦ ਵਖਾਣੀ॥ (7-4-2) ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਜਿਣ ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਗੁਨ ਤੁਰੀਆਰਾਣੀ॥ (7-4-3) ਸਨਕਾਦਿਕ ਆਸ਼੍ਰਮ ਉਲੰਘ ਚਾਰ ਵੀਰ ਵਸਗਤਿ ਕਰਆਣੀ॥ (7-4-4) ਚਉਪੜ ਜਿਉਂ ਚਉਸਾਰ ਮਾਰ ਜੋੜਾ ਹੋਇ ਨ ਕੋਇ ਰਿਵਾਣੀ॥ (7-4-5) ਰੰਗ ਬਰੰਗ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਇਕ ਰੰਗ ਨਿਸਾਣੀ॥ (7-4-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨਿਰਬਾਣੀ॥॥॥ (7-4-7)

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਉਲੰਘ ਪਇਆਣਾ॥ (7-5-1) ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਲੰਘ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਵਿਹਾਣਾ॥ (7-5-2) ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸੁ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣਾ॥ (7-5-3) ਖੇਚਰ ਭੂਚਰ ਚਾਚਰੀ ਉਨਮਨ ਲੰਘ ੳਗੋਚਰ ਬਾਣਾ॥ (7-5-4)

ਪੰਚਾਇਣ ਪਰਮੇਸ਼ਰੋ ਪੰਚ ਸ਼ਬਦ ਘਨਘੋਰ ਨੀਸਾਣਾ॥ (7-5-5) ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਚ ਭੂਆਤਮਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਾਧ ਸੁਹਾਣਾ॥ (7-5-6) ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥੫॥ (7-5-7)

ਛਿਅ ਰੁਤੀ ਕਰ ਸਾਧਨਾ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਸਾਧੇ ਗੁਰਮਤੀ॥ (7-6-1) ਛਿਅ ਰਸ ਰਸਨਾ ਸਾਧਕੈ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਭਾਇ ਭਗਤੀ॥ (7-6-2) ਛਿਅ ਚਿਰਜੀਵੀ ਛਿਅ ਜਤੀ ਚਕ੍ਵਰਤ ਛਿਅ ਸਾਥ ਜੁਗਤੀ॥ (7-6-3) ਛਿਅ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਛਿਅ ਕ੍ਰਮ ਜਿਣ ਛਿਆਂ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰ ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤੀ॥ (7-6-4) ਛਿਅ ਵਰਤਾਰੇ ਸਾਧਕੈ ਛਿਅ ਛਕ ਛਤੀ ਪਵਣ ਪਰਤੀ॥ (7-6-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤੀ ॥੬॥ (7-6-6)

ਸਤ ਸਮੁੰਦ ਉਲੰਘਿਆ ਦੀਪ ਸਤ ਇਕ ਦੀਪਕ ਬਲਿਆ॥ (7-7-1) ਸਤ ਸੂਤ ਇਕ ਸੂਤ ਕਰ ਸਤੇ ਪੁਰੀਆਂ ਲੰਘ ਉਛਲਿਆ॥ (7-7-2) ਸਤ ਸਤੀ ਜਿਣ ਸਪ ਰਿਖ ਸਤਸੁਰਾਂ ਜਿਣ ਅਟਲ ਨ ਟਲਿਆ॥ (7-7-3) ਸਤੇ ਸੀਵਾਂ ਸਾਧਕੈ ਸੱਤੀਂ ਸੀਵੀਂ ਸੁਫਲਿਓ ਫਲਿਆ॥ (7-7-4) ਸਤ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਸਤ ਵਸਗਤਿ ਕਰ ਉਪਰੇਰੈ ਚਲਿਆ॥ (7-7-5) ਸਤੇ ਧਾਰੀ ਲੰਘਕੈ ਭੈਰਉ ਖੇਤ੍ਰਪਾਲ ਦਲ ਮਲਿਆ॥ (7-7-6) ਸਤੇ ਰੋਹਣਿ ਸੱਤ ਵਾਰ ਸਤ ਸੁਹਾਗਣਿ ਸਾਧਿ ਨ ਢਲਿਆ॥ (7-7-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਖਲਿਆ॥ (7-7-8)

ਅਠੈ ਸਿਧੀ ਸਾਧਕੈ ਸਾਧਕ ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਫਲਾਈ॥ (7-8-1) ਅਸ਼ਟ ਕੁਲੀ ਬਿਖਸਾਧਨਾਂ ਸਿਮਰਣ ਸ਼ੇਖ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈ॥ (7-8-2) ਮਣ ਹੋਇ ਅਠ ਪੈਂਸੇਰੀਆਂ ਪੰਜੂ ਅਠੇ ਚਾਲੀ ਭਾਈ॥ (7-8-3) ਜਿਉਂ ਚਰਖਾ ਅਠ ਖੰਡੀਆ ਇਕਤ ਸੂਤ ਰਹੇ ਲਿਵਲਾਈ॥ (7-8-4) ਅਠ ਪਹਿਰ ਅਸਟਾਂਗ ਜੋ ਚਾਵਲ ਰੱਤੀ ਮਾਸਾ ਰਾਈ॥ (7-8-5) ਅਠਕਾਠਾ ਮਨ ਵਸਕਰ ਅਸਟਧਾਂਤ ਕਰਾਈ॥ (7-8-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੮॥ (7-8-7)

ਨਥ ਚਲਾਏ ਨਵੈਂ ਨਾਥ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਹਾਈ॥ (7-9-1) ਨੌਂ ਨਿਧਾਨ ਫੁਰਮਾਨ ਵਿਚ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਗਯਾਨ ਗੁਰਭਾਈ॥ (7-9-2) ਨੌਂ ਭਗਤੀ ਨੌਂ ਭਗਤ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਲਿਵਲਾਈ॥ (7-9-3) ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿ ਸਾਧ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ॥ (7-9-4) ਨਉਂਖੰਡ ਸਾਧ ਅਖੰਡ ਹੋ ਨਉਂ ਦੁਆਰ ਲੰਘ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਈ॥ (7-9-5) ਨੌਂ ਅਗਨੀਲ ਅਨੀਲ ਹੋ ਨਉਂ ਕਲ ਨਿਗ੍ਰਹ ਸਹਜ ਸਮਾਈ॥ (7-9-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥੯॥ (7-9-7)

ਸਨ੍ਯਾਸੀ ਦਸ ਨਾਵ ਧਰ ਸਚ ਨਾਂਵ ਵਿਣ ਨਾਂਵ ਗਣਾਯਾ॥ (7-10-1) ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕੰਕਾਰ ਨਅਲਖ ਲਖਾਯਾ॥ (7-10-2) ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਵਿਚ ਦਸ ਪੁਰਬੀਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨ ਪਾਯਾ॥ (7-10-3) ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਣ ਦਹਦਿਸ ਧਾਯਾ॥ (7-10-4) ਦਸਦਹੀਆ ਦਸ ਅਸਮੇਧ ਖਾਇ ਅਮੁਧ ਨਿਖੇਧ ਕਰਾਯਾ॥ (7-10-5) ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਸ ਵਸ ਕਰ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਯਾ॥ (7-10-6) ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀ ਪਾਯਾ ॥90॥ (7-10-7)

ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਇਕਾਦਸੀ ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਤ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਭਾਯਾ॥ (7-11-1) ਗਿਆਰਹ ਰੁਦ੍ ਸਮੁਦ੍ ਵਿਚ ਪਲਦਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ॥ (7-11-2) ਗੁਤਾਰਹ ਕਸ ਗੁਤਾਰਹ ਕਸੇ ਕਸ ਕਸਵਟੀ ਕੁੱਸ ਕਸਾਯਾ॥ (7-11-3) ਗਿਆਰਹ ਗੁਣ ਫੈਲਾਉ ਕਰ ਕੁੱਚ ਪਕਾਈ ਅਘੜ ਘੜਾਯਾ॥ (7-11-4) ਗਿਆਰਹ ਦਾਉ ਚੜਾਉ ਕਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਯਾ॥ (7-11-5) ਗਿਆਰਹ ਗੇੜਾ ਸਿਖ ਸੁਣ ਗੁਰਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰਸਿਖ ਸਦਾਯਾ॥ (7-11-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਸਾਯਾ॥ (9-11-7)

ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਸੁਧਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ॥ (7-12-1) ਸੂਰਜ ਬਾਰਹਮਾਹ ਵਿਚ ਸਸੀਅਰ ਇਕਤੁ ਮਾਹਿ ਫਿਰਾਯਾ॥ (7-12-2) ਬਾਰਹ ਸੋਲਹ ਮੇਲ ਕਰ ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰ ਸੂਰ ਸਮਾਯਾ॥ (7-12-3) ਬਾਰਹ ਤਿਲਕ ਮਿਟਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਲਕ ਨੀਸਾਣ ਚੜਾਯਾ॥ (7-12-4) ਬਾਰਹ ਰਾਸੀਂ ਸਾਧ ਕੈ ਸੱਚ ਰਾਸ ਰਹਿਰਾਸ ਲੁਭਾਯਾ॥ (7-12-5) ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇ ਕੈ ਬਾਰਹ ਮਾਸੇ ਤੋਲ ਤੁਲਾਯਾ॥ (7-12-6) ਪਾਰਸ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਕਰਾਯਾ॥੧੨॥ (7-12-7)

ਤੇਰਹ ਤਾਲ ਅਊਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਤਪ ਤਾਲ ਪੁਰਾਯਾ॥ (7-13-1) ਤੇਰਹ ਰਤਨ ਅਕਾਰਥੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਤਨ ਧਨ ਪਾਯਾ॥ (7-13-2) ਤੇਰਹ ਪਦ ਕਰ ਜਗ ਵਿਚ ਪਿਤਰ ਕਰਮ ਕਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ॥ (7-13-3) ਲਖ ਲਖ ਜੱਗ ਨ ਪੁਗਨੀ ਗੁਰਸਿਖ ਚਰਣੋਦਕ ਪੀਆਯਾ॥ (7-13-4) ਜਗ ਭੋਗ ਨਈਵੲਦ ਲੱਖ ਗੁਰਮੁਖ ਮੁਖ ਇਕ ਦਾਣਾ ਪਾਯਾ॥ (7-13-5) ਗੁਰ ਭਾਈ ਸੰਤੁਸ਼ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਚਖਾਯਾ॥ (7-13-6) ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੁਇ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ ॥੧੩॥ (7-13-7)

ਚੌਦਹ ਵਿਦਜਾ ਸਾਧ ਕੈ ਗੁਰਮਤ ਅਬਗਤਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ॥ (7-14-1) ਚਉਦਹ ਭਵਨ ਉਲੰਘ ਕੈ ਨਿਜ ਘਰ ਵਾਸ ਨੇਹੁ ਨਿਰਬਾਣੀ॥ (7-14-2) ਪੰਦ੍ਰਹ ਥਿਤੀਂ ਪਖ ਇਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ ਸ਼ੁਕਲ ਦੁਇ ਪਖ ਨੀਸਾਣੀ॥ (7-14-3) ਸੋਲਹ ਸਾਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰ ਜੋੜਾ ਜੁੜਿਆ ਨਿਰਭਉ ਜਾਣੀ॥ (7-14-4) ਸੋਲਹ ਕਲਾ ਸੰਪੂਰਣੋ ਸਸਿ ਘਰ ਸੂਰਜ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ॥ (7-14-5) ਸੋਲਹ ਨਾਰ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰ ਸੇਜ ਭਤਾਰ ਪਿਰਮ ਰਸਮਾਣੀ॥ (7-14-6) ਸ਼ਿਵ ਤੈ ਸਕਤਿ ਸਤਿ ਰਹਵਾਣੀ॥ (8॥ (7-14-7)

ਗੋਤ ਅਠਾਰਹ ਸਾਧਕੈ ਪੜ੍ਹ ਪੌਰਾਣ ਅਠਾਰਹ ਭਾਈ॥ (7-15-1) ਉੱਨੀ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਲੰਘ ਬਾਈ ਉਮਰੇ ਸਾਧ ਨਿਵਾਈ॥ (7-15-2) ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਲੁਟਾਇ ਕੈ ਤੇਈ ਚੌਵੀ ਪੰਝੀ ਪਾਈ॥ (7-15-3) ਛਬੀ ਜੋੜ ਸਤਾਈਆ ਆਣ ਅਠਾਈ ਮੇਲ ਮਿਲਾਈ॥ (7-15-4) ਉਲੰਘ ਉਣਤੀਹ ਤੀਹ ਸਾਧ ਲੰਘੇ ਤੀਹ ਇਕਤੀਹ ਵਧਾਈ॥ (7-15-5) ਸਾਧ ਸੁਲੱਖਣ ਬਤੀਏ ਤੇਤੀ ਧੂ ਚਉਫੇਰ ਫਿਰਾਈ॥ (7-15-6) ਚਉਤੀ ਲੇਖ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥੧੫॥ (7-15-7)

ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ॥ (7-16-1) ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਅਰਰਜ ਹੈ ਦਰਸ਼ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਅਗੋਚਰ ਭਾਈ॥ (7-16-2) ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਤੋਲ ਨ ਤੁਲਾ ਧਰਨ ਸਮਾਈ॥ (7-16-3) ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਬਾਹਰਾ ਥਕੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (7-16-4) ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਅਗੋਚਰਾ ਮਤਿ ਬੁਧ ਸਾਧ ਕਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ॥ (7-16-5) ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਹੈ ਭਗਤ ਵਛਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਛਾਈ॥ (7-16-6) ਵਡਾ ਆਪ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥੧੬॥ (7-16-7)

ਵਣ ਵਣ ਵਿਚ ਵਣਾਸਪਤਿ ਰਹੈ ਉਜਾੜ ਅੰਦਰ ਅਸਵਾਰੀ॥ (7-17-1) ਚੁਣ ਚੁਣ ਅੰਜਣ ਬੂਟੀਆਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹੀ ਬਾਗ ਲਾਇ ਸਵਾਰੀ॥ (7-17-2) ਸਿੰਜ ਸਿੰਜ ਬਿਰਖ ਵਡੀਰੀਅਨਿ ਸਾਰ ਸਮ੍ਹਾਲ ਕਰਨ ਵੀਚਾਰੀ॥ (7-17-3) ਹੋਨਿ ਸਫਲ ਰੁਤਿ ਆਈਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭਾਰੀ॥ (7-17-4) ਬਿਰਖਹੁੰ ਸਾਉ ਨ ਆਵਈ ਫਲ ਵਿਚ ਸਾਉ ਸੁਗੰਧ ਸੰਜਾਰੀ॥ (7-17-5) ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਗਤ੍ਰ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (7-17-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਪਰ ਅਪਾਰੀ॥ (7-17-7)

ਅੰਬਰ ਨਦਰੀ ਆਂਵਦਾ ਕੇਵਡ ਵਡਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ॥ (7-18-1) ਊਚਾ ਕੇਵਡ ਆਖੀਐ ਸੁੰਨ ਸਰੂਪ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (7-18-2) ਲੈਣ ਉਡਾਰੀ ਪੰਖਣੂ ਅਨਲ ਮਨਲ ਉਡ ਖਬਰ ਨ ਆਣੈ॥ (7-18-3) ਓੜਕ ਮੂਲ ਨ ਲਭਈ ਸਭੇ ਹੋਇ ਫਿਰਨ ਹੈਰਾਣੈ॥ (7-18-4) ਲਖ ਅਗਾਸ ਨ ਅਪੜਨ ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ॥ (7-18-5) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਾਸਾ ਨਿਰਬਾਣੈ॥ (7-18-6) ਮਰਦਾ ਹੋਇ ਮਰੀਦ ਸਿਵਾਣੈ॥੧੮॥ (7-18-7)

ਗੁਰਮੂਰਤਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਘਟ ਘਟ ਅੰਦਰ ਸੂਰਜ ਸੁਝੈ॥ (7-19-1) ਸੂਰਜ ਕਵਲ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰ ਬੁਝੈ॥ (7-19-2) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਨਿਝਰ ਧਾਰ ਵਰ੍ਹੈ ਗੁਣ ਗੁਝੈ॥ (7-19-3) ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਹੁਇ ਸਫਲ ਫਲ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਨਖੁਝੈ॥ (7-19-4) ਅਫਲ ਸਫਲ ਸਮ ਦਰਸ ਹੋ ਮੋਹੁ ਨ ਧੋਹ ਨ ਦੁਬਿਧਾ ਲੁਝੈ॥ (7-19-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭਗਤ ਕਰ ਦੁਝੈ॥ (7-19-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਹਿਜ ਸਮੁਝੈ॥ ੧੯॥ (7-19-7)

ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨ ਚੇਲਾ॥ (7-20-1) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਪਰਚੈ ਹੋਇ ਮੇਲਾ॥ (7-20-2) ਗੁਜਾਨ ਧੁਜਾਨ ਸਿਮਰਣ ਜੁਗਤਿ ਕੂੰਜ ਕੁਰਮ ਹੰਸ ਵੰਸ ਨਵੇਲਾ॥ (7-20-3) ਬਿਰਖਹੁੰ ਫਲ ਫਲ ਤੇ ਬਿਰਖ ਗੁਰਸਿਖ ਸਿਖ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਸੁਹੇਲਾ॥ (7-20-4)

ਵੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵਰਤਮਾਨ ਹੋਇ ਇਕੀਹ ਅਗੋਚਰ ਖੇਲਾ॥ (7-20-5) ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਵਹੇਲਾ॥ (7-20-6) ਸਿਫਤ ਸਲਾਹਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ॥੨੦॥੭॥ (7-20-7)

Vaar 8

ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (8-1-1)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਕੁਦਰਤ ਅੰਦਰ ਕੀਆ ਪਸਾਰਾ॥ (8-1-2) ਪੰਜ ਤੱਤ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਚਹੁੰ ਖਾਣੀਂ ਵਿਚ ਸਭ ਵਰਤਾਰਾ॥ (8-1-3) ਕੇਵਡ ਧਰਤੀ ਆਖੀਐ ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਅਗਾਸ ਅਕਾਰਾ॥ (8-1-4) ਕੇਵਡ ਪਵਣ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਖਾਣੀ ਤੋਲ ਵਿਥਾਰਾ॥ (8-1-5) ਕੇਵਡ ਅਗਨੀ ਭਾਰ ਹੈ ਤੁੱਲ ਨ ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਭੰਡਾਰਾ॥ (8-1-6) ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥੧॥ (8-1-7)

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਵਿਚ ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰਾ॥ (8-2-1) ਇਕਸ ਇਕਸ ਜੋਨ ਵਿਚ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਨਗਣਤ ਅਪਾਰਾ॥ (8-2-2) ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਸਮ੍ਹਾਲਦਾ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸੁਮਾਰਾ॥ (8-2-3) ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਵਿਥਾਰਾ॥ (8-2-4) ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਦਾ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਉਪਾਵਣਹਾਰਾ॥ (8-2-5) ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣੂ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰਾ ॥੨॥ (8-2-6)

ਕੇਵਡ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਹੈ ਦਯਾ ਧਰਮ ਤੇ ਅਰਥ ਵੀਚਾਰਾ॥ (8-3-1) ਕੇਵਡ ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਹੈ ਕੇਵਡ ਲੌਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰਾ॥ (8-3-2) ਕੇਵਡ ਦਿਸਟ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਰੂਪ ਰੰਗ ਪਰਕਾਰਾ॥ (8-3-3) ਕੇਵਡ ਸੁਰਤਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕੇਵਡ ਸਬਦ ਵਿਥਾਰ ਪਸਾਰਾ॥ (8-3-4) ਕੇਵਡ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਕੇਵਡ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਅਚਾਰਾ॥ (8-3-5) ਕੇਵਡ ਰਸਕਸ ਆਖੀਅਨ ਕੇਵਡ ਸਾਦ ਨਾਦ ਓਅੰਕਾਰਾ॥ (8-3-6) ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾ ਵਾਰਾ ॥੩॥ (8-3-7)

ਕੇਵਡ ਦੁਖ ਸੁਖ ਆਖੀਐ ਕੇਵਡ ਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਸਥਾਰਾ॥ (8-4-1) ਕੇਵਡ ਸਚ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਕੂੜ ਕਮਾਵਣ ਹਾਰਾ॥ (8-4-2) ਕੇਵਡ ਰਤੀ ਮਾਹ ਕਰ ਦਿਹ ਰਾਤੀਂ ਵਿਸਮਾਦ ਵੀਚਾਰਾ॥ (8-4-3) ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਕੇਵਡੀ ਕੇਵਡ ਨੀਂਦ ਭੁਖ ਆਹਾਰਾ॥ (8-4-4) ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਭਾਉ ਭਉ ਸਾਂਤ ਸਹਿਜ ਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰਾ॥ (8-4-5) ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਨ ਤੋਲਣ ਹਾਰਾ॥ (8-4-6)

ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਸੰਜੋਗ ਦਾ ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਵਿਜੋਗ ਵੀਚਾਰਾ॥ (8-5-1) ਕੇਵਡ ਹੱਸਣ ਆਖੀਐ ਕੇਵਡ ਰੋਵਣ ਦਾ ਬਿਸਥਾਰਾ॥ (8-5-2) ਕੇਵਡ ਹੈ ਨਿਰਵਿਰਤ ਪਖ ਕੇਵਡ ਹੈ ਪਰਵਿਰਤਿ ਪਸਾਰਾ॥ (8-5-3) ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ॥ (8-5-4) ਕੇਵਡ ਕੁਦਰਤਿ ਆਖੀਐ ਇਕਦੂੰ ਕੁਦਰਤਿ ਲਖ ਹਜ਼ਾਰਾ॥ (8-5-5) ਦਾਨੇ ਕੀਮਤ ਨ ਪਵੈ ਕੇਵਡ ਦਾਤਾ ਦੇਵਨ ਹਾਰਾ॥ (8-5-6) ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਗਤ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥੫॥ (8-5-7)

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨ ਵਿਚ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁਲੰਭ ਉਪਾਯਾ॥ (8-6-1) ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਦਾਯਾ॥ (8-6-2) ਕਿਤੜੇ ਪੁਰਖ ਵਖਾਣੀਅਨ ਨਾਰ ਸੁਮਾਰ ਅਗਨਤ ਗਣਾਯਾ॥ (8-6-3) ਤ੍ਰੈ ਗੁਨ ਮਾਯਾ ਚਲਤੂ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਰਚਾਯਾ॥ (8-6-4) ਬੇਦ ਕਤੇਬਾਂ ਵਾਚਦੇ ਇਕ ਸਾਹਿਬ ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ॥ (8-6-5) ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਖੇਲ ਕਰ ਜੋਗ ਭੋਗ ਬਹੁ ਚਲਿਤ ਬਣਾਯਾ॥ (8-6-6) ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸੰਗਤ ਫਲ ਪਾਯਾ ॥੬॥ (8-6-7)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵੇਦ ਪਾਠ ਸੁਣਾਯਾ॥ (8-7-1) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਣੇ ਦੇਵ ਸਥਲ ਤੀਰਥ ਭਰਮਾਯਾ॥ (8-7-2) ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪਛਰਾਂ ਸੁਰਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਛਾਯਾ॥ (8-7-3) ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਗਣਾਯਾ॥ (8-7-4) ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜਗ ਵਰਤ ਨੇਮ ਨਈਵੇਦ ਪੁਜਾਯਾ॥ (8-7-5) ਸਿਖਾ ਸੂਤ੍ਰ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕ ਪਿਤਰ ਕਰਮ ਵੇਦ ਕਰਮ ਕਮਾਯਾ॥ (8-7-6) ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ॥੭॥ (8-7-7)

ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਅਉਲੀਏ ਗਉਸ ਕੁਤਬ ਵਲੀੳੱਲਹ ਜਾਣੇ॥ (8-8-1) ਸ਼ੇਖ ਮੁਸ਼ਾਇਕ ਆਖੀਅਨ ਲਖ ਲਖ ਦਰ ਦਰਵੇਸ਼ ਵਖਾਣੇ॥ (8-8-2) ਸੁੰਹਦੇ ਲਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇ ਲਖ ਅਬਦਾਲ ਮਲੰਗ ਮਉਲਾਣੇ॥ (8-8-3) ਸ਼ਰੈ ਸ਼ਰੀਅਤ ਆਖੀਐ ਤਰਕ ਤਰੀਕਤ ਰਾਹ ਸਿਵਾਣੇ॥ (8-8-4) ਮਾਰਫਤੀ ਮਾਰੂਫ਼ ਲਖ ਹਕ ਹਕੀਕਤ ਹੁਕਮ ਸਮਾਣੇ॥ (8-8-5) ਬਜਰ ਕਵਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਹਾਣੇ ॥੮॥ (8-8-6)

ਕਿਤੜੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਾਰਸੁਤ ਵਾਤੀਸਰ ਲਾਗਾਇ ਤਿਲੋਏ॥ (8-9-1) ਕਿਤੜੇ ਗਉੜ ਕਨਉਜੀਏ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ਕਰਦੇ ਢੋਏ॥ (8-9-2) ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਸਨਉਢੀਏ ਪਾਂਧੇ ਪੰਡਤ ਵੈਦ ਖਲੋਏ॥ (8-9-3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਲਖ ਜੋਤਸ਼ੀ ਵੇਦ ਵੇਦਵੇ ਲਖ ਪਲੋਏ॥ (8-9-4) ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਟ ਬ੍ਰਮਾਉ ਬਖੋਏ॥ (8-9-5) ਕੇਤੜਿਆਂ ਅਭਿਆਗਤਾਂ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਦੇ ਲੈ ਕਨਸੋਏ॥ (8-9-6) ਕਿਤੜੇ ਸਉਣ ਸਵਾਣੀ ਹੋਏ ॥੯॥ (8-9-7)

ਕਿਤੜੇ ਖਤਰੀ ਬਾਹਰੀ ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਬਾਵੰਜਾਹੀ॥ (8-10-1) ਪਾਵਾਂਧੇ ਪਾਚਾਧਿਆਂ ਫਲੀਆਂ ਖੋਖਰਾਇਣ ਅਗਵਾਹੀ॥ (8-10-2) ਕੇਤੜਿਆਂ ਚਉੜੋਤਰੀ ਕੇਤੜਿਆਂ ਸੇਰੀਨ ਵਿਲਾਹੀ॥ (8-10-3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਅਵਤਾਰ ਹੋਏ ਚਕ੍ਰ ਵਰਤਿ ਰਾਜੇ ਦਰਗਾਹੀ॥ (8-10-4) ਸੂਰਜਵੌਸੀ ਆਖੀਅਨ ਸੋਮ ਵੰਸ ਸੁਰ ਵੀਰ ਸਪਾਹੀ॥ (8-10-5) ਧਰਮ ਰਾਇ ਧਰਮਾਤਮਾ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀ॥ (8-10-6) ਦਾਨ ਖੜਗ ਮੰਤ੍ਰ ਭਗਤਿ ਸਲਾਹੀ॥ (8-10-7)

ਕੇਵਡ ਵੈਸ਼ ਵਖਾਣੀਅਨ ਰਾਜਪੂਤ ਰੇਵਤ ਵੀਚਾਰੀ॥ (8-11-1) ਪੂਅਰ ਗਉੜ ਪਵਾਰ ਲੱਖ ਮੱਲਣਹਾਸ ਚਉਹਾਣ ਚਿਤਾਰੀ॥ (8-11-2) ਕਛਵਾਹੇ ਰਾਠਉੜ ਲਖ ਰਾਣੇ ਰਾਇ ਭੂਮੀਏ ਭਾਰੀ॥ (8-11-3) ਬਾਘ ਬਘੇਲੇ ਕੇਤੜੇ ਬਲਵੰਡ ਲਖ ਬੁਦੇਲੇ ਕਾਰੀ॥ (8-11-4) ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਭਰਟੀਏ ਦਰਬਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਦਰਬਾਰੀ॥ (8-11-5) ਕਿਤੜੇ ਗੁਣੀ ਭਦਉੜੀਏ ਦੇਸ ਦੇਸ ਵਡੇ ਇਤਬਾਰੀ॥ (8-11-6) ਹਉਮੈਂ ਮੁਏ ਨਾ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ॥ (8-11-7)

ਕਿਤੜੇ ਸੂਦ ਸਦਾਇੰਦੇ ਕਿਤੜੇ ਕਾਇਥ ਲਿਕਣ ਹਾਰੇ॥ (8-12-1) ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਬਾਣੀਏ ਕਿਤੜੇ ਭਾਬੜਿਆਂ ਸੁਨਿਆਰੇ॥ (8-12-2) ਕੇਤੜਿਆਂ ਲਖ ਜਟ ਹੋਇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਛੀਂਬੇ ਸੈਸਾਰੇ॥ (8-12-3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਠਾਠੇਰਿਆਂ ਕੇਤੜਿਆਂ ਲੋਹਾਰ ਵਿਚਾਰੇ॥ (8-12-4) ਕਿਤੜੇ ਤੇਲੀ ਆਖੀਅਨ ਕਿਤੜੇ ਹਲਵਾਈ ਬਾਜ਼ਾਰੇ॥ (8-12-5) ਕੇਤਵਿਆਂ ਲਖ ਪੰਖੀਏ ਕਿਤੜੇ ਨਾਈ ਤੇ ਵਨਜਾਰੇ॥ (8-12-6) ਚਹੁ ਵਰਨਾਂ ਦੇ ਗੋਤ ਅਪਾਰੇ॥ (8-12-7)

ਕਿਤੜੇ ਗਿਰਹੀ ਆਖੀਅਨ ਕੇਤੜਿਆਂ ਲੱਖ ਫਿਰਨ ਉਦਾਸੀ॥ (8-13-1) ਕੇਤੜਿਆਂ ਜੋਗੀਸਰਾਂ ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੋਏ ਸੰਨ੍ਯਾਸੀ॥ (8-13-2) ਸੰਨ੍ਯਾਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨਿਵਾਸੀ॥ (8-13-3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਲੱਖ ਪਰਮ ਹੰਸ ਕਿਤੜੇ ਬਾਨ ਪ੍ਰਸਤ ਬਨਵਾਸੀ॥ (8-13-4) ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਦੰਡ ਧਾਰ ਕਿਤੜੇ ਜੈਨੀ ਜੀਅ ਦੈਆਸੀ॥ (8-13-5) ਛਿਅਘਰ ਛਿਅਗੁਰ ਆਖੀਅਨ ਛਿਅਉਪਦੇਸ ਭੇਸ ਅਭ੍ਯਾਸੀ॥ (8-13-6) ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੂਰਜ ਇਕੋ ਬਾਰਹ ਰਾਸੀ॥ (8-13-7) ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ (8-13-8)

ਕਿਤੜੇ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਅਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪਰਉਪਕਾਰੀ॥ (8-14-1) ਕੇਤੜਿਆਂ ਲਖ ਸੰਤਜਨ ਕੇਤੜਿਆਂ ਨਿਜ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੀ॥ (8-14-2) ਕੇਤੜਿਆਂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਅਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰੀ॥ (8-14-3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਸਮਦਰਸੀਆਂ ਕੇਤੜਿਆਂ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (8-14-4) ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਬਬੇਕੀਆਂ ਕਿਤੜੇ ਦੇ ਬਿਦੇ ਅਕਾਰੀ॥ (8-14-5) ਭਾਈ ਭਗਤ ਭੈ ਵਰਤਣਾ ਸਹਸ ਸਮਾਧ ਬੈਰਾਗ ਸਵਾਰੀ॥ (8-14-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰੀ॥ (8-14-7)

ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਅਸਾਧ ਜਗ ਕਿਤੜੇ ਚੌਰ ਜਾਰ ਜੂਆਰੀ॥ (8-15-1) ਵਟਵਾੜੇ ਠਗ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੜੀਆਂ ਨਿੰਦਕ ਅਵਿਚਾਰੀ॥ (8-15-2) ਕੇਤੜਿਆਂ ਆਕਿਰਤਘਣ ਕਿਤੜੇ ਬੇਮੁਖ ਤੇ ਅਨਚਾਰੀ॥ (8-15-3) ਸ੍ਵਾਮ ਧ੍ਰੋਹੀ ਵਿਸਵਾਸ ਘਾਤ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਮੂਰਖ ਭਾਰੀ॥ (8-15-4) ਬਿਖਲੀਪਤ ਵੇਸੁਵਾ ਰਵਤ ਮਧ ਮਤਵਾਕੇ ਵਡੇ ਵਿਕਾਰੀ॥ (8-15-5) ਵਿਸ੍ਵ ਵਿਰੋਧੀ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੜੀਆਂ ਕੂੜੇ ਕੁੜਿਆਰੀ॥ (8-15-6) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਬਿਨ ਅੰਤ ਖੁਆਰੀ॥ (8-15-7)

ਕਿਤੜੇ ਸੁੰਨੀ ਆਖੀਅਨ ਕਿਤੜੇ ਈਸਾਈ ਮੂਸਾਈ॥ (8-16-1) ਕੇਤੜੀਆਂ ਹੀ ਰਾਵਜ਼ੀ ਕਿਤੜੇ ਮੁਲਹਦ ਗਣਤ ਨ ਆਈ॥ (8-16-2) ਲੱਖ ਫਿਰੰਗੀ ਇਰਮਨੀ ਰੂਮੀ ਜੰਗੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦਾਈ॥ (8-16-3) ਕਿਤੜੇ ਸਯਦ ਆਖੀਅਨ ਕਿਤੜੇ ਤੁਰਕਮਾਨ ਦੁਨਿਆਈ॥ (8-16-4) ਕਿਤੜੇ ਮੁਗਲ ਪਠਾਨ ਹਨ ਹਬਸ਼ੀ ਤੇ ਕਿਲਮਾਗ ਅਵਾਈ॥ (8-16-5) ਕੇਤੜਿਆਂ ਈਮਾਨ ਵਿਚ ਕਿਤੜੇ ਬੇਈਮਾਨ ਬਲਾਈ॥ (8-16-6) ਨੇਕੀ ਬਦੀ ਨ ਲੂਕੇ ਲੂਕਾਈ ॥੧੬॥ (8-16-7)

ਕਿਤੜੇ ਦਾਤੇ ਮੰਗਤੇ ਕਿਤੜੇ ਵੇਦ ਕੇਤੜੇ ਰੋਗੀ॥ (8-17-1) ਕਿਤੜੇ ਸਹਜ ਸੰਜੋਗ ਵਿਚ ਕਿਤੜੇ ਵਿਛੜੇ ਹੋਇ ਵਿਜੋਗੀ॥ (8-17-2) ਕੇਤੜੀਆਂ ਭੁਖੇ ਮਰਨ ਕੇਤੜੀਆਂ ਰਾਜੇ ਰਸ ਭੋਗੀ॥ (8-17-3) ਕੇਤੜੀਆਂ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਕੇਤੜੀਆਂ ਦੁਖ ਰੋਵਨ ਸੋਗੀ॥ (8-17-4) ਦੁਨੀਆ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ ਕਿਤੜੀ ਕੋਈ ਕਿਤੜੀ ਹੋਗੀ॥ (8-17-5) ਕੇਤੜੀਆਂ ਹੀ ਸਚਿਆਰ ਕੇਤੜੀਆਂ ਦਗਾਬਾਜ਼ ਦਰੋਗੀ॥ (8-17-6) ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਜੋਗੀਸ਼ਰ ਹੋਗੀ॥ (9-2॥ (8-17-7)

ਕਿਤੜੇ ਅੰਨੇ ਆਖੀਅਣ ਕੇਤੜੀਆਂ ਹੀ ਦਿਸਣ ਕਾਣੇ॥ (8-18-1) ਕੇਤੜੀਆਂ ਜੁਗੇ ਫਿਰਣ ਕਿਤੜੇ ਰਤੀਆਂ ਨੇ ਉਤਕਾਣੇ॥ (8-18-2) ਕਿਤੜੇ ਨਕਟੇ ਗੁਣਗੁਣੇ ਕਿਤੜੇ ਬੋਲੇ ਬਚੇ ਲਾਣੇ॥ (8-18-3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਗਿਲੜ ਗਲੀਂ ਅੰਗ ਰਸਉਲੀ ਵੈਣ ਵਿਹਾਣੇ॥ (8-18-4) ਟੂੰਡੇ ਬਾਂਡੇ ਕੇਤੜੇ ਗੰਜੇ ਲੁੰਜੇ ਕੋੜੀ ਜਾਣੇ॥ (8-18-5) ਕਿਤੜੇ ਲੂਲੇ ਪਿੰਗੁਲੇ ਕਿਤੜੇ ਕੁਬੇ ਹੋਇ ਕੁੜਾਣੇ॥ (8-18-6) ਕਿਤੜੇ ਖੁਸਰੇ ਹੀਜੜੇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਗੁੰਗੇ ਤੁਤਲਾਣੇ॥ (8-18-7) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਆਵਣ ਜਾਣੇ॥ (9੮॥ (8-18-8)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜਗ ਕਿਤੜੇ ਮਸਲਤ ਕਰਨ ਵਜ਼ੀਰਾਂ॥ (8-19-1) ਕੇਤੜਿਆਂ ਉਮਰਾਉ ਲਖ ਮਨਸਬਦਾਰ ਹਝਾਰ ਵਡੀਰਾਂ॥ (8-19-2) ਹਿਕਮਦ ਵਿਚ ਹਕੀਮ ਲਖ ਕਿਤੜੇ ਤਰਕਸ਼ ਬੰਦ ਅਮੀਰਾਂ॥ (8-19-3) ਕਿਤੜੇ ਚਾਕਰ ਚਾਕਰੀ ਭੋਈ ਮੇਠ ਮਹਾਵਤ ਮੀਰਾਂ॥ (8-19-4) ਲਖ ਫਰਾਸ਼ ਲਖ ਸਾਰਵਾਨ ਮੀਰਾਂ ਖੋਰ ਸਈਸ ਵਹੀਰਾਂ॥ (8-19-5) ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਜਲੋਬਦਾਰ ਗਾਡੀਵਾਣ ਚਲਾਈ ਗਡੀਰਾਂ॥ (8-19-6) ਛੜੀਦਾਰ ਦਰਵਾਨ ਖਲੀਰਾਂ॥ (8-19-7)

ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਨਗਾਰਚੀ ਕੇਤੜਿਆਂ ਢੋਲੀ ਸਹਨਾਈ॥ (8-20-1) ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਤਾਇਫੇ ਢਾਢੀ ਬੱਚੇ ਕਲਾਵਤ ਗਾਈ॥ (8-20-2) ਕੇਤੜਿਆਂ ਬਹੁਰੂਪੀਏ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਲਖ ਭੰਡ ਅਤਾਈ॥ (8-20-3) ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਮਸ਼ਾਲਚੀ ਸ਼ਮਾਂ ਚਰਾਗ ਕਰਨ ਰੁਸ਼ਨਾਈ॥ (8-20-4) ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਕੋਰਚੀ ਆਲਮਤੋਗ ਸਿਲਹ ਸੁਖਦਾਈ॥ (8-20-5) ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਆਬਦਾਰ ਕਿਤੜੇ ਬਾਵਰਚੀ ਨਾਨਵਾਈ॥ (8-20-6)

ਤੰਬੋਲੀ ਤੋਸਕਰਚੀ ਸੁਹਾਈ ॥२०॥ (8-20-7)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਖੁਸ਼ਬੋਇਦਾਰ ਕੇਤੜਿਆਂ ਰੰਗਰੇਜ਼ ਤੰਬੋਲੀ॥ (8-21-1) ਕਿਤੜੇ ਮੇਵੇਦਾਰ ਹਨ ਹੁਡਕ ਹੁਡਕੀਏ ਲੋਲਣ ਲੋਲੀ॥ (8-21-2) ਖਿਜ਼ਮਤਗਾਰ ਖਵਾਸ ਲਖ ਗੋਲੰਗਦਾਜ਼ ਤੋਪਚੀ ਤੋਲੀ॥ (8-21-3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਮੁਨਸਫਦਾਰ ਦਾਰੋਗੇ ਓਲੀ॥ (8-21-4) ਕੇਤੜਿਆਂ ਕਿਰਸਾਣ ਹੋਇ ਕਰ ਕਿਰਸਾਣੀ ਅਤੁੱਲ ਅਤੋਲੀ॥ (8-21-5) ਕੇਤੜਿਆਂ ਦੀਵਾਨ ਹੋਇ ਕਰਨ ਕਰੋੜੀ ਮੁਲਕ ਢੰਢੋਲੀ॥ (8-21-6) ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਅਮੋਲ ਅਮੋਲੀ ॥੨੧॥ (8-21-7)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਜਉਹਰੀ ਲਖ ਸਰਾਫ਼ ਬਜਾਜ਼ ਵਪਾਰੀ॥ (8-22-1) ਸਉਦਾਗਰ ਸਉਦਾਗਰੀ ਗਾਂਧੀ ਕਾਸੇਰੇ ਪਾਸਾਰੀ॥ (8-22-2) ਕੇਤੜਿਆਂ ਪਰਚੂਨੀਐ ਕੇਤੜਿਆਂ ਦਲਾਲ ਬਜ਼ਾਰੀ॥ (8-22-3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਸਿਕਲੀਗਰਾਂ ਕਿਤੜੇ ਲਖ ਕਮਗਰ ਕਾਰੀ॥ (8-22-4) ਕੇਤੜਿਆਂ ਕੁਮਿਆਰ ਲਖ ਕਾਗਦ ਕੁਟ ਘਣੇ ਲੂਣਾਰੀ॥ (8-22-5) ਕਿਤੜੇ ਦਰਜ਼ੀ ਧੋਬੀਆਂ ਕਿਤੜੇ ਜ਼ਰ ਲੋਹੇ ਸਰਹਾਰੀ॥ (8-22-6) ਕਿਤੜੇ ਭੜਭੂਜੇ ਭਠਿਆਰੀ ॥੨੨॥ (8-22-7)

ਕੇਤੜਿਆਂ ਕਾਰੂੰਜੜੇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਦਬਗਰ ਕਾਸਾਈ॥ (8-23-1) ਕੇਤੜਿਆਂ ਮੁਨਿਆਰ ਲਖੱ ਕੇਤੜਿਆਂ ਚਮਿਆਰ ਅਰਾਂਈ॥ (8-23-2) ਭੰਗਹੇਰੇ ਹੋਇ ਕੇਤੜੇ ਬਗਲੀਗਰਾਂ ਕਲਾਲ ਹਵਾਈ॥ (8-23-3) ਕਿਤੜੇ ਭੰਗੀ ਪੋਸਤੀ ਅਮਲੀ ਸੋਫੀ ਘਣੀ ਲੁਕਾਈ॥ (8-23-4) ਕੇਤੜਿਆਂ ਘੁਮਿਆਰ ਲਖ ਗੁਜਰ ਲਖ ਅਹੀਰ ਗਣਾਈ॥ (8-23-5) ਕਿਤੜੇ ਹੀ ਲਖ ਚੂਹੜੇ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਸਨਾਤ ਅਲਾਈ॥ (8-23-6) ਨਾਂਵ ਥਾਂਵ ਲਖ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ॥੨੩॥ (8-23-7)

ਉੱਤਮ ਮਧੱਮ ਨੀਚ ਲਖ ਗੁਰਮੁਖ ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਸਦਾਏ॥ (8-24-1) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰ ਸਿਖ ਆਪ ਗਵਾਏ॥ (8-24-2) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਭਉ ਭਾਉ ਕਰ ਸੇਵਕ ਸੇਵ ਕਾਰ ਕਮਾਏ॥ (8-24-3) ਮਿਠਾ ਬੋਲਨ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹਥਹੁੰ ਦੇਕੈ ਭਲਾ ਮਨਾਏ॥ (8-24-4) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋ ਦਰਗਹ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ ਪਾਏ॥ (8-24-5) ਚਲਣ ਜਾਣ ਅਜਾਣ ਹੋਇ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ॥ (8-24-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ॥੨੪॥੮॥ (8-24-7)

```
Vaar 9
98 ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (9-1-1)
ਗੁਰਮੂਰਤਿ ਪੂਰਨ ਬੂਹਮ ਅਭਗਤਿ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ (9-1-2)
ਪਾਰ ਬਹਮ ਗਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਸਤਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸੀ॥ (9-1-3)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਭਾਉ ਭਗਤ ਅਭ੍ਯਾਸੀ॥ (9-1-4)
ਚਹੁੰ ਵਰਨਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਗੁਰਮਤਿ ਪਰਗਾਸੀ॥ (9-1-5)
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਗਰਮਖ ਰਹਿ ਰਾਸੀ॥ (9-1-6)
ਮਾਯਾ ਵਿਚ ੳਦਾਸ ਗਤਿ ਹੋਇ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ॥੧॥ (9-1-7)
ਗਰਸਿਖੀ ਬਾਰੀਕ ਹੈ ਸਿਲ ਚਟਨ ਫਿੱਕੀ॥ (9-2-1)
ਤ੍ਰਿਖੀ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਹੈ ੳਹ ਵਾਲਹੰ ਨਿਕੀ॥ (9-2-2)
ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਸਰਿ ਮਿਕਣ ਮਿਕੀ॥ (9-2-3)
ਦੁਤੀਆ ਨਾਸਤ ਏਤ ਘਰ ਹੋਇ ਇਕਾ ਇਕੀ॥ (9-2-4)
ਦੁਆ ਤੀਆ ਵੀਸਰੈ ਸਣ ਕਕਾ ਕਿਕੀ॥ (9-2-5)
ਸਭੈ ਸਿਕਾਂ ਪਰਹਰੈ ਸਖ ਇਕਤ ਸਿਕੀ ॥੨॥ (9-2-6)
ਗਰਮਖ ਮਾਰਗ ਆਖੀਐ ਗਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰੀ॥ (9-3-1)
ਹਕਮ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਗਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ॥ (9-3-2)
ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ ਖਸਮ ਕਾ ਨਿਹਚੳ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (9-3-3)
ਇਸ਼ਕ ਮਸ਼ਕ ਮਹਕਾਰ ਹੈ ਹੋਇ ਪਰੳਪਕਾਰੀ॥ (9-3-4)
ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀ ਸਾਬਤੇ ਮਸਤੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ॥ (9-3-5)
ਗਰਮਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਜਿਣ ਹੳਮੈਂ ਮਾਰੀ ॥੩॥ (9-3-6)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਚਲਨਾ ਹੋਇ ਪ੍ਰਾਹੁਣ ਚਾਰੀ॥ (9-4-1)
ਚਲਨ ਜਾਣ ਅਜਾਣ ਹੋਇ ਗਹ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰੀ॥ (9-4-2)
ਗਰ ਸਿਖ ਨਿਤ ਪਰਾਹਣੇ ਏਹ ਕਰਨੀ ਸਾਰੀ॥ (9-4-3)
ਗੁਰਮਤ ਟਹਿਲ ਕਮਾਵਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ॥ (9-4-4)
ਸ਼ਬਦ ਸਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਪਰਵਾਰ ਸਾਧਾਰੀ॥ (9-4-5)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜਾਇ ਸਹਜਿ ਘਰ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥८॥ (9-4-6)
ਪਰਮਜੋਤਿ ਪਰਗਾਸ ਕਰਿ ੳਨਮਨ ਲਿਵਲਾਈ॥ (9-5-1)
ਪਰਮ ਤਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਅਨਹਦ ਧਨਿਵਾਈ॥ (9-5-2)
ਪਰਮਾਰਥ ਪਰਬੋਧ ਕਰ ਪਰਮਾਤਮ ਹਾਈ॥ (9-5-3)
ਗਰ ੳਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰ ਅਨਭੳ ਪਦ ਪਾਈ॥ (9-5-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਸਾਧਨਾਂ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਈ॥ (9-5-5)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹ ਇਉ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਈ ॥੫॥ (9-5-6)
```

ਦਰਪਣ ਵਾਂਗ ਧਿਆਨ ਧਰ ਆਪ ਆਪ ਨਿਹਾਲੈ॥ (9-6-1)

ਘਟ ਘਟ ਪੂਰਣ ਬੂਹਮ ਹੈ ਚੰਦ ਜਲ ਵਿਚ ਭਾਲੈ॥ (9-6-2) ਗੋਰਸ ਗਾਈਂ ਵੇਖਦਾ ਘਿੳ ਦਧ ਵਿਚਾਲੈ॥ (9-6-3) ਫਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਲੈ ਫਲ ਸਾੳ ਸਮਾਲੈ॥ (9-6-4) ਕਾਸ਼ਟ ਅਗਨ ਚਲਿਤ ਵੇਖ ਜਲ ਧਰਤਿ ਹਿਆਲੈ॥ (9-6-5) ਘਟ ਘਟ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਵੇਖਾਲੈ ॥੬॥ (9-6-6) ਦਿਬ ਦਿਸ਼ਟ ਗਰ ਧਿਆਨ ਧਰ ਸਿਖ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ॥ (9-7-1) ਰਤਨ ਪਾਰਖ ਹੋਇਕੈ ਰਤਨਾਂ ਅਵਿਲੋਈ॥ (9-7-2) ਮਨ ਮਾਣਕ ਨਿਰਮੋਲਕਾ ਸਤਸੰਗ ਪਰੋਈ॥ (9-7-3) ਰਤਨ ਮਾਲ ਗਰਸਿਖ ਜਗ ਗਰਮਤਿ ਗਣ ਗੋਈ॥ (9-7-4) ਜੀਵੰਦਿਆ ਮਰ ਅਮਰ ਹੋਇ ਸਖ ਸਹਿਜ ਸਮੋਈ॥ (9-7-5) ਓਤ ਪੋਤ ਜੋਤਿ ਜੋਤ ਮਿਲ ਜਾਣੈ ਜਾਣੋਈ ॥2॥ (9-7-6) ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਗਣ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ॥ (9-8-1) ਸ਼ਬਦ ਸਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅਨਹਦ ਧਨ ਧੀਰਾ॥ (9-8-2) ਜੰਤੀ ਜੰਤ ਵਜਾਇਦਾ ਮਨ ਉਨ ਮਨ ਚੀਰਾ॥ (9-8-3) ਵਜ ਵਜਾਦਿ ਸਮਾਇ ਲੈ ਗਰ ਸਬਦ ਵਜ਼ੀਰਾ॥ (9-8-4) ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੀਐ ਅੰਤਰਿ ਗਤਿ ਪੀਰਾ॥ (9-8-5)। ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਬੇਧ ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ॥੮॥ (9-8-6) ਪਾਰਸ ਹੋਯਾ ਪਾਰਸਹੰ ਗਰਮਖ ਵਡਿਆਈ॥ (9-9-1) ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ॥ (9-9-2) ਸ਼ਬਦ ਸੂਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਜੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰ ਵਜਾਈ॥ (9-9-3) ਗਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗਰੂ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਈ॥ (9-9-4) **ਪਰਖਹੰ ਪਰਖ ਉਪਾਇਆ ਪਰਖੋਤਮ ਹਾਈ**॥ (9-9-5) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ੳਲੰਘਕੈ ਹੋਇ ਸਹਿਜ ਸਮਾਈ ॥੯॥ (9-9-6) ਸਤਗਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਦੇ ਪਰਮਾਤਮ ਦੇਖੈ॥ (9-10-1) ਸ਼ਬਦ ਸੂਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅੰਤਰ ਗਤ ਪੇਖੈ॥ (9-10-2) ਚਰਨ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਹੋਇ ਚੰਦਨ ਭੇਖੈ॥ (9-10-3) ਚਰਣੋਦਕ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਸੇਖੈ॥ (9-10-4)। ਗਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਕਰ ਵਿਚ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ॥ (9-10-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਜਾਇ ਹੋਇ ਅਲਖ ਅਲੇਖੈ ॥੧੦॥ (9-10-6) ਅਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਿਸੈ॥ (9-11-1) ਸਬਦੈ ਵਿਚ ਵਖਾਣੀਐ ਸਰਤੀ ਵਿਚ ਰਿਸੈ॥ (9-11-2) ਚਰਣ ਕਮਲ ਵਿਚ ਵਾਸ਼ਨਾ ਮਨ ਭਵਰ ਸਲਿਸੈ॥ (9-11-3) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲ ਵਿੰਜੋਗ ਨ ਕਿਸੈ॥ (9-11-4) ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਦਰ ਚਿਤ ਹੈ ਚਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਜਿਸੈ॥ (9-11-5) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਤਿਸੈ ॥੧੧॥ (9-11-6)

ਅਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦਿਸ਼ਟ ਹੋਇ ਨੱਕ ਸਾਹ ਸੰਜੋਈ॥ (9-12-1) ਕੰਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਜੀਭ ਸਾਦ ਸਮੋਈ॥ (9-12-2) ਹਥੀਂ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਣੀ ਪੈਰ ਪੰਥ ਸਬੋਈ॥ (9-12-3) ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ਮਤਿ ਸ਼ਬਦ ਵਿਲੋਈ॥ (9-12-4) ਪਰਕਿਰਤੀ ਹੂੰ ਬਾਹਰਾ ਗੁਰਸਿਖ ਵਿਰਲੋਈ॥ (9-12-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਚੰਨਣ ਬਿਰਖ ਮਿਲ ਚੰਨਣ ਹੋਈ ॥੧੨॥ (9-12-6)

ਅਬਗਤ ਗਤ ਅਬਿਗਤ ਦੀ ਕਜੋਂ ਅਲਖ ਲਖਾਏ॥ (9-13-1) ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਅਕਥ ਦੀ ਕਿਉਂ ਆਖ ਸੁਣਾਏ॥ (9-13-2) ਅਚਰਜ ਨੋਂ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਾਏ॥ (9-13-3) ਵਿਸਮਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਵਿਦਮਾਦ ਸਮਾਏ॥ (9-13-4) ਵੇਦ ਨ ਜਾਣੈ ਭੇਦ ਕਿਹੁ ਸ਼ੇਖਨਾਗ ਨਾ ਪਾਏ॥ (9-13-5) ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹਣਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਅਲਾਏ॥ (9-13-6)

ਲੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਚਲੀਐ ਜਿਉਂ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ॥ (9-14-1) ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਨਿਬਾਹੁ॥ (9-14-2) ਜਿਉਂ ਧਨ ਸੋਘਾ ਰਖਦਾ ਘਰ ਅੰਦਰਿ ਸ਼ਾਹੁ॥ (9-14-3) ਜਿਉਂ ਮਿਰਯਾਦ ਨ ਛਡਈ ਸਾਇਰ ਅਸਗਾਹੁ॥ (9-14-4) ਲਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਅਜਰਾਵਰ ਘਾਹੁ॥ (9-14-5) ਧਰਮਸਾਲ ਹੈ ਮਾਨਸਰ ਹੰਸ ਗੁਰਸਿਖ ਵਾਹੁ॥ (9-14-6) ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਗਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਖਾਹ ॥੧੪॥ (9-14-7)

ਚੰਦਨ ਜਿਉਂ ਬਨਖੰਡ ਵਿਚ ਓਹ ਆਲ ਲੁਕਾਏ॥ (9-15-1) ਪਾਰਸ ਅੰਦਰ ਪਰਬਤਾਂ ਹੋਇ ਗੁਪਤ ਵਲਾਏ॥ (9-15-2) ਸਤ ਸਮੁੰਦੀਂ ਮਾਨਸਰ ਨਹਿ ਅਲਖ ਲਖਾਏ॥ (9-15-3) ਜਿਉਂ ਪਰਛਿੰਨਾ ਪਾਰਜਾਤ ਨਹਿ ਪਰਗਟੀ ਆਏ॥ (9-15-4) ਜਿਉਂ ਜਗ ਅੰਦਰ ਕਾਮਧੇਨ ਨਹਿੰ ਆਪ ਜਣਾਏ॥ (9-15-5) ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈ ਕਿਉਂ ਆਪ ਗਣਾਏ॥ (9-15-6)

ਦੁਇ ਦੁਇ ਅਖੀਂ ਆਖੀਅਨ ਇਕ ਦਰਸਨ ਦਿਸੈ॥ (9-16-1) ਦੁਇ ਦੁਇ ਕੰਨ ਵਖਾਣੀਅਨ ਇਕ ਸੁਰਤ ਸਲਿਸੈ॥ (9-16-2) ਦੁਇ ਦੁਇ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਤਿਸੈ॥ (9-16-3) ਇਕ ਜੋਤਿ ਦੁਇ ਮੂਰਤੀਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਸਰਿਸੈ॥ (9-16-4) ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਏ ਕਿਸੈ ॥੧੬॥ (9-16-5)

ਪਹਿਲੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਖ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ॥ (9-17-1) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਸਿਖ ਸੇਵਾ ਲਾਏ॥ (9-17-2) ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਸੇਂਵਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰਾਏ॥ (9-17-3) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਕੀਰਤਨ ਸਚ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ॥ (9-17-4) ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਸਚ ਦਾ ਸਚ ਪਾਰ ਲੰਘਾਏ॥ (9-17-5) ਸਚ ਮਿਲੈ ਸਚਿਆਰ ਨੋਂ ਮਿਲ ਆਪ ਗਵਾਏ ॥੧੭॥ (9-17-6)

ਸਿਰ ਉਚਾ ਨੀਵੇਂ ਚਰਣ ਸਿਰ ਪੈਰੀਨ ਪਾਂਦੇ॥ (9-18-1) ਮੂੰਹ ਅਖੀਂ ਨਕ ਕੰਨ ਹਥ ਦੇਹ ਭਾਰ ਉਚਾਂਦੇ॥ (9-18-2) ਸਭ ਚਿਹਨ ਛਡ ਪੂਜੀਅਨ ਕਉਣ ਕਰਮ ਕਮਾਂਦੇ॥ (9-18-3) ਗੁਰਸਰਣੀ ਸਾਧਸੰਗਤੀ ਨਿਤ ਚਲ ਚਲ ਜਾਂਦੇ॥ (9-18-4) ਵੱਤਨ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਕਰ ਪਾਰ ਵਸਾਂਦੇ॥ (9-18-5) ਮੇਰੀ ਖਲਹੁੰ ਮੌਜੜੇ ਗੁਰਸਿਖ ਹੰਢਾਂਦੇ॥ (9-18-6) ਮਸਤਕ ਲਗੇ ਸਾਧ ਰੇਣੂ ਵਡ ਭਾਗ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ॥੧੮॥ (9-18-7)

ਜਿਉਂ ਧਰਤੀ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਮਸਕੀਨੀ ਮੂੜੀ॥ (9-19-1) ਸਭ ਦੂੰ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਰਹੀ ਤਿਸ ਮਣੀ ਨ ਕੂੜੀ॥ (9-19-2) ਕੋਈ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕਰੈ ਕੋ ਕਰੈ ਅਰੂੜੀ॥ (9-19-3) ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਫਲ ਅੰਬ ਲਸੂੜੀ॥ (9-19-4) ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਜੀਵਣਾ ਜੁੜ ਗੁਰਮੁਖ ਜੂੜੀ॥ (9-19-5) ਲੱਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਗਤਿ ਸਾਧਾਂ ਧੁੜੀ ॥੧੯॥ (9-19-6)

ਜਿਉਂ ਪਾਣੀ ਨਿਵ ਚਲਦਾ ਨੀਵਾਣ ਚਲਾਯਾ॥ (9-20-1) ਸਭਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲੈ ਰਲ ਜਾਇ ਰਲਾਯਾ॥ (9-20-2) ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਮਾਂਵਦਾ ਉਨ ਆਪ ਗਵਾਯਾ॥ (9-20-3) ਕਾਠ ਨ ਡੋਬੈ ਪਾਲਕੈ ਸੰਗਿ ਲੋਹਿ ਤਰਾਯਾ॥ (9-20-4) ਵੁਠੇ ਮੀਂਹ ਸੁਕਾਲ ਹੋਇ ਰਸਕਸ ਉਪਜਾਯਾ॥ (9-20-5) ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਸਾਧ ਹੋਇ ਸੁਫਲਿਓ ਜਗ ਆਯਾ ॥੨੦॥ (9-20-6)

ਸਿਰ ਤਲਵਾਯਾ ਜੌਂਮਿਆ ਹੋਇ ਅਚਲ ਨ ਚਲਿਆ॥ (9-21-1) ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਧੁਪ ਸਹਿ ਓਹ ਤਪਹੁੰ ਨ ਟਲਿਆ॥ (9-21-2) ਸਫਲ੍ਯੋ ਬਿਰਖ ਸੁਹਾਵੜਾ ਫਲ ਸੁਫਲ੍ਯੋ ਫਲਿਆ॥ (9-21-3) ਫਲ ਦੇਇ ਵਟ ਗਵਾਈਐ ਕਰ ਵਤ ਨ ਹਲਿਆ॥ (9-21-4) ਬੁਰੇ ਕਰਨ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਭਲਿਆਈ ਭਲਿਆ॥ (9-21-5) ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰਨ ਜਗ ਸਾਧ ਵਿਰਲਿਆ॥ (9-21-6) ਅਉਸਰ ਆਪ ਛਲਾਇੰਦੇ ਤਿਨ ਅਉਸਰ ਛਲਿਆ ॥੨੧॥ (9-21-7)

ਮੁਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ॥ (9-22-1) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਓਹ ਆਪ ਗਵਾਵੈ॥ (9-22-2) ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਮਨ ਦੱਭ ਵਿਛਾਵੈ॥ (9-22-3) ਲਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵੈ॥ (9-22-4) ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਨੀਵਾਣ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਠਹਿਰਾਵੈ॥ (9-22-5) ਵਰਸੈ ਨਿਝਰ ਧਾਰ ਹੋਇ ਸੰਗਤਿ ਚਲ ਆਵੈ ॥੨੨॥੯॥ (9-22-6)

Vaar 10

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (10-1-1)

ਧੂ ਹਸਦਾ ਘਰ ਆਇਆ ਕਰ ਪਿਆਰ ਪਿਉ ਕੁਛੜ ਲੀਤਾ॥ (10-1-2) ਬਾਹੋਂ ਪਕੜ ਉਠਾਲਿਆ ਮਨ ਵਿਚ ਰੋਸ ਮਤ੍ਰੇਈ ਕੀਤਾ॥ (10-1-3) ਡੁਡਹੁਲਿਕਾ ਮਾਂ ਪੁਛੇ ਤੂੰ ਸਾਵਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਤਾ॥ (10-1-4) ਸਾਵਾਣੀ ਹਾਂ ਜਨਮ ਦੀ ਨਾਮ ਨ ਭਗਤੀ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜੀਤਾ॥ (10-1-5) ਕਿਸ ਉਦੱਮ ਤੇ ਰਾਜ ਮਿਲੈ ਸਤ੍ਰੂ ਤੇ ਸਭ ਹੋਵਨ ਮੀਤਾ॥ (10-1-6) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਰਾਧੀਐ ਜਿੰਦੂ ਹੋਈਐ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤਾ॥ (10-1-7) ਬਾਹਰ ਚਲਿਆ ਕਰਨ ਤਪ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਇ ਅਤੀਤਾ॥ (10-1-8) ਨਾਰਦਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸ਼ਿਆ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਅਮਿਉਰਸ ਪੀਤਾ॥ (10-1-9) ਪਿਛਹੁ ਰਾਜੇ ਸਦਿਆ ਅਬਚਲ ਰਾਜ ਕਰਹੁ ਨਿਤ ਨੀਤਾ॥ (10-1-10) ਹਾਰ ਚਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਗ ਜੀਤਾ॥ (॥ (10-1-11)

ਘਰ ਹਰਨਾਖਸ ਦੈਂਤ ਦੇ ਕੱਲਰ ਕਵਲ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ॥ (10-2-1) ਪੜ੍ਹਨ ਪਠਾਯਾ ਚਾਟਸਾਲ ਪਾਂਧੇ ਚਿਤ ਹੋਆ ਅਹਿਲਾਦ॥ (10-2-2) ਸਿਮਰੈ ਮਨ ਵਿਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗਾਵੈ ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਹਦ ਨਾਦ॥ (10-2-3) ਭਗਤਿ ਕਰਨ ਸਭ ਚਾਟੜੇ ਪਾਂਧੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਵਿਸਮਾਦ॥ (10-2-4) ਰਾਜੇ ਪਾਸ ਰੂਆਇਆ ਦੇਖੀ ਦੈਂਤ ਵਧਾਇਆਂ ਵਾਦ॥ (10-2-5) ਜਲ ਅਗਨੀ ਵਿਚ ਘਤਿਆ ਜਲੈ ਨ ਡੁਬੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦ॥ (10-2-6) ਕਢ ਖੜਗ ਸਦ ਪੁਛਿਆ ਕਉਣ ਸੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਉਸਤਾਦ॥ (10-2-7) ਥੰਮ ਪਾੜ ਪਰਗਟਿਆ ਨਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਅਨਾਦ॥ (10-2-8) ਬੇਮੁਖ ਪਕੜ ਪਛਾੜਿਅਨ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦ॥ (10-2-9) ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾਦ ॥੨॥ (10-2-10)

ਬਲਿ ਰਾਜਾ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਜਗ ਕਰਾਵੈ॥ (10-3-1) ਬਾਵਣ ਰੂਪੀ ਆਇਆ ਚਾਰ ਬੇਦ ਮੁਖ ਪਾਠ ਸੁਣਾਵੈ॥ (10-3-2) ਰਾਜੇ ਅੰਦਰ ਸਦਿਆ ਮੰਗ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਤੁਧ ਭਾਵੈ॥ (10-3-3) ਅਛਲ ਛਲਣ ਤੁਧੁ ਆਇਆ ਸ਼ੁਕ੍ਰ ਪਰੋਹਤ ਕਹਿ ਸਮਝਾਵੈ॥ (10-3-4) ਕਰੌ ਅਢਾਈ ਧਰਤਿ ਮੰਗ ਪਿਛਹੁੰ ਦੇ ਤ੍ਰਿਹੁ ਲੋਅ ਨ ਮਾਵੈ॥ (10-3-5) ਦੁਇ ਕਰਵਾ ਕਰ ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਬਲਿਰਾਜਾ ਲੈ ਮਗਰੁ ਮਿਣਾਵੈ॥ (10-3-6) ਬਲ ਛਲ ਆਪ ਛਲਾਇਅਨ ਹੋਇ ਦਯਾਲ ਮਿਲੈ ਗਲ ਲਾਵੈ॥ (10-3-7) ਦਿਤਾ ਰਾਜ ਪਤਾਲ ਦਾ ਹੋਇ ਅਧੀਨ ਭਗਤ ਜਸ ਗਾਵੈ॥ (10-3-8) ਹੋਇ ਦਰਵਾਨ ਮਹਾਂ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੩॥ (10-3-9)

ਅੰਬਰੀਕ ਮੁਹਿ ਵਰਤ ਹੈ ਰਾਤ ਪਈ ਦੁਰਬਾਸ਼ਾ ਆਯਾ॥ (10-4-1) ਭੀੜਾ ਓਸ ਉਪਾਰਣਾ ਉਹ ਉਠ ਨ੍ਹਾਵਣ ਨਦੀ ਸਿਧਾਯਾ॥ (10-4-2) ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਪੋਖਿਆ ਓਹ ਸਰਾਪ ਦੇਣ ਨੋਂ ਧਾਯਾ॥ (10-4-3) ਚਕ੍ਰ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕਾਲ ਰੂਪ ਹੋਇ ਭੀਹਾਵਲ ਗਰਬ ਗਵਾਯਾ॥ (10-4-4) ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੰਨਾ ਜੀਉ ਲੈ ਰਖ ਨ ਹੰਘਨ ਦੇਵ ਸਬਾਯਾ॥ (10-4-5) ਇੰਦ੍ਰਲੋਕ ਸ਼ਿਵਲੋਕ ਤਜ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਬੈਕੁੰਠ ਤਜਾਯਾ॥ (10-4-6) ਦੇਵਤਿਆਂ ਭਗਵਾਨ ਸਣ ਸਿਖ ਦੇਇ ਸਭਨਾਂ ਸਮਝਾਯਾ॥ (10-4-7) ਆਇ ਪਇਆ ਸਰਨਾਗਤੀ ਮਾਰੀਦਾ ਅੰਬਰੀਕ ਛਡਾਯਾ॥ (10-4-8) ਭਗਤ ਵਛਲ ਜਗ ਬਿਰਦ ਸਦਾਯਾ ॥৪॥ (10-4-9)

ਭਗਤ ਵਡਾ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ॥ (10-5-1) ਦੇਵ ਲੋਕ ਨੇਂ ਚਲਿਆ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਸਭਾ ਸੁਖਵਾਸੀ॥ (10-5-2) ਜਮਪੁਰ ਗਇਆ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਵਿਲਲਾਵਨ ਜੀ ਨਰਕ ਨਿਵਾਸੀ॥ (10-5-3) ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਆਖਿਓਨੁ ਸਭਨਾ ਦੀ ਕਰ ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ॥ (10-5-4) ਕਰੇ ਬੇਨਤੀ ਧਰਮਰਾਇ ਹਉ ਸੇਵਕ ਠਾਕੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ (10-5-5) ਗਹਿਣੇ ਧਰਿਅਨੁ ਇਕ ਨਾਉਂ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਕਰੈ ਨਿਰਜਾਸੀ॥ (10-5-6) ਪਾਸੰਗ ਪਾਪ ਨ ਪੁਜਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਉਂ ਅਤੁਲ ਨ ਤੁਲਾਸੀ॥ (10-5-7) ਨਰਕਹੁੰ ਛੁਟੇ ਜੀਆ ਜੰਤ ਕਟੀ ਗਲਹੁ ਸਿਲਕ ਜਮਫਾਸੀ॥ (10-5-8) ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਨਾਵੈਂ ਕੀ ਦਾਸੀ॥੫॥ (10-5-9)

ਸੁਖ ਰਾਜੇ ਹਰੀਚੰਦ ਘਰ ਨਾਰ ਸੁ ਤਾਰਾ ਲੋਚਨ ਰਾਣੀ॥ (10-6-1) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਗਾਂਵਸੇ ਰਾਤੀਂ ਜਾਇ ਸੁਣੈ ਗੁਰਬਾਣੀ॥ (10-6-2) ਪਿਛੋਂ ਰਾਜਾ ਜਾਗਿਆ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨਿਖੰਡ ਵਿਹਾਣੀ॥ (10-6-3) ਰਾਣੀ ਦਿਸ ਨ ਆਵਈ ਮਨ ਵਿਚ ਵਰਤ ਗਈ ਹੈਰਾਣੀ॥ (10-6-4) ਹੋਰਤੁ ਰਾਤੀਂ ਉੱਠਕੈ ਚਲਿਆ ਪਿਛੈ ਤਰਲ ਜੁਆਣੀ॥ (10-6-5) ਰਾਣੀ ਪਹੁਤੀ ਸੰਗਤੀਂ ਰਾਜੇ ਖੜੀ ਖੜਾਂਉ ਨੀਸਾਣੀ॥ (10-6-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਰਾਧਿਆ ਜੋੜੀ ਜੁੜੀ ਖੜਾਉਂ ਪੁਰਾਣੀ॥ (10-6-7) ਰਾਜੇ ਡਿਠਾ ਚਲਿਤ ਇਹ ਖੜਾਂਵ ਹੈ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ॥ (10-6-8) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੀ॥੬॥ (10-6-9)

ਆਇਆ ਸੁਣਿਆ ਬਿਦਰ ਦੇ ਬੋਲੇ ਦੁਰਜੋਧਨ ਹੋਇ ਰੁਖਾ॥ (10-7-1) ਘਰ ਅਸਾਡੇ ਛੱਡਕੇ ਗੋਲੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾਹਿ ਕਿ ਸੁਖਾ॥ (10-7-2) ਭੀਖਮ ਦ੍ਰਣਾ ਕਰਨ ਤਜ ਸਭਾ ਸੀਂਗਾਰ ਵਡੇ ਮਾਨੁਖਾ॥ (10-7-3) ਜੁਗੀ ਜਾਇ ਵਲਾਓਨ ਸਬਨਾਂ ਦੇ ਜੀਅ ਅੰਦਰ ਧੁਖਾ॥ (10-7-4) ਹਸ ਬੋਲੇ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਸੁਣਹੋ ਰਾਜਾ ਹੋਇ ਸਨਮੁਖਾ॥ (10-7-5) ਤੇਰੇ ਭਾਉ ਨ ਦਿਸਈ ਮੇਰੇ ਨਾਹੀਂ ਅਪਦਾ ਦੁਖਾ॥ (10-7-6) ਭਾਉ ਜਿਵੇਹਾ ਬਿਦਰ ਦੇ ਹੋਰੀ ਦੇ ਚਿਤ ਚਾਉ ਨ ਚੁਖਾ॥ (10-7-7) ਗੋਵਿੰਦ ਭਾਉ ਭਗਤ ਦਾ ਭੁਖਾ॥ (10-7-8)

ਅੰਦਰ ਸਭਾ ਦੁਸਾਸਨੈ ਮਥੈ ਵਾਲ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਆਂਦੀ॥ (10-8-1) ਦੂਤਾਂ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਨੰਗੀ ਕਰਹੁ ਪੰਚਾਲੀ ਬਾਂਦੀ॥ (10-8-2) ਪੰਜੇ ਪਾਂਡੋ ਵੇਖਦੇ ਅਉਘਟ ਰੁਧੀ ਨਾਰਿ ਜਿਨਾਂ ਦੀ॥ (10-8-3) ਅਖੀਂ ਮੀਟ ਧਿਆਨ ਧਰ ਹਾਹਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਰੇ ਵਿਲਲਾਂਦੀ॥ (10-8-4) ਕਪੜ ਕੋਟ ਉਸਾਰਿਓਨ ਥਕੇ ਦੂਤ ਨ ਪਾਰ ਵਸਾਂਦੀ॥ (10-8-5) ਹਥ ਮਰੋੜਨ ਸਿਰ ਧੁਣਨਿ ਪਛੋਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਹ ਜਾਂਦੀ॥ (10-8-6) ਘਰ ਆਈ ਠਾਕੁਰ ਮਿਲੇ ਪੈਜ ਰਹੀ ਬੋਲੇ ਸ਼ਰਮਾਂਦੀ॥ (10-8-7) ਨਾਥ ਅਨਾਥਾਂ ਬਾਣ ਧੁਰਾਂਦੀ ॥੮॥ (10-8-8)

ਬਿਪ ਸੁਦਾਮਾ ਦਾਲਦੀ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਦਾਏ॥ (10-9-1) ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਬਾਮ੍ਹਣੀ ਮਿਲ ਜਗਦੀਸ ਦਲਿਦ੍ ਗਵਾਏ॥ (10-9-2) ਚਲਿਆ ਗਿਣਦਾ ਗਟੀਆਂ ਕੜੋਂ ਕਰ ਜਾਈਏ ਕੌਣ ਮਿਲਾਏ॥ (10-9-3) ਪਹੁਤਾ ਨਗਰ ਦੁਆਰਕਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰ ਖਲੌਤਾ ਜਾਏ॥ (10-9-4) ਦੂਰਹੁੰ ਦੇਖ ਡੰਡਉਤ ਕਰ ਛੱਡ ਸਿੰਘਾਸਣ ਹਰਿ ਜੀ ਆਏ॥ (10-9-5) ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਪਰਦਖਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਕੇ ਲੈ ਗਲ ਲਾਏ॥ (10-9-6) ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਪੈਰ ਧੋਇ ਸ਼ਿੰਘਾਸਣ ਉਪਰ ਬੈਠਾਏ॥ (10-9-7) ਪੁਛੇ ਕੁਸਲ ਪਿਆਰ ਕਰ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਏ॥ (10-9-8) ਲੈਕੇ ਤੰਦਲ ਚਬਿਓਨ ਵਿਦਾ ਕਰੇ ਅਗੇ ਪਹੁਚਾਏ॥ (10-9-9) ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸਕੁਚ ਪਠਾਏ ॥੯॥ (10-9-10)

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜੈਦੇਉ ਕਰ ਗੀਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਗਾਵੈ॥ (10-10-1) ਲੀਲ੍ਹਾ ਚਲਿਤ ਵਖਾਣਦਾ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵੈ॥ (10-10-2) ਅੱਖਰ ਇਕ ਨ ਆਵੜੈ ਪੁਸਤਕ ਬੰਨ ਸੰਧਿਆ ਕਰ ਆਵੈ॥ (10-10-3) ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਘਰ ਆਇਕੈ ਭਗਤ ਰੂਪ ਲਿਖ ਲੇਖ ਬਨਾਵੈ॥ (10-10-4) ਅਖਰ ਪੜ੍ਹ ਪਰਤੀਤ ਕਰ ਹੁਇ ਵਿਸਮਾਦ ਨ ਅੰਗ ਸਮਾਵੈ॥ (10-10-5) ਵੇਖੇ ਜਾਇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਬਿਰਖ ਇਕ ਆਚਰਜ ਸੁਹਾਵੈ॥ (10-10-6) ਗੀਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਪੂਰਣੋ ਪਤ ਪਤੁ ਲਿਖਿਆ ਅਮਤੁ ਨ ਪਾਵੈ॥ (10-10-7) ਭਗਤ ਹੇਤੁ ਪਰਗਾਸ ਕਰ ਹੋਇ ਦਇਆਲ ਮਿਲੈ ਗਲ ਲਾਵੈ॥ (10-10-8) ਸੰਤ ਅਨੰਤ ਨ ਭੇਦ ਗਣਾਵੈ॥ (90॥ (10-10-9)

ਕੌਮ ਕਿਤੇ ਪਿਉ ਚਲਿਆ ਨਾਮਦੇਵ ਨੋਂ ਆਖ ਸਿਧਾਯਾ॥ (10-11-1) ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਂ ਦੁਧ ਪੀਆਵਣ ਕਹਿ ਸਮਝਾਯਾ॥ (10-11-2) ਨਾਮਦੇਉ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਕਪਲ ਗਾਇ ਦੁਹਿਕੈ ਲੈ ਆਯਾ॥ (10-11-3) ਠਾਕੁਰ ਨੋਂ ਨ੍ਹਾਵਾਲਕੈ ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਤਿਲਕ ਚੜ੍ਹਾਯਾ॥ (10-11-4) ਹਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰੇ ਦੁਧ ਪੀਅਹੁ ਜੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਯਾ॥ (10-11-5) ਨਿਹਚਉ ਕਰ ਆਰਾਧਿਆ ਹੋਇ ਦਯਾਲ ਦਰਸ ਦਿਖਲਾਯਾ॥ (10-11-6) ਭਰੀ ਕਟੋਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਲੈ ਠਾਕੁਰ ਨੋਂ ਦੁਧ ਪੀਆਯਾ॥ (10-11-7) ਗਾਇ ਮੁਈ ਜੀਵਾਲੀਓਨ ਨਾਮਦੇਉ ਦਾ ਛਪਰ ਛਾਯਾ॥ (10-11-8) ਫੇਰ ਦੇਹੁਰਾ ਰੱਖਿਓਨ ਚਾਰ ਵਰਨ ਲੈ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ॥ (10-11-9) ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਦਾ ਕਰੈ ਕਰਾਯਾ॥ 99॥ (10-11-10)

ਦਰਸ਼ਣ ਵੇਖਣ ਨਾਮਦੇਵ ਭਲਕੇ ਉੱਠ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਆਵੈ॥ (10-12-1) ਭਗਤਿ ਕਰਨ ਮਿਲ ਦੁਇ ਜਣੇ ਨਾਮਦੇਉ ਹਰਿ ਚਲਤ ਸੁਣਾਵੈ॥ (10-12-2) ਮੇਰੀ ਭੀ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਾਂ ਜੇ ਤਿਸ ਭਾਵੈ॥ (10-12-3) ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਨੋਂ ਪੁਛਿਓਸ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਵੈਂ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਪਾਵੈ॥ (10-12-4) ਹਸਕੈ ਠਾਕੁਰ ਬੋਲਿਆ ਨਾਮਦੇਉ ਨੋਂ ਕਹਿ ਸਮਝਾਵੈ॥ (10-12-5) ਹਥ ਨ ਆਵੈ ਭੇਟ ਸੋ ਤੁਸ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਮੈਂ ਮੁਹਿ ਲਾਵੈ॥ (10-12-6) ਹਉਂ ਅਧੀਨ ਹਾਂ ਭਗਤ ਦੇ ਪਹੁੰਚ ਨ ਹੰਘਾਂ ਭਗਤੀ ਦਾਵੈ॥ (10-12-7) ਹੋਇ ਵਿਚੋਲਾ ਆਣ ਮਿਲਾਵੈ ॥੧੨॥ (10-12-8)

ਬਾਮ੍ਹਣ ਪੂਜੈ ਦੇਵਤੇ ਧੰਨਾ ਗਊ ਚਰਾਵਣ ਆਵੈ॥ (10-13-1) ਧੰਨੈ ਡਿਠਾ ਚਲਿਤ ਏਹ ਪੁਛੈ ਬਾਮ੍ਹਣ ਆਖ ਸੁਣਾਵੈ॥ (10-13-2) ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਜੋ ਇਛੇ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵੈ॥ (10-13-3) ਧੰਨਾ ਕਰਦਾ ਜੋਦੜੀ ਮੈਂ ਭਿ ਦੇਹ ਇਕ ਜੋ ਤੁਧ ਭਾਵੈ॥ (10-13-4) ਪੱਥਰ ਇਕ ਲਪੇਟ ਕਰ ਦੇ ਧੰਨੇ ਨੋਂ ਗੈਲ ਛੁਡਾਵੈ॥ (10-13-5) ਠਾਕੁਰ ਨੋਂ ਨ੍ਹਾਵਾਲਕੇ ਛਾਹਿ ਰੋਟੀ ਲੈ ਭੋਗ ਚੜ੍ਹਾਵੈ॥ (10-13-6) ਹਥ ਜੋੜ ਮਿੰਨਤ ਕਰੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪੈ ਬਹੁਤ ਮਨਾਵੈ॥ (10-13-7) ਹਉਂ ਬੀ ਮੂੰਹ ਨ ਜੁਠਾਲਸਾਂ ਤੂੰ ਰੁਠਾ ਮੈਂ ਕਿਹੁ ਨ ਸੁਖਾਵੈ॥ (10-13-8) ਗੋਸਈਂ ਪਰਤੱਖ ਹੋਇ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਛਾਹਿ ਮੁਹਿ ਲਾਵੈ॥ (10-13-9) ਭੋਲਾ ਭਾਉ ਗੋਵਿੰਦ ਮਿਲਾਵੈ॥ ੧੩॥ (10-13-10)

ਗੁਰਮੁਖੇ ਣੀ ਭਗਤਿ ਕਰ ਜਾਇ ਇਕਾਂਤ ਬਹੈ ਲਿਵ ਲਾਵੈ॥ (10-14-1) ਕਰਮ ਕਰੈ ਅਧਿਆਤਮੀ ਹੋਰਸੁ ਕਿਸੈ ਨ ਅਜਰ ਲਖਾਵੈ॥ (10-14-2) ਘਰ ਆਯਾ ਜਾਂ ਪੁਛੀਐ ਰਾਜ ਦੁਆਰ ਗਇਆ ਆਲਾਵੈ॥ (10-14-3) ਘਰ ਸਭ ਵਥੂੰ ਮੰਗੀਅਨ ਵਲ ਛਲ ਕਰਕੈ ਝਤ ਲੰਘਾਵੈ॥ (10-14-4) ਵਡਾ ਸਾਂਗ ਵਰਤਦਾ ਓਹ ਇਕ ਮਨ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਧੁਸਾਵੈ॥ (10-14-5) ਪੈਜ ਸਵਾਰੈ ਭਗਤ ਦੀ ਰਾਜਾ ਹੋਇਕੈ ਘਰ ਚਲ ਆਵੈ॥ (10-14-6) ਦੇਇ ਦਿਲਾਸਾ ਤੁਸਕੈ ਅਨਗਣਤੀ ਖਰਚੀ ਪਹੁਚਾਵੈ॥ (10-14-7) ਓਥਹੁੰ ਆਯਾ ਭਗਤ ਪਾਸ ਹੋਇ ਦਿਆਲ ਹੇਤ ਉਪਜਾਵੈ॥ (10-14-8) ਭਗਤ ਜਨਾ ਜੈਕਾਰ ਕਰਾਵੈ॥ (88॥ (10-14-9)

ਹੋਇ ਬਿਰਕਤ ਬਨਾਰਸੀ ਰਹਿੰਦਾ ਰਾਮਾਨੰਦ ਗੁਸਾਈ॥ (10-15-1) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠਕੇ ਜਾਂਦਾ ਗੰਗਾ ਨ੍ਹਾਵਣ ਤਾਈ॥ (10-15-2) ਅਗੋਂ ਹੀ ਦੇ ਜਾਇਕੇ ਲੰਮਾ ਪਿਆ ਕਬੀਰ ਤਿਥਾਈ॥ (10-15-3) ਪੈਰੀਂ ਟੁੰਬ ਉਠਾਲਿਆ ਬੋਲਹੁ ਰਾਮ ਸਿਖ ਸਮਝਾਈ॥ (10-15-4) ਜਿਉਂ ਲੋਹਾ ਪਾਰਸ ਛੁਹੇ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿੰਮ ਮਹਿਕਾਈ॥ (10-15-5) ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁੰ ਦੇਵ ਕਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ॥ (10-15-6) ਅਚਰਜ ਨੋ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਵਿਸਮਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਮਿਲਾਈ॥ (10-15-7) ਝਰਣਾ ਝਰਦਾ ਨਿਝਰਹੁੰ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਣੀ ਅਘੜ ਘੜਾਈ॥ (10-15-8) ਰਾਮ ਕਬੀਰੈ ਭੇਦ ਨ ਭਾਈ॥ (10-15-9)

ਸੁਣ ਪਰਤਾਪ ਕਬੀਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਿਖ ਹੋਆ ਸੈਣ ਨਾਈ॥ (10-16-1) ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਰਾਤੀਂ ਕਰੈ ਭਲਕੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰੈ ਜਾਈ॥ (10-16-2) ਆਏ ਸੰਤ ਪਰਾਹੁਣੇ ਕੀਰਤਨ ਹੋਆ ਰੈਣ ਸਬਾਈ॥ (10-16-3) ਛਡ ਨ ਸਕੈ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰ ਨ ਸੇਵ ਕਮਾਈ॥ (10-16-4) ਸੈਣ ਰੂਪ ਹਰਿ ਹੋਇਕੈ ਆਇਆ ਰਾਣੇ ਨੋਂ ਰੀਝਾਈ॥ (10-16-5) ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਨੋਂ ਵਿਦਾ ਕਰ ਰਾਜਦੁਆਰ ਗਇਆ ਸ਼ਰਮਾਈ॥ (10-16-6) ਰਾਣੇ ਦੂਰਹੁੰ ਸਦਕੈ ਗਲਹੁੰ ਕਵਾਇ ਖੋਲ੍ਹ ਪੈਨ੍ਹਾਈ॥ (10-16-7) ਵਸ ਕੀਤਾ ਹਉਂ ਤੁਧ ਅਜ ਬੋਲੈ ਰਾਜਾ ਸੁਣੈ ਲੁਕਾਈ॥ (10-16-8) ਪਰਗਟ ਕਰੈ ਭਗਤ ਵਡਿਆਈ ॥੧੬॥ (10-16-9)

ਭਗਤ ਭਗਤ ਜਗ ਵਜਿਆ ਚਹੁੰ ਚਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਚਮਰੇਟਾ॥ (10-17-1) ਪਾਣਾ ਗੰਢੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਢੋਇ ਢੋਰ ਸਮੇਟਾ॥ (10-17-2) ਜਿਉਂ ਕਰ ਮੈਲੇ ਚੀਥੜੇ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਅਮੋਲ ਪਲੇਟਾ॥ (10-17-3) ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਗੁਤਾਨ ਧਤਾਨ ਕਰ ਭਗਤ ਸਹੇਟਾ॥ (10-17-4) ਨ੍ਹਾਵਣ ਆਯਾ ਸੰਗ ਮਿਲ ਬਾਨਾਰਸ ਕਰ ਗੰਗਾ ਥੇਟਾ॥ (10-17-5) ਕਢ ਕੁਸੀਰਾ ਸਉਂਪਿਆ ਰਵਿਦਾਸ ਗੰਗਾ ਦੀ ਭੇਟਾ॥ (10-17-6) ਲਗਾ ਪੂਰਬ ਅਭੀਚ ਦਾ ਡਿਠਾ ਚਲਿਤ ਅਚਰਜ ਆਮੇਟਾ॥ (10-17-7) ਲਇਆ ਕੁਸੀਰਾ ਹਥ ਕੁਢ ਸੂਤ ਇਕ ਜਿਉਂ ਤਾਣਾ ਪੇਟਾ॥ (10-17-8) ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਹਰਿ ਮਾਂ ਪਿਉ ਬੇਟਾ॥ (20-17-9)

ਗੋਤਮ ਨਾਰ ਅਹਿਲਿਆ ਤਿਸਨੋਂ ਦੇਖ ਇੰਦ੍ ਲੋਭਾਣਾ॥ (10-18-1) ਪਰ ਗਰ ਜਾਇ ਸਰਾਪ ਲੈ ਹੋਇ ਸਹਸ ਭਗ ਪਛੋਤਾਣਾ॥ (10-18-2) ਸੁੰਞਾ ਹੋਆ ਇੰਦ੍ਲੋਕ ਲੁਕਿਆ ਸਰਵਰ ਮਨ ਸ਼ਰਮਾਣਾ॥ (10-18-3) ਸਹਸ ਭਗਹੁ ਲੋਇਣ ਸਹਸ ਲੈਂਦੋਈ ਇੰਦ੍ਪੁਰੀ ਸਿਧਾਣਾ॥ (10-18-4) ਸਤੀ ਸਤਹੁੰ ਟਲ ਸਿਲਾ ਹੋਇ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਬਾਝ ਪਰਾਣਾ॥ (10-18-5) ਰਘੁਪਤਿ ਚਰਣ ਛੁਹੰਦਿਆ ਚਲੀ ਸੁਰਗਪੁਰ ਬਣੇ ਬਿਬਾਣਾ॥ (10-18-6) ਭਗਤ ਵਛਲ ਭਲਤਾਈਅਹੁੰ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਪਾਪ ਕਮਾਣਾ॥ (10-18-7) ਗੁਣਨੋਂ ਗੁਣ ਸਭਕੋ ਕਰੈ ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਤਿਸ ਜਾਣਾ॥ (10-18-8) ਅਵਿਗਤ ਗਤਿ ਕਿਆ ਆਖ ਵਖਾਣਾ॥ (10-18-9)

ਵਾਟੇ ਮਾਣਸ ਮਾਰਦਾ ਬੈਠਾ ਬਾਲਮੀਕ ਬਟਵਾੜਾ॥ (10-19-1) ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿਆ ਮਨ ਵਿਚ ਹੋਆ ਖਿੰਜੋਤਾੜਾ॥ (10-19-2) ਮਾਰਣ ਨੋਂ ਲੋਚੈ ਘਣਾ ਕਢ ਨ ਹੰਘੈ ਹੱਥ ਉਘਾੜਾ॥ (10-19-3) ਸਤਿਗੁਰ ਮਨੂਆ ਰਖਿਆ ਹੋਇ ਨ ਆਵੈ ਉਛੋਹਾੜਾ॥ (10-19-4) ਅਉਗਣ ਸਭ ਪਰਗਾਸਿਅਨੁ ਰੋਜ਼ਗਾਰੁ ਹੈ ਇਹ ਅਸਾੜਾ॥ (10-19-5) ਘਰ ਵਿਚ ਪੁਛਣ ਘਲਿਆ ਅੰਤਕਾਲ ਹੈ ਕੋਇ ਅਸਾੜਾ॥ (10-19-6) ਕੋੜਮੜਾ ਚਉਖੰਨੀਐ ਕੋਇ ਨ ਬੇਲੀ ਕਰਦੇ ਝਾੜਾ॥ (10-19-7) ਸਚ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਉਧਾਰਿਅਨੁ ਟਪ ਨਿਕਥਾ ਉਪਰ ਵਾੜਾ॥ (10-19-8) ਗੁਰਮੁਖ ਲੰਘੇ ਪਾਪ ਪਹਾੜਾ ॥੧੯॥ (10-19-9)

ਪਤਿ ਅਜਾਮਲ ਪਾਪ ਕਰ ਜਾਇ ਕਲਾਵਤਣੀ ਦੇ ਰਹਿਆ॥ (10-20-1) ਗੁਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇਕੈ ਪਾਪ ਕਮਾਵੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦਹਿਆ॥ (10-20-2) ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਇਅਨੁ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਫਿਰਦਾ ਵਹਿਆ॥ (10-20-3) ਛਿਅ ਪੁਤ ਜਾਏ ਵੇਸਵਾ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਫਲ ਇਛੇ ਲਹਿਆ॥ (10-20-4)

ਪੁਤ੍ ਉਪੰਨਾ ਸਤਵਾਂ ਨਾਉਂ ਧਰਣ ਨੋਂ ਚਿਤ ਉਮਹਿਆ॥ (10-20-5) ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਜਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਉਂ ਨਰਾਇਣ ਕਹਿਆ॥ (10-20-6) ਅੰਤਕਾਲ ਜਮਦੂਤ ਵੇਖ ਪੁਤ ਨਰਾਇਣ ਬੋਲੈ ਛਹਿਆ॥ (10-20-7) ਜਮਗਣ ਮਾਰੇ ਹਰਿਜਨਾਂ ਗਇਆ ਸੁਰਗ ਜਮ ਡੰਡ ਨ ਸਹਿਆ॥ (10-20-8) ਨਾਇ ਲਏ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ਢਹਿਆ॥੨੦॥ (10-20-9)

ਗਨਕਾ ਪਾਪਨ ਹੋਇਕੈ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਗਲ ਹਾਰ ਪਰੋਤਾ॥ (10-21-1) ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਅਚਾਣਚਕ ਗਣਕਾ ਵਾੜੇ ਆਇ ਖਲੌਤਾ॥ (10-21-2) ਦੁਰਮਤਿ ਦੇਖ ਦਇਆਲ ਹੋਇ ਹਥਹੁੰ ਉਸਨੋਂ ਦਿਤੋਸੁ ਤੋਤਾ॥ (10-21-3) ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਖੇਲ ਗਿਆ ਦੇ ਵਣਜ ਸਉਤਾ॥ (10-21-4) ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਤਿਸ ਤੋਤਿਅਹੁੰ ਨਿਤ ਪੜ੍ਹਾਏ ਕਰੈ ਅਸੋਤਾ॥ (10-21-5) ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੁਰਮਤਿ ਪਾਪ ਕਲੇਵਰ ਧੋਤਾ॥ (10-21-6) ਅੰਤਕਾਲ ਜਮ ਜਾਲ ਤੋੜ ਨਰਕੈ ਵਿਚ ਨ ਖਾਧੁਸ ਗੋਤਾ॥ (10-21-7) ਗਈ ਬੈਕੁੰਠ ਬਿਬਾਣ ਚੜ੍ਹ ਨਾਉ ਨਾਰਾਇਣ ਛੋਤ ਅਛੋਤਾ॥ (10-21-8) ਥਾਉਂ ਨਿਥਾਵੇਂ ਮਾਣ ਮਣੋਤਾ॥ ੨੧॥ (10-21-9)

ਆਈ ਪਾਪਣਿ ਪੂਤਨਾਂ ਦੁਹੀਂ ਥਣੀਂ ਵਿਹੁ ਲਾਇ ਵਹੇਲੀ॥ (10-22-1) ਆਇ ਬੈਠੀ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਨੇਹੁੰ ਲਾਈ ਨਵਹਾਣਿ ਨਵੇਲੀ॥ (10-22-2) ਕੁਛੜ ਲਏ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਕਰਿ ਚੇਟਕ ਚਤੁਰੰਗ ਮਹੇਲੀ॥ (10-22-3) ਮੋਹਣ ਮੌਮੇ ਪਾਇਓਨ ਬਾਹਰ ਆਈ ਗਰਬ ਗਹੇਲੀ॥ (10-22-4) ਦੇਹ ਵਧਾਇ ਉਚਾਇਨੁ ਤਿਹ ਚਰਿਆਰ ਨਾਰ ਅਠਖੇਲੀ॥ (10-22-5) ਤਿਹ ਲੋਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਦੇ ਚੰਮੜਿਆ ਗਲ ਹੋਇ ਦੁਹੇਲੀ॥ (10-22-6) ਖਾਇ ਪਛਾੜ ਪਹਾੜ ਵਾਂਗ ਜਾਇ ਪਈ ਓਜਾੜ ਧਕੇਲੀ॥ (10-22-7) ਕੀਤੀ ਮਾਉ ਤੁਲ ਸਹੇਲੀ॥ ੨੨॥ (10-22-8)

ਜਾਇ ਸੁਤਾ ਪਰਭਾਸ ਵਿਚ ਗੋਡੇ ਉਤੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ॥ (10-23-1) ਚਰਣ ਕਮਲ ਵਿਚ ਪਦਮ ਹੈ ਝਿਲਮਿਲ ਝਲਕੈ ਵਾਂਗੀ ਤਾਰੇ॥ (10-23-2) ਬੱਧਕ ਆਯਾ ਭਾਲਦਾ ਮਿਰਗੈ ਜਾਣ ਬਾਣ ਲੈ ਮਾਰੇ॥ (10-23-3) ਦਰਸ਼ਨ ਡਿਠੌਸੁ ਜਾਇਕੈ ਕਰਨ ਪਲਾਵ ਕਰੈ ਪੂਕਾਰੇ॥ (10-23-4) ਗਲ ਵਿਚ ਲੀਤਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹਰ ਨ ਚਿਤਾਰੇ॥ (10-23-5) ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤੋਖਿਆ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਬਿਰਧ ਬੀਚਾਰੇ॥ (10-23-6) ਭਲੇ ਭਲੇ ਕਰ ਮੰਨੀਅਨਿ ਬੁਰਿਆਂ ਦੇ ਹਰਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ॥ (10-23-7) ਪਾਪ ਕਰੰਦੇ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੇ॥ (23-8)

Vaar 11

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (11-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੁਹਾਰੀ॥ (11-1-2) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਆਇ ਝਰੋਖੈ ਖੋਲੈ ਬਾਰੀ॥ (11-1-3) ਅਮਿਉਕਿਰਨ ਨਿਝਰ ਝਰੈ ਅਨਹਦਨਾਦ ਵਾਇਨ ਦਰਬਾਰੀ॥ (11-1-4) ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਮਜਲਸੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣ ਭਾਰੀ॥ (11-1-5) ਸਾਕੀ ਹੋਇ ਪੀਆਵਣਾ ਉਲਸ਼ ਪਿਆਲੈ ਖਰੀ ਖੁਮਾਰੀ॥ (11-1-6) ਭਾਇ ਭਗਤ ਭੈ ਚਲਣਾ ਮਸਤ ਅਲਮਸਤ ਸਦਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ॥ (11-1-7) ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਭਗਤ ਭੰਡਾਰੀ॥ ੧॥ (11-1-8)

ਇਕਤ ਨੁਕਤੈ ਹੋਇ ਜਾਇ ਮੁਜਰਮ ਖੈਰ ਖੁਆਰੀ॥ (11-2-1) ਮਸਤਾਨੀ ਵਿਚ ਮਜਲਸੀ ਗੈਰ ਮਹੱਲ ਜਾਣਾ ਮਨ ਮਾਰੀ॥ (11-2-2) ਗਲ ਨ ਬਾਹਿਰ ਨਿਕਲੈ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਕਾਰ ਕਰਾਰੀ॥ (11-2-3) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਵਡੇ ਵੀਚਾਰੀ॥ (11-2-4) ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਆਸਨ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (11-2-5) ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਬਦ ਅਹਾਰੀ॥ (11-2-6) ਅਵਗਤਿ ਗਤਿ ਅਗਾਧਬੋਧ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਸਗਾਹ ਅਪਾਰੀ॥ (11-2-7) ਸਹਿਣ ਅਵਟਣ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ॥ २॥ (11-2-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲ ਸਰਨੀ ਆਯਾ॥ (11-3-1) ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰ ਸਫਲ ਮੂਰਤ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਪਾਯਾ॥ (11-3-2) ਪਰਦਖਨਾ ਡੰਡਉਤ ਕਰ ਮਸਤਕ ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰ ਲਾਯਾ॥ (11-3-3) ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲ ਹੋਇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚੁ ਮੰਤ੍ ਸੁਣਾਯਾ॥ (11-3-4) ਸਚ ਰਾਸ ਰਹਿਰਾਸ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ॥ (11-3-5) ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਹਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਤਜਾਯਾ॥ (11-3-6) ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਦਾਨ ਨਾਮ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਵਿੜਾਯਾ॥ (11-3-7) ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਦਾਯਾ ॥੩॥ (11-3-8)

ਸ਼ਬਦ ਸੂਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯਾ॥ (11-4-1) ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਚੱਲਣਾ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ॥ (11-4-2) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਕਰ ਪਰਉਪਕਾਰ ਅਚਾਰ ਲੁਭਾਯਾ॥ (11-4-3) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਪਿਉਪੀ ਸਹਜ ਸਮਾਈ ਅਜਰੁ ਜਰਾਯਾ॥ (11-4-4) ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹਬਹੁੰ ਦੇਕੈ ਭਲਾ ਮਨਾਯਾ॥ (11-4-5) ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਅਰਾਧਣਾ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਯਾ॥ (11-4-6) ਗਰਮਖ ਸਖ ਫਲ ਨਿਜ ਪਦ ਪਾਯਾ ॥8॥ (11-4-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਬਾਰੀਕ ਹੈ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਗਲੀ ਅਤਿ ਭੀੜੀ॥ (11-5-1) ਓਥੈ ਟਿਕੈ ਨ ਭੁਲਹਣਾ ਚੱਲ ਨ ਸਕੈ ਉੱਪਰ ਕੀੜੀ॥ (11-5-2) ਵਾਲਹੁੰ ਨਿਕੀ ਆਖੀਐ ਤੇਲ ਤਿਲਹੁੰ ਲੈ ਕੋਲ੍ਹ ਪੀੜੀ॥ (11-5-3) ਗੁਰਮੁਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਖੀਰ ਨੀਰ ਨਿਰਨਉ ਜੁ ਨਿਵੀੜੀ॥ (11-5-4) ਸਿਲ ਆਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੋਗ ਨਿਵੀੜੀ॥ (11-5-5) ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਲਣਾ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ਝੀੜ ਉਝੀੜੀ॥ (11-5-6) ਸਹਜ ਸਰੋਵਰ ਸਚ ਖੰਡ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਤਖਤ ਹਰੀੜੀ॥ (11-5-7) ਚੜ੍ਹ ਇਕੀਹ ਪਉੜੀਆਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਹੀੜੀ॥ (11-5-8) ਗੁੰਗੇ ਦੀ ਮਠਿਆਈਐ ਅਕਥ ਕਥਾ ਵਿਸਮਾਦ ਬਚੀੜੀ॥ (11-5-9) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜ ਅਲੀੜੀ॥੫॥ (11-5-10)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਚਰਣੋਦਕ ਗੁਰ ਚਰਣ ਪਖਾਲੇ॥ (11-6-1) ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਵਿਚ ਰਖ ਕੇ ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਪਿਆਲੇ॥ (11-6-2) ਕਉਲਾਲੀ ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਲੱਖ ਕਵਲ ਖਿੜਦੇ ਰਲੀਅਲੇ॥ (11-6-3) ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖੀ ਹੋਇ ਕੁਮਦਨੀ ਚਰਣ ਕਵਲ ਸੀਤਲ ਅਮੀਆਲੇ॥ (11-6-4) ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਲਖ ਸੂਰਜ ਹੋਵਨ ਅਲਿਕਾਲੇ॥ (11-6-5) ਲਖ ਤਾਰੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹੇ ਜਿਉਂ ਛਪ ਜਾਨ ਨ ਆਪ ਸਮ੍ਹਾਲੇ॥ (11-6-6) ਚਰਣ ਕਮਲ ਦਲ ਜੋਤ ਵਿਚ ਲਖ ਸੂਰਜ ਲੁਕ ਜਾਨ ਰਵਾਲੇ॥ (11-6-7) ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਖਾਲੇ॥੬॥ (11-6-8)

ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕਵਰਨ ਕਰ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਤਮੋਲ ਗੁਲਾਲੇ॥ (11-7-1) ਅਸ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰ ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਭੇਦ ਵਿਚਾਲੇ॥ (11-7-2) ਚੰਦਣ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿਚ ਵਾਸ ਬਹਾਲੇ॥ (11-7-3) ਲੋਹਾ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇਕੈ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਵਿਖਾਲੇ॥ (11-7-4) ਸੁਇਨੇ ਅੰਦਰਿ ਰੰਗ ਰਸ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਤਵਾਲੇ॥ (11-7-5) ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਸੁਇਨਿਅਹੁੰ ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਹੀਰੇ ਪਰਵਾਲੇ॥ (11-7-6) ਦਿਬ ਦੇਹ ਦਿਬਦ੍ਸਿ ਹੋਇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਦਿਬ ਜੋਤਿ ਉਜਾਲੇ॥ (11-7-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਰਸਕ ਰਸਾਲੇ॥ 2॥ (11-7-8)

ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਸਾਧਸੰਗ ਸਬਦ ਸੁਰਤ ਅਨਹਦ ਲਿਵਲਾਈ॥ (11-8-1) ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਗਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਵਰਸਾਈ॥ (11-8-2) ਘਨਹਰ ਚਾਤ੍ਕ ਮੋਰ ਜਤੋਂ ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਸੁਨ ਪਾਇਲ ਪਾਈ॥ (11-8-3) ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਹੁਇ ਭਵਰ ਸਮਾਈ॥ (11-8-4) ਸੁਖਸਾਗਰ ਵਿਚ ਮੀਨ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਚਾਲ ਨ ਖੋਜ ਖੋਜਾਈ॥ (11-8-5) ਅਪਿਉ ਪੀਅਣ ਨਿਝਰ ਝਰਣ ਅਜਰ ਜਰਣ ਅਲਖ ਲਖਾਈ॥ (11-8-6) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘ ਕੈ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਗੁਰਮੁਖ ਫਲ ਖਾਈ॥ (11-8-7) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੮॥ (11-8-8)

ਕੱਛੂ ਆਂਡਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕਰ ਪਰਪਕ ਨਦੀ ਵਿਚ ਆਣੈ॥ (11-9-1) ਕੂੰਜ ਰਿਦੇ ਸਿਮਰਣ ਕਰੈ ਲੈ ਬਚਾ ਉਡਦੀ ਅਸਮਾਣੈ॥ (11-9-2) ਬੱਤਕ ਬੱਚਾ ਤੁਰ ਤੁਰਾ ਜਲ ਥਲ ਵਰਤੈ ਸਹਿਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (11-9-3) ਕੋਇਲ ਪਾਲੈ ਕਾਂਵਣੀ ਮਿਲਦਾ ਜਾਇ ਕੁਟੰਬ ਸਿਵਾਣੈ॥ (11-9-4)

ਹੰਸ ਵੰਸ ਵਸ ਮਾਨਸਰ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੋਗ ਚੁਗਾਣੈ॥ (11-9-5) ਗੁਤਾਨ ਧਤਾਨ ਸਿਮਰਨ ਸਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਰਖੇ ਨਿਰਬਾਣੈ॥ (11-9-6) ਭੂਤ ਭਵਿਖਹੁੰ ਵਰਤਮਾਨ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੈ॥ (11-9-7) ਜਾਤੀਂ ਸੁੰਦਰ ਲੋਕ ਨ ਜਾਣੈ ॥੯॥ (11-9-8)

ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਬਾਵਣ ਚੰਦਨ ਚੰਦਨ ਹੋਈ॥ (11-10-1) ਫਲ ਵਿਣ ਚੰਦਨ ਬਾਵਨਾ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਬਿਅੰਤ ਸਦੋਈ॥ (11-10-2) ਚੰਦਨ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਹੁ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨ ਚੰਦਨ ਕੋਈ॥ (11-10-3) ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਪਰਸੇ ਕੰਚਨ ਜੋਈ॥ (11-10-4) ਕੰਚਨ ਹੋਇ ਨ ਕੰਚਨਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ॥ (11-10-5) ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਸੰਗ ਸਾਗਰ ਸੰਜਮ ਖਾਰਾ ਸੋਈ॥ (11-10-6) ਬਗਲਾ ਹੰਸ ਨ ਹੋਵਈ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਜਾਇ ਖਲੋਈ॥ (11-10-7) ਵੀਹਾਂ ਦੈ ਵਰਤਾਰੈ ਓਹੀ॥ ੧੦॥ (11-10-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਇਕੀ ਪੌੜੀਆਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਨਿਜ ਘਰ ਭੋਈ॥ (11-11-1) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੈ ਸਹਜ ਘਰ ਸਿਮਰਨ ਦਰਸ ਪਰਸ ਗੁਨ ਗੋਈ॥ (11-11-2) ਲੋਹਾ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇਕੈ ਸੁਇਨਿਅਹੁੰ ਸੁਇਨਾ ਜਜੋਂ ਅਵਿਲੋਈ॥ (11-11-3) ਚੰਦਨ ਹੋਵੈ ਨਿੰਮ ਵਣ ਨਿੰਮਹੁੰ ਚੰਦਨ ਬਿਰਖ ਪਲੋਈ॥ (11-11-4) ਗੰਗੋਦਕ ਚਰਣੋਦਕਹੁੰ ਗੰਦੋਦਕ ਮਿਲ ਗੰਗਾ ਹੋਈ॥ (11-11-5) ਕਾਗਹੁੰ ਹੰਸ ਸੁਵੰਸ ਹੋਇ ਹੰਸਹੁੰਪਰਮ ਹੰਸ ਵਿਰਲੋਈ॥ (11-11-6) ਗੁਰਮੁਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਸੱਚ ਕੂੜ ਨੀਰ ਖੀਰ ਵਿਲੋਈ॥ (11-11-7) ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰ ਹੋਈ॥ (94॥ (11-11-8)

ਕੱਛੂ ਬਚਾ ਨਦੀ ਵਿਚ ਗੁਰਸਿਖ ਲਹਰ ਨ ਭਵਜਲ ਵਿਆਪੈ॥ (11-12-1) ਕੂੰਜ ਬਚੇ ਲੈਇ ਉੱਡਰੇ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਨ ਜਾਪੈ॥ (11-12-2) ਹੰਸ ਵੰਸ ਹੈ ਮਾਨਸਰ ਸਹਜ ਸਰੋਵਰ ਵਡ ਪਰਤਾਪੈ॥ (11-12-3) ਬੱਤਕ ਬਚਾ ਕੋਇਲੈ ਨੰਦ ਨੰਦਨ ਵਸੁਦੇਵ ਮਿਲਾਪੈ॥ (11-12-4) ਰਵਸਸਿ ਚਕਵੀ ਤੇ ਚਕੋਰ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਲੰਘ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ॥ (11-12-5) ਅਨਲ ਪੰਖਿ ਬਚਾ ਮਿਲੈ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹੋਇ ਸਮਝੈ ਆਪੈ॥ (11-12-6) ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲਾਵਣੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾਇ ਪ੍ਰਚਾਪੈ॥ (11-12-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੈ॥ (21-12-8)

ਤਾਰੂ ਪੋਪਟ ਤਾਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਉਦਾਸੀ॥ (11-13-1) ਮੂਲਾਕੀੜ ਵਖਾਣੀਐ ਚਲਿਤ ਅਚਰਜ ਲੁਭਤ ਗੁਰਦਾਸੀ॥ (11-13-2) ਪਿਰਥਾ ਖੰਡਾ ਸੋਇਰੀ ਚਰਣ ਸਰਣ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੀ॥ (11-13-3) ਭਲਾ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇੰਦਾ ਮਜਲਸ ਮਰਦਾਨਾ ਮੀਰਾਸੀ॥ (11-13-4) ਪਿਰਥੀ ਮਲ ਸਹਗਲ ਭਲਾ ਰਾਮਾਡਿਡ ਭਗਤ ਅਭ੍ਯਾਸੀ॥ (11-13-5) ਦਉਲਤਖਾਂ ਲੌਦੀ ਭਲਾ ਹੋਆ ਜਿੰਦ ਪੀਰ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ (11-13-6) ਮਾਲਾ ਮਾਂਗਾ ਸਿਖ ਦੁਇ ਗਰਬਾਣੀ ਰਸ ਰਸਿਕ ਬਿਲਾਸੀ॥ (11-13-7) ਸਨਮੁਖ ਕਾਲੂ ਆਸ ਧਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਰਗਹ ਸ਼ਾਬਾਸੀ॥ (11-13-8)

ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ ॥੧੩॥ (11-13-9)

ਭਗਤ ਜੋ ਭਗਤਾ ਓਹਰੀ ਜਾਪੂ ਵੰਸੀ ਸੇਵ ਕਮਾਵੈ॥ (11-14-1) ਸ਼ੀਹਾਂ ਉੱਪਲ ਜਾਣੀਐ ਗਜਨ ਉਪਲ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ॥ (11-14-2) ਮੈਲਸੀਆਂ ਵਿਚ ਆਖੀਐ ਭਾਗੀਰਥ ਕਾਲੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ॥ (11-14-3) ਜਿਤਾ ਰੰਧਾਵਾ ਭਲਾ ਬੂੜਾ ਬੁਢਾ ਇਕ ਮਨ ਧਿਆਵੈ॥ (11-14-4) ਫਿਰਣਾ ਖਹਰਾ ਜੋਧ ਸਿਖ ਜੀਵਾਈ ਗੁਰੁ ਸੇਵ ਕਮਾਵੈ॥ (11-14-5) ਗੁਜਰ ਜਾਤ ਲੁਹਾਰ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਨਾਵੈ॥ (11-14-6) ਨਾਈ ਧਿੰਙ ਵਖਾਣੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ਕੁਟੰਬ ਤਰਾਵੈ॥ (11-14-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ॥ (81॥ (11-14-8)

ਪਾਰੋ ਜੁਲਕਾ ਪਰਮਹੰਸ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ॥ (11-15-1) ਮਲੂਸ਼ਾਹੀ ਸੂਰਮਾ ਵਡਾ ਭਗਤ ਭਾਈ ਕੇਦਾਰੀ॥ (11-15-2) ਦੀਪਾ ਦੇਉ ਨਰੈਣ ਦਾਸ ਬੁਲੇ ਦੇ ਜਾਈਏ ਬਲਿਹਾਰੀ॥ (11-15-3) ਲਾਲ ਸੁਲਾਲੂ ਬੁਦਵਾਰ ਦੁਰਗਾ ਜੀਵਣ ਪਰਉਪਕਾਰੀ॥ (11-15-4) ਜਗਾ ਬਾਣੀਆ ਜਾਣੀਐ ਸੰਸਾਰੂ ਨਾਲੈ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (11-15-5) ਖਾਨੂ ਮਾਈਆਂ ਪੁਤ ਪਿਉ ਗੁਣ ਗਾਹਕ ਗੋਬਿੰਦ ਭੰਡਾਰੀ॥ (11-15-6) ਜੋਧ ਰਸੋਈਆ ਦੇਵਤਾ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਦੁਤਰ ਤਾਰੀ॥ (11-15-7) ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ॥ (11-15-8)

ਪ੍ਰਿਥੀਮਲ ਤੁਲਸਾ ਭਲਾ ਮਲਣ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰੀ॥ (11-16-1) ਰਾਮੂ ਦੀਪਾ ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਨਾਗਉਰੀ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ॥ (11-16-2) ਮੋਹਣ ਰੂਪ ਮਹਿਤੀਆ ਅਮਰੂ ਗੋਪੀ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ॥ (11-16-3) ਸਹਾਰੂ ਗੰਗੂ ਭਲੇ ਭਾਗੂ ਭਗਤਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਪਿਆਰੀ॥ (11-16-4) ਖਾਨੂ ਛੁਰਾ ਤਾਰੂ ਤਰੇ ਤੇਗਾ ਪਾਸੀ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ॥ (11-16-5) ਉਗਰੂ ਨੰਦੂ ਸੂਦਨਾ ਪੂਰੋ ਝਟਾ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ॥ (11-16-6) ਮਲੀਆਂ ਸਹਾਰੂ ਭਲੇ ਛੀਂਬੇ ਗੁਰ ਦਰਗਹ ਦਰਬਾਰੀ॥ (11-16-7) ਪਾਂਧਾ ਬੂਲਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗਾਇਣ ਲੇਖਾਰੀ॥ (11-16-8) ਡਲੇ ਵਾਸੀ ਸੰਗਤਿ ਭਾਰੀ॥ (9੬॥ (11-16-9)

ਸਨਮੁਖ ਭਾਈ ਤੀਰਥਾ ਸਬੱਰਵਾਲ ਸਭੇ ਸਿਰਦਾਰਾ॥ (11-17-1) ਪੂਰੋ ਮਾਨਕ ਚੰਦ ਹੈ ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਪਰਵਾਰ ਸਧਾਰਾ॥ (11-17-2) ਪੁਰਕ ਪਦਾਰਥ ਜਾਣੀਐ ਤਾਰੂ ਭਾਰੂ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ॥ (11-17-3) ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੈ ਮਹਾਂ ਨੰਦ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਬੁਧ ਬਿਮਲ ਵੀਚਾਰਾ॥ (11-17-4) ਬਰਮ ਦਾਸ ਹੈ ਖੋਟੜਾ ਡੂੰਗਰ ਦਾਸ ਭਲੇ ਤਕਿਆਰਾ॥ (11-17-5) ਦੀਪਾ ਜੇਠਾ ਤੀਰਥਾ ਸੈਂਸਾਰੂ ਬੂਲਾ ਸਚਿਆਰਾ॥ (11-17-6) ਮਾਈਆ ਜਾਪਾ ਜਾਣੀਅਨ ਨਈਆ ਖੁਲਰ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ॥ (11-17-7) ਤੁਲਸਾ ਵਹੁਰਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਅਚਾਰਾ॥ (11-17-8) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ॥ (92॥ (11-17-9)

ਪੁਰੀਆ ਚੂਹੜ ਚਉਧਰੀ ਪੈੜਾ ਦਰਗਹ ਦਾਤਾ ਭਾਰਾ॥ (11-18-1) ਬਾਲਾ ਕਿਸ਼ਨਾ ਝਿੰਗਰਣਿ ਪੰਡਤਰਾਇ ਸਭਾ ਸੀਂਗਾਰਾ॥ (11-18-2) ਸੁਹੜ ਤਿਲੋਕਾ ਸੂਰਮਾ ਸਿਖ ਸਮੁਦਾ ਸਨਮੁਖਾ ਸਾਰਾ॥ (11-18-3) ਕੁਲਾ ਭੁਲਾ ਝੰਡੀਆ ਭਾਗੀਰਥ ਸੁਇਨੀ ਸਚਿਆਰਾ॥ (11-18-4) ਲਾਲੂ ਬਾਲੂ ਵਿਜ ਹਨ ਹਰਖਵੰਤ ਹਰਦਾਸ ਪਿਆਰਾ॥ (11-18-5) ਧੀਰੂ ਨਿਹਾਲੂ ਤੁਲਸੀਆ ਬੂਲਾ ਚੰਡੀਆ ਬਹੁ ਗੁਣਿਆਰਾ॥ (11-18-6) ਗੋਖੂ ਟੋਡਾ ਮਹਿਤਿਆ ਗੋਤਾ ਮਦੂ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰਾ॥ (11-18-7) ਝਾਂਝੂ ਅਤੇ ਮੁਕੰਦ ਹੈ ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਹਜ਼ੂਰ ਕਿਦਾਰਾ॥ (11-18-8) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ॥ ੧੮॥ (11-18-9)

ਗੰਗੂ ਨਾਊ ਸਰਗਲਾ ਰਾਮਾ ਧਰਮਾ ਊਦਾ ਭਾਈ॥ (11-19-1) ਜਟੂੱਤੱਟੂ ਵੰਤਿਆ ਫਿਰਨਾ ਸੂਦ ਵਡਾ ਸਤ ਭਾਈ॥ (11-19-2) ਭੋਲ੍ਹ ਭਟੂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਨਮੁਖ ਤੇਵਾੜੀ ਸੁਖਦਾਈ॥ (11-19-3) ਡਲਾ ਭਾਗੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਜਾਪੁਨ ਵੇਲਾ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ (11-19-4) ਮੂਲਾ ਸੂਜਾ ਧਾਵਣੇ ਚੰਦੂ ਚਉਝੜ ਸੇਵ ਕਮਾਈ॥ (11-19-5) ਰਾਮਦਾਸ ਭੰਡਾਰੀਆ ਬਾਲਾ ਸਾਂਈ ਦਾਸ ਧਿਆਈ॥ (11-19-6) ਗੁਰਮੁਖ ਬਿਸ਼ਨੂ ਬੀਬੜਾ ਮਾਛੀ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ॥ (11-19-7) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥ (੯11-19-8)

ਜਟੂ ਭਾਨੂ ਤੀਰਥਾ ਚਾਈ ਚਲੀਏ ਚਢੇ ਚਾਰੇ॥ (11-20-1)
ਸਣੇ ਨਿਹਾਲੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਨਮੁਖ ਸੇਵਕ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ॥ (11-20-2)
ਸੇਖੜ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਅਹਿ ਨਾਊ ਭੁਲੂ ਸਿਖ ਸੁਚਾਰੇ॥ (11-20-3)
ਜਟੂ ਜੀਵਾ ਜਾਣੀਅਨਿ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਮੂਲਾ ਪਰਵਾਰੇ॥ (11-20-4)
ਚਤੁਰਦਾਸ ਮੂਲਾ ਕਪੂਰ ਹਾੜੂ ਗਾੜੂ ਵਿਜ ਵਿਚਾਰੇ॥ (11-20-5)
ਫਿਰਨਾ ਬਹਿਲ ਵਖਾਣੀਅਹਿ ਜੇਠਾ ਚੰਗਾ ਕੁਲ ਨਿਸਤਾਰੇ॥ (11-20-6)
ਵਿਸਾ ਗੋਪੀ ਤੁਲਸੀਆ ਭਾਰਦੁਆਜੀ ਸਨਮੁਖ ਸਾਰੇ॥ (11-20-7)
ਵਡਾ ਭਗਤ ਹੈ ਭਾਈਅੜਾ ਗੋਬਿੰਦ ਘੋਈ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ॥ (11-20-8)
ਸਤਿਗਰ ਪਰੇ ਪਾਰ ੳਤਾਰੇ ੨੦॥ (11-20-9)

ਕਾਲੂ ਚਉਹੜ ਬੰਮੀਆ ਮੂਲੇ ਨੇਂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਪਿਆਰਾ॥ (11-21-1) ਹੋਮਾਂ ਵਿਚ ਕਮਾਹੀਆਂ ਗੋਇੰਦ ਘੇਈ ਗੁਰੁ ਨਿਸਤਾਰਾ॥ (11-21-2) ਭਿਖਾ ਟੋਡਾ ਭਟ ਦੁਇ ਧਾਰੋ ਸੂਦ ਮਹਲ ਤਿਸ ਭਾਰਾ॥ (11-21-3) ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਮੂ ਕੋਹਲੀ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲੂ ਸੇਵਕ ਸਾਰਾ॥ (11-21-4) ਛਜੂ ਭਲਾ ਜਾਣੀਐ ਮਾਈ ਦਿਤਾ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰਾ॥ (11-21-5) ਤੁਲਸਾ ਬਹੁਰਾ ਭਗਤ ਹੈ ਦਾਮੋਦਰ ਦੋ ਕੁਲ ਬਲਿਹਾਰਾ॥ (11-21-6) ਭਾਨਾ ਆਵਲ ਵਿਗ ਮਲ ਬੁਧੂ ਛੀਂਬਾ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰਾ॥ (11-21-7) ਸਲਤਾਨ ਪਰ ਭਗਤ ਭੰਡਾਰਾ॥ ੨੧॥ (11-21-8)

ਦੀਪਕੁ ਦੀਪਾ ਕਾਸਰਾ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ॥ (11-22-1) ਪਟੀ ਅੰਦਰ ਚਉਧਰੀ ਢਿਲੋਂ ਲਾਲ ਲੰਗਾਹ ਸੁਹੰਦਾ॥ (11-22-2) ਅਜਬ ਅਜਾਇਬ ਸੰਙਿਆ ਉਮਰ ਸ਼ਾਹ ਗੁਰ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ॥ (11-22-3) ਪੈੜਾ ਛਜਲ ਜਾਣੀਐ ਕੰਦੂ ਸੰਘਰ ਮਿਲੈ ਹਸੰਦਾ॥ (11-22-4) ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਕਪੂਰ ਦੇਉ ਸਿਖੈ ਮਿਲਿਆ ਮਨ ਵਿਗਸੰਦਾ॥ (11-22-5) ਸੰਮਣ ਹੈ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਪੁਰ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲਹੰਦਾ॥ (11-22-6) ਜੋਧਾ ਜਲ ਤੁਲਸਪੁਰ ਮੋਹਣ ਆਲਮ ਜੰਗ ਰਹੰਦਾ॥ (11-22-7) ਗੁਰਮੁਖ ਵਡਿਆ ਵਡੇ ਮਸੰਦਾ ॥੨੨॥ (11-22-8)

ਢੇਸੀ ਜੋਧਹੁ ਸੰਗ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਲਾ ਹਸ ਮਿਲੰਦਾ॥ (11-23-1) ਮੋਹਣ ਕੁਕ ਵਖਾਣੀਐ ਧੁਟੇ ਜੋਧੇ ਜਾਮ ਸਹੰਦਾ॥ (11-23-2) ਮੰਞੂ ਪੰਨੂ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਪੀਰਾਣਾ ਗੁਰ ਭਾਇ ਚਲੰਦਾ॥ (11-23-3) ਹਮਜਾ ਜੱਜਾ ਜਾਣੀਐ ਬਾਲਾ ਮਰਵਾਹਾ ਵਿਗਸੰਦਾ॥ (11-23-4) ਨਿਰਮਲ ਨਾਨੋ ਓਹਰੀ ਨਾਲ ਸੂਰੀ ਚਉਧਰੀ ਰਹੰਦਾ॥ (11-23-5) ਪਰਬਤ ਕਾਲਾ ਮੇਹਰਾ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲੂ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ॥ (11-23-6) ਕਕਾ ਕਾਲਉ ਸੂਰਮਾ ਕਦ ਰਾਮਦਾਸ ਬਚਨ ਮਨੰਦਾ॥ (11-23-7) ਸੇਠ ਸਭਾਗਾ ਚੂਹਣੀਅਹੁ ਆਰੋੜੇ ਭਾਰਾ ਉਗਵੰਦਾ॥ (11-23-8) ਸਨਮੁਖ ਇਕਦੂੰ ਇਕ ਚੜੰਦਾ ॥੨੩॥ (11-23-9)

ਪੈੜਾ ਜਾਤਿ ਚੰਡਾਲੀਆ ਜੇਠੇ ਸੇਠੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ॥ (11-24-1) ਲਟਕਣ ਘੂਰਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰਦਿਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਭਾਈ॥ (11-24-2) ਕਾਦਾਰਾ ਸਰਾਫ ਹੈ ਭਗਤ ਵਡਾ ਭਗਵਾਨ ਸੁਭਾਈ॥ (11-24-3) ਸਿਖ ਭਲਾ ਰਵਤਾਸ ਵਿਚ ਧਉਣ ਮੁਰਾਰੀ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ (11-24-4) ਆਡਿਤ ਸੁਇਨੀ ਸੂਰਮਾ ਚਰਣ ਸਰਣ ਚੂਹੜ ਜੇਸਾਈ॥ (11-24-5) ਲਾਲਾ ਸੇਤੀ ਜਾਣੀਐ ਜਾਣੂ ਰਿਹਾਣੂ ਸ਼ਬਦ ਲਿਵਲਾਈ॥ (11-24-6) ਰਾਮਾ ਝੰਝੀ ਆਖੀਐ ਹੇਮੂੰ ਸੋਨੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ॥ (11-24-7) ਜੱਟੂ ਭੰਡਾਰੀ ਭਲਾ ਸ਼ਾਹਦਰੇ ਸੰਗਤ ਸੁਖਦਾਈ॥ (11-24-8) ਪੰਜਾਬੈ ਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ॥ (24-9)

ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਸੋਢੀ ਆਇਣ ਤਾਯਾ ਸਹਾਰੀ॥ (11-25-1) ਸਾਈਂ ਦਿਤਾ ਝੰਝੀਆ ਸੈਦੋ ਜਟ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ॥ (11-25-2) ਬੁਧੂ ਮਹਤਾ ਜਾਣੀਅਹਿ ਕੁਲ ਕੁਮਿਆਰ ਭਗਤ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (11-25-3) ਲਖੂ ਵਿਚ ਪਟੋਲੀਆ ਭਾਈ ਲੱਧਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ॥ (11-25-4) ਕਾਲੂ ਨਾਨੋ ਰਾਜ ਦੁਇ ਹਾੜੀ ਕੋਹਲੀਆ ਵਿਚ ਭਾਰੀ॥ (11-25-5) ਸੂਦ ਕਲਿਆਨਾ ਸੂਰਮਾ ਭਾਨੂ ਭਗਤ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ॥ (11-25-6) ਮੂਲਾ ਬੇਰੀ ਜਾਣੀਐ ਤੀਰਥ ਅਤੇ ਮੁਕੰਦ ਅਪਾਰੀ॥ (11-25-7) ਕਹੁ ਕਿਸ਼ਨਾ ਮੋਜੰਗੀਆ ਸੇਠ ਮੰਗੀਣੇ ਨੋਂ ਬਲਿਹਾਰੀ॥ (11-25-8) ਸਨਮੁਖ ਸੁਨਿਆਰਾ ਭਲਾ ਨਾਉਂ ਨਿਹਾਲੂ ਸਪਰਵਾਰੀ॥ (11-25-9) ਗਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ॥ (24॥ (11-25-10)

ਭਾਨਾ ਮੱਲਣ ਜਾਣੀਐ ਕਾਬਲ ਰੇਖ ਚਾਉ ਗੁਰਭਾਈ॥ (11-26-1) ਮਾਧੋ ਸੋਢੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਗੁਰਸਿਖੀ ਦੀ ਚਾਲ ਚਲਾਈ॥ (11-26-2) ਭਾਈ ਭੀਵਾ ਸ਼ੀਂਹਚੰਦ ਰੂਪਚੰਦ ਸਨਮੁਖ ਸਤ ਭਾਈ॥ (11-26-3) ਪਰਤਾਪੂ ਸਿਖ ਸੂਰਮਾ ਨੰਦੇ ਵਿਠੜ ਸੇਵ ਕਮਾਈ॥ (11-26-4) ਸਾਮੀ ਦਾਸ ਵਛੇਰੇ ਹੈ ਥਾਨੇਸਰ ਸੰਗਤ ਬਹਿਲਾਈ॥ (11-26-5) ਗੋਪੀ ਮਹਿਤਾ ਜਾਣੀਐ ਤੀਰਥ ਨੱਥਾ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ (11-26-6) ਭਾਉ ਮੋਲਕ ਆਖੀਅਹਿ ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ॥ (11-26-7) ਜੀਵੰਦ ਜਗਸੀ ਫਤੇ ਪੁਰ ਸੇਠ ਤਲੋਕੇ ਸੇਵ ਕਮਾਈ॥ (11-26-8) ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨੬॥ (11-26-9)

ਮਹਿਤਾ ਸ਼ਕਤਾ ਆਗਰੈ ਚਢਾ ਹੋਆ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲਾ॥ (11-27-1) ਗੜ੍ਹੀਅਲ ਮਥਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਸੱਪਰਵਾਰਾ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲਾ॥ (11-27-2) ਗੰਗਾ ਸਹਿਗਲ ਸੂਰਮਾ ਹਰਵੰਸ ਤਪੇ ਟਾਹਲ ਧਰਮਸਾਲਾ॥ (11-27-3) ਅਣਦ ਮੁਰਾਰੀ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਕੱਲਯਾਣਾ ਕੁਲ ਕਵਲ ਰਸਾਲਾ॥ (11-27-4) ਨਾਨੋ ਲਟਕਣ ਬਿੰਦਰਾਉ ਸੇਵਾ ਸੰਗਤਿ ਪੂਰਣ ਘਾਲਾ॥ (11-27-5) ਹਾਂਡਾ ਆਲਮ ਚੰਦ ਹੈ ਸੈਂਸਾਰਾ ਤਲਵਾੜ ਸੁਖਾਲਾ॥ (11-27-6) ਜਗਨਾ ਨੰਦਾ ਸਾਧ ਹੈ ਬਾਨੂ ਸੁਹੜ ਹੰਸਾਂ ਦੀ ਚਾਲਾ॥ (11-27-7) ਗੁਰਭਾਈ ਰਤਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ॥੨੭॥ (11-27-8)

ਸੀਂਗਾਰੂ ਜੈਤਾ ਭਲਾ ਸੂਰਬੀਰ ਮਨਿ ਪਰਉਪਕਾਰਾ॥ (11-28-1) ਜੈਤਾ ਨੰਦਾ ਜਾਣੀਐ ਪੁਰਖ ਪਿਰਾਗਾ ਸ਼ਬਦ ਅਧਾਰਾ॥ (11-28-2) ਤਿਲਕ ਤਿਲੋਕਾ ਪਾਠਕਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰਾ॥ (11-28-3) ਤਾਤੋ ਮਹਿਤਾ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸ਼ਬਦ ਪਿਆਰਾ॥ (11-28-4) ਜੜੀਆ ਸਾਈਂ ਦਾਸ ਹੈ ਸਭ ਕੁਲ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਅਪਾਰਾ॥ (11-28-5) ਮਲਕ ਪੈੜਾ ਹੈ ਕੋਹਲੀ ਦਰਗਾਹ ਭੰਡਾਰੀ ਅਤਿ ਭਾਰਾ॥ (11-28-6) ਮੀਆਂ ਜਮਾਲ ਨਿਹਾਲ ਹੈ ਭਗਤੂ ਭਗਤ ਕਮਾਵੇ ਕਾਰਾ॥ (11-28-7) ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਵਰਤਾਰਾ ॥੨੮॥ (11-28-8)

ਅਨੰਤਾ ਕੂਕੋ ਭਲੇ ਸਭ ਵਧਾਵਣ ਹਨ ਸਿਰਦਾਰਾ॥ (11-29-1) ਇਟਾ ਰੋੜਾ ਜਾਣੀਐ ਨਵਲ ਨਿਹਾਲੂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰਾ॥ (11-29-2) ਤਖਤੂ ਧੀਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਦਰਗਹ ਤਲੀ ਜਪੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ॥ (11-29-3) ਮਨਸਾ ਧਾਰ ਅਥਾਹ ਹੈ ਤੀਰਥ ਉਪਲ ਸੇਵਕ ਸਾਰਾ॥ (11-29-4) ਕਿਸ਼ਨਾ ਝੰਝੀ ਆਖੀਐ ਪੰਮੂ ਪੂਰੀ ਗੁਰੂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ॥ (11-29-5) ਧਿੰਗੜ ਮੰਦੂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਵਡੇ ਸੁਜਾਣ ਤਖਾਣ ਅਪਾਰਾ॥ (11-29-6) ਬਨਵਾਲੀ ਤੇ ਪਰਸਰਾਮ ਬਾਲ ਵੈਦ ਹਉਂ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰਾ॥ (11-29-7) ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਖ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ॥੨੯॥ (11-29-8)

ਲਸ਼ਕਰ ਭਾਈ ਤੀਰਥਾ ਗੁਆਲੀਏਰ ਸੁਇਨੀ ਹਰਿਦਾਸ॥ (11-30-1) ਭਾਵਾਧੀਰ ਉਜੈਣ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨਿਵਾਸ॥ (11-30-2) ਮੇਲ ਵਡਾ ਬੁਰਹਾਨ ਪੁਰ ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਸਹਜ ਪਰਗਾਸ॥ (11-30-3) ਭਗਤ ਭਈਆ ਭਗਵਾਨਦਾਸ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਘਰੇ ਉਦਾਸ॥ (11-30-4) ਮਲਕ ਕਟਾਰੂ ਜਾਣੀਐ ਪਿਰਥੀ ਮੱਲ ਦਰਾਈ ਖਾਸ॥ (11-30-5) ਭਗਤੂ ਛੁਰਾ ਵਖਾਣੀਐ ਡਲੂ ਰਿਹਾਣੇ ਸਾਬਾਸ॥ (11-30-6) ਸੁੰਦਰ ਸੁਆਮੀ ਦਾਸ ਦੁਇ ਵੰਸ ਵਧਾਵਣ ਕਵਲ ਵਿਗਾਸ॥ (11-30-7) ਗੁਜਰਾਤੇ ਵਿਚ ਜਾਣੀਐ ਭੇਖਾਰੀ ਭਾਬੜਾ ਸੁਲਾਸ॥ (11-30-8) ਗੁਜਰਾਤੇ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ॥੩੦॥ (11-30-9)

ਸੁਹੰਡੈ ਮਾਈਅੇ ਲੰਬ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਤ ਗਾਵੈ ਗੁਰਬਾਣੀ॥ (11-31-1) ਚੂਹੜ ਚਉਝੜ ਲਖਨਊ ਗੁਰਮੁਖ ਅਨਦਿਨ ਨਾਮ ਵਖਾਣੀ॥ (11-31-2) ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਪਰਗਾਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ॥ (11-31-3) ਜਟੂ ਤਪਾ ਸੁਜੋਣ ਪੁਰ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀ॥ (11-31-4) ਪਟਣੈ ਸਭਰਵਾਲ ਹੈ ਨਵਲ ਨਿਹਾਲਾ ਸੁਧ ਪਰਾਣੀ॥ (11-31-5) ਜੈਤਾ ਸੇਠ ਵਖਾਣੀਐ ਵਿਣ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹੋਰ ਨ ਜਾਣੀ॥ (11-31-6) ਰਾਜਮਹਲ ਭਾਨੂ ਬਹਲ ਭਾਉ ਭਗਤ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨ ਭਾਣੀ॥ (11-31-7) ਸਨਮੁਖ ਸੋਢੀ ਬਦਲੀ ਸੇਠ ਗੁਪਾਲੈ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਣੀ॥ (11-31-8) ਸੁੰਦਰ ਚਢਾ ਆਗਰੇ ਢਾਕੇ ਮੋਹਣ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀ॥ (11-31-9) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੀ॥੩੧॥੧੧॥ (11-31-10)

Vaar 12 98 ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (12-1-1) ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਜਾਇ ਜਿਨਾ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਡਿਠਾ॥ (12-1-2) ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਗਰ ਸਭਾ ਬਹਿਠਾ॥ (12-1-3) ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂ ਗਰਮਤਿ ਬੋਲ ਬੋਲਦੇ ਮਿਠਾ॥ (12-1-4) ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰਭਾਈ ਇਠਾ॥ (12-1-5) ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂਗਰਸੇਵਾ ਜਾਣਨਿ ਅਭਰਿਠਾ॥ (12-1-6) ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂ ਆਪ ਤਰੇ ਤਾਰੇਨਿ ਸਰਿਠਾ॥ (12-1-7) ਗਰਮੁਖ਼ ਮਿਲਿਆ ਪਾਪ ਪਣਿਨਾ **॥੧॥** (12-1-8) ਕਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂ ਪਿਛਲ ਰਾਤੀਂ ੳਠ ਬਹੁੰਦੇ॥ (12-2-1) ਕਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਲਾ ਸਰ ਨਾਵੰਦੇ॥ (12-2-2) ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਗੁਰ ਜਾਪ ਜਪੰਦੇ॥ (12-2-3) ਕਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਚਲ ਜਾਇ ਜੜੰਦੇ॥ (12-2-4) ਕਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂ ਗਰਬਾਣੀਨਿਤ ਗਾਇ ਸਣੰਦੇ॥ (12-2-5) ਕਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂ ਮਨ ਮੇਲੀ ਕਰ ਮੈਲ ਮਿਲੰਦੇ॥ (12-2-6) ਕਰਬਾਣੀ ਤਿਨਾਂ ਗਰਸਿਖਾਂਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗਰਪਰਬ ਕਰੰਦੇ॥ (12-2-7) ਗਰ ਸੇਵਾ ਫਲ ਸਫਲ ਫਲੰਦੇ ॥२॥ (12-2-8) ਹੳਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹ ਵਾਰਿਆ ਹੋਂਦੇ ਤਾਣ ਜੋ ਹੋਇ ਨਿਤਾਣਾ॥ (12-3-1) ਹੳਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹ ਵਾਰਿਆ ਹੋਂਦੇ ਮਾਣ ਜੋ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ॥ (12-3-2) ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹ ਵਾਰਿਆ ਛਡ ਸਿਆਨਪ ਹੋਇ ਇਆਣਾ॥ (12-3-3) ਹੳਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹ ਵਾਰਿਆ ਖਸਮੇ ਦਾ ਭਾਵੈ ਜਿਸ ਭਾਣਾ॥ (12-3-4) ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਦੇਖ ਲੁਭਾਣਾ॥ (12-3-5) ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿਟਹ ਵਾਰਿਆ ਚਲਣ ਜਾਣ ਜਗਤਿ ਮਿਹਮਾਣਾ॥ (12-3-6) ਦੀਨ ਦਨੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣਾ ॥३॥ (12-3-7) ਹੳਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘਮਾਇਆ ਗਰਮਤਿ ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਆਵੈ॥ (12-4-1) ਹੳਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘਮਾਇਆ ਪਰ ਨਾਰੀ ਦੇ ਨੇੜ ਨ ਜਾਵੈ॥ (12-4-2) ਹੳਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘਮਾਇਆ ਪਰਦਰਬੇ ਨੂੰ ਹਥ ਨ ਲਾਵੈ॥ (12-4-3) ਹੳਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘਮਾਇਆ ਪਰਨਿੰਦਾ ਸਣ ਆਪ ਹਟਾਵੈ॥ (12-4-4) ਹੳਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘਮਾਇਆ ਸਤਿਗਰ ਦਾ ੳਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵੈ॥ (12-4-5) ਹੳਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘਮਾਇਆ ਥੋੜਾ ਸਵੇਂ ਥੋੜਾ ਹੀ ਖਾਵੈ॥ (12-4-6) ਗਰਮਖ ਸੋਈ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ ॥८॥ (12-4-7)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਏਕੋ ਜਾਣੈ॥ (12-5-1) ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਆਣੈ॥ (12-5-2)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਪਰਵਾਣੈ॥ (12-5-3)

ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (12-5-4) ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਆਪ ਠਗਾਏ ਲੋਕਾਂ ਭਾਣੈ॥ (12-5-5) ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੈ ਰੰਗ ਮਾਣੈ॥ (12-5-6) ਲਉ ਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾਮਾਣ ਨਿਮਾਣੈ॥ (12-5-7) ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੈ ॥੫॥ (12-5-8)

ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਨੋਂ ਮਿਲ ਆਪ ਗਵਾਯਾ॥ (12-6-1) ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ ਅੰਦਰ ਮਾਯਾ॥ (12-6-2) ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਮਤ ਗੁਰਚਰਨੀ ਚਿਤ ਲਾਯਾ॥ (12-6-3) ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਦੇ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲਾਯਾ॥ (12-6-4) ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਯਾ॥ (12-6-5) ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਯਾ॥ (12-6-6) ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ॥ ੬॥ (12-6-7)

ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਵਡਾ ਅਖਾਇੰਦਾ ਨਾਭ ਕਵਲ ਦੀ ਨਾਲਿ ਸਮਾਣਾ॥ (12-7-1) ਆਵਾਗਉਣ ਅਨੇਕ ਜੁਗ ਓੜਕ ਵਿਚ ਹੋਯਾ ਹੈਰਾਣਾ॥ (12-7-2) ਓੜਕ ਕੀਤੋਸੁ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਣਾਇਐ ਭਰਮ ਭੂਲਾਣਾ॥ (12-7-3) ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਵਖਾਣਦਾ ਚਤਰ ਮੁਖੀ ਹੋਇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ॥ (12-7-4) ਲੋਕਾਂ ਨੋਂ ਸਮਝਾਇਦਾ ਵੇਖ ਸਰਸਤੀ ਰੂਪ ਲੁਭਾਣਾ॥ (12-7-5) ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਗਵਾਇਕੈ ਗਰਬ ਗਰੂਰੀ ਕਰ ਪਛਤਾਣਾ॥ (12-7-6) ਅਕਥ ਕਥਾ ਨੇਤ ਨੇਤ ਵਖਾਣਾ॥ 2॥ (12-7-7)

ਬਿਸ਼ਨ ਲਏ ਅਵਤਾਰ ਦਸ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਸੰਘਾਰੇ॥ (12-8-1) ਮਛ ਕਛ ਵੈਰਾਹ ਰੂਪ ਨਰ ਸਿੰਘ ਹੋਇ ਬਾਵਨ ਬੰਧਾਰੇ॥ (12-8-2) ਪਰਸਰਾਮ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੋ ਕਿਲਕਿ ਕਲੰਕੀ ਅਤਿ ਅਹੰਕਾਰੇ॥ (12-8-3) ਖਤ੍ਰੀ ਮਾਰ ਇਕੀਹ ਵਾਰ ਰਾਮਾਇਣ ਕਰਿ ਭਾਰਥ ਭਾਰੇ॥ (12-8-4) ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਸਾਧਿਓ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਨ ਮਾਰੇ॥ (12-8-5) ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨ ਭੇਟਿਆ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਹਲੰਘਨ ਸਾਰੇ॥ (12-8-6) ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਕਾਰ ਵਿਕਾਰੇ॥ ੮॥ (12-8-7)

ਮਹਾਂਦੇਉ ਅਉਧੂਤ ਹੋਇ ਤਾਮਸ ਅੰਦਰ ਜੋਗ ਨ ਜਾਣੈ॥ (12-9-1) ਭੈਰੋਂ ਭੂਤ ਨ ਸੂਤ ਵਿਚ ਖੇਤਰ ਪਾਲ ਬੈਤਾਲ ਧਿਕਾਣੈ॥ (12-9-2) ਅਕ ਢਧਤੂਰਾ ਖਾਵਣਾ ਰਾਤੀਂ ਵਾਸਾ ਮੜ੍ਹੀ ਮਸਾਣੈ॥ (12-9-3) ਪੈਨੈ ਹਾਥੀ ਸ਼ੀਂਹ ਖਲ ਡਉਰੂ ਵਾਇ ਕਰੈ ਹਰਾਣੈ॥ (12-9-4) ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਸਦਾਇੰਦਾ ਹੋਇ ਅਨਾਥ ਨ ਹਰ ਰੰਗ ਮਾਣੈ॥ (12-9-5) ਸਿਰਠ ਸੰਘਾਰੈ ਤਾਮਸੀ ਜੋਗ ਨ ਭੋਗ ਨ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ॥ (12-9-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗਾਣੈ॥੯॥ (12-9-7)

ਵਡੀ ਆਰਜਾ ਇੰਦ੍ ਦੀ ਇਮਦ੍ ਪੁਰੀ ਵਿਚ ਰਾਜ ਕਮਾਵੈ॥ (12-10-1) ਚਉਦਹ ਇੰਦ੍ਰ ਵਿਣਾਸ ਕਾਲ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਾ ਇਕ ਦਿਵਸ ਵਿਹਾਵੈ॥ (12-10-2) ਧੰਧੈ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਰੈ ਲੋਮਸ ਦਾ ਇਕ ਰੋਮ ਛਿਜਾਵੈ॥ (12-10-3) ਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ ਵਖਾਣੀਅਨਿ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋਇ ਸ਼ਾਂਤ ਨ ਆਵੈ॥ (12-10-4) ਜਗ ਭੋਗ ਜਪ ਤਪ ਘਨੇ ਲੋਕ ਵੇਦ ਸਿਮਰਣ ਨ ਸੁਹਾਵੈ॥ (12-10-5) ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਸਹਿਜ ਸਮਾਵੈ ॥੧០॥ (12-10-6)

ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਅਖਾਇੰਦਾ ਆਗਮ ਜਾਨਣ ਧੀਰਜ ਆਣੈ॥ (12-11-1) ਸੁਣ ਸੁਣ ਮਸਲਤ ਮਜਲਸੈ ਕਰ ਕਰ ਚੁਗਲੀ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (12-11-2) ਬਾਲ ਬੁਧ ਸਨਕਾਦਕਾ ਬਾਲ ਸੁਭਾਉ ਨ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੈ॥ (12-11-3) ਜਾਇ ਬੈਕੁੰਠ ਕਰੋਧ ਕਰ ਦੇ ਸਰਾਪ ਜੈ ਬਿਜੈ ਧਿਙਾਣੈ॥ (12-11-4) ਅਹੰਮੇਉ ਸੁਕਦੇਉ ਕਰ ਗਰਭ ਵਾਸ ਹਉਮੈਂ ਹੈਰਾਣੈ॥ (12-11-5) ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਅਉਲੰਘ ਭਰੈ ਉਦੈ ਅਸਤ ਵਿਚ ਆਵਣ ਜਾਣੈ॥ (12-11-6) ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਗਰਬ ਗੁਮਾਣੈ ॥੧੧॥ (12-11-7)

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਜਤ ਸਤ ਜੁਗਤਿ ਸੰਤੋਖ ਨ ਜਾਤੀ॥ (12-12-1) ਸਿਧ ਨਾਥ ਬਹੁ ਪੰਥ ਕਰ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਕਰਨ ਕਰਮਾਤੀ॥ (12-12-2) ਚਾਰ ਵਰਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਖਹਿ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਭਰਮ ਭਰਾਤੀ॥ (12-12-3) ਛਿਅਦਰਸ਼ਨ ਹੋਇ ਵਰਤਿਆ ਬਾਹਰ ਬਾਟ ਉਚਾਟ ਜਮਾਤੀ॥ (12-12-4) ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤੰਬੋਲ ਸੁਹਾਤੀ॥ (12-12-5) ਛੇ ਰੁਤ ਬਾਰਹਮਾਹ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਸ਼ਨ ਸੁਝ ਸੁਝਾਤੀ॥ (12-12-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਪਿਰਾਤੀ॥ (12-12-7)

ਪੰਜ ਤਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਧਰਤੀ ਮਨ ਭਾਣੀ॥ (12-13-1) ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਧਰਤ ਧਰ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਧਰਿਆ ਪਾਣੀ॥ (12-13-2) ਸਿਰ ਤਲਵਾਏ ਰੁਖ ਹੁਇ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਨਿਵਾਸ ਬਿਬਾਣੀ॥ (12-13-3) ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੁਫਲ ਫਲ ਵਟ ਵਗਾਇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਵਰਸਾਣੀ॥ (12-13-4) ਚੰਦਣ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਚੰਦਨ ਹੋਇ ਵਾਸ ਮਹਕਾਣੀ॥ (12-13-5) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ॥ (12-13-6) ਅਵਗਤਿ ਗਤਿ ਅਤਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ॥ (12-13-7)

ਧੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਵਿਭੀਖਣੋ ਅੰਬਰੀਕ ਬਲ ਜਨਕ ਵਖਾਣਾ॥ (12-14-1) ਰਾਜ ਕੁਆਰ ਹੋਇ ਰਾਜਸੀ ਆਸਾ ਬੰਧੀ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ॥ (12-14-2) ਧੂ ਮਤਰੇਈ ਚੰਡਿਆ ਪੀਊ ਫੜ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਰਵਾਣਾ॥ (12-14-3) ਭੇਦ ਬਿਭੀਛਣ ਲੰਕ ਲੈ ਅੰਬਰੀਕ ਲੈ ਚਕ੍ਰ ਲੁਭਾਣਾ॥ (12-14-4) ਪਰ ਕੜਾਹੇ ਜਨਕ ਦਾ ਕਰ ਪਾਖੰਡ ਧਰਮ ਧਿਙਾਣਾ॥ (12-14-5) ਆਪ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁਚਣਾ ਦਰਗਹ ਪਾਏ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ॥ (12-14-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ॥ (98॥ (12-14-7)

ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਮਾ ਭਗਤਿ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫੇਰ ਦੇਹੁਰਾ ਗਾਇ ਜੀਵਾਈ॥ (12-15-1) ਭਗਤਿ ਕਬੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਤੇ ਉਠ ਜਾਈ॥ (12-15-2) ਧੰਨਾ ਜੱਟ ਉਬਾਰਿਆ ਸਧਨਾ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਕਸਾਈ॥ (12-15-3) ਜਨ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਹੋਏ ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਵਡਿਆਈ॥ (12-15-4) ਬੇਣੀ ਹੋਆ ਅਧਿਆਤਮੀ ਸੈਣ ਨੀਚ ਕੁਲ ਅੰਦਰ ਨਾਈ॥ (12-15-5) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੁਇ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਵਿਚ ਵਡੀ ਸਮਾਈ॥ (12-15-6) ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਈ॥ (12-15-7)

ਸਤਜੁਗ ਉਤਮ ਆਖੀਐ ਇਕ ਫੇੜੈ ਸਭ ਦੇਸ ਦੁਹੇਲਾ॥ (12-16-1) ਤ੍ਰੇਤੈ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆਪਰ ਵੰਸ ਵਿਧੁੰਸ ਕੁਵੇਲਾ॥ (12-16-2) ਕਲਿਜੁਗ ਸੱਚ ਨਿਆਉਂ ਹੈ ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੁ ਲੁਣੈ ਇਕੇਲਾ॥ (12-16-3) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰ ਚੇਲਾ॥ (12-16-4) ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ॥ (12-16-5) ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹਥਹੁੰ ਦੇਣਾ ਸਹਿਜ ਸੁਹੇਲਾ॥ (12-16-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ॥ (12-16-7)

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਦਿਖਾਇਆ॥ (12-17-1) ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਅਗੋਚਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ॥ (12-17-2) ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬਾ ਚਰਣ ਕਵਲ ਸ਼ਰਨਾਗਤਿ ਆਯਾ॥ (12-17-3) ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਜਗ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰਾਯਾ॥ (12-17-4) ਪੈਰੀਂ ਪਾਇ ਨਿਵਾਇਕੈ ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਮਿਟਾਯਾ॥ (12-17-5) ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲਾਯਾ॥ (12-17-6) ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਥਾਟ ਬਣਾਯਾ॥ (92॥ (12-17-7)

ਜੰਮਣ ਮਰਨਹੁ ਬਾਹਰੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗ ਵਿਚ ਆਏ॥ (12-18-1) ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚਖੰਡ ਵਸਾਏ॥ (12-18-2) ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਪਰਮਹੰਸ ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲਾਏ॥ (12-18-3) ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਚੰਦਨ ਮਹਿਕਾਏ॥ (12-18-4) ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਥੈ ਹੋਇ ਪਰਵਾਰ ਸੁ ਪਾਰ ਲੰਘਾਏ॥ (12-18-5) ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਨ ਵਿਆਪਈ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਏ॥ (12-18-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਿਜ ਸਮਾਏ॥ (12-18-7)

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰਸਿਖ ਧੰਨ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ॥ (12-19-1) ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਧਰਾਯਾ॥ (12-19-2) ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਧੰਨ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸੁਣਾਯਾ॥ (12-19-3) ਚਰਨ ਕਵਲ ਗੁਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਧੰਨ ਮਸਤਕ ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਯਾ॥ (12-19-4) ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਦੰਨ ਰਿਦਾ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਵਸਾਯਾ॥ (12-19-5) ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤੋ ਧੰਨ ਮੁਹਤ ਜਿਤ ਅਪਿਓ ਪੀਆਯਾ॥ (12-19-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਜਰ ਜਰਾਯਾ॥੧੯॥੧੨॥ (12-19-7)

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸੋਬਾ ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਅਤੋਲੇ॥ (12-20-1) ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਅਮੋਲੇ॥ (12-20-2) ਰਾਗ ਰਤਨ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਅਗਮ ਅਲੋਲੇ॥ (12-20-3)

ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਸਭ ਗੋਲੀਆਂ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਗੋਇਲ ਗੋਲੇ॥ (12-20-4) ਲਖ ਲਖ ਚੰਦ ਚਰਾਗਚੀ ਲਖ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਚਨ ਝੋਲੇ॥ (12-20-5) ਕਾਮਧੇਨੁ ਲਖ ਪਾਰਜਾਤ ਜੰਗਲ ਅੰਦਰ ਚਰਨਿ ਅਡੋਲੇ॥ (12-20-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਬੋਲ ਅਬੋਲੇ ॥੨੦॥੧੨॥ (12-20-7)

```
Vaar 13
ੴ ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (13-1-1)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਗਾਖੜੀ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੈ॥ (13-1-2)
ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਗਰ ਗਰਾਂ ਵਖਾਣੈ॥ (13-1-3)
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਕਰ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (13-1-4)
ਸੋ ਗੁਰੂ ਸੋੲਿ ਸਿਖ ਹੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੈ॥ (13-1-5)
ਇਕ ਗਰ ਇਕ ਸਿਖ ਹੈ ਗਰ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੈ॥ (13-1-6)
ਮਿਹਰ ਮਹਬਤ ਮੇਲ ਕਰ ਭੳ ਭਾੳ ਸ ਭਾਣੈ ॥੧॥ (13-1-7)
ਗਰ ਸਿਖਹ ਗਰ ਸਿਖ ਹੈ ਪੀਰ ਪੀਰਹੰ ਕੋਈ॥ (13-2-1)
ਸ਼ਬਦ ਸਰਤ ਚੇਲਾ ਗਰੂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੋਈ॥ (13-2-2)
ਦਰਸ਼ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਧਿਆਨ ਧਰ ਗਰ ਮੁਰਤਿ ਹੋਈ॥ (13-2-3)
ਸ਼ਬਦ ਸੂਰਤਿ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਸਤਸੰਗ ਵਿਲੋਈ॥ (13-2-4)
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਜਪ ਹਉਮੈਂ ਖੋਈ॥ (13-2-5)
ਆਪ ਗਵਾਏ ਆਪ ਹੈ ਗਣ ਗਣੀ ਪਰੋਈ ॥२॥ (13-2-6)
ਦਰਸਨ ਦਿਸ਼ਟਿ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਭੈ ਭਾਇ ਸੰਜੋਈ॥ (13-3-1)
ਸ਼ਬਦ ਸਰਤਿ ਬੈਰਾਗ ਹੈ ਸਖ ਸਹਜ ਅਰੋਗੀ॥ (13-3-2)
ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਨ ਭਰਮ ਹੈ ਜੋਗੀਸ਼ਰ ਜੋਗੀ॥ (13-3-3)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਭੋਗੀ॥ (13-3-4)
ਗੁਤਾਨ ਧੁਤਾਨ ਸਿਮਰਣ ਮਿਲੈ ਪੀ ਅਪਿਓ ਅਸੋਗੀ ॥३॥ (13-3-5)
ਗਰਮਖ ਸਖ ਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਕਿਉਂ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (13-4-1)
ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਣ ਆਖਣਾ ਓਹ ਸਾਊ ਨ ਜਾਣੈ॥ (13-4-2)
ਬੁਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਮਿਲ ਕਿਥ ਵੇਦ ਪਰਾਣੈ॥ (13-4-3)
ਚਾਰ ਕਤੇਬਾਂ ਆਖੀਅਨਿ ਦੀਨ ਮਸਲਮਾਣੈ॥ (13-4-4)
ਸ਼ਧੇਸ਼ਨਾਗ ਸਿਮਰਣ ਕਰੈ ਸਾਂਗੀਤ ਸਹਾਣੈ॥ (13-4-5)
ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਅਸੰਖ ਸਣ ਹੋਏ ਹੈਰਾਣੈ॥ (13-4-6)
ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਰ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਪੀਲਾਏ ਭਾਣੈ॥ (13-4-7)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਛਿਅ ਰਸ ਹੈਰਾਣੈ ॥४॥ (13-4-8)
ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਰਸਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਡਾਣਾ॥ (13-5-1)
ਨਿੱਝਰ ਧਾਰਿ ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਇ ਭੈ ਚਕਿਤ ਲਭਾਣਾ॥ (13-5-2)
ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਸੋਹੰ ਨ ਸਮਾਣਾ॥ (13-5-3)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹ ਪਰਚਾ ਪਰਵਾਣਾ॥ (13-5-4)
ਪੀਤੇ ਬੋਲ ਨ ਹੰਘਈ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣਾ ॥੫॥ (13-5-5)
```

ਗਲੀਂ ਸਾਦ ਨ ਆਵਈ ਜਿਚਰ ਮਹ ਖਾਲੀ॥ (13-6-1)

ਮੁਹੁ ਭਰੀਐ ਕਿਉਂ ਬੋਲੀਐ ਰਸ ਜੀਭ ਰਸਾਲੀ॥ (13-6-2)
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਸਿਮ੍ਣ ਉਲੰਘ ਨਹਿ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲੀ॥ (13-6-3)
ਪੰਥ ਕੁਪੰਥ ਨ ਸੁਝਈ ਅਲਮਸਤ ਖਿਆਲੀ॥ (13-6-4)
ਡਗਮਗ ਚਤਲ ਸੁਢਾਲ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਰਾਲੀ॥ (13-6-5)
ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਦ ਨ ਲੁਕਈ ਢਕ ਜੋਤਿ ਕੁਨਾਲੀ ॥੬॥ (13-6-6)
ਲਖ ਲਖ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਾ ਲਖ ਅਗਰ ਮਿਲੰਦੇ॥ (13-7-1)
ਲਖ ਕਪੂਰ ਕਥੂਰੀਆ ਅੰਬਰ ਮਹਕੰਦੇ॥ (13-7-2)
ਲਖ ਲਖ ਗਉੜੇ ਮੇਦ ਮਿਲ ਕੇਸਰ ਚਮਕੰਦੇ॥ (13-7-3)
ਸਭ ਸੁਗੰਧ ਰਲਾਇਕੈ ਅਰਗਜਾ ਕਰੰਦੇ॥ (13-7-4)
ਲਖ ਅਰਗਜੇ ਫੁਲੇਲ ਫੁਲ ਫੁਲਵਾੜੀ ਸੰਦੇ॥ (13-7-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਵਾਸੂ ਨ ਲਹੰਦੇ ॥੭॥ (13-7-6)

ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਲਖ ਇੰਦ੍ਰ ਪੂਰੀ ਵਸੰਦੇ॥ (13-8-1) ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਲਖ ਬੈਕੁੰਠ ਰਹੰਦੇ॥ (13-8-2) ਲਖ ਜੋਬਨ ਸੀਂਗਾਰ ਲਖ ਲਖ ਵੇਸ ਕਰੰਦੇ॥ (13-8-3) ਲਖ ਦੀਵੇ ਲਖ ਤਾਰਿਆਂ ਜੋਤਿ ਸੂਰਜ ਚੰਦੇ॥ (13-8-4) ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਲਖ ਮਣੀ ਜਗ ਮਗ ਟਹਕੰਦੇ॥ (13-8-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਜੋਤੀ ਨ ਪੁਜੰਦੇ ॥੮॥ (13-8-6)

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧ ਲਖ ਕਰੋੜੀ॥ (13-9-1) ਲਖ ਪਾਰਸ ਲਖ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਲਖਮੀ ਜੋੜੀ॥ (13-9-2) ਲਖ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਕਾਮਧੇਨੁ ਚਤਰੰਗ ਚਮੋੜੀ॥ (13-9-3) ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਨਿਰਮੋਲ ਮਹੋੜੀ॥ (13-9-4) ਲਖ ਕਵਲਾ ਸਿਸ ਮੇਰੁ ਲਖ ਲਖ ਰਾਜ ਬਹੋੜੀ॥ (13-9-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਸੁਥੋੜੀ ॥੯॥ (13-9-6)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਲਖ ਲਖ ਲਹਿਰ ਤਰੰਗਾ॥ (13-10-1) ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰਿ ਲਖ ਲਹਿਰੀਂ ਅੰਗਾ॥ (13-10-2) ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚ ਲਖ ਤੀਰਥ ਗੰਗਾ॥ (13-10-3) ਲਖ ਸਮੁੰਦ ਗੜਾੜ੍ਹ ਵਿਚ ਬਹੁ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗਾ॥ (13-10-4) ਲਖ ਗੜਾੜ੍ਹ ਤਰੰਗ ਵਿਚ ਲਖ ਅਝੁਕਿਣੰਗਾ॥ (13-10-5) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣਾ ਕੋ ਬੂਰਾ ਨ ਚੰਗਾ ॥੧੦॥ (13-10-6)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰ ਸੁਣਾਯਾ॥ (13-11-1) ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਬਣਾਯਾ॥ (13-11-2) ਪੰਜ ਤਤ ਉਤਪਤਿ ਲਖ ਤ੍ਰੈ ਲੋਅ ਸੁਹਾਯਾ॥ (13-11-3) ਜਲ ਥਲ ਗਿਰ ਤਰਵਰ ਸੁਫਲ ਦਰੀਆਉ ਚਲਾਯਾ॥ (13-11-4) ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰ ਤਿਲ ਤੁਲ ਨ ਤੁਲਾਯਾ॥ (13-11-5) ਕੁਦਰਤ ਇਕ ਅਤੋਲਵੀਂ ਲੇਖਾ ਨਾਂ ਲਿਖਾਯਾ॥ (13-11-6)

```
ਕਦਰਤ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕਾਦਰ ਕਿਨਿ ਪਾਯਾ ॥੧੧॥ (13-11-7)
ਗਰਮਖ ਸਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਵਿਗਤ ਗਤ ਭਾਈ॥ (13-12-1)
ਪਾਰਾਵਾਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਕੋ ਆਇ ਨ ਜਾਈ॥ (13-12-2)
ਆਦਿ ਅੰਤ ਪਰਜੰਤ ਨਾਹਿ ਪਰਮਾਦ ਵਡਾਈ॥ (13-12-3)
ਹਾਥ ਨ ਪਾਇ ਅਥਾਹ ਥੀਂ ਅਸਗਾਹ ਸਮਾਈ॥ (13-12-4)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਬੰਦ ਇਕ ਕਿਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈ॥ (13-12-5)
ਅਗਮਹੁ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਗੁਰੂ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥੧੨॥ (13-12-6)
ਗਰਮਖ ਸਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਤਿਲ ਅਲਖ ਅਲੇਖੈ॥ (13-13-1)
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅਜੰਤ ਵਿਸੇਖੈ॥ (13-13-2)
ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਰੋਮਾਵਲੀ ਬਹ ਬਿਧ ਬਹ ਰੇਖੈ॥ (13-13-3)
ਰੋਮ ਰੋਮ ਲਖ ਲਖ ਸਿਰ ਮਹ ਲਖ ਸਰੇਖੈ॥ (13-13-4)
ਲਖ ਲਖ ਮਹਿ ਮਹਿ ਜੀਭ ਕਰ ਗਣਬੋਲੈ ਦੇਖੈ॥ (13-13-5)
ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਇਕੀਹ ਵੀਹ ਸਮਸਰ ਨ ਨਿਮੇਖੈ ॥੧੩॥ (13-13-6)
ਗਰਮਖ ਸਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਹੋਇ ਗਰਸਿਖ ਮੇਲਾ॥ (13-14-1)
ਸ਼ਬਦ ਸੂਰਤ ਪਰਚਾਇਕੈ ਨਿਤ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ॥ (13-14-2)
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜਾਉ ਚੜ੍ਹ ਸਿਖ ਗੁਰ ਗੁਰ ਚੇਲਾ॥ (13-14-3)
ਅਪਿਓ ਪੀਐ ਅਜਰ ਜਰੈ ਗਰ ਸੇਵ ਸਹੇਲਾ॥ (13-14-4)
ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਚਲਨਾ ਹਾਰ ਜਿਣੈ ਵਹੇਲਾ॥ (13-14-5)
ਸਿਲ ਅਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੇਲਾ ॥੧੪॥ (13-14-6)
ਪਾਣੀ ਕਾਠ ਨ ਡੋਬਈ ਪਾਲੈ ਦੀ ਲਜੈ॥ (13-15-1)
ਸਿਰ ਕਲਵਤ ਧਰਾਇਕੈ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਭਜੈ॥ (13-15-2)
ਲੋਹੇ ਜੜੀਏ ਬੋਹਿਥਾ ਭਾਰ ਭਰੇ ਨ ਤਜੈ॥ (13-15-3)
ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਅਗ ਰਖਕੇ ਤਿਸ ਪੜਦਾ ਕਜੈ॥ (13-15-4)
ਅਗਰੈ ਡੋਬੈ ਜਾਣਕੈ ਨਿਰਮੋਲਕ ਧਜੈ॥ (13-15-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਲਣਾ ਛਡ ਖਬੇ ਸਜੈ ॥੧੫॥ (13-15-6)
ਖਾਣੳ ਕਢ ਕਧ ਆਣਦੇ ਨਿਰਮੋਲਕ ਹੀਰਾ॥ (13-16-1)
ਜਉਹਰੀਆਂ ਹਥ ਆਂਵਦਾ ਉੱਇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ॥ (13-16-2)
ਮਜਲਸ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਜੀਰਾ॥ (13-16-3)
ਮਲ ਕਰਨ ਅਜ਼ਮਾਇਕੈ ਸ਼ਾਹਾਂ ਮਨ ਧੀਰਾ॥ (13-16-4)
ਅਹਿਰਣ ੳਤੇ ਰਖਕੈ ਘਨ ਘਾੳ ਸਰੀਰਾ॥ (13-16-5)
ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਠਹਿਰਾਂਵਦਾ ਦਰਗਹ ਗਰ ਪੀਰਾ॥੧੬॥ (13-16-6)
ਤਰ ਡਬੈ ਡੱਬਾ ਤਰੈ ਪੀ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ॥ (13-17-1)
ਜਿਣਹਾਰੈ ਹਾਰੈ ਜਿਣੈ ਏਹ ਗਰਮਖ ਚਾਲਾ॥ (13-17-2)
ਮਾਰਗ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਹੈ ਭਵਜਲ ਭਰ ਨਾਲਾ॥ (13-17-3)
```

ਵਾਲਹੁੰ ਨਿਕਾ ਆਖੀਐ ਗੁਰ ਪੰਥ ਨਿਰਾਲਾ॥ (13-17-4) ਹਉਮੈਂ ਬੱਜਰ ਭਾਰ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਦੁਰਾਲਾ॥ (13-17-5) ਗੁਰਮਤਿ ਆਪ ਗਵਾਇਕੈ ਸਿਖ ਜਾਇ ਸੁਖਾਲਾ ॥੧੭॥ (13-17-6)

ਧਰਤਿ ਆਪ ਵੜ ਬੀਉ ਹੋਇ ਜੜ੍ਹ ਅੰਦਰ ਜੰਮੈ॥ (13-18-1) ਹੋਇ ਬਰੂਟਾ ਚੁਹਚੁਹਾ ਮੂਲ ਡਾਲ ਧਰੰਮੈ॥ (13-18-2) ਬਿਰਖ ਅਕਾਰ ਬਿਥਾਰ ਕਰ ਬਹੁ ਜਟਾ ਪਲੰਮੈ॥ (13-18-3) ਜਟਾ ਲਟਾ ਮਿਲ ਧਰਤਿ ਵਿਚ ਜੋਇ ਮੂਲ ਅਗੰਮੈ॥ (13-18-4) ਛਾਂਵ ਘਣੀ ਪੱਤ ਸੋਹਣੇ ਫਲ ਲਖ ਲਖੰਮੈ॥ (13-18-5) ਫਲ ਫਲ ਅੰਦਰ ਬੀਜ ਬਹੁ ਗੁਰਸਿਕ ਮਰੰਮੈ॥ (13-18-6)

ਇਕ ਸਿਖ ਦੁਇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੰਜੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ॥ (13-19-1) ਨਉ ਅੰਗ ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਸੁੰਨ ਅਵਤਾਰ ਮਹੇਸ਼ੁਰ॥ (13-19-2) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਅਸੰਖ ਸੰਖ ਮੁਕਤੇ ਮੁਕਤੇਸ਼ੁਰ॥ (13-19-3) ਨਗਰ ਨਗਰ ਸੈ ਸਹੰਸ ਸਿਖ ਦੇਸ ਦੇਸ ਲਖੇਸ਼ੁਰ॥ (13-19-4) ਇਕਦੂੰ ਬਿਰਖਹੁੰ ਲਖ ਫਲ ਫਲ ਬੀਅ ਲੁਮੇਸ਼ੁਰ॥ (13-19-5) ਭੋਗ ਭੁਗਤ ਰਾਜੇਸੂਰਾ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗੇਸ਼ੁਰ॥ (13-19-6)

ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਵਨਜਾਰੇ ਸ਼ਾਹੈ॥ (13-20-1) ਸਉਦਾ ਇਕਤ ਹੱਟ ਹੈ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿਸਾਹੈ॥ (13-20-2) ਕੋਈ ਵੇਚੈ ਕਉਡੀਆਂ ਕੋ ਦੰਮ ਉਗਾਹੈ॥ (13-20-3) ਕੋਈ ਰੁਪੱਯੇ ਵਿਕਨੇ ਸੁਨਈਯੇ ਕੋ ਡਾਹੈ॥ (13-20-4) ਕੋਈ ਰਤਨ ਵਣੰਜਦਾ ਕਰ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹੈ॥ (13-20-5) ਵਣਜ ਸਪੱਤਾ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵੇਸਾਹੁ ਨਿਬਾਹੈ ॥੨੦॥ (13-20-6)

ਸਉਦਾ ਇਕਤ ਹੱਟ ਹੈ ਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ॥ (13-21-1) ਅਉਗੁਣ ਲੈ ਗੁਣ ਵਿੱਕਣੇ ਵਚਨੇ ਦਾ ਸੂਰਾ॥ (13-21-2) ਸਫਲ ਕਰੇ ਸਿੰਮਲ ਬਿਰਖ ਸੋਵਰਨ ਮਨੂਰਾ॥ (13-21-3) ਵਾਸ ਸੁਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਕਾਉਂ ਹੰਸ ਨ ਊਰਾ॥ (13-21-4) ਘੁਘੂ ਸੁਝ ਸੁਝਾਇੰਦਾ ਸੰਤ ਮੋਤੀ ਚੂਰਾ॥ (13-21-5) ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ਰਾ ॥੨੧॥ (13-21-6)

ਲਖ ਉਪਮਾਂ ਉਪਮਾਂ ਕਰੈ ਉਪਮਾਂ ਨ ਵਖਾਣੈ॥ (13-22-1) ਲਖ ਮਹਿਮਾਂ ਮਹਿਮਾਂ ਕਰੈ ਮਹਿਮਾਂ ਹੈਰਾਣੈ॥ (13-22-2) ਲਖ ਮਹਾਤਮ ਮਹਾਤਮਾ ਨ ਮਹਾਤਮ ਜਾਣੈ॥ (13-22-3) ਖ ਉਸਤਤ ਉਸਤਤ ਕਰੈ ਉਸਤਤ ਨ ਸਿਵਾਣੈ॥ (13-22-4) ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਹੈ ਮੈਂ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੈ ॥੨੨॥ (13-22-5)

ਲਖ ਮਤਿ ਲਖ ਬੁਧ ਸੁਧ ਲਖ ਲਖ ਚਤੁਰਾਈ॥ (13-23-1) ਲਖ ਲਖ ਉਕਤ ਸਿਆਣਪਾਂ ਲਖ ਸੂਰਤ ਸਮਾਈ॥ (13-23-2) ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਲਖ ਸਿਮਰਣ ਰਾਈ॥ (13-23-3) ਲਖ ਵਿਦਜਾ ਲਖ ਇਸਟ ਜਪ ਤੰਤ ਮੰਤ ਕਮਾਈ॥ (13-23-4) ਲਖ ਭੁਗਤ ਲਖ ਲਖ ਭਗਤ ਲਖ ਮੁਕਤ ਮਿਲਾਈ॥ (13-23-5) ਜਿਉਂ ਤਾਰੇ ਦਿਹੁ ਉੱਗਵੈ ਆਨ੍ਹੇਰ ਗਵਾਈ॥ (13-23-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਗਮ ਹੈ ਹੋਇ ਪਿਰਮ ਸਖਾਈ ॥੨੩॥ (13-23-7)

ਲਖ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਹੋਇ ਅਚਰਜ ਹੈਰਾਣਾ॥ (13-24-1) ਵਿਸਮ ਹੋਇ ਵਿਸਮਾਦ ਲਖ ਲਖ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ॥ (13-24-2) ਲਖ ਅਦਭੁਤ ਪਰਮਦ ਭੁਤੀ ਪਰਮਟ ਭੁਤ ਭਾਣਾ॥ (13-24-3) ਅਵਗਤਿ ਗਤਿ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਅਪਰੰਪਰ ਬਾਣਾ॥ (13-24-4) ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਜਪਾ ਜਪਣ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਵਖਾਣਾ॥ (13-24-5) ਆਦਿ ਪੂਰਖ ਆਦੇਸ ਹੈ ਕੁਦਰਤਿ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੨੪॥ (13-24-6)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ॥ (13-25-1) ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਅੰਗ ਤੇ ਸਚ ਸ਼ਬਦ ਸਮੇਉ॥ (13-25-2) ਅਮਰਾ ਪਦ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦਹੁੰ ਅਤਿ ਅਲਖ ਅਭੇਉ॥ (13-25-3) ਗੁਰ ਅਮਰਹੁੰ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸ ਗਤਿ ਅਛਲ ਛਲੇਉ॥ (13-25-4) ਰਾਮਦਾਸ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਅਬਿਚਲ ਅਰਖੇਉ॥ (13-25-5) ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰੁ ਕਾਰਣ ਕਰਣੇਉ ॥੨੫॥੧੩॥ (13-25-6)

```
Vaar 14
ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (14-1-1)
ਸਤਿਗਰ ਸਚਾ ਨਾਉਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣੀਐ॥ (14-1-2)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਨਾੳਂ ਸ਼ਬਦ ਵਖਾਣੀਐ॥ (14-1-3)
ਦਰਗਹ ਸਚ ਨਿਆੳਂ ਜਲ ਦਧ ਛਾਣੀਐ॥ (14-1-4)
ਗਰ ਸਰਣੀ ਅਸਰਾੳ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀਐ॥ (14-1-5)
ਸ਼ਬਦ ਸਰਤਿ ਸਣ ਜਾੳ ਅੰਦਰ ਆਣੀਐ॥ (14-1-6)
ਤਿਸ ਕਰਬਾਨੀ ਜਾੳਂ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀਐ ੧॥ (14-1-7)
ਚਾਰ ਵਰਨ ਗਰ ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਆਵਣਾ॥ (14-2-1)
ਗਰਮਖ ਮਾਰਗ ਵਿਖ ਅੰਤ ਨ ਪਾਵਣਾ॥ (14-2-2)
ਤਲ ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਇਖ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਣਾ॥ (14-2-3)
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਭਿਖ ਭਿਖਾਰੀ ਪਾਵਣਾ॥ (14-2-4)
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਲਿਖ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵਣਾ॥ (14-2-5)
ਸੁਝਨਿ ਭੂਹ ਭਵਿਖ ਨ ਆਪ ਜਣਾਵਣਾ ॥२॥ (14-2-6)
ਆਦਿ ਪਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (14-3-1)
ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਅਵੇਸ਼ ਅਘਤ ਘਤਾਇਆ॥ (14-3-2)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਰਵੇਸ਼ ਅਪਿਓ ਪੀਆਇਆ॥ (14-3-3)
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ॥ (14-3-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਭੂਪਤਿ ਭੇਸ ਨ ਵਿਆਪੈ ਮਾਇਆ॥ (14-3-5)
ਬੂਹਮੇ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਨ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇਆ ॥੩॥ (14-3-6)
ਬਿਸ਼ਨੂ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਨਾਵ ਗਣਾਇਆ॥ (14-4-1)
ਕਰ ਕਰ ਅਸਰ ਸੰਘਾਰ ਵਾਦ ਵਧਾਇਆ॥ (14-4-2)
ਬੂਹਮੈ ਵੇਦ ਵੀਚਾਰ ਆਖ ਸਣਾਇਆ॥ (14-4-3)
ਮਨ ਅੰਦਰ ਅਹੰਕਾਰ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ॥ (14-4-4)
ਮਹਾਂਦਿੳ ਲਾਇ ਤਾਰ ਤਾਮਸ ਤਾਇਆ॥ (14-4-5)
ਨਾਰਦ ਮਨ ਅਖਾਇ ਗਲ ਸਣਿਆਇਆ ॥৪॥ (14-4-6)
ਲਾਇ ਤਬਾਰੀ ਖਾਇ ਚਗਲ ਸਦਾਇਆ॥ (14-5-1)
ਸਨਕਾਦਿਕ ਦਰ ਜਾਇ ਤਾਮਸ ਆਇਆ॥ (14-5-2)
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਕਰਾਇ ਜਨਮ ਗਲਾਇਆ॥ (14-5-3)
ਜਿਨ ਸੁਖ ਜਣਿਆ ਮਾਇ ਦੁਖ ਸਹਾਇਆ॥ (14-5-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਖਾਇ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ ॥੫॥ (14-5-5)
ਧਰਤੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਚਰਨ ਚਿਤ ਲਾਇਆ॥ (14-6-1)
ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਸ ਭੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ॥ (14-6-2)
```

```
ਚਰਣ ਰੇਣ ਤੇਹ ਲੋਇ ਇਛ ਇਛਆਇਆ॥ (14-6-3)
ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਸਮੋਇ ਸੰਤੋਖ ਸਮਾਇਆ॥ (14-6-4)
ਜੀਵਣ ਜਗਤ ਪਰੋਇ ਰਿਜ਼ਕ ਪਜਾਇਆ॥ (14-6-5)
ਮੰਨੈ ਹਕਮ ਰਜਾਇ ਗਰਮਖਿ ਜਾਇਆ ॥੬॥ (14-6-6)
ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਧਰਤਿ ਵਿਚ ਪਾਣੀਐ॥ (14-7-1)
ਨੀਚਹੰ ਨੀਚ ਨਹਿਚ ਨਿਰਮਲ ਜਾਣੀਐ॥ (14-7-2)
ਸਹਿੰਦਾ ਬਾਹਲੀ ਖਿਚ ਨਿਵੈ ਨਵਾਣੀਐ॥ (14-7-3)
ਮਨਮੇਲੀ ਘਲਘਿਚ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣੀਐ॥ (14-7-4)
ਵਿਚਰੇ ਨਾਹਿ ਵਰਿਚ ਦਰ ਪਰਵਾਣੀਐ॥ (14-7-5)
ਪਰੳਪਕਾਰ ਸਰਿਚ ਭਗਤਿ ਨੀਸਾਣੀਐ ॥੭॥ (14-7-6)
ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਖ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ॥ (14-8-1)
ਆਪ ਸਹੰਦੇ ਦਖ ਜਗ ਵਰਸਾਇਆ॥ (14-8-2)
ਫਲ ਦੇ ਲਾਹਨ ਭਖ ਵਟ ਵਗਾਇਆ॥ (14-8-3)
ਛਾਂਵ ਘਣੀ ਬਹ ਸਖ ਮਨ ਪਰਚਾਇਆ॥ (14-8-4)
ਵਢਨ ਆਇ ਮਨਖ ਆਪ ਤਛਾਇਆ॥ (14-8-5)
ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਸਨਮਖ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥੮॥ (14-8-6)
ਰੁਖਹੁੰ ਘਰ ਛਾਵਾਇ ਥੰਮ ਥੰਮ੍ਹਾਇਆ॥ (14-9-1)
ਸਿਰ ਕਰਵਤ ਧਰਾਇ ਦੇੜ ਘੜਾਇਆ॥ (14-9-2)
ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਜੜਾਇ ਪੂਰ ਤਰਾਇਆ॥ (14-9-3)
ਲਖ ਲਹਿਰ ਦਰੀਆਇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇਆ॥ (14-9-4)
ਗਰ ਸਿਖਾਂ ਭੈ ਭਾਇ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ॥ (14-9-5)
ਇਕਸ ਪਿਛੈ ਲਾਇ ਲਖ ਛੜਾਇਆ ॥੯॥ (14-9-6)
ਘਾਣੀ ਤਿਲ ਪੀੜਾਇ ਤੇਲ ਕਢਾਇਆ॥ (14-10-1)
ਦੀਵਾ ਤੇਲ ਜਲਾਇ ਅਨੁੇਰ ਗਵਾਇਆ॥ (14-10-2)
ਮਸ ਮਸਵਾਣੀ ਪਾਇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਾਇਆ॥ (14-10-3)
ਸੁਣ ਸਿਖ ਲਿਖ ਲਿਖਾਇ ਅਲੇਖ ਸੁਣਾਇਆ॥ (14-10-4)
ਗਰਮਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ॥ (14-10-5)
ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਲਿਵਲਾਇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੦॥ (14-10-6)
ਦਧ ਦੇਇ ਖੜ ਖਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ॥ (14-11-1)
ਦਧਹੰ ਦਹੀਂ ਜਮਾਇ ਘਿੳ ਨਿਪਜਾਇਆ॥ (14-11-2)
ਗੋਹਾ ਮੁਤ ਲਿੰਬਾਇ ਪੂਜ ਕਰਾਇਆ॥ (14-11-3)
ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਇ ਕੁਚੀਲ ਕਰਾਇਆ॥ (14-11-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਚਲ ਜਾਇ ਸਤਿਗਰ ਧਿਆਇਆ॥ (14-11-5)
ਸਫਲ ਜਨਮ ਜਗ ਆਇ ਸਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥੧੧॥ (14-11-6)
```

```
ਦਖ ਸਹੈ ਕਾਪਾਹਿ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ॥ (14-12-1)
ਵੇਲਣ ਵੇਲ ਵਲਾਇ ਤੰਬ ਤੰਬਾਇਆ॥ (14-12-2)
ਪਿੰਞਨ ਪਿੰਞ ਫਿਰਾਇ ਸਤ ਕਤਾਇਆ॥ (14-12-3)
ਨਲ ਜਿਲਾਹੇ ਵਾਹਿ ਚੀਰ ਵਣਾਇਆ॥ (14-12-4)
ਖੁੰਬ ਚੜ੍ਹਾਇਨਿ ਬਾਹਿ ਨੀਰਿ ਧੁਵਾਇਆ॥ (14-12-5)
ਪੈਨ੍ਹਿ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸਭਾ ਸਹਾਇਆ॥੧੨॥ (14-12-6)
ਜਾਣ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗ ਆਪ ਪੀਹਾਇਆ॥ (14-13-1)
ਕਦੈ ਨ ਛਡੇ ਸੰਗ ਬਣਤ ਬਣਾਇਆ॥ (14-13-2)
ਕਟ ਕਮਾਦ ਨਿਸੰਗ ਆਪ ਪੀੜਾਇਆ॥ (14-13-3)
ਕਰੈ ਨ ਮਨਰਸ ਭੰਗ ਅਮਿੳ ਚਆਇਆ॥ (14-13-4)
ਗੜ ਸ਼ਕਰ ਖੰਡ ਅਚੰਗ ਭੋਗ ਭਗਾਇਆ॥ (14-13-5)
ਸਾਧ ਨ ਮੋੜਨ ਅੰਗ ਜਗ ਪਰਚਾਇਆ ॥੧੩॥ (14-13-6)
ਲੋਹਾ ਅਹਿਰਣ ਪਾਇ ਤਾਵਣ ਤਾਇਆ॥ (14-14-1)
ਘਣ ਅਹਿਰਣ ਹਣਵਾਇ ਦਖ ਸਹਾਇਆ॥ (14-14-2)
ਆਰਸੀਆਂ ਘੜਵਾਇ ਮਲ ਕਰਾਇਆ॥ (14-14-3)
ਖਹਰੀ ਸਾਣ ਦਰਾਇ ਅੰਗ ਹਛਾਇਆ॥ (14-14-4)
ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰਖਾਇ ਸਿਕਲ ਕਰਾਇਆ॥ (14-14-5)
ਗਰਮਖ ਆਪਿ ਗਵਾਇ ਆਪ ਦਿਖਾਇਆ॥੧੪॥ (14-14-6)
ਚੰਗਾ ਰਕ ਵਢਾਇ ਰਬਾਬ ਘੜਾਇਆ॥ (14-15-1)
ਛੇਲੀ ਹੋਇ ਕਹਾਇ ਮਾਸ ਵੰਡਾਇਆ॥ (14-15-2)
ਆਂਦਹ ਤਾਰ ਬਣਾਇ ਚੰਮ ਮੜਾਇਆ॥ (14-15-3)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਆਇ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆ॥ (14-15-4)
ਰਾਗ ਰੰਗ ੳਪਜਾਇ ਸ਼ਬਦ ਸਣਾਇਆ॥ (14-15-5)
ਸਤਿਗਰ ਪਰਖ ਧਿਆਇ ਸਹਜ ਸਮਾਇਆ ॥੧੫॥ (14-15-6)
ਚੰਨਣ ਰੁਖ ਉਪਾਇ ਵਣ ਖੰਡ ਚਖਿਆ॥ (14-16-1)
ਪਵਣ ਗਵਣ ਕਰਜਾਇ ਅਲਖ ਨ ਲਖਿਆ॥ (14–16–2)
ਵਾਸ ਬਿਰਖ ਬਹਾਇ ਸਚ ਪਰਖਿਆ॥ (14-16-3)
ਸਭੇ ਵਰਨ ਗਵਾਇ ਭਖ ਅਭਖਿਆ॥ (14-16-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭੈ ਭਾਇ ਅਮਿਓ ਪੀ ਚਖਿਆ॥ (14-16-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਤਖਿਆ ॥੧੬॥ (14-16-6)
ਗਰ ਸਿਖਾਂ ਗਰ ਸਿਖ ਸੇਵ ਕਮਾਵਣੀ॥ (14-17-1)
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਭਿਖ ਫਕੀਰਾਂ ਪਾਵਣੀ॥ (14-17-2)
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਲਖ ਬਾਣੀ ਗਾਵਣੀ॥ (14-17-3)
ਭਾਇ ਭਗਤ ਰਸ ਬਿਖ ਅਮਿੳ ਚਆਵਣੀ॥ (14-17-4)
ਤੁਲ ਨ ਭੂਤਭਵਿਖ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਵਣੀ॥ (14-17-5)
```

```
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਵਿਖ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਣੀ॥੧੭॥ (14-17-6)
ਇੰਦੂ ਪਰੀ ਲਖ ਰਾਜ ਨੀਰ ਭਰਾਵਣੀ॥ (14-18-1)
ਲਖ ਸਰਗ ਸਿਰਤਾਜ ਗਲਾ ਪੀਹਾਵਣੀ॥ (14-18-2)
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਲਖ ਸਾਜ ਚਲ ਝਕਾਵਣੀ॥ (14-18-3)
ਸਾਧ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਗਰੀਬੀ ਆਵਣੀ॥ (14-18-4)
ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਅਗਾਜਬਾਣੀ ਗਾਵਣੀ ॥੧੮॥ (14-18-5)
ਹੋਮ ਜਗ ਲਖ ਭੋਗ ਚਣੇ ਚਬਾਵਣੀ॥ (14-19-1)
ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਪੁਰ ਧੁਹਾਵਣੀ॥ (14-19-2)
ਗ੍ਰਾਨ ਧੁਤਾਨ ਲਖ ਜੋਗ ਸ਼ਬਦ ਸਹਾਵਣੀ॥ (14-19-3)
ਰਹੈ ਨ ਸਹਸਾ ਸੋਗ ਝਾਤੀ ਪਾਵਣੀ॥ (14-19-4)
ਭੳਜਲ ਵਿਚ ਅਰੋਗ ਨ ਲਹਿਰ ਡਰਾਵਣੀ॥ (14-19-5)
ਲੰਘ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਗਰਮਤਿ ਆਵਣੀ ॥੧੯॥ (14-19-6)
ਧਰਤੀ ਬੀੳ ਬੀਜਾਇ ਸਹਸ ਫਲਾਇਆ॥ (14-20-1)
ਗਰਸਿਖ ਮਖ ਪਵਾਇ ਨ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇਆ॥ (14-20-2)
ਧਰਤੀ ਦੇਇ ਫਲਾਇ ਜੋਈ ਫਲ ਪਾਇਆ॥ (14-20-3)
ਗਰਸਿਖ ਮਖ ਸਮਾਇ ਸਭ ਫਲ ਲਾਇਆ॥ (14-20-4)
ਬੀਜੇ ਬਾਝ ਨ ਖਾਇ ਨ ਧਰਤਿ ਜਮਾਇਆ॥ (14-20-5)
ਗਰਮਖ ਚਿਤ ਵਸਾਇ ਇਛ ਪਜਾਇਆ ॥२०॥१८॥ (14-20-6)
```

Vaar 15

96 ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ॥ (15-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੂੜੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੁਨੀਆਵੇ॥ (15-1-2) ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਹੈ ਹੋਇ ਨਉਂ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਨਿਥਾਵੇ॥ (15-1-3) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਹੋਰ ਦਾਤੇ ਫਿਰਦੇ ਪਾਛਾਵੇ॥ (15-1-4) ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਨ ਨਾਵ੍ਹਨ ਨਾਵੇ॥ (15-1-5) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹ ਹੈ ਹੋਰ ਸ਼ਾਹ ਵੇਸਾਹ ਉਚਾਵੇ॥ (15-1-6) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਵੈਦ ਹੈ ਹੋਰ ਵੈਦ ਸਭ ਕੈਦ ਕੁੜਾਵੇ॥ (15-1-7) ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਨਿਗੋਸਾਵੇ॥ ੧॥ (15-1-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਰਥ ਜਾਣੀਐ ਅਠਿਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸਰਣੀ ਆਏ॥ (15-2-1) ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਉ ਅਭੇਉ ਹੈ ਹੋਰ ਦੇਵ ਗੁਰ ਸੇਵ ਤਰਾਏ॥ (15-2-2) ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਸ ਪਰਸਿਐ ਲਖ ਪਾਰਸ ਪਾਖਾਕ ਸੁਹਾਏ॥ (15-2-3) ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਰਜਾਤ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਸਫਲ ਧਿਆਏ॥ (15-2-4) ਸੁਖਸਾਗਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਖ ਹੈ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਸਿਖ ਸੁਣਾਏ॥ (15-2-5) ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਅਚਿੰਤ ਕਰਾਏ॥ (15-2-6) ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥੨॥ (15-2-7)

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਉਤਮ ਜੂਨਿ ਸੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ॥ (15-3-1) ਅਖੀਂ ਦੇਖੈ ਨਦਰ ਕਰ ਜਿਹਬਾ ਬੋਲੈ ਬਚਨ ਬਿਦੇਹੀ॥ (15-3-2) ਕੰਨੀ ਸੁਣਦਾ ਸੁਰਤਿ ਕਰ ਵਾਸ ਲਏ ਕਰ ਨਕ ਸਨੇਹੀ॥ (15-3-3) ਹਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਣੀ ਪੈਰੀਂ ਚਲਨ ਜੋਤਿ ਇਵੇਹੀ॥ (15-3-4) ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਤਿ ਮਤਿ ਕਿਨੇਹੀ॥ (15-3-5) ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਵਿਸਾਰਕੈ ਮਾਣਸ ਦੀ ਮਨ ਆਸ ਧਰੇਹੀ॥ (15-3-6) ਪਸੁ ਪਰੇਤਹੁੰ ਬੁਰੀ ਬੁਰੇਹੀ॥ (15-3-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਛਡ ਕੈ ਮਨਮੁਖ ਹੋਇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬੰਦਾ॥ (15-4-1) ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੋਇਕੈ ਨਿਤ ਉਠ ਜਾਇ ਸਲਾਮ ਕਰੰਦਾ॥ (15-4-2) ਅੱਠ ਪਹਿਰ ਹਥ ਜੋੜਕੈ ਹੋਇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਖੜਾ ਰਹੰਦਾ॥ (15-4-3) ਨੀਂਦ ਨ ਭੁਖ ਨ ਸੁਖ ਤਿਸ ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰਹੈ ਡਰੰਦਾ॥ (15-4-4) ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਧੁਪ ਛਾਉਂ ਸਿਰ ਉਤੇ ਝਲ ਦੁਖ ਸਹੰਦਾ॥ (15-4-5) ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਸਾਰ ਵੇਖ ਰਣ ਵਿਚ ਘਾਇਲ ਹੋਇ ਮਰੰਦਾ॥ (15-4-6) ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਜੂਨਿ ਭਵੰਦਾ ॥8॥ (15-4-7)

ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਨ ਸੇਵਈ ਹੋਇ ਅਨਾਥ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਚੇਲੇ॥ (15-5-1) ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਬਿਭੂਤਿ ਲਾਇ ਖਿੰਥਾ ਖੱਪਰ ਡੰਡਾ ਹੇਲੇ॥ (15-5-2) ਘਰ ਘਰ ਟੁਕਰ ਮੰਗਦੇ ਸਿੰਙੀ ਨਾਦ ਵਜਾਇਨਿ ਭੇਲੇ॥ (15-5-3) ਭੁਗਤਿ ਪਿਆਲਾ ਵੰਡੀਐ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸ਼ਿਵਰਾਤੀ ਮੇਲੇ॥ (15-5-4) ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਇੰਦੇ ਬਾਹਰ ਵਾਟੀ ਖਰੇ ਦੁਹੇਲੇ॥ (15-5-5) ਵਿਣ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨ ਸਿਝਨੀ ਬਾਜੀਗਰ ਕਰ ਬਾਜੀ ਖੇਲੇ॥ (15-5-6) ਅੰਨ੍ਹੈ ਅੰਨ੍ਹਾ ਖੂਹੇ ਠੇਲੇ ॥੫॥ (15-5-7)

ਸਚ ਦਾਤਾਰ ਵਿਸਾਰ ਕੈ ਮੰਗਤਿਆਂ ਨੋਂ ਮੰਗਣ ਜਾਹੀਂ॥ (15-6-1) ਢਾਢੀ ਵਾਰਾਂ ਗਾਂਵਦੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਸਾਲਾਹੀਂ॥ (15-6-2) ਨਾਈ ਗਾਵਨ ਸਦੜੇ ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਮੁਏ ਬਦਰਾਹੀਂ॥ (15-6-3) ਪੜਦੇ ਭਟ ਕਿਬਤ ਕਰ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਮੁਖਹੁੰ ਆਲਾਹੀਂ॥ (15-6-4) ਹੋਇ ਅਸਰੀਤ ਪਰੋਹਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰੀਤੈ ਵਿਰਤਿ ਮੰਗਾਹੀਂ॥ (15-6-5) ਛੁਰੀਆਂ ਮਾਰਨ ਪੰਖੀਏ ਹਟ ਹਟ ਮੰਗਦੇ ਭਿਖ ਭਵਾਹੀਂ॥ (15-6-6) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਰੋਵਣ ਧਾਹੀਂ॥ (15-6-7)

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨ ਚੇਤਿਓ ਕੀਤੇ ਨੋਂਕਰਤਾ ਕਰ ਜਾਣੈ॥ (15-7-1) ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰ ਪੁਤ ਪੌਤੇ ਪਿਉ ਦਾਦ ਵਖਾਣੈ॥ (15-7-2) ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਮਾਣ ਕਰ ਤੁਸਨਿ ਰੁਸਨਿ ਸਾਕ ਬਬਾਣੈ॥ (15-7-3) ਸੀਹਰੁ ਪੀਹਰੁ ਨਾਨਕੇ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਧਿੜਾਣੈ॥ (15-7-4) ਚਜ ਅਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ਵਿਚ ਪੰਚਾ ਅੰਦਰ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੈ॥ (15-7-5) ਅੰਤ ਕਾਲ ਜਮ ਜਾਲ ਵਿਚ ਸਾਥੀ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ਸਿਵਾਣੈ॥ (15-7-6) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਜਾਇ ਸਮਾਣੇ॥ 2॥ (15-7-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਾਹ ਅਥਾਹ ਛਡ ਕੂੜੇ ਸ਼ਾਹ ਕੂੜੇ ਵਣਜਾਰੇ॥ (15-8-1) ਸਉਦਾਗਰ ਸਉਦਾਗਰੀ ਘੋੜੇ ਵਣਜ ਕਰਨ ਅਤਿ ਭਾਰੇ॥ (15-8-2) ਰਤਨਾਂ ਪਰਖ ਜਵਾਹਰੀ ਹੀਰੇ ਮਾਨਕ ਵਣਜ ਪਸਾਰੇ॥ (15-8-3) ਹੋਇ ਸਰਾਫ ਬਜਾਜ਼ ਬਹੁ ਸੁਇਨਾਂ ਰੁਪਾ ਕਪੜ ਭਾਰੇ॥ (15-8-4) ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣ ਕਰ ਬੀਜ ਲੁਣਨ ਬੋਹਲ ਵਿਸਥਾਰੇ॥ (15-8-5) ਲਾਹਾ ਤੋਟਾ ਵਰ ਸਰਾਪ ਕਰ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਵਿਚਾਰੇ॥ (15-8-6) ਗੁਰਪੂਰੇ ਵਿਣ ਦੁਕ ਸੈਂਸਾਰੇ॥ ੮॥ (15-8-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਵੈਦ ਨ ਸੇਵਿਓ ਰੋਗੀ ਵੈਦ ਨ ਰੋਗ ਮਿਟਾਵੈ॥ (15-9-1) ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਲੋਭ ਮੋਹ ਦੁਬਿਧਾ ਕਰ ਕਰ ਧ੍ਰੋਹ ਵਧਾਵੈ॥ (15-9-2) ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਵਿਚ ਮਰ ਮਰ ਜੰਮੈ ਦੁਖ ਵਿਹਾਵੈ॥ (15-9-3) ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਪਾਰ ਨ ਪਾਵੈ॥ (15-9-4) ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮੋਹਣੀ ਤਾਮਸ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ॥ (15-9-5) ਬਲਦੀ ਅੰਦਰ ਤੇਲ ਪਾਇ ਕਿਉਂ ਮਨ ਮੂਰਖ ਅੱਗ ਬੁਝਾਵੈ॥ (15-9-6) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਕਉਣ ਛਡਾਵੈ॥੯॥ (15-9-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਰਥ ਛਡਕੈ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਵਣ ਜਾਹੀਂ॥ (15-10-1) ਬਗਲ ਸਮਾਧ ਲਗਾਇਕੇ ਜਿਉਂ ਜਲ ਜੰਤਾਂ ਘੁਟ ਘੁਟ ਖਾਹੀਂ॥ (15-10-2) ਹਸਤੀ ਨੀਰ ਨਵਾਲੀਅਨਿ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਖੇਹ ਉਡਾਹੀਂ॥ (15-10-3) ਨਦੀ ਨ ਡੂਬੈ ਤੁੰਬੜੀ ਤੀਰਥ ਵਿਸ ਨਿਵਾਰੈ ਨਾਹੀਂ॥ (15-10-4)

ਪੱਥਰ ਨੀਰ ਪਖਾਲੀਐ ਚਿੱਤ ਕਠੋਰ ਨ ਭਿਜੈ ਕਾਹੀਂ॥ (15-10-5) ਮਨਮੁਖ ਭਰਮ ਨ ਉਤਰੈ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਇ ਭਵਾਹੀਂ॥ (15-10-6) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਪਾਰ ਨ ਪਾਹੀਂ ॥੧੦॥ (15-10-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਸ ਪਰਹਰੈ ਪੱਥਰ ਪਾਰਸ ਢੂੰਢਣ ਜਾਏ॥ (15-11-1) ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰ ਲੁਕਦਾ ਫਿਰੇ ਨ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਏ॥ (15-11-2) ਲੈ ਵਣਵਾਸ ਉਦਾਸ ਹੋਇ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਏ॥ (15-11-3) ਹਥੀਂ ਕਾਲਖ ਛੁਥਿਆਂ ਅੰਦਰ ਕਾਲਖ ਲੌਭ ਲੁਭਾਏ॥ (15-11-4) ਰਾਜ ਦੰਡ ਜਿਮ ਪਕੜਿਆ ਜਮਪੁਰ ਭੀ ਜਮ ਦੰਡ ਸਹਾਏ॥ (15-11-5) ਮਨਮੁਖ ਜਨਮ ਅਕਾਰਥਾ ਦੁਜੈ ਭਾਇ ਕੁਦਾਇ ਹਰਾਏ॥ (15-11-6) ਗੁਰੁ ਪੂਰੈ ਵਿਣ ਭਰਮ ਨ ਜਾਏ॥ (99॥ (15-11-7)

ਪਾਰਜਾਤ ਗੁਰ ਛਡਕੇ ਮੰਗਨ ਕਲਪਤਰੋਂ ਫਲ ਕਚੇ॥ (15-12-1) ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਸੁਰਗਸਣ ਆਵਾਗਵਣ ਭਵਣ ਵਿਚ ਪਚੇ॥ (15-12-2) ਮਰਦੇ ਕਰ ਕਰ ਕਾਮਨਾਂ ਦਿੱਤ ਭਗਤ ਵਿਚ ਰਚ ਵਿਰੱਚੇ॥ (15-12-3) ਤਾਰੇ ਹੋਇ ਅਗਾਸ਼ ਛੜ੍ਹ ਓੜਕ ਤੁਟ ਤੁਟ ਥਾਂ ਨ ਹਲੱਚੇ॥ (15-12-4) ਮਾਂ ਪਿਓ ਹੋਇ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਦੇ ਹੋਇ ਬੱਚੇ॥ (15-12-5) ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਬੀਉ ਬੀਜਦੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅੰਦਰ ਚਹਮੱਚੇ॥ (15-12-6) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਹਰਿ ਨ ਪਰੱਚੇ॥ (2-12-7)

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਦੁਖ ਛਡਕੈ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ॥ (15-13-1) ਲਹਿਰੀ ਨਾਲ ਪਛਾੜੀਅਨਿ ਹਉਮੈ ਅਗਨੀ ਅੰਦਰ ਲੂਸੈ॥ (15-13-2) ਜਮ ਦਰ ਬੱਧੇ ਮਾਰੀਅਨਿ ਜਮ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਧੂਸੇ॥ (15-13-3) ਗੋਇਲ ਵਾਸਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਨਾਉਂ ਧਰਾਇਨ ਈਸੇ ਮੂਸੇ॥ (15-13-4) ਘਟ ਨ ਖੋਇ ਅਖਾਇੰਦਾ ਆਪੋ ਧਾਪੀ ਹੈਰ ਤ ਹੂਸੇ॥ (15-13-5) ਸਾਇਰ ਦੇ ਮਰ ਜੀਵੜੇ ਕਰਨ ਮਜੂਰੀ ਖੇਚਲ ਖੂਸੇ॥ (15-13-6) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਡਾਂਗ ਡੰਗੂਸੇ ॥੧੩॥ (15-13-7)

ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਗੁਰੂ ਛਡ ਕੈ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਚਿੰਤਾ ਨ ਗਵਾਏ॥ (15-14-1) ਚਿਤਵਣੀਆਂ ਲਖ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨ ਬੁਝਾਏ॥ (15-14-2) ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਅਗਲਾ ਮਾਣਕ ਮੌਤੀ ਅੰਗ ਹੰਢਾਏ॥ (15-14-3) ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਪਹਿਨ ਕੈ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮਹ ਮਹਕਾਏ॥ (15-14-4) ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਪਾਖਰੇ ਮਹਲ ਬਗੀਚੇ ਸੁਫਲ ਫਲਾਏ॥ (15-14-5) ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ਸੇਜ ਸੁਖ ਮਾਯਾ ਮੌਹ ਧੋਹ ਲਪਟਾਏ॥ (15-14-6) ਬਲਦੀ ਅੰਦਰ ਤੇਲ ਜਿਉਂ ਆਸ ਮਨਸਾ ਦੁਖ ਵਿਹਾਏ॥ (15-14-7) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਜਮ ਪੁਰ ਜਾਏ॥ (8॥ (15-14-8)

ਲਖ ਤੀਰਥ ਲਖ ਦੇਵਤੇ ਪਾਰਸ ਲਖ ਰਸਾਇਣ ਜਾਣੈ॥ (15-15-1) ਲਖ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਪਾਰਜਾਤ ਕਾਮਧੇਨ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਣੈ॥ (15-15-2) ਰਤਨਾਂ ਸਣ ਸਾਇਰ ਘਣੇ ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਸੋਭਾ ਸੁਲਤਾਣੈ॥ (15-15-3) ਲਖ ਪਦਾਰਥ ਲਖ ਫਲ ਲਖ ਨਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਫੁਰਮਾਣੈ॥ (15-15-4) ਲਖ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿ ਸ਼ਾਹ ਲਖ ਲਖ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸੁਹਾਣੈ॥ (15-15-5) ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ ਦਾਤੈ ਕਉਣ ਸੁਮਾਰ ਵਖਾਣੈ॥ (15-15-6) ਕੁਦਰਤ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ॥ (15-15-7)

ਰਤਨਾਂ ਦੇਖੈ ਸਭ ਕੋ ਰਤਨ ਪਾਰਖੂ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ॥ (15-16-1) ਰਾਗ ਨਾਦ ਸਭ ਕੋ ਸੁਣੈ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਮਝੈ ਵਿਰਲੋਈ॥ (15-16-2) ਗੁਰਸਿਖ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਮਾਲ ਪਰੋਈ॥ (15-16-3) ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲ ਪਰਚਾ ਹੋਈ॥ (15-16-4) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ਸਿਵਾਣੇ ਸੋਈ॥ (15-16-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜ ਘਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਜਾਣ ਜਾਣੋਈ॥ (15-16-6) ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਹੋਈ॥ (15-16-7)

ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਅਮੋਲ ਹੈ ਹੋਇ ਅਮੋਲਿ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਾਏ॥ (15-17-1) ਅਖੀਂ ਦੁਇ ਨਿਰਮੋਲਕਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ ਧ੍ਰਾਨ ਲਿਵਲਾਏ॥ (15-17-2) ਮਸਤਕ ਸੀਸ ਅਮੋਲ ਹੈ ਚਰਣ ਸਰਣ ਗੁਰੁ ਧੂੜ ਸੁਹਾਏ॥ (15-17-3) ਜਿਹਬਾ ਸ੍ਵਣ ਅਮੋਲਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਣ ਸਮਝ ਸੁਣਾਏ॥ (15-17-4) ਹਸਤ ਚਰਨ ਨਿਰਮੋਲਕਾ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਸੇਵ ਕਮਾਏ॥ (15-17-5) ਗੁਰਮੁਖ ਰਿਦਾ ਅਮੋਲ ਹੈ ਅੰਦਰ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸਾਏ॥ (15-17-6) ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੈ ਤੋਲ ਤੋਲਾਏ॥ (25-17-7)

ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕਰ ਨਿੰਮਿਆ ਚਿਤ੍ ਚਲਿਤ੍ ਬਚਿਤ੍ ਬਣਾਯਾ॥ (15-18-1) ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਜੀਉ ਪਾਇ ਤਨੁ ਸਾਹ ਸੁਹਾਯਾ॥ (15-18-2) ਮੂੰਹ ਅਖੀਂ ਤੈ ਨਕ ਕੰਨ ਹਥ ਪੈਰ ਦੰਦ ਵਾਲ ਗਣਾਯਾ॥ (15-18-3) ਦਿਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਗਤ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਰਾਗਰੰਗ ਰਸ ਪਰਸ ਲੁਭਾਯਾ॥ (15-18-4) ਉਤਮ ਕੁਲ ਉਤਮ ਜਨਮ ਰੋਮ ਰੋਮ ਗੁਣ ਅੰਗ ਸਬਾਯਾ॥ (15-18-5) ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਮੁਹਿੰ ਦੂਧ ਦੇ ਮਲ ਮੂਤਰ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਆਯਾ॥ (15-18-6) ਹੋਇ ਸਿਆਣਾ ਸਮਝਿਆ ਕਰਤਾ ਛਡ ਕੀਤੇ ਲਪਟਾਯਾ॥ (15-18-7) ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਮੋਹਯਾ ਮਾਯਾ ॥੧੮॥ (15-18-8)

ਮਨਮੁਖ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਤੈ ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਅਚੇਤ ਚੰਗੇਰੇ॥ (15-19-1) ਹੋਇ ਸੁਚੇਤ ਅਚੇਤ ਹੋਇ ਮਾਣਸ ਮਾਣਸ ਦੇਵਲ ਹੇਰੇ॥ (15-19-2) ਪਸੂ ਨ ਮੰਗੇ ਪਸੂ ਤੇ ਪੰਖੇਰੂ ਪੰਖੇਰੂ ਗੇਰੇ॥ (15-19-3) ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨ ਵਿਚ ਉਤਮ ਮਾਣਸ ਜੂਨਿ ਭਲੇਰੇ॥ (15-19-4) ਉਤਮ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵਜਲ ਲਖ ਫੇਰੇ॥ (15-19-5) ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਇ ਸੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਦੁਖ ਹੋਇ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ॥ (15-19-6) ਕੁਤਾ ਰਾਜ ਬਹਾਲੀਐ ਚਕੀ ਚਟਣ ਜਾਹਿ ਅਨ੍ਹੇਰੇ॥ (15-19-7) ਹਰ ਪਰੇ ਵਿਣ ਗਰਭ ਵਸੇਰੇ॥ (15-19-8)

ਵਣ ਵਣਵਾਸ ਬਣਾਸਪਤਿ ਚੰਦਨ ਬਾਝ ਨ ਚੰਦਨ ਹੋਈ॥ (15-20-1)

ਪਰਬਤ ਪਰਬਤ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਪਾਰਸ ਬਾਝ ਨ ਕੰਚਨ ਸੋਈ॥ (15-20-2) ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਣ ਸਾਧ ਨ ਕੋਈ॥ (15-20-3) ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜਾਣੋਈ॥ (15-20-4) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਅਪਿਉ ਪੀਓਈ॥ (15-20-5) ਮਨ ਉਨਮਨ ਤਨ ਦੁਬਲੇ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਸਨੇਹੁ ਸਥੋਈ॥ (15-20-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖੋਈ॥੨੦॥ (15-20-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਾਯਾ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ॥ (15-21-1) ਜਿਉਂ ਜਲ ਅੰਦਰ ਕਵਲ ਹੈ ਸੂਰਜ ਧ੍ਯਾਨ ਅਗਾਸ ਨਿਵਾਸੀ॥ (15-21-2) ਚੰਦਨ ਸਪੀਂ ਵੇੜਿਆ ਸੀਤਲ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਗੰਧ ਵਿਗਾਸੀ॥ (15-21-3) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਹਜ ਬਿਲਾਸੀ॥ (15-21-4) ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਭੋਗ ਭਗਤ ਜਿਨ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤ ਅਛਲ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ (15-21-5) ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ॥ (15-21-6) ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਿਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ॥ ੨੧॥੧੫॥ (15-21-7)

Vaar 16

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (16-1-1)

ਸਭਦੂੰ ਨੀਵੀਂ ਧਰਤਿ ਹੋਇ ਦਰਗਹ ਅੰਦਰ ਮਿਲੀ ਵਡਾਈ॥ (16-1-2) ਕੋਈ ਗੋਡੈ ਵਾਹਿ ਹਲ ਕੋ ਮਲ ਮੂਤ ਕਸੂਤ ਕਰਾਈ॥ (16-1-3) ਲਿੰਬ ਰਸੋਈ ਕੋ ਕਰੈ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਪੂਜ ਚੜ੍ਹਾਈ॥ (16-1-4) ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਜੇਹਾ ਬੀਉ ਤੇਹੋ ਫਲ ਪਾਈ॥ (16-1-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜ ਘਣ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਨਾਈ॥ (16-1-6) ਜਾਗ੍ਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤੀ ਉਨਮਨ ਮਗਨ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (16-1-7) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਈ॥ (॥ (16-1-8)

ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਜਲ ਵਸੇ ਜਲ ਬਹੁਰੰਗੀ ਰਸੀਂ ਮਿਲੰਦਾ॥ (16-2-1) ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਕੋਇ ਚਲਾਇੰਦਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਇ ਨੀਵਾਣ ਰਲੰਦਾ॥ (16-2-2) ਧੁਪੈ ਤਤਾ ਹੋਇਕੈ ਛਾਂਵੈ ਠੰਢਾ ਹੋਇ ਚਹੰਦਾ॥ (16-2-3) ਨ੍ਹਾਵਣ ਜੀਵਦਿਆਂ ਮੁਇਆਂ ਪੀਤੈ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੰਤੇਖ ਹੋਵੰਦਾ॥ (16-2-4) ਨਿਰਮਲ ਕਰਦਾ ਮੈਲਿਆਂ ਨੀਵ ਸਰਵਰ ਜਾਇ ਟਿਕੰਦਾ॥ (16-2-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਭਾਉ ਭਉ ਸਹਜ ਬੈਰਾਗ ਸਦਾ ਵਿਗਸੰਦਾ॥ (16-2-6) ਪੂਰਣ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੰਦਾ ॥੨॥ (16-2-7)

ਜਲ ਵਿਚ ਕਵਲ ਅਲਿਪਤ ਹੈ ਸੰਗ ਦੇਖ ਨਿਰਦੇਖ ਰਹੰਦਾ॥ (16-3-1) ਰਾਤੀ ਭਵਰ ਲੁਭਾਇੰਦਾ ਸੀਤਲ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਮਿਲੰਦਾ॥ (16-3-2) ਭਲਕੇ ਸੂਰਜ ਧਿਆਨ ਧਰ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਹਸੰਦਾ॥ (16-3-3) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਕ ਫਲ ਸਹਜ ਘਰ ਵਰਤਮਾਨ ਅੰਦਰ ਵਰਤੰਦਾ॥ (16-3-4) ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਲੋਕ ਵਿਚ ਵੇਦ ਵੀਚਾਰੀ ਕਰਮ ਕਰੰਦਾ॥ (16-3-5) ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤ ਵਿਚਰੰਦਾ॥ (16-3-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਸੰਦਾ॥੩॥ (16-3-7)

ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਬਿਰਖ ਹੋਇ ਪਹਿਲੋਂਦੇ ਜੜ ਪੈਰ ਟਿਕਾਈ॥ (16-4-1) ੳਪਰ ਝੂਲੈ ਝੱਟਲਾ ਜੰਡੀ ਛਾਉਨ ਸੁ ਥਾਉਂ ਸੁਹਾਈ॥ (16-4-2) ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਸਹੈ ਸਿਰ ਤਲਵਾਯਾ ਨਿਹਚਲ ਜਾਈ॥ (16-4-3) ਫਲ ਦੇ ਵਟ ਵਟਾਇਆ ਸਿਰ ਕਲਵਤ ਲੈ ਲੋਹ ਤਰਾਈ॥ (16-4-4) ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ॥ (16-4-5) ਮਿਤ੍ਰ ਨ ਸਤ੍ਰ ਨ ਮੋਹ ਧੋਹ ਸਮਦਰਸੀ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਈ॥ (16-4-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਵਡਿਆਈ॥ 8॥ (16-4-7)

ਸਾਗਰ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਬਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਣਾ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ॥ (16-5-1) ਭਾਰ ਅਥਬਣ ਲਦੀਐ ਲੈ ਵਾਪਾਰ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਪਾਰੀ॥ (16-5-2) ਸਾਇਰ ਲਹਰ ਨ ਵਯਾਪਈ ਅਤ ਅਸਗਾਹ ਅਥਾਹ ਅਪਾਰੀ॥ (16-5-3) ਬਾਹਲੇ ਪੂਰ ਲੰਘਾਇਦਾ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ॥ (16-5-4) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਦੁਤਰ ਤਾਰੀ॥ (16-5-5) ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥੫॥ (16-5-6)

ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬਿਰਖ ਹੋਇ ਵਣਖੰਡ ਅੰਦਰ ਵਸੈ ਉਜਾੜੀ॥ (16-6-1) ਪਾਸ ਨਿਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤ ਨਿਹਚਲ ਲਾਇ ਉਰਧ ਤਪਤਾੜੀ॥ (16-6-2) ਪਵਨ ਗਵਨ ਸਨਬੰਧ ਕਰ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਉਲਾਸ ਉਘਾੜੀ॥ (16-6-3) ਅਫਲ ਸਫਲ ਸਮਦਰਸ ਹੋਇ ਕਰੇ ਬਨਸਪਤ ਚੰਦਨ ਵਾੜੀ॥ (16-6-4) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰੈ ਦੇਹਾੜੀ॥ (16-6-5) ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੇ ਕਚ ਪਕਾਈ ਉਪਰ ਵਾੜੀ॥ (16-6-6) ਨੀਰ ਨ ਡੋਬੈ ਅੱਗ ਨ ਸਾੜੀ ॥੬॥ (16-6-7)

ਰਾਤ ਅਨ੍ਹੇਰੀ ਅੰਧਕਾਰ ਲਖ ਕਰੋੜ ਚੱਮਕਨ ਤਾਰੇ॥ (16-7-1) ਘਰ ਘਰ ਦੀਵੈਂ ਬਾਲੀਅਨ ਪਰਘਰ ਤਕਨ ਚੋਰ ਚਕਾਰੇ॥ (16-7-2) ਹਟ ਪਟਣ ਘਰ ਬਾਰੀਏ ਦੇ ਦੇ ਤਾਕ ਸਵਣ ਨਰ ਨਾਰੇ॥ (16-7-3) ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰ ਤਾਰੇ ਰਾਤ ਅਨ੍ਹੇਰ ਨਿਵਾਰੇ॥ (16-7-4) ਬੰਧਨ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਵੀਚਾਰੇ॥ (16-7-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਪਤਿਤ ਨਿਸਤਾਰੇ॥ (16-7-6) ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥੭॥ (16-7-7)

ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਆਖੀਐ ਉੱਪਰ ਹੰਸ ਸੁਵੰਸ ਵਸੰਦੇ॥ (16-8-1) ਮੋਤੀ ਮਾਣਕ ਮਾਨਸਰ ਚੁਣ ਚੁਣ ਹੰਸ ਅਮੋਲ ਚੁਗੰਦੇ॥ (16-8-2) ਖੀਰ ਨੀਰ ਨਿਰਵਾਰਦੇ ਲਹਿਰੀਂ ਅੰਦਰ ਫਿਰਨ ਤਰੰਦੇ॥ (16-8-3) ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਛਡ ਕੈ ਹੋਰਤ ਥਾਇ ਨ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ॥ (16-8-4) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਰਮ ਹੰਸ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਹੰਦੇ॥ (16-8-5) ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਇੰਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਨ ਜਾਇ ਫਿਰੰਦੇ॥ (16-8-6) ਸ਼ਬਦ ਸਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖੰਦੇ॥ ੮॥ (16-8-7)

ਪਾਰਸ ਪਥਰ ਆਖੀਐ ਲੁਕਿਆ ਰਹੇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਏ॥ (16-9-1) ਵਿਰਲਾ ਹੋਇ ਸਿਵਾਣਦਾ ਖੋਜੀ ਖੋਜ ਲਏ ਸੋ ਪਾਏ॥ (16-9-2) ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਹੋਇ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰਾਏ॥ (16-9-3) ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇਕੈ ਕੰਚਨ ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਵਿਕਾਏ॥ (16-9-4) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਅਘੜ ਘੜਾਏ॥ (16-9-5) ਚਰਣ ਸਰਣ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਸੈਂਸਾਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਭਾਏ॥ (16-9-6) ਘਰਬਾਰੀ ਹੋਇ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਏ॥੯॥ (16-9-7)

ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਚਿੰਤਾ ਹਰੇ ਕਾਮਧੇਨ ਕਾਮਨਾ ਪੁਜਾਏ॥ (16-10-1) ਫੁਲ ਫਲ ਦੇਂਦਾ ਪਾਰਜਾਤ ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਨਵਨਾਥ ਲੁਭਾਏ॥ (16-10-2) ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰ ਨਾਂਵ ਗਣਾਏ॥ (16-10-3) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸੇਵਾ ਲਾਏ॥ (16-10-4) ਸ਼ਬਦ ਸੂਰਤ ਲਿਵ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਕਥਾ ਨ ਜਾਏ॥ (16-10-5) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਅਛਲ ਛਲਾਏ॥ (16-10-6) ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਏ ॥੧੦॥ (16-10-7)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਣਾਯਾ॥ (16-11-1) ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਨ ਤੋਲੀਐ ਤੁਲ ਨ ਤੁਲਾ ਧਾਰ ਤੋਲਾਯਾ॥ (16-11-2) ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਲਿਖੀਐ ਅੰਗ ਨ ਅਖਰ ਲੇਖ ਲਖਾਯਾ॥ (16-11-3) ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਨ ਮੋਲੀਐ ਲਖ ਪਦਾਰਥ ਲਵੈ ਨ ਲਾਯਾ॥ (16-11-4) ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਨ ਬੋਲੀਐ ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਣ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ॥ (16-11-5) ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ॥ (16-11-6) ਕੁਦਰਤ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਅ ਕੇਵਡ ਕਾਦਰ ਕਿਤ ਘਰ ਆਯਾ॥ (16-11-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ॥ (16-11-8) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰਾਯਾ॥ (9)॥ (16-11-9)

ਸਾਦਹੁੰ ਸ਼ਬਦਹੁੰ ਬਾਹਿਰਾ ਅਕਥ ਕਥਾ ਇਉਂ ਜਿਹਬਾ ਜਾਣੈ॥ (16-12-1) ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਬਾਹਿਰਾ ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਵਿਚ ਨ ਆਣੈ॥ (16-12-2) ਗੰਧ ਸਪਰਸ ਅਗੋਚਰਾ ਨਾਸ ਸਾਸ ਹਰਤ ਹੈਰਾਣੈ॥ (16-12-3) ਵਰਨਹੁੰ ਚਿਹਨਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਦਿਸ਼ਟ ਅਦਿਸ਼ਟ ਧਯਾਨ ਧਿਗਾਣੈ॥ (16-12-4) ਨਿਰਾਲੰਬ ਅਵਲੰਬ ਵਿਣ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸ਼ ਨਿਵਾਸ ਵਿਡਾਣੈ॥ (16-12-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੈ॥ (16-12-6) ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ॥ (16-12-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਅਗੰਮ ਹੈ ਜਿਉਂ ਜਲ ਅਮਦਰ ਮੀਨ ਚਲੰਦਾ॥ (16-13-1) ਗੁਰਮੁਖ ਖੋਜ ਅਲਖ ਹੈ ਜਿਉਂ ਪੰਖੀ ਆਕਾਸ਼ ਉਡੰਦਾ॥ (16-13-2) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ਹੈ ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਨਗਰ ਵਸੰਦਾ॥ (16-13-3) ਚਾਰ ਵਰਨ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੈ ਰੰਗ ਚੜੰਦਾ॥ (16-13-4) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਇ ਚੰਦਨਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰੰਦਾ॥ (16-13-5) ਗਯਾਨ ਧਿਯਾਨ ਸਿਮਰਨ ਜੁਗਤਿ ਕੂੰਜ ਕੁਕਰਮ ਹੰਸਵੰਸ ਵਧੰਦਾ॥ (16-13-6) ਗਰਮਖ ਸਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖੰਦਾ॥ (3=॥ (16-13-7)

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਵੇਦਾਂ ਸਣੇ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਕਰ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯਾ॥ (16-14-1) ਮਹਾਦੇਵ ਅਵਧੂਤ ਹੋਏ ਨਮੋਂ ਨਮੋਂ ਕਰ ਧਯਾਨ ਨ ਆਯਾ॥ (16-14-2) ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕੰਕਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ॥ (16-14-3) ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਲੈ ਨਾਥਨਉਂ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ॥ (16-14-4) ਸਹਸਨਾਂਵ ਲੇ ਸਹਸ ਮੁਖ ਸਿਮਰਨ ਸੰਖ ਨ ਨਾਉਂ ਧਿਆਯਾ॥ (16-14-5) ਲੋਮਸ ਤਪਕਰ ਸਾਧਨਾ ਹਉਮੈ ਸਾਧਿ ਨ ਸਾਧੁ ਸਦਾਯਾ॥ (16-14-6) ਚਿਰਜੀਵਣ ਬਹੁਹੰਢਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਚਖਾਯਾ॥ (16-14-7) ਕਦਰਤਿ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ॥ (98॥ (16-14-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਵਸਗਤਿ ਆਯਾ॥ (16-15-1) ਕਾਰਣ ਕਰਤੇ ਵਸ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਕਰੇ ਕਰਾਯਾ॥ (16-15-2) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਭਾਣਾ ਭਾਯਾ॥ (16-15-3) ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਯਾ॥ (16-15-4) ਬੀਅਹੁੰਕਰ ਬਿਸਥਾਰ ਵਡ ਫਲ ਅੰਦਰ ਫਿਰ ਬੀਉ ਵਸਾਯਾ॥ (16-15-5) ਅਪਿਉ ਪੀਵਣ ਅਜਰਜਰਣ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ॥ (16-15-6) ਨਿਰੰਜਨ ਵਿਚ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਯਾ ॥੧੫॥ (16-15-7)

ਮਹਿਮਾਂ ਮਹਿ ਮਹਿਕਾਰ ਵਿਚ ਮਹਿਮਾ ਲਖ ਨ ਮਹਿਮਾ ਜਾਣੈ॥ (16-16-1) ਲਖ ਮਹਾਤਮ ਮਹਾਤਮਾਂ ਤਿਲ ਨ ਮਹਾਤਮ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (16-16-2) ਉਸਤਤਿ ਵਿਚ ਲਖ ਉਸਤਤੀਂ ਪਲ ਉਸਤਤਿ ਅੰਦਰ ਹੈਰਾਣੈ॥ (16-16-3) ਅਵਰਜ ਵਿਚ ਲਖ ਅਚਰਜਾ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (16-16-4) ਵਿਸਮਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦ ਲੱਖ ਵਿਸਮਾਦਹੁੰ ਵਿਸਮਾਦ ਵਖਾਣੈ॥ (16-16-5) ਅਬ ਗਤਿ ਗਤਿ ਅਤ ਅਗਮ ਹੈ ਅਕਥ ਕਥਾ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣੈ॥ (16-16-6) ਲਖ ਪਰਵਾਣ ਪਰੈ ਪਰਵਾਣੈ॥ (16-16-7)

ਅਗਮਹੁੰ ਅਗਮ ਅਗੰਮ ਹੈ ਅਗਮਹੁੰ ਅਤ ਅਗਮ ਸੁਣਾਏ॥ (16-17-1) ਅਗਮਹੁੰ ਅਲਖ ਅਲਖ ਹੈ ਅਲਖ ਅਲਖ ਲਖ ਅਲਖ ਧਯਾਏ॥ (16-17-2) ਅਪਰੰਪਰ ਅਪਰੰਪਰੇਹੁੰ ਅਪਰੰਪਰ ਅਪਰੰਪਰ ਭਾਏ॥ (16-17-3) ਆਗੋਚਰ ਆਗੋਚਰਹੁੰ ਆਗੋਚਰ ਆਗੋਚਰ ਜਾਏ॥ (16-17-4) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਗਾਧਿ ਅਲਾਏ॥ (16-17-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋ ਅਛਲ ਛਲਾਏ॥ (16-17-6) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਏ॥ (16-17-7)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਨਾਯਾ॥ (16-18-1) ਅਬਗਤਗਤ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਹੁਇ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ॥ (16-18-2) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਭਗਤਵਛਲ ਹੋ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ॥ (16-18-3) ਚਾਰਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ॥ (16-18-4) ਧਯਾਨ ਮੂਲ ਦਰਸ਼ਨ ਗੁਰੂ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਆਯਾ॥ (16-18-5) ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ॥ (16-18-6)

ਚਰਨ ਕਵਲ ਸਰਨਾਗਤੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਗੁਰਸਿਖ ਆਏ॥ (16-19-1) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ॥ (16-19-2) ਚਰਣਰੇਣ ਮਸਤਕਿ ਤਿਲਕ ਭਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਲੇਖ ਮਿਟਾਏ॥ (16-19-3) ਚਰਣਦਕ ਲੈ ਆਚਮਨ ਹਉਮੈਂ ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗ ਗਵਾਏ॥ (16-19-4) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਸਹਿਜ ਘਰ ਆਏ॥ (16-19-5) ਚਰਣ ਕਵਲ ਵਿਚ ਭਵਰ ਹੋਇ ਸੁਖਸੰਪਟ ਮਕਰੰਦ ਲੁਭਾਏ॥ (16-19-6) ਪੂਜ ਮੂਲ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਰਣ ਦੁਤੀਆ ਨਾਸਤ ਲਵੇ ਨ ਲਾਏ॥ (16-19-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਗੁਰ ਸਰਣਾਏ॥ ੧੯॥ (16-19-8)

ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਵੇਦ ਲਖ ਮਹਾ ਭਾਰਥ ਰਾਮਾਯਣ ਮੇਲੇ॥ (16-20-1) ਸਾਰ ਗੀਤਾ ਲਖ ਭਾਗਵਤ ਜੋਤਕ ਵੈਦ ਚਲੰਤੀ ਖੇਲੇ॥ (16-20-2)

ਚਉਦਹ ਵਿਦਯਾ ਸਾਅੰਗੀਤ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸੁਰ ਭੇਲੇ॥ (16-20-3) ਸਨਕਾਦਿਕ ਲਖ ਨਾਰਦਾ ਸੁਕ ਬਿਆਸ ਲਖ ਸੇਖ ਨਵੇਲੇ॥ (16-20-4) ਗੁਤਾਨ ਧੁਤਾਨ ਸਿਮਰਨ ਘਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਰਨ ਗੁਰੂ ਬਹੁਚੇਲੇ॥ (16-20-5) ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲ ਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁਹੇਲੇ॥ (16-20-6) ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਨਮੁ ਨਮੋ ਸਕੇਲੇ॥ (16-20-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ॥੨੦॥ (16-20-8)

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਆਖੀਅਨਿ ਲਖ ਪਦਾਰਥ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ॥ (16-21-1) ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਲਖ ਸੇਵਕੀਂ ਕਾਮਧੇਨ ਲਖ ਵਗ ਚਰੰਦੇ॥ (16-21-2) ਲਖ ਪਾਰਸ ਪਥਰੋਲੀਆਂ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਬਾਗ ਫਲੰਦੇ॥ (16-21-3) ਚਿਤਵਣ ਲਖ ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਲਖ ਰਸਾਇਣ ਕਰਦੇ ਛੰਦੇ॥ (16-21-4) ਲਖ ਰਤਨ ਰਤਨਾਗਰਾਂ ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਸਭ ਫਲ ਸਿਮਰੰਦੇ॥ (16-21-5) ਲਖ ਭਗਤੀ ਲਖ ਭਗਤ ਹੋਇ ਕਰਾਮਾਤ ਪਰਚੇ ਪਰਚੰਦੇ॥ (16-21-6) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰੰਦੇ॥ (16-21-7) ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲੰਦੇ ॥੨੧॥੧੬॥ (16-21-8)

Vaar 17

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (17-1-1)

ਸਾਗਰ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਮਥ ਚਉਦਹ ਰਤਨ ਅਮੋਲ ਕਢਾਏ॥ (17-1-2) ਸਸੀਅਰ ਸਾਰੰਗ ਧਨੁਖ ਮਦ ਕੌਸ ਕ ਲਛ ਧਨੰਤਰ ਪਾਏ॥ (17-1-3) ਆਰੰਭਾ ਕਾਮਧੇਨੁ ਲੈ ਪਾਰਜਾਤ ਅਸ ਅਮਿਉ ਪੀਆਏ॥ (17-1-4) ਐਰਾਪ ਗਜ ਸੰਖ ਬਿਖ ਦੇਵ ਦਾਨ ਮਿਲ ਵੰਡ ਦਿਵਾਏ॥ (17-1-5) ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਬਹੁ ਮੁਲੇ ਸਭ ਕੋ ਵਰਸਾਏ॥ (17-1-6) ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਹੁ ਸਖਣਾ ਧਾਹਾਂ ਦੇ ਦੇ ਰੋਇ ਸੁਣਾਏ॥ (17-1-7) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਰਿਦੇ ਵਸਾਏ॥ (17-1-8) ਨਿਹਫਲ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮ ਗਵਾਏ॥ (॥ (17-1-9)

ਨਿਰਮਲ ਨੀਰ ਸੁਹਾਵਣਾ ਸੁਭਰ ਸਰਵਰ ਕਵਲ ਫੁਲੰਦੇ॥ (17-2-1) ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਅਤਿ ਗੰਧਸੁਗੰਧ ਹੋਇ ਮਹਕੰਦੇ॥ (17-2-2) ਭਵਰਾ ਵਾਸਾ ਮੰਝ ਵਣ ਖੋਜਹਿੰ ਏਕੋ ਖੋਜ ਲਹੰਦੇ॥ (17-2-3) ਲੋਭ ਲੁਭਤ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਦੂਰ ਦਿਸੰਤਰ ਆਇ ਮਿਲੰਦੇ॥ (17-2-4) ਸੂਰਜ ਸਗਨ ਉਦੋਤ ਹੋਇ ਸਰਵਰ ਕਵਲ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦੇ॥ (17-2-5) ਡਡੂ ਚਿਕੜ ਵਾਸ ਹੈ ਕਵਲ ਸਿਵਾਨ ਨ ਮਾਣ ਸਕੰਦੇ॥ (17-2-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ ਨ ਰਹੰਦੇ॥ (17-2-7) ਮਸਤਕ ਭਾਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ॥੨॥ (17-2-8)

ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਲੋਗ ਚਹੁੰ ਕੁੱਟਾ ਦੇ ਆਇ ਜੁੜੰਦੇ॥ (17-3-1) ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੰਦੇ॥ (17-3-2) ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜਗ ਵਰਤ ਨੇਮ ਕਰ ਦੇਵ ਸੁਣੰਦੇ॥ (17-3-3) ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਜੁਗਤ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਪੁਜੰਦੇ॥ (17-3-4) ਬਗਾਂ ਬਗੇ ਕਪੜੇ ਕਰ ਸਮਾਧਿ ਅਪਰਾਧਿ ਨਿਵੰਦੇ॥ (17-3-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨ ਚਾਲ ਚਲੰਦੇ॥ (17-3-6) ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਫਲ ਨ ਲਹੰਦੇ॥੩॥ (17-3-7)

ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਵੁਠੇ ਸੁਕੈ ਅੱਕ ਜਵਾਹਾ॥ (17-4-1) ਤ੍ਰਿਪਤਿਬਬੀਹੇ ਸ਼੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਸਿੱਪ ਅੰਦਰ ਮੋਤੀ ਓਮਾਹਾ॥ (17-4-2) ਕਦਲੀ ਵਣਹੁੰ ਕਪੂਰ ਹੋਇ ਕੱਲਰ ਕਵਲ ਨ ਹੋਇ ਸਮਾਹਾ॥ (17-4-3) ਬਿਸੀਅਰ ਮੁਹ ਕਾਲਕੂਟ ਹੋਇ ਧਾਤ ਸੁਪਾਤ੍ ਕੁਪਾਤ੍ ਦੁਰਾਹਾ॥ (17-4-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਉਭੇ ਸਾਹਾ॥ (17-4-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਮਨਮੁਖ ਬਦਰਾਹੀ ਬਦਰਾਹਾ॥ (17-4-6) ਮਨਮੁਖ ਟੋਟਾ ਗੁਰਮੁਖ ਲਾਹਾ॥ 8॥ (17-4-7)

ਵਣ ਵਣ ਵਿਚ ਵਣਾਸਪਤਿ ਇਕੋ ਧਰਤੀ ਇਕੋ ਪਾਣੀ॥ (17-5-1) ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਫੁਲ ਫਲ ਸਾਦ ਸੁਗੰਧ ਸਨਬੰਧ ਵਿਡਾਣੀ॥ (17-5-2) ਉੱਚਾ ਸਿੰਮਲ ਝਾਟਲਾ ਨਿਹਫਲ ਚੀਲ ਚੜ੍ਹੇ ਅਸਮਾਣੀ॥ (17-5-3) ਜਲਦਾ ਵਾਂਸ ਵਢਾਈਐ ਵੰਝਲੀਆਂ ਵੱਜਨ ਬੇਬਾਣੀ॥ (17-5-4) ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਵਾਂਸ ਰਹੈ ਨਿਰਗੰਧ ਰਵਾਣੀ॥ (17-5-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਰਿਦੈ ਨ ਵਸੈ ਅਭਾਗ ਪਰਾਣੀ॥ (17-5-6) ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣੀ ॥੫॥ (17-5-7)

ਸੂਰਜ ਜੋਤ ਉਦੋਤ ਕਰ ਚਾਨਣ ਕਰੈ ਅਨ੍ਹੇਰ ਗਵਾਏ॥ (17-6-1) ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਜਗ ਵਰਤਮਾਨ ਸਭਨਾਂ ਬੰਧਨ ਮੁਕਤ ਕਰਾਏ॥ (17-6-2) ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਲਾਉ ਸੁਣਾਏ॥ (17-6-3) ਬਾਗੀ ਬੁਰਗੂ ਸਿੰਙੀਆਂ ਨਾਦ ਬਾਦ ਨੀਸਾਣ ਸੁਣਾਏ॥ (17-6-4) ਘੁਘੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁਝਈ ਜਾਇ ਉਜਾੜੀਂ ਝੱਤ ਵਲਾਏ॥ (17-6-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਭਾਉਭਗਤ ਮਨ ਭਉ ਨ ਵਸਾਏ॥ (17-6-6) ਮਨਮੁਖ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਏ ॥੬॥ (17-6-7)

ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰੰਦਾ॥ (17-7-1) ਕ੍ਰਿਖ ਬ੍ਰਿਖਹੁਇ ਸਫਲ ਫਲ ਸੀਤਲ ਸੀਤ ਅਮਿਉ ਵਰਸੰਦਾ॥ (17-7-2) ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰ ਸਿਹਜਾ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਵਣੰਦਾ॥ (17-7-3) ਸਭਨਾਂ ਰਾਤ ਮਿਲਾਵੜਾ ਚਕਵੀ ਚਕਵਾ ਮਿਲ ਵਿਛੜੰਦਾ॥ (17-7-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਥੇਹ ਲਹੰਦਾ॥ (17-7-5) ਮਜਲਸ ਆਵੇ ਲਸਣ ਖਾਇ ਗੰਧੀ ਵਾਸੁ ਮਚਾਏ ਗੰਧਾ॥ (17-7-6) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮੰਦੀ ਹੂੰ ਮੰਦਾ ॥੭॥ (17-7-7)

ਖਟ ਰਸ ਮਿਠ ਰਸ ਮੇਲਕੈ ਛਤੀ ਭੋਜਨ ਹੋਨ ਰਸੋਈ॥ (17-8-1) ਜੇਵਣਹਾਰ ਜਿਵਾਲੀਐ ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ॥ (17-8-2) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਗਤਿ ਕਹਿ ਹੋਇ ਜਿਸ ਜਿਹਬਾ ਸਾਉਸਿਵਾਣੈ ਸੋਈ॥ (17-8-3) ਕੜਛੀ ਸਾਉ ਨ ਸੰਭਲੈ ਛਤੀਹ ਬਿੰਜਨ ਵਿਚ ਸੰਜੋਈ॥ (17-8-4) ਰਤੀ ਰਤਕ ਨਾਰ ਲੈ ਰਤਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹਾਰ ਪਰੋਈ॥ (17-8-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਨ ਹੋਈ॥ (17-8-6) ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਦਰਗਹ ਢੋਈ ॥੮॥ (17-8-7)

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾਹੜੇ ਗੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲ ਗੰਗ ਹੁਵੰਦੇ॥ (17-9-1) ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ ਸੇਂਵਦੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਸੇਵ ਕਰੰਦੇ॥ (17-9-2) ਲੋਕ ਦੇਵ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਨਾਂਉ ਸੁਣੰਦੇ॥ (17-9-3) ਹਸਤੀ ਨੀਰ ਨਵਾਲੀਅਨਿ ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਲ ਛਾਰ ਛਰੰਦੇ॥ (17-9-4) ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਚਿਤ ਧਰੰਦੇ॥ (17-9-5) ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਜੀਐ ਬੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਨ ਫਲੰਦੇ॥ (17-9-6) ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਥੇਹ ਪੁਜੰਦੇ ॥੯॥ (17-9-7)

ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਉ ਰਾਣੀਆਂ ਸੇਜੈ ਆਵੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ॥ (17-10-1) ਸੱਭੇ ਹੀ ਪਟਰਾਣੀਆਂ ਰਾਜੇ ਇਕ ਦੂੰ ਇਕ ਪਿਆਰੀ॥ (17-10-2) ਸਭਨਾ ਰਾਜਾ ਰਾਵਣਾ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਸੇਜ ਸਵਾਰੀ॥ (17-10-3) ਸੰਤਤ ਸਭਨਾ ਰਾਣੀਆਂ ਇਕ ਅਧ ਕਾ ਸੰਢ ਵਿਚਾਰੀ॥ (17-10-4) ਦੋਸ ਨ ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਐ ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਨ ਮਿਟੇ ਲਿਖਾਰੀ॥ (17-10-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਮਨ ਉਰਧਾਰੀ॥ (17-10-6) ਕਰਮ ਹੀਣ ਦੁਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰੀ॥ (0॥ (17-10-7)

ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਸਭ ਕੋ ਕੰਚਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ (17-11-1) ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੈ॥ (17-11-2) ਪਥਰ ਪਾਰਸ ਪਰਸੀਐ ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਨ ਕੁਲ ਅਭਮਾਣੈ॥ (17-11-3) ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਸਦੀਐ ਤੜਭੜ ਡੁਬੈ ਭਾਰ ਭੁਲਾਣੈ॥ (17-11-4) ਚਿਤ ਕਠੋਰ ਨ ਭਿਜਈ ਰਹੈ ਨਿਕੋਰ ਘੜੇ ਭੰਨ ਜਾਣੈ॥ (17-11-5) ਅਗੀਂ ਅੰਦਰ ਫੁਟ ਜਾਇ ਅਹਿਰਣ ਘਨ ਅੰਦਰ ਹੈਰਾਣੈ॥ (17-11-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਅੰਦਰ ਆਣੈ॥ (17-11-7) ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਹੋਇ ਧਿੜਾਣੈ॥ ੧੧॥ (17-11-8)

ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਮਾਨਸਰ ਨਿਹਚਲ ਨੀਰ ਸੁਥਾਉਂ ਸੁਹੰਦਾ॥ (17-12-1) ਹੰਸ ਵੰਸ ਨਿਹਚਲ ਮਤੀ ਸੰਗਤਿ ਪੰਗਤਿ ਸਾਥ ਬਹੰਦਾ॥ (17-12-2) ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੋਗ ਚੁਗ ਮਾਣ ਮਹੱਤ ਅਨੰਦ ਵਧੰਦਾ॥ (17-12-3) ਕਾਉਂ ਨਿਥਾਉਂ ਨਿਨਾਉ ਹੈ ਹੰਸਾਂ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਹੋਵੰਦਾ॥ (17-12-4) ਭਖ ਅਭਖ ਅਭਖ ਭਖ ਵਣ ਵਣ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭਵੰਦਾ॥ (17-12-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਤਨ ਅੰਦਰ ਮਨ ਥਿਰ ਨ ਰਹੰਦਾ॥ (17-12-6) ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਨ ਖੁਲੈ ਜੰਦਾ ॥੧੨॥ (17-12-7)

ਰੋਗੀ ਮਾਣਸ ਹੋਇਕੈ ਫਿਰਦਾ ਬਾਹਲੇ ਵੈਦ ਪੁਛੰਦਾ॥ (17-13-1) ਕਚੇ ਵੈਦ ਨ ਜਾਣਨੀ ਵੇਦਨ ਦਾਰੂ ਰੋਗੀ ਸੰਦਾ॥ (17-13-2) ਹੋਰੋ ਦਾਰੂ ਰੋਗ ਹੋਰ ਹੋਇ ਪਚਾਇੜ ਦੁਖ ਸਹੰਦਾ॥ (17-13-3) ਆਵੈ ਵੈਦ ਸੁਵੈਦ ਘਰਿ ਦਾਰੂ ਦਸ ਰੋਗ ਲਾਹੰਦਾ॥ (17-13-4) ਸੰਜਮ ਰਹੈ ਨ ਖਾਇ ਪਥ ਖੱਟਾ ਮਿਠਾ ਸਾਉ ਚਖੰਦਾ॥ (17-13-5) ਦੋਸ ਨ ਦਾਰੂ ਵੈਦ ਨੋਂ ਵਿਣ ਸੰਜਮ ਨਿਤ ਰੋਗ ਵਧੰਦਾ॥ (17-13-6) ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਹੋਇਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਆਇ ਬਹੰਦਾ॥ (17-13-7) ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਚੰਦਾ॥ (9੩॥ (17-13-8)

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮੇਦ ਲੈ ਮੇਲ ਕਪੂਰ ਕਬੂਰੀ ਸੰਦਾ॥ (17-14-1) ਸਭ ਸੁਗੰਧ ਰਲਾਇਕੈ ਗੁਰ ਗਾਂਧੀ ਅਰਗਜਾ ਕਰੰਦਾ॥ (17-14-2) ਮਜਲਸ ਆਵੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗੁਣ ਅੰਦਰ ਹੋਇ ਗੁਣ ਮਹਕੰਦਾ॥ (17-14-3) ਗਦਹਾ ਦੇਹੀ ਖਉਲੀਐ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਨਰਕ ਭਵੰਦਾ॥ (17-14-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਭਾਉ ਭਗਤ ਹਿਰਦੇ ਨ ਧਰੰਦਾ॥ (17-14-5) ਅੰਨਾਂ ਅਖੀਂ ਹੋਵਈ ਬੋਲਾ ਕੰਨੀ ਸੁਣ ਨ ਸੁਣੰਦਾ॥ (17-14-6) ਬਧਾ ਚਟੀ ਜਾਇ ਭਰੰਦਾ ॥੧੪॥ (17-14-7) ਧੋਤੇ ਹੋਵਨ ਉਜਲੇ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਖਰੇ ਅਮੋਲੇ॥ (17-15-1) ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਰੰਗੀਅਨਿ ਸਭੇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਅਡੋਲੇ॥ (17-15-2) ਸਾਹਿਬ ਲੈ ਲੈ ਪਹਿਨ ਦੇ ਰੂਪ ਰੰਗ ਰਸਵਸ ਨਿਕੋਲੇ॥ (17-15-3) ਸੋਭਾਵੰਤ ਸੁਹਾਵਣੇ ਚਜ ਅਚਾਰ ਸੀਂਗਾਰ ਵਿਚੋਲੇ॥ (17-15-4) ਕਾਲਾ ਕੰਬਲ ਉਜਲਾ ਹੋਇ ਨ ਧੋਤੇ ਰੰਗ ਨਿਰੋਲੇ॥ (17-15-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਝਾਕੈ ਅੰਦਰ ਨੀਰ ਵਿਰੋਲੇ॥ (17-15-6) ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਉਜੜ ਖੋਲੇ॥ (17-15-7)

ਖੇਤੇ ਅੰਦਰ ਜੰਮਕੈ ਸਭਦੂੰ ਉਤਮ ਹੋਇ ਵਿਖਾਲੇ॥ (17-16-1) ਬੁਟ ਵਡਾ ਕਰ ਫੈਲਦਾ ਹੋਇ ਚੂਹ ਚਹਾ ਆਪ ਸਮਾਲੇ॥ (17-16-2) ਖੇਤ ਸਫਲ ਹੋਇ ਲਾਵਣੀ ਛੁਟਨ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਨਿਰਾਲੇ॥ (17-16-3) ਨਿਹਫਲ ਸਾਰੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਸਰਵਾੜ ਕਮਾਦ ਵਿਚਾਲੇ॥ (17-16-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਕਰਨ ਬੇਤਾਲੇ॥ (17-16-5) ਨਿਹਫਲ ਜਨਮ ਅਕਾਰਥਾ ਹਲਤ ਪਲਤ ਹੋਵਹਿ ਮੁਹਕਾਲੇ॥ (17-16-6) ਜਮਪੁਰ ਜਮ ਜੰਦਾਰ ਹਵਾਲੇ॥ (18॥ (17-16-7)

ਉਜਲ ਕੈਹਾਂ ਚਿਲਕਣਾ ਥਾਲੀ ਜੇਵਣ ਜੂਠੀ ਹੋਵੈ॥ (17-17-1) ਜੂਠਿ ਸੁਆਹੂੰ ਮਾਂਜੀਐ ਗੰਗਾ ਜਲ ਅੰਦਰ ਲੈ ਧੋਵੈ॥ (17-17-2) ਬਾਹਰਿ ਸੁਚਾ ਧੋਤਿਆਂ ਅੰਦਰ ਕਾਲਖ ਅੰਤ ਵਿਗੋਵੈ॥ (17-17-3) ਮਨ ਜੂਠੇ ਤਨ ਜੂਠ ਹੈ ਥੁਕ ਪਵੈ ਮੂੰਹਿ ਵਜੇ ਰੋਵੈ॥ (17-17-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਗੋਵੈ॥ (17-17-5) ਗਲੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕਰ ਸਾਉ ਨ ਭੋਵੈ॥ (17-17-6) ਮਖਣ ਖਾਇ ਨ ਨੀਰ ਵਿਲੋਵੈ ॥੧੭॥ (17-17-7)

ਰੁਖਾਂ ਵਿਚ ਕੁਰੁਖ ਹਨ ਦੋਵੇਂ ਅਰੰਡ ਕਨੇਰ ਦੁਆਲੇ॥ (17-18-1) ਅਰੰਡ ਫਲੈ ਅਰਡੋਲੀਆਂ ਫਲ ਅੰਦਰ ਬੀ ਚਿਤ ਮਿਤਾਲੇ॥ (17-18-2) ਨਿਬਹੈ ਨਾਹੀਂ ਨਿਜੜਾ ਹਰ ਵਰਿਆਈ ਹੋਇ ਉਚਾਲੇ॥ (17-18-3) ਕਲੀਆਂ ਪਵਨ ਕਨੇਰ ਨੋਂ ਦੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਦੁਰਗੰਧ ਦਿਖਾਲੇ॥ (17-18-4) ਬਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਹੋਇ ਅੰਦਰ ਚਿਟਾ ਦੁਬਿਧਾ ਨਾਲੇ॥ (17-18-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗਣਤੀ ਵਿਚ ਭਵੈ ਭਰ ਨਾਲੇ॥ (17-18-6) ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਖੇਹ ਮੁਹਿ ਕਾਲੇ॥੧੮॥ (17-18-7)

ਵਣ ਵਿਚ ਫਲੈ ਵਣਾਸਪਤਿ ਬਹੁ ਰਸ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੁਹੰਦੇ॥ (17-19-1) ਅੰਬ ਸਦਾ ਫਲ ਸੋਹਿਨੇ ਆੜੂ ਸੇਬ ਅਨਾਰ ਫਲੰਦੇ॥ (17-19-2) ਦਾਖ ਬਿਜਉਰੀ ਜਾਮਣੂ ਖਿਰਣੀ ਤੂਤ ਖਜੂਰ ਅਨੰਦੇ॥ (17-19-3) ਪੀਲੂੰ ਪੇਂਝੂ ਬੇਰ ਬਹੁ ਕੇਲੇ ਤੇ ਅਖਰੋਟ ਬਣੰਦੇ॥ (17-19-4) ਮੂਲ ਨ ਭਾਵਨ ਅੱਕ ਟਿਡ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਤਜ ਅਕ ਵਸੰਦੇ॥ (17-19-5) ਜੇ ਥਣ ਜੋਕ ਲਵਾਈਐ ਦੁਧ ਨ ਪੀਐ ਲੋਹੂ ਗੰਦੇ॥ (17-19-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗਣਤੀ ਅੰਦਰ ਝਾਕ ਝਖੰਦੇ॥ (17-19-7) ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਥੇਹ ਚੜ੍ਹੰਦੇ॥੧੯॥ (17-19-8)

ਡੱਡੂ ਬਗੁਲੇ ਸੰਖ ਲਖ ਅਕ ਜਵਾਹੇਂ ਬਿਸੀਅਰ ਕਾਲੇ॥ (17-20-1) ਸਿੰਬਲ ਘੁਘੂ ਚਕਵੀਆਂ ਕੜਛ ਹਸਤ ਲਖ ਸੰਢੀ ਨਾਲੇ॥ (17-20-2) ਪੱਥਰ ਕਾਂਵ ਰੋਗੀ ਘਣੇ ਗਦਹਾ ਕਾਲੇ ਕੰਬਲ ਭਾਲੇ॥ (17-20-3) ਕੈਹੈ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਲਖ ਅਕ ਟਿਡ ਅਰੰਡ ਤੁੰਮੇ ਚਿਤਰਾਲੇ॥ (17-20-4) ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਵਖਾਣੀਐ ਸਬ ਅਵਗੁਣ ਮੈਂ ਤਨ ਭੀਹਾਲੇ॥ (17-20-5) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਰਿਦੇ ਸਮ੍ਹਾਲੇ॥ (17-20-6) ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਣ ਬੇਮੁਖ ਬੇਤਾਲੇ ॥੨੦॥ (17-20-7)

ਲਖ ਨਿੰਦਕ ਲਖ ਬੇਮੁਖਾਂ ਦੂਤ ਦੁਸ਼ਟ ਲਖ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ॥ (17-21-1) ਸ੍ਵਾਮ ਧ੍ਰੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਣ ਚੋਰ ਜਾਰ ਲਖ ਲਖ ਪਹਿਨਾਮੀ॥ (17-21-2) ਬਾਮ੍ਹਣ ਗਾਈਂ ਵੰਸ ਘਾਤ ਲਾਇਤਬਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸਾਮੀ॥ (17-21-3) ਕੂੜਿਆਰ ਗੁਰੁ ਗੋਪ ਲਖ ਗੁਨਹਗਾਰ ਲਖ ਲਖ ਬਦਨਾਮੀ॥ (17-21-4) ਅਪਰਾਧੀ ਬਹੁ ਪਤਿਤ ਲਖ ਅਵਗੁਣਿਆਰ ਖੁਆਰ ਖੁਨਾਮੀ॥ (17-21-5) ਲਖ ਲਿਬਾਸੀ ਦਗਾ ਬਾਜ਼ ਲਖ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਲਾਮ ਸਲਾਮੀ॥ (17-21-6) ਤੂੰ ਵੇਖਹਿ ਹਉ ਮੁਕਰਾਂ ਹਉਂ ਕਪਟੀ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ॥ (17-21-7) ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਬਿਰਦ ਸੁਆਮੀ ॥੨੧॥੧੭॥ (17-21-8)

Vaar 18

ੴਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ॥ (18-1-1)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਅਨੇਕ ਅਕਾਰਾ॥ (18-1-2) ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ ਨਿਵਾਸ ਵਿਥਾਰਾ॥ (18-1-3) ਜਲ ਥਲ ਤਰਵਰ ਪਰਬਤਾਂ ਜੀਅ ਤੰਤ ਆਗਣਤ ਅਪਾਰਾ॥ (18-1-4) ਇਕ ਵਰਭੰਡ ਅਖੰਡ ਹੈ ਲਖ ਵਰਭੰਡ ਪਲਕ ਪਰਵਾਰਾ॥ (18-1-5) ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਕਾਦਰ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ॥ (18-1-6) ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥੧॥ (18-1-7)

ਕੇਵਡ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਵਡੇ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥ (18-2-1) ਵਡੀ ਹੂੰ ਵਡਾ ਵਖਾਣੀਐ ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਨ ਆਖ ਸੁਣਾਈ॥ (18-2-2) ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਈ॥ (18-2-3) ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਜਿਸ ਤੋਲਿ ਅਤੋਲ ਨ ਤੁਲ ਤੁਲਾਈ॥ (18-2-4) ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਕਥੀ ਨ ਜਾਈ॥ (18-2-5) ਅਬਗਤਿ ਗਤ ਕਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥२॥ (18-2-6)

ਜੀਉ ਪਾਇ ਤਨੁ ਸਾਜਿਆ ਮੂੰਹ ਅੱਖੀਂ ਨਕ ਕੰਨ ਸਵਾਰੇ॥ (18-3-1) ਹਥ ਪੈਰ ਦੇ ਦਾਤ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਭ ਦਿਸ਼ਟ ਦੁਆਰੇ॥ (18-3-2) ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਪਰਕਿਰਤ ਬਹੁ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਨਿਵਾਸ ਸੰਜਾਰੇ॥ (18-3-3) ਰਾਗ ਰੰਗ ਰਸ ਪਰਸ ਦੇ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੰਧ ਪਰਕਾਰੇ॥ (18-3-4) ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਬੁਧਿ ਬਲ ਟੇਕ ਬਿਬੇਕ ਵੀਚਾਰ ਵੀਚਾਰੇ॥ (18-3-5) ਦਾਤੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪਿਆਰੇ॥ (18-3-6) ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਸੰਖ ਅਪਾਰ ॥੩॥ (18-3-7)

ਪੰਜ ਤਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਖਾਣੀਂ ਚਾਰ ਜਗਤ ੳਪਾਯਾ॥ (18-4-1) ਲਖ ਚਉਰਾਸੀ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਆਵਾ ਗਵਣ ਚਲਿਤ ਵਰਤਾਯਾ॥ (18-4-2) ਇਕਸ ਇਕਸ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅਜੰਤ ਅਣਗਣਤ ਵਧਾਇਆ॥ (18-4-3) ਲੇਖੇ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਸਭਨਾਂ ਮਸਤਕ ਲੇਖ ਲਿਖਾਯਾ॥ (18-4-4) ਲੇਖੈ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਦੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾਰੀ ਅੰਤ ਨ ਪਾਯਾ॥ (18-4-5) ਆਪ ਅਲਖ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥8॥ (18-4-6)

ਭੈ ਵਿਚ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ ਹੈ ਨਿਰਾਧਾਰ ਭੈ ਭਾਰ ਧਰਾਯਾ॥ (18-5-1) ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਭੈ ਵਿਚ ਰਖੈ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯਾ॥ (18-5-2) ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਧਰਤਿ ਧਰ ਵਿਣ ਥੰਮਾਂ ਆਗਾਸ ਰਹਾਯਾ॥ (18-5-3) ਕਾਠੈ ਅੰਦਰ ਅਗਨਿ ਧਰ ਕਰ ਪਰਫੁਲਤ ਸੁਫਲ ਫਲਾਯਾ॥ (18-5-4) ਨਵੀਂ ਦੁਆਰੀਂ ਪਵਣ ਧਰ ਭੈ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਲਾਯਾ॥ (18-5-5) ਨਿਰਭਉ ਆਪ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਯਾ॥ ੫॥ (18-5-6)

ਲਖ ਅਸਮਾਣ ਉਚਾਣ ਚੜ੍ਹ ਉੱਚਾ ਹੋਇ ਨ ਅੰਬੜ ਸਕੈ॥ (18-6-1) ਉਚੀ ਹੂੰ ਉੱਚਾ ਘਣਾ ਥਾਉਂ ਗਿਰਾਉਂ ਨ ਨਾਉਂ ਅਥਕੈ॥ (18-6-2) ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਨੀਵਾਣ ਜਾਇ ਨੀਵਾਂ ਹੋਇ ਨ ਨੀਵੇਂ ਤਕੈ॥ (18-6-3) ਪੂਰਬ ਪੱਛਮ ਉਤਰਾਧਿ ਦਖਨ ਫੇਰ ਚਉਫੇਰ ਨ ਢਕੈ॥ (18-6-4) ਓੜਕ ਮੂਲ ਨ ਲਭਈ ਓਪਤ ਪਰਲਉ ਅਖਿ ਫਰਕੈ॥ (18-6-5) ਫੁਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਮਹਕੈ ॥੬॥ (18-6-6)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਬਿਤ ਨ ਵਾਰ ਨ ਮਾਹੁ ਜਣਾਯਾ॥ (18-7-1) ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਵਿਣ ਏਕੰਕਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ॥ (18-7-2) ਆਪੇ ਆਪ ਉਪਾਇਕੈ ਆਪੇ ਅਪਣਾ ਨਾਉਂ ਧਰਾਯਾ॥ (18-7-3) ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਦੇਸ ਹੈ ਹੈਭੀ ਹੋਸੀ ਹੋਂਦਾ ਆਯਾ॥ (18-7-4) ਆਦਿ ਨ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ॥ (18-7-5) ਆਪੇ ਆਪ ਉਪਾਇ ਸਮਾਯਾ॥ 2॥ (18-7-6)

ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਈ॥ (18-8-1) ਕੇਵਡ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਕਿਤ ਘਰ ਵਸੈ ਕੇਵਡ ਜਾਈ॥ (18-8-2) ਇਕਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਹੈ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ॥ (18-8-3) ਪਰਵਦਗਾਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਈ॥ (18-8-4) ਏਵਡ ਵਡਾ ਹੋਇਕੈ ਕਿਥੇ ਰਹਿਆ ਆਪ ਲੁਕਾਈ॥ (18-8-5) ਸ਼ੁਰ ਨਰ ਨਾਥ ਰਹੈ ਲਿਵਲਾਈ ॥੮॥ (18-8-6)

ਲਖ ਦਰਿਯਾਉ ਕਵਾਉ ਵਿਚ ਅਤਿ ਅਸਗਾਹ ਅਥਾਹ ਵਹੰਦੇ॥ (18-9-1) ਆਦਿ ਨ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਫੇਰ ਫਿਰੰਦੇ॥ (18-9-2) ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਵਖਾਣੀਐ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਰ ਲਹੰਦੇ॥ (18-9-3) ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਨਿਸੰਗ ਲਖ ਸਾਗਰ ਸੰਗਮ ਰੰਗ ਰਵੰਦੇ॥ (18-9-4) ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਲਖ ਲਖ ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਨ ਤੁਲ ਤੁਲੰਦੇ॥ (18-9-5) ਸਦਕੇ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰ ਸਿਰੰਦੇ॥ ੯॥ (18-9-6)

ਪਰਵਦਗਾਰ ਸਲਾਹੀਐ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ॥ (18-10-1) ਰਾਜ਼ਕ ਰਿਜ਼ਕ ਸੰਬਾਹਦਾ ਸਭਨਾ ਦਾਤ ਕਰੇ ਅਣਮੰਗੀ॥ (18-10-2) ਕਿਸੈ ਜਿਵੇਹਾ ਨਾਹਿ ਕੋ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਦਰ ਮੰਦੀ ਚੰਗੀ॥ (18-10-3) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾ ਸਹਲੰਗੀ॥ (18-10-4) ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਿਰਾ ਸਭਨਾ ਅੰਦਰ ਹੈ ਸਰਬੰਗੀ॥ (18-10-5) ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਸੰਗੀ॥ (90॥ (18-10-6)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਮਖੀ ਇਕ ਉਪਾਈ ਮਾਯਾ॥ (18-11-1) ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਛਲ ਕਰ ਛਾਯਾ॥ (18-11-2) ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਤ੍ਰੈ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਬਜ਼ਾਰ ਨਚਾਯਾ॥ (18-11-3) ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਥ ਬਹੁ ਪੰਥ ਭਵਾਯਾ॥ (18-11-4) ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਲੋਭ ਮੋਹ ਕਰ ਧ੍ਰੋਹ ਲੜਾਯਾ॥ (18-11-5) ਹਉਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਸੇਰਹੂੰ ਘਟ ਨ ਕਿਨੈ ਅਖਾਯਾ॥ (18-11-6) ਕਾਰਣ ਕਰਤੇ ਆਪ ਲਕਾਯਾ ॥**੧੧॥** (18-11-7)

ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਹੈ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥ (18-12-1) ਕੇਵਡ ਤਖਤ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਮਹਲ ਕੇਵਡ ਦਰਗਾਹੀ॥ (18-12-2) ਕੇਵਡ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹੀਐ ਕੇਵਡ ਮਾਲ ਮੁਲਖ ਅਵਗਾਹੀ॥ (18-12-3) ਕੇਵਡ ਮਾਣ ਮਹਤ ਹੈ ਕੇਵਡ ਲਸਕਰ ਸੇਵ ਸਿਪਾਹੀ॥ (18-12-4) ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਕੇਵਡ ਹੁਕਮ ਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀ॥ (18-12-5) ਹੋਰਸ ਪੁਛ ਨ ਮਤਾ ਨਿਬਾਹੀ॥ (18-12-6)

ਲਖ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੈ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹ ਇਕਸ ਅਖਰ ਭੇਦ ਨ ਜਾਤਾ॥ (18-13-1) ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਮਹੇਸ਼ ਲਖ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਨ ਭੇਖ ਪਛਾਤਾ॥ (18-13-2) ਲਖ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਤਿਲ ਵੀਚਾਰ ਨ ਬਿਸ਼ਨ ਪਛਾਤਾ॥ (18-13-3) ਲਖ ਲਖ ਨਉਤਨ ਨਾਉਂ ਲੈ ਲਖ ਲਖ ਸ਼ੇਖ ਵਿਸ਼ੇਖ ਨ ਤਾਤਾ॥ (18-13-4) ਚਿਰ ਜੀਵਨ ਬਹੁ ਹੰਢਣੇ ਦਰਸਨ ਪੰਥ ਨ ਸਬਦ ਸਿਵਾਤਾ॥ (18-13-5) ਦਾਤ ਲਭਾਇ ਵਿਸਾਰਨ ਦਾਤਾ ॥੧੩॥ (18-13-6)

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਰਕਰ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਹੋਇ ਧਿਆਨ ਧਰਾਯਾ॥ (18-14-1) ਚਾਰ ਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਯਾ॥ (18-14-2) ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਣਾਯਾ॥ (18-14-3) ਵੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵਰਤਮਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਅਕੀਹ ਲਖਾਯਾ॥ (18-14-4) ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿੜਾਯਾ॥ (18-14-5) ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਇਕਤ੍ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ॥ (18-14-6) ਪਤਿ ਪਉੜੀ ਚੜ ਨਿਜ ਘਰ ਆਯਾ॥ (18-14-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਪੈਰ ਧਰ ਦੁਬਿਧਾ ਵਾਟ ਕੁਵਾਟ ਨ ਧਾਯਾ॥ (18-15-1) ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਕੇ ਮਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਨਦਰ ਨ ਆਯਾ॥ (18-15-2) ਕੰਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਅਨਹਦ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰ ਸੁਣਾਯਾ॥ (18-15-3) ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਇਕੈ ਨਿਹਚਲ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਮਿਲਾਯਾ॥ (18-15-4) ਚਰਨ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਵਿਚ ਸਹਜ ਸਮਾਯਾ॥ (18-15-5) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਪਿਓ ਪਿਆਯਾ॥ (18-15-6)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਸਾਧਨਾ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅੱਜਰ ਜਰਣਾ॥ (18-16-1) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰਣਾ॥ (18-16-2) ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਵਖਾਣੀਐ ਮਰ ਮਰ ਜੀਵਨ ਡੁਬ ਡੁਬ ਤਰਣਾ॥ (18-16-3) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅਪਿਓ ਪੀਅਣਭੈਔਚਰ ਚਰਣਾ॥ (18-16-4) ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਅਵੇਸ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਨਿਝਰ ਝਰਣਾ॥ (18-16-5) ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮ੍ਥ ਹੋਇ ਕਾਰਨ ਕਰਣ ਨ ਕਾਰਣ ਕਰਣਾ॥ (18-16-6) ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਅਸਰਣ ਸਰਣਾ ॥੧੬॥ (18-16-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਭੈ ਵਿਚ ਜੰਮਣਾ ਭੈ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਭੈ ਵਿਚ ਚਲਣਾ॥ (18-17-1) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਭੈ ਭਾਇ ਵਿਚ ਭਗ ਵਛਲ ਕਰ ਅਛਲ ਛਲਣਾ॥ (18-17-2) ਜਲ ਵਿਚ ਕੌਲ ਅਲਿਪ ਹੋਇ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਵਲੇਵੇ ਵਲਣਾ॥ (18-17-3) ਅਹਿਰਣ ਘਣ ਹੀਰੇ ਜੁਗ ਗੁਰਮਤ ਨਿਹਚਲ ਅਟਲ ਨ ਟਲਣਾ॥ (18-17-4) ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਵੀਚਾਰ ਵਿਚ ਜੀਅ ਦਯਾ ਮੋਮ ਵਾਂਗੀ ਢਲਣਾ॥ (18-17-5) ਚਾਰ ਵਰਨ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਆਪ ਗਵਾਇ ਰਲਾਯਾ ਰਲਣਾ॥ (18-17-6) ਵੱਟੀ ਤੇਲ ਦੀਵਾ ਹੋਇ ਬਲਣਾ ॥੧੭॥ (18-17-7)

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਰੋੜ ਨ ਓੜਕ ਜਾਣੈ॥ (18-18-1) ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਆਖੀਅਨਿ ਹੋਇ ਲਖੂਣ ਨ ਪਲ ਪਰਵਾਣੈ॥ (18-18-2) ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਲਖ ਲਖ ਨਿਧਾਨ ਲਖ ਤਿਲ ਨ ਤੁਲਾਣੈ॥ (18-18-3) ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਸ਼ਟਸੰਜੋਗ ਲਖ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲਖ ਹੈਰਾਣੈ॥ (18-18-4) ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਜੁਗਤ ਲਖ ਨੇਤ ਵਖਾਣੈ॥ (18-18-5) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਸਹਜ ਘਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (18-18-6) ਮਤ ਬੁਧਿ ਸੁਧਿ ਲੱਖ ਮੇਲ ਮਿਲਾਣੈ॥੧੮॥ (18-18-7)

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਲੱਖ ਲੱਖ ਹੋਮ ਜਗ ਨਈਵੇਦ ਕਰੋੜੀ॥ (18-19-1) ਵਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਘਣੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਲਖ ਤੰਦ ਮਰੋੜੀ॥ (18-19-2) ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਲਖ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਉਪਕਾਰਨ ਓੜੀ॥ (18-19-3) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਣੇ ਵਰ ਸਰਾਪ ਲਖ ਜੋੜ ਵਿਛੋੜੀ॥ (18-19-4) ਦਰਸ਼ਨ ਵਰਨ ਅਵਰਣ ਲਖ ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਬੰਧਨ ਤੋੜੀ॥ (18-19-5) ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਲਖ ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਝਾੜ ਪਛੋੜੀ॥ (18-19-6) ਸਚਹੁੰ ਓਰੈ ਸਭ ਕਿਹੁ ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਸਭਾ ਥੋੜੀ॥ (18-19-7) ਉਪਰ ਸਚ ਅਚਾਰ ਚਮੋੜੀ॥ ੧੯॥ (18-19-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਤਖਤ ਸੁਹੇਲਾ॥ (18-20-1) ਸਚ ਸ਼ਬਦ ਟਕਸਾਲ ਸਚ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਪਾਰਸ ਮੇਲਾ॥ (18-20-2) ਸਚਾ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਹੈ ਸਚ ਮਹਲ ਨਵਹਾਣ ਨਵੇਲਾ॥ (18-20-3) ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਦਾ ਸਚਾ ਅਮਰ ਸਚੋ ਰਸ ਕੇਲਾ॥ (18-20-4) ਸਚੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਸਚ ਸਚ ਸਲਾਹਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ॥ (18-20-5) ਸਚਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਹੈ ਸਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਗਰਬ ਗਹੇਲਾ॥ (18-20-6) ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਗਤਿ ਸੱਚਾ ਖੇਲ ਮੇਲ ਸਚੁ ਖੇਲਾ॥ (18-20-7) ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਚੇਲਾ॥ ੨੦॥ (18-20-8)

ਗੁਰਮੁਖ ਹਉਮੈ ਪਰਹਰੈ ਮਨ ਭਾਵੈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾ॥ (18-21-1) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ॥ (18-21-2) ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਵਰਤਦਾ ਹੋਵਣਹਾਰ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣਾ॥ (18-21-3) ਕਾਰਣ ਕਰਤਾ ਜੋ ਕਰੈ ਸਿਰ ਧਰ ਮੰਨ ਕਰੈ ਸ਼ੁਕਰਾਣਾ॥ (18-21-4) ਰਾਜੀ ਹੋਇ ਰਜ਼ਾਇ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਜਿਉਂ ਮਿਹਮਾਣਾ॥ (18-21-5) ਵਿਸਮਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਚ ਕਦਰਤ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕਰਬਾਣਾ॥ (18-21-6) ਲੇਪ ਅਲੇਪ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਣਾ ॥੨੧॥ (18-21-7)

ਹੁਕਮੈ ਬੰਦਾ ਹੋਇਕੈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮੈ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ॥ (18-22-1) ਹੁਲਵਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਸਭਨਾਂ ਅਵਟਣ ਹੈ ਸਹਿਣਾ॥ (18-22-2) ਦਿਲ ਦਰਯਾਉ ਸਮਾਉ ਕਰ ਗਰਬ ਗਵਾਇ ਗ੍ਰੀਬੀ ਵਹਿਣਾ॥ (18-22-3) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਿੰਘਾਸਣ ਬਹਿਣਾ॥ (18-22-4) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅਨਭਉ ਅਘੜ ਅੜਾਏ ਗਹਿਣਾ॥ (18-22-5) ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀ ਸਾਬਤਾ ਸ਼ਾਕਰ ਸ਼ੁਕਰ ਨ ਦੇਣਾ ਲਹਿਣਾ॥ (18-22-6) ਨੀਰ ਨ ਡੁਬਣ ਅਹ ਨ ਦਹਿਣਾ॥ ੨੨॥ (18-22-7)

ਮਿਹਰ ਮੁਹਬਤ ਆਸ਼ਕੀ ਇਸ਼ਕ ਮੁਸ਼ਕ ਕਿਉਂ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਯਾ॥ (18-23-1) ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ॥ (18-23-2) ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਮਿਲ ਹੋਇ ਪਵਿਤ ਨ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ॥ (18-23-3) ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਅਣੀ ਕਣੀ ਹੋਇ ਰਿਦੈ ਸਮਾਯਾ॥ (18-23-4) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਾਧ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਮਿਲ ਪਾਰਸ ਹੁਇ ਆਯਾ॥ (18-23-5) ਨੇਹਚਲ ਨੇਹਚਲ ਗੁਰਮਤੀ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੁਇ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ॥ (18-23-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥੨੩॥੧੮॥ (18-23-7)

```
Vaar 19
98 ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (19-1-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਏਕੰਕਾਰ ਆਪ ਉਪਾਇਆ॥ (19-1-2)
ਓਅੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ॥ (19-1-3)
ਪੰਚ ਤੱਤ ਵਿਸਥਾਰ ਚਲਿਤ ਰਚਾਇਆ॥ (19-1-4)
ਥਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ॥ (19-1-5)
ਕਦਰਤ ਅਗਮ ਅਪਾਰਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ॥ (19-1-6)
ਸਚ ਨਾਓਂ ਕਰਤਾਰ ਸਚ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥ (19-1-7)
ਲਖ ਚੋਰਾਸੀਹ ਜੁਨਿ ਫੇਰ ਫਿਰਾਇਆ॥ (19-2-1)
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦਲੰਭ ਕਰਮੀ ਪਾਇਆ॥ (19-2-2)
ਉੱਤਮ ਗਰਮਖ ਪੰਥ ਆਪ ਗਵਾਇਆ॥ (19-2-3)
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰਹਿਰਾਸ ਪੈਰੀਂ ਪਾਇਆ॥ (19-2-4)
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਚ ਦਿੜਾਇਆ॥ (19-2-5)
ਸ਼ਬਦ ਸਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥੨॥ (19-2-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣ ਗੁਰ ਸਮਝਾਇਆ॥ (19-3-1)
ਮਿਹਮਾਣੀ ਮਿਹਮਾਣ ਮਜਲਸ ਆਇਆ॥ (19-3-2)
ਖਾਵਾਲੇ ਸੋ ਖਾਣ ਪੀਐ ਪੀਆਇਆ॥ (19-3-3)
ਕਰੈ ਨ ਗਰਬ ਗਮਾਨਹਸੈ ਹਸਾਇਆ॥ (19-3-4)
ਪਾਹਨੜਾ ਪਰਵਾਣ ਕਾਜ ਸਹਾਇਆ॥ (19-3-5)
ਮਜਲਸ ਕਰ ਹੈਰਾਨ ੳਠ ਸਿਧਾਇਆ ॥੩॥ (19-3-6)
ਗੋਇਲੜਾ ਦਿਨ ਚਾਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣੀਐ॥ (19-4-1)
ਮੰਝੀ ਲੈ ਮਿਹਰਵਾਨ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀਐ॥ (19-4-2)
ਵਰਸੈ ਨਿਝਰਧਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀਐ॥ (19-4-3)
ਵੰਝਲੀਆਂ ਝੀਂਗਾਰਮਜਲਸ ਮਾਣੀਐ॥ (19-4-4)
ਗਾਵਨ ਮਾਝ ਮਲਾਰ ਸਘੜ ਸਜਾਣੀਐ॥ (19-4-5)
ਹੳਮੈ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰ ਮਨ ਵਸ ਜਾਣੀਐ॥ (19-4-6)
ਗਰਮਖ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰਸਚ ਸਿਵਾਣੀਐ ॥।। (19-4-7)
ਵਾਟ ਵਟਾਉ ਰਾਤ ਸਰਾਈਂ ਵਸਿਆ॥ (19-5-1)
ੳਠ ਚਲਿਆ ਪਰਭਾਤ ਮਾਰਗ ਦਸਿਆ॥ (19-5-2)
ਨਾਹਿ ਪਰਾਈ ਤਾਤ ਨ ਚਿਤ ਰਹਸਿਆ॥ (19-5-3)
ਮੁਏ ਨ ਪੁਛੈ ਜਾਤ ਵਿਵਾਹਿ ਨ ਹਸਿਆ॥ (19-5-4)
ਦਾਤਾ ਕਰੈ ਜ ਦਾਤ ਨ ਭਖਾ ਤਸਿਆ॥ (19-5-5)
ਗਰਮਖ ਸਿਮਰਣ ਵਾਤ ਕਵਲ ਵਿਗਸਿਆ ॥੫॥ (19-5-6)
```

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨਿ॥ (19-6-1) ਤਾਰੇ ਜਾਤ ਸਨਾਤ ਅੰਬਰ ਭਾਲੀਅਨਿ॥ (19-6-2) ਫਲਾਂ ਦੀ ਬਾਗਾਤ ਚਣ ਚਣ ਚਾਲੀਅਨਿ॥ (19-6-3) ਤੀਰਥਿ ਜਾਤੀ ਜਾਤ ਨੈਣ ਨਿਹਾਲੀਅਨਿ॥ (19-6-4) ਹਰਿ ਚੰਦਰੀ ਝਾਤ ਵਸਾਇ ਉਚਾਲੀਅਨਿ॥ (19-6-5) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਦਾਤ ਸ਼ਬਦ ਸਮ੍ਹਾਲੀਅਨਿ ॥੬॥ (19-6-6) ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਪਰਗਾਸ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸਿਆ॥ (19-7-1) ਪੇਈਅੜੈ ਘਰ ਵਾਸੂ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸਿਆ॥ (19-7-2) ਆਵਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਗਿਆਨ ਅਵੇਸਿਆ॥ (19-7-3) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ਸ਼ਬਦ ਸੰਦੇਸਿਆ॥ (19-7-4) ਗਰਮਖ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਮਤਿ ਪਰਵੇਸਿਆ॥ (19-7-5) ਸਿਮਰਣ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਦੇਸ ਵਿਦੇਸਿਆ ॥ 2॥ (19-7-6) ਨਦੀ ਨਾਵ ਸੰਜੋਗ ਮੇਲ ਮਿਲਾਇਆ॥ (19-8-1) ਸਹਣੇ ਅੰਦਰਿ ਭੋਗ ਰਾਜ ਕਮਾਇਆ॥ (19-8-2) ਕਦੇ ਹਰਖ ਕਦੇ ਸੋਗ ਤਰਵਰ ਛਾਇਆ॥ (19-8-3) ਕਟੈ ਹੳਮੈਂ ਰੋਗ ਨ ਆਪਿ ਗਣਾਇਆ॥ (19-8-4) ਘਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਜੋਗ ਗਰਮਖ ਪਾਇਆ॥ (19-8-5) ਹੋਵਣ ਹਾਰ ਸ ਹੋਗ ਗਰ ਸਮਝਾਇਆ ॥੮॥ (19-8-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧੁ ਸੰਗ ਚਲਣ ਜਾਣਿਆ॥ (19**-**9-1) ਚੇਤ ਬਸੰਤ ਸ ਰੰਗ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ॥ (19-9-2) ਸਾਵਣ ਲਹਰ ਤਰੰਗ ਨੀਰ ਨਿਵਾਣਿਆ॥ (19-9-3) ਸਜਣ ਮੇਲ ਸ ਢੰਗ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਿਆ॥ (19-9-4) ਗਰਮਖ ਪੰਥ ਨਿਪੰਗ ਦਰ ਖਰਵਾਣਿਆ॥ (19-9-5) ਗਰਮਤਿ ਮੇਲ ਅਭੰਗ ਸਤਿ ਸਹਾਣਿਆ ॥੯॥ (19-9-6) ਗਰਮਖ ਸਫਲ ਜਨੰਮ ਜਗ ਵਿਚ ਆਇਆ॥ (19-10-1) ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰ ਕਰੰਮ ਆਪ ਗਵਾਇਆ॥ (19-10-2) ਭਾ**ੳ ਭਗਤਿ ਕਰ ਕੰਮ ਸਖਫਲ ਪਾਇਆ॥** (19-10-3) ਗਰ ੳਪਦੇਸ਼ ਅਗੰਮ ਰਿਦ ਵਸਾਇਆ॥ (19-10-4) **ਧੀਰਜ ਧਜਾ ਧਰੰਮ ਸਹਿਜ ਸਭਾਇਆ॥** (19-10-5) ਸਹੈ ਨ ਦਖ ਸਹੰਮ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ **॥੧੦॥** (19-10-6) ਗਰਮਖ ਦਰਲਭ ਦੇਹ ਅਉਸਰ ਜਾਣਦੇ॥ (19-11-1) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਅਸਨੇਹ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣਦੇ॥ (19-11-2) ਸ਼ਬਦ ਸਰਤਿ ਲਿਵ ਲੇਹ ਆਖ ਅਖਾਣਦੇ॥ (19-11-3) ਦੇਹੀ ਵਿਚ ਬਿਦੇਹ ਸਚ ਸਿਞਾਣਦੇ॥ (19-11-4) **ਦਬਿਧਾ ਓਹ ਨ ਏਹ ਇਕ ਪਛਾਣਦੇ॥** (19-11-5)

```
ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਥੇਹ ਮਨ ਵਿਚ ਆਣਦੇ ॥੧੧॥ (19-11-6)
ਗਰਮਖ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਵਿਰਲਾ ਆਇਆ॥ (19-12-1)
ਗਰਮਖ ਸਖ ਫਲ ਪਾਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ॥ (19-12-2)
ਗਰਮਖ ਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਸਿਖ ਸਣਾਇਆ॥ (19-12-3)
ਗਰਮਖ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਸੱਚ ਕਮਾਇਆ॥ (19-12-4)
ਸਚ ਰਿਦੈ ਮਹਿ ਸਚ ਸਚ ਸਹਾਇਆ॥ (19-12-5)
ਗਰਮਖ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਜਗਤ ਤਰਾਇਆ ॥੧੨॥ (19-12-6)
ਗਰਮਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਆਪ ਪਛਾਣਿਆ॥ (19-13-1)
ਗਰਮਖ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਸਹਿਜ ਸਮਾਣਿਆ॥ (19-13-2)
ਗਰਮੁਖ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਦੁਇਆ ਸੁਖ ਮਾਣਿਆ॥ (19–13–3)
ਗਰਮਖ ਅਰਥ ਵੀਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਵਖਾਣਿਆ॥ (19-13-4)
ਗਰਮਖ ਹੋਂਦੇ ਤਾਣ ਰਹੇ ਨਿਤਾਣਿਆ॥ (19-13-5)
ਗਰਮਖ ਦਰਗਹ ਮਾਣ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਿਆ ॥੧੩॥ (19-13-6)
ਗਰਮਖ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਦਰਗਹ ਚਲਿਆ॥ (19-14-1)
ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਜਾਇ ਸਚਾ ਪਿੜ ਮਲਿਆ॥ (19-14-2)
ਗਰਮਖ ਭੋਜਨ ਭਾੳ ਚਾੳ ਅਲਲਿਆ॥ (19-14-3)
ਗਰਮਖ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਨ ਹਲੈ ਹਲਿਆ॥ (19-14-4)
ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਅਲਾਉ ਭਲੀ ਹੁੰ ਭਲਿਆ॥ (19-14-5)
ਗਰਮਖ ਸਦੇ ਜਾਨ ਆਵਨ ਘਲਿਆ ॥98॥ (19-14-6)
ਗਰਮਖ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਐ॥ (19-15-1)
ਗਰਮਖ ਬਧਿ ਬਿਬੇਕ ਬਿਬੇਕੀ ਜਾਣੀਐ॥ (19-15-2)
ਗਰਮਖ ਭਾੳ ਭਗਤਿ ਭਗਤ ਪਛਾਣੀਐ॥ (19-15-3)
ਗਰਮਖ ਬਹਮ ਗਿਆਨ ਗਿਆਨੀ ਬਾਣੀਐ॥ (19-15-4)
ਗਰਮਖ ਪਰਣ ਮਤਿ ਸ਼ਬਦ ਨੀਸਾਣੀਐ॥ (19-15-5)
ਗੁਰਮੁਖ ਪਉੜੀ ਪਤਿ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮਾਣੀਐ ॥੧੫॥ (19-15-6)
ਸਚ ਨਾੳਂ ਕਰਤਾਰ ਗਰਮਖ ਪਾਈਐ॥ (19-16-1)
ਗਰਮਖ ਓਅੰਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਧਿਆਈਐ॥ (19-16-2)
ਗਰਮਖ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਵ ਲਾਈਐ॥ (19-16-3)
ਗਰਮਖ ਸਚ ਅਚਾਰ ਸਚ ਕਮਾਈਐ॥ (19-16-4)
ਗਰਮਖ ਮੁੱਖ ਦੁਆਰ ਸਹਜ ਸਮਾਈਐ॥ (19-16-5)
ਗਰਮੁਖ਼ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ਨ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥੧੬॥ (19-16-6)
ਗਰਮਖ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਪਾਰਸ ਹੋਈਐ॥ (19–17–1)
ਗਰਮਖ ਹੋਇ ਅਪਰਸ ਦਰਸ ਅਲੋਈਐ॥ (19-17-2)
ਗੁਰਮੁਖ ਬੂਹਮ ਧਿਆਨ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈਐ॥ (19-17-3)
```

```
ਗੁਰਮੁਖ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪ ਨਿੰਦ ਨ ਗੋਈਐ॥ (19-17-4)
ਗਰਮਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾੳ ਸ਼ਬਦ ਵਿਲੋਈਐ॥ (19-17-5)
ਗਰਮਖ ਹਸਦਾ ਜਾਇ ਅੰਤ ਨ ਰੋਈਐ ॥੧੭॥ (19-17-6)
ਗਰਮਖ ਪੰਡਿਤ ਹੋਇ ਜਗ ਪਰਬੋਧੀਐ॥ (19-18-1)
ਗਰਮਖ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਨ ਕਾਮ ਵਿਰੋਧੀਐ॥ (19-18-2)
ਗਰਮਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਅੰਦਰ ਸੋਧੀਐ॥ (19-18-3)
ਗਰਮਖ ਹੈ ਨਿਰਵੈਰ ਨ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧੀਐ॥ (19-18-4)
ਚਹੁੰ ਵਰਨਾ ਉਪਦੇਸ ਸਹਿਜ ਸਮੋਧੀਐ॥ (19-18-5)
ਧੰਨ ਜਣੇਂਦੀ ਮਾੳਂ ਜੋਧਾ ਜੋਧੀਐ ॥੧੮॥ (19-18-6)
ਗਰਮਖ ਸਤਿਗਰ ਵਾਹ ਸ਼ਬਦ ਸਲਾਹੀਐ॥ (19-19-1)
ਗਰਮਖ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਸਚੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀਐ॥ (19-19-2)
ਗਰਮਖ ਸਚ ਸਨਾਹਦਾਤ ਇਲਾਹੀਐ॥ (19-19-3)
ਗਰਮਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਸਚ ਨਿਬਾਹੀਆ॥ (19-19-4)
ਗਰਮਖ ਮਤਿ ਅਗਾਹ ਨ ਗਹਣ ਗਹਾਈਐ॥ (19-19-5)
ਗਰਮਖ ਬੇਪਰਵਾਹ ਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀਐ ॥੧੯॥ (19-19-6)
ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰਾ ਤੋਲ ਨ ਤੋਲਣ ਤੋਲੀਐ॥ (19-20-1)
ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰਾ ਬੋਲ ਨ ਬੋਲਨ ਬੋਲੀਐ॥ (19-20-2)
ਗਰਮਖ ਮਤਿ ਅਡੋਲ ਨ ਡੋਲਣ ਡੋਲੀਐ॥ (19-20-3)
ਗਰਮਖ ਪਿਰਮ ਅਮੋਲ ਨ ਮੋਲਣ ਮੋਲੀਐ॥ (19-20-4)
ਗਰਮਖ ਪੰਥ ਨਿਰੋਲ ਨ ਰੋਲਣ ਰੋਲੀਐ॥ (19-20-5)
ਗਰਮਖ ਸ਼ਬਦ ਅਲੋਲ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਝੋਲੀਐ ॥੨੦॥ (19−20−6)
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਾਇ ਸਭ ਫਲ ਪਾਇਆ॥ (19-21-1)
ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸਭ ਰੰਗ ਲਾਇਆ॥ (19-21-2)
ਗੰਧ ਸਗੰਧ ਸਮਾਇ ਬੋਹਿ ਬੋਹਾਇਆ॥ (19-21-3)
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ ਸਭ ਰਸ ਆਇਆ॥ (19-21-4)
ਸ਼ਬਦ ਸੂਰਤਿ ਲਿਵਲਾਇ ਅਨਹਦ ਵਾਇਆ॥ (19-21-5)
ਨਿਜ ਘਰ ਨਿਹਚਲ ਜਾਇ ਨ ਦਹਦਿਸ ਧਾਇਆ ॥੨੧॥੧੯॥ (19−21−6)
```

```
Vaar 20
ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (20-1-1)
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਆਪ ਉਪਾਇਆ॥ (20-1-2)
ਗਰ ਅੰਦਰ ਗਰਸਿਖ ਬਬਾਣੈ ਆਇਆ॥ (20-1-3)
ਗੁਰਸਿਖੂ ਹੈ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇਆ॥ (20-1-4)
ਰਾਮਦਾਸੂ ਗੁਰਸਿਖੂ ਗੁਰੂ ਸਦਵਾਇਆ॥ (20-1-5)
ਗਰ ਅਰਜਨ ਗਰਸਿਖ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ॥ (20-1-6)
ਗਰਸਿਖ ਹਰ ਗੋਵਿੰਦ ਨ ਲਕੈ ਲਕਾਇਆ ॥੧॥ (20-1-7)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਸੂ ਹੋਇ ਪੂਜ ਕਰਾਇਆ॥ (20-2-1)
ਅਸਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਜੱਤਿ ਜਗਾਇਆ॥ (20-2-2)
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਬੋਹਾਇਆ॥ (20-2-3)
ਗੁਰਸਿਖ਼ ਸਿਖ਼ ਗੁਰ ਹੋਇ ਅਚਰਜ਼ ਦਿਖਾਇਆ॥ (20-2-4)
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਦੀਪ ਦੀਪਾਇਆ॥ (20-2-5)
ਨੀਰੈ ਅੰਦਰਿ ਨੀਰ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥੨॥ (20-2-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਜਨਮ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਇਆ॥ (20-3-1)
ਗਰਮਖਿ ਪਰ ਕਰੰਮ ਸਰਣੀ ਆਇਆ॥ (20-3-2)
ਸਤਿਗਰ ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਨਾਉਂ ਦਿੜਾਇਆ॥ (20-3-3)
ਘਰ ਹੀ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸ ਨ ਵਿਆਪੈ ਮਾਇਆ॥ (20-3-4)
ਗਰ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (20-3-5)
ਗਰਮਿਖ ਜੀਵਨ ਮਕਤ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥३॥ (20-3-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੂ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ॥ (20-4-1)
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਇਕੁ ਧਿਆਇਆ॥ (20-4-2)
ਗਰ ਪਰਮੇਸਰ ਜਾਣਿ ਸਬਦ ਕਮਾਇਆ॥ (20-4-3)
ਗਰਮਿਖ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਸਖ ਫਲ ਪਾਇਆ॥ (20-4-4)
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪਾਇ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ ॥।। (20-4-5)
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ੳਿਠ ਜਾਗ ਜਗਾਇਆ॥ (20-5-1)
ਗਰਮਖਿ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਭਰਮ ਗਵਾਇਆ॥ (20-5-2)
ਗਰਮਖਿ ਮੰਤ ਸਮਾਲਿ ਜਪ ਜਪਾਇਆ॥ (20-5-3)
ਗਰਮਖਿ ਨਿਹਚਲ ਹੋਇ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ॥ (20-5-4)
ਮਥੈ ਟਿਕਾ ਲਾਲੂ ਨੀਸਾਣੂ ਸੁਹਾਇਆ॥ (20-5-5)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਗਰ ਸਿਖ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ ॥੫॥ (20-5-6)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਗਰਸਿਖ ਪੈਰ ਧਆਇਆ॥ (20-6-1)
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀ ਚਖਿ ਮਨੂ ਵਸਿ ਆਇਆ॥ (20-6-2)
```

```
ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਹਿ ਭਰੂ ਝੁਕਾਇਆ॥ (20-6-3)
ਗਰਬਾਣੀ ਸਣਿ ਸਿਖਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਾਇਆ॥ (20-6-4)
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ॥ (20-6-5)
ਨਿਵ ਚਲਣ ਮਿਠ ਬੋਲ ਘਾਲਿ ਖਵਾਇਆ ॥੬॥ (20-6-6)
ਗਰਸਿਖਾਂ ਗਰਸਿਖ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (20-7-1)
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗਰਪਰਬ ਕਰੈ ਕਰਾਇਆ॥ (20-7-2)
ਗਰਸਿਖ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਜਠੇਰੇ ਭਾਇਆ॥ (20-7-3)
ਗੁਰਸਿਖ ਮਾਂ ਪਿਉ ਵੀਰ ਕੁਟੰਬ ਸਬਾਇਆ॥ (20-7-4)
ਗਰਸਿਖ ਖੇਤੀ ਵਣਜ ਲਾਹਾ ਪਾਇਆ॥ (20-7-5)
ਹੰਸ ਵੰਸ ਗਰਸਿਖ ਗਰਸਿਖ ਜਾਇਆ ॥੭॥ (20-7-6)
ਸਜਾ ਖਬਾ ਸੳਣ ਨ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ॥ (20-8-1)
ਨਾਰਿ ਪਰਖ ਨੋ ਵੇਖਿ ਨ ਪੈਰ ਹਟਾਇਆ॥ (20-8-2)
ਭਾਖ ਸਭਾਖ ਵੀਚਾਰਿ ਨ ਛਿਕ ਮਨਾਇਆ॥ (20-8-3)
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵਿ ਨ ਪੂਜ ਕਰਾਇਆ॥ (20-8-4)
<u>ਭੰਭਲ ਭੁਸੇ ਖਾਇ ਨ ਮਨ ਭਰਮਾਇਆ॥</u> (20-8-5)
ਗੁਰਸਿਖ ਸਚਾ ਖੇਤੂ ਬੀਜ ਫਲਾਇਆ ॥੮॥ (20-8-6)
ਕਿਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਮਨ ਧਰਮ ਸਚ ਦਿੜਾਇਆ॥ (20-9-1)
ਸਚੂ ਨਾਉ ਕਰਤਾਰੂ ਆਪੂ ਉਪਾਇਆ॥ (20-9-2)
ਸਤਿਗਰ ਪਰਖ ਦਇਆਲ ਦਇਆ ਕਰਿ ਆਇਆ॥ (20-9-3)
ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਸਬਦ ਸਣਾਇਆ॥ (20-9-4)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਥੇਹ ਵਸਾਇਆ॥ (20-9-5)
ਸਚਾ ਤਖ਼ਤ ਬਣਾਇ ਸਲਾਮ ਕਰਾਇਆ ॥੯॥ (20-9-6)
ਗਰਸਿਖਾ ਗਰਸਿਖ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ॥ (20-10-1)
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਸੇਵ ਸਖ ਫਲ ਪਾਇਆ॥ (20-10-2)
ਤਪੜ੍ਹ ਝਾੜਿ ਵਿਛਾਇ ਧੁੜੀ ਨਾਇਆ॥ (20-10-3)
ਕੋਰੇ ਮਟ ਅਣਾਇ ਨੀਰ ਭਰਾਇਆ॥ (20-10-4)
ਆਣਿ ਮਹਾ ਪਰਸਾਦ ਵੰਡਿ ਖਆਇਆ ॥੧០॥ (20-10-5)
ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਸੰਸਾਰ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ॥ (20-11-1)
ਨਿਹਚਲੂ ਹੋਇ ਨਿਵਾਸੂ ਸੀਸੂ ਨਿਵਾਇਆ॥ (20-11-2)
ਹੋਇ ਸਫਲ ਫਲ ਸਫਲ ਵਟ ਸਹਾਇਆ॥ (20-11-3)
ਸਿਰਿ ਕਰਵਤ ਧਰਾਇ ਜਹਾਜ ਬਣਾਇਆ॥ (20-11-4)
ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਿਰਿ ਵਾਟ ਰਾਹ ਚਲਾਇਆ॥ (20-11-5)
ਸਿਰਿ ਕਰਵਤ ਧਰਾਇ ਸੀਸ ਚੜਾਇਆ ॥੧੧॥ (20-11-6)
```

ਲੋਹੇ ਤਛਿ ਤਛਾਇ ਲੋਹਿ ਜੜਾਇਆ॥ (20-12-1)

ਲੋਹਾ ਸੀਸ ਚੜਾਇ ਨੀਰਿ ਤਰਾਇਆ॥ (20-12-2) ਆਪਨੜਾ ਪਤ ਪਾਲਿ ਨ ਨੀਰਿ ਡਬਾਇਆ॥ (20-12-3) ਅਗਰੈ ਡੋਬੈ ਜਾਣਿ ਡੋਬਿ ਤਰਾਇਆ॥ (20-12-4) ਗਣ ਕੀਤੇ ਗਣ ਹੋਇ ਜਗ ਪਤੀਆਇਆ॥ (20-12-5) ਅਵਗਣ ਸਹਿ ਗਣ ਕਰੈ ਘੋਲਿ ਘਮਾਇਆ ॥੧੨॥ (20−12−6) ਮੰਨੈ ਸਤਿਗਰ ਹਕਮ ਹਕਮਿ ਮਨਾਇਆ॥ (20**-**13**-**1) ਭਾਣਾ ਮੰਨੈ ਹੁਕਮਿ ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਇਆ॥ (20-13-2) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਿ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (20-13-3) ਗਰਮਖਿ ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (20-13-4) ਗਰਮਖਿ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ॥ (20-13-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇ ਬੀਜ ਫਲਾਇਆ ॥੧੩॥ (20-13-6) ਸਤਿਗਰ ਦਰਸਨ ਦੇਖਿ ਧਿਆਨ ਧਰਾਇਆ॥ (20-14-1) ਸਤਿਗਰ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਿ ਗਿਆਨ ਕਮਾਇਆ॥ (20-14-2) ਚਰਣ ਕਵਲ ਗਰ ਮੰਤ ਚਿਤਿ ਵਸਾਇਆ॥ (20-14-3) ਸਤਿਗਰ ਸੇਵ ਕਮਾਇ ਸੇਵ ਕਰਾਇਆ॥ (20-14-4) ਗਰ ਚੇਲਾ ਪਰਚਾਇ ਜਗ ਪਰਚਾਇਆ॥ (20-14-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੂ ਚਲਾਇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਛਾਇਆ ॥੧੪॥ (20-14-6) ਜੋਗ ਜਗਤਿ ਗਰਸਿਖ ਗਰ ਸਮਝਾਇਆ॥ (20**-**15**-**1) ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸਿ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਇਆ॥ (20-15-2) ਥੋੜਾ ਪਾਣੀ ਅੰਨ ਖਾਇ ਪੀਆਇਆ॥ (20-15-3) ਸ਼ੋੜਾ ਬੋਲਣ ਬੋਲਿ ਨ ਝਖਿ ਝਖਾਇਆ॥ (20-15-4) ਥੋੜੀ ਰਾਤੀ ਨੀਦ ਨ ਮੋਹਿ ਫਹਾਇਆ॥ (20-15-5)

ਸਹਣੇ ਅੰਦਰਿ ਜਾਇ ਨ ਲੋਭ ਲਭਾਇਆ ॥੧੫॥ (20-15-6)

ਮੰਦਾ ਗਰ ਉਪਦੇਸ ਮੰਤੂ ਸਣਾਇਆ॥ (20-16-1) ਖਿੰਥਾ ਖਿਮਾ ਸਿਵਾਇ ਝੌਲੀ ਪਤਿ ਮਾਇਆ॥ (20-16-2) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਬਿਭੁਤ ਬਣਾਇਆ॥ (20-16-3) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪਤ ਭੋਜਨ ਭਾਇਆ॥ (20-16-4) ਡੰਡਾ ਗਿਆਨ ਵਿਚਾਰੁ ਦੂਤ ਸਧਾਇਆ॥ (20-16-5) ਸਹਜ ਗਫਾ ਸਤਿਸੰਗ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੬॥ (20-16-6)

ਸਿੰਙੀ ਸਰਤਿ ਵਿਸੇਖ ਸਬਦ ਵਜਾਇਆ॥ (20-17-1) ਗਰਮਖਿ ਆਈ ਪੰਥ ਨਿਜ ਘਰ ਪਾਇਆ॥ (20-17-2) ਆਦਿ ਪਰਖ ਆਦੇਸ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (20-17-3) ਗਰ ਚੇਲੇ ਰਹਰਾਸਿ ਮਨ ਪਰਚਾਇਆ॥ (20-17-4) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸਬਦੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧੭॥ (20-17-5) ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰਸਿਖ ਸਿਖੁ ਸਦਾਇਆ॥ (20-18-1) ਗੁਰਸਿਖੀ ਗੁਰਸਿਖ ਸਿਖ ਸੁਣਾਇਆ॥ (20-18-2) ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਕਰਿ ਭਾਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ॥ (20-18-3) ਗੁਰਸਿਖਾ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਭਾਇਆ॥ (20-18-4) ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਗੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (20-18-5) ਚਉਪੜਿ ਸੋਲਹ ਸਾਰ ਜੁਗ ਜਿਣਿ ਆਇਆ॥ (20-18-6) ਸਤਰੰਜ ਬਾਜੀ ਖੇਲੁ ਬਿਸਾਤਿ ਬਣਾਇਆ॥ (20-19-1) ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਰਥ ਪਿਆਦੇ ਆਇਆ॥ (20-19-2) ਹੁਇ ਪਤਿਸਾਹ ਵਜੀਰ ਦੁਇ ਦਲ ਛਾਇਆ॥ (20-19-3) ਹੋਇ ਗੁਡਾਵਡਿ ਜੋਧ ਜੁਧੁ ਮੁਚਾਇਆ॥ (20-19-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਲ ਚਲਾਇ ਹਾਲ ਪੁਜਾਇਆ॥ (20-19-5)

ਪਾਇਕ ਹੋਇ ਵਜੀਰ ਗਰਿ ਪਹਚਾਇਆ ॥੧੯॥ (20-19-6)

- ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਮਣਿ ਨਿਮਿ ਭੈ ਵਿਚਿ ਜਾਇਆ॥ (20-20-1) ਭੈ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥਿ ਸਰਣੀ ਆਇਆ॥ (20-20-2) ਭੈ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ॥ (20-20-3) ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੀਵਨੁ ਮੁਕਤਿ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ॥ (20-20-4) ਭੈ ਵਿਚਿ ਜਨਮੁ ਵਸਾਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ॥ (20-20-5) ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਇ ਜਾਇ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥ (20-20-6)
- ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜਾਇ ਸਰਣੀ ਆਇਆ॥ (20-21-1) ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ॥ (20-21-2) ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਇ ਨਿਜ ਪਦ ਪਾਇਆ॥ (20-21-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ॥ (20-21-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ॥ (20-21-5) ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਜਗਿ ਆਇ ਜਗਤੂ ਤਰਾਇਆ ॥੨੧॥੨੦॥ (20-21-6)

Vaar 21

ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (21-1-1)

ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੀਐ॥ (21-1-2) ਵਡਾ ਬੇ ਪਰਵਾਹ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੀਐ॥ (21-1-3) ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਹ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ॥ (21-1-4) ਕੁਦਰਤ ਅਗਮੁ ਅਥਾਹੁ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀਐ॥ (21-1-5) ਸਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ॥ (21-1-6) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਵਾਹੁ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੀਐ॥ ॥॥ (21-1-7)

ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਲਖ ਧਿਆਇਦੇ॥ (21-2-1) ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਸੇਸ ਕੀਰਤਿ ਗਾਇਦੇ॥ (21-2-2) ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਗਣੇਸ ਨਾਦ ਵਜਾਇਦੇ॥ (21-2-3) ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਕਰਿ ਵੇਸ ਸਾਂਗ ਬਣਾਇਦੇ॥ (21-2-4) ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਮ ਕਮਾਇਦੇ॥ (21-2-5) ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਇਦੇ ॥੨॥ (21-2-6)

ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਹੋਇ ਕਰਦੇ ਬੰਦਗੀ॥ (21-3-1) ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਹੋਇ ਕਰਿ ਮੁਹਛੰਦਗੀ॥ (21-3-2) ਗਉਸ ਕੁਤਬ ਕਈ ਲੋਇ ਦਰ ਬਖਸੰਦਗੀ॥ (21-3-3) ਦਰ ਦਰਵੇਸ ਖਲੋਇ ਮਸਤ ਮਸੰਦਗੀ॥ (21-3-4) ਵਲੀ-ਉਲਹ ਸੁਣਿ ਸੋਇ ਕਰਨਿ ਪਸੰਦਗੀ॥ (21-3-5) ਦਰਗਹ ਵਿਰਲਾ ਕੋਇ ਬਖਤ ਬਿਲੰਦਗੀ॥ ३॥ (21-3-6)

ਸੁਣਿ ਆਖਾਣਿ ਵਖਾਣੂ ਆਖਿ ਵਖਾਣਿਆ॥ (21-4-1) ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੂ ਨ ਸਚੁ ਸਿਵਾਣਿਆ॥ (21-4-2) ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੂ ਮਾਣੂ ਨਿਮਾਣਿਆ॥ (21-4-3) ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣੂ ਨ ਅਖਰ ਜਾਣਿਆ॥ (21-4-4) ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਹੈਰਾਣੂ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਿਆ॥ (21-4-5) ਕਾਦਰ ਨੋ ਕਰਬਾਣ ਕਦਰਤਿ ਮਾਣਿਆ ॥৪॥ (21-4-6)

ਲਖ ਲਖ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਿਧਾਵਹੀ॥ (21-5-1) ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤਰੰਗ ਬਣਾਵਹੀ॥ (21-5-2) ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗਾਵਹੀ॥ (21-5-3) ਰਸ ਕਸ ਲਖ ਸੁਆਦ ਚਖਿ ਚਖਾਵਹੀ॥ (21-5-4) ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਕਰੋੜਿ ਮਹਿ ਮਹਕਾਵਈ॥ (21-5-5) ਗੈਰ ਮਹਲਿ ਸੁਲਤਾਨ ਮਹਲੂ ਨ ਪਾਵਹੀ ॥੫॥ (21-5-6)

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਦਾ ਮੇਲੂ ਦੁਬਿਧਾ ਹੋਵਈ॥ (21-6-1)

ਤੈ ਗਣ ਮਾਇਆ ਖੇਲ ਭਰਿ ਭਰਿ ਧੋਵਈ॥ (21-6-2) ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਭੇਲ ਹਾਰ ਪਰੋਵਈ॥ (21-6-3) ਪੰਜਿ ਤਤ ਪਰਵੇਲ ਅੰਤਿ ਵਿਗੋਵਈ॥ (21-6-4) ਛਿਅ ਰਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਹਸਿ ਹਸਿ ਰੋਵਈ॥ (21-6-5) ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵਈ ॥੬॥ (21-6-6) ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਲਖ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਹੀ॥ (21-7-1) ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਉਨਮਾਨ ਅੰਤ ਨਾ ਪਾਵਹੀ॥ (21–7–2) ਲਖ ਸਸੀਅਰ ਲਖ ਭਾਨੂ ਅਹਿਨਿਸਿ ਧ੍ਯਾਵਹੀ॥ (21-7-3) ਲਖ ਪਰਕਿਰਤਿ ਪਰਾਣ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹੀ॥ (21-7-4) ਲਖ ਲਖ ਗਰਬ ਗਮਾਨ ਲੱਜ ਲਜਾਵਹੀ॥ (21-7-5) ਲਖ ਲਖ ਦੀਨ ਈਮਾਨ ਤਾੜੀ ਲਾਵਹੀਂ॥ (21-7-6) ਭਾੳ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਸਚਿ ਸਮਾਵਹੀ ॥੭॥ (21-7-7) **ਲਖ ਪੀਰ ਪਤਿਸਾਹ ਪਰਚੇ ਲਾਵਹੀ**॥ (21-8-1) ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਰਾਹ ਸੰਗਿ ਚਲਾਵਹੀ॥ (21-8-2) ਦੀਨ ਦਨੀ ਅਸਗਾਹ ਹਾਥਿ ਨ ਪਾਵਹੀ॥ (21-8-3) ਕਟਕ ਮੂਰੀਦ ਪਨਾਹ ਸੇਵ ਕਮਾਵਹੀ॥ (21-8-4) ਅੰਤੂ ਨ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਹੀ॥ (21-8-5) ਲੳਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਖੜੇ ਧਿਆਵਹੀ ॥੮॥ (21-8-6) ਲਖ ਸਾਹਿਬਿ ਸਿਰਦਾਰ ਆਵਣ ਜਾਵਣੇ॥ (21-9-1) ਲਖ ਵਡੇ ਦਰਬਾਰ ਬਣਤ ਬਣਾਵਣੇ॥ (21-9-2) ਦਰਬ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਗਣਤ ਗਣਾਵਣੇ॥ (21-9-3) ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਬਿਰਦ ਸਦਾਵਣੇ॥ (21-9-4)। ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਧੋਹ ਕਮਾਵਣੇ॥ (21-9-5) ਕਰਦੇ ਚਾਰ ਵੀਚਾਰਿ ਦਹਦਿਸਿ ਧਾਵਣੇ॥ (21-9-6) ਲਖ ਲਖ ਬਜਰਕਵਾਰ ਮਨ ਪਰਚਾਵਣੇ ॥੯॥ (21**-**9-7) ਲਖ ਦਾਤੇ ਦਾਤਾਰ ਮੰਗਿ ਮੰਗਿ ਦੇਵਹੀ॥ (21-10-1) ਅੳਤਰਿ ਲਖ ਅਵਤਾਰ ਕਾਰ ਕਰੇਵਹੀ॥ (21-10-2) ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਖੇਵਟ ਖੇਵਹੀ॥ (21-10-3) ਵੀਚਾਰੀ ਵਿਚਾਰਿ ਭੇਤ ਨ ਦੇਵਹੀ॥ (21-10-4) ਕਰਤੁਤੀ ਆਵਾਰਿ ਕਰਿ ਜਸੂ ਲੇਵਹੀ॥ (21-10-5) ਲਖ ਲਖ ਜੇਵਣਹਾਰ ਜੇਵਣ ਜੇਵਹੀ॥ (21-10-6) ਲਖ ਦਰਗਹ ਦਰਬਾਰ ਸੇਵਕ ਸੇਵਹੀ ॥੧੦॥ (21-10-7) ਸੂਰ ਵੀਰ ਵਰੀਆਮ ਜੋਰੂ ਜਣਾਵਹੀ॥ (21-11-1) ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸੁਰਤ ਲਖ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਹੀ॥ (21-11-2) **धे**नी **धेनि ७० विप्रि पार्ह्मी** (21-11-3)

ਚਿਰ ਜੀਵੈ ਲਖ ਹੋਇ ਨ ਓੜਕੁ ਪਾਵਹੀ॥ (21-11-4) ਖਰੇ ਸਿਆਣੈ ਹੋਇ ਨ ਮਨੁ ਸਮੁਚਾਵਹੀ॥ (21-11-5) ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਚੋਟਾਂ ਖਾਵਹੀ ॥੧੧॥ (21-11-6)

ਹਿਕਮਤਿ ਲਖ ਹਕੀਮ ਚਲਤ ਬਣਾਵਹੀ॥ (21-12-1) ਆਕਲ ਹੋਇ ਫਹੀਮ ਮਤੇ ਮਤਾਵਹੀ॥ (21-12-2) ਗਾਫਲ ਹੋਇ ਗਨੀਮ ਵਾਦ ਵਧਾਵਹੀ॥ (21-12-3) ਲੜਿ ਲੜਿ ਕਰਨਿ ਮੁਹੀਮ ਆਪੁ ਜਣਾਵਹੀ॥ (21-12-4) ਹੋਇ ਜਦੀਦ ਕਦੀਮ ਨ ਖੁਦੀ ਮਿਟਾਵਹੀ॥ (21-12-5) ਸਾਬਰੁ ਹੋਇ ਹਲੀਮ ਆਪੁ ਗਵਾਵਹੀ॥ (21-12-6)

ਲਖ ਲਖ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਹੀ॥ (21-13-1) ਸੁਹਦੇ ਲਖ ਸਹੀਦ ਜਾਰਤ ਲਾਵਹੀ॥ (21-13-2) ਲਖ ਰੋਜੇ ਲਖ ਈਦ ਨਿਵਾਜ ਕਰਾਵਹੀ॥ (21-13-3) ਕਰਿ ਕਰਿ ਗੁਫਤ ਸੁਨੀਦ ਮਨ ਪਰਚਾਵਹੀ॥ (21-13-4) ਹੁਜਰੇ ਕੁਲਫ ਕਲੀਦ ਜੁਹਦ ਕਮਾਵਹੀ॥ (21-13-5) ਦਰਿ ਦਰਵੇਸ ਰਸੀਦ ਆਪੂ ਜਣਾਵਹੀ॥ (21-13-6)

ਉਚੇ ਮਹਲ ਉਸਾਰਿ ਵਿਛਾਇ ਵਿਛਾਵਣੇ॥ (21-14-1) ਵਡੇ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ਨਾਉ ਗਣਾਵਣੇ॥ (21-14-2) ਕਰਿ ਗੜ ਕੋਟ ਹਜਾਰ ਰਾਜ ਕਮਾਵਣੇ॥ (21-14-3) ਲਖ ਲਖ ਮਨਸਬਦਾਰ ਵਜਹ ਵਧਾਵਣੇ॥ (21-14-4) ਪੂਰ ਭਰੇ ਅਹੰਕਾਰ ਆਵਨ ਜਾਵਣੇ॥ (21-14-5) ਤਿਤ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਖਰੇ ਡਰਾਵਣੇ॥ (21-14-6)

ਤੀਰਥ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ਪੁਰਬੀ ਨਾਵਣਾ॥ (21–15–1) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਸੇਵ ਕਰਾਵਣਾ॥ (21–15–2) ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਲਖ ਸਾਧਿ ਸਧਾਵਣਾ॥ (21–15–3) ਹੋਮ ਜਗ ਨਈਵੇਦ ਭੋਗ ਲਗਾਵਣਾ॥ (21–15–4) ਵਰਤ ਨੇਮ ਲਖ ਦਾਨ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣਾ॥ (21–15–5) ਲੳਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਪਖੰਡ ਨ ਜਾਵਣਾ॥ (21–15–6)

ਪੋਪਲੀਆਂ ਭਰਨਾਲਿ ਲਖ ਤਰੰਦੀਆਂ॥ (21–16–1) ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲਿ ਸੁਧਿ ਨ ਲਹੰਦੀਆਂ॥ (21–16–2) ਅਨਲ ਮਨਲ ਕਰਿ ਖਿਆਲ ਉਮਗਿ ਉਡੰਦੀਆਂ॥ (21–16–3) ਉਛਲਿ ਕਰਨਿ ਉਛਾਲ ਨ ਉਭਿ ਚੜ੍ਹੰਦੀਆਂ॥ (21–16–4) ਲਖ ਅਗਾਸ ਪਤਾਲ ਕਰਿ ਮੁਹਛੰਦੀਆਂ॥ (21–16–5) ਦਰਗਹ ਇਕ ਰਵਾਲ ਬੰਦੇ ਬੰਦੀਆਂ॥ (21–16–6)

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਖੇਲੁ ਕਰਿ ਦੇਖਾਲਿਆ॥ (21-17-1)

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰਿ ਚਲਤੁ ਉਠਾਲਿਆ॥ (21–17–2) ਪੰਜ ਤਤ ਉਤਪਤਿ ਬੰਧਿ ਬਹਾਲਿਆ॥ (21–17–3) ਛਿਅ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਸਿਰਜਿ ਸਮ੍ਹਾਲਿਆ॥ (21–17–4) ਅਹਿਨਿਸਿ ਸੂਰਜ ਚੰਦੁ ਦੀਵੇ ਬਾਲਿਆ॥ (21–17–5) ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥੧੭॥ (21–17–6) ਕੁਦਰਤਿ ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਥਾਪ ਉਥਾਪਦਾ॥ (21–18–1) ਤਿਦੂ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਓੜਕੁ ਜਾਪਦਾ॥ (21–18–2) ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਸਮਾਉ ਨ ਲਹਰਿ ਵਿਆਪਦਾ॥ (21–18–3) ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਚਾਉ ਲਖ ਪਰਤਾਪਦਾ॥ (21–18–4) ਕੳਣ ਕਰੈ ਅਰਥਾੳ ਵਰ ਨ ਸਰਾਪ ਦਾ॥ (21–18–5)

ਲਹੈ ਨ ਪਛੋਤਾਉ ਪੁੰਨੂ ਨ ਪਾਪ ਦਾ ॥੧੮॥ (21-18-6)

ਕੁਦਰਤਿ ਅਗਮੁ ਅਥਾਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ॥ (21-19-1) ਕਾਦਰੁ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਕਿਨ ਪਰਚਾਈਐ॥ (21-19-2) ਕੇਵਡੁ ਹੈ ਦਰਗਾਹ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ॥ (21-19-3) ਕੋਇ ਨ ਦਸੈ ਰਾਹੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਜਾਈਐ॥ (21-19-4) ਕੇਵਡੁ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਕਿਉ ਕਰਿ ਧਿਆਈਐ॥ (21-19-5) ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਸਗਾਹੁ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਈਐ॥ (੯॥ (21-19-6)

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਪਰਮਾਦਿ ਅਚਰਜੁ ਆਖੀਐ॥ (21-20-1) ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਸਬਦੁ ਨ ਸਾਖੀਐ॥ (21-20-2) ਵਰਤੈ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਨ ਗਲੀ ਗਾਖੀਐ॥ (21-20-3) ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਅਛਲਾਦਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਖੀਐ॥ (21-20-4) ਉਨਮਨਿ ਅਨਹਦਿ ਨਾਦਿ ਲਿਵ ਅਭਿਲਾਖੀਐ॥ (21-20-5) ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦ ਪੂਰਨ ਪਾਖੀਐ॥ (21-20-6) ਪੂਰੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕੇਵਲ ਕਾਖੀਐ॥ (20॥ (21-20-7)

Vaar 22 ੧ੳ´ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (22-1-1) ਨਿਰਾਧਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (22-1-2) ਹੋਆ ਏਕੰਕਾਰੁ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ॥ (22-1-3) ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਚਲਿਤੁ ਰਚਾਇਆ॥ (22-1-4) ਸਚੁ ਨਾਉ ਕਰਤਾਰੁ ਬਿਰਦੁ ਸਦਾਇਆ॥ (22-1-5) ਸਚਾ ਪਰਵਦਗਾਰੁ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ॥ (22-1-6) ਸਿਰਠੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇਆ॥ (22-1-7) ਸਭਸੈ ਦੇ ਆਧਾਰੁ ਨ ਤੋਲਿ ਤੁਲਾਇਆ॥ (22-1-8) ਲਖਿਆ ਥਿਤਿ ਨ ਵਾਰੁ ਨ ਮਾਹੁ ਜਣਾਇਆ॥ (22-1-9) ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਵੀਚਾਰੁ ਨ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥੧॥ (22-1-10)

ਨਿਰਾਲੰਬੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਬਾਣੁ ਚਲਾਇਆ॥ (22-2-1) ਉਡੈ ਹੰਸ ਉਚਾਣ ਕਿਨਿ ਪਹੁਚਾਇਆ॥ (22-2-2) ਖੰਭੀ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੁ ਆਣਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (22-2-3) ਧੂ ਚੜਿਆ ਅਸਮਾਣਿ ਨ ਟਲੈ ਟਲਾਇਆ॥ (22-2-4) ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਇਆ ॥੨॥ (22-2-5)

ਓੜਕੁ ਓੜਕੁ ਭਾਲਿ ਨ ਓੜਕੁ ਪਾਇਆ॥ (22-3-1) ਓੜਕੁ ਭਾਲਣਿ ਗਏ ਸਿ ਫੇਰ ਨ ਆਇਆ॥ (22-3-2) ਓੜਕੁ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ॥ (22-3-3) ਆਦੁ ਵਡਾ ਵਿਸਮਾਦੁ ਨ ਅੰਤ ਸੁਣਾਇਆ॥ (22-3-4) ਹਾਥਿ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਲਹਰੀ ਛਾਇਆ॥ (22-3-5) ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (22-3-6) ਕਾਦਰੁ ਨੋ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੁਦਰਤਿ ਮਾਇਆ॥ (22-3-7) ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ ਗੁਰਿ ਸਮਝਾਇਆ॥ (22-3-8)

ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਿਹਾਰੁ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ॥ (22-4-1) ਸਚਹੁ ਪਉਣੁ ਉਪਾਇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਛਾਇਆ॥ (22-4-2) ਪਵਣਹੁ ਪਾਣੀ ਸਾਜਿ ਸੀਸੁ ਨਿਵਾਇਆ॥ (22-4-3) ਤੁਲਹਾ ਧਰਤਿ ਬਣਾਇ ਨੀਰ ਤਰਾਇਆ॥ (22-4-4) ਨੀਰਹੁ ਉਪਜੀ ਅਗਿ ਵਣਖੰਡ ਛਾਇਆ॥ (22-4-5) ਅਗੀ ਹੋਦੀ ਬਿਰਖੁ ਸੁਫਲ ਫਲਾਇਆ॥ (22-4-6) ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (22-4-7) ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ॥ ॥॥ (22-4-8)

ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਸਚੁ ਸਚੇ ਭਾਇਆ॥ (22-5-1) ਕੇਵਡੁ ਹੋਆ ਪਉਣੁ ਫਿਰੈ ਚਉਵਾਇਆ॥ (22-5-2) ਚੰਦਣ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਬਿਰਖ ਬੋਹਾਇਆ॥ (22-5-3) ਖਹਿ ਖਹਿ ਵੰਸੁ ਗਵਾਇ ਵਾਂਸੁ ਜਲਾਇਆ॥ (22-5-4) ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਸਹਲੰਗੁ ਅੰਗੁ ਜਣਾਇਆ॥ (22-5-5) ਕੋਇਲ ਕਾਉ ਨਿਆਉ ਬਚਨ ਸੁਣਾਇਆ॥ (22-5-6) ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰਿ ਸਾਹ ਗਣਾਇਆ॥ (22-5-7) ਪੰਜਿ ਸਬਦ ਪਰਵਾਣੂ ਨੀਸਾਣੂ ਬਜਾਇਆ ॥੫॥ (22-5-8)

ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਗਿਆਨੁ ਚੇਤਾਇਆ॥ (22-6-1) ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਸਾਧਿ ਸਾਧੁ ਸਦਾਇਆ॥ (22-6-2) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (22-6-3) ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਤ੍ਰਾਟਕ ਧਾਇਆ॥ (22-6-4) ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਭੁਯੰਗੁ ਆਸਣ ਲਾਇਆ॥ (22-6-5) ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਝਾਗ ਸੁਖਮਨਿ ਛਾਇਆ॥ (22-6-6) ਖੇਚਰ ਭੂਚਰ ਚਾਚਰ ਸਾਧਿ ਸਧਾਇਆ॥ (22-6-7) ਸਾਧ ਅਗੋਚਰ ਖੇਲ ਉਨਮਨਿ ਆਇਆ॥ ॥ ੬॥ (22-6-8)

ਤ੍ਰੈ ਸਤੁ ਅੰਗੁਲ ਲੈ ਮਨੁ ਪਵਣੁ ਮਿਲਾਇਆ॥ (22-7-1) ਸੋਹੰ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (22-7-2) ਨਿਝਰਿ ਧਾਰਿ ਚੁਆਇ ਅਪਿਉ ਪੀਆਇਆ॥ (22-7-3) ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆ॥ (22-7-4) ਅਜਪਾ ਜਾਪੁ ਜਪਾਇ ਸੁੰਨ ਸਮਾਇਆ॥ (22-7-5) ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਇ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ॥ (22-7-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇ ਨਿਜ ਘਰੁ ਛਾਇਆ॥ (22-7-7) ਗੁਰਸਿਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲਾਇ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥2॥ (22-7-8)

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ॥ (22-8-1) ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਵਣਾਸਪਤਿ ਫਾਲਿਆ॥ (22-8-2) ਸਲਲੈ ਸਲਲਿ ਸੰਜੋਗੁ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਚਾਲਿਆ॥ (22-8-3) ਪਵਣੈ ਪਵਣੁ ਸਮਾਇ ਅਨਹਦੁ ਭਾਲਿਆ॥ (22-8-4) ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿ ਪਰੋਇ ਦਿਖਾਲਿਆ॥ (22-8-5) ਪਥਰੁ ਪਾਰਸੁ ਹੋਇ ਪਾਰਸੁ ਪਾਲਿਆ॥ (22-8-6) ਅਨਲ ਪੰਖਿ ਪੁਤੁ ਹੋਇ ਪਿਤਾ ਸਮ੍ਹਾਲਿਆ॥ (22-8-7) ਬ੍ਰਹਮੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮਿਲਾਇ ਸਹਜਿ ਸੁਖਾਲਿਆ॥ \(\(\(\)\) (22-8-8)

ਕੇਵਡੁ ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਾਇਆ॥ (22-9-1) ਕੇਵਡੁ ਕੰਡਾ ਤੋਲੁ ਤੋਲਿ ਤੁਲਾਇਆ॥ (22-9-2) ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜਿ ਕਵਾਉ ਵਧਾਇਆ॥ (22-9-3) ਲਖ ਲਖ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸਿ ਅਧਰ ਧਰਾਇਆ॥ (22-9-4) ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਲਖ ਉਪਾਇਆ॥ (22-9-5) ਲਖ ਚੳਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ॥ (22-9-6)

ਜੋਨਿ ਜੋਨਿ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ॥ (22**-**9**-**7) ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇ ਅਲੇਖ ਧਿਆਇਆ ॥੯॥ (22-9-8) ਸਤਿਗਰ ਸਚਾ ਨਾੳ ਆਖਿ ਸਣਾਇਆ॥ (22-10-1) ਗੁਰ ਮੁਰਤਿ ਸਚੂ ਥਾਉ ਧਿਆਨੂ ਧਰਾਇਆ॥ (22-10-2) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅਸਰਾੳ ਸਚਿ ਸਹਾਇਆ॥ (22-10-3) ਦਰਗਹ ਸਚ ਨਿਆੳ ਹਕਮ ਚਲਾਇਆ॥ (22-10-4) ਗਰਮਖਿ ਸਚ ਗਿਰਾੳ ਸਬਦ ਵਸਾਇਆ॥ (22-10-5) ਮਿਟਿਆ ਗਰਬੂ ਗੁਆਉ ਗਰੀਬੀ ਛਾਇਆ॥ (22-10-6) ਗਰਮਤਿ ਸਚ ਹਿਆੳ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ॥ (22-10-7) ਤਿਸੂ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ਸੂ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥੧੦॥ (22-10-8) ਸਚੀ ਖਸਮ ਰਜਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਵਣਾ॥ (22-11-1) ਸਤਿਗਰ ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਆਪ ਗਵਾਵਣਾ॥ (22-11-2) ਗਰ ਚੇਲਾ ਪਰਚਾਇ ਮਨ ਪਤੀਆਵਣਾ॥ (22-11-3) ਗਰਮਿਖ ਸਹਜਿ ਸਭਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਵਣਾ॥ (22-11-4) ਗਰਸਿਖ ਤਿਲ ਨ ਤਮਾਇ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣਾ॥ (22-11-5) ਸਬਦ ਸੂਰਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਹੁਕਮੂ ਮਨਾਵਣਾ॥ (22-11-6) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਲੰਘਾਇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਵਣਾ॥ (22-11-7) ਗਰਮਖਿ ਸਖ ਫਲ ਪਾਇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਾ ॥੧੧॥ (22-11-8) ਇਕ ਗੁਰੂ ਇਕ ਸਿਖੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ॥ (22-12-1) ਗਰ ਚੇਲਾ ਗਰ ਸਿਖ ਸਚਿ ਸਮਾਣਿਆ॥ (22-12-2) ਸੋ ਸਤਿਗਰ ਸੋ ਸਿਖ ਸਬਦ ਵਖਾਣਿਆ॥ (22-12-3) ਅਚਰਜ ਭੂਰ ਭਵਿਖ ਸਚ ਸਹਾਣਿਆ॥ (22-12-4) ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਲਿਖ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਿਆ॥ (22-12-5) ਸਮਸਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਿਖ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ॥ (22-12-6) ਨੀਸਾਣਾ ਹੋਇ ਲਿਖ ਹਦ ਨੀਸਾਣਿਆ॥ (22-12-7) ਗੁਰ ਸਿਖਹੂ ਗੁਰ ਸਿਖੂ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣਿਆ ॥੧੨॥ (22-12-8) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪਰਿ ਅਪਿਓ ਪੀਆਵਣਾ॥ (22-13-1) ਮਹਰਮੂ ਹਕੂ ਹਜੂਰਿ ਅਲਖੂ ਲਖਾਵਣਾ॥ (22-13-2) ਘਟ ਅਵਘਟ ਭਰਪੁਰਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਵਣਾ॥ (22-13-3) ਬੀਅਹੂ ਹੋਇ ਅੰਗੂਰੂ ਸੂਫਲਿ ਸਮਾਵਣਾ॥ (22-13-4) ਬਾਵਨ ਹੋਇ ਠਰੁਰ ਮਹਿ ਮਹਿਕਾਵਣਾ॥ (22-13-5) ਚੰਦਨ ਚੰਦ ਕਪੂਰ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਾ॥ (22-13-6) ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰਿ ਸੂਰ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਵਣਾ॥ (22-13-7) ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਾਵਣਾ॥ (22-13-8) ਕਾਰਣ ਲਖ ਅੰਕੁਰ ਕਰਣੂ ਕਰਾਵਣਾ॥ (22-13-9) ਵਜਨਿ ਅਨਹਦ ਤੁਰ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵਣਾ ॥੧੩॥ (22-13-10)

ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਅਤੋਲੁ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੀਐ॥ (22-14-1) ਓਅੰਕਾਰੁ ਅਬੋਲੁ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀਐ॥ (22-14-2) ਲਖ ਦਰੀਆਵ ਅਲੋਲੁ ਪਾਣੀ ਆਣੀਐ॥ (22-14-3) ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਅਮੋਲੁ ਗੁਰਸਿਖ ਜਾਣੀਐ॥ (22-14-4) ਗੁਰਮਤਿ ਅਚਲ ਅਡੋਲ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੀਐ॥ (22-14-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਨਿਰੋਲੁ ਸਚੁ ਸੁਹਾਣੀਐ॥ (22-14-6) ਸਾਇਰ ਲਖ ਢੰਢੋਲ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੀਐ॥ (22-14-7) ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਜ ਘੋਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀਐ॥ (22-14-8) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੀਤਾ ਰਜਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ॥ (98॥ (22-14-9)

ਕਾਦਰੁ ਨੌ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ॥ (22-15-1) ਕੇਵਡ ਵਡਾ ਹਾਣੁ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ॥ (22-15-2) ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਤਾਣੁ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੀਐ॥ (22-15-3) ਲਖ ਜਿਮੀ ਅਸਮਾਣੁ ਤਿਲੁ ਨ ਤੁਲਾਣੀਐ॥ (22-15-4) ਕੁਦਰਤਿ ਲਖ ਜਹਾਨੁ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੀਐ॥ (22-15-5) ਸੁਲਤਾਨਾ ਸੁਲਤਾਨ ਹੁਕਮੁ ਨੀਸਾਣੀਐ॥ (22-15-6) ਲਖ ਸਾਇਰ ਨੈਸਾਣ ਬੂੰਦ ਸਮਾਣੀਐ॥ (22-15-7) ਕੁੜ ਅਖਾਣ ਵਖਾਣ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ॥ (22-15-8)

ਚਲਣੁ ਹੁਕਮੁ ਰਜਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ॥ (22-16-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥਿ ਚਲਾਇ ਚਲਣੁ ਭਾਣਿਆ॥ (22-16-2) ਸਿਦਕੁ ਸਬੂਰੀ ਪਾਇ ਕਰਿ ਸਕਿਰਾਣਿਆ॥ (22-16-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਿਆ॥ (22-16-4) ਵਰਤਣ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਆਦਿ ਵਖਾਣਿਆ॥ (22-16-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਸਚੁ ਸੁਹਾਣਿਆ॥ (22-16-6) ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇ ਸਬਦੁ ਸਿਵਾਣਿਆ॥ (22-16-7) ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ॥ (22-16-8)

ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਸਗਾਹ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ॥ (22-17-1) ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹ ਹਾਥਿ ਨ ਆਣੀਐ॥ (22-17-2) ਬੂੰਦ ਲਖ ਪਰਵਾਹ ਹੁਲੜ ਵਾਣੀਐ॥ (22-17-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ॥ (22-17-4) ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਰਾਹੁ ਬਿਅੰਤੁ ਸੁਹਾਣੀਐ॥ (22-17-5) ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣੀਐ॥ (22-17-6) ਵਡਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਤਾਣੁ ਨਿਤਾਣੀਐ॥ (22-17-7) ਸਤਿਗਰ ਸਚੇ ਵਾਹ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੀਐ॥ ॥ (22-17-8)

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਈਐ॥ (22-18-1) ਸਚੁ ਨਾਉ ਬਲਵੰਡੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਈਐ॥ (22-18-2)

```
ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਚੰਡੂ ਜੁਗਤਿ ਜਗਾਈਐ॥ (22-18-3)
ਸੋਧਿ ਡਿਠਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਲਵੈ ਨ ਲਾਈਐ॥ (22-18-4)
ਤਿਸ ਨਾਹੀ ਜਮ ਡੰਡ ਸਰਣਿ ਸਮਾਈਐ॥ (22-18-5)
ਘੋਰ ਪਾਪ ਕਰਿ ਖੰਡ ਨਰਕਿ ਨ ਪਾਈਐ॥ (22-18-6)
ਚਾਵਲ ਅੰਦਰਿ ਵੰਡ ਉਬਰਿ ਜਾਈਐ॥ (22-18-7)
ਸਚਹ ਸਚ ਅਖੰਡ ਕੁੜ ਛਡਾਈਐ ॥੧੮॥ (22-18-8)
ਗੁਰਸਿਖਾ ਸਾਬਾਸ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ॥ (22-19-1)
ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਰਹਰਾਸਿ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਆ॥ (22-19-2)
ਗਰਮਖਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨਾੳ ਚਿਤਾਰਿਆ॥ (22-19-3)
ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸ਼ ਗਰਬੂ ਨਿਵਾਰਿਆ॥ (22-19-4)
ਗਰਮਖਿ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਸੇਵ ਸਚਾਰਿਆ॥ (22-19-5)
ਵਰਤਨਿ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਿਆ॥ (22-19-6)
ਗਰਮਖਿ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸ ਮਨ ਹਠ ਮਾਰਿਆ॥ (22-19-7)
ग्रावभि भित्र प्रवाम प्रविड प्रियाविका ॥१५॥ (22-19-8)
ਗਰਸਿਖਾ ਜੈਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਇਆ॥ (22-20-1)
ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਸਬਦ ਕਮਾਇਆ॥ (22-20-2)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੂ ਆਚਾਰੂ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ॥ (22-20-3)
ਗਰਮਖਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ਆਪ ਗਵਾਇਆ॥ (22-20-4)
ਗਰਮਖਿ ਪਰੳਪਕਾਰ ਮਨ ਸਮਝਾਇਆ॥ (22-20-5)
ਗਰਮਖਿ ਸਚ ਆਧਾਰ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ॥ (22-20-6)
ਗਰਮਖਾ ਲੋਕਾਰ ਲੇਪ ਨ ਲਾਇਆ॥ (22-20-7)
ਗਰਮਖਿ ਏਕੰਕਾਰ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ ॥੨੦॥ (22-20-8)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਸੀਅਰ ਜੋਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਸਣਾ॥ (22-21-1)
ਅਸਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਪਾਰਸ ਪਰਸਣਾ॥ (22-21-2)
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਬਿਰਖ ਸਦਰਸਣਾ॥ (22-21-3)
ਗੰਗ ਤਰੰਗ ਮਿਲਾਪੂ ਨਦੀਆਂ ਸਰਸਣਾ॥ (22-21-4)
ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੰਸ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਰਸਣਾ॥ (22-21-5)
ਪਰਮ ਹੰਸ ਗਰਸਿਖ ਦਰਸ ਅਦਰਸਣਾ॥ (22-21-6)
ਚਰਣ ਸਰਣ ਗਰਦੇਵ ਪਰਸ ਅਪਰਸਣਾ॥ (22-21-7)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਅਮਰ ਨ ਮਰਸਣਾ ॥੨੧॥੨੨॥ (22-21-8)
```

Vaar 23

96 ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ॥ (23-1-1)

ਸਤਿ ਰੂਪ ਗੁਰੁ ਦਰਸਨੋ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਅਚਰਜੁ ਦਿਖਾਇਆ॥ (23-1-2) ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਧਿਆਇਆ॥ (23-1-3) ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦ ਗਿਆਨੁ ਸਚੁ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (23-1-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਚਲਾਇਓਨੁ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ॥ (23-1-5) ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਦੇ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਖੰਡੁ ਵਸਾਇਆ॥ (23-1-6) ਸਚੁ ਰਾਸ ਰਹਰਾਸਿ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰਸਿਖ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ॥ (23-1-7) ਚਰਣ ਕਵਲ ਪਰਤਾਪੁ ਜਣਾਇਆ ॥੧॥ (23-1-8)

ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਂਤੈ ਪਾਪ ਜਾਨਿ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਨਾਉਂ ਧਰਾਇਆ॥ (23-2-1) ਤੀਰਥ ਹੋਨ ਸਕਾਰਥੇ ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ॥ (23-2-2) ਸਾਧ ਹੋਏ ਮਨ ਸਾਧਿ ਕੈ ਚਰਣ ਕਵਲ ਗੁਰ ਚਿਤਿ ਵਸਾਇਆ॥ (23-2-3) ਉਪਮਾ ਸਾਧ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਕੋਟ ਮਧੇ ਕੋ ਸਾਧੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (23-2-4) ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧ ਅਸੰਖ ਜਗਿ ਧਰਮਸਾਲ ਥਾਇ ਥਾਇ ਸੁਹਾਇਆ॥ (23-2-5) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪੈਰ ਧੋਵਣੇ ਚਰਣੋਦਕੁ ਲੈ ਪੈਰੁ ਪੁਜਾਇਆ॥ (23-2-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੂ ਅਲਖੂ ਲਖਾਇਆ ॥੨॥ (23-2-7)

ਪੰਜਿ ਤਤ ਉਤਪਤਿ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਤੀ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ॥ (23-3-1) ਚਰਣ ਕਵਲ ਸਰਣਾਗਤੀ ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਸਭੇ ਫਲ ਪਾਇਆ॥ (23-3-2) ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਚਿ ਸਾਧੂ ਧੂੜਿ ਜਗਤ ਤਰਾਇਆ॥ (23-3-3) ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰਾਇ ਕੈ ਪਾਵਨ ਪੁਰਖ ਪਵਿਤ੍ ਕਰਾਇਆ॥ (23-3-4) ਚਰਣੋਦਕ ਮਹਿਮਾ ਅਮਿਤ ਸੇਖ ਸਹਸ ਮੁਖਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (23-3-5) ਧੂੜੀ ਲੇਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ਚਰਣੋਦਕ ਮਨੁ ਵਸਗਤਿ ਆਇਆ॥ (23-3-6) ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗੁ ਚਰਨੀ ਲਾਇਆ॥ ॥ (23-3-7)

ਚਰਣੋਦਕੁ ਹੋਇ ਸੁਰਸਰੀ ਤਜਿ ਬੈਕੁੰਠ ਧਰਤਿ ਵਿਚਿ ਆਈ॥ (23-4-1) ਨਉ ਸੈ ਨਦੀ ਨੜਿੰਨਵੈ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥਿ ਅੰਗਿ ਸਮਾਈ॥ (23-4-2) ਤਿਹੁ ਲੋਈ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਮਹਾਦੇਵ ਲੈ ਸੀਸ ਚੜ੍ਹਾਈ॥ (23-4-3) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਦੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥ (23-4-4) ਸਣੁ ਗੰਗਾ ਬੈਕੁੰਠ ਲਖ ਲਖ ਬੈਕੁੰਠ ਨਾਥਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (23-4-5) ਸਾਧੂ ਧੂੜਿ ਦੁਲੰਭ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਰਣਾਈ॥ (23-4-6) ਚਰਨ ਕਵਲ ਦਲ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥8॥ (23-4-7)

ਚਰਣ ਸਰਣਿ ਜਿਸੁ ਲਖਮੀ ਲਖ ਕਲਾ ਹੋਇ ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ॥ (23-5-1) ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਸਭ ਗੋਲੀਆਂ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਰਹੇ ਲਪਟਾਈ॥ (23-5-2) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸਨਾਂ ਜਤੀ ਸਤੀ ਨਉ ਨਾਥ ਨਿਵਾਈ॥ (23-5-3) ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਚੌਦਹ ਭਵਨ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲ ਛਲੁ ਕਰਿ ਛਾਈ॥ (23-5-4)

ਕਵਲਾ ਸਣੂ ਕਵਲਾਪਤੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਆਈ॥ (23-5-5) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪੈ ਖਾਕ ਹੋਇ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪੁ ਗਵਾਈ॥ (23-5-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੫॥ (23-5-7)

ਬਾਵਨ ਰੂਪੀ ਹੋਇ ਕੈ ਬਲਿ ਛਲਿ ਅਛਲਿ ਆਪੁ ਛਲਾਇਆ॥ (23-6-1) ਕਰੌਂ ਅਢਾਈ ਧਰਤਿ ਮੰਗਿ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਵਡ ਪਿੰਡੁ ਵਧਾਇਆ॥ (23-6-2) ਦੁਇ ਕਰੁਵਾ ਕਰਿ ਤਿੰਨਿ ਲੋਅ ਬਲਿ ਰਾਜੇ ਫਿਰਿ ਮਗਰੁ ਮਿਣਾਇਆ॥ (23-6-3) ਸੁਰਗਹੁ ਚੰਗਾ ਜਾਣਿ ਕੈ ਰਾਜੁ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਦਾ ਪਾਇਆ॥ (23-6-4) ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਤ੍ਰੈ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਦਰਵਾਨ ਸਦਾਇਆ॥ (23-6-5) ਬਾਵਨ ਲਖ ਸੁ ਪਾਵਨਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਰਜ ਇਛ ਇਛਾਇਆ॥ (23-6-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਚਰਨ ਧਿਆਇਆ ॥੬॥ (23-6-7)

ਸਹਸ ਬਾਹੁ ਜਮਦਗਨਿ ਘਰਿ ਹੋਇ ਪਰਾਹਣੁ ਚਾਰੀ ਆਇਆ॥ (23-7-1) ਕਾਮਧੇਣੁ ਲੋਭਾਇ ਕੈ ਜਮਦਗਨੈ ਦਾ ਸਿਰੁ ਵਢਵਾਇਆ॥ (23-7-2) ਪਿਟਦੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਰੇਣੁਕਾ ਪਰਸਰਾਮ ਧਾਈ ਕਰਿ ਧਾਇਆ॥ (23-7-3) ਇਕੀਹ ਵਾਰ ਕਰੋਧ ਕਰਿ ਖਤ੍ਰੀ ਮਾਰਿ ਨਿਖਤ੍ ਗਵਾਇਆ॥ (23-7-4) ਚਰਣ ਸਰਣਿ ਫੜਿ ਉਬਰੇ ਦੂਜੈ ਕਿਸੈ ਨ ਖੜਗੁ ਉਚਾਇਆ॥ (23-7-5) ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨ ਸਕੀਆ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੁਇ ਆਪੁ ਜਣਾਇਆ॥ (23-7-6) ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਨ ਪਾਇਆ॥ (23-7-7)

ਰੰਗ ਮਹਲ ਰੰਗ ਰੰਗ ਵਿਚਿ ਦਸਰਥੁ ਕਉਸਲਿਆ ਰਲੀਆਲੇ॥ (23-8-1) ਮਤਾ ਮਤਾਇਨਿ ਆਪ ਵਿਚਿ ਚਾਇ ਚਈਲੇ ਖਰੇ ਸੁਖਾਲੇ॥ (23-8-2) ਘਰਿ ਅਸਾੜੈ ਪੁਤੁ ਹੋਇ ਨਾਉ ਕਿ ਧਰੀਐ ਬਾਲਕ ਬਾਲੇ॥ (23-8-3) ਰਾਮ ਚੰਦੁ ਨਾਉ ਲੈਂਦਿਆਂ ਤਿੰਨਿ ਹਤਿਆ ਤੇ ਹੋਇ ਨਿਰਾਲੇ॥ (23-8-4) ਰਾਮ ਰਾਜ ਪਰਵਾਣ ਜਗਿ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਧਰਮ ਰਖਵਾਲੇ॥ (23-8-5) ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸ ਹੋਇ ਸੁਣੈ ਪੁਰਾਣੁ ਬਸਿਸਟੁ ਬਹਾਲੇ॥ (23-8-6) ਰਾਮਾਇਣੁ ਵਰਤਾਇਆ ਸਿਲਾ ਤਰੀ ਪਗ ਛੁਹਿ ਤਤਕਾਲੇ॥ (23-8-7) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਗ ਧੁੜਿ ਨਿਹਾਲੇ॥੮॥ (23-8-8)

ਕਿਸਨ ਲੈਆ ਅਵਤਾਰੁ ਜਗਿ ਮਹਮਾ ਦਸਮ ਸਕੰਧੁ ਵਖਾਣੈ॥ (23-9-1) ਲੀਲਾ ਚਲਤ ਅਚਰਜ ਕਰਿ ਜੋਗੁ ਭੋਗੁ ਰਸ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ॥ (23-9-2) ਮਹਾ ਭਾਰਥੁ ਕਰਵਾਇਓਨੁ ਕੈਰੋ ਪਾਡੋ ਕਰਿ ਹੈਰਾਣੈ॥ (23-9-3) ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕਾ ਮਹਿਮਾ ਮਿਤਿ ਮਿਰਜਾਦ ਨ ਜਾਣੈ॥ (23-9-4) ਮਿਲੀਆ ਟਹਲਾ ਵੰਡਿ ਕੈ ਜਗਿ ਰਾਜਸੂ ਰਾਜੇ ਰਾਣੈ॥ (23-9-5) ਮੰਗ ਲਈ ਹਰਿ ਟਹਲ ਏਹ ਪੈਰ ਧੋਇ ਚਰਣੋਦਕੁ ਮਾਣੈ॥ (23-9-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸਿਵਾਣੈ॥੯॥ (23-9-7)

ਮਛ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰੁ ਧਰਿ ਪੁਰਖਾਰਥੁ ਕਰਿ ਵੇਦ ਉਧਾਰੇ॥ (23-10-1) ਕਛੁ ਰੂਪ ਹੁਇ ਅਵਤਰੇ ਸਾਗਰੁ ਮਥਿ ਜਗਿ ਰਤਨ ਪਸਾਰੇ॥ (23-10-2) ਤੀਜਾ ਕਰਿ ਬੈਰਾਹ ਰੂਪੁ ਧਰਤਿ ਉਧਾਰੀ ਦੈਤ ਸੰਘਾਰੇ॥ (23-10-3) ਚਉਥਾ ਕਰਿ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪੁ ਅਸੁਰੁ ਮਾਰਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਉਬਾਰੇ॥ (23-10-4) ਇਕਸੈ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚਿ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਲਏ ਅਹੰਕਾਰੇ॥ (23-10-5) ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜਿ ਜਿਨਿ ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਅੰਦਰਿ ਸੰਜਾਰੇ॥ (23-10-6) ਲਖ ਕਰੋੜਿ ਇਵੇਹਿਆ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਸਵਾਰੇ॥ (23-10-7) ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ॥੧੦॥ (23-10-8)

ਸਾਸਤ੍ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਭ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣੁ ਆਖ ਸੁਣਾਵਹਿ॥ (23-11-1) ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਗਤਿ ਲਖ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ॥ (23-11-2) ਸੇਖ ਨਾਗ ਲਖ ਲੋਮਸਾ ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅੰਦਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵਹਿ॥ (23-11-3) ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਲਖ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਤਿਲੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹਿ॥ (23-11-4) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਦੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਨ ਸੇਵ ਪੁਜਾਵਹਿ॥ (23-11-5) ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਮਛੰਦ੍ਰ ਲਖ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧਿ ਨੇਤ ਕਰਿ ਧਿਆਵਹਿ॥ (23-11-6) ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰੁ ਅਗਮ ਅਲਾਵਹਿ॥ (23-11-7)

ਮਥੈ ਤਿਵੜੀ ਬਾਮਣੈ ਸਉਹੇ ਆਏ ਮਸਲਤਿ ਫੇਰੀ॥ (23-12-1) ਸਿਰੁ ਉਚਾ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਿ ਵਲ ਦੇ ਪਗ ਵਲਾਏ ਡੇਰੀ॥ (23-12-2) ਅਖੀਂ ਮੂਲਿ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਨਿ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ॥ (23-12-3) ਨਕੁ ਨ ਕੋਈ ਪੂਜਦਾ ਖਾਇ ਮਰੋੜੀ ਮਣੀ ਘਨੇਰੀ॥ (23-12-4) ਉਚੇ ਕੰਨ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਭਲੇਰੀ॥ (23-12-5) ਬੋਲਹੁ ਜੀਭ ਨ ਪੂਜੀਐ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁ ਚਖੀ ਦੰਦਿ ਘੇਰੀ॥ (23-12-6) ਨੀਵੇਂ ਚਰਣ ਪੂਜ ਹਥ ਕੇਰੀ॥ (23-12-7)

ਹਸਤਿ ਅਖਾਜੁ ਗੁਮਾਨ ਕਰਿ ਸੀਹੁ ਸਤਾਣਾ ਕੋਇ ਨ ਖਾਈ॥ (23-13-1) ਹੋਇ ਨਿਮਾਣੀ ਬਕਰੀ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ॥ (23-13-2) ਮਰਣੈ ਪਰਣੈ ਮੰਨੀਐ ਜਗਿ ਭੋਗਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਰਾਈ॥ (23-13-3) ਮਾਸੁ ਪਵਿਤੂ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਨੋ ਆਂਦਹੁ ਤਾਰ ਵੀਚਾਰਿ ਵਜਾਈ॥ (23-13-4) ਚਮੜੇ ਦੀਆਂ ਕਰਿ ਜੁਤੀਆ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਸਰਣਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (23-13-5) ਤੂਰ ਪਖਾਵਜ ਮੜੀਦੇ ਕੀਰਤਨੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸੁਖਦਾਈ॥ (23-13-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ (23-13-7)

ਸਭ ਸਰੀਰ ਸਕਾਰਥੇ ਅਤਿ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਸੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ॥ (23-14-1) ਬਹੁ ਬਿੰਜਨ ਮਿਸਟਾਨ ਪਾਨ ਹੁਇ ਮਲ ਮੂਤ੍ ਕੁਸੂਤ੍ਰ ਇਵੇਹੀ॥ (23-14-2) ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਵਿਗੜਦੇ ਪਾਨ ਕਪੂਰ ਕੁਸੰਗ ਸਨੇਹੀ॥ (23-14-3) ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਅਰਗਜਾ ਹੁਇ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਹੁਰੇਹੀ॥ (23-14-4) ਰਾਜੇ ਰਾਜ ਕਮਾਂਵਦੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਖਹਿ ਮੁਏ ਸਭੇ ਹੀ॥ (23-14-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਰਣਿ ਵਿਣੁ ਨਿਹਫਲੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਇਵੇਹੀ॥ (23-14-6) ਚਰਨ ਸਰਣਿ ਮਸਕੀਨੀ ਜੇਹੀ॥ (8॥ (23-14-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਏ॥ (23-15-1) ਧੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਵਖਾਣੀਅਨਿ ਅੰਬਰੀਕੁ ਬਲਿ ਭਗਤਿ ਸਬਾਏ॥ (23-15-2) ਜਨਕਾਦਿਕ ਜੈਦੇਉ ਜਗਿ ਬਾਲਮੀਕੁ ਸਤਿਸੰਗਿ ਤਰਾਏ॥ (23-15-3) ਬੇਣੁ ਤਿਲੋਚਨੁ ਨਾਮਦੇਉ ਧੰਨਾ ਸਧਨਾ ਭਗਤ ਸਦਾਏ॥ (23-15-4) ਭਗਤੁ ਕਬੀਰੁ ਵਖਾਣੀਐ ਜਨ ਰਵਿਦਾਸੁ ਬਿਦਰ ਗੁਰੁ ਭਾਏ॥ (23-15-5) ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਸਨਾਤਿ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਿਤੁ ਲਾਏ॥ (23-15-6) ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਏ ॥੧੫॥ (23-15-7)

ਲੋਕ ਵੇਦ ਸੁਣਿ ਆਖਦਾ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨੁ ਵਖਾਣੈ॥ (23-16-1) ਸੁਰਗ ਲੋਕ ਸਣੁ ਮਾਤ ਲੋਕ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸਾਤ ਪਤਾਲੁ ਨ ਜਾਣੈ॥ (23-16-2) ਬੂਤ ਭਵਿਖ ਨ ਵਰਤਮਾਨ ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤ ਹੋਏ ਹੈਰਾਣੈ॥ (23-16-3) ਉਤਮ ਮਧਮ ਨੀਚ ਹੋਇ ਸਮਝਿ ਨ ਸਕਣਿ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (23-16-4) ਰਜ ਗੁਣ ਤਮ ਗੁਣ ਆਖੀਐ ਸਤਿ ਗੁਣ ਸੁਣ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣੈ॥ (23-16-5) ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਸਿ ਭਰਮਦੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨ ਸਿਵਾਣੈ॥ (23-16-6) ਫਕੜੁ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ॥੧੬॥ (23-16-7)

ਸਤਿਜੁਗਿ ਇਕੁ ਵਿਗਾੜਦਾ ਤਿਸੁ ਪਿਛੈ ਫੜਿ ਦੇਸੁ ਪੀੜਾਏ॥ (23-17-1) ਤ੍ਰੇਤੈ ਨਗਰੀ ਵਗਲੀਐ ਦੁਆਪੁਰਿ ਵੰਸੁ ਨਰਕਿ ਸਹਮਾਏ॥ (23-17-2) ਜੋ ਫੇੜੈ ਸੋ ਫੜੀਦਾ ਕਲਿਜੁਗਿ ਸਚਾ ਨਿਆਉ ਕਰਾਏ॥ (23-17-3) ਸਤਿਜੁਗ ਸਤੁ ਤ੍ਰੇਤੈ ਜੁਗਾ ਦੁਆਪੁਰਿ ਪੂਜਾ ਚਾਰਿ ਦਿੜਾਏ॥ (23-17-4) ਕਲਿਜੁਗਿ ਨਾਉ ਅਰਾਧਣਾ ਹੋਰ ਕਰਮ ਕਰਿ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ॥ (23-17-5) ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਲੁਣੀਐ ਬੀਜਿਆ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਕਰਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਏ॥ (23-17-6) ਕਲਿਜੁਗਿ ਚਿਤਵੈ ਪੁੰਨ ਫਲ ਪਾਪਹੁ ਲੇਪੁ ਅਧਰਮ ਕਮਾਏ॥ (23-17-7) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਿਫਲੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ॥ (23-17-8)

ਸਤਜੁਗ ਦਾ ਅਨਿਆਉ ਵੇਖਿ ਧਉਲ ਧਰਮੁ ਹੋਆ ਉਡੀਣਾ॥ (23-18-1) ਸੁਰਪਤਿ ਨਰਪਤਿ ਚਕ੍ਵੈ ਰਖਿ ਨ ਹੰਘਨਿ ਬਲ ਮਤਿ ਹੀਣਾ॥ (23-18-2) ਤ੍ਰੇਤੇ ਖਿਸਿਆ ਪੈਰੁ ਇਕੁ ਹੋਮ ਜਗ ਜਗੁ ਥਾਪਿ ਪਤੀਣਾ॥ (23-18-3) ਦੁਆਪੁਰਿ ਦੁਇ ਪਗ ਧਰਮ ਦੇ ਪੂਜਾ ਚਾਰ ਪਖੰਡੁ ਅਲੀਣਾ॥ (23-18-4) ਕਲਿਜੁਗ ਰਹਿਆ ਪੈਰ ਇਕੁ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ ਧਰਮ ਅਧੀਣਾ॥ (23-18-5) ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟ ਪਰਬੀਣਾ॥ (23-18-6) ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਮ ਸਪੂਰਣੁ ਰੀਣਾ ॥੧੮॥ (23-18-7)

ਚਾਰਿ ਵਰਨਿ ਇਕ ਵਰਨਿ ਕਰਿ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਸਾਧਸੰਗੁ ਜਾਪੈ॥ (23-19-1) ਛਿਅ ਰੁਤੀ ਛਿਅ ਦਰਸਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਸਨੁ ਸੂਰਜੁ ਥਾਪੈ॥ (23-19-2) ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਵਡਾ ਪਰਤਾਪੈ॥ (23-19-3) ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁ ਬਾਹਰਾ ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਅਗੰਮ ਅਲਾਪੈ॥ (23-19-4) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਸਿਖਾ ਰਹਰਾਸਿ ਪਛਾਪੈ॥ (23-19-5) ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਕਰਿ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਜਪੈ ਅਜਾਪੈ॥ (23-19-6) ਲੰਘ ਨਿਕਥੈ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ॥ (23-19-7)

ਮਿਲਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਇ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਸਲਾਮਾਲੇਕੀ॥ (23-20-1)

ਜੋਗੀ ਕਰਨਿ ਅਦੇਸ ਮਿਲਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਵਿਸੇਖੀ॥ (23-20-2) ਸੰਨਿਆਸੀ ਕਰਿ ਓਨਮੋ ਓਨਮ ਨਾਰਾਇਣ ਬਹੁ ਭੇਖੀ॥ (23-20-3) ਬਾਮ੍ਹਣ ਨੌ ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਿ ਆਸੀਰ ਵਚਨ ਮੁਹੁ ਦੇਖੀ॥ (23-20-4) ਪੈਰੀ ਪਵਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਰਹਿਰਾਸ ਸਰੇਖੀ॥ (23-20-5) ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰੀ ਬਾਲਕ ਬਿਰਧਿ ਨ ਭੇਦੂ ਨਿਮੇਖੀ॥ (23-20-6) ਚੰਦਨ ਭਗਤਾ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੀ॥ ੨੦॥ (23-20-7)

ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵੈ ਕੋਈ॥ (23-21-1) ਤ੍ਰੈ ਵੀਹਾਂ ਦੇ ਦੰਮ ਲੈ ਇਕੁ ਰੁਪਈਆ ਹੋਛਾ ਹੋਈ॥ (23-21-2) ਦਸੀ ਰੁਪਯੀਂ ਲਈਦਾ ਇਕ ਸੁਨਈਆ ਹਉਲਾ ਸੋਈ॥ (23-21-3) ਸਹਸ ਸੁਨਈਏ ਮੁਲੁ ਕਰਿ ਲੱਯੈ ਹੀਰਾ ਹਾਰ ਪਰੋਈ॥ (23-21-4) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਭਰਮ ਭਉ ਖੋਈ॥ (23-21-5) ਹੋਇ ਪੰਚਾਇਣ ਪੰਜਿ ਮਾਰ ਬਾਹਰਿ ਜਾਂਦਾ ਰਖਿ ਸਗੋਈ॥ (23-21-6) ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਸਾਧ ਜਨ ਓਈ ॥੨੧॥੨੩॥ (23-21-7)

Vaar 24

ਨਾਰਾਇਣ ਨਿਜ ਰੂਪਿ ਧਰਿ ਨਾਥਾ ਨਾਥ ਸਨਾਥ ਕਰਾਇਆ॥ (24-1-1) ਨਰਪਤਿ ਨਰਹ ਨਰਿੰਦੂ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੁ ਬਣਾਇਆ॥ (24-1-2) ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਵਖਾਣੀਐ ਕਾਰਣੁ ਕਰਣੁ ਬਿਰਦੁ ਬਿਰਦਾਇਆ॥ (24-1-3) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਦੇਵਾਧਿ ਦੇਵ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (24-1-4) ਸਤਿ ਰੂਪੁ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮਕ ਦੇਉ ਜਪਾਇਆ॥ (24-1-5) ਧਰਮਸਾਲ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡੁ ਵਸਾਇਆ॥ (24-1-6) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (24-1-7)

ਨਿਹਚਲ ਨੀਉ ਧਰਾਈਓਨੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਸਮੇਉ॥ (24-2-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਚਲਾਇਓਨੁ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਬੇਅੰਤੁ ਅਮੇਉ॥ (24-2-2) ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਆਰਾਧੀਐ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਅਲਖ ਅਭੇਉ॥ (24-2-3) ਚਹੁ ਵਰਨਾਂ ਉਪਦੇਸਦਾ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਸਭਿ ਸੇਵਕ ਸੇਉ॥ (24-2-4) ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵ ਚਲਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਅਰਥੇਉ॥ (24-2-5) ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਤਿ ਅਛਲ ਅਛੇਉ॥ (24-2-6) ਜਗਤੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਉ॥ (24-2-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਸਹਾਬਾ॥ (24-3-1) ਨਾਉ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜੁ ਹੈ ਬੇਮੁਹਤਾਜ ਨ ਮੋਹੁ ਮੁਹਾਬਾ॥ (24-3-2) ਬੇਸੁਮਾਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਅਲਖ ਅਪਾਰੁ ਸਲਾਹ ਸਿਵਾਬਾ॥ (24-3-3) ਕਾਇਮੁ ਦਾਇਮੁ ਸਾਹਿਬੀ ਹਾਜਰੁ ਨਾਜਰੁ ਵੇਦ ਕਿਤਾਬਾ॥ (24-3-4) ਅਗਮੁ ਅਡੋਲੁ ਅਤੋਲੁ ਹੈ ਤੋਲਣਹਾਰੁ ਨ ਡੰਡੀ ਛਾਬਾ॥ (24-3-5) ਇਕੁ ਛਤਿ ਰਾਜੁ ਕਮਾਂਵਦਾ ਦੁਸਮਣੁ ਦੂਤੁ ਨ ਸੋਰ ਸਰਾਬਾ॥ (24-3-6) ਆਦਲੁ ਅਦਲੁ ਚਲਾਇਦਾ ਜਾਲਮੁ ਜੁਲਮੁ ਨ ਜੋਰ ਜਰਾਬਾ॥ (24-3-7) ਜਾਹਰ ਪੀਰ ਜਗਤੁ ਗੁਰੁ ਬਾਬਾ ॥੩॥ (24-3-8)

ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮੁਸਲਮਾਣਾਂ ਮਕਾ ਕਾਬਾ॥ (24-4-1) ਘਰਿ ਘਰਿ ਬਾਬਾ ਗਾਵੀਐ ਵਜਨਿ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗੁ ਰਬਾਬਾ॥ (24-4-2) ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੋਇ ਆਇਆ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਅਜਬੁ ਅਜਾਬਾ॥ (24-4-3) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹੋਇ ਤਰਾਬਾ॥ (24-4-4) ਚੰਦਨੁ ਵਾਸੁ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਵਲਿ ਦੋਮ ਨ ਸੇਮ ਖਰਾਬਾ॥ (24-4-5) ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭ ਕੋ ਕੁਦਰਤਿ ਕਿਸ ਦੀ ਕਰੈ ਜਵਾਬਾ॥ (24-4-6) ਜਾਹਰ ਪੀਰੁ ਜਗਤੁ ਗੁਰ ਬਾਬਾ॥ ॥ (24-4-7)

ਅੰਗਰੁ ਅੰਗੁ ਉਪਾਇਓਨੁ ਗੰਗਰੁ ਜਾਣੁ ਤਰੰਗੁ ਉਠਾਇਆ॥ (24-5-1) ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਗਹੀਰੁ ਗੁਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਸਦਾਇਆ॥ (24-5-2) ਦੁਖ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਦੇਣਿਹਾਰੁ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮਸਰਿ ਲੇਪੁ ਨ ਲਾਇਆ॥ (24-5-3) ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ॥ (24-5-4) ਬਿਰਖਹੁ ਫਲੁ ਫਲ ਤੇ ਬਿਰਖੁ ਪਿਉ ਪੁਤਹੁ ਪੁਤੁ ਪਿਉ ਪਤੀਆਇਆ॥ (24-5-5) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆੁ॥ (24-5-6) ਬਾਬਾਣੇ ਗੁਰ ਅੰਗਦੁ ਆਇਆ ॥੫॥ (24-5-7)

ਪਾਰਸੁ ਹੋਆ ਪਾਰਸਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਚੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹਣਾ॥ (24-6-1) ਚੰਦਨੁ ਹੋਇਆ ਚੰਦਨਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰਹਤ ਵਿਚਿ ਰਹਣਾ॥ (24-6-2) ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤਿ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਖੁ ਦੁਰਮਤਿ ਦੁਖ ਦਹਣਾ॥ (24-6-3) ਅਚਰਜ ਨੇ ਅਚਰਜੁ ਮਿਲੈ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਮਹਣਾ॥ (24-6-4) ਅਪਿਉ ਪੀਅਣ ਨਿਝਣੁ ਅਜਰੁ ਜਟਣੁ ਅਸੀਅਣੁ ਸਹਣਾ॥ (24-6-5) ਸਚੁ ਸਮਾਣਾ ਸਚੁ ਵਿਚਿ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਵਹਣਾ॥ (24-6-6) ਬਾਬਾਣੈ ਘਰਿ ਚਾਨਣੁ ਲਹਣਾ॥ (24-6-7)

ਸਬਦੈ ਸਬਦੁ ਮਿਲਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਘੜੁ ਘੜਾਏ ਗਹਣਾ॥ (24-7-1) ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਚਲਣਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਨ ਖਲਹਲੁ ਖਹਣਾ॥ (24-7-2) ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੀ ਸਾਹਿਬੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੋਸ ਨਸੀਨੀ ਬਹਣਾ॥ (24-7-3) ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈ ਹੋਇ ਅਛਲੁ ਛਲ ਅੰਦਰਿ ਛਹਣਾ॥ (24-7-4) ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਵੀਚਾਰਿ ਸਹਜਿ ਘਰਿ ਘਹਣਾ॥ (24-7-5) ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਵਿਰੋਧੁ ਛਡਿ ਲੋਭ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰਹੁ ਤਹਣਾ॥ (24-7-6) ਪੁਤੁ ਸਪੁਤੁ ਬਬਾਣੇ ਲਹਣਾ॥ (24-7-7)

ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗੁਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਰਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਫਲਿਆ॥ (24-8-1) ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਈਅਨੁ ਦੀਵੇ ਤੇ ਜਿਉ ਦੀਵਾ ਬਲਿਆ॥ (24-8-2) ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਛਲੁ ਕਰਿ ਅਛੁਲੀ ਅਛਲੁ ਛਲਿਆ॥ (24-8-3) ਕੋਇ ਬੁਝਿ ਨ ਹੰਘਈ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰਿ ਪਾਣੀ ਰਲਿਆ॥ (24-8-4) ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੁਹਾਵੜਾ ਸਚੁ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਸਚਹੁ ਢਲਿਆ॥ (24-8-5) ਨਿਹਚਲੁ ਸਚਾ ਤਖਤੁ ਹੈ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਨ ਹਲੇ ਹਲਿਆ॥ (24-8-6) ਸਚ ਸਬਦੁ ਗੁਰਿ ਸਉਪਿਆ ਸਚ ਟਕਸਾਲਹੁ ਸਿਕਾ ਚਲਿਆ॥ (24-8-7) ਸਿਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸਭ ਹਥ ਜੋੜਿ ਕੈ ਹੋਏ ਖਲਿਆ॥ (24-8-8) ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਸੁ ਅਟਲੁ ਨ ਟਲਿਆ ॥੮॥ (24-8-9)

ਅਛਲੁ ਅਛੇਦੁ ਅਭੇਦੁ ਹੈ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਹੋਇ ਅਛਲ ਛਲਾਇਆ॥ (24-9-1) ਮਹਿਮਾ ਮਿਤਿ ਮਿਰਜਾਦ ਲੰਘਿ ਪਰਮਿਤਿ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (24-9-2) ਰਹਰਾਸੀ ਰਹਰਾਸਿ ਹੈ ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗੁ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ॥ (24-9-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਅਮਰਪਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਿਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਫਲ ਲਾਇਆ॥ (24-9-4) ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖਹੁ ਪੁਰਖ ਉਪਾਇ ਸਮਾਇਆ॥ (24-9-5) ਵਰਤਮਾਨ ਵੀਹਿ ਵਿਸਵੇ ਹੋਇ ਇਕੀਹ ਸਹਜਿ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (24-9-6) ਸਚਾ ਅਮਰੁ ਅਮਰਿ ਵਰਤਾਇਆ ॥੯॥ (24-9-7)

ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾਇ ਕੈ ਚੇਲੇ ਤੇ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਤੇ ਚੇਲਾ॥ (24-10-1) ਵਾਣਾ ਤਾਣਾ ਆਖੀਐ ਸੂਤੁ ਇਕੁ ਹੁਇ ਕਪੜੁ ਮੇਲਾ॥ (24-10-2) ਦੁਧਹੁ ਦਹੀ ਵਖਾਣੀਐ ਦਹੀਅਹੁ ਮਖਣੁ ਕਾਜੁ ਸੁਹੇਲਾ॥ (24-10-3) ਮਿਸਰੀ ਖੰਡੁ ਘਿਉ ਮੇਲਿ ਕਰਿ ਅਤਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਦ ਰਸ ਕੇਲਾ॥ (24-10-4) ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕਬੁ ਮਿਲਿ ਚੂਨੇ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗ ਸੁਹੇਲਾ॥ (24-10-5) ਪੋਤਾ ਪਰਵਾਣੀਕੁ ਨਵੇਲਾ ॥੧੦॥ (24-10-6)

ਤਿਲਿ ਮਿਲਿ ਫੁਲ ਅਮੁਲ ਜਿਉ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧਿ ਸੁਗੰਧ ਫੁਲੇਲਾ॥ (24-11-1) ਖਾਸਾ ਮਲਮਲਿ ਸਿਰੀਸਾਫੁ ਸਾਹ ਕਪਾਹ ਚਲਤ ਬਹੁ ਖੇਲਾ॥ (24-11-2) ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ॥ (24-11-3) ਦੁਨੀਆ ਕੂੜੀ ਸਾਹਿਬੀ ਸਚ ਮਣੀ ਸਚ ਗਰਬਿ ਗਹੇਲਾ॥ (24-11-4) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਦੁੜਾਇਅਨੁ ਜਿਉ ਮਿਰਗਾਵਲਿ ਦੇਖਿ ਬਘੇਲਾ॥ (24-11-5) ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਪਿਛੇ ਲਗੇ ਨਕਿ ਨਕੇਲਾ॥ (24-11-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਅਮਰਿ ਸੁਹੇਲਾ॥ (9॥ (24-11-7)

ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਆ ਸਤਿਗੁਰਹੁ ਅਚਰਜੁ ਅਮਰ ਅਮਰਿ ਵਰਤਾਇਆ॥ (24-12-1) ਸੋ ਟਿਕਾ ਸੋ ਬੈਹਣਾ ਸੋਈ ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਆ॥ (24-12-2) ਖੋਲਿ ਖਜਾਨਾ ਸਬਦੁ ਦਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (24-12-3) ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਪਰਵਾਣੁ ਕਰਿ ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਲੈ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ॥ (24-12-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਕੁ ਧਿਆਈਐ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇਆ॥ (24-12-5) ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਗੁਰਸਿਖ ਸਭ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (24-12-6) ਪੁਰੇ ਪੂਰਾ ਥਾਟੂ ਬਣਾਇਆ ॥੧੨॥ (24-12-7)

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਿ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਬਦ ਵਰਤਾਇਆ॥ (24-13-1) ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜੁ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਦੇ ਸੈਂਸਾਰੁ ਤਰਾਇਆ॥ (24-13-2) ਕਲੀਕਾਲ ਇਕ ਪੈਰ ਹੁਇ ਚਾਰ ਚਰਨ ਕਰਿ ਧਰਮੁ ਧਰਾਇਆ॥ (24-13-3) ਭਲਾ ਭਲਾ ਭਲਿਆਈਅਹੁ ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦਾ ਰਾਹੁ ਚਲਾਇਆ॥ (24-13-4) ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਗਹਣ ਗਤਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (24-13-5) ਅਪਰੰਪਰ ਆਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਪਰਮਿਤਿ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਇਆ॥ (24-13-6) ਆਪੇ ਆਪਿ ਨ ਆਪ ਜਣਾਇਆ॥ ॥੧੩॥ (24-13-7)

ਰਾਗ ਦੇਖ ਨਿਰਦੇਖੁ ਹੈ ਰਾਜੁ ਜੋਗ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ॥ (24-14-1) ਮਨਸਾ ਵਾਚਾ ਕਰਮਣਾ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਪੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ॥ (24-14-2) ਦਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਦੈਆ ਦਾਨਿ ਦੇਵਸਥਲੁ ਸਤਿਸੰਗੁ ਉਧਾਰਾ॥ (24-14-3) ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚਾ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ॥ (24-14-4) ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਜੁਹਾਰਾ॥ (24-14-5) ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਹੋਇ ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਨਿਝਰਧਾਰਾ॥ (24-14-6) ਤਖਤੁ ਬਖਤੁ ਪਰਗਟੁ ਪਾਹਾਰਾ॥ ੧8॥ (24-14-7)

ਪੀਊ ਦਾਦੇ ਜੇਵੇਹਾ ਪੜਦਾਦੇ ਪਰਵਾਣੁ ਪੜੋਤਾ॥ (24-15-1) ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਗਿ ਜਗਾਇਦਾ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰਿ ਕੌੜ ਸੋਤਾ॥ (24-15-2) ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਾ ਥੰਮੁ ਹੁਇ ਭਾਰੁ ਅਥਰਬਣ ਥੰਮ੍ਹਿ ਖਲੋਤਾ॥ (24-15-3) ਭਉਜਲੂ ਭਉ ਨ ਵਿਆਪਈ ਗੁਰ ਬੋਹਿਥ ਚੜਿ ਖਾਇ ਨ ਗੋਤਾ॥ (24-15-4) ਅਵਗੁਣ ਲੈ ਗੁਣ ਵਿਕਣੈ ਗੁਰ ਹਟ ਨਾਲੈ ਵਣਜ ਸਓਤਾ॥ (24-15-5) ਮਿਲਿਆ ਮੂਲਿ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਹਾਰੁ ਪਰੋਤਾ॥ (24-15-6) ਮੈਲਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਗੁਰ ਸਰਵਰਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਧੋਤਾ॥ (24-15-7) ਬਾਬਾਣੈ ਕੁਲਿ ਕਵਲੁ ਅਛੋਤਾ ॥੧੫॥ (24-15-8)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਾ ਸਚ ਦਾ ਸਚਿ ਮਿਲੈ ਸਚਿਆਰ ਸੰਜੋਗੀ॥ (24-16-1) ਘਰਬਾਰੀ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚਿ ਭੋਗ ਭੁਗਤਿ ਰਾਜੇ ਰਸੁ ਭੋਗੀ॥ (24-16-2) ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸ ਹੁਇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗੀਸਰੁ ਜੋਗੀ॥ (24-16-3) ਦੇਦਾ ਰਹੈ ਨ ਮੰਗੀਐ ਮਰੈ ਨ ਹੋਇ ਵਿਜੋਗ ਵਿਜੋਗੀ॥ (24-16-4) ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਹੈ ਵਾਇ ਪਿਤ ਕਫੁ ਰੋਗ ਅਰੋਗੀ॥ (24-16-5) ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮਸਰਿ ਗੁਰਮਤੀ ਸੰਪੈ ਹਰਖ ਨ ਅਪਦਾ ਸੋਗੀ॥ (24-16-6) ਦੇਹ ਬਿਦੇਹੀ ਲੋਗ ਅਲੋਗੀ॥ (24-16-7)

ਸਭਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਇਕੁ ਹੈ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ਨ ਹੋਇ ਨ ਹੋਗੀ॥ (24-17-1) ਸਹਜ ਸਰੋਵਰਿ ਪਰਮਹੰਸੁ ਗੁਰਮਤਿ ਮੋਤੀ ਮਾਣਕ ਚੌਗੀ॥ (24-17-2) ਖੀਰ ਨੀਰ ਜਿਉ ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਤਜਣੁ ਭਜਣੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅਧੋਗੀ॥ (24-17-3) ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਨਾ ਪਰਿਹਰਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦਰੋਗੀ॥ (24-17-4) ਸਬਦਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਘਰੋਗੀ॥ (24-17-5) ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਹੁ ਬਾਹਰੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਪਰਮਪਰ ਜੋਗੀ॥ (24-17-6) ਰਾਮਦਾਸ ਗਰ ਅਮਰ ਸਮੋਗੀ॥ (24-17-7)

ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨੁ ਆਖੀਐ ਅਕਲ ਅਜੋਨਿ ਅਕਾਲ ਅਪਾਰਾ॥ (24-18-1) ਰਵਿ ਸਿਸ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤਿ ਲੰਘਿ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਿਆਰਾ॥ (24-18-2) ਜਗ ਮਗ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਜਗ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰਾ॥ (24-18-3) ਨਮਸਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਉਧਾਰਾ॥ (24-18-4) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਸਚੁ ਅਚਾਰਾ॥ (24-18-5) ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰਾ॥ (24-18-6) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨੁ ਸਚੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ॥ (24-18-7)

ਪਿਉ ਦਾਦਾ ਪੜਦਾਦਿਅਹੁ ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਅਜਰਾਵਰ ਨਤਾ॥ (24-19-1) ਤਖਤੁ ਬਖਤੁ ਲੈ ਮਲਿਆ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਵਾਪਾਰਿ ਸਪਤਾ॥ (24-19-2) ਗੁਰਬਾਣੀ ਭੰਡਾਰੁ ਭਰਿ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਰਹੈ ਰੰਗ ਰਤਾ॥ (24-19-3) ਧੁਨਿ ਅਨਹਦਿ ਨਿਝਰੁ ਝਰੈ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮਿ ਅਮਿਓ ਰਸ ਮਤਾ॥ (24-19-4) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਭਾ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਵਣਜ ਸਹਤਾ॥ (24-19-5) ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਸਚੁ ਤਾਣੁ ਸਚੁ ਮਾਣ ਮਹਤਾ॥ (24-19-6) ਅਬਚਲੁ ਰਾਜੁ ਹੋਆ ਸਣਖਤਾ॥ ੧੯॥ (24-19-7)

ਚਾਰੇ ਚਕ ਨਿਵਾਇਓਨੁ ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਆਵੈ ਅਗਣਤਾ॥ (24-20-1) ਲੰਗਰੁ ਚਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪੂਰੇ ਪੂਰੀ ਬਣੀ ਬਣਤਾ॥ (24-20-2) ਗੁਰਮੁਖਿ ਛਤ੍ ਨਿਰੰਜਨੀ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਪਦ ਪਤਾ॥ (24-20-3) ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਅਗੋਚਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਸਾਧ ਸੰਗੁ ਸਤਾ॥ (24-20-4) ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਕਰਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਜਨਕ ਅਸੰਖ ਭਗਤਾ॥ (24-20-5) ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਿਗਤ ਅਬਿਗਤਾ॥ (24-20-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੂ ਸਹਜ ਜੁਗਤਾ ॥੨੦॥ (24-20-7)

ਹਰਖਹੁ ਸੋਗਹੁ ਬਾਹਰਾ ਹਰਣ ਭਰਣ ਸਮਰਥੁ ਸਰੰਦਾ॥ (24-21-1) ਰਸ ਕਸ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖਿ ਵਿਚਿ ਰਾਗ ਰੰਗ ਨਿਰਲੇਪੁ ਰਹੰਦਾ॥ (24-21-2) ਗੋਸਟਿ ਗਿਆਨ ਅਗੋਚਰਾ ਬੁਧਿ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਨ ਛੰਦਾ॥ (24-21-3) ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁਰੁ ਹਰਿਗੋਵਿੰਦੁ ਸਦਾ ਵਿਗਸੰਦਾ॥ (24-21-4) ਅਚਰਜ ਨੋ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦ ਮਿਲੰਦਾ॥ (24-21-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਚਲਣਾ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਕਾਰ ਨਿਬਹੰਦਾ॥ (24-21-6) ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਚਲੰਦਾ ॥੨੧॥ (24-21-7)

ਹੰਸਹੁ ਹੰਸ ਗਿਆਨ ਕਰਿ ਦੁਧੈ ਵਿਚਹੁ ਕਢੈ ਪਾਣੀ॥ (24-22-1) ਕਛਹੁ ਕਛੁ ਧਿਆਨਿ ਧਰਿ ਲਹਰਿ ਨ ਵਿਆਪੈ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ॥ (24-22-2) ਕੂੰਜਹੁ ਕੂੰਜੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਿਮਰਣੁ ਕਰਿ ਉਡੈ ਅਸਮਾਣੀ॥ (24-22-3) ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਗਿਆਨਿ ਧਿਆਨਿ ਸਿਮਰਣਿ ਗੁਰਬਾਣੀ॥ (24-22-4) ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਣਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਜਾਣੀ॥ (24-22-5) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਗਰੀਬੀ ਆਣੀ॥ (24-22-6) ਪੀ ਚਰਣੋਦਕ ਅੰਮਿਤਿ ਵਾਣੀ॥ (24-22-7)

ਰਹਿਦੇ ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ਮੀਨ ਕੁਲੀਨ ਹੇਤੁ ਨਿਰਬਾਣੀ॥ (24-23-1) ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਪਤੰਗ ਜਿਉ ਜੋਤੀ ਅੰਦਰਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ॥ (24-23-2) ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਵਿਚਿ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ॥ (24-23-3) ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਬਾਬੀਹੇ ਜਿਉ ਆਖ ਵਖਾਣੀ॥ (24-23-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਾਣੀ॥ (24-23-5) ਗਰ ਅਰਜਨ ਵਿਟਹ ਕਰਬਾਣੀ॥ ੨੩॥ (24-23-6)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮਿ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪੇ ਆਪੂ ਉਪਾਇਆ॥ (24-24-1) ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁਰੁ ਜੋਤਿ ਇਕ ਦੁਇ ਨਾਵ ਧਰਾਇਆ॥ (24-24-2) ਪੁਤੁ ਪਿਅਹੁ ਪਿਉ ਪੁਤ ਤੇ ਵਿਸਮਾਦਹੁ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (24-24-3) ਬਿਰਖਹੁ ਫਲੁ ਫਲ ਤੇ ਬਿਰਖੁ ਆਚਰਜਹੁ ਆਚਰਜੁ ਸੁਹਾਇਆ॥ (24-24-4) ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਆਖੀਅਨਿ ਪੁਛੇ ਪਾਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (24-24-5) ਹੋਰਨਿ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਗੁਰੁ ਚੇਲੇ ਮਿਲਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (24-24-6) ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਭਾਇਆ॥ ॥੨੪॥ (24-24-7)

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰ ਬਣਾਇਆ॥ (24-25-1) ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗ ਤੇ ਗੰਗਹੁ ਜਾਣੁ ਤਰੰਗ ਉਠਾਇਆ॥ (24-25-2) ਅਮਰਦਾਸੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦਹੁ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਚਲਤੁ ਵਰਤਾਇਆ॥ (24-25-3) ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਅਨਹਦ ਨਾਦਹੁ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (24-25-4) ਰਾਮਦਾਸਹੁ ਅਰਜਨੁ ਗੁਰੂ ਦਰਸਨੁ ਦਰਪਨਿ ਵਿਚਿ ਦਿਖਾਇਆ॥ (24-25-5) ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਅਰਜਨਹੁ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਉ ਸਦਵਾਇਆ॥ (24–25–6) ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ॥ (24–25–7) ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਸਭ ਜਗਤੂ ਤਰਾਇਆ ॥੨੫॥੨੪॥ (24-25-8)

Vaar 25

% ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (25-1-1)

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸ਼ੁ ਕਰਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ੁ ਕਰਾਇਆ॥ (25-1-2) ਏਕੰਕਾਰ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਨਾਉ ਸਦਵਾਇਆ॥ (25-1-3) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (25-1-4) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਆਰਾਧਿਆ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੋਇ ਅਛਲੁ ਛਲਾਇਆ॥ (25-1-5) ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰਿ ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਪਸਾਇਆ॥ (25-1-6) ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚਿ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡੁ ਕਰੋੜਿ ਸਮਾਇਆ॥ (25-1-7) ਸਾਧ ਜਨਾ ਗੁਰ ਚਰਨ ਧਿਆਇਆ॥ (19॥ (25-1-8)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰਿ ਦਹਿਦਿਸਿ ਬਾਰਹਵਾਟ ਨ ਧਾਇਆ॥ (25-2-1) ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰ ਧਿਆਨੁ ਧਰਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦਿਖਾਇਆ॥ (25-2-2) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਪਦੇਸੁ ਲਿਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਜਣਾਇਆ॥ (25-2-3) ਸਿਲਾ ਅਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਰਣੋਦਕੁ ਪਿਆਇਆ॥ (25-2-4) ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲੁ ਚਿਤੁਕਰਿ ਸੁਖਸੰਪਟ ਵਿਚਿ ਨਿਜ ਘਰੁ ਛਾਇਆ॥ (25-2-5) ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਪਰਹਰੇ ਪਾਰਸਿ ਪਰਸਿ ਅਪਰਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (25-2-6) ਸਾਧ ਅਸਾਧਿ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਆਇਆ ॥੨॥ (25-2-7)

ਜਿਉ ਵੜ ਬੀਉ ਸਜੀਉ ਹੋਇ ਕਰਿ ਵਿਸਥਾਰੁ ਬਿਰਖੁ ਉਪਜਾਇਆ॥ (25-3-1) ਬਿਰਖਹੁ ਹੋਇ ਸਹੰਸ ਫਲ ਫਲ ਫਲ ਵਿਚਿ ਬਹੁ ਬੀਅ ਸਮਾਇਆ॥ (25-3-2) ਦੁਤੀਆ ਚੰਦੁ ਅਗਾਸ ਜਿਉ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਇਆ॥ (25-3-3) ਤਾਰੇ ਮੰਡਲੁ ਸੰਤ ਜਨ ਧਰਮਸਾਲ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਇਆ॥ (25-3-4) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪੁ ਜਣਾਇਆ॥ (25-3-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਧੂ ਜਿਵੈ ਨਿਹਚਲ ਵਾਸੁ ਅਗਾਸੁ ਚੜ੍ਹਾਇਆ॥ (25-3-6) ਸਭ ਤਾਰੇ ਚਉਫੇਰ ਫਿਰਾਇਆ ॥੩॥ (25-3-7)

ਨਾਮਾ ਛੀਂਬਾ ਆਖੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (25-4-1) ਖੜ੍ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇਹੁਰੈ ਉਤਮ ਜਾਤਿ ਕਰਨਿ ਵਡਿਆਈ॥ (25-4-2) ਨਾਮਾ ਪਕੜਿ ਉਠਾਲਿਆ ਬਹਿ ਪਛਵਾੜੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ॥ (25-4-3) ਭਗਤ ਵਛਲੁ ਆਖਾਇਦਾ ਫੇਰਿ ਦੇਹੁਰਾ ਪੈਜਿ ਰਖਾਈ॥ (25-4-4) ਦਰਗਹ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣਿਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ (25-4-5) ਉਤਮੁ ਪਦਵੀ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਚਾਰੇ ਵਰਣ ਪਏ ਪਗਿ ਆਈ॥ (25-4-6) ਜਿਉ ਨੀਵਾਨਿ ਨੀਰੁ ਚਲਿ ਜਾਈ॥ 8॥ (25-4-7)

ਅਸੁਰ ਭਭੀਖਣੁ ਭਗਤੁ ਹੈ ਬਿਦਰੁ ਸੁ ਵਿਖਲੀ ਪਤ ਸਰਣਾਈ॥ (25-5-1) ਧੰਨਾ ਜਟੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਧਨਾ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਕਸਾਈ॥ (25-5-2) ਭਗਤੁ ਕਬੀਰੁ ਜੁਲਾਹੜਾ ਨਾਮਾ ਛੀਂਬਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ॥ (25-5-3) ਕੁਲਿ ਰਵਿਦਾਸੁ ਚਮਾਰੁ ਹੈ ਸੈਣੁ ਸਨਾਤੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਈ॥ (25-5-4)

ਕੋਇਲ ਪਾਲੈ ਕਾਵਣੀ ਅੰਤਿ ਮਿਲੈ ਅਪਣੇ ਕੁਲ ਜਾਈ॥ (25-5-5) ਕਿਸਨੁ ਜਸੋਧਾ ਪਾਲਿਆ ਵਾਸਦੇਵ ਕੁਲ ਕਵਲ ਸਦਾਈ॥ (25-5-6) ਘਿਅ ਕਵਲ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੫॥ (25-5-7)

ਡੇਮੂੰ ਖਖਰਿ ਮਿਸਰੀ ਮਖੀ ਮੇਲੂ ਮਖੀਰੁ ਉਪਾਇਆ॥ (25-6-1) ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਕੀੜਿਅਹੁ ਕੁਟਿ ਕਟਿ ਸਣੁ ਕਿਰਤਾਸੁ ਬਣਾਇਆ॥ (25-6-2) ਮਲਮਲ ਹੋਇ ਵੜੇਵਿਅਹੁ ਚਿਕੜਿ ਕਵਲੁ ਭਵਰੁ ਲੋਭਾਇਆ॥ (25-6-3) ਜਿਉ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸਪ ਸਿਰਿ ਪਥਰੁ ਹੀਰੇ ਮਾਣਕ ਛਾਇਆ॥ (25-6-4) ਜਾਣੁ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨਿ ਨਾਉ ਭਗਉਤੀ ਲੋਹੁ ਘੜਾਇਆ॥ (25-6-5) ਮੁਸਕੁ ਬਿਲੀਅਹੁ ਮੇਦੁ ਕਰਿ ਮਜਲਸ ਅੰਦਰਿ ਮਹ ਮਹਕਾਇਆ॥ (25-6-6) ਨੀਚ ਜੋਨਿ ਉਤਮੁ ਫਲੂ ਪਾਇਆ ॥੬॥ (25-6-7)

ਬਲਿ ਪੋਤਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦਾ ਇੰਦਰ ਪੂਰੀ ਦੀ ਇਛ ਇਛੰਦਾ॥ (25-7-1) ਕਿਰ ਸੰਪੂਰਣੂ ਜਗੁ ਸਉ ਇਕ ਇਕੋਤਰੁ ਜਗੁ ਕਰੰਦਾ॥ (25-7-2) ਬਾਵਨ ਰੂਪੀ ਆਇ ਕੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਭਗਤ ਉਧਰੰਦਾ॥ (25-7-3) ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਨੋ ਪਰਹਰੈ ਜਾਇ ਪਤਾਲਿ ਸੁ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ॥ (25-7-4) ਬਲਿ ਛਲਿ ਆਪੁ ਛਲਾਇਓਨੁ ਦਰਵਾਜੇ ਦਰਵਾਨ ਹੋਵੰਦਾ॥ (25-7-5) ਸ੍ਵਾਤਿ ਬੂੰਦ ਲੈ ਸਿਪ ਜਿਉ ਮੋਤੀ ਚੁਭੀ ਮਾਰਿ ਸੁਹੰਦਾ॥ (25-7-6) ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿ ਮਿਲੰਦਾ॥ 2॥ (25-7-7)

ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਕੀੜੀ ਹੋਇ ਨ ਆਪੂ ਗਣਾਏ॥ (25-8-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਚਲਣਾ ਇਕਤੁ ਖਡੁ ਸਹੰਸ ਸਮਾਏ॥ (25-8-2) ਘਿਅ ਸਕਰ ਦੀ ਵਾਸੁ ਲੈ ਜਿਥੈ ਧਰੀ ਤਿਥੈ ਚਲਿ ਜਾਏ॥ (25-8-3) ਡੁਲੈ ਖੰਡੁ ਜੁ ਰੇਤੁ ਵਿਚਿ ਖੰਡੂ ਦਾਣਾ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਖਾਏ॥ (25-8-4) ਭਿੰਗੀ ਦੇ ਭੈ ਜਾਇ ਮਰਿ ਹੋਵੈ ਭਿੰਗੀ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਏ॥ (25-8-5) ਅੰਡਾ ਕਛੂ ਕੂੰਜ ਦਾ ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸੁ ਵਲਾਏ॥ (25-8-6) ਗਰਮਖਿ ਗਰਸਿਖ ਸਖ ਫਲ ਪਾਏ॥ ੮॥ (25-8-7)

ਸੂਰਜ ਪਾਸਿ ਬਿਆਸੁ ਜਾਇ ਹੋਇ ਭੁਣਹਣਾ ਕੰਨਿ ਸਮਾਣਾ॥ (25-9-1) ਪੜਿ ਵਿਦਿਆ ਘਰਿ ਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਲਮੀਕ ਮਨਿ ਭਾਣਾ॥ (25-9-2) ਆਦਿ ਬਿਆਸ ਵਖਾਣੀਐ ਕਿਸ ਕਿਸ ਸਾਸਤ੍ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣਾ॥ (25-9-3) ਨਾਰਦਿ ਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਭਗਤਿ ਭਾਗਵਤੁ ਪੜ੍ਹਿ ਪਤੀਆਣਾ॥ (25-9-4) ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਸੋਧਿ ਕੈ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਅਚਾਰੁ ਸੁਖਾਣਾ॥ (25-9-5) ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਬਿਰਦੁ ਵਖਾਣਾ॥ (25-9-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ॥੯॥ (25-9-7)

ਬਾਰਹ ਵਰ੍ਹੇ ਗਰਭਾਸਿ ਵਸਿ ਜਮਦੇ ਹੀ ਸੁਕਿ ਲਈ ਉਦਾਸੀ॥ (25-10-1) ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਅਤੀਤ ਹੋਇ ਮਨ ਹਠ ਬੁਧਿ ਨ ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ॥ (25-10-2) ਪਿਆ ਬਿਆਸ ਪਰਬੋਧਿਆ ਗੁਰ ਕਰਿ ਜਨਕ ਸਹਜ ਅਭਿਆਸੀ॥ (25-10-3) ਤਜਿ ਦੁਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਲਈ ਸਿਰ ਧਰਿ ਜੁਠਿ ਮਿਲੀ ਸਾਬਾਸੀ॥ (25-10-4) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰਿ ਗਰਬਿ ਨਿਵਾਰਿ ਜਗਤਿ ਗੁਰਦਾਸੀ॥ (25-10-5) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ॥ (25-10-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੂ ਸਹਜ ਨਿਵਾਸੀ ॥੧੦॥ (25-10-7)

ਰਾਜ ਜੋਗੁ ਹੈ ਜਨਕ ਦੇ ਵਡਾ ਭਗਤੁ ਕਿਰ ਵੇਦੁ ਵਖਾਣੈ॥ (25-11-1) ਸਨਕਾਦਿਕ ਨਾਰਦ ਉਦਾਸ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਅਤੀਤੁ ਸੁਹਾਣੈ॥ (25-11-2) ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਲੰਘਿ ਕੈ ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਿਰਬਾਣੈ॥ (25-11-3) ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁਚਣਾ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਆਪੁ ਸਿਵਾਣੈ॥ (25-11-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗਿ ਸਚ ਦਾ ਪੈਰੀ ਪਵਣਾ ਰਾਜੇ ਰਾਣੈ॥ (25-11-5) ਗਰਬੁ ਗੁਮਾਨੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਗਰੀਬੀ ਆਣੈ॥ (25-11-6) ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੈ॥ (9॥ (25-11-7)

ਸਿਰੁ ਉਚਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਵਿਚਿ ਕਾਲਖ ਭਰਿਆ ਕਾਲੇ ਵਾਲਾ॥ (25-12-1) ਭਰਵਣੇ ਕਾਲਖ ਭਰੇ ਪਿਪਣੀਆ ਕਾਲਖ ਸੂਚਾਲਾ॥ (25-12-2) ਲੋਇਣ ਕੲਲੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਦਾੜੀ ਮੁਛਾ ਕਰਿ ਮੁਹ ਕਾਲਾ॥ (25-12-3) ਨਕ ਅੰਦਰਿ ਨਕ ਵਾਲ ਬਹੁ ਲੂੰਇ ਲੂੰਇ ਕਾਲਖ ਬੇਤਾਲਾ॥ (25-12-4) ਉਚੈ ਅੰਗ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਚਰਣ ਧੂੜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਮਸਾਲਾ॥ (25-12-5) ਪੈਰਾ ਨਖ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਭਾਰੁ ਉਚਾਇਨਿ ਦੇਹੁ ਦੁਰਾਲਾ॥ (25-12-6) ਸਿਰ ਧੋਵਣੁ ਅਪਵਿੱਤ੍ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਰਣੋਗਕ ਜਗਿ ਭਾਲਾ॥ (25-12-7) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਹਜੁ ਸੁਖਾਲਾ ॥੧੨॥ (25-12-8)

ਜਲ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਧਰਮਸਾਲ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਨੀਰ ਨਿਵਾਸਾ॥ (25-13-1) ਚਰਨ ਕਵਲ ਸਰਣਾਗਤੀ ਨਿਹਚਲ ਧੀਰਜੁ ਧਰਮੁ ਸੁਵਾਸਾ॥ (25-13-2) ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਕੁਸਮਾਵਲੀ ਬੂਟੀ ਜੜੀ ਘਾਹ ਅਬਿਨਾਸਾ॥ (25-13-3) ਸਰ ਸਾਇਰ ਗਿਰਿ ਮੇਰੁ ਬਹੁ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ॥ (25-13-4) ਦੇਵ ਸਥਲ ਤੀਰਥ ਘਣੇ ਰੰਗ ਰੂਪ ਰਸ ਕਸ ਪਰਗਾਸਾ॥ (25-13-5) ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਰਹਰਾਸਿ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਣਤਾਸਾ॥ (25-13-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ॥ (25-13-7)

ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚਿ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜਿ ਸਮਾਈ॥ (25-14-1) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਤਿ ਪੂਰਖ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਖਦਾਈ॥ (25-14-2) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ॥ (25-14-3) ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਣਿ ਸਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (25-14-4) ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭਉ ਪਿਰਮ ਰਸ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿ ਰਿਦੇ ਵਸਾਈ॥ (25-14-5) ਏਵਡੁ ਭਾਰੁ ਉਚਾਇਦੇ ਸਾਧ ਚਰਣ ਪੂਜਾ ਗੁਰ ਭਾਈ॥ (25-14-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ॥ ੧৪॥ (25-14-7)

ਵਸੈ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ਕੈ ਪਰਨਾਲੀ ਹੁਇ ਵੀਹੀ ਆਵੈ॥ (25-15-1) ਲਖ ਨਾਲੇ ਉਛਲ ਚਲਨਿ ਲਖ ਪਰਵਾਹੀ ਵਾਹ ਵਹਾਵੈ॥ (25-15-2) ਲਖ ਨਾਲੇ ਲਖ ਵਾਹਿ ਵਹਿ ਨਦੀਆ ਅੰਦਰਿ ਰਲੇ ਰਲਾਵੈ॥ (25-15-3)

ਨਉ ਸੈ ਨਦੀ ਨੜਿੰਨਵੈ ਪੂਰਬਿ ਪਛਮਿ ਹੋਇ ਚਲਾਵੈ॥ (25-15-4) ਨਦੀਆ ਜਾਇ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚਿ ਸਾਗਰ ਸੰਗਮੁ ਹੋਇ ਮਿਲਾਵੈ॥ (25-15-5) ਸਤਿ ਸਮੁੰਦ ਗੜਾੜ ਮਹਿ ਜਾਇ ਸਮਾਹਿ ਨ ਪੇਟੁ ਭਰਾਵੈ॥ (25-15-6) ਜਾਇ ਗੜਾੜੁ ਪਤਾਲ ਹੇਠਿ ਹੋਇ ਤਵੇਂ ਦੀ ਬੂੰਦ ਸਮਾਵੈ॥ (25-15-7) ਸਿਰ ਪਤਿਸਾਹਾਂ ਲਖ ਲਖ ਇੰਨਣੁ ਜਾਲਿ ਤਵੇਂ ਨੌ ਤਾਵੈ॥ (25-15-8) ਮਰਦੇ ਖਹਿ ਖਹਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾਵੈ॥ (24॥ (25-15-9)

ਇਕਤੁ ਥੇਕੈ ਦੁਇ ਖੜਗੁ ਦੁਇ ਪਤਿਸਾਹ ਨ ਮੁਲਕਿ ਸਮਾਣੈ॥ (25-16-1) ਵੀਹ ਫਕੀਰ ਮਸੀਤਿ ਵਿਚਿ ਖਿੰਥ ਖਿੰਧੋਲੀ ਹੇਠਿ ਲੁਕਾਣੈ॥ (25-16-2) ਜੰਗਲ ਅੰਦਰਿ ਸੀਹ ਦੁਇ ਪੋਸਤ ਡੋਡੇ ਖਸਖਸ ਦਾਣੈ॥ (25-16-3) ਸੂਲੀ ਉਪਰਿ ਖੇਲਣਾ ਸਿਰਿ ਧਰਿ ਛਤ੍ਰ ਬਜਾਰ ਵਿਕਾਣੈ॥ (25-16-4) ਕੋਲੂ ਅੰਦਰਿ ਪੀੜੀਅਨਿ ਪੋਸਤਿ ਪੀਹਿ ਪਿਆਲੇ ਛਾਣੈ॥ (25-16-5) ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚਿ ਗਰਬੁ ਗੁਨਾਹੀ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੈ॥ (25-16-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਂਦੇ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣੈ॥ (25-16-7)

ਸੀਹ ਪਜੂਤੀ ਬਕਰੀ ਮਰਦੀ ਹੋਈ ਹੜ ਹੜ ਹਸੀ॥ (25-17-1) ਸੀਹੁ ਪੁਛੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਹੋਇ ਇਤੁ ਅਉਸਰਿ ਕਿਤੁ ਰਹਸਿ ਰਹਸੀ॥ (25-17-2) ਬਿਨਉ ਕਰੇਂਦੀ ਬਕਰੀ ਪੁਤ੍ ਅਸਾਡੇ ਕੀਚਨਿ ਖਸੀ॥ (25-17-3) ਅਕ ਧਤੂਰਾ ਖਾਧਿਆਂ ਕੁਹਿ ਕੁਹਿ ਖਲ ਉਖਲਿ ਵਿਣਸੀ॥ (25-17-4) ਮਾਸੁ ਖਾਨਿ ਗਲ ਵਢਿ ਕੈ ਹਾਲੁ ਤਿਨਾੜਾ ਕਉਣੁ ਹੋਵਸੀ॥ (25-17-5) ਗਰਬੁ ਗਰੀਬੀ ਦੇਹ ਖੇਹ ਖਾਜੁ ਅਖਾਜੁ ਅਕਾਜੁ ਕਰਸੀ॥ (25-17-6) ਜਗਿ ਆਇਆ ਸਭ ਕੋਇ ਮਰਸੀ॥ (25-17-7)

ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਹਰਾਸਿ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ॥ (25-18-1) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਮਰ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ (25-18-2) ਕਰਿ ਚਰਣੋਦਕੁ ਆਚਮਾਨ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਖਲਾਸੀ॥ (25-18-3) ਗੁਰਮਤਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਮਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਕਰਨਿ ਉਦਾਸੀ॥ (25-18-4) ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣੁ ਹੋਇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਚ ਖੰਡਿ ਨਿਵਾਸੀ॥ (25-18-5) ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਚਰਜ ਗੁਰਦਾਸੀ॥ (25-18-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ॥ (25-18-7)

ਸਣ ਵਣ ਵਾੜੀ ਖੇਤੁ ਇਕੁ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਵਿਕਾਰੁ ਜਣਾਵੈ॥ (25-19-1) ਖਲ ਕਢਾਹਿ ਵਟਾਇ ਸਣ ਰਸਾ ਬੰਧਨੁ ਹੋਇ ਬਨ੍ਹਾਵੈ॥ (25-19-2) ਖਾਸਾ ਮਲਮਲ ਸਿਰੀਸਾਫੁ ਸੂਤੁ ਕਤਾਇ ਕਪਾਹ ਵੁਣਾਵੈ॥ (25-19-3) ਲਜਣੁ ਕਜਣੁ ਹੋਇ ਇਕ ਸਾਧੁ ਅਸਾਧੁ ਬਿਰਦੁ ਬਿਰਦਾਵੈ॥ (25-19-4) ਸੰਗ ਦੇਖ ਨਿਰਦੇਖ ਮੋਖ ਸੰਗ ਸੁਭਾਉ ਨ ਸਾਧੁ ਮਿਟਾਵੈ॥ (25-19-5) ਤ੍ਪੜੁ ਹੋਵੈ ਧਰਮਸਾਲ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਗ ਧੂੜਿ ਧੁਮਾਵੈ॥ (25-19-6) ਕਟਿ ਕੁਟਿ ਸਣ ਕਿਰਤਾਸੁ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਲਿਖਿ ਪੁਰਾਣ ਸੁਣਾਵੈ॥ (25-19-7) ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰੈ ਜਨ ਭਾਵੈ॥ (੯25-19-8)

ਪਥਰ ਚਿਤੁ ਕਠੋਰੁ ਹੈ ਚੂਨਾ ਹੋਵੈ ਅਗੀਂ ਦਧਾ॥ (25–20–1) ਅਗ ਬੁਝੈ ਜਲੁ ਛਿੜਕਿਐ ਚੂਨਾ ਅਗਿ ਉਠੇ ਅਤਿ ਵਧਾ॥ (25-20-2) ਪਾਣੀ ਪਾਇ ਵਿਹੁ ਨ ਜਾਇ ਅਗਨਿ ਨ ਛੁਟੈ ਅਵਗੁਨ ਬਧਾ॥ (25-20-3)ਜੀਭੈ ਉਤੈ ਰਖਿਆ ਛਾਲੇ ਪਵਨਿ ਸੰਗਿ ਦੁਖ ਲਧਾ॥ (25-20-4) ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕਬੁ ਮਿਲਿ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗੁ ਸੰਪੂਰਣੁ ਸਧਾ॥ (25–20–5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਹਾ ਅਸਾਧ ਸਮਧਾ॥ (25-20-6) ਆਪੂ ਗਵਾਇ ਮਿਲੈ ਪਲੂ ਅਧਾ ॥੨०॥੨੫॥ (25-20-7)

Vaar 26

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (26-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਿਰੰਦਾ॥ (26-1-2) ਸਚੈ ਤਬਤਿ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੰਦਾ॥ (26-1-3) ਸਚੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ਨੀਸਾਣੁ ਸਚੁ ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਮੂਲਿ ਫਿਰੰਦਾ॥ (26-1-4) ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਟਕਸਾਲ ਸਚੁ ਗੁਰ ਤੇ ਗੁਰ ਹੁਣਿ ਸਬਦ ਮਿਲੰਦਾ॥ (26-1-5) ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਸਚੁ ਰਾਗ ਰਤਨ ਕੀਰਤਨੁ ਭਾਵੰਦਾ॥ (26-1-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਪੰਥੁ ਹੈ ਸਚੁ ਦੋਹੀ ਸਚੁ ਰਾਜੁ ਕਰੰਦਾ॥ (26-1-7) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹੰਦਾ॥ ੧॥ (26-1-8)

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜਾਣੀਐ ਸਚੇ ਸਚਾ ਨਾਉ ਧਰਾਇਆ॥ (26-2-1) ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਆਕਾਰੁ ਹੋਇ ਏਕੰਕਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ਸਦਾਇਆ॥ (26-2-2) ਏਕੰਕਾਰਹੁ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਬਣਾਇਆ॥ (26-2-3) ਇਕਦੂ ਹੋਇ ਤਿਨਿ ਦੇਵ ਤਿਹੁ ਮਿਲਿ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਗਣਾਇਆ॥ (26-2-4) ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਹੈ ਓਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨ੍ਹਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਇਆ॥ (26-2-5) ਸੇਖ ਨਾਗ ਸਿਮਰਣੁ ਕਰੈ ਨਾਵਾ ਅੰਤੁ ਬਿਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (26-2-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਨਾਉ ਮਨਿ ਭਾਇਆ॥ (26-2-7)

ਅੰਬਰੁ ਧਰਤਿ ਵਿਛੋੜਿਅਨੁ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕਰਤਾਰ ਕਹਾਇਆ॥ (26-3-1) ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਪਾਣੀਐ ਵਿਣੁ ਥੰਮਾਂ ਆਗਾਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (26-3-2) ਇੰਨ੍ਹਣ ਅੰਦਰਿ ਅਗਿ ਧਰਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਉਪਾਇਆ॥ (26-3-3) ਛਿਅ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰਿ ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਲਤੁ ਰਚਾਇਆ॥ (26-3-4) ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥ (26-3-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥ (26-3-6)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੁ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈ ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਅਮੋਲੁ ਦਿਵਾਇਆ॥ (26-4-1) ਮੂਹੁ ਅਖੀ ਨਕੁ ਕੰਨੁ ਕਰਿ ਹਥ ਪੈਰ ਦੇ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ॥ (26-4-2) ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਾਇਆ॥ (26-4-3) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਨਾਵਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪੁ ਗੁਰਮੰਤੁ ਜਪਾਇਆ॥ (26-4-4) ਰਾਤਿ ਆਰਤੀ ਸੋਹਿਲਾ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (26-4-5) ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵਿ ਚਲਣੂ ਹਥਹੁ ਦੇਇ ਨ ਆਪੁ ਗਣਾਇਆ॥ (26-4-6) ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਪਿਛੋ ਲਾਇਆ॥॥ (26-4-7)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਵਡੇ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥ (26-5-1) ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ॥ (26-5-2) ਇਕ ਵਰਭੰਡੁ ਅਖੰਡੁ ਹੈ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕਰਿ ਰਿਜਕੁ ਦਿਵਾਈ॥ (26-5-3) ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਵਿਚਿ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜਿ ਸਮਾਈ॥ (26-5-4) ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਕਵਣ ਥਾਉ ਕਿਸੂ ਪੂਛਾਂ ਜਾਈ॥ (26-5-5)

ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਹੰਘਈ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈ॥ (26-5-6) ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿ ਪਰਗਟੀ ਆਈ ॥੫॥ (26-5-7)

ਧਿਆਨੁ ਮੂਲੁ ਗੁਰ ਦਰਸਨੋ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜਾਣਿ ਜਾਣੋਈ॥ (26-6-1) ਪੂਜ ਮੂਲ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਰਣ ਕਿਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸੇਵ ਸੁਖ ਹੋਈ॥ (26-6-2) ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਚਨ ਇਕ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਰਾਧੈ ਕੋਈ॥ (26-6-3) ਮੇਖ ਮੂਲੁ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੂ ਜੀਵਨੁ ਮੁਕਤਿ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸੋਈ॥ (26-6-4) ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਨ ਪਾਈਐ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਮਿਲੈ ਵਿਰਲੋਈ॥ (26-6-5) ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਆਪ ਹੈ ਸਭ ਕੋ ਆਪਿ ਆਪੇ ਸਭੁ ਕੋਈ॥ (26-6-6) ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਹੋਈ॥ (126-6-7)

ਸਤਿਜੁਗਿ ਪਾਪ ਕਮਾਣਿਆ ਇਕਸ ਪਿਛੈ ਦੇਸੁ ਦੁਖਾਲਾ॥ (26-7-1) ਤ੍ਰੇਤੈ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆਪੁਰਿ ਪਾਪੁ ਵੰਸੁ ਕੋ ਦਾਲਾ॥ (26-7-2) ਕਲਿਜੁਗਿ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਵਰਤੈ ਧਰਮ ਨਿਆਉ ਸੁਖਾਲਾ॥ (26-7-3) ਫਲੈ ਕਮਾਣਾ ਤਿਹੁ ਜੁਗੀਂ ਕਲਿਜੁਗਿ ਸਫਲੁ ਧਰਮੁ ਤਤਕਾਲਾ॥ (26-7-4) ਪਾਪ ਕਮਾਣੈ ਲੇਪੁ ਹੈ ਚਿਤਵੈ ਧਰਮ ਸੁਫਲੁ ਫਲ ਵਾਲਾ॥ (26-7-5) ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰਿ ਬੀਜਨਿ ਬੀਜੁ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ॥ (26-7-6) ਸਫਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਣ ਘਾਲਾ॥ (26-7-7)

ਸਤਿਜੁਗਿ ਸਤਿ ਤ੍ਰੇਤੈ ਜੁਗਾ ਦੁਆਪੁਰਿ ਪੂਜਾ ਬਹਲੀ ਘਾਲਾ॥ (26-8-1) ਕਿਲ ਜੁਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਉਂ ਲੈ ਪਾਰਿ ਪਵੈ ਭਵਜਲ ਭਰਨਾਲਾ॥ (26-8-2) ਚਾਰਿ ਚਰਣ ਸਤਿਜੁਗੈ ਵਿਚਿ ਤ੍ਰੇਤੈ ਚਉਥੈ ਚਰਣ ਉਕਾਲਾ॥ (26-8-3) ਦੁਆਪੁਰਿ ਹੋਏ ਪੈਰ ਦੁਇ ਇਕਤੈ ਪੈਰ ਧਰੰਮੁ ਦੁਖਾਲਾ॥ (26-8-4) ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੈ ਜਾਣਿ ਕੈ ਬਿਨਉ ਕਰੈ ਕਰਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਾ॥ (26-8-5) ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਪਰਗਾਸੁ ਕਰਿ ਧੀਰਜੁ ਧਰਮ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ॥ (26-8-6) ਆਪੇ ਖੇਤੁ ਆਪੇ ਰਖਵਾਲਾ ॥੮॥ (26-8-7)

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਉ ਤਿਨ ਨਾਹਿ ਭਉ ਮੁਚੁ ਭਉ ਅਗੈ ਨਿਭਵਿਆਹਾ॥ (26-9-1) ਅਗਿ ਤਤੀ ਜਲ ਸੀਅਲਾ ਨਿਵ ਚਲੈ ਸਿਰੁ ਕਰੈ ਉਤਾਹਾ॥ (26-9-2) ਭਰਿ ਡੁਬੈ ਖਾਲੀ ਤਰੈ ਵਜਿ ਨ ਵਜੈ ਘੜੈ ਜਿਵਾਹਾ॥ (26-9-3) ਅੰਬ ਸੁਫਲ ਫਲਿ ਝੁਕਿ ਲਹੈ ਦੁਖ ਫਲੁ ਅਰੰਡੁ ਨ ਨਿਵੈ ਤਲਾਹਾ॥ (26-9-4) ਮਨੁ ਪੰਖੇਰੂ ਧਾਵਦਾ ਸੰਗਿ ਸੁਭਾਇ ਜਾਇ ਫਲ ਖਾਹਾ॥ (26-9-5) ਧਰਿ ਤਾਰਾਜੂ ਤੋਲੀਐ ਹਉਲਾ ਭਾਰਾ ਤੋਲੁ ਤੁਲਾਹਾ॥ (26-9-6) ਜਿਣਿ ਹਾਰੈ ਹਾਰੈ ਜਿਣੈ ਪੈਰਾ ਉਤੇ ਸੀਸੁ ਧਰਾਹਾ॥ (26-9-7) ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀ ਪਾਹਾ॥ ੯॥ (26-9-8)

ਸਚੁ ਹੁਕਮੁ ਸਚੁ ਲੇਖੁ ਹੈ ਸਚੁ ਕਾਰਣੁ ਕਿਰ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ॥ (26-10-1) ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਿਸ ਹੈ ਵਿਰਲੈ ਦਾ ਓਹੁ ਕਰੈ ਕਰਾਇਆ॥ (26-10-2) ਸੋ ਕਿਹੁ ਹੋਰੁ ਨ ਮੰਗਈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ॥ (26-10-3) ਖਸਮੈ ਏਵੈ ਭਾਵਦਾ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਹੁਇ ਬਿਰਦੁ ਸਦਾਇਆ॥ (26-10-4)

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਲਿਵ ਕਾਰਣੂ ਕਰਤਾ ਕਰਦਾ ਆਇਆ॥ (26-10-5) ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਅਤੀਤ ਜਗਿ ਵਰ ਸਰਾਪ ਦਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ॥ (26-10-6) ਜੇਹਾ ਭਾਉ ਤੇਹੋ ਫਲੂ ਪਾਇਆ ॥੧੦॥ (26-10-7)

ਅਉਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਉ ਤਰੋਵਰ ਹੰਦਾ॥ (26-11-1) ਵਢਣ ਵਾਲਾ ਛਾਉ ਬਹਿ ਚੰਗੇ ਦਾ ਮੰਦਾ ਚਿਤਵੰਦਾ॥ (26-11-2) ਫਲ ਦੇ ਵਟ ਵਗਾਇਆਂ ਵਢਣ ਵਾਲੇ ਤਾਰਿ ਤਰੰਦਾ॥ (26-11-3) ਬੇਮੁਖ ਫਲ ਨਾ ਪਾਇਦੇ ਸੇਵਕ ਫਲ ਅਣਗਣਤ ਫਲੰਦਾ॥ (26-11-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੀਐ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਕ ਸੇਵਕ ਸੰਦਾ॥ (26-11-5) ਜਗੁ ਜੋਹਾਰੇ ਚੰਦ ਨੋ ਸਾਇਰ ਲਹਰਿ ਅਨੰਦੁ ਵਧੰਦਾ॥ (26-11-6) ਜੋ ਤੇਰਾ ਜਗੁ ਤਿਸ ਦਾ ਬੰਦਾ ॥੧੧॥ (26-11-7)

ਜਿਉ ਵਿਸਮਾਦੁ ਕਮਾਦੁ ਹੈ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਹੋਇ ਉਪੰਨਾ॥ (26-12-1) ਪਹਿਲੇ ਖਲ ਉਕਲਿਕੈ ਟੋਟੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਭੰਨਣਿ ਭੰਨਾ॥ (26-12-2) ਕੋਲੂ ਪਾਇ ਪੀੜਾਇਆ ਰਸ ਟਟਰਿ ਕਸ ਇੰਨਣ ਵੰਨਾ॥ (26-12-3) ਦੁਖ ਸੁਖ ਅੰਦਰਿ ਸਬਰੁ ਕਰਿ ਖਾਏ ਅਵਟਣੁ ਜਗ ਧੰਨ ਧੰਨਾ॥ (26-12-4) ਗੁੜੁ ਸਕਰੁ ਖੰਡੁ ਮਿਸਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਭ ਰਸ ਬੰਨਾ॥ (26-12-5) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣਾ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵਣੁ ਥੀਵਣੁ ਗੰਨਾ॥ (26-12-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲ ਅਮੋਲ ਰਤੰਨਾ॥ (26-12-7)

ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਅਮਾਉ ਹੈ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰੰਦਾ॥ (26-13-1) ਇਕਸ ਇਕਸ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ਲਖ ਤੀਰਥ ਦਰੀਆਉ ਵਹੰਦਾ॥ (26-13-2) ਇਕਤੁ ਇਕਤੁ ਵਾਹੜੈ ਕੁਦਰਤਿ ਲਖ ਤਰੰਗ ਉਠੰਦਾ॥ (26-13-3) ਸਾਇਰ ਸਣੁ ਰਤਨਾਵਲੀ ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥੁ ਮੀਨ ਤਰੰਦਾ॥ (26-13-4) ਇਕਤੁ ਲਹਿਰ ਨ ਪੁਜਨੀ ਕੁਦਰਤਿ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤ ਲਹੰਦਾ॥ (26-13-5) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਇਕ ਬੂੰਦ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲਾ ਅਜਰੁ ਜਰੰਦਾ॥ (26-13-6) ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖੰਦਾ ॥੧੩॥ (26-13-7)

ਬ੍ਰਹਮੇ ਥਕੇ ਬੇਦ ਪੜਿ ਇੰਦ੍ ਇੰਦਾਸਣ ਰਾਜੁ ਕਰੰਦੇ॥ (26-14-1) ਮਹਾਂਦੇਵ ਅਵਧੂਤ ਹੋਇ ਦਸ ਅਵਤਾਰੀ ਬਿਸਨੁ ਭਵੰਦੇ॥ (26-14-2) ਸਿਧ ਨਾਥ ਜੋਗੀਸਰਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਭੇਵ ਲਹੰਦੇ॥ (26-14-3) ਤਪੇ ਤਪੀਸੁਰ ਤੀਰਥਾਂ ਜਤੀ ਸਤੀ ਦੇਹ ਦੁਖ ਸਹੰਦੇ॥ (26-14-4) ਸੇਖ ਨਾਗ ਸਭ ਰਾਗ ਮਿਲਿ ਸਿਮਰਣੁ ਕਿਰ ਨਿਤਿ ਗੁਣ ਗਾਵੰਦੇ॥ (26-14-5) ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰਸਿਖ ਜਗਿ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲੰਦੇ॥ (26-14-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਅਲਖੁ ਲਖੰਦੇ॥ (26-14-7)

ਸਿਰ ਤਲ ਵਾਇਆ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਹੋਇ ਸਹਸ ਫਲ ਸੁਫਲ ਫਲੰਦਾ॥ (26-15-1) ਨਿਰਮਲੁ ਨੀਰੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਿਰੁ ਨੀਵਾਂ ਨੀਵਾਣਿ ਚਲੰਦਾ॥ (26-15-2) ਸਿਰੁ ਉਚਾ ਨੀਵੇਂ ਚਰਣ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੈਰੀ ਸੀਸੁ ਪਵੰਦਾ॥ (26-15-3) ਸਭਦੁ ਨੀਵੀ ਧਰਤਿ ਹੋਇ ਅਨੂ ਧਨੂ ਸਭੂ ਸੈ ਸਾਰੁ ਸਹੰਦਾ॥ (26-15-4)

ਧੰਨੁ ਧਰਤੀ ਓਹੁ ਥਾਉ ਧੰਨੁ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਾਧੂ ਪੈਰੁ ਧਰੰਦਾ॥ (26-15-5) ਚਰਣ ਧੂੜਿ ਪਰਧਾਨ ਕਰਿ ਸੰਤ ਵੇਦ ਜਸੁ ਗਾਵਿ ਸੁਣੰਦਾ॥ (26-15-6) ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਖਾਕ ਲਹੰਦਾ ॥੧੫॥ (26-15-7)

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਣੀਐ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਠਾਟੁ ਬਣਾਇਆ॥ (26-16-1) ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਤੋਲੁ ਹੈ ਘਟੈ ਨ ਵਧੈ ਘਟਾਇ ਵਧਾਇਆ॥ (26-16-2) ਪੂਰੇ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਹੈ ਹੋਰ ਸੁ ਪੁਛਿ ਨ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ॥ (26-16-3) ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਮੰਤੁ ਹੈ ਪੂਰਾ ਬਚਨੁ ਨ ਟਲੈ ਟਲਾਇਆ॥ (26-16-4) ਸਭੇ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥ (26-16-5) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਿਕੈ ਪਤਿ ਪਉੜੀ ਚੜ੍ਹਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (26-16-6) ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਹੋਇ ਸਮਾਇਆ ॥੧੬॥ (26-16-7)

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮਿਲਿ ਜਾਗਦੇ ਕਿਰ ਸਿਵਰਾਤੀ ਜਾਤੀ ਮੇਲਾ॥ (26-17-1) ਮਹਾਦੇਉ ਅਉਧੂਤ ਹੈ ਕਵਲਾਸਣਿ ਆਸਣਿ ਰਸਕੇਲਾ॥ (26-17-2) ਗੋਰਖੁ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦਾ ਗੁਰਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ ਧਰੀ ਸੁ ਧਰੇਲਾ॥ (26-17-3) ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਗਿ ਜਗਾਇਦਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ॥ (26-17-4) ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈਅਨੁ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਪਿਰਮ ਰਸ ਖੇਲਾ॥ (26-17-5) ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਹੈ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ॥ (26-17-6) ਚੇਲੇ ਤੇ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਤੇ ਚੇਲਾ॥ (26-17-7)

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਤ੍ਰੈ ਸੈਸਾਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਰਾਜੇ॥ (26-18-1) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਘਰਬਾਰੀਆ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਮਾਇਆ ਮੁਹਤਾਜੇ॥ (26-18-2) ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਛਿਅ ਸਾਸਤ੍ਰਾ ਪਾਖੰਡਿ ਕਰਮ ਕਰਨਿ ਦੇਵਾਜੇ॥ (26-18-3) ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰਿ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨਿਵਾਜੇ॥ (26-18-4) ਦਹਦਿਸਿ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਹੋਇ ਪਰ ਘਰ ਮੰਗਨਿ ਖਾਜ ਅਖਾਜੇ॥ (26-18-5) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ॥ (26-18-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਦਰਸਨੁ ਨਾਉਂ ਪੰਥੁ ਸੁਖ ਸਾਜੇ॥ (26-18-7) ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੁੜਿ ਕੁੜੇ ਪਾਜੇ॥ (26-18-8)

ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਣ ਕਰਿ ਬਖਸੈ ਅਵਗੁਣਿਆਰੇ॥ (26-19-1) ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਵੈਦੁ ਹੈ ਪੰਜੇ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਨਿਵਾਰੇ॥ (26-19-2) ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਗੁਰੁਦੇਉ ਹੈ ਸੁਖ ਦੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਦੁਖਿਆਰੇ॥ (26-19-3) ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਦੋਖੀ ਬੇਮੁਖ ਤਾਰੇ॥ (26-19-4) ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਨਿਰਭਉ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਜਮ ਡਰੈ ਉਤਾਰੇ॥ (26-19-5) ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ਹੈ ਵਡੇ ਅਜਾਣ ਮੁਗਧ ਨਿਸਤਾਰੇ॥ (26-19-6) ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਗੂ ਜਾਣੀਐ ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਅੰਧਲੇ ਉਧਾਰੇ॥ (26-19-7) ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੇ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ॥ (26-19-8)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਸਿ ਪਰਸਿਐ ਕੰਚਨੁ ਕਰੈ ਮਨੂਰ ਮਲੀਣਾ॥ (26-20-1) ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਾਵਨੁ ਚੰਦਨੋ ਵਾਸੁ ਸੁਵਾਸੁ ਕਰੈ ਲਾਖੀਣਾ॥ (26-20-2) ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਰਿਜਾਤੁ ਸਿੰਮਲੁ ਸਫਲੁ ਕਰੈ ਸੰਗਿ ਲੀਣਾ॥ (26-20-3) ਮਾਨ ਸਰੋਵਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਜਲਹੁ ਦੁਧੁ ਪੀਣਾ॥ (26-20-4) ਗੁਰ ਤੀਰਥੁ ਦਰੀਆਉ ਹੈ ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਕਰੈ ਪਰਬੀਣਾ॥ (26-20-5) ਸਤਿਗੁਰ ਬੰਦੀਛੋੜੁ ਹੈ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤਿ ਕਰੈ ਓਡੀਣਾ॥ (26-20-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਅਪਤੀਜੁ ਪਤੀਣਾ ॥੨੦॥ (26-20-7)

ਸਿਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸਭ ਗੋਸਟਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੰਨ ਫੜਾਇਆ॥ (26-21-1) ਬਾਬਰ ਕੇ ਬਾਬੇ ਮਿਲੇ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਸਭ ਨਬਾਬੁ ਨਿਵਾਇਆ॥ (26-21-2) ਪਤਿਸਾਹਾ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜੇ ਜੋਗ ਭੋਗ ਛਡਿ ਚਲਿਤੁ ਰਚਾਇਆ॥ (26-21-3) ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਬੇਮੁਹਤਾਜੁ ਰਾਜੁ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (26-21-4) ਕਾਦਰ ਹੋਇ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰੇ ਏਹ ਭੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਂਗੁ ਬਣਾਇਆ॥ (26-21-5) ਇਕਨਾ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜਿਦਾ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਆਣਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (26-21-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ ॥੨੧॥ (26-21-7)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜਗੁ ਤਿਸ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ॥ (26-22-1) ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਬੇਸੁਮਾਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਲਖ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ॥ (26-22-2) ਪਾਰਿਜਾਤ ਲਖ ਬਾਗ ਵਿਚਿ ਕਾਮਧੇਣੁ ਦੇ ਵਗ ਹਜਾਰਾ॥ (26-22-3) ਲਖਮੀਆਂ ਲਖ ਗੋਲੀਆਂ ਪਾਰਸ ਦੇ ਪਰਬਤੁ ਅਪਾਰਾ॥ (26-22-4) ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਖ ਇੰਦ੍ਰ ਲੈ ਹੁਇ ਸਕੈ ਛਿੜਕਨਿ ਦਰਬਾਰਾ॥ (26-22-5) ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਰਾਗ ਲਖ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਬੋਹਲ ਅੰਬਾਰਾ॥ (26-22-6) ਸਭੇ ਵੰਡਿ ਦਿਤੀਓਨੁ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਚੁ ਪਿਆਰਾ॥ (26-22-7) ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ॥ (26-22-8)

ਖੀਰ ਸਮੁੰਦੁ ਵਿਰੋਲਿ ਕੈ ਕਿਢ ਰਤਨ ਚਉਦਹ ਵੰਡਿ ਲੀਤੇ॥ (26-23-1) ਮਣਿ ਲਖਮੀ ਪਾਰਿਜਾਤ ਸੰਖੁ ਸਾਰੰਗ ਧਣਖੁ ਬਿਸਨੁ ਵਸਿ ਕੀਤੇ॥ (26-23-2) ਕਾਮਧੇਣੁ ਤੇ ਅਪਛਰਾਂ ਐਰਾਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣਿ ਸੀਤੇ॥ (26-23-3) ਕਾਲਕੂਟ ਤੇ ਅਰਧ ਚੰਦ ਮਹਾਂਦੇਵ ਮਸਤਕਿ ਧਰਿ ਪੀਤੇ॥ (26-23-4) ਘੋੜਾ ਮਿਲਿਆ ਸੂਰਜੈ ਮਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਰੀਤੇ॥ (26-23-5) ਕਰੇ ਧਨੰਤਰੁ ਵੈਦਗੀ ਡਸਿਆ ਤੱਛਕਿ ਮਤਿ ਬਿਪਰੀਤੇ॥ (26-23-6) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਅਮੋਲਕਾ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਨਿਧਿ ਅਗਣੀਤੇ॥ (26-23-7) ਸਤਿਗਰ ਸਿਖਾਂ ਸਚ ਪਰੀਤੇ॥ ੨੩॥ (26-23-8)

ਧਰਮਸਾਲ ਕਰਿ ਬਹੀਦਾ ਇਕਤ ਥਾਉਂ ਨ ਟਿਕੈ ਟਿਕਾਇਆ॥ (26-24-1) ਪਾਤਿਸਾਹ ਘਰਿ ਆਵਦੇ ਗੜਿ ਚੜਿਆ ਪਾਤਿਸਾਹ ਚੜਾਇਆ॥ (26-24-2) ਉਮਤਿ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵਦੀ ਨਠਾ ਫਿਰੈ ਨ ਡਰੈ ਡਰਾਇਆ॥ (26-24-3) ਮੰਜੀ ਬਹਿ ਸੰਤੋਖਦਾ ਕੁਤੇ ਰਖਿ ਸਿਕਾਰੁ ਖਿਲਾਇਆ॥ (26-24-4) ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਸੁਣਿ ਗਾਂਵਦਾ ਕਥੈ ਨ ਸੁਣੈ ਨ ਗਾਵਿ ਸੁਣਾਇਆ॥ (26-24-5) ਸੇਵਕ ਪਾਸ ਨ ਰਖੀਅਨਿ ਦੇਖੀ ਦੁਸਟ ਆਗੂ ਮੁਹਿ ਲਾਇਆ॥ (26-24-6) ਸਚੁ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ਚਰਣ ਕਵਲ ਸਿਖ ਭਵਰ ਲੁਭਾਇਆ॥ (26-24-7) ਅਜਰੁ ਜਰੈ ਨ ਆਪੁ ਜਣਾਇਆ॥ (26-24-8)

ਖੇਤੀ ਵਾੜਿ ਸੁ ਢਿੰਗਰੀ ਕਿਕਰ ਆਸ ਪਾਸ ਜਿਉ ਬਾਗੈ॥ (26-25-1) ਸਪ ਪਲੇਟੇ ਚੰਨਣੈ ਬੂਹੇ ਜੰਦਾ ਕੁਤਾ ਜਾਗੈ॥ (26-25-2) ਕਵਲੈ ਕੰਡੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਿਆਣਾ ਇਕੁ ਕੋਈ ਵਿਚਿ ਫਾਗੈ॥ (26-25-3) ਜਿਉ ਪਾਰਸੁ ਵਿਚਿ ਪਥਰਾਂ ਮਣਿ ਮਸਤਕਿ ਜਿਉ ਕਾਲੈ ਨਾਗੈ॥ (26-25-4) ਰਤਨੁ ਸੋਹੈ ਗਲਿ ਪੋਤ ਵਿਚਿ ਮੈਗਲੁ ਬਧਾ ਕਚੈ ਧਾਗੈ॥ (26-25-5) ਭਾਵ ਭਗਤਿ ਭੁਖ ਜਾਇ ਘਰਿ ਬਿਦਰੁ ਖਵਾਲੈ ਪਿੰਨੀ ਸਾਗੈ॥ (26-25-6) ਚਰਣ ਕਵਲ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਭਉਰ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਹਲੰਗੁ ਸਭਾਗੈ॥ (26-25-7) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਦੁਤਰੁ ਝਾਗੈ ॥੨੫॥ (26-25-8)

ਭਵਜਲ ਅੰਦਰਿ ਮਾਨਸਰੁ ਸਤ ਸਮੁੰਦੀ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ॥ (26-26-1) ਨਾ ਪਤਣੁ ਨਾ ਪਾਤਣੀ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਅੰਤੁ ਨ ਚੀਰਾ॥ (26-26-2) ਨਾ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹੜਾ ਵੰਝੀ ਹਾਥਿ ਨ ਧੀਰਕ ਧੀਰਾ॥ (26-26-3) ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਅਪੜੈ ਹੰਸ ਚੁਗੰਦੇ ਮੋਤੀ ਹੀਰਾ॥ (26-26-4) ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਂਗਿ ਵਰਤਦਾ ਪਿੰਡੁ ਵਸਾਇਆ ਫੇਰਿ ਅਹੀਰਾ॥ (26-26-5) ਚੰਦੁ ਅਮਾਵਸ ਰਾਤਿ ਜਿਉ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰਾ॥ (26-26-6) ਮੁਏ ਮੁਰੀਦ ਗੋਰਿ ਗੁਰ ਪੀਰਾ ॥੨੬॥ (26-26-7)

ਮਛੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵਾਂਗਿ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਪਾਣੀ॥ (26-27-1) ਜਿਉ ਪਰਵਾਰੁ ਪਤੰਗ ਦਾ ਦੀਪਕ ਬਾਝੁ ਨ ਹੋਰ ਸੁ ਜਾਣੀ॥ (26-27-2) ਜਿਉ ਜਲ ਕਵਲੁ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਭਵਰ ਕਵਲ ਕੁਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਵਖਾਣੀ॥ (26-27-3) ਬੂੰਦ ਬਬੀਹੇ ਮਿਰਗ ਨਾਦ ਕੋਇਲ ਜਿਉ ਫਲ ਅੰਬਿ ਲੁਭਾਣੀ॥ (26-27-4) ਮਾਨ ਸਰੋਵਰੁ ਹੰਸੁਲਾ ਓਹੁ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨਾ ਖਾਣੀ॥ (26-27-5) ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤੁ ਹੈ ਚੰਦ ਚਕੋਰੈ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ॥ (26-27-6) ਗੁਰਸਿਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਹਜਿ ਸਰੋਵਰੁ ਜਾਣੀ॥ (26-27-7) ਮੁਰਗਾਈ ਨੀਸਾਣੁ ਨੀਸਾਣੀ ॥੨੭॥ (26-27-8)

ਕਛੂ ਅੰਡਾ ਸੇਂਵਦਾ ਜਲ ਬਾਹਰਿ ਧਰਿ ਧਿਆਨੁ ਧਰੰਦਾ॥ (26-28-1) ਕੂੰਜ ਕਰੇਂਦੀ ਸਿਮਰਣੋ ਪੂਰਣ ਬਚਾ ਹੋਇ ਉਡੰਦਾ॥ (26-28-2) ਕੁਕੜੀ ਬਚਾ ਪਾਲਦੀ ਮੁਰਗਾਈ ਨੋ ਜਾਇ ਮਿਲੰਦਾ॥ (26-28-3) ਕੋਇਲ ਪਾਲੈ ਕਾਵਣੀ ਲੋਹੂ ਲੋਹੂ ਰਲੈ ਰਲੰਦਾ॥ (26-28-4) ਚਕਵੀ ਅਤੇ ਚਕੋਰ ਕੁਲ ਸਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਿ ਮੇਲੁ ਕਰੰਦਾ॥ (26-28-5) ਚੰਦ ਸੂਰਜੁ ਸੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਛਿਅ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਦਿਸੰਦਾ॥ (26-28-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਾ ਸਚ ਦਾ ਕਵੀਆਂ ਕਵਲ ਭਵਰੁ ਵਿਗਸੰਦਾ॥ (26-28-7) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਅਲਖੁ ਲਖੰਦਾ ॥੨੮॥ (26-28-8)

ਪਾਰਸਵੰਸੀ ਹੋਇ ਕੈ ਸਭਨਾ ਧਾਤੂ ਮੇਲਿ ਮਿਲੰਦਾ॥ (26-29-1) ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿਚਿ ਵਾਸੁ ਧਰੰਦਾ॥ (26-29-2) ਲਖ ਤਰੰਗੀ ਗੰਗ ਹੋਇ ਨਦੀਆ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਹੋਵੰਦਾ॥ (26-29-3) ਦਾਵਾ ਦੂਧੂ ਪੀਆਲਿਆ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਕੋਕਾ ਭਾਵੰਦਾ॥ (26-29-4) ਲੂਣ ਖਾਇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦਾ ਕੋਕਾ ਚਾਕਰ ਹੋਇ ਵਲੰਦਾ॥ (26-29-5) ਸਤਿਗੁਰ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਹੰਸ ਵੰਸੁ ਨਿਬਹੰਦਾ॥ (26-29-6) ਪਿਅ ਦਾਦੇ ਦੇ ਰਾਹਿ ਚਲੰਦਾ ॥੨੯॥ (26-29-7)

ਜਿਉ ਲਖ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇੜਿ ਨ ਦਿਸੈ ਰਾਤਿ ਅਨੇਰੇ॥ (26-30-1) ਸੂਰਜੁ ਬਦਲ ਛਾਇਆ ਰਾਤਿ ਨ ਪੁਜੈ ਦਿਹਸੈ ਫੇਰੇ॥ (26-30-2) ਜੇ ਗੁਰ ਸਾਂਗਿ ਵਰਤਦਾ ਦੁਬਿਧਾ ਚਿਤਿ ਨ ਸਿਖਾਂ ਕੇਰੇ॥ (26-30-3) ਛਿਅ ਰੁਤੀ ਇਕੁ ਸੁਝੁ ਹੈ ਘੁਘੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁਝੈ ਹੇਰੇ॥ (26-30-4) ਚੰਦਮੁਖੀ ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਕਵਲੈ ਭਵਰ ਮਿਲਨਿ ਚਉਫੇਰੇ॥ (26-30-5) ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੋ ਲੰਘਿ ਕੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਾਇ ਮਿਲਨਿ ਸਵੇਰੇ॥ (26-30-6) ਪੈਰੀ ਪਵਣਾ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ॥ (26-30-7)

ਦੁਨੀਆਵਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੋਇ ਦੇਇ ਮਰੈ ਪੁਤੈ ਪਾਤਿਸਾਹੀ॥ (26-31-1) ਦੋਹੀ ਫੇਰੈ ਆਪਣੀ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਸਭ ਸਿਪਾਹੀ॥ (26-31-2) ਕੁਤਬਾ ਜਾਇ ਪੜਾਇਦਾ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਕਰੈ ਉਗਾਹੀ॥ (26-31-3) ਟਕਸਾਲੈ ਸਿਕਾ ਪਵੈ ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਸੁਪੇਦੀ ਸਿਆਹੀ॥ (26-31-4) ਮਾਲੁ ਮੁਲਕੁ ਅਪਣਾਇਦਾ ਤਖਤ ਬਖਤ ਚੜ੍ਹਿ ਬੇਪਰਵਾਹੀ॥ (26-31-5) ਬਾਬਾਣੈ ਘਰਿ ਚਾਲ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਨਿਬਾਹੀ॥ (26-31-6) ਇਕ ਦੋਹੀ ਟਕਸਾਲ ਇਕ ਕੁਤਬਾ ਤਖਤੁ ਸਚਾ ਦਰਗਾਹੀ॥ (26-31-7) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਦਾਦਿ ਇਲਾਹੀ॥੩੧॥ (26-31-8)

ਜੇ ਕੋ ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਕੈ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਤ ਆਕੀ ਹੋਵੈ॥ (26-32-1) ਹੁਇ ਕਤਲਾਮੁ ਹਰਾਮਖੋਰ ਕਾਠੁ ਨ ਖਫਣੁ ਚਿਤਾ ਨ ਟੋਵੈ॥ (26-32-2) ਟਕਸਾਲਹੁ ਬਾਹਰਿ ਘੜੈ ਖੋਟੈਹਾਰਾ ਜਨਮੁ ਵਿਗੋਵੈ॥ (26-32-3) ਲਿਬਾਸੀ ਫੁਰਮਾਣੁ ਲਿਖਿ ਹੋਇ ਨੁਕਸਾਨੀ ਅੰਝੂ ਰੋਵੈ॥ (26-32-4) ਗਿਦੜ ਦੀ ਕਰਿ ਸਾਹਿਬੀ ਬੋਲਿ ਕੁਬੋਲੁ ਨ ਅਬਿਚਲੁ ਹੋਵੈ॥ (26-32-5) ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਗਦਹਿ ਚੜ੍ਹੈ ਰਾਉ ਪੜੇ ਵੀ ਭਰਿਆ ਧੋਵੈ॥ (26-32-6) ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕੁਥਾਇ ਖਲੋਵੈ ॥੩੨॥ (26-32-7)

ਬਾਲ ਜਤੀ ਹੈ ਸਿਰੀਚੰਦੁ ਬਾਬਾਣਾ ਦੇਹੁਰਾ ਬਣਾਇਆ॥ (26-33-1) ਲਖਮੀਦਾਸਹੁ ਧਰਮਚੰਦ ਪੋਤਾ ਹੁਇ ਕੈ ਆਪੁ ਗਣਾਇਆ॥ (26-33-2) ਮੰਜੀ ਦਾਸੁ ਬਹਾਲਿਆ ਦਾਤਾ ਸਿਧਾਸਣ ਸਿਖਿ ਆਇਆ॥ (26-33-3) ਮੋਹਣ ਕਮਲਾ ਹੋਇਆ ਚਉਬਾਰਾ ਮੋਹਰੀ ਮਨਾਇਆ॥ (26-33-4) ਮੀਣਾ ਹੋਆ ਪਿਰਥੀਆ ਕਰਿ ਕਰਿ ਤੌਢਕ ਬਰਲੁ ਚਲਾਇਆ॥ (26-33-5) ਮਹਾਦੇਉ ਅਹੰਮੇਉ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬੇਮੁਖੁ ਪੁਤਾਂ ਭਉਕਾਇਆ॥ (26-33-6) ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਨ ਵਾਸ ਬੋਹਾਇਆ॥ ॥੩੩॥ (26-33-7)

ਬਾਬਾਣੀ ਪੀੜੀ ਚਲੀ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ॥ (26-34-1) ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗੁ ਤੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਭਾਇਆ॥ (26-34-2) ਅਮਰਦਾਸੁ ਗੁਰ ਅੰਗਦਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਦਾਇਆ॥ (26-34-3) ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ਸਮਾਇਆ॥ (26-34-4) ਰਾਮਦਾਸਹੁ ਅਰਜਣੁ ਗੁਰੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਿਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਲਾਇਆ॥ (26-34-5) ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁਰੁ ਅਰਜਨਹੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਇਆ॥ (26-34-6) ਸੁਝੈ ਸੁਝ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ॥੩੪॥ (26-34-7)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਕੀਆ ਪਾਸਾਰਾ॥ (26-35-1) ਕੁਦਰਤਿ ਅਤੁਲ ਨ ਤੋਲੀਐ ਤੁਲਿ ਨ ਤੋਲ ਨ ਤੋਲਣਹਾਰਾ॥ (26-35-2) ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਅਲੇਖ ਦਾ ਦਾਤਿ ਜੋਤਿ ਵਡਿਆਈ ਕਾਰਾ॥ (26-35-3) ਰਾਗ ਨਾਦ ਅਨਹਦੁ ਧੁਨੀ ਓਅੰਕਾਰ ਨ ਗਾਵਣਹਾਰਾ॥ (26-35-4) ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਨਾਵ ਥਾਵ ਅਣਗਣਤ ਅਪਾਰਾ॥ (26-35-5) ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਹੈ ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ॥ (26-35-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਰੰਕਾਰਾ॥੩੫॥੨੬॥ (26-35-7)

Vaar 27 ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (27-1-1)

ਲੇਲੈ ਮਜਨੂੰ ਆਸਕੀ ਚਹੁ ਚਕੀ ਜਾਤੀ॥ (27-1-2) ਸੋਰਠਿ ਬੀਜਾ ਗਾਵੀਐ ਜਸ ਸਘੜਾ ਵਾਤੀ॥ (27-1-3) ਸਸੀ ਪੰਨੂੰ ਦੋਸਤੀ ਹਇ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤੀ॥ (27-1-4) ਮੇਹੀਵਾਲ ਨੋ ਸੋਹਣੀ ਨੈ ਤਰਦੀ ਰਾਤੀ॥ (27-1-5) ਗਂਝਾ ਹੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਓਹ ਪਿਰਮ ਪਰਾਤੀ॥ (27-1-6) ਪੀਰ ਮਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗਾਵਨਿ ਪਰਭਾਤੀ ॥੧॥ (27-1-7)

ਅਮਲੀ ਅਮਲ ਨ ਛਡਨੀ ਹਇ ਬਹਨਿ ਇਕਠੇ॥ (27-2-1) ਜਿਊ ਜੁਏ ਜੁਆਰੀਆ ਲਗਿ ਦਾਵ ਉਪਠੇ॥ (27-2-2) ਚੋਰੀ ਚੋਰ ਨ ਪਲਰਹਿਦਖ ਸਹਨਿ ਗਰਨੇ॥ (27-2-3) ਰਹਨਿ ਨ ਗਣਿਕਾ ਵਾੜਿਅਹ ਵੇਕਰਮੀ ਲਠੇ॥ (27-2-4) ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਮਾਵਦੇ ਹੋਇ ਫਿਰਦੇ ਨਨੇ॥ (27-2-5) ਪੀਰ ਮਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਭ ਪਾਪ ਪਣਠੇ ॥੨॥ (27-2-6)

ਭਵਰੈ ਵਾਸ ਵਿਣਾਸ ਹੈ ਫਿਰਦਾ ਫਲਵਾੜੀ॥ (27-3-1) ਜਲੈ ਪਤੰਗ ਨਿਸੰਗ ਹੋਇ ਕਰਿ ਅਖਿ ਉਘਾੜੀ॥ (27-3-2) ਮਿਰਗ ਨਾਦਿ ਬਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਫਿਰਦਾ ੳਜਾੜੀ॥ (27-3-3) ਕੰਡੀ ਫਾਥੇ ਮਛ ਜਿਉ ਰਸਿ ਜੀਭ ਵਿਗਾੜੀ॥ (27-3-4) ਹਾਥਣਿ ਹਾਥੀ ਫਾਹਿਆ ਦਖ ਸਹੈ ਦਿਹਾੜੀ॥ (27-3-5) ਪੀਰ ਮਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਲਾਇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ॥३॥ (27-3-6)

ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤ ਹੈ ਲਾਇ ਤਾਰ ਨਿਹਾਲੇ॥ (27-4-1) ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤ ਹੈ ਮਿਲਿ ਹੋਨਿ ਸੁਖਾਲੇ॥ (27-4-2) ਨੇਹ ਕਵਲ ਜਲ ਜਾਣੀਐ ਖਿੜਿ ਮਹ ਵੇਖਾਲੇ॥ (27-4-3) ਮੋਰ ਬਬੀਹੇ ਬੋਲਦੇ ਪਿਆਰ ਵੇਖਿ ਬਦਲ ਕਾਲੇ॥ (27-4-4) ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰੂ ਹੈ ਮਾਂ ਪੂਤ ਸਮਾਲੇ॥ (27-4-5) ਪੀਰ ਮਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਓਹ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲੇ ॥४॥ (27-4-6)

ਰਪੈ ਕਾਮੈ ਦੋਸਤੀ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਜਾਣੀ॥ (27-5-1) ਭਖੈ ਸਾਦੈ ਗੰਢ ਹੈ **ਓਹ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ**॥ (27-5-2) ਘਲਿ ਮਿਲਿ ਮਿਚਲਿ ਲਬਿ ਮਾਲਿ ਇਤ ਭਰਮ ਭਲਾਣੀ॥ (27-5-3) ਉਘੈ ਸਉੜਿ ਪਲੰਘ ਜਿਉ ਸਭਿ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ॥ (27-5-4) ਸੁਹਣੇ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣੀਅਣਿ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ॥ (27-5-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਓਹੁ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੫॥ (27-5-6)

ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੰਸਲਾ ਖਾਇ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ॥ (27-6-1)

ਕੋਇਲ ਅੰਬ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਮਿਲ ਬੋਲ ਸਰੋਤੀ॥ (27-6-2) ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਵਣਾਸੁਪਤਿ ਹੋਇ ਪਾਸ ਖਲੋਤੀ॥ (27-6-3) ਲੋਹਾ ਪਾਰਸਿ ਭੇਟਿਐ ਹੋਇ ਕੰਚਨ ਜੋਤੀ॥ (27-6-4) ਨਦੀਆ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਮਿਲਿ ਹੋਨਿ ਛੋਤ ਅਛੋਤੀ॥ (27-6-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਇਹ ਖੇਪ ਸਓਤੀ ॥੬॥ (27-6-6)

ਸਾਹੁਰੁ ਪੀਹਰੁ ਪਖ ਤ੍ਰੈ ਘਰ ਨਾਨੇਹਾਲਾ॥ (27-7-1) ਸਹੁਰਾ ਸਸੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਾਲੀ ਤੈ ਸਾਲਾ॥ (27-7-2) ਮਾ ਪਿਉ ਭੈਣਾ ਭਾਇਰਾ ਪਰਵਾਰੁ ਦੁਰਾਲਾ॥ (27-7-3) ਨਾਨਾ ਨਾਨੀ ਮਾਸੀਆ ਮਾਮੇ ਜੰਜਾਲਾ॥ (27-7-4) ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਸੰਜੀਐ ਹੀਰਾ ਪਰਵਾਲਾ॥ (27-7-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਏਹੁ ਸਾਕੁ ਸੁਖਾਲਾ ॥੭॥ (27-7-6)

ਵਣਜੁ ਕਰੈ ਵਾਪਾਰੀਆਤਿਤੁ ਲਾਹਾ ਤੋਟਾ॥ (27-8-1) ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣੁ ਕਰਿਹੋਇ ਦੁਬਲਾ ਮੋਟਾ॥ (27-8-2) ਚਾਕਰੁ ਲਗੈ ਚਾਕਰੀ ਰਣਿ ਖਾਂਦਾ ਚੋਟਾਂ॥ (27-8-3) ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਸੰਸਾਰੁ ਵਿਚਿ ਵਣ ਖੰਡ ਗੜ ਕੋਟਾ॥ (27-8-4) ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜਮ ਜਾਲੁ ਪੈ ਪਾਏ ਫਲ ਫੋਟਾ॥ (27-8-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੁਇ ਕਦੇ ਨ ਤੋਟਾ ॥੮॥ (27-8-6)

ਅਖੀ ਵੇਖ ਨ ਰਜੀਆ ਬਹੁ ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ॥ (27-9-1) ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕੰਨਿ ਸੁਣਿ ਰੋਵਣਿ ਤੈ ਹਾਸੇ॥ (27-9-2) ਸਾਦੀਂ ਜੀਭ ਨ ਰਜੀਆ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੇ॥ (27-9-3) ਨਕ ਨ ਰਜਾ ਵਾਸੁ ਲੈ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਵਾਸੇ॥ (27-9-4) ਰਜਿ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ ਕੂੜੇ ਭਰਵਾਸੇ॥ (27-9-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਚੀ ਰਹਰਾਸੇ॥੯॥ (27-9-6)

ਧ੍ਰਿਗ ਸਿਰੁ ਜੋ ਗੁਰ ਨ ਨਿਵੈ ਗੁਰ ਲਗੈ ਨ ਚਰਨੀ॥ (27-10-1) ਪ੍ਰਿਗ ਲੋਇਣਿ ਗੁਰ ਦਰਸ ਵਿਣੁ ਵਾਖੈ ਪਰ ਤਰਣੀ॥ (27-10-2) ਪ੍ਰਿਗ ਸਰਵਣਿ ਉਪਦੇਸ ਵਿਣੁ ਸੁਣਿ ਸੁਰਤਿ ਨ ਧਰਣੀ॥ (27-10-3) ਪ੍ਰਿਗ ਜਿਹਬਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਿਣੁ ਹੋਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਮਰਣੀ॥ (27-10-4) ਵਿਣੁ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਿਗ ਹਥ ਪੈਰ ਹੋਰ ਨਿਹਫਲ ਕਰਣੀ॥ (27-10-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ॥ (27-10-6)

ਹੋਰਤੁ ਰੰਗਿ ਨ ਰਚੀਐ ਸਭੁ ਕੂੜੁ ਦਿਸੰਦਾ॥ (27-11-1) ਹੋਰਤੁ ਸਾਦਿ ਨ ਲਗੀਐ ਹੋਇ ਵਿਸੁ ਲਗੰਦਾ॥ (27-11-2) ਹੋਰਤੁ ਰਾਗ ਨ ਰੀਝੀਐਸੁਣਿ ਸੁਖ ਨ ਲਹੰਦਾ॥ (27-11-3) ਹੋਰੁ ਬੁਰੀ ਕਰਤੂਤਿ ਹੈ ਲਗੈ ਫਲੁ ਮੰਦਾ॥ (27-11-4) ਹੋਰਤੁ ਪੰਥਿ ਨ ਚਲੀਐ ਠਗੁ ਚੋਰੁ ਮੁਹੰਦਾ॥ (27-11-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਚੁ ਸਚਿ ਮਿਲੰਦਾ ॥੧੧॥ (27-11-6) ਦੂਜੀ ਆਸ ਵਿਣਾਸੁ ਹੈ ਪੂਰੀ ਕਿਉ ਹੋਵੈ॥ (27-12-1) ਦੂਜਾ ਮੋਹ ਸੁ ਧ੍ਰੋਹ ਸਭੁ ਓਹੁ ਅੰਤਿ ਵਿਗੋਵੈ॥ (27-12-2) ਦੂਜਾ ਕਰਮੁ ਸੁਭਰਮ ਹੈ ਕਰਿ ਅਵਗੁਣ ਰੋਵੈ॥ (27-12-3) ਦੂਜਾ ਸੰਗੁ ਕੁਧੰਗੁ ਹੈ ਕਿਉ ਭਰਿਆ ਧੋਵੈ॥ (27-12-4) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹੈ ਹਾਰ ਜਨਮੁ ਖਲੋਵੈ॥ (27-12-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗੁਣ ਗੁਣੀ ਪਰੋਵੈ ॥੧੨॥ (27-12-6)

ਅਮਿਓ ਦਿਸਟਿ ਕਰਿ ਕਛੁ ਵਾਂਗਿ ਭਵਜਲ ਵਿਚਿ ਰਖੈ॥ (27-13-1) ਗਿਆਨ ਅੰਸ ਦੇ ਹੰਸ ਵਾਂਗਿ ਬੁਝਿ ਭਖ ਅਭਖੈ॥ (27-13-2) ਸਿਮਰਣ ਕਰਦੇ ਕੂੰਜ ਵਾਂਗਿ ਉਡਿ ਲਖੈ ਅਲਖੈ॥ (27-13-3) ਮਾਤਾ ਬਾਲਕ ਹੇਤੁ ਕਰਿ ਓਹੁ ਸਾਉ ਨ ਚਖੈ॥ (27-13-4) ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਗੁਰਸਿਖ ਪਰਖੈ॥ (27-13-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਲਖ ਮੁਲੀਅਨਿ ਕਖੈ ॥੧੩॥ (27-13-6)

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਪਤੰਗ ਜਿਉ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਵੈ॥ (27-14-1) ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਅਨਹਦ ਲਿਵ ਲਾਵੈ॥ (27-14-2) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਮੀਨੁ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਖ ਪਾਵੈ॥ (27-14-3) ਚੲਣ ਕਵਲ ਵਿਚਿ ਭਵਰੁ ਹੋਇ ਸੁਖ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਵੈ॥ (27-14-4) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਨ ਵਿਸਰੈ ਬਾਬੀਹਾ ਧਿਆਵੈ॥ (27-14-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨਾ ਸੁਖਾਵੈ॥ (27-14-6)

ਦਾਤਾ ਓਹੁ ਨ ਮੰਗੀਐ ਫਿਰਿ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈਐ॥ (27-15-1) ਹੋਛਾ ਸਾਹੁ ਨ ਕੀਚਈ ਫਿਰਿ ਪਛੋਤਾਈਐ॥ (27-15-2) ਸਾਹਿਬੁ ਓਹੁ ਨ ਸੇਵੀਐ ਜਮ ਡੰਡੁ ਸਹਾਈਐ॥ (27-15-3) ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਨ ਕਟਈ ਓਹੁ ਵੈਦੁ ਨ ਲਾਈਐ॥ (27-15-4) ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਕਿਉਂ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ॥ (27-15-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੂਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈਐ॥ (27-15-6)

ਮਾਲੁ ਮੁਲਕੁ ਚਤੁਰੰਗ ਦਲਦੁਨੀਆ ਪਤਿਸਾਹੀ॥ (27-16-1) ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਬਹੁ ਕਰਾਮਾਤਿ ਸਭ ਖਲਕ ਉਮਾਹੀ॥ (27-16-2) ਚਿਰੁ ਜੀਵਣੁ ਬਹੁ ਹੰਢਣਾ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਉਗਾਹੀ॥ (27-16-3) ਹੋਰਸੁ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣਈ ਚਿਤਿ ਬੇਪਰਵਾਹੀ॥ (27-16-4) ਦਰਗਹ ਢੋਈ ਨ ਲਹੈ ਦੁਬਿਧਾ ਬਦਰਾਹੀ॥ (27-16-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਪਰਵਾਣੁ ਸੁ ਘਾਹੀ॥ (27-16-6)

ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਹੋਰੁ ਧਿਆਨੁ ਹੈ ਸਭ ਦੂਜਾ ਭਾਉ॥ (27–17–1) ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਗਿਆਨੁ ਹੈ ਫਿਕਾ ਆਲਾਉ॥ (27–17–2) ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਚਰਣਾਂ ਪੂਜਣਾ ਸਭ ਕੂੜਾ ਸੁਆਉ॥ (27–17–3) ਵਿਣੁ ਗੁਰੁ ਬਚਨੁ ਜੁ ਮੰਨਣਾ ਉਰਾ ਪਰਥਾਉ॥ (27–17–4) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਣੁ ਸੰਗ ਹੈ ਸਭ ਕਚਾ ਚਾਉ॥ (27-17-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਜਿਣਿ ਜਾਣਨਿ ਦਾਉ ॥੧੭॥ (27-17-6)
ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਸੁਰਤਿ ਲਖ ਲਖ ਗੁਣ ਚਤੁਰਾਈ॥ (27-18-1)
ਲਖ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਸੁਧਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਪਤਿ ਵਡਿਆਈ॥ (27-18-2)
ਲਖ ਜਪ ਤਪ ਲਖ ਸੰਜਮਾਂ ਲਖ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਈ॥ (27-18-3)
ਕਰਮ ਧਰਮ ਲਖ ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਈ॥ (27-18-4)
ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁਚਣਾ ਓਹੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ॥ (27-18-5)
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੋਇ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥੧੮॥ (27-18-6)
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ੜਡਿ ਮਣੀ ਮਨੂਰੀ॥ (27-19-1)
ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਹਣਾ ਨਿਤ ਕਰੈ ਮਜੂਰੀ॥ (27-19-2)
ਤ੍ਰਪੜ ਝਾੜ ਵਿਛਾਇੰਦਾ ਚੁਲਿ ਝੋਕਿ ਨ ਝੂਰੀ॥ (27-19-3)

ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਹਣਾ ਨਿਤ ਕਰੈ ਮਜੂਰੀ॥ (27-19-2) ਤ੍ਪੜ ਝਾੜ ਵਿਛਾਇੰਦਾ ਚੁਲਿ ਝੋਕਿ ਨ ਝੂਰੀ॥ (27-19-3) ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗਿ ਮੁਰੀਦੁ ਹੋਇ ਕਿਰ ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀ॥ (27-19-4) ਚੰਦਨੁ ਹੋਵੈ ਸਿੰਮਲਹੁ ਫਲੁ ਵਾਸੁ ਹਜੂਰੀ॥ (27-19-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ॥੧੯॥ (27-19-6)

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਫਲੁ ਘਣਾ ਕਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਹੋਈ॥ (27-20-1) ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗੁ ਅਚਰਜੁ ਹੈ ਵੇਖਾਲੇ ਸੋਈ॥ (27-20-2) ਸਾਦੁ ਵਡਾ ਵਿਸਮਾਦੁ ਹੈ ਰਸੁ ਗੁੰਗੇ ਗੋਈ॥ (27-20-3) ਉਤਭੁਜ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਕਰਿ ਚਲਤੁ ਸਮੋਈ॥ (27-20-4) ਤੋਲੁ ਅਤੋਲੁ ਅਮੋਲੁ ਹੈ ਜਰੈ ਅਜਰੁ ਕੋਈ॥ (27-20-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਜਾਣੈ ਜਾਣੋਈ॥ (27-20-6)

ਚੰਨਣੁ ਹੋਵੈ ਚੰਨਣਹੁ ਕੋ ਚਲਿਤੁ ਨ ਜਾਣੈ॥ (27-21-1) ਦੀਵਾ ਬਲਦਾ ਦੀਵਿਅਹੁੰ ਸਮਸਰਿ ਪਰਵਾਣੈ॥ (27-21-2) ਪਾਣੀ ਰਲਦਾ ਪਾਣੀਐ ਤਿਸੁ ਕੋ ਨ ਸਿਥਾਣੈ॥ (27-21-3) ਭਿੰਗੀ ਹੋਵੈ ਕੀੜਿਅਹੁ ਕਿਵ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥ (27-21-4) ਸਪੁ ਛੁਡੰਦਾ ਕੁੰਜ ਨੋ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ (27-21-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੈਰਾਣੁ ਹੈਰਾਣ ॥੨੧॥ (27-21-6)

ਫੁਲੀ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਕਿਤੁ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਣੀ॥ (27-22-1) ਫੁਲਾਂ ਅੰਦਰਿ ਜਿਉ ਸਾਦੁ ਬਹੁ ਸਿੰਜੇ ਇਕ ਪਾਣੀ॥ (27-22-2) ਘਿਉ ਦੁਧੁ ਵਿਚਿ ਵਖਾਣੀਐ ਕੋ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਣੀ॥ (27-22-3) ਜਿਉ ਬੈਸੰਤਰੁ ਕਾਠ ਵਿਚਿ ਓਹੁ ਅਲਖ ਵਿਡਾਣੀ॥ (27-22-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਜਮਿ ਨਿਕਲੈ ਪਰਗਟ ਪਰਵਾਣੀ॥ (27-22-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਬਾਣੀ॥ (27-22-6)

ਦੀਪਕ ਜਲੈ ਪਤੰਗ ਵੰਸੁ ਫਿਰਿ ਦੇਖ ਨ ਹਟੈ॥ (27-23-1) ਜਲ ਵਿਚਹੁ ਫੜਿ ਕਢੀਐ ਮਛ ਨੇਹੁ ਨ ਘਟੈ॥ (27-23-2) ਘੰਡਾ ਹੇੜੈ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਸੁਣਿ ਨਾਦ ਪਲਟੈ॥ (27-23-3) ਭਵਰੈ ਵਾਸੁ ਵਿਣਾਸੁ ਹੈ ਫੜਿ ਕਵਲੂ ਸੰਘਟੈ॥ (27–23–4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਬਹੁ ਬੰਧਨ ਕਟੈ॥ (27-23-5) ਧੰਨੂ ਧੰਨੂ ਗੁਰਸਿੱਖ ਵੰਸੂ ਹੈ ਧੰਨੂ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਧਿ ਖਟੈ ॥੨੩॥੨੭॥ (27-23-6)

% ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (28-1-1)

ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਆਖੀਐ ਖੰਡੇ ਧਾਰਹੁ ਸੁਣੀਐ ਤਿਖੀ॥ (28-1-2) ਆਖਣਿ ਆਖਿ ਨ ਸਕੀਐ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਜਾਈ ਲਿਖੀ॥ (28-1-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਵਖਾਣੀਐ ਅਪੜਿ ਨ ਸਕੈ ਇਕਤੁ ਵਿਖੀ॥ (28-1-4) ਸਿਲ ਅਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਤੁਲਿ ਨ ਲਖ ਅਮਿਅ ਰਸ ਇਖੀ॥ (28-1-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲੀ ਜੁ ਬਿਰਖੀ॥ (28-1-6) ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੈ ਪਾਈਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਸਿਖੀ॥ (28-1-7) ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਭਿਖਕ ਭਿਖੀ॥ (28-1-8)

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਆਖੀਅਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਇ ਨ ਗੁਰਸਿਖੁ ਮੰਗੈ॥ (28-2-1) ਅਠ ਸਿਧੀ ਨਿਧੀ ਨਵੈ ਰਿਧਿ ਨ ਗੁਰੁ ਸਿਖੁ ਢਾਕੈ ਟੰਗੈ॥ (28-2-2) ਕਾਮਧੇਣੁ ਲਖ ਲਖਮੀ ਪਹੁੰਚ ਨ ਹੰਘੇ ਢੰਗਿ ਸੁਢੰਗੈ॥ (28-2-3) ਲਖ ਪਾਰਸ ਲਖ ਪਾਰਿਜਾਤ ਹਥਿ ਨ ਛੁਹਦਾ ਫਲ ਨ ਅਭੰਗੈ॥ (28-2-4) ਤੰਤ ਮੰਤ ਪਾਖੰਡ ਲਖ ਬਾਜੀਗਰ ਬਾਜਾਰੀ ਨੰਗੈ॥ (28-2-5) ਪੀਰ ਮੁਰੀਦੀ ਗਾਖੜੀ ਇਕਸ ਅੰਗਿ ਨ ਅੰਗਣਿ ਅੰਗੈ॥ (28-2-6) ਗੁਰਸਿਖੁ ਦੂਜੇ ਭਾਵਹੁ ਸੰਗੈ ॥२॥ (28-2-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਨਾਦੁ ਨ ਵੇਦ ਨ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥ (28-3-1) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਲਖ ਨ ਚਿਤ੍ ਗੁਪਤਿ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ॥ (28-3-2) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਮਰਣੋਂ ਸੇਖ ਅਸੰਖ ਨ ਰੇਖ ਸਿਵਾਣੈ॥ (28-3-3) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨੁ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਿ ਪਛਾਣੈ॥ (28-3-4) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਬੁਝਣਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਅੰਦਰਿ ਕਿਵ ਆਣੈ॥ (28-3-5) ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੈ॥ (28-3-6) ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲਾ ਰੰਗੂ ਮਾਣੈ ॥੩॥ (28-3-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦੀ ਸੇਵਾ॥ (28-4-1) ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਨ ਸਿਖਿਆ ਗੀਤਾ ਗੋਸਟਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ॥ (28-4-2) ਵੇਦ ਨ ਜਾਣਨ ਭੇਦ ਕਿਹੁ ਲਿਖਿ ਪੜਿ ਸੁਣਿ ਸਣੁ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ॥ (28-4-3) ਸਿਧ ਨਾਥ ਨ ਸਮਾਧਿ ਵਿਚਿ ਤੰਤ ਨ ਮੰਤ ਲੰਘਾਇਨਿ ਖੇਵਾ॥ (28-4-4) ਲਖ ਭਗਤਿ ਜਗਤ ਵਿਚਿ ਲਿਖਿ ਨ ਗਏ ਗੁਰੁ ਸਿਖੀ ਟੇਵਾ॥ (28-4-5) ਸਿਲਾ ਅਲੂਣੀ ਚਟਣੀ ਸਾਦਿ ਨ ਪੁਜੈ ਲਖ ਲਖ ਮੇਵਾ॥ (28-4-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗਰ ਸਬਦ ਸਮੇਵਾ॥ (28-4-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਸਿਖੈ॥ (28-5-1) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣਿ ਸਮਝੈ ਲਿਖੈ॥ (28-5-2) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਮਰਣੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੰਤੁ ਕੋਲੂ ਰਸੁ ਇਖੈ॥ (28-5-3) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨੁ ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਬਿਰਿਖੈ॥ (28-5-4) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਬੁਝਣਾ ਬੁਝਿ ਅਬੁਝਿ ਹੋਵੈ ਲੈ ਭਿਖੈ॥ (28-5-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਸਰਿਖੈ॥ (28-5-6) ਵਰਤਮਾਨੁ ਲੰਘਿ ਭੂਤ ਭਵਿਖੈ ॥੫॥ (28-5-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਬੋਲਣਾ ਹੁਇ ਮਿਠ ਬੋਲਾ ਲਿਖੈ ਨ ਲੇਖੈ॥ (28-6-1) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਚਲਣਾ ਚਲੈ ਭੈ ਵਿਚਿ ਲੀਤੇ ਭੇਖੈ॥ (28-6-2) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਰਾਹ ਏਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਲ ਚਲੈ ਸੋ ਦੇਖੈ॥ (28-6-3) ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਵਿਸੇਖੈ॥ (28-6-4) ਆਪੁ ਗਣਾਇ ਨ ਅਪੜੈ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ॥ (28-6-5) ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗੁ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਗੁਰ ਗੋਰੀ ਵੜਿ ਅਲਖ ਅਲੇਖੈ॥ (28-6-6) ਅੰਤੁ ਨ ਮੰਤੁ ਨ ਸੇਖ ਸਰੇਖੈ ॥੬॥ (28-6-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਿਖਣ ਬਜਰੁ ਭਾਰਾ॥ (28-7-1) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਲੇਖੁ ਅਲੇਖੁ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰਾ॥ (28-7-2) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਤੋਲਣਾ ਤੁਲਿ ਨ ਤੋਲਿ ਤੁਲੈ ਤੁਲਧਾਰਾ॥ (28-7-3) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਦੇਖਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ॥ (28-7-4) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਚਖਣਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ॥ (28-7-5) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸਮਝਣਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵਣਹਾਰਾ॥ (28-7-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥2॥ (28-7-7)

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਖਿ ਇਕਸ ਬਾਝੁ ਨ ਹੋਰਸੁ ਦੇਖੈ॥ (28-8-1) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਚਖਣਾ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਫਿਕੈ ਲੇਖੈ॥ (28-8-2) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਨਾਦੁ ਸੁਣਿ ਲਖ ਅਨਹਦ ਵਿਸਮਾਦ ਅਲੇਖੈ॥ (28-8-3) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਪਰਸਣਾ ਠੰਢਾ ਤਤਾ ਭੇਖ ਅਭੇਖੈ॥ (28-8-4) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦੀ ਵਾਸੁ ਲੈ ਹੁਇ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸਰੇਖੈ॥ (28-8-5) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਮਰ ਜੀਵਣਾ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਨਿਮਖ ਨਮੇਖੈ॥ (28-8-6) ਅਲਪਿ ਰਹੈ ਗਰ ਸਬਦਿ ਵਿਸੇਖੈ॥ ੮॥ (28-8-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਪੰਥੁ ਹੈ ਸਿਖੁ ਸਹਜ ਘਰਿ ਜਾਣਿ ਖਲੋਵੈ॥ (28-9-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਰਹਰਾਸਿ ਹੈ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕੁ ਜੁ ਹੋਵੈ॥ (28-9-2) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਨਾਵਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਧੋਵੈ॥ (28-9-3) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਪੂਜਣਾ ਗੁਰਸਿਖ ਪੂਜ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਭੋਵੈ॥ (28-9-4) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਗਲਿ ਹਾਰ ਪਰੋਵੈ॥ (28-9-5) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਜੀਵਣਾ ਜੀਂਵਦਿਆਂ ਮਰਿ ਹਉਮੈ ਖੋਵੈ॥ (28-9-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਵਿਲੋਵੈ ॥੯॥ (28-9-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਖਾਵਣਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮਕਰਿ ਅਉਚਰ ਚਰਣਾ॥ (28-10-1) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਗਾਵਣਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਨਿਝਰੁ ਝਰਣਾ॥ (28-10-2) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਧੀਰਜੁ ਧਰਮੁ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰੁ ਜਰਣਾ॥ (28-10-3) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਸੰਜਮੋਂ ਡਰਿ ਨਿਡਰੁ ਨਿਡਰ ਮੁਚ ਡਰਣਾ॥ (28-10-4) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਜਗੁ ਦੁਤਰੁ ਤਰਣਾ॥ (28-10-5) ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦਾ ਕਰਮ ਏਹੁ ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਏ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰਣਾ॥ (28-10-6) ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੂ ਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਸਰਣਾ ॥੧੦॥ (28-10-7)

ਵਾਸਿ ਸੁਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਿ ਸਿੰਮਲਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਲਾਏ॥ (28-11-1) ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਮਨੂਰ ਮਲੁ ਕਾਗਹੁ ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਕਰਵਾਏ॥ (28-11-2) ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁ ਦੇਵ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਸੇਵ ਭੈ ਪਾਏ॥ (28-11-3) ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਰਖਿ ਸੰਖ ਵਿਚਿ ਹਰਿ ਜੀ ਲੈ ਲੈ ਹਥਿ ਵਜਾਏ॥ (28-11-4) ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਆਖੀਐ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਹੋਇ ਆਪੁ ਛਲਾਏ॥ (28-11-5) ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੇ ਜਗ ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਗੁਰ ਭਾਏ॥ (28-11-6) ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗ ਵਿਚਿ ਆਏ॥ (28-11-7)

ਫਲ ਦੇ ਵਟ ਵਗਾਇਆਂ ਤਛਣਹਾਰੇ ਤਾਰਿ ਤਰੰਦਾ॥ (28-12-1) ਤਛੇ ਪੁਤ ਨ ਡੋਬਈ ਪੁਤ ਵੈਰੁ ਜਲ ਜੀ ਨ ਧਰੰਦਾ॥ (28-12-2) ਵਰਸੈ ਹੋਇ ਸਹੰਸਧਾਰ ਮਿਲਿ ਗਿਲ ਜਲੁ ਨੀਵਾਣਿ ਚਲੰਦਾ॥ (28-12-3) ਡੋਬੈ ਡਬੈ ਅਗਰ ਨੋ ਆਪੁ ਛਡਿ ਪੁਤ ਪੈਜ ਰਖੰਦਾ॥ (28-12-4) ਤਰਿ ਡੁਬੈ ਡੁਬਾ ਤਰੈ ਜਿਣਿ ਹਾਰੈ ਹਾਰੈ ਸੁ ਜਿਣੰਦਾ॥ (28-12-5) ਉਲਟਾ ਖੇਲੁ ਪਿਰੰਮ ਦਾ ਪੈਰਾਂ ਉਪਰਿ ਸੀਸੁ ਨਿਵੰਦਾ॥ (28-12-6) ਆਪਹੁ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣੈ ਮੰਦਾ ॥੧੨॥ (28-12-7)

ਧਰਤੀ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਿ ਹੈ ਧਰਤੀ ਹੇਠਿ ਵਸੰਦਾ ਪਾਣੀ॥ (28-13-1) ਪਾਣੀ ਚਲੈ ਨੀਵਾਣ ਨੋ ਨਿਰਮਲੁ ਸੀਤਲੁ ਸੁਧੁ ਪਰਾਣੀ॥ (28-13-2) ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਇਕ ਰੰਗੁ ਹੈ ਸਭਨਾਂ ਅੰਦਰਿ ਇਕੋ ਜਾਣੀ॥ (28-13-3) ਤਤਾ ਹੋਵੈ ਧੁਪ ਵਿਚਿ ਛਾਵੈ ਠੰਢਾ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ॥ (28-13-4) ਤਪਦਾ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋ ਠੰਢੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਹਾਣੀ॥ (28-13-5) ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏ ਤਪਤਿ ਵਿਚਿ ਠੰਢਾ ਹੋਵੈ ਬਿਲਮੁ ਨ ਆਣੀ॥ (28-13-6) ਗਰ ਸਿਖੀ ਦੀ ਏਹ ਨੀਸਾਣੀ॥ (28-13-7)

ਪਾਣੀ ਅੰਦਰਿ ਧਰਤਿ ਹੈ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਪਾਣੀ ਵਸੈ॥ (28-14-1) ਧਰਤੀ ਰੰਗੁ ਨ ਰੰਗ ਸਭ ਧਰਤੀ ਸਾਉ ਨ ਸਭ ਰਸ ਰਸੈ॥ (28-14-2) ਧਰਤੀ ਗੰਧੁ ਨ ਗੰਧ ਬਹੁ ਧਰਤਿ ਨ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਤਰਸੈ॥ (28-14-3) ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮਿ ਭੂਮਿ ਸਭ ਕੋਈ ਦਸੈ॥ (28-14-4) ਚੰਦਨ ਲੇਪੁ ਨ ਲੇਪੁ ਹੈ ਕਰਿ ਮਲ ਮੂਤ ਕਸੂਤੁ ਨ ਧਸੈ॥ (28-14-5) ਵੁਠੇ ਮੀਹ ਜਮਾਇਦੇ ਡਵਿ ਲਗੈ ਅੰਗੂਰੁ ਵਿਗਸੈ॥ (28-14-6) ਦੁਖਿ ਨ ਰੋਵੈ ਸੁਖਿ ਨ ਹਸੈ॥ (28-14-7)

ਪਿਛਲ ਰਾਤੀਂ ਜਾਗਣਾ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਾਏ॥ (28-15-1) ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵ ਚਲਣੁ ਹਥਹੁ ਦੇ ਕੈ ਭਲਾ ਮਨਾਏ॥ (28-15-2) ਥੋੜਾ ਸਵਣਾ ਖਾਵਣਾ ਥੋੜਾ ਬੋਲਨੁ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ॥ (28-15-3) ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕਰੈ ਵਡਾ ਹੋਇ ਨ ਆਪੂ ਗਣਾਏ॥ (28-15-4) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਗਾਂਵਦੇ ਰਾਤਿ ਦਿਹੈਂ ਨਿਤ ਚਲਿ ਚਲਿ ਜਾਏ॥ (28-15-5) ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾ ਕਰੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਚੈ ਮਨੁ ਪਰਚਾਏ॥ (28-15-6) ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸੁ ਵਲਾਏ ॥੧੫॥ (28-15-7)

ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰਸਿਖੁ ਸਦਾਵੈ॥ (28-16-1) ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਣਾ ਬਾਹਰਿ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜਿ ਰਹਾਵੈ॥ (28-16-2) ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੋਇ ਕੈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾਤਿਸੁ ਭਾਵੈ॥ (28-16-3) ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋਇ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਿ ਗੋਰਿ ਸਮਾਵੈ॥ (28-16-4) ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕੁ ਹੋਇ ਪੈਰਾਂ ਉਪਰਿ ਸੀਸੁ ਧਰਾਵੈ॥ (28-16-5) ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਆਪੁ ਹੋਇ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਨਦਰੀ ਆਵੈ॥ (28-16-6) ਗੁਰੁ ਸਿਖੀ ਗੁਰੁ ਸਿਖੁ ਕਮਾਵੈ॥ (28-16-7)

- ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਦਰਸਨ ਜੋਤਿ ਪਤੰਗ ਮਿਲੰਦੇ॥ (28-17-1)
- ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਮਿਰਗ ਮਰੰਦੇ॥ (28–17–2)
- ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਹੋਇ ਭਵਰ ਵਸੰਦੇ॥ (28-17-3)
- ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਪਿਰਮ ਸਨੇਹੀ ਮੀਨ ਤਰੰਦੇ॥ (28-17-4)
- ਤੇ ਵਿਰਲੈਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੇਵ ਕਰੰਦੇ॥ (28-17-5)
- ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੰਮਨਿ ਭੈ ਰਹਨਿ ਭੈ ਵਿਚਿ ਮਰਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਜੀਵੰਦੇ॥ (28-17-6) ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮੁ ਚਖੰਦੇ ॥੧੭॥ (28-17-7)

ਲਖ ਜਪ ਤਪ ਲਖ ਸੰਜਮਾਂ ਹੋਮ ਜਗ ਲਖ ਵਰਤ ਕਰੰਦੇ॥ (28-18-1) ਲਖ ਤੀਰਥ ਲਖ ਊਲਖਾ ਲਖ ਪੁਰੀਆ ਲਖ ਪੁਰਬ ਲਗੰਦੇ॥ (28-18-2) ਦੇਵੀ ਦੇਵਲ ਦੇਹੁਰੇ ਲਖ ਪੁਜਾਰੀ ਪੂਜ ਕਰੰਦੇ॥ (28-18-3) ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਭਰਮਦੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਲਖ ਫੇਰਿ ਫਿਰੰਦੇ॥ (28-18-4) ਲਖ ਪਰਬਤ ਵਣਖੰਡ ਲਖ ਲਖ ਉਦਾਸੀ ਹੋਇ ਭਵੰਦੇ॥ (28-18-5) ਅਗਨੀ ਅੰਗੁ ਜਲਾਇੰਦੇ ਲਖ ਹਿਮੰਚਲਿ ਜਾਇ ਗਲੰਦੇ॥ (28-18-6) ਗਰ ਸਿਖੀ ਸਖ ਤਿਲ ਨ ਲਹੰਦੇ॥ (28-18-7)

ਚਾਰਿ ਵਰਣ ਕਰਿ ਵਰਤਿਆਂ ਵਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਕਿਹੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਇਆ॥ (28-19-1) ਛਿਅ ਦਰਸਨੁ ਭੇਖਦਾਰੀਆਂ ਦਰਸਨ ਵਿਚਿ ਨ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ॥ (28-19-2) ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਵ ਧਰਿ ਨਾਉ ਗਣਾਇ ਨ ਨਾਉ ਧਿਆਇਆ॥ (28-19-3) ਰਾਵਲ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (28-19-4) ਬਹੁ ਰੂਪੀ ਬਹੁ ਰੂਪੀਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਨ ਲੇਖੁ ਮਿਟਾਇਆ॥ (28-19-5) ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਚਲਦੇ ਸੰਗ ਲਖ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਨ ਰੰਗ ਰੰਗਾਇਆ॥ (28-19-6) ਵਿਣ ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ ॥੧੯॥ (28-19-7)

ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣ ਕਰਿ ਖੇਤ ਬੀਜਿ ਸੁਖਫਲੁ ਨ ਲਹੰਦੇ॥ (28-20-1) ਵਣਜੁ ਕਰਨਿ ਵਾਪਾਰੀਏ ਲੈ ਲਾਹਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਨ ਵਸੰਦੇ॥ (28-20-2) ਚਾਕਰ ਕਰਿ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨ ਸੁਲਹ ਕਰੰਦੇ॥ (28-20-3) ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਤਬ ਥਿਰੂ ਨ ਰਹੰਦੇ॥ (28-20-4) ਰਾਜੇ ਪਰਜੇ ਹੋਇ ਕੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵਾਦੁ ਨ ਪਾਇ ਪਵੰਦੇ॥ (28-20-5) ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੋਇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ॥ (28-20-6) ਗਰਮਤਿ ਚਲਦੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥੨੦॥ (28-20-7)

ਗੁੰਗਾ ਗਾਵਿ ਨ ਜਾਣਈ ਬੋਲਾ ਸੁਣੈ ਨ ਅੰਦਰਿ ਆਣੈ॥ (28-21-1) ਅੰਨ੍ਹੈ ਦਿਸਿ ਨ ਆਵਈ ਰਾਤਿ ਅਨ੍ਹੇਰੀ ਘਰੁ ਨ ਸਿਵਾਣੈ॥ (28-21-2) ਚਲਿ ਨ ਸਕੈ ਪਿੰਗੁਲਾ ਲੂਲ੍ਹਾ ਗਲਿ ਮਿਲਿ ਹੇਤੁ ਨ ਜਾਣੈ॥ (28-21-3) ਸੰਢਿ ਸੁਪੁਤੀ ਨ ਥੀਐ ਖੁਸਰੈ ਨਾਲਿ ਨ ਰਲੀਆਂ ਮਾਣੈ॥ (28-21-4) ਜਣਿ ਜਣਿ ਪੁਤਾਂ ਮਾਈਆਂ ਦਲੇ ਨਾਂਵ ਧਰੇਨਿ ਧਿਙਾਣੈ॥ (28-21-5) ਗੁਰਸਿਖੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਣੁ ਸੂਰਜੁ ਜੋਤਿ ਨ ਹੋਇ ਟਟਾਣੈ॥ (28-21-6) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵਖਾਣੈ॥ ੨੧॥ (28-21-7)

ਲਖ ਧਿਆਨ ਸਮਾਧਿ ਲਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪਿ ਨ ਅਪੜਿ ਸਕੈ॥ (28-22-1) ਲਖ ਗਿਆਨ ਵਖਾਣਿ ਕਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਡਾਰੀ ਥਕੈ॥ (28-22-2) ਬੁਧਿ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਲਖ ਢਹਿਢਹਿ ਪਵਨਿ ਪਿਰਮਦਰਿਧਕੈ॥ (28-22-3) ਲਖ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਹੋਇ ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਬਿਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਕੈ॥ (28-22-4) ਵਿਸਮਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦੁ ਲਖ ਅਕਥ ਕਥਾ ਵਿਚਿ ਸਹਮਿ ਮਹਕੈ॥ (28-22-5) ਗੁਰਸਿਖੀ ਦੈ ਅਖਿ ਫਰਕੈ ॥੨੨॥੨੮॥ (28-22-6)

੧ੳ ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (29-1-1)

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੁ ਨਾਉ ਸਦਵਾਇਆ॥ (29-1-2) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਪੰਥੁ ਚਲਾਇਆ॥ (29-1-3) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਗਾਂਵਦੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਇਆ॥ (29-1-4) ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਿ ਆਪਿ ਤਰੇ ਸੈਸਾਰੁ ਤਰਾਇਆ॥ (29-1-5) ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕਥਿ ਮਿਲਿ ਚੂਨੇ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਇਆ॥ (29-1-6) ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਸਿਮਰਣਿ ਜੁਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥ (29-1-7) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡੁ ਵਸਾਇਆ॥ (॥ (29-1-8)

ਪਰਤਨ ਪਰਧਨ ਪਰਨਿੰਦ ਮੇਟਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਾਇਆ॥ (29-2-1) ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਇ ਕੈ ਬਾਹਰਿ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜਿ ਰਹਾਇਆ॥ (29-2-2) ਮਨਿ ਜਿਤੈ ਜਗੁ ਜਿਣਿ ਲਇਆ ਅਸਟਧਾਤੁ ਇਕ ਧਾਤੁ ਕਰਾਇਆ॥ (29-2-3) ਪਾਰਸ ਹੋਏ ਪਾਰਸਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਅਵੇਸੁ ਦਿਖਾਇਆ॥ (29-2-4) ਜੋਗ ਭੋਗ ਜਿਣਿ ਜੁਗਤਿ ਕਰਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ॥ (29-2-5) ਆਪੁ ਗਇਆ ਆਪਿ ਵਰਤਿਆ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਹੋਇ ਵਸਗਤਿ ਆਇਆ॥ (29-2-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (29-2-7)

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮਕਰਿ ਸਾਧੇ॥ (29-3-1) ਹਉਮੈ ਦੁਰਮਤਿ ਪਰਹਰੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਆਰਾਧੇ॥ (29-3-2) ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੋ ਲੰਘਿ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧੇ॥ (29-3-3) ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਏਕੁ ਜਾਣਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਉਪਾਧੇ॥ (29-3-4) ਜੰਮਣ ਮਰਣਹੁ ਬਾਹਰੇ ਅਜਰਾਵਰਿ ਮਿਲਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧੇ॥ (29-3-5) ਆਸ ਨ ਤ੍ਰਾਸ ਉਦਾਸ ਘਰਿ ਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਧੇ॥ (29-3-6) ਮਹਾ ਅਸਾਧ ਸਾਧਸੰਗ ਸਾਧੇ॥ ॥੩॥ (29-3-7)

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਰਜੁ ਗੁਣੁ ਤਮ ਗੁਣ ਸਤ ਗੁਣੁ ਜਿਤਾ॥ (29-4-1) ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਸੰਕਲਪ ਕਰਿ ਇਕ ਮਨਿ ਹੋਇ ਵਿਗੋਇ ਦੁਚਿਤਾ॥ (29-4-2) ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਲਿਵ ਅੰਦਰਿ ਇਕੁ ਬਾਹਰਿ ਬਹੁ ਭਿਤਾ॥ (29-4-3) ਮਾਤ ਲੋਕ ਪਾਤਾਲ ਜਿਣਿ ਸੁਰਗ ਲੋਕ ਵਿਚਿ ਹੋਇ ਅਥਿਤਾ॥ (29-4-4) ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵਿ ਚਲਣੁ ਹਥਹੁ ਦੇ ਕਰਿ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤਾ॥ (29-4-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਅਤੁਲੁ ਅਡੋਲੁ ਅਮੇਲੁ ਅਮਿਤਾ॥ (29-4-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਪੀੜਿ ਨਪਿਤਾ॥॥ (29-4-7)

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਹਥ ਜੋੜਿ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਰਹਨਿ ਖੜੋਤੇ॥ (29-5-1) ਚਾਰੇ ਚਕ ਨਿਵਾਇਆ ਪੈਰੀ ਪੈ ਇਕ ਸੂਤਿ ਪਰੋਤੇ॥ (29-5-2) ਵੇਦ ਪਾਇਨਿ ਭੇਦੁ ਕਿਹੁ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸ੍ਰੋਤੇ॥ (29-5-3) ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਅੰਦਰ ਜਾਗਦੀ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਮਿਲਿ ਜਗਮਗ ਜੋਤੇ॥ (29-5-4) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਗੁਰਸਿਖ ਵੜੀਅਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੋਤੇ॥ (29-5-5) ਧਰਮਸਾਲ ਵਿਚਿ ਬੀਜਦੇ ਕਰਿ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸੁ ਵਣਜ ਸਓਤੇ॥ (29-5-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਦਾਦੇ ਪੋਤੇ ॥੫॥ (29-5-7)

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰ ਸਾਧਿ ਲੋਭ ਮੋਹ ਦੀ ਜੋਹ ਮਿਟਾਈ॥ (29-6-1) ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਸਮਰਥੁ ਸੁਗਰਥੁ ਸਮਾਈ॥ (29-6-2) ਪੰਜੇ ਤਤ ਉਲੰਘਿਆ ਪੰਜਿ ਸਬਦ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ॥ (29-6-3) ਪੰਜੇ ਮੁਦ੍ਰਾ ਵਸਿ ਕਰਿ ਪੰਚਾਇਣੁ ਹੁਇ ਦੇਸ ਦੁਹਾਈ॥ (29-6-4) ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਪੰਜ ਮਿਲਿ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ॥ (29-6-5) ਪੰਜ ਮਿਲੇ ਪਰਪੰਚ ਤਜਿ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ (29-6-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸੋਹਨਿ ਗੁਰ ਭਾਈ ॥੬॥ (29-6-7)

ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਤਰਸਨਿ ਘਣੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ॥ (29-7-1) ਛਿਅ ਸਾਸਤ੍ ਸਮਝਾਵਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੜਾਇਆ॥ (29-7-2) ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ॥ (29-7-3) ਛਿਅ ਰੁਤੀ ਕਰਿ ਵਰਤਮਾਨ ਸੂਰਜੁ ਇਕੁ ਚਲਤੁ ਵਰਤਾਇਆ॥ (29-7-4) ਛਿਅ ਰਸ ਸਾਉ ਨ ਪਾਇਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਫਲੁ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇਆ॥ (29-7-5) ਜਤੀ ਸਤੀ ਚਿਰੁ ਜੀਵਣੇ ਚਕ੍ਵਰਤਿ ਹੋਇ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ॥ (29-7-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ॥ (29-7-7)

ਸਤ ਸਮੁੰਦ ਸਮਾਇ ਲੈ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰਿ ਰਹੇ ਨਿਰਾਲਾ॥ (29-8-1) ਸਤੇ ਦੀਪ ਅਨ੍ਹੇਰ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੀਪਕੁ ਸਬਦ ਉਜਾਲਾ॥ (29-8-2) ਸਤੇ ਪੁਰੀਆ ਸੋਧੀਆ ਸਹਜ ਪੁਰੀ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ॥ (29-8-3) ਸਤੇ ਰੋਹਣਿ ਸਤ ਵਾਰ ਸਾਧੇ ਫੜਿ ਫੜਿ ਮਥੇ ਵਾਲਾ॥ (29-8-4) ਤ੍ਰੈ ਸਤੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡਿ ਕਰਿ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਿ ਸੁਖਾਲਾ॥ (29-8-5) ਸਤੇ ਸੁਰ ਭਰਪੂਰੁ ਕਰਿ ਸਤੀ ਧਾਰੀ ਪਾਰਿ ਪਿਆਲਾ॥ (29-8-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਮਾਲਾ ॥੮॥ (29-8-7)

ਅਠ ਖੰਡਿ ਪਾਖੰਡ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਧਿਆਇਆ॥ (29-9-1) ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਪਾਰਸ ਮਿਲੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੰਚਨੁ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇਆ॥ (29-9-2) ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕਾਂ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਇਆ॥ (29-9-3) ਅਠੈ ਪਹਰ ਅਰਾਧੀਐ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (29-9-4) ਅਸਟ ਕੁਲੀ ਵਿਹੁ ਉਤਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਨ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ॥ (29-9-5) ਮਨੁ ਅਸਾਧੁ ਨ ਸਾਧੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਾਧਿ ਸਧਾਇਆ॥ (29-9-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਮਨ ਵਸਿ ਆਇਆ ॥੯॥ (29-9-7)

ਨਉ ਪਰਕਾਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਾਧੈ ਨਵੈ ਦੁਆਰ ਗੁਰਮਤੀ॥ (29-10-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇਆ ਗਾਵੈ ਜੀਭ ਰਸਾਇਣਿ ਰਤੀ॥ (29-10-2) ਨਵੀ ਖੰਡੀ ਜਾਣਾਇਆ ਰਾਜੁ ਜੋਗ ਜਿਣਿ ਸਤੀ ਅਸਤੀ॥ (29-10-3) ਨਉ ਕਰਿ ਨਉ ਘਰ ਸਾਧਿਆ ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਲਉ ਉਤਪਤੀ॥ (29-10-4)

ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਿਛਲ ਗਣੀ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਨਾਥ ਜੁਗਤੀ॥ (29-10-5) ਨਉ ਉਖਲ ਵਿਚਿ ਉਖਲੀ ਮਿਠੀ ਕਉੜੀ ਠੰਢੀ ਤਤੀ॥ (29-10-6) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਣਖਤੀ ॥੧੦॥ (29-10-7)

ਦਾਖਿ ਪਰਾਈਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਧੀਆਂ ਜਾਣੈ॥ (29-11-1) ਉਸ ਸੂਅਰ ਉਸ ਗਾਇ ਹੈ ਪਰ ਧਨ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ॥ (29-11-2) ਪੁਤ੍ ਕਲਤ੍ ਕੁਟੰਬੁ ਦੇਖਿ ਮੋਹੇ ਮੋਹਿ ਨ ਧੋਹਿ ਧਿਙਾਣੈ॥ (29-11-3) ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕੰਨਿ ਸੁਣਿ ਆਪਹੁ ਬੁਰਾ ਨ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥ (29-11-4) ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ਨ ਆਪੁ ਗਣਿ ਕਰਿ ਅਹੰਮੇਉ ਨ ਕਿਸੈ ਰਵਾਣੈ॥ (29-11-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਰਸ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ॥ (29-11-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਟਹੂ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥੧੧॥ (29-11-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇਆ ਭੁਖ ਨ ਖਾਣੁ ਪੀਅਣੁ ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ॥ (29-12-1) ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਨੀਂਦ ਉਘੜੀ ਜਾਗਦਿਆਂ ਸੁਖ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ॥ (29-12-2) ਸਾਹੇ ਬਧੇ ਸੋਂਹਦੇ ਮੈਲਾਪੜ ਪਰਵਾਣੁ ਪਰਾਣੀ॥ (29-12-3) ਚਲਣੁ ਜਾਣਿ ਸੁਜਾਣ ਹੋਇ ਜਗ ਮਿਹਮਾਨ ਆਏ ਮਿਹਮਾਣੀ॥ (29-12-4) ਸਚੁ ਵਣਜਿ ਖੇਪ ਲੈ ਚਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਨੀਸਾਣੀ॥ (29-12-5) ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਮਨਿ ਭਾਣੀ॥ (29-12-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਅਖਥ ਕਹਾਣੀ॥ (29-12-7)

ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੈ ਗਰੀਬੀ ਆਵੈ॥ (29-13-1) ਗਿਆਨ ਮਤੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਭਰਮ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰ ਮਿਟਾਵੈ॥ (29-13-2) ਹੋਇ ਨਿਸਾਣਾ ਢਹਿ ਪਵੈ ਦਰਗਹਿ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣਾ ਪਾਵੈ॥ (29-13-3) ਖਸਮੈ ਸੋਈ ਭਾਂਵਦਾ ਖਸਮੈ ਦਾ ਜਿਸੁ ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ॥ (29-13-4) ਭਾਣਾ ਮੰਨੈ ਮੰਨੀਐ ਅਪਣਾ ਭਾਣਾ ਆਪਿ ਮਨਾਵੈ॥ (29-13-5) ਦੁਨੀਆ ਵਿਚਿ ਪਰਾਹੁਣਾ ਦਾਵਾ ਛਡਿ ਰਹੇ ਲਾ ਦਾਵੈ॥ (29-13-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹਕਮਿ ਕਮਾਵੈ॥ (29-13-7)

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਇਕੁ ਜਾਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇਆ॥ (29-14-1) ਹਉਮੈ ਪਾਲਿ ਢਹਾਇ ਕੈ ਤਾਲ ਨਦੀ ਦਾ ਨੀਰੁ ਮਿਲਾਇਆ॥ (29-14-2) ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੈ ਦਹੁ ਵਲੀ ਇਕ ਦੂ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ॥ (29-14-3) ਰੁਖਹੁ ਫਲੁ ਤੈ ਫਲੁ ਰੁਖੁ ਇਕੁ ਨਾਉ ਫਲੁ ਰੁਖੁ ਸਦਾਇਆ॥ (29-14-4) ਛਿਅ ਰੁਤੀ ਇਕੁ ਸੁਝ ਹੈ ਸੁਝੈ ਸੁਝੁ ਨ ਹੋਰੁ ਦਿਖਾਇਆ॥ (29-14-5) ਰਾਤੀਂ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਦਿਹ ਚੜੀਐ ਕਿਨਿ ਆਖੁ ਲੁਕਾਇਆ॥ (29-14-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਇਕੁ ਮਨਿ ਇਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧੪॥ (29-14-7)

ਗੁਰਸਿਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਮਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਕਰਨਿ ਉਦਾਸੀ॥ (29-15-1) ਕੰਨੀਂ ਮੁੰਦਰਾਂ ਮੰਤ੍ ਗੁਰ ਸੰਤਾਂ ਧੂੜਿ ਬਿਭੂਤ ਸੁ ਲਾਸੀ॥ (29-15-2) ਖਿੰਥਾ ਖਿਮਾ ਹੰਢਾਵਣੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਤ੍ ਭਾਉ ਭੁਗਤਿ ਬਿਲਾਸੀ॥ (29-15-3) ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਙੀ ਵਜੈ ਡੰਡਾ ਗਿਆਨੂ ਧਿਆਨੂ ਗੁਰ ਦਾਸੀ॥ (29-15-4) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਗੁਫੈ ਬਹਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਨਿਵਾਸੀ॥ (29-15-5) ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਅਰੋਗ ਹੋਇ ਕਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗ ਖਲਾਸੀ॥ (29-15-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦਰਮਤਿ ਸਾਬਾਸੀ ॥੧੫॥ (29-15-7)

ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੇ ਲਖ ਵੇਦ ਪੜਿ ਨੇਤ ਨੇਤ ਕਰਿ ਕਰਿ ਸਭ ਥਕੇ॥ (29-16-1) ਮਹਾਦੇਵ ਅਵਧੂਤ ਲਖ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਉਣੀਦੈ ਅਕੇ॥ (29-16-2) ਲਖ ਬਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਲੈ ਗਿਆਨ ਖੜਗੁ ਫੜਿ ਪਹੁਚਿ ਨ ਸਕੇ॥ (29-16-3) ਲਖ ਲੋਮਸੁ ਚਿਰ ਜੀਵਣੇ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਵਿਚਿ ਧੀਰਕ ਧਕੇ॥ (29-16-4) ਤਿਨਿ ਲੋਅ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ਕਰਿ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਕਰ ਢਕੇ॥ (29-16-5) ਲਖ ਪਰਲਉ ਉਤਪਤਿ ਲਖ ਹਰਹਟ ਮਾਲਾ ਅਖਿ ਫਰਕੇ॥ (29-16-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਆਸਕੁ ਹੋਇ ਤਕੇ॥ (29-16-7)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੋਈ॥ (29-17-1) ਜੋਗ ਧਿਆਨੁ ਹੈਰਾਨੁ ਹੋਇ ਵੇਦ ਗਿਆਨ ਪਰਵਾਹ ਨ ਹੋਈ॥ (29-17-2) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਦੇ ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਭਵਦੇ ਲੋਈ॥ (29-17-3) ਜੋਮ ਜਗ ਜਪ ਤਪ ਘਣੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਮ ਧਰਮ ਦੁਖ ਰੋਈ॥ (29-17-4) ਵਸਿ ਨ ਆਵੈ ਧਾਂਵਦਾ ਅਨੁ ਖੰਡਿ ਪਾਖੰਡ ਵਿਗੋਈ॥ (29-17-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਜਿਣਿ ਜਗੁ ਜਿਣੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਆਪੇ ਸਭ ਕੋਈ॥ (29-17-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਹਾਰੁ ਪਰੋਈ॥ (29-17-7)

ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਆਖੀਐ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਅਲੇਖ ਅਪਾਰਾ॥ (29-18-1) ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਬਿਗਤਿ ਘਣੀ ਸਿਮਰਣਿ ਸੇਖ ਨ ਆਵੈ ਵਾਰਾ॥ (29-18-2) ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਿਉ ਜਾਣੀਐ ਕੋਇ ਨ ਆਖ ਸੁਣਾਵਣਹਾਰਾ॥ (29-18-3) ਅਚਰਜੁ ਨੋ ਅਚਰਜੁ ਹੋਇ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸੁਮਾਰਾ॥ (29-18-4) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਹੋਇ ਘਰ ਬਾਰੀ ਬਹੁ ਵਣਜ ਵਪਾਰਾ॥ (29-18-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅਰਾਧਿਆਭਗਤਿ ਵਛਲ ਗੁਰੁ ਰੂਪੁ ਮੁਰਾਰਾ॥ (29-18-6) ਭਵ ਸਾਗਰ ਗਰਿ ਸਾਗਰ ਤਾਰਾ॥ (29-18-7)

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਏਕੰਕਾਰੁ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾ ਪਿਰਹੜੀ ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਅਪਾਰਾ॥ (29–19–1) ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚਿ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਭ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜਿ ਪਸਾਰਾ॥ (29–19–2) ਕੇਤੜਿਆਂ ਜੁਗ ਵਰਤਿਆ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਧੁੰਧੂਕਾਰਾ॥ (29–19–3) ਕੇਤੜਿਆਂ ਜੁਗ ਵਰਤਿਆ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੇਤੜਿਆਂ ਅਵਤਾਰਾ॥ (29–19–4) ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੋਇ ਆਇਆ ਕਲੀ ਕਾਲ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ॥ (29–19–5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਸਗਤਿ ਹੋਆ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਕਰਿ ਪਿਰਮ ਪਿਆਰਾ॥ (29–19–6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਝੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ॥ ੧੯॥ (29–19–7)

ਸਤਿਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਪਰਗਟੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਸਬਦ ਵਿਚਾਰਾ॥ (29-20-1) ਇਕਦੂ ਹੋਇ ਸਹਸ ਫਲੁ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਓਅੰਕਾਰਾ॥ (29-20-2) ਡਿਠਾ ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਸਨਮੁਖਿ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਸਾਰਾ॥ (29-20-3) ਪਹਿਲੋ ਦੇ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਪਿਛਹੁ ਜਗੁ ਮੰਗੈ ਪਗ ਛਾਰਾ॥ (29-20-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗ ਚਲਿਆ ਸਚੁ ਵਣਜੁ ਕਰਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ॥ (29-20-5) ਕੀਮਤਿ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣਈ ਆਖਣਿ ਸੁਣਨਿ ਨ ਲਿਖਣਿਹਾਰਾ॥ (29-20-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਪਿਆਰਾ ॥੨੦॥ (29-20-7)

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਲਿਵ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਪਿਰਮੁ ਚਖਾਇਆ॥ (29-21-1) ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਿ ਸਭੇ ਫਲ ਬਲਿਹਾਰ ਕਰਾਇਆ॥ (29-21-2) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਣਿ ਬੁਝਾਈਆਂ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੰਤੋਖੁ ਦਿੜਾਇਆ॥ (29-21-3) ਸਭੇ ਆਸਾ ਪੂਰੀਆ ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਇਆ॥ (29-21-4) ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਇ ਲੈ ਮਨ ਕਾਮਨ ਨਿਹਕਾਮ ਨ ਧਾਇਆ॥ (29-21-5) ਕਰਮ ਕਾਲ ਜਮ ਜਾਲ ਕਟਿ ਕਰਮ ਕਰੇ ਨਿਹਕਰਮ ਰਹਾਇਆ॥ (29-21-6) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਅਵੇਸ ਕਰਿ ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਗੁ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ॥ (29-21-7) ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ ॥੨੧॥੨੯॥ (29-21-8)

ੴਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ॥ (30-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਪੰਥੁ ਸੁਹੇਲਾ॥ (30-1-2) ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਂਵਦੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲਾ॥ (30-1-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਸਾਦਸੰਗੁ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖ ਮੇਲਾ॥ (30-1-4) ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਅਸਾਧ ਸੰਗੁ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖ ਫਲੁ ਹੈ ਵਿਹੁ ਵੇਲਾ॥ (30-1-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਵਣਾ ਪੈਰੀ ਪਉਣਾ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ॥ (30-1-6) ਮਨਸੁਖ ਆਪੁ ਗਵਾਵਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰ ਤੇ ਉਕੜੁ ਚੇਲਾ॥ (30-1-7) ਕੈੜੁ ਸਚੁ ਸੀਹ ਬਕਰ ਖੇਲਾ॥ ੧॥ (30-1-8)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਸਚੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖ ਫਲੁ ਕੂੜੁ ਕੂੜਾਵਾ॥ (30-2-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੰਤੋਖੁ ਰੁਖੁ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਪਛਾਵਾ॥ (30-2-2) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਅਡੋਲੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਫੇਰਿ ਫਿਰੰਦੀ ਛਾਵਾਂ॥ (30-2-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਇਲ ਅੰਬ ਵਣ ਮਨਮੁਖ ਵਣਿ ਵਣਿ ਹੰਢਨਿ ਕਾਵਾਂ॥ (30-2-4) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਬਾਗ ਹੈ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਮੰਤ ਸਚਾਵਾਂ॥ (30-2-5) ਵਿਹੁ ਵਣੁ ਵਲਿ ਅਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਨਿਗੋਸਾਵਾਂ॥ (30-2-6) ਜਿਉ ਕਰਿ ਵੇਸੁਆ ਵੰਸੁ ਨਿਨਾਵਾਂ॥ ੨॥ (30-2-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਵੀਆਹੀਐ ਦੁਹੀ ਵਲੀ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲ ਚਾਰਾ॥ (30-3-1) ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਜੰਮੈ ਜਾਣੀਐ ਪਿਤਾ ਜਾਤਿ ਪਰਵਾਰ ਸਧਾਰਾ॥ (30-3-2) ਜੰਮਦਿਆਂ ਰੁਣਝੁੰਝਣਾ ਵੰਸਿ ਵਧਾਈ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰਾ॥ (30-3-3) ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸੋਹਿਲੇ ਵਿਰਤੀਸਰ ਬਹੁ ਦਾਨ ਦਤਾਰਾ॥ (30-3-4) ਬਹੁ ਮਿਤੀ ਹੋਇ ਵੇਸੁਆ ਨਾ ਪਿਉ ਨਾਉਂ ਨਿਨਾਉਂ ਪੁਕਾਰਾ॥ (30-3-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਮਨਮੁਖਿ ਠਗ ਬਗ ਵੰਸ ਹਤਿਆਰਾ॥ (30-3-6) ਸਚਿ ਸਚਿਆਰ ਕੁੜਹੁ ਕੁੜਿਆਰਾ॥੩॥ (30-3-7)

ਮਾਨ ਸਰੋਵਰੁ ਸਾਧਸੰਗੁ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਰਤਨ ਅਮੋਲਾ॥ (30-4-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਅਡੋਲਾ॥ (30-4-2) ਖੀਰਹੁ ਨੀਰ ਨਿਕਾਲਦੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਨਿਰੋਲਾ॥ (30-4-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸਲਾਹੀਐ ਤੋਲੁ ਨ ਤੋਲਣਹਾਰੁ ਅਤੋਲਾ॥ (30-4-4) ਮਨਮੁਖ ਬਗੁਲ ਸਮਾਧਿ ਹੈ ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆਂ ਖਾਇ ਅਬੋਲਾ॥ (30-4-5) ਹੋਇ ਲਖਾਉ ਟਿਕਾਉ ਜਾਇ ਛਪੜਿ ਊਹੁ ਪੜੈ ਮੁਹਚੋਲਾ॥ (30-4-6) ਸਚੁ ਸਾਉ ਕੂੜੁ ਗਹਿਲਾ ਗੋਲਾ॥ (30-4-7)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੁ ਸੁਲਖਣਾ ਸਭਿ ਸੁਲਖਣ ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਾ॥ (30-5-1) ਮਨਮੁਖ ਕੂੜੁ ਕੁਲਖਣਾ ਸਭ ਕੁਲਖਣ ਕੂੜੁ ਕੁਦਾਵਾ॥ (30-5-2) ਸਚੁ ਸੁਇਨਾ ਕੂੜੁ ਕਚੁ ਹੈ ਕਚੁ ਨ ਕੰਚਨ ਮੁਲਿ ਮੁਲਾਵਾ॥ (30-5-3) ਸਚੁ ਭਾਰਾ ਕੂੜੁ ਹਉਲੜਾ ਪਵੈ ਨ ਰਤਕ ਰਤਨ ਭੁਲਾਵਾ॥ (30-5-4) ਸਚੁ ਹੀਰਾ ਕੂੜੁ ਫਟਕੁ ਹੈ ਜੜੈ ਜੜਾਵ ਨ ਜੁੜੈ ਜੁੜਾਵਾ॥ (30-5-5) ਸਚ ਦਾਤਾ ਕੂੜੁ ਮੰਗਤਾ ਦਿਹੁ ਰਾਤੀ ਚੋਰ ਸਾਹ ਮਿਲਾਵਾ॥ (30-5-6) ਸਚੁ ਸਾਬਤੁ ਕੂੜਿ ਫਿਰਦਾ ਫਾਵਾ ॥੫॥ (30-5-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੁਰੰਗੁ ਮੂਲੁ ਮਜੀਠ ਨ ਟਲੇ ਟਲੰਦਾ॥ (30-6-1) ਮਨਮੁਖ ਕੂੜੁ ਕੁਰੰਗ ਹੈ ਫੁਲ ਕੁਸੰਭੈ ਬਿਰ ਨ ਰਹੰਦਾ॥ (30-6-2) ਬੋਮ ਕਬੂਰੀ ਵਾਸੁ ਲੈ ਨਕੁ ਮਰੋੜੈ ਮਨ ਭਾਵੰਦਾ॥ (30-6-3) ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਅਕ ਅੰਬ ਫਲ ਕਉੜਾ ਮਿਠਾ ਸਾਉ ਲਹੰਦਾ॥ (30-6-4) ਸਾਹ ਚੋਰ ਸਚੁ ਕੂੜੁ ਹੈ ਸਾਹੁ ਸਵੈ ਚੋਰੁ ਫਿਰੈ ਭਵੰਦਾ॥ (30-6-5) ਸਾਹ ਫੜੈ ਉਠਿ ਚੋਰ ਨੋ ਤਿਸੁ ਨੁਕਸਾਨੁ ਦੀਬਾਣੁ ਕਰੰਦਾ॥ (30-6-6) ਸਚੁ ਕੂੜੈ ਲੈ ਨਿਹਣਿ ਬੰਦਾ॥੬॥ (30-6-7)

ਸਚੁ ਸੋਹੈ ਸਿਰ ਪਗ ਜਿਉ ਕੋਝਾ ਕੂੜੁ ਕਥਾਇ ਕਛੋਟਾ॥ (30-7-1) ਸਚੁ ਸਤਾਣਾ ਸਾਰਦੂਲੁ ਕੂੜੁ ਜਿਵੈ ਹੀਣਾ ਹਰਣੋਟਾ॥ (30-7-2) ਲਾਹਾ ਸਚੁ ਵਣੰਜੀਐ ਕੂੜੁ ਕਿ ਵਣਜਹੁ ਆਵੈ ਤੋਟਾ॥ (30-7-3) ਸਚੁ ਖਰਾ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਕੂੜੁ ਨ ਚਲੈ ਦਮੜਾ ਖੋਟਾ॥ (30-7-4) ਤਾਰੇ ਲਖ ਅਮਾਵਸੈ ਘੇਰਿ ਅਨੇਰਿ ਚਨਾਇਅਣੁ ਹੋਟਾ॥ (30-7-5) ਸੂਰਜ ਇਕੁ ਚੜ੍ਹੰਦਿਆ ਹੋਇ ਅਠ ਖੰਡ ਪਵੈ ਫਲਫੋਟਾ॥ (30-7-6) ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਜਿਉਂ ਵਟੂ ਘਰੋਟਾ ॥੭॥ (30-7-7)

ਸੁਹਣੇ ਸਾਮਰਤਖ ਜਿਉ ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ॥ (30-8-1) ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਨਗਰ ਵਾਂਗੁ ਕੂੜੁ ਸਚੁ ਪਰਗਟੁ ਪਾਹਾਰਾ॥ (30-8-2) ਨਦੀ ਪਛਾਵਾਂ ਮਾਣਸਾ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਅੰਬਰੁ ਤਾਰਾ॥ (30-8-3) ਧੂਅਰੁ ਧੁੰਧੂਕਾਰੁ ਹੋਇ ਤੁਲਿ ਨ ਘਣਹਰਿ ਵਰਸਣਹਾਰਾ॥ (30-8-4) ਸਾਉ ਨ ਸਿਮਰਣਿ ਸੰਕਰੈ ਦੀਪਕ ਬਾਝੁ ਨ ਮਿਟੈ ਅੰਧਾਰਾ॥ (30-8-5) ਲੜੈ ਨ ਕਾਗਲਿ ਲਿਖਿਆ ਚਿਤੁ ਚਿਤੇਰੇ ਸੈ ਹਥੀਆਰਾ॥ (30-8-6) ਸਚੁ ਕੂੜੁ ਕਰਤੂਤਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥੮॥ (30-8-7)

ਸਚੁ ਸਮਾਇਣੁ ਦੁਧ ਵਿਚਿ ਕੂੜ ਵਿਗਾੜੁ ਕਾਂਜੀ ਦੀ ਚੁਖੈ॥ (30-9-1) ਸਚੁ ਭੋਜਨੁ ਮੁਹਿ ਖਾਵਣਾ ਇਕੁ ਦਾਣਾ ਨਕੈ ਵਿਲ ਦੁਖੈ॥ (30-9-2) ਫਲਹੁ ਰੁਖ ਰੁਖਹੁ ਸੁ ਫਲੁ ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਖਉ ਲਾਖਹੁ ਰੁਖੈ॥ (30-9-3) ਸਉ ਵਰਿਆ ਅਗਿ ਰੁਖ ਵਿਚਿ ਭਸਮ ਕਰੈ ਅਗਿ ਬਿੰਦਕੁ ਧੁਖੈ॥ (30-9-4) ਸਚੁ ਦਾਰੂ ਕੂੜੁ ਰੋਗੁ ਹੈ ਗੁਰ ਵੈਦ ਵੇਦਨਿ ਮਨਮੁਖੈ॥ (30-9-5) ਸਚੁ ਸਥੋਈ ਕੂੜੁ ਠਗੁ ਲਗੈ ਦੁਖੁ ਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੈ॥ (30-9-6) ਕੂੜੁ ਪਰੈ ਸਚੈ ਦੀ ਭੁਖੈ ॥੯॥ (30-9-7)

ਕੂੜ ਕਪਟ ਹਥਿਆਰ ਜਿਉ ਸਚੁ ਰਖਵਾਲਾ ਸਿਲਹ ਸੰਜੋਆ॥ (30-10-1) ਕੂੜ ਵੈਰੀ ਨਿਤ ਜੋਹਦਾ ਸਚੁ ਸੁਮਿਤੁ ਹਿਮਾਇਤਿ ਹੋਆ॥ (30-10-2) ਸੂਰਵੀਰੁ ਵਰੀਆਮੁ ਸਚੁ ਕੂੜੁ ਕੁੜਾਵਾ ਕਰਦਾ ਢੋਆ॥ (30-10-3) ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਸੁਥਾਇ ਹੈ ਲਰਜੈ ਕੁੜੁ ਕੁਥਾਇ ਖੜੋਆ॥ (30-10-4)

ਸਚਿ ਫੜਿ ਕੂੜੁ ਪਛਾੜਿਆ ਚਾਰਿ ਚਕ ਵੈਖਨ ਤ੍ਰੈ ਲੋਆ॥ (30-10-5) ਕੂੜੁ ਕਪਟੁ ਰੋਗੀ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਦਾ ਹੀ ਨਵਾਂ ਨਿਰੋਆ॥ (30-10-6) ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੂੜੁ ਕੂੜੁ ਵਿਖੋਆ ॥੧੦॥ (30-10-7)

ਸਚੁ ਸੂਰਜੁ ਪਰਗਾਸੁ ਹੈ ਕੂੜਹੁ ਘੁਘੂ ਕੁਝੁ ਨ ਸੁਝੈ॥ (30-11-1) ਸਚ ਵਣਸਪਤਿ ਬੋਹੀਐ ਕੂੜਹੁ ਵਾਸ ਨ ਚੰਦਨ ਬੁਝੈ॥ (30-11-2) ਸਚਹੁ ਸਫਲ ਤਰੋਵਰਾ ਸਿੰਮਲੁ ਅਫਲੁ ਵਡਾਈ ਲੁਝੈ॥ (30-11-3) ਸਾਵਣਿ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਸੁਕੈ ਅਕੁ ਜਵਾਹਾਂ ਰੁਝੈ॥ (30-11-4) ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਮਾਨਸਰਿ ਸੰਖਿ ਨਿਸਖਣ ਹਸਤਨ ਦੁਝੈ॥ (30-11-5) ਸਚੁ ਗੰਗੋਦਕੁ ਨਿਰਮਲਾ ਕੂੜਿ ਰਲੈ ਮਦ ਪਰਗਟੁ ਗੁਝੈ॥ (30-11-6) ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੂੜੁ ਕੂੜਹੁ ਖੁਝੈ॥ (90॥ (30-11-7)

ਸਚੁ ਕੂੜ ਦੁਇ ਝਾਗੜੂ ਝਗੜਾ ਕਰਦਾ ਚਉਤੈ ਆਇਆ॥ (30-12-1) ਅਗੇ ਸਚਾ ਸਚਿ ਨਿਆਇ ਆਪ ਹਜੂਰਿ ਦੋਵੈ ਝਗੜਾਇਆ॥ (30-12-2) ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੂੜਿ ਕੂੜਿਆਰੁ ਪੰਚਾ ਵਿਚਿਦੋ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ॥ (30-12-3) ਸਚਿ ਜਿਤਾ ਕੂੜਿ ਹਾਰਿਆ ਕੂੜੁ ਕੂੜਾ ਕਰਿ ਸਹਰਿ ਫਿਰਾਇਆ॥ (30-12-4) ਸਚਿਆਰੈ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਕੂੜਿਆਰੈ ਫਿਟੁ ਫਿੁਟੁ ਕਰਾਇਆ॥ (30-12-5) ਸਚ ਲਹਣਾ ਕੂੜਿ ਦੇਵਣਾ ਖਤੁ ਸਤਾਗਲੁ ਲਿਖਿ ਦੇਵਾਇਆ॥ (30-12-6) ਆਪ ਠਗਾਇ ਨ ਠਗੀਐ ਠਗਣਹਾਰੈ ਆਪੁ ਠਗਾਇਆ॥ (30-12-7) ਵਿਰਲਾ ਸਚੁ ਵਿਹਾਝਣ ਆਇਆ॥ (30-12-8)

ਕੂੜ ਸੁਤਾ ਸਚੁ ਜਾਗਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਨਿ ਭਾਇਆ॥ (30-13-1) ਸਚੁ ਸਚੈ ਕਰਿ ਪਾਹਰੂ ਸਚ ਭੰਡਾਰ ਉਤੇ ਬਹਿਲਾਇਆ॥ (30-13-2) ਸਚੁ ਆਗੂ ਆਨ੍ਹੇਰ ਕੂੜ ਉਝੜਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚਲਾਇਆ॥ (30-13-3) ਸਚੁ ਸਚੇ ਕਰਿ ਫਉਜਦਾਰੁ ਰਾਹੁ ਚਲਾਵਣੁ ਜੋਗੁ ਪਠਾਇਆ॥ (30-13-4) ਜਗ ਭਵਜਲੁ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੁਰ ਬੋਹਿਥੈ ਚਾੜ੍ਹਿ ਤਰਾਇਆ॥ (30-13-5) ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਫੜਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ਗਰਦਨਿ ਮਰਵਾਇਆ॥ (30-13-6) ਪਾਰਿ ਪਏ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥ (32-13-7)

ਲੂਣੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਖਾਇ ਕੈ ਰਣ ਅੰਦਰਿ ਲੜਿ ਮਰੈ ਸੁ ਜਾਪੈ॥ (30-14-1) ਸਿਰ ਵਢੈ ਹਥੀਆਰੁ ਕਰਿ ਵਰੀਆਮਾ ਵਰਿਆਮੁ ਸਿਵਾਪੈ॥ (30-14-2) ਤਿਸੁ ਪਿਛੈ ਜੋ ਇਸਤਰੀ ਥਪਿ ਥੇਈ ਦੇ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ॥ (30-14-3) ਪੋਤੈ ਪੁਤ ਵਡੀਰੀਅਨਿ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ਪਰਾਪੈ॥ (30-14-4) ਵਖਤੈ ਉਪਰਿ ਲੜਿ ਮਰੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਸਬਦੁ ਅਲਾਪੈ॥ (30-14-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਜਾਇ ਕੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਰੈ ਆਪੁ ਆਪੈ॥ (30-14-6) ਲੜਿ ਮਰਣਾ ਤੈ ਸਤੀ ਹੋਣੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਪੂਰਣ ਪਰਤਾਪੈ॥ (30-14-7) ਸਚਿ ਸਿਦਕ ਸਚ ਪੀਰੁ ਪਛਾਪੈ॥ (80-14-8)

ਨਿਹਚਲੁ ਸਚਾ ਥੇਹੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪੰਜੇ ਪਰਧਾਨਾ॥ (30-15-1) ਸਤਿ ਸੰਤੇਖ਼ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਸਮਰਥੁ ਸਭੋ ਬੰਧਾਨਾ॥ (30-15-2) ਗੁਰ ਉਪਦਾਸੁ ਕਮਾਵਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨਾ॥ (30-15-3) ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵਿ ਚਲਣੁ ਹਥਹੁ ਦੇਣ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨਾ॥ (30-15-4) ਦੂਹੀ ਸਰਾਈ ਸੁਰਖਰੂ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਵਜੈ ਨੀਸਾਨਾ॥ (30-15-5) ਚਲਣੁ ਜਿੰਨ੍ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਵਿਰਲੇ ਮਿਹਮਾਨਾ॥ (30-15-6) ਆਪ ਗਵਾਏ ਤਿਸੁ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥੧੫॥ (30-15-7)

ਕੂੜੁ ਅਹੀਰਾਂ ਪਿੰਡੁ ਹੈ ਪੰਜ ਦੂਤ ਵਸਨਿ ਬੁਰਿਆਰਾ॥ (30-16-1) ਕਾਮ ਕਰੋਧੁ ਵਿਰੋਧੁ ਨਿਤ ਲੋਭ ਮੋਹ ਪ੍ਰੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰਾ॥ (30-16-2) ਖਿੰਜੋਤਾਣੁ ਅਸਾਧੁ ਸੰਗੁ ਵਰਤੈ ਪਾਪੈ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ॥ (30-16-3) ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਪਿਆਰੁ ਪਰ ਨਾਰੀ ਸਿਉ ਵਡੇ ਵਿਕਾਰਾ॥ (30-16-4) ਖਲੁਹਲੁ ਮੂਲਿ ਨ ਚੁਕਈ ਰਾਜ ਡੰਡੁ ਜਮ ਡੰਡੁ ਕਰਾਰਾ॥ (30-16-5) ਦੂਹੀ ਸਰਾਈ ਜਰਦਰੂ ਜੰਮਣ ਮਰਣ ਨਰਕਿ ਅਵਤਾਰਾ॥ (30-16-6) ਅਗੀ ਫਲ ਹੋਵਨਿ ਅੰਗਿਆਰਾ ॥੧੬॥ (30-16-7)

ਸਚੁ ਸਪੂਰਣ ਨਿਰਮਲਾ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਕੂੜੁ ਨ ਰਲਦਾ ਰਾਈ॥ (30-17-1) ਅਖੀ ਕਤੁ ਨ ਸੰਜਰੈ ਤਿਣ ਅਉਖਾ ਦੁਖਿ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਈ॥ (30-17-2) ਭੋਜਣ ਅੰਦਰਿ ਮਿਖ ਜਿਉ ਹੋਇ ਦੁਕੁਧਾ ਫੇਰਿ ਕਢਾਈ॥ (30-17-3) ਰੂਈ ਅੰਦਰਿ ਚਿਣਗ ਵਾਂਗ ਦਾਹਿ ਭਸਮੰਤੁ ਕਰੇ ਦੁਖਦਾਈ॥ (30-17-4) ਕਾਂਜੀ ਦੁਧੁ ਕੁਸੁਧੁ ਹੋਇ ਫਿਟੈ ਸਾਦਹੁ ਵੰਨਹੁ ਜਾਈ॥ (30-17-5) ਮਹੁਰਾ ਚੁਖਕੁ ਚਖਿਆ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਮਾਰੈ ਸਹਮਾਈ॥ (30-17-6) ਸਚਿ ਅੰਦਰਿ ਕਿਉ ਕੁੜੁ ਸਮਾਈ॥ (30-17-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਅਲਿਪਤੁ ਹੈ ਕੂੜਹੁ ਲੇਪੁ ਨ ਲਗੈ ਭਾਈ॥ (30-18-1) ਚੰਸਨ ਸਪੀਂ ਵੇੜਿਆ ਚੜ੍ਹੈ ਨ ਵਿਸੁ ਨ ਵਾਸੁ ਘਟਾਈ॥ (30-18-2) ਪਾਰਸੁ ਅੰਦਰਿ ਪਥਰਾਂ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਮਿਲਿ ਵਿਗੜਿ ਨ ਜਾਈ॥ (30-18-3) ਗੰਗ ਸੰਗਿ ਅਪਵਿਤ੍ ਜਲੁ ਕਰਿ ਨ ਸਕੈ ਅਪਵਿਤ੍ ਮਿਲਾਈ॥ (30-18-4) ਸਾਇਰ ਅਗਿ ਨ ਲਗਈ ਮੇਰੁ ਸੁਮੇਰੁ ਨ ਵਾਉ ਡੁਲਾਈ॥ (30-18-5) ਬਾਣੁ ਨ ਧੁਰਿ ਅਸਮਾਣਿ ਜਾਇ ਵਾਹੇਂਦੜੁ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਈ॥ (30-18-6) ਓੜਕਿ ਕੂੜੁ ਕੂੜੋ ਹੁਇ ਜਾਈ॥ (50-18-7)

ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਾ ਮਾਣੁ ਹੈ ਕੂੜ ਕੂੜਾਵੀ ਮਣੀ ਮਨੂਰੀ॥ (30-19-1) ਕੂੜੇ ਕੂੜੀ ਪਾਇ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚਾਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰੀ॥ (30-19-2) ਕੂੜੇ ਕੂੜਾ ਜੋਰਿ ਹੈ ਸਚਿ ਸਤਾਣੀ ਗਰਬ ਗਰੂਰੀ॥ (30-19-3) ਕੂੜ ਨ ਦਰਗਹ ਮੰਨੀਐ ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਹਜੂਰੀ॥ (30-19-4) ਸੁਕਰਾਨਾ ਹੈ ਸਚੁ ਘਰਿ ਕੂੜੁ ਕੁਫਰ ਘਰਿ ਨ ਸਾਬੂਰੀ॥ (30-19-5) ਹਸਤਿ ਚਾਲ ਹੈ ਸਚ ਦੀ ਕੂੜਿ ਕੁਢੰਗੀ ਚਾਲ ਭੇਡੂਰੀ॥ (30-19-6) ਮੂਲੀ ਪਾਨ ਡਿਕਾਰ ਜਿਉ ਮੁਲਿ ਨ ਤੁਲਿ ਲਸਣੁ ਕਸਤੂਰੀ॥ (30-19-7) ਬੀਜੈ ਵਿਸੁ ਨ ਖਾਵੈ ਚੂਰੀ॥ ੧੯॥ (30-19-8)

ਸਚੁ ਸੁਭਾਉ ਮਜੀਠ ਦਾ ਸਹੈ ਅਵਟਣ ਰੰਗੁ ਚੜ੍ਹਾਏ॥ (30-20-1)

ਸਣ ਜਿਉ ਕੂੜੁ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਖਲ ਕਢਾਇ ਵਟਾਇ ਬਨਾਏ॥ (30-20-2) ਚੰਨਣ ਪਰਉਪਕਾਰੂ ਕਰਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿਚਿ ਵਾਸ ਵਸਾਏ॥ (30-20-3) ਵਡਾ ਵਿਕਾਰੀ ਵਾਂਸੂ ਹੈ ਹਉਮੈ ਜਲੈ ਗਵਾਂਢ ਜਲਾਏ॥ (30-20-4) ਜਾਣ ਅਮਿਓ ਰਸੁ ਕਾਲਕੂਟ ਖਾਧੈ ਮਰੈ ਮੁਏ ਜੀਵਾਏ॥ (30-20-5) ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਕਬੂਲੁ ਹੈ ਕੂੜਹੁ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਏ॥ (30-20-6) ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਫਲੂ ਖਾਏ ॥੨੦॥੩੦॥ (30-20-7)

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (31-1-1)

ਸਾਇਰ ਵਿਚਹੁ ਨਿਕਲੈ ਕਾਲਕੂਟੁ ਤੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀ॥ (31-1-2) ਉਤ ਖਾਧੈ ਮਰਿ ਮੁਕੀਐ ਉਤੁ ਖਾਧੈ ਹੋਇ ਅਮਰੁ ਪਰਾਣੀ॥ (31-1-3) ਵਿਸੁ ਵਸੈ ਮੁਹਿ ਸਪ ਦੈ ਗਰੜ ਦੁਗਾਰਿ ਅਮਿਅ ਰਸ ਜਾਣੀ॥ (31-1-4) ਕਾਉ ਨ ਭਾਵੈ ਬੋਲਿਆ ਕੋਇਲ ਬੋਲੀ ਸਭਨਾਂ ਭਾਣੀ॥ (31-1-5) ਬੁਰ ਬੋਲਾ ਨ ਸੁਖਾਵਈ ਮਿਠ ਬੋਲਾ ਜਗਿ ਮਿਤੁ ਵਿਡਾਣੀ॥ (31-1-6) ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸੈਸਾਰ ਵਿਚਿ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਨਿਸਾਣੀ॥ (31-1-7) ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਗਤਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ॥ (31-1-8)

ਸੁਝਹੁ ਸੁਝਨਿ ਤਿਨਿ ਲੋਅ ਅੰਨ੍ਹੇ ਘੁਘੂ ਸੁਝੁ ਨ ਸੁਝੈ॥ (31-2-1) ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤੁ ਹੈ ਕੰਤੁ ਮਿਲੈ ਵਿਰਤੰਤੁ ਸੁ ਬੁਝੈ॥ (31-2-2) ਰਾਤਿ ਅਨ੍ਹੇਰਾ ਪੰਖੀਆਂ ਚਕਵੀ ਚਿਤੁ ਅਨ੍ਹੇਰਿ ਨ ਰੁਝੈ॥ (31-2-3) ਬਿੰਬ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬੁ ਦੇਖਿ ਭਰਤਾ ਜਾਣਿ ਸੁਜਾਣਿ ਸਮੁਝੈ॥ (31-2-4) ਦੇਖਿ ਪਛਾਵਾ ਪਵੇ ਖੂਹਿ ਡੁਬਿ ਮਰੈ ਸੀਹੁ ਲੋਇਨ ਲੁਝੈ॥ (31-2-5) ਖੋਜੀ ਖੋਜੈ ਖੋਜੁ ਲੈ ਵਾਦੀ ਵਾਦੁ ਕਰੇਂਦੜ ਖੁਝੈ॥ (31-2-6) ਗੋਰਸੁ ਗਾਈਂ ਹਸਤਿਨਿ ਦੁਝੈ॥੨॥ (31-2-7)

ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਵੁਠੇ ਸੁਕੈ ਅਕੁ ਜਵਾਹਾ॥ (31-3-1) ਚੇਤਿ ਵਣਸਪਤਿ ਮਉਲੀਐ ਅਪਤ ਕਰੀਰ ਨ ਕਰੈ ਉਸਾਹਾ॥ (31-3-2) ਸੁਫਲ ਫਲੰਦੇ ਬਿਰਖ ਸਭ ਸਿੰਮਲੁ ਅਫਲੁ ਰਹੈ ਅਵਿਸਾਹਾ॥ (31-3-3) ਚੰਨਣ ਵਾਸੁ ਵਣਾਸਪਤਿ ਵਾਂਸ ਨਿਵਾਸਿ ਨ ਉਭੇ ਸਾਹਾ॥ (31-3-4) ਸੰਖੁ ਸਮੁੰਦਹੁ ਸਖਣਾ ਦੁਖਿਆਰਾ ਰੋਵੈ ਦੇ ਧਾਹਾ॥ (31-3-5) ਬਗੁਲ ਸਮਾਧੀ ਗੰਗ ਵਿਚਿ ਝੀਗੈ ਚੁਣਿ ਖਾਇ ਭਿਛਾਹਾ॥ (31-3-6) ਸਾਥ ਵਿਛੰਨੇ ਮਿਲਦਾ ਫਾਹਾ॥ (31-3-7)

ਆਪਿ ਭਲਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਭਲਾ ਭਲਾ ਭਲਾ ਸਭਨਾ ਕਰਿ ਦੇਖੈ॥ (31-4-1) ਆਪਿ ਬੁਰਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬੁਰਾ ਸਭ ਕੋ ਬੁਰਾ ਬੁਰੇ ਦੇ ਲੇਖੈ॥ (31-4-2) ਕਿਸਨੁ ਸਹਾਈ ਪਾਂਡਵਾ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕਰਤੂਤਿ ਵਿਸੇਖੈ॥ (31-4-3) ਵੈਰ ਭਾਉ ਚਿਤਿ ਕੈਰਵਾਂ ਗਣਤੀ ਗਣਨਿ ਅੰਦਰਿ ਕਾਲੇਖੈ॥ (31-4-4) ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਪਰਵੰਨਿਆ ਭਾਲਣ ਗਏ ਨ ਦਿਸਟਿ ਸਰੇਖੈ॥ (31-4-5) ਬੁਰਾ ਨ ਕੋਈ ਜੁਧਿਸਟਰੈ ਦੁਰਜੋਧਨ ਕੋ ਭਲਾ ਨ ਭੇਖੈ॥ (31-4-6) ਕਰਵੈ ਹੋਇ ਸੁ ਟੋਟੀ ਰੇਖੈ॥ (31-4-7)

ਸੂਰਜੁ ਘਰਿ ਅਵਤਾਰੁ ਲੈ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰਣਿ ਜਾਇ ਬਹਿਠਾ॥ (31–5–1) ਮੂਰਤਿ ਇਕਾ ਨਾਉ ਦੁਇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਮ ਦੇਖਿ ਸਰਿਠਾ॥ (31–5–2) ਧਰਮੀ ਡਿਠਾ ਧਰਮ ਰਾਇ ਪਾਪੁ ਕਮਾਇ ਪਾਪੀ ਜਮ ਡਿਠਾ॥ (31–5–3) ਪਾਪੀ ਨੋ ਪਛੜਾਇਦਾ ਧਰਮੀ ਨਾਲਿ ਬੁਲੇਂਦਾ ਮਿਠਾ॥ (31–5–4) ਵੈਰੀ ਦੇਖਨਿ ਵੈਰ ਭਾਇ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਇ ਕਰਿ ਦੇਖਨਿ ਇਠਾ॥ (31-5-5) ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਵਿਚਿ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਵਰ ਸਰਾਪ ਜਾਣਨਿ ਅਭਰਿਠਾ॥ (31-5-6) ਦਰਪਣਿ ਰੂਪ ਜਿਵੇਹੀ ਪਿਠਾ ॥੫॥ (31-5-7)

ਜਿਉਂ ਕਿਰ ਨਿਰਮਲ ਆਰਸੀ ਸਭਾ ਸੁਧ ਸਭ ਕੋਈ ਦੇਖੈ॥ (31-6-1) ਗੋਰਾ ਗੋਰੇ ਦਿਸਦਾ ਕਾਲਾ ਕਾਲੋ ਵੰਨੁ ਵਿਸੇਖੈ॥ (31-6-2) ਹਸਿ ਹਸਿ ਦੇਖੈ ਹਸਤ ਮੁਖ ਰੋਂਦਾ ਰੋਵਣਹਾਰੁ ਸੁਲੇਖੈ॥ (31-6-3) ਲੇਪੁ ਨ ਲਗੇ ਆਰਸੀ ਛਿਅ ਦਰਸਨੁ ਦਿਸਨਿ ਬਹੁ ਭੇਖੈ॥ (31-6-4) ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ ਵੈਰੁ ਵਿਰੋਧੁ ਕਰੋਧੁ ਕੁਲੇਖੈ॥ (31-6-5) ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲਾ ਸਮਦਰਸੀ ਸਮਦਰਸ ਸਰੇਖੈ॥ (31-6-6) ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਹੁਇ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖੈ॥ (81-6-7)

ਇਕਤੁ ਸੂਰਜਿ ਆਥਵੈ ਰਾਤਿ ਅਨੇਰੀ ਚਮਕਨਿ ਤਾਰੇ॥ (31-7-1) ਸਾਹ ਸਵਨਿ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਚੋਰ ਫਿਰਨਿ ਘਰਿ ਮੁਹਣੈਹਾਰੈ॥ (31-7-2) ਜਾਗਨਿ ਵਿਰਲੇ ਪਾਹਰੂ ਰੂਆਇਨਿ ਹੁਸੀਆਰ ਬਿਦਾਰੇ॥ (31-7-3) ਜਾਗਿ ਜਗਾਇਨਿ ਸੁਤਿਆਂ ਸਾਹ ਫੜੰਦੇ ਚੋਰ ਚਗਾਰੇ॥ (31-7-4) ਜਾਗਦਿਆਂ ਘਰੁ ਰਖਿਆ ਸੁਤੇ ਘਰ ਮੁਸਨਿ ਵੇਚਾਰੇ॥ (31-7-5) ਸਾਹ ਆਏ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਚੋਰ ਜਾਰਿ ਲੈ ਗਰਦਨਿ ਮਾਰੇ॥ (31-7-6) ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਵਰਤਨਿ ਸੈਸਾਰੇ॥ (31-7-7)

ਮਉਲੇ ਅੰਬ ਬਸੰਤ ਰੁਤਿ ਅਉੜੀ ਅਕੁ ਸੁ ਫੁਲੀ ਭਰਿਆ॥ (31-8-1) ਅੰਬਿ ਨ ਲਗੇ ਖਖੜੀ ਅਕਿ ਨ ਲਗੇ ਅੰਬੁ ਅਫਰਿਆ॥ (31-8-2) ਕਾਲੀ ਕੋਇਲ ਅੰਬ ਵਣਿ ਅਕਿਤਿਡੁ ਚਿਤੁ ਮਿਤਾਲਾ ਹਰਿਆ॥ (31-8-3) ਮਨ ਪੰਖੇਰੂ ਬਿਰਦ ਭੇਦੁ ਸੰਗ ਸੁਭਾਉ ਸੋਈ ਫਲੁ ਧਰਿਆ॥ (31-8-4) ਗੁਰਮਤਿ ਡਰਦਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਦੁਰਮਤਿ ਸੰਗਿ ਅਸਾਧ ਨ ਡਰਿਆ॥ (31-8-5) ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਭੀ ਆਖੀਐ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਿ ਪਤਿਤ ਉਧਰਿਆ॥ (31-8-6) ਜੋ ਤਿਸ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਤਰਿਆ॥ (1-8-7)

ਜੇ ਕਿਰ ਉਧਰੀ ਪੂਤਨਾ ਵਿਹੁ ਪੀਆਲਣੂ ਕੰਮ ਨ ਚੰਗਾ॥ (31-9-1) ਗਨਿਕਾ ਉਧਰੀ ਆਖੀਐ ਪਰ ਘਰਿ ਜਾਇ ਨ ਲਈਐ ਪੰਗਾ॥ (31-9-2) ਬਾਲਮੀਕੁ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਮਾਰੈ ਵਾਟ ਨ ਹੋਇ ਨਿਸੰਗਾ॥ (31-9-3) ਫੰਧਕਿ ਉਧਰੈ ਆਖੀਅਨਿ ਫਾਹੀ ਪਾਇ ਨ ਫੜੀਐ ਟੰਗਾ॥ (31-9-4) ਜੇ ਕਾਸਾਈ ਉਧਰਿਆ ਜੀਆ ਘਾਇ ਨ ਖਾਈਐ ਭੰਗਾ॥ (31-9-5) ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੈ ਬੋਹਿਥਾ ਸੁਇਨਾ ਲੋਹੁ ਨਾਹੀ ਇਕ ਰੰਗਾ॥ (31-9-6) ਇਤੁ ਭਰਵਾਸੈ ਰਹਣੁ ਕੁਢੰਗਾ॥ ੯॥ (31-9-7)

ਪੈ ਖਾਜੂਰੀ ਜੀਵੀਐ ਚੜ੍ਹਿ ਖਾਜੂਰੀ ਝੜਉ ਨ ਕੋਈ॥ (31-10-1) ਉਝੜਿ ਪਇਆ ਨ ਮਾਰੀਐ ਉਝੜ ਰਾਹੁ ਨ ਚੰਗਾ ਹੋਈ॥ (31-10-2) ਜੇ ਸਪ ਖਾਧਾ ਉਬਰੇ ਸਪੁ ਨ ਫੜੀਐ ਅੰਤਿ ਵਿਗੋਈ॥ (31-10-3) ਵਹਣਿ ਵਹੰਦਾ ਨਿਕਲੈ ਵਿਣੂ ਤੁਲਹੇ ਡੂਬਿ ਮਰੈ ਭਲੋਈ॥ (31-10-4) ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਆਖੀਐ ਵਿਰਤੀਹਾਣੁ ਜਾਣੁ ਜਾਣੋਈ॥ (31-10-5) ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਦਰਗਹ ਲਹੈ ਨ ਢੋਈ॥ (31-10-6) ਅੰਤਿ ਕਮਾਣਾ ਹੋਇ ਸਥੋਈ ॥90॥ (31-10-7)

ਥੋਮ ਕਥੂਰੀ ਵਾਸੁ ਜਿਉਂ ਕੰਚਨੁ ਲੋਹੁ ਨਹੀਂ ਇਕ ਵੰਨਾ॥ (31-11-1) ਫਟਕ ਨ ਹੀਰੇ ਤੁਲਿ ਹੈ ਸਮਸਰਿ ਨੜੀ ਨ ਵੜੀਐ ਗੰਨਾ॥ (31-11-2) ਤੁਲਿ ਨ ਰਤਨਾ ਰਤਕਾਂ ਮੁਲਿ ਨ ਕਚੁ ਵਿਕਾਵੈ ਪੰਨਾ॥ (31-11-3) ਦੁਰਮਤਿ ਘੁੰਮਣ ਵਾਣੀਐ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਬੋਹਿਥੁ ਬੰਨਾ॥ (31-11-4) ਨਿੰਦਾ ਹੋਵੈ ਬੁਰੇ ਦੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਭਲੇ ਧੰਨੁ ਧੰਨਾ॥ (31-11-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਜਾਣੀਐ ਮਨਮੁਖ ਸਚੁ ਰਹੈ ਪਰਛੰਨਾ॥ (31-11-6) ਕੰਮਿ ਨ ਆਵੈ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਾ ॥੧੧॥ (31-11-7)

ਇਕ ਵੇਚਨਿ ਹਥੀਆਰ ਘੜਿ ਇਕ ਸਵਾਰਨਿ ਸਿਲਾ ਸੰਜੋਆ॥ (31-12-1) ਰਣ ਵਿਚਿ ਘਾਉ ਬਚਾਉ ਕਰਿ ਦੁਇ ਦਲ ਨਿਤਿ ਉਠਿ ਕਰਦੇ ਢੋਆ॥ (31-12-2) ਘਾਇਲੁ ਹੋਇ ਨੰਗਾਸਣਾ ਬਖਤਰ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਨਿਰੋਆ॥ (31-12-3) ਕਰਨਿ ਗੁਮਾਨੁ ਕਮਾਨਗਰ ਖਾਨਜਰਾਦੀ ਬਹੁਤੁ ਬਖੋਆ॥ (31-12-4) ਜਗ ਵਿਚਿ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸੰਗੁ ਸੰਗ ਸੁਭਾਇ ਜਾਇ ਫਲੁ ਭੋਆ॥ (31-12-5) ਕਰਮ ਸੁ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਰਿ ਸੁਖ ਦੁਖ ਅੰਦਰਿ ਆਇ ਪਰੋਆ॥ (31-12-6) ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਜਸੁ ਅਪਜਸੁ ਹੋਆ॥ (32-12-7)

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰਥ ਸੁਗਰਥੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਆਵੈ॥ (31-13-1) ਕਾਮੁ ਕਰੋਧੁ ਅਸਾਧ ਸੰਗਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰ ਮਚਾਵੈ॥ (31-13-2) ਦੁਕ੍ਰਿਤੁ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕਰਮ ਕਰਿ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਹੁਇ ਨਾਉਂ ਧਰਾਵੈ॥ (31-13-3) ਗੋਰਸੁ ਗਾਈਂ ਖਾਇ ਖੜੁ ਇਕੁ ਇਕੁ ਜਣਦੀ ਵਗੁ ਵਧਾਵੈ॥ (31-13-4) ਦੁਧਿ ਪੀਤੈ ਵਿਹੁ ਦੇਇ ਸਪ ਜਣਿ ਜਣਿ ਬਹਲੇ ਬਚੇ ਖਾਵੈ॥ (31-13-5) ਸੰਗ ਸੁਭਾਉ ਅਸਾਧ ਸਾਧੁ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਫਲੁ ਪਾਵੈ॥ (31-13-6) ਪਰੳਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਕਮਾਵੈ॥ (31-13-7)

ਚੰਨਣੁ ਬਿਰਖੁ ਸੁਬਾਸੁ ਦੇ ਚੰਨਣੁ ਕਰਦਾ ਬਿਰਖ ਸਬਾਏ॥ (31-14-1) ਖਹਦੇ ਵਾਂਸਹੁ ਅਗਿ ਧੁਖਿ ਆਪਿ ਜਲੈ ਪਰਵਾਰੁ ਜਲਾਏ॥ (31-14-2) ਮੁਲਹ ਜਿਵੈ ਪੰਖੇਰੂਆ ਫਾਸੈ ਆਪਿ ਕੁਟੰਬ ਫਹਾਏ॥ (31-14-3) ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਹੁਇ ਪਰਬਤਹੁ ਪਾਰਸੁ ਕਰਿ ਕੰਚਨੁ ਦਿਖਲਾਏ॥ (31-14-4) ਗਣਿਕਾ ਵਾੜੈ ਜਾਇ ਕੈ ਹੋਵਨਿ ਰੋਗੀ ਪਾਪ ਕਮਾਏ॥ (31-14-5) ਦੁਖੀਏ ਆਵਨਿ ਵੈਦ ਘਰ ਦਾਰੂ ਦੇ ਦੇ ਰੋਗੁ ਮਿਟਾਏ॥ (31-14-6) ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਦੁਇ ਸੰਗ ਸੁਭਾਏ॥ (81-14-7)

ਭਲਾ ਸੁਭਾਉ ਮਜੀਠ ਦਾ ਸਹੈ ਅਵਟਣੁ ਰੰਗੁ ਚੜ੍ਹਾਏ॥ (31-15-1) ਗੰਨਾ ਕੋਲੂ ਪੀੜੀਐ ਟਟਰਿ ਪਇਆ ਮਿਠਾਸੁ ਵਧਾਏ॥ (31-15-2) ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਿੰਜੀਐ ਕਉੜਤਣ ਦੀ ਬਾਣਿ ਨ ਜਾਏ॥ (31-15-3) ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੈ ਭਲਾ ਨ ਅਵਗਣੂ ਚਿਤਿ ਵਸਾਏ॥ (31-15-4) ਗੁਣੁ ਕੀਤੇ ਅਉਗੁਣੁ ਕਰੈ ਬੁਰਾ ਨ ਮੰਨ ਅੰਦਰਿ ਗੁਣ ਪਾਏ॥ (31-15-5) ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਖਾਏ ॥੧੫॥ (31-15-6)

ਪਾਣੀ ਪਥਰੁ ਲੀਕ ਜਿਉਂ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਪਰਕਿਰਤਿ ਸੁਭਾਏ॥ (31-16-1) ਵੈਰ ਨ ਟਿਕਦਾ ਭਲੇ ਚਿਤਿ ਹੇਤੁ ਨ ਟਿਕੈ ਬੁਰੈ ਮਨਿ ਆਏ॥ (31-16-2) ਭਲਾ ਨ ਹੇਤੁ ਵਿਸਾਰਦਾ ਬੁਰਾ ਨ ਵੈਰੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਰਾਏ॥ (31-16-3) ਆਸ ਨ ਪੁਜੈ ਦੁਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਤਿ ਲਖਾਏ॥ (31-16-4) ਭਲਿਅਹੁ ਬੁਰਾ ਨ ਹੋਵਈ ਬੁਰਿਅਹੁ ਭਲਾ ਨ ਭਲਾ ਮਨਾਏ॥ (31-16-5) ਵਿਰਤੀਹਾਣੁ ਵਖਾਣਿਆ ਸਈ ਸਿਆਣੀ ਸਿਖ ਸੁਣਾਏ॥ (31-16-6) ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਵਿਕਾਰੁ ਕਮਾਏ॥ (31-16-7)

ਵਿਰਤੀਹਾਣੁ ਵਖਾਣਿਆ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਦੀ ਸੁਣੀ ਕਹਾਣੀ॥ (31-17-1) ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਦੁਇ ਚਲੇ ਰਾਹਿ ਉਸ ਥੈ ਤੋਸਾ ਉਸ ਥੈ ਪਾਣੀ॥ (31-17-2) ਤੋਸਾ ਅਗੈ ਰਖਿਆ ਭਲੇ ਭਲਾਈ ਅੰਦਰਿ ਆਣੀ॥ (31-17-3) ਬੁਰਾ ਬੁਰਾਈ ਕਰਿ ਗਇਆ ਹਥੀਂ ਕਿਓ ਨ ਦਿਤੋਂ ਪਾਣੀ॥ (31-17-4) ਭਲਾ ਭਲਾਈਅਹੁ ਸਿਝਿਆ ਬੁਰੇ ਬੁਰਾਈਅਹੁ ਵੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ॥ (31-17-5) ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਨਿਆਉ ਸਚੁ ਜੀਆਂ ਦਾ ਜਾਣੋਈ ਜਾਣੀ॥ (31-17-6) ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥੧੭॥ (31-17-7)

ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਸੈਸਾਰ ਵਿਚਿ ਜੋ ਆਇਆ ਤਿਸੁ ਸਰਪਰ ਮਰਣਾ॥ (31-18-1) ਰਾਵਣ ਤੈ ਰਾਮਚੰਦ ਵਾਂਗਿ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਲੜਿ ਕਾਰਣੁ ਕਰਣਾ॥ (31-18-2) ਜਰੁ ਜਰਵਾਣਾ ਵਸਿ ਕਰਿ ਅੰਤਿ ਅਧਰਮ ਰਾਵਣਿ ਮਨ ਧਰਣਾ॥ (31-18-3) ਰਾਮਚੰਦੁ ਨਿਰਮਲੁ ਪੁਰਖੁ ਧਰਮਹੁ ਸਾਇਰ ਪਥਰ ਤਰਣਾ॥ (31-18-4) ਬੁਰਿਆਈਅਹੁ ਰਾਵਣੁ ਗਇਆ ਕਾਲਾ ਟਿਕਾ ਪਰ ਤ੍ਰਿਆ ਹਰਣਾ॥ (31-18-5) ਰਾਮਾਇਣੁ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਅਟਲੁ ਸੇ ਉਧਰੇ ਜੋ ਆਏ ਸਰਣਾ॥ (31-18-6) ਜਸ ਅਪਜਸ ਵਿਚਿ ਨਿਡਰ ਡਰਣਾ॥ (\$1-18-7)

ਸੋਇਨ ਲੰਕਾ ਵਡਾ ਗੜੁ ਖਾਰ ਸਮੁੰਦ ਜਿਵੇਹੀ ਖਾਈ॥ (31-19-1) ਲਖ ਪੁਤੁ ਪੋਤੇ ਸਵਾ ਲਖੁ ਕੁੰਭਕਰਣੁ ਮਹਿਰਾਵਣੁ ਭਾਈ॥ (31-19-2) ਪਵਣੁ ਬੁਹਾਰੀ ਦੇਇ ਨਿਤਿ ਇੰਦ੍ਰ ਭਰੈ ਪਾਣੀ ਵਰ੍ਹਿਆਈ॥ (31-19-3) ਬੈਸੰਤੁਰ ਰਾਸੋਈਆ ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਚਰਾਗ ਦੀਪਾਈ॥ (31-19-4) ਬਹੁ ਖੂਹਣਿ ਚਤੁਰੰਗ ਦਲ ਦੇਸ ਨ ਵੇਸ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ॥ (31-19-5) ਮਹਾਦੇਵ ਦੀ ਸੇਵ ਕਿਰ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਰਹਦੇ ਸਰਣਾਈ॥ (31-19-6) ਅਪਜਸੁ ਲੈ ਦੁਰਮਤਿ ਬੁਰਿਆਈ ॥੧੯॥ (31-19-7)

ਰਾਮਚੰਦੁ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਵਿਸ ਹੋਆ ਦੇਹਿਧਾਰੀ॥ (31-20-1) ਮੰਨਿ ਮਤੇਈ ਆਗਿਆ ਲੈ ਵਣਵਾਸੁ ਵਡਾਈ ਚਾਰੀ॥ (31-20-2) ਪਰਸਰਾਮੁ ਦਾ ਬਲੁ ਹਰੈ ਦੀਨ ਦਇਆਲੁ ਗਰਬ ਪਰਹਾਰੀ॥ (31-20-3) ਸੀਤਾ ਲਖਮਣ ਸੇਵ ਕਰਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰੀ॥ (31-20-4) ਰਾਮਾਇਣੁ ਵਰਤਾਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜੁ ਕਰਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਧਾਰੀ॥ (31-20-5)

ਮਰਣੂ ਮੁਣਸਾ ਸਚੁ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ॥ (31–20–6)	
ਭਲਿਆਈ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਸਾਰੀ ॥੨੦॥੩੧॥ (31-20-7)	
31697-C1 HISGIO HIS A.O. 1140114 (11 (51-20-7)	

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ॥ (32-1-1)

ਪਹਿਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਲੈ ਭੈ ਵਿਚਿ ਵਰਤੈ ਹੋਇ ਇਆਣਾ॥ (32-1-2) ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰਸਿਖੁ ਹੋਇ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਵਿਚਿ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ॥ (32-1-3) ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਮੰਨੈ ਸਮਝਿ ਮਾਣਿ ਮਹਤਿ ਵਿਚਿ ਰਹੈ ਨਿਮਾਣਾ॥ (32-1-4) ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖੁ ਪੂਜਦਾ ਪੈਰੀ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸਿ ਲੁਭਾਣਾ॥ (32-1-5) ਗੁਰਸਿਖ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਚਲਣੁ ਜਾਣਿ ਜੁਗਤਿ ਮਿਹਮਾਣਾ॥ (32-1-6) ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਠਾ ਬੋਲਣਾ ਨਿਵਿ ਚਲਣਾ ਗੁਰਸਿਖ ਪਰਵਾਣਾ॥ (32-1-7) ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲਿ ਖਾਣਾ॥ (32-1-8)

ਦਿਸਟਿ ਦਰਸ ਲਿਵ ਸਾਵਧਾਨੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਚੇਤੰਨੁ ਸਿਆਣਾ॥ (32-2-1) ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜੁ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰੈ ਮੇਲਾਣਾ॥ (32-2-2) ਗੁਰਸਿਖ ਥੋੜਾ ਬੋਲਣਾ ਥੋੜਾ ਸਉਣਾ ਥੋੜਾ ਖਾਣਾ॥ (32-2-3) ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਪਰਹਰੈ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣਿ ਮਨਿ ਸਰਮਾਣਾ॥ (32-2-4) ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਮਸਰਿ ਪਰਵਾਣਾ॥ (32-2-5) ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਣਾ ਦੁਤੀਆ ਨਾਸਤਿ ਭਾਵੈ ਭਾਣਾ॥ (32-2-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਦੈ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣਾ॥ ੨॥ (32-2-7)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗੁ ਨ ਦਿਸਈ ਹੋਂਦੀ ਅਖੀਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਸੋਈ॥ (32-3-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਮਝਿ ਨ ਸਕਈ ਹੋਂਦੀ ਕੰਨੀਂ ਬੋਲਾ ਹੋਈ॥ (32-3-2) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਨ ਗਾਵਈ ਹੋਂਦੀ ਜੀਭੈ ਗੁੰਗਾ ਗੋਈ॥ (32-3-3) ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ ਵਿਣੁ ਨਕਟਾ ਹੋਂਦੇ ਨਕਿ ਅਲੋਈ॥ (32-3-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਵਿਹੂਣਿਆ ਹੋਂਦੀ ਕਰੀ ਲੁੰਜਾ ਦੁਖ ਰੋਈ॥ (32-3-5) ਗੁਰਮਤਿ ਚਿਤਿ ਨ ਵਸਈ ਸੋ ਮਤਿ ਹੀਣੁ ਨ ਲਹਦਾ ਢੋਈ॥ (32-3-6) ਮੁਰਖ ਨਾਲਿ ਨ ਕੋਇ ਸਥੋਈ॥੩॥ (32-3-7)

ਘੁਘੂ ਸੁਝੁ ਨ ਸੁਝਈ ਵਸਦੀ ਛਡਿ ਰਹੈ ਓਜਾੜੀ॥ (32-4-1) ਇਲਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨ ਪੜ੍ਹੈ ਚੂਹੇ ਖਾਇ ਉਡੇ ਦੇਹਾੜੀ॥ (32-4-2) ਵਾਸੁ ਨ ਆਵੈ ਵਾਂਸ ਨੋ ਹਉਮੈ ਅੰਗਿ ਨ ਚੰਨਣ ਵਾੜੀ॥ (32-4-3) ਸੰਖੁ ਸਮੁੰਦਹੁ ਸਖਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਹੀਣਾ ਦੇਹ ਵਿਗਾੜੀ॥ (32-4-4) ਸਿੰਮਲੁ ਬਿਰਖੁ ਨ ਸਫਲੁ ਹੋਇ ਆਪੁ ਗਣਾਏ ਵਡਾ ਅਨਾੜੀ॥ (32-4-5) ਮੂਰਖੁ ਫਕੜਿ ਪਵੈ ਰਿਹਾੜੀ॥ 8॥ (32-4-6)

ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਗੈ ਆਰਸੀ ਨਾਈ ਧਰਿ ਨ ਵਧਾਈ ਪਾਵੈ॥ (32-5-1) ਬੋਲੈ ਅਗੈ ਗਾਵੀਐ ਸੂਮੁ ਨ ਡੂਮੁ ਕਵਾਇ ਪੈਨ੍ਹਾਵੈ॥ (32-5-2) ਪੁਛੈ ਮਸਲਤਿ ਗੁੰਗਿਅਹੁ ਵਿਗੜੈ ਕੰਮੁ ਜਵਾਬੁ ਨ ਆਵੈ॥ (32-5-3) ਫੁਲਵਾੜੀ ਵੜਿ ਗੁਣਗੁਣਾ ਮਾਲੀ ਨੋ ਨ ਇਨਾਮੁ ਦਿਵਾਵੈ॥ (32-5-4) ਲੁਲੇ ਨਾਲਿ ਵਿਆਹੀਐ ਕਿਵ ਗਲਿ ਮਿਲਿ ਕਾਮਣਿ ਗਲਿ ਲਾਵੈ॥ (32-5-5) ਸਭਨਾ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵਣੀ ਲੰਗੜਾ ਕਰੇ ਲਖਾਉ ਲੰਗਾਵੈ॥ (32-5-6) ਲੁਕੈ ਨ ਮੂਰਖੁ ਆਪੁ ਲਖਾਵੈ ॥੫॥ (32-5-7)

ਪਥਰੁ ਮੂਲਿ ਨ ਭਿਜਈ ਸਉ ਵਰ੍ਹਿਆ ਜਲਿ ਅੰਦਰਿ ਵਸੈ॥ (32-6-1) ਪਥਰ ਖੇਤੁ ਨ ਜੰਮਈ ਚਾਰਿ ਮਹੀਨੇ ਇੰਦਰੁ ਵਰਸੈ॥ (32-6-2) ਪਥਰਿ ਚੰਨਣੁ ਰਗੜੀਏ ਚੰਨਣ ਵਾਂਗਿ ਨ ਪਥਰੁ ਘਸੈ॥ (32-6-3) ਸਿਲ ਵਟੇ ਨਿਤ ਪੀਸਦੇ ਰਸ ਕਸ ਜਾਣੇ ਵਾਸੁ ਨ ਰਸੈ॥ (32-6-4) ਚਕੀ ਫਿਰੈਸਹੰਸ ਵਾਰ ਖਾਇ ਨ ਪੀਐ ਭੁਖ ਨ ਤਸੈ॥ (32-6-5) ਪਥਰ ਘੜੈ ਵਰਤਣਾ ਹੇਠਿ ਉਤੇ ਹੋਇ ਘੜਾ ਵਿਣਸੈ॥ (32-6-6) ਮੁਰਖ ਸੁਰਤਿ ਨ ਜਸ ਅਪਜਸੈ ॥੬॥ (32-6-7)

ਪਾਰਸ ਪਥਰ ਸੰਗੁ ਹੈ ਪਾਰਸ ਪਰਸਿ ਨ ਕੰਚਨੁ ਹੋਵੈ॥ (32-7-1) ਹੀਰੇ ਮਾਣਕ ਪਥਰਹੁ ਪਥਰ ਕੋਇ ਨ ਹਾਰਿ ਪਰੋਵੈ॥ (32-7-2) ਵਿਟ ਜਵਾਹਰੁ ਤੋਲੀਐ ਮੁਲਿ ਨ ਤੁਲਿ ਵਿਕਾਇ ਸਮੋਵੈ॥ (32-7-3) ਪਥਰ ਅੰਦਰਿ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਸੁਵੰਨੁ ਅਲੋਵੈ॥ (32-7-4) ਪਥਰ ਫਟਕ ਝਲਕਣਾ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਹੋਇ ਰੰਗੁ ਨ ਗੋਵੈ॥ (32-7-5) ਪਥਰ ਵਾਸੁ ਨ ਸਾਉ ਹੈ ਮਨ ਕਠੋਰੁ ਹੋਇ ਆਪੂ ਵਿਗੋਵੈ॥ (32-7-6) ਕਰਿ ਮੁਰਖਾਈ ਮੁਰਖੁ ਰੋਵੈ ॥੭॥ (32-7-7)

ਜਿਉਂ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸਪ ਸਿਰਿ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਵਿਸੂ ਭਰਿਆ॥ (32-8-1) ਜਾਣੁ ਕਬੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨਿ ਝਾੜਾਂ ਸਿੰਙਦਾ ਫਿਰੈ ਅਫਰਿਆ॥ (32-8-2) ਜਿਉਂ ਕਿਰ ਮੋਤੀ ਸਿਪ ਵਿਚਿ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਦਰਿ ਧਰਿਆ॥ (32-8-3) ਜਿਉਂ ਗਾਈਂ ਥਣਿ ਚਿਚੁੜੀ ਦੁਧੁ ਨ ਪੀਐ ਲੋਹੂ ਜਰਿਆ॥ (32-8-4) ਬਗਲਾ ਤਰਣਿ ਨ ਸਿਖਿਓ ਤੀਰਥਿ ਨ੍ਹਾਇ ਨ ਪਥਰੁ ਤਰਿਆ॥ (32-8-5) ਨਾਲਿ ਸਿਅਣੇ ਭਲੀ ਭਿਖ ਮੂਰਖ ਰਾਜਹੁ ਕਾਜੁ ਨ ਸਰਿਆ॥ (32-8-6) ਮੇਖੀ ਹੋਇ ਵਿਗਾੜੈ ਖਰਿਆ ॥੮॥ (32-8-7)

ਕਟਣੁ ਚਟਣੁ ਕੁਤਿਆਂ ਕੁਤੈ ਹਲਕ ਤੈ ਮਨੁ ਸੂਗਾਵੈ॥ (32-9-1) ਠੰਢਾ ਤਤਾ ਕੋਇਲਾ ਕਾਲਾ ਕਿਰ ਕੈ ਹਥੁ ਜਲਾਵੈ॥ (32-9-2) ਜਿਉ ਚਕਚੂੰਧਰ ਸਪ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕੋੜ੍ਹੀ ਕਿਰ ਦਿਖਲਾਵੈ॥ (32-9-3) ਜਾਣੁ ਰਸਉਲੀ ਦੇਹ ਵਿਚਿ ਵਢੀ ਪੀੜ ਰਖੀ ਸਰਮਾਵੈ॥ (32-9-4) ਵੰਸਿ ਕਪੂਤੁ ਕੁਲਛਣਾ ਛਡੈ ਬਣੈ ਨ ਵਿਚਿ ਸਮਾਵੈ॥ (32-9-5) ਮੂਰਖ ਹੇਤੁ ਨ ਲਾਈਐ ਪਰਹਰਿ ਵੈਰੁ ਅਲਿਪਤੁ ਵਲਾਵੈ॥ (32-9-6) ਦੁਹੀਂ ਪਵਾੜੀਂ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਵੈ ॥੯॥ (32-9-7)

ਜਿਉ ਹਾਥੀ ਦਾ ਨ੍ਹਾਵਣਾ ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਲਿ ਖੇਹ ਉਡਾਵੈ॥ (32-10-1) ਜਿਉ ਊਠੈ ਦਾ ਖਾਵਣਾ ਪਰਹਰਿ ਕਣਕ ਜਵਾਹਾਂ ਖਾਵੈ॥ (32-10-2) ਕਮਲੇ ਦਾ ਕਛੋਟੜਾ ਕਦੇ ਲਕ ਕਦੇ ਸੀਸਿ ਵਲਾਵੈ॥ (32-10-3) ਜਿਉਂ ਕਰਿ ਟੁੰਡੇ ਹਥੜਾ ਸੋ ਚੁਤੀ ਸੋ ਵਾਤਿ ਵਤਾਵੈ॥ (32-10-4) ਸੰਨ੍ਹੀ ਜਾਣੁ ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਖਿਣੁ ਜਲਿ ਵਿਚਿ ਖਿਨ ਅਗਨਿ ਸਮਾਵੈ॥ (32-10-5) ਮਖੀ ਬਾਣੁ ਕੁਬਾਣੁ ਹੈ ਲੈ ਦੂਰ ਗੰਧੁ ਸੁਗੰਧ ਨ ਭਾਵੈ॥ (32-10-6) ਮੂਰਖ ਦਾ ਕਿਹੁ ਹਥੀ ਨ ਆਵੈ ॥੧੦॥ (32-10-7)

ਤੋਤਾ ਨਲੀ ਨ ਛਡਈ ਆਪਣ ਹਥੀਂ ਫਾਥਾ ਚੀਕੈ॥ (32-11-1) ਬਾਦਰੁ ਮੁਟੀ ਨ ਛਡਈ ਘਰਿ ਘਰਿ ਨਚੇ ਝਕਿਣੁ ਝੀਕੈ॥ (32-11-2) ਗਦਹੁ ਅੜੀ ਨ ਛਡਈ ਰੀਘੀ ਪਉਦੀ ਹੀਕਣੀ ਕੀਕੈ॥ (32-11-3) ਕੁਤੇ ਚਕੀ ਨ ਚਟਣੀ ਪੂਛ ਨ ਸਿਧੀ ਧ੍ਰੀਕਣ ਧ੍ਰੀਕੈ॥ (32-11-4) ਕਰਨਿ ਕੁਫਕੜੁ ਮੂਰਖਾਂ ਸਪ ਗਏ ਫੜਿ ਫਾਟਣ ਲੀਕੈ॥ (32-11-5) ਪਗ ਲਹਾਇ ਗਣਾਇ ਸਰੀਕੈ॥ (32-11-6)

ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਖੇ ਲੜਿ ਮਰੈ ਖੁਸੀ ਹੋਵੈ ਸੁਣਿ ਨਾਉ ਸੁਜਾਖਾ॥ (32-12-1) ਭੋਲਾ ਆਖੇ ਭਲਾ ਮੰਨਿ ਅਹਮਕੁ ਜਾਣਿ ਅਜਾਣਿ ਨ ਭਾਖਾ॥ (32-12-2) ਧੋਰੀ ਆਖੈ ਹਸਿ ਦੇ ਬਲਦ ਵਖਾਣਿ ਕਰੈ ਮਨਿ ਮਾਖਾ॥ (32-12-3) ਕਾਉਂ ਸਿਆਣਪ ਜਾਣਦਾ ਵਿਸਟਾ ਖਾਇ ਨ ਭਾਖ ਸੁਭਾਖਾ॥ (32-12-4) ਨਾਉ ਸੁਰੀਤ ਕੁਰੀਤ ਦਾ ਮੁਸਕ ਬਿਲਾਈ ਗਾਂਡੀ ਸਾਖਾ॥ (32-12-5) ਹੇਠਿ ਖੜਾ ਥੂ ਥੂ ਕਰੈ ਗਿਦੜ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ਦਾਖਾ॥ (32-12-6) ਬੋਲ ਵਿਗਾੜੁ ਮੁਰਖ ਭੇਡਾਖਾ॥ ੧੨॥ (32-12-7)

ਰੁਖਾਂ ਵਿਚਿ ਕੁਰੁਖੁ ਹੈ ਅਰੰਡੁ ਅਵਾਈ ਆਪੁ ਗਣਾਏ॥ (32-13-1) ਪਿਦਾ ਜਿਉ ਪੰਖੇਰੂਆਂ ਬਹਿ ਬਹਿ ਡਾਲੀ ਬਹੁਤੁ ਬਫਾਏ॥ (32-13-2) ਭੇਡ ਭਿਵਿੰਗਾ ਮੁਹੁ ਕਰੈ ਤਰਣਾਪੈ ਦਿਹਿ ਚਾਰਿ ਵਲਾਏ॥ (32-13-3) ਮੁਹੁ ਅਖੀ ਨਕੁ ਕਨ ਜਿਉਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚਿ ਗਾਂਡਿ ਸਦਾਏ॥ (32-13-4) ਮੀਆ ਘਰਹੁ ਨਿਕਾਲੀਐ ਤਰਕਸੁ ਦਰਵਾਜੇ ਟੰਗਵਾਏ॥ (32-13-5) ਮੂਰਖ ਅੰਦਰਿ ਮਾਣਸਾਂ ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਗਰਬੁ ਕਰੈ ਆਖਾਏ॥ (32-13-6) ਮਜਲਸ ਬੈਠਾ ਆਪੁ ਲਖਾਏ॥ (32-13-7)

ਮੂਰਖ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਬੋਲੁ ਨ ਸਮਝੈ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੈ॥ (32-14-1) ਹੋਰੋ ਕਿਹੁ ਕਰਿ ਪੁਛੀਐ ਹੋਰੋ ਕਿਹੁ ਕਰਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥ (32-14-2) ਸਿਖ ਦੇਇ ਸਮਝਾਈਐ ਅਰਥੁ ਅਨਰਥੁ ਮਨੈ ਵਿਚਿ ਆਣੈ॥ (32-14-3) ਵਡਾ ਅਸਮਝੁ ਨ ਸਮਝਈ ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੈ॥ (32-14-4) ਗੁਰਮਤਿ ਚਿਤਿ ਨ ਆਣਈ ਦੁਰਮਤਿ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਪਰਵਾਣੈ॥ (32-14-5) ਅਗਨੀ ਸਪਹੁਂ ਵਰਜੀਐ ਗੁਣ ਵਿਚਿ ਅਵਗੁਣ ਕਰੈ ਧਿੜਾਣੈ॥ (32-14-6) ਮੂਤੈ ਰੋਵੈ ਮਾ ਨ ਸਿਵਾਣੈ ॥੧੪॥ (32-14-7)

ਰਾਹੁ ਛਡਿ ਉਝੜਿ ਪਵੈ ਆਗੂ ਨੋ ਭੁਲਾ ਕਰਿ ਜਾਣੈ॥ (32-15-1) ਬੇੜੇ ਵਿਚਿ ਬਹਾਲੀਐ ਕੁਦਿ ਪਵੈ ਵਿਚਿ ਵਹਣ ਧਿਙਾਣੈ॥ (32-15-2) ਸੁਘੜਾਂ ਵਿਚਿ ਬਹਿਠਿਆਂ ਬੋਲਿ ਵਿਗਾੜਿ ਉਘਾੜਿ ਵਖਾਣੈ॥ (32-15-3) ਸੁਘੜਾਂ ਮੂਰਖ ਜਾਣਦਾ ਆਪਿ ਸੁਘੜੁ ਹੋਇ ਵਿਰਤੀਹਾਣੈ॥ (32-15-4) ਦਿਹ ਨੋ ਰਾਤਿ ਵਖਾਣਦਾ ਚਾਮਚੜਿਕ ਜਿਵੇਂ ਟਾਨਾਣੈ॥ (32-15-5) ਗੁਰਮਤਿ ਮੁਰਖੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਣੈ ॥੧੫॥ (32-15-6) ਵੈਦਿ ਚੰਗੇਰੀ ਊਠਣੀ ਲੈ ਸਿਲ ਵਟਾ ਕਚਰਾ ਭੰਨਾ॥ (32-16-1) ਸੇਵਕਿ ਸਿਖੀ ਵੈਦਗੀ ਮਾਰੀ ਬੁਢੀ ਰੋਵਨਿ ਰੰਨਾ॥ (32-16-2) ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਰਾਵਲੈ ਪਉਦੀ ਉਘੜਿ ਗਏ ਸੁ ਕੰਨਾ॥ (32-16-3) ਪੁਛੈ ਆਖਿ ਵਖਾਣਿਉਨੁ ਉਘੜਿ ਗਇਆ ਪਾਜੁ ਪਰਛੰਨਾ॥ (32-16-4) ਪਾਰਖੂਆ ਚੁਣਿ ਕਢਿਆ ਜਿਉ ਕਚਕੜਾ ਨ ਰਲੈ ਰਤੰਨਾ॥ (32-16-5) ਮੂਰਖੁ ਅਕਲੀ ਬਾਹਰਾ ਵਾਂਸਹੁ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵੀ ਗੰਨਾ॥ (32-16-6) ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ਪਸੁ ਉਪੰਨਾ ॥੧੬॥ (32-16-7)

ਮਹਾ ਦੇਵ ਦੀ ਸੇਵ ਕਿਰ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਸਾਹੈ ਦੈ ਪੁਤੈ॥ (32-17-1) ਦਰਬੁ ਸਰੂਪ ਸਰੇਵੜੈ ਆਏ ਵੜੇ ਘਰਿ ਅੰਦਰਿ ਉਤੈ॥ (32-17-2) ਜਿਉ ਹਥਿਆਰੀ ਮਾਰੀਅਨਿ ਤਿਉ ਤਿਉ ਦਰਬ ਹੋਇ ਧੜਧੁਤੈ॥ (32-17-3) ਬੁਤੀ ਕਰਦੇ ਡਿਠਿਓਨੁ ਨਾਈ ਚੈਨੁ ਨ ਬੈਠੇ ਸੁਤੈ॥ (32-17-4) ਮਾਰੇ ਆਣਿ ਸਰੇਵੜੇ ਸੁਣਿ ਦੀਬਾਣਿ ਮਸਾਣਿ ਅਛੁਤੈ॥ (32-17-5) ਮਥੈ ਵਾਲਿ ਪਛਾੜਿਆ ਵਾਲ ਛਡਾਇਨਿ ਕਿਸ ਦੈ ਬੁਤੈ॥ (32-17-6) ਮੂਰਖੁ ਬੀਜੈ ਬੀਉ ਕੁਰੁਤੈ॥ (92॥ (32-17-7)

ਗੋਸਟਿ ਗਾਂਗੇ ਤੇਲੀਐ ਪੰਡਿਤ ਨਾਲਿ ਹੋਵੈ ਜਗੁ ਦੇਖੈ॥ (32-18-1) ਖੜੀ ਕਰੈ ਇਕ ਅੰਗੁਲੀ ਗਾਂਗਾ ਦੁਇ ਵੇਖਾਲੈ ਰੇਖੈ॥ (32-18-2) ਫੇਰਿ ਉਚਾਇ ਪੰਜਾਂਗੁਲਾ ਗਾਂਗਾ ਮੁਠਿ ਹਲਾਏ ਅਲੇਖੈ॥ (32-18-3) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਉਠਿ ਚਲਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਹਾਰ ਭੁਲਾਵੈ ਭੇਖੈ॥ (32-18-4) ਨਿਰਗੁਣੁ ਸਰਗੁਣੁ ਅੰਗ ਦੁਇ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪੰਜਿ ਮਿਲਨਿ ਸਰੇਖੈ॥ (32-18-5) ਅਖੀਂ ਦੋਵੈਂ ਭੰਨਸਾਂ ਮੁਕੀ ਲਾਇ ਹਲਾਇ ਨਿਮੇਖੈ॥ (32-18-6) ਮੁਰਖ ਪੰਡਿਤੁ ਸੁਰਤਿ ਵਿਸੇਖੈ॥ (\$10-18-6)

ਠੰਢੇ ਖੂਹਹੁਾਂ ਨ੍ਹਾਇ ਕੈ ਪਗ ਵਿਸਾਰਿ ਆਇਆ ਸਿਰਿ ਨੰਗੈ॥ (32-19-1) ਘਰ ਵਿਚਿ ਰੰਨਾਂ ਕਮਲੀਆਂ ਧੁਸੀ ਲੀਤੀ ਦੇਖਿ ਕੁਢੰਗੈ॥ (32-19-2) ਰੰਨਾਂ ਦੇਖਿ ਪਿਟੰਦੀਆਂ ਢਾਹਾਂ ਮਾਰੈਂ ਹੋਇ ਨਿਸੰਗੈ॥ (32-19-3) ਲੋਕ ਸਿਆਪੇ ਆਇਆ ਰੰਨਾਂ ਪੁਰਸ ਜੁੜੇ ਲੈ ਪੰਗੈ॥ (32-19-4) ਨਾਇਣ ਪੁਛਦੀ ਪਿਟਦੀਆਂ ਕਿਸ ਦੈ ਨਾਇ ਅਲ੍ਹਾਣੀ ਅੰਗੈ॥ (32-19-5) ਸਹੁਰੇ ਪੁਛਹੁ ਜਾਇ ਕੈ ਕਉਣ ਮੁਆ ਨੂਹ ਉਤਰੁ ਮੰਗੈ॥ (32-19-6) ਕਾਵਾਂ ਰੌਲਾ ਮੁਰਖੁ ਸੰਗੈ॥ (42-19-7)

ਜੇ ਮੂਰਖੁ ਸਮਝਾਈਐ ਸਮਝੈ ਨਾਹੀ ਛਾਂਵ ਨ ਧੁਪਾ॥ (32-20-1) ਅਖੀਂ ਪਰਖਿ ਨ ਜਾਣਈ ਪਿਤਲ ਸੁਇਨਾ ਕੈਹਾਂ ਰੁਪਾ॥ (32-20-2) ਸਾਉ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਲ ਘਿਆ ਧਰਿਆ ਕੋਲਿ ਘੜੋਲਾ ਕੁਪਾ॥ (32-20-3) ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਰਾਤਿ ਦਿਹੁ ਚਾਨਣੁ ਤੁਲਿ ਅਨ੍ਹੇਰਾ ਘੁਪਾ॥ (32-20-4) ਵਾਸੁ ਕਥੂਰੀ ਥੋਮ ਦੀ ਮਿਹਰ ਕੁਲੀ ਅਧਉੜੀ ਤੁਪਾ॥ (32-20-5) ਵੈਰੀ ਮਿਤ੍ ਨ ਸਮਝਈ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗ ਕੁਰੰਗੁ ਅਛੁਪਾ॥ (32-20-6) ਮੂਰਖ ਨਾਲਿ ਚੰਗੇਰੀ ਚੁਪਾ॥ ੨੦॥੩੨॥ (32-20-7)

```
Vaar 33
```

੧ੳ ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ ॥ (33-1-1)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਮੁਖਿ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਜਗਤ ਵਰਤਾਰਾ॥ (33-1-2) ਦੂਹ ਵਿਚਿ ਦੁਖੀ ਦੁਬਾਜਰੇ ਖਰਬੜ ਹੋਏ ਖੁਦੀ ਖੁਆਰਾ॥ (33-1-3) ਦੂਹੀਂ ਸਰਾਈਂ ਜਰਦ ਰੂ ਦਗੇ ਦੁਰਾਹੇ ਚੋਰ ਚੁਗਾਰਾ॥ (33-1-4) ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ਹੈ ਗੋਤੇ ਖਾਨਿ ਭਰਮੁ ਸਿਰਿ ਭਾਰਾ॥ (33-1-5) ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਮੁਖਿ ਵਿਚ ਗੁਬਾਰਾ॥ (33-1-6) ਜੰਮਣੂ ਮਰਣੂ ਸਦਾ ਸਿਰਿ ਭਾਰਾ॥ (33-1-7)

ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਜੰਮੇ ਦੁਇ ਜਣੇ ਦੁਹੁ ਜਣਿਆਂ ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਏ॥ (33-2-1) ਹਿੰਦੂ ਆਖਨਿ ਰਾਮ ਰਾਮੁ ਮੁਸਲਮਾਣਾਂ ਨਾਉ ਖੁਦਾਏ॥ (33-2-2) ਹਿੰਦੂ ਪੂਰਬਿ ਸਉਹਿਆਂ ਪਛਮਿ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਨਿਵਾਏ॥ (33-2-3) ਗੰਗ ਬਨਾਰਸਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮਕਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਮਨਾਏ॥ (33-2-4) ਵੇਦ ਕਤੇਬਾਂ ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰਿ ਮਜ਼ਹਬ ਚਲਾਏ॥ (33-2-5) ਪੰਜ ਤਤ ਦੋਵੈ ਜਣੇ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਛਾਏ॥ (33-2-6) ਇਕ ਥਾਉਂ ਦੁਇ ਨਾਉਂ ਧਰਾਏ ॥੨॥ (33-2-7)

ਦੇਖਿ ਦੁਭਿਤੀ ਆਰਸੀ ਮਜਲਸ ਹਥੋ ਹਥੀ ਨਚੈ॥ (33-3-1) ਦੁਖੋ ਦੁਖੁ ਦੁਬਾਜਰੀ ਘਰਿ ਘਰਿ ਫਿਰੈ ਪਰਾਈ ਖਚੈ॥ (33-3-2) ਅਗੈ ਹੋਇ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਮਾਣਸ ਚਹਮਚੈ॥ (33-3-3) ਪਿਛਹੁ ਦੇਖਿ ਡਰਾਵਨੀ ਇਕੋ ਮੁਹੁ ਦੁਹੁ ਜਿਨਸਿ ਵਿਰਚੈ॥ (33-3-4) ਖੇਹਿ ਪਾਇ ਮੁਹੁ ਮਾਂਜੀਐ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਮੈਲੁ ਭਰੇ ਰੰਗਿ ਕਚੈ॥ (33-3-5) ਧਰਮਰਾਇ ਜਮੁ ਇਕੁ ਹੈ ਧਰਮੁ ਅਧਰਮੁ ਨ ਭਰਮੁ ਪਰਚੈ॥ (33-3-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਸਚੈ ॥੩॥ (33-3-7)

ਵੁਣੈ ਜੁਲਾਹਾ ਤੰਦੁ ਗੰਢਿ ਇਕੁ ਸੂਤੁ ਕਿਰ ਤਾਣਾ ਵਾਣਾ॥ (33-4-1) ਦਰਜੀ ਪਾੜਿ ਵਿਗਾੜਦਾ ਪਾਟਾ ਮੁਲ ਨ ਲਹੈ ਵਿਕਾਣਾ॥ (33-4-2) ਕਤਰਣਿ ਕਤਰੈ ਕਤਰਣੀ ਹੋਇ ਦੁਮੂਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਸਾਣਾ॥ (33-4-3) ਸੂਈ ਸੀਵੈ ਜੋੜਿ ਕੈ ਵਿਛੁੜਿਆਂ ਕਿਰ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਣਾ॥ (33-4-4) ਸਾਹਿਬੁ ਇਕੋ ਰਾਹਿ ਦੁਇ ਜਗ ਵਿਚਿ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ॥ (33-4-5) ਗੁਰਸਿਖੀ ਪਰਧਾਨੁ ਹੈ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦੀ ਹੈ ਪਰਵਾਣਾ॥ (33-4-6) ਦੁਖੀ ਦੁਬਾਜਰਿਆ ਹੈਰਾਣਾ ॥8॥ (33-4-7)

ਜਿਉ ਚਰਖਾ ਅਠਖੰਭੀਆ ਦੁਹਿ ਲਠੀ ਦੇ ਮੰਝਿ ਮੰਝੇਰੂ॥ (33-5-1) ਦੁਇ ਸਿਰਿ ਧਰਿ ਦੁਹੁ ਖੁੰਢ ਵਿਚਿ ਸਿਰ ਗਿਰਦਾਨ ਫਿਰੈ ਲਖਫੇਰੂ॥ (33-5-2) ਬਾਇੜੁ ਪਾਇ ਪਲੇਟੀਐ ਮਾਲ੍ਹ ਵਟਾਇ ਪਾਇਆ ਘਟ ਘੇਰੂ॥ (33-5-3) ਦੁਹੁ ਚਰਮਖ ਵਿਚਿ ਤ੍ਰਕੁਲਾ ਕਤਨਿ ਕੁੜੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਹੇਰੂ॥ (33-5-4) ਤ੍ਰਿੰਢਣਿ ਬਹਿ ਉਠ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਿਉ ਬਿਰਖਹੁ ਉਡਿ ਜਾਨਿ ਪੰਖੇਰੁ॥ (33-5-5) ਓੜਿ ਨਿਬਾਹੂ ਨਾ ਥੀਐ ਕਚਾ ਰੰਗੁ ਰੰਗਾਇਆ ਗੇਰੂ॥ (33-5-6) ਘੁੰਮਿ ਘੁੰਮਦੀ ਛਾਉ ਘਵੇਰੂ ॥੫॥ (33-5-7)

ਸਾਹੁਰੁ ਪੀਹਰੁ ਪਲਰੈ ਹੋਇ ਨਿਲਜ ਨ ਲਜਾ ਧੋਵੈ॥ (33-6-1) ਰਾਵੈ ਜਾਰੁ ਭਤਾਰੁ ਤਜਿ ਖਿੰਜੋਤਾਣਿ ਖੁਸੀ ਕਿਉ ਹੋਵੈ॥ (33-6-2) ਸਮਝਾਈ ਨਾ ਸਮਝਦੀ ਮਰਣੇ ਪਰਣੇ ਲੋਕੁ ਵਿਗੋਵੈ॥ (33-6-3) ਧਿਰਿ ਧਿਰਿ ਮਿਲਦੇ ਮੇਹਣੇ ਹੁਇ ਸਰਮਿੰਦੀ ਅੰਝੂ ਰੋਵੈ॥ (33-6-4) ਪਾਪ ਕਮਾਣੇ ਪਕੜੀਐ ਹਾਣਿ ਕਾਣਿ ਦੀਬਾਣਿ ਖੜੋਵੈ॥ (33-6-5) ਮਰੈ ਨ ਜੀਵੈ ਦੁਖ ਸਹੈ ਰਹੈ ਨ ਘਰਿ ਵਿਚਿ ਪਰ ਘਰ ਜੋਵੈ॥ (33-6-6) ਦੁਬਿਧਾ ਅਉਗੁਣ ਹਾਰੁ ਪਰੋਵੈ ॥੬॥ (33-6-7)

ਜਿਉ ਬੇਸੀਵੈ ਥੇਹੁ ਕਰਿ ਪਛੋਤਾਵੈ ਸੁਖਿ ਨਾ ਵਸੈ॥ (33-7-1) ਚੜਿ ਚੜਿ ਲੜਦੇ ਭੂਮੀਏ ਧਾੜਾ ਪੇੜਾ ਖਸਣ ਖਸੈ॥ (33-7-2) ਦੂਹ ਨਾਰੀ ਦਾ ਵਲਹਾ ਦੂਹੁ ਮੁਣਸਾ ਦੀ ਨਾਰਿ ਵਿਣਸੈ॥ (33-7-3) ਹੁਇ ਉਜਾੜਾ ਖੇਤੀਐ ਦੂਹਿ ਹਾਕਮ ਦੂਇ ਹੁਕਮੁ ਖੁਣਸੈ॥ (33-7-4) ਦੂਖ ਦੂਇ ਚਿੰਤਾ ਰਾਤਿ ਦਿਹੁ ਘਰੁ ਛਿਜੈ ਵੈਰਾਇਣੁ ਹਸੈ॥ (33-7-5) ਦੂਹੁ ਖੁੰਢਾਂ ਵਿਚਿ ਰਖਿ ਸਿਰੁ ਵਸਦੀ ਵਸੈ ਨ ਨਸਦੀ ਨਸੈ॥ (33-7-6) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭੂਇਅੰਗਮੁ ਡਸੈ॥ ੭॥ (33-7-7)

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟੁ ਦੁਬਾਜਰਾ ਸਪੁ ਦੁਮੂਹਾ ਬੁਰਾ ਬੁਰਿਆਈ॥ (33-8-1) ਸਭ ਦੂੰ ਮੰਦੀ ਸਪ ਜੋਨਿ ਸਪਾਂ ਵਿਚਿ ਕੁਜਾਤਿ ਕੁਭਾਈ॥ (33-8-2) ਕੋੜੀ ਹੋਆ ਗੋਪਿ ਗੁਰ ਨਿਗੁਰੇ ਤੰਤੁ ਨ ਮੰਤੁ ਸੁਖਾਈ॥ (33-8-3) ਕੋੜੀ ਹੋਵੈ ਲੜੈ ਜਿਸ ਵਿਗੜ ਰੂਪਿ ਹੋਇ ਮਰਿ ਸਹਮਾਈ॥ (33-8-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਮੁਖਿ ਬਾਹਰਾ ਲਾਤੋ ਲਾਵਾ ਲਾਇ ਬੁਝਾਈ॥ (33-8-5) ਤਿਸੁ ਵਿਹੁ ਵਾਤਿ ਕੁਲਾਤਿ ਮਨਿ ਅੰਦਰਿ ਗਣਤੀ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ॥ (33-8-6) ਸਿਰ ਚਿਥੈ ਵਿਹੁ ਬਾਣਿ ਨ ਜਾਈ ॥੮॥ (33-8-7)

ਜਿਉ ਬਹੁ ਮਿਤੀ ਵੇਸੁਆ ਛਡੈ ਖਸਮੁ ਨਿਖਸਮੀ ਹੋਈ॥ (33-9-1) ਪੁਤੁ ਜਣੇ ਜੇ ਵੇਸੁਆ ਨਾਨਕਿ ਦਾਦਕਿ ਨਾਉਂ ਨ ਕੋਈ॥ (33-9-2) ਨਰਕਿ ਸਵਾਰਿ ਸੀਗਾਰਿਆ ਰਾਗ ਰੰਗ ਛਲਿ ਛਲੈ ਛਲੋਈ॥ (33-9-3) ਘੰਡਾਹੇੜੁ ਅਹੇੜੀਆਂ ਮਾਣਸ ਮਿਰਗ ਵਿਣਾਹੁ ਸਥੋਈ॥ (33-9-4) ਏਥੈ ਮਰੈ ਹਰਾਮ ਹੋਇ ਅਗੈ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ॥ (33-9-5) ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟੁ ਦੁਬਾਜਰਾ ਜਾਣ ਰੁਪਈਆ ਮੇਖੀ ਸੋਈ॥ (33-9-6) ਵਿਗੜੈ ਆਪਿ ਵਿਗਾੜੈ ਲੋਈ॥੯॥ (33-9-7)

ਵਣਿ ਵਣਿ ਕਾਉਂ ਨ ਸੋਹਈ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ਹੋਇ ਵਿਗੁਤਾ॥ (33-10-1) ਚੁਤੜਿ ਮਿਟੀ ਜਿਸੁ ਲਗੈ ਜਾਣੈ ਖਸਮ ਕੁਮ੍ਹਾਰਾਂ ਕੁਤਾ॥ (33-10-2) ਬਾਬਾਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਘਰਿ ਘਰਿ ਬਹਿ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਕੁਪੁਤਾ॥ (33-10-3) ਆਗੂ ਹੋਇ ਮੁਹਾਇਦਾ ਸਾਥੁ ਛਡਿ ਚਉਰਾਹੇ ਸੁਤਾ॥ (33-10-4) ਜੰਮੀ ਸਾਖ ਉਜਾੜਦਾ ਗਲਿਆਂ ਸੇਤੀ ਮੇਂਹੁ ਕੁਰੁਤਾ॥ (33-10-5) ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟੁ ਦੁਬਾਜਰਾ ਖਟਰੁ ਬਲਦੁ ਜਿਵੈ ਹਲਿ ਜੁਤਾ॥ (33-10-6) ਡਮਿ ਡਮਿ ਸਾਨੁ ਉਜਾੜੀ ਮੁਤਾ ॥੧੦॥ (33-10-7)

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟੁ ਦੁਬਾਜਰਾ ਤਾਮੇ ਰੰਗਹੁ ਕੈਹਾਂ ਹੋਵੈ॥ (33-11-1) ਬਾਹਰੁ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਅੰਦਰਿ ਮਸੁ ਨ ਧੋਪੈ ਧੋਵੈ॥ (33-11-2) ਸੰਨੀ ਜਾਣੁ ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਹੋਇ ਦੁਮੂਹੀਂ ਕੁਸੰਗ ਵਿਗੋਵੈ॥ (33-11-3) ਖਣੁ ਤਤੀ ਆਰਣਿ ਵੜੈ ਖਣੁ ਠੰਢੀ ਜਲੁ ਅੰਦਰਿ ਟੋਵੈ॥ (33-11-4) ਤੁਮਾ ਦਿਸੈ ਸੋਹਣਾ ਚਿਤ੍ਰਮਿਤਾਲਾ ਵਿਸੁ ਵਿਲੋਵੈ॥ (33-11-5) ਸਾਉ ਨ ਕਉੜਾ ਸਹਿ ਸਕੈ ਜੀਭੈ ਛਾਲੈ ਅੰਝੂ ਰੋਵੈ॥ (33-11-6) ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਨ ਹਾਰਿ ਪਰੋਵੈ॥ (94॥ (33-11-7)

ਦੁਖੀ ਦੁਸਟੁ ਦੁਬਾਜਰਾ ਸੁਤਰ ਮੁਰਗੁ ਹੋਇ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵੈ॥ (33-12-1) ਉਡਣਿ ਉਡੈ ਨ ਲਦੀਐ ਪੁਰਸੁਸ ਹੋਈ ਆਪੁ ਲਖਾਵੈ॥ (33-12-2) ਹਸਤੀ ਦੰਦ ਵਖਾਣੀਅਨਿ ਹੋਰੁ ਦਿਖਾਲੈ ਹੋਰਤੁ ਖਾਵੈ॥ (33-12-3) ਬਕਰੀਆਂ ਨੋ ਚਾਰ ਥਣੁ ਦੁਇ ਗਲ ਵਿਚਿ ਦੁਇ ਲੇਵੈ ਲਾਵੈ॥ (33-12-4) ਇਕਨੀ ਦੁਧੁ ਸਮਾਵਦਾ ਇਕ ਠਗਾਊ ਠਗਿ ਠਗਾਵੈ॥ (33-12-5) ਮੋਰਾਂ ਅਖੀ ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਉਇ ਦੇਖਨਿ ਓਨੀ ਦਿਸਿ ਨ ਆਵੈ॥ (33-12-6) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਵੈ॥ (33-12-7)

ਦੰਮਲੁ ਵਜੈ ਦੁਹੁ ਧਿਰੀ ਖਾਇ ਤਮਾਚੇ ਬੰਧਨਿ ਜੜਿਆ॥ (33-13-1) ਵਜਨਿ ਰਾਗ ਰਬਾਬ ਵਿਚਿ ਕੰਨ ਮਰੋੜੀ ਫਿਰਿ ਫੜਿਆ॥ (33-13-2) ਖਾਨ ਮਜੀਰੇ ਟਕਰਾਂ ਸਿਰਿ ਤਨ ਭੰਨਿ ਮਰਦੇ ਕਰਿ ਧੜਿਆ॥ (33-13-3) ਖਾਲੀ ਵਜੈ ਵੰਝੁਲੀ ਦੇ ਸੂਲਾਕ ਨ ਅੰਦਰਿ ਵੜਿਆ॥ (33-13-4) ਸੁਇਨੇ ਕਲਸੁ ਸਵਾਰੀਐ ਭੰਨਾ ਘੜਾ ਨ ਜਾਈ ਘੜਿਆ॥ (33-13-5) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸੜਾਣੈ ਸੜਿਆ॥ (33-13-6)

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟੁ ਦੁਬਾਜਰਾ ਬਗੁਲ ਸਮਾਧਿ ਰਹੈ ਇਕ ਟੰਗਾ॥ (33–14–1) ਬਜਰ ਪਾਪ ਨ ਉਤਰਨਿ ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆਂ ਖਾਇ ਵਿਚਿ ਗੰਗਾ॥ (33–14–2) ਤੀਰਥ ਨਾਵੈ ਤੂੰਬੜੀ ਤਰਿ ਤਰਿ ਤਨੁ ਧੋਵੈ ਕਿਰ ਨੰਗਾ॥ (33–14–3) ਮਨ ਵਿਚਿ ਵਸੈ ਕਾਲਕੂਟੁ ਭਰਮੁ ਨ ਉਤਰੈ ਕਰਮੁ ਕੁਢੰਗਾ॥ (33–14–4) ਵਰਮੀ ਮਾਰੀ ਨਾ ਮਰੈ ਬੈਠਾ ਜਾਇ ਪਤਾਲਿ ਭੁਇਅੰਗਾ॥ (33–14–5) ਹਸਤੀ ਨੀਰਿ ਨਵਾਲੀਐ ਨਿਕਲਿ ਖੇਹ ਉਡਾਏ ਅੰਗਾ॥ (33–14–6) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸੁਆਓ ਨ ਚੰਗਾ ॥੧੪॥ (33–14–7)

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਬਾਜਰਾ ਮਨ ਪਾਟੈ ਖਰਬਾੜੂ ਖੀਰਾ॥ (33-15-1) ਅਗਹੁ ਮਿਠਾ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਪਿਛਹੁ ਕਉੜਾ ਦੇਖ ਸਰੀਰਾ॥ (33-15-2) ਜਿਉ ਬਹੁ ਮਿਤਾ ਕਵਲ ਫੁਲੁ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਬੰਨ੍ਹਿ ਪਿੰਡੁ ਅਹੀਰਾ॥ (33-15-3) ਹਰਿਆ ਤਿਲੁ ਬੂਆੜ ਜਿਉ ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਦੁਰੰਗ ਨ ਧੀਰਾ॥ (33-15-4) ਜੇ ਸਉ ਹਥਾ ਨੜੁ ਵਧੈ ਅੰਦਰੁ ਖਾਲੀ ਵਾਜੁ ਨਫੀਰਾ॥ (33-15-5) ਚੰਨਣ ਵਾਸ ਨ ਬੋਹੀਅਨਿ ਖਹਿ ਖਹਿ ਵਾਂਸ ਜਲਨਿ ਬੇਪੀਰਾ॥ (33-15-6)

ਜਮ ਦਰ ਚੋਟਾ ਸਹਾ ਵਹੀਰਾ ॥੧੫॥ (33-15-7)

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਬਾਜਰਾ ਬਧਾ ਕਰੈ ਸਲਾਮੁ ਨ ਭਾਵੈ॥ (33-16-1) ਢੀਂਗ ਜੁਹਾਰੀ ਢੀਂਗੁਲੀ ਗਲਿ ਬਧੇ ਓਹੁ ਸੀਸੁ ਨਿਵਾਵੈ॥ (33-16-2) ਗਲਿ ਬਧੈ ਜਿਉ ਨਿਕਲੈ ਖੂਹਹੁ ਪਾਣੀ ਉਪਰਿ ਆਵੈ॥ (33-16-3) ਬਧਾ ਚਟੀ ਜੋ ਭਰੈ ਨਾ ਗੁਣ ਨਾ ਉਪਕਾਰੁ ਚੜ੍ਹਾਵੈ॥ (33-16-4) ਨਿਵੈ ਕਮਾਣ ਦੁਬਾਜਰੀ ਜਿਹ ਫੜਿਦੇ ਇਕ ਸੀਸ ਸਹਾਵੈ॥ (33-16-5) ਨਿਵੈ ਅਹੋੜੀ ਮਿਰਗੁ ਦੇਖਿ ਕਰੈ ਵਿਸਾਹ ਧ੍ਰੋਹੁ ਸਰੁ ਲਾਵੈ॥ (33-16-6) ਅਪਰਾਧੀ ਅਪਰਾਧੁ ਕਮਾਵੈ ॥੧੬॥ (33-16-7)

ਨਿਵੈ ਨ ਤੀਰ ਦੁਬਾਜਰਾ ਗਾਡੀ ਖੰਭ ਮੁਖੀ ਮੁਹਿ ਲਾਏ॥ (33-17-1) ਨਿਵੈ ਨ ਨੇਜਾ ਦੁਮੁਹਾ ਰਣ ਵਿਚਿ ਉਚਾ ਆਪੁ ਗਣਾਏ॥ (33-17-2) ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਦਾ ਜਬਰ ਜੰਗੁ ਨਿਵੈ ਨ ਫੁਟੈ ਕੋਟ ਢਹਾਏ॥ (33-17-3) ਨਿਵੈ ਨ ਖੰਡਾ ਸਾਰ ਦਾ ਹੋਇ ਦੁਧਾਰਾ ਖੂਨ ਕਰਾਏ॥ (33-17-4) ਨਿਵੈ ਨ ਸੂਲੀ ਘਰੇਣੀ ਕਰਿ ਅਸਵਾਰ ਫਾਹੇ ਦਿਵਾਏ॥ (33-17-5) ਨਿਵਣਿ ਨ ਸੰਖਾਂ ਸਖਤ ਹੋਇ ਮਾਸੁ ਪਰੋਇ ਕਬਾਬੁ ਭੁਨਾਏ॥ (33-17-6) ਜਿਉਂ ਕਰਿ ਆਰਾ ਰੁਖੁ ਤਛਾਏ॥ (23-17-7)

ਅਕੁ ਧਤੂਰਾ ਝਟੁਲਾ ਨੀਵਾ ਹੋਇ ਨ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈ॥ (33-18-1) ਫੁਲਿ ਫੁਲਿ ਫੁਲੇ ਦੁਬਾਜਰੇ ਬਿਖੁ ਫਲ ਫਲਿ ਫਲਿ ਮੰਦੀ ਸੋਈ॥ (33-18-2) ਪੀਐ ਨ ਕੋਈ ਅਕੁ ਦੁਧੁ ਪੀਤੇ ਮਰੀਐ ਦੁਧੁ ਨ ਹੋਈ॥ (33-18-3) ਖਖੜੀਆਂ ਵਿਚਿ ਬੁਢੀਆਂ ਫਟਿ ਫਟਿ ਛੁਟਿ ਛੁਟਿ ਉਡਨਿ ਓਈ॥ (33-18-4) ਚਿਤਮਿਤਾਲਾ ਅਕ ਤਿਡੁ ਮਿਲੈ ਦੁਬਾਜਰਿਆਂ ਕਿਉ ਢੋਈ॥ (33-18-5) ਖਾਇ ਧਤੂਰਾ ਬਰਲੀਐ ਕਖ ਚੁਣਿੰਦਾ ਵਤੈ ਲੋਈ॥ (33-18-6) ਕਉੜੀ ਰਤਕ ਜੇਲ ਪਰੋਈ॥੧੮॥ (33-18-7)

ਵਧੈ ਚੀਲ ਉਜਾੜ ਵਿਚਿ ਉਚੈ ਉਪਰਿ ਉਚੀ ਹੋਈ॥ (33-19-1) ਗੰਢੀ ਜਲਨਿ ਮੁਸਾਹਰੇ ਪੱਤ ਅਪੱਤ ਨ ਛਹੁਦਾ ਕੋਈ॥ (33-19-2) ਛਾਂਉ ਨ ਬਹਨਿ ਪੰਧਾਣੂਆਂ ਪਵੈ ਪਛਾਵਾਂ ਟਿਬੀਂ ਟੋਈ॥ (33-19-3) ਫਿੰਡ ਜਿਵੈ ਫਲੁ ਫਾਟੀਅਨਿ ਘੁੰਘਰਿਆਲੇ ਰੁਲਨਿ ਪਲੋਈ॥ (33-19-4) ਕਾਠੁ ਕੁਕਾਠੁ ਨ ਸਹਿ ਸਕੈ ਪਾਣੀ ਪਵਨੁ ਨ ਧੁਪ ਨ ਲੋਈ॥ (33-19-5) ਲਗੀ ਮੂਲਿ ਨ ਵਿਝਵੈ ਜਲਦੀ ਹਉਮੈਂ ਅਗਿ ਖੜੋਈ॥ (33-19-6) ਵਡਿਆਈ ਕਰਿ ਦਈ ਵਿਗੋਈ॥ (43-19-7)

ਤਿਲੁ ਕਾਲਾ ਫੁਲੁ ਉਜਲਾ ਹਰਿਆ ਬੂਟਾ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ॥ (33-20-1) ਮੁਢਹੁ ਵਢਿ ਬਣਾਈਐ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਮਝਿ ਬਿਬਾਣੀ॥ (33-20-2) ਕਰਿ ਕਟਿ ਪਾਈ ਝੰਬੀਐ ਤੇਲੁ ਤਿਲੀਹੂੰ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀ॥ (33-20-3) ਸਣ ਕਪਾਹ ਦੁਇ ਰਾਹ ਕਰਿ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਵਿਡਾਣੀ॥ (33-20-4) ਵੇਲਿ ਕਤਾਇ ਵੁਣਾਈਐ ਪੜਦਾ ਕਜਣ ਕਪੜੁ ਪ੍ਰਾਣੀ॥ (33-20-5) ਖਲ ਕਢਾਇ ਵਟਾਇ ਸਣ ਰਸੇ ਬੰਨ੍ਹਨਿ ਮਨਿ ਸਰਮਾਣੀ॥ (33-20-6)

ਦੁਸਟਾਂ ਦੁਸਟਾਈ ਮਿਹਮਾਣੀ ॥੨੦॥ (33-20-7)

ਕਿਕਰ ਕੰਡੇ ਧਰੇਕ ਫਲ ਫਲੀਂ ਨ ਫਲਿਆ ਨਿਹਫਲ ਦੇਹੀ॥ (33-21-1) ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਦੂਹਾਂ ਫੁਲ ਦਾਖ ਨ ਗੁਛਾ ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ॥ (33-21-2) ਚਿਤਮਿਤਾਲਾ ਅਰਿੰਡ ਫਲੁ ਬੋਥੀ ਬੋਹਰਿ ਆਸ ਕਿਨੇਹੀ॥ (33-21-3) ਰਤਾ ਫੁਲ ਨ ਮੁਲੁ ਅਢੁ ਨਿਹਫਲ ਸਿਮਲ ਛਾਂਵ ਜਿਵੇਹੀ॥ (33-21-4) ਜਿਉ ਨਲੀਏਰ ਕਠੋਰ ਫਲੁ ਮੁਹੁ ਭੰਨੇ ਦੇ ਗਰੀ ਤਿਵੇਹੀ॥ (33-21-5) ਸੂਤੁ ਕਪੂਤੁ ਸੁਪੂਤੁ ਦੂਤ ਕਾਲੇ ਧਉਲੇ ਤੂਤ ਇਵੇਹੀ॥ (33-21-6) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਧਰੇਹੀ॥ ੨੧॥ (33-21-7)

ਜਿਉ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸਪਸਿਰਿ ਹਸਿ ਹਸਿ ਰਸਿ ਰਸਿ ਦੇਇ ਨ ਜਾਣੈ॥ (33-22-1) ਜਾਣੁ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨਿ ਜੀਵਦਿਆਂ ਕਿਉਂ ਕੋਈ ਆਣੈ॥ (33-22-2) ਆਰਣਿ ਲੋਹਾ ਤਾਈਐ ਘੜੀਐ ਜਿਉ ਵਗਦੇ ਵਾਦਾਣੈ॥ (33-22-3) ਸੂਰਣੁ ਮਾਰਣਿ ਸਾਧੀਐ ਖਾਹਿ ਸਲਾਹਿ ਪੁਰਖ ਪਰਵਾਣੈ॥ (33-22-4) ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕਥੁ ਮਿਲਿ ਚੂਨੇ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗੁ ਸਿਵਾਣੈ॥ (33-22-5) ਅਉਖਧੁ ਹੋਵੈ ਕਾਲਕੂਟੁ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਨਿ ਵੈਦ ਸੁਜਾਣੈ॥ (33-22-6) ਮਨੁ ਪਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਿ ਆਣੈ ॥੨੨॥੩੩॥ (33-22-7)

ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (34-1-1)

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਨਿਰਵੈਰੁ ਨਿਰਾਲਾ॥ (34-1-2) ਜਾਣਹੁ ਧਰਤੀ ਧਰਮ ਕੀ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ॥ (34-1-3) ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਫਲੁ ਕਰਮ ਸਮ੍ਹਾਲਾ॥ (34-1-4) ਜਿਉ ਕਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਆਰਸੀ ਜਗੁ ਵੇਖਣਿ ਵਾਲਾ॥ (34-1-5) ਜੇਹਾ ਮੁਹੁ ਕਰਿ ਭਾਲੀਐ ਤੇਹੋ ਵੇਖਾਲਾ॥ (34-1-6) ਸੇਵਕੁ ਦਰਗਹ ਸੁਰਖਰੂ ਵੇਮੁਖੁ ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ ॥੧॥ (34-1-7)

ਜੋ ਗੁਰ ਗੋਪੈ ਆਪਣਾ ਕਿਉ ਸਿਝੈ ਚੇਲਾ॥ (34-2-1) ਸੰਗਲੁ ਘਤਿ ਚਲਾਈਐ ਜਮ ਪੰਥਿ ਇਕੇਲਾ॥ (34-2-2) ਲਹੈ ਸਜਾਈਂ ਨਰਕ ਵਿਚਿ ਉਹੁ ਖਰਾ ਦੁਹੇਲਾ॥ (34-2-3) ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭਉਦਿਆਂ ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਨ ਮੇਲਾ॥ (34-2-4) ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹਾਰਿਆ ਜਿਉ ਜੂਏ ਖੇਲਾ॥ (34-2-5) ਹਥ ਮਰੋੜੈ ਸਿਰੁ ਧੁਨੈ ਉਹੁ ਲਹੈ ਨ ਵੇਲਾ ॥२॥ (34-2-6)

ਆਪਿ ਨ ਵੰਞੈ ਸਾਹੁਰੇ ਸਿਖ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵੈ॥ (34-3-1) ਕੰਤ ਨ ਪੁਛੈ ਵਾਤੜੀ ਸੁਹਾਗੁ ਗਣਾਵੈ॥ (34-3-2) ਚੂਹਾ ਖਡ ਨ ਮਾਵਈ ਲਕਿ ਛਜੁ ਵਲਾਵੈ॥ (34-3-3) ਮੰਤੁ ਨ ਹੋਇ ਅਠੂਹਿਆਂ ਹਥੁ ਸਪੀਂ ਪਾਵੈ॥ (34-3-4) ਸਰੁ ਸੰਨ੍ਹੈ ਆਗਾਸ ਨੋ ਫਿਰਿ ਮਥੈ ਆਵੈ॥ (34-3-5) ਦੂਹੀ ਸਰਾਈਂ ਜਰਦ ਰੁ ਬੇਮੁਖ ਪਛੁਤਾਵੈ ॥३॥ (34-3-6)

ਰਤਨ ਮਣੀ ਗਲਿ ਬਾਂਦਰੈ ਕਿਹੁ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੈ॥ (34-4-1) ਕੜਛੀ ਸਾਉ ਨ ਸੰਮਲ੍ਹੇ ਭੋਜਨ ਰਸੁ ਖਾਣੈ॥ (34-4-2) ਡਡੂ ਚਿਕੜਿ ਵਾਸੁ ਹੈ ਕਵਲੈ ਨ ਸਿਵਾਣੈ॥ (34-4-3) ਨਾਭਿ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਦੈ ਫਿਰਦਾ ਹੈਰਾਣੈ॥ (34-4-4) ਗੁਜਰੁ ਗੋਰਸੁ ਵੇਚਿ ਕੈ ਖਲਿ ਸੂੜੀ ਆਣੈ॥ (34-4-5) ਬੇਮੁਖ ਮੁਲਹੁ ਘੁਥਿਆ ਦੁਖ ਸਹੈ ਜਮਾਣੈ॥ 8॥ (34-4-6)

ਸਾਵਣਿ ਵਣਿ ਹਰੀਆਵਲੇ ਸੁਕੈ ਜਾਵਾਹਾ॥ (34-5-1) ਸਭ ਕੋ ਸਰਸਾ ਵਰਸਦੈ ਝੂਰੈ ਜੋਲਾਹਾ॥ (34-5-2) ਸਭਨਾ ਰਾਤਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਚਕਵੀ ਦੋਰਾਹਾ॥ (34-5-3) ਸੰਖੁ ਸਮੁੰਦਹੁ ਸਖਣਾ ਰੋਵੈ ਦੇ ਧਾਹਾ॥ (34-5-4) ਰਾਹਹੁ ਉਝੜਿ ਜੋ ਪਵੈ ਮੁਸੈ ਦੇ ਫਾਹਾ॥ (34-5-5) ਤਿਉਂ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਬੇਮੁਖਾਂ ਨਿਤ ਉਭੇ ਸਾਹਾ॥ ੫॥ (34-5-6)

ਗਿਦੜ ਦਾਖ ਨ ਅਪੜੈ ਆਖੈ ਬੂਹ ਕਉੜੀ॥ (34-6-1)

ਨਚਣੁ ਨਚਿ ਨ ਜਾਣਈ ਆਖੈ ਭੁਇ ਸਉੜੀ॥ (34-6-2) ਬੋਲੈ ਅਗੈ ਗਾਵੀਐ ਭੈਰਉ ਸੋ ਗਉੜੀ॥ (34-6-3) ਹੰਸਾਂ ਨਾਲਿ ਟਟੀਹਰੀ ਕਿਉ ਪਹੁਚੈ ਦਉੜੀ॥ (34-6-4) ਸਾਵਣਿ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਅਕੁ ਜੰਮੈ ਅਉੜੀ॥ (34-6-5) ਬੇਮੁਖ ਸੁਖੁ ਨ ਦੇਖਈ ਜਿਉ ਛੁਟੜਿ ਛਉੜੀ॥੬॥ (34-6-6)

ਭੇਡੇ ਪੂਛਲਿ ਲਗਿਆਂ ਕਿਉ ਪਾਰਿ ਲੰਘੀਐ॥ (34-7-1) ਭੂਤੈ ਕੇਰੀ ਦੋਸਤੀ ਨਿਤ ਸਹਸਾ ਜੀਐ॥ (34-7-2) ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੈ ਰੁਖੜਾ ਵੇਸਾਹੁ ਨ ਕੀਐ॥ (34-7-3) ਮਿਰਤਕ ਨਾਲਿ ਵੀਆਹੀਐ ਸੋਹਾਗ ਨ ਥੀਐ॥ (34-7-4) ਵਿਸੁ ਹਲਾਹਲ ਬੀਜਿ ਕੈ ਕਿਉ ਅਮਿਉ ਲਹੀਐ॥ (34-7-5) ਬੇਮਖ ਸੇਤੀ ਪਿਰਹੜੀ ਜਮ ਡੰਡ ਸਹੀਐ॥ (34-7-6)

ਕੋਰੜੁ ਮੋਠੁ ਨ ਰਿਝਈ ਕਰਿ ਅਗਨੀ ਜੋਸੁ॥ (34-8-1) ਸਹਸ ਫਲਹੁ ਇਕੁ ਵਿਗੜੈ ਤਰਵਰ ਕੀ ਦੋਸੁ॥ (34-8-2) ਬੈਿ ਨੀਰੁ ਨ ਠਾਹਰੈ ਘਣਿ ਵਰਸਿ ਗਇਓਸੁ॥ (34-8-3) ਵਿਣੁ ਸੰਜਮਿ ਰੋਗੀ ਮਰੈ ਚਿਤਿ ਵੈਦ ਨ ਰੋਸੁ॥ (34-8-4) ਅਵਿਆਵਰ ਨ ਵਿਆਪਈ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਓਸੁ॥ (34-8-5) ਬੇਮੁਖ ਪੜ੍ਹੈ ਨ ਇਲਮ ਜਿਉਂ ਅਵਗੁਣ ਸਭਿਓਸੁ ॥੮॥ (34-8-6)

ਅੰਨ੍ਹੈ ਚੰਦੁ ਨ ਦਿਸਈ ਜਗਿ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ॥ (34-9-1) ਬੋਲਾ ਰਾਗੁ ਨ ਸਮਝਈ ਕਿਹੁ ਘਟਿ ਨ ਜਾਹੀ॥ (34-9-2) ਵਾਸੁ ਨ ਆਵੈ ਗੁਣਗੁਣੈ ਪਰਮਲੁ ਮਹਿਕਾਈ॥ (34-9-3) ਗੁੰਗੈ ਜੀਵ ਨ ਉਘੜੈ ਸਭਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ॥ (34-9-4) ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਗਰੁ ਸੇਵਿ ਕੈ ਨਿਧਿ ਸਭਨਾਂ ਪਾਈ॥ (34-9-5) ਬੇਮੁਖ ਹੱਥ ਘਘੂਟਿਆਂ ਤਿਸੁ ਦੋਸਿ ਕਮਾਈ ॥੯॥ (34-9-6)

ਰਤਨ ਉਪੰਨੈ ਸਾਇਰਹੁਂ ਭੀ ਪਾਣੀ ਖਾਰਾ॥ (34-10-1) ਸੁਝਹੁ ਸੁਝਨਿ ਤਿਨੁ ਲੋਅ ਅਉਲੰਗੁ ਵਿਚਿਕਾਰਾ॥ (34-10-2) ਧਰਤੀ ਉਪਜੈ ਅੰਨੁ ਧੰਨੁ ਵਿਚਿ ਕਲਰੁ ਭਾਰਾ॥ (34-10-3) ਈਸਰੁ ਤੁਸੈ ਹੋਰਨਾ ਘਰਿ ਖਪਰੁ ਛਾਰਾ॥ (34-10-4) ਜਿਉਂ ਹਣਵੰਤਿ ਕਛੋਟੜਾ ਕਿਆ ਕਰੈ ਵਿਚਾਰਾ॥ (34-10-5) ਬੇਮੁਖ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਕਉਣੂ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥੧੦॥ (34-10-6)

ਗਾਈਂ ਘਰਿ ਗੋਸਾਂਈਆਂ ਮਾਧਾਣੁ ਘੜਾਏ॥ (34-11-1) ਘੋੜੇ ਸੁਣਿ ਸਉਦਾਗਰਾਂ ਚਾਬਕ ਮੁਲਿ ਆਏ॥ (34-11-2) ਦੇਖਿ ਪਰਾਏ ਭਾਜਵਾੜ ਘਰਿ ਗਾਹੁ ਘਤਾਏ॥ (34-11-3) ਸੁਇਨਾ ਹਟਿ ਸਰਾਫ ਦੇ ਸੁਨਿਆਰ ਸਦਾਏ॥ (34-11-4) ਅੰਦਰਿ ਢੋਈ ਨ ਲਹੈ ਬਾਹਰਿ ਬਾਫਾਏ॥ (34-11-5) ਬੇਮੁਖ ਬਦਲ ਚਾਲ ਹੈ ਕੁੜੋ ਆਲਾਏ॥ (34-11-6)

ਮਖਣੁ ਲਇਆ ਵਿਰੋਲਿ ਕੈ ਛਾਹਿ ਛੁਟੜਿ ਹੋਈ॥ (34-12-1) ਪੀੜ ਲਈ ਰਸ ਗੰਨਿਅਹੁ ਛਿਲੁ ਛੁਹੈ ਨ ਕੋਈ॥ (34-12-2) ਰੰਗੁ ਮਜੀਠਹੁ ਨਿਕਲੈ ਅਢੁ ਲਹੈ ਨ ਸੋਈ॥ (34-12-3) ਵਾਸੁ ਲਈ ਫੁਲਵਾੜੀਅਹੁ ਫਿਰਿ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ॥ (34-12-4) ਕਾਇਆ ਹੰਸੁ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ਤਿਸੁ ਕੋ ਨ ਸਥੋਈ॥ (34-12-5) ਬੇਮੁਖ ਸੁਕੇ ਰੁਖ ਜਿਉਂ ਵੇਖੈ ਸਭ ਲੋਈ ॥੧੨॥ (34-12-6)

ਜਿਉ ਕਰਿ ਖੂਹਹੁ ਨਿਕਲੈ ਗਲਿ ਬਧੇ ਪਾਣੀ॥ (34–13–1) ਜਿਉ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸਪ ਸਿਰਿ ਹਸਿ ਦੇਇ ਨ ਜਾਣੀ॥ (34–13–2) ਜਾਣ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨਿ ਮਰਿ ਮੁਕੈ ਆਣੀ॥ (34–13–3) ਤੇਲ ਤਿਲਹੁ ਕਿਉ ਨਿਕਲੈ ਵਿਣੁ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀ॥ (34–13–4) ਜਿਉ ਮੁਹੁ ਭੰਨੇ ਗਰੀ ਦੇ ਨਲੀਏਰੁ ਨਿਸਾਣੀ॥ (34–13–5) ਬੇਮੁਖੁ ਲੋਹਾ ਸਾਧੀਐ ਵਗਦੀ ਵਾਦਾਣੀ॥ (34–13–6)

ਮਹੁਰਾ ਮਿਠਾ ਆਖੀਐ ਰੁਠੀ ਨੋ ਤੁਠੀ॥ (34-14-1) ਬੁਝਿਆ ਵਡਾ ਵਖਾਣੀਐ ਸਵਾਰੀ ਕੁਠੀ॥ (34-14-2) ਜਲਿਆ ਠੰਢਾ ਗਈ ਨੋ ਆਈ ਤੇ ਉਠੀ॥ (34-14-3) ਅਹਮਕੁ ਭੋਲਾ ਆਖੀਐ ਸਭ ਗਲਿ ਅਪੁਠੀ॥ (34-14-4) ਉਜਤੁ ਤ੍ਟੀ ਬੇਮੁਖਾਂ ਤਿਸੁ ਆਖਨਿ ਵੁਠੀ॥ (34-14-5) ਚੋਰੈ ਸੰਦੀ ਮਾਉਂ ਜਿਉਂ ਲੁਕਿ ਰੋਵੈ ਮੁਠੀ॥ (34-14-6)

ਵੜੀਐ ਕਜਲ ਕੋਠੜੀ ਮੁਹੁ ਕਾਲਖ ਭਰੀਐ॥ (34-15-1) ਕਲਰਿ ਖੇਤੀ ਬੀਜੀਐ ਕਿਹੁ ਕਾਜੁ ਨ ਸਰੀਐ॥ (34-15-2) ਟੁਟੀ ਪੀਂਘੈ ਪੀਂਘੀਐ ਪੈ ਟੋਏ ਮਰੀਐ॥ (34-15-3) ਕੰਨਾ ਫੜਿ ਮਨਤਾਰੂਆਂ ਕਿਉ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ॥ (34-15-4) ਅਗਿ ਲਾਇ ਮੰਦਰਿ ਸਵੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਨ ਫਰੀਐ॥ (34-15-5) ਤਿਉਂ ਠਗ ਸੰਗਤਿ ਬੇਮੁਖਾਂ ਜੀਅ ਜੋਖਹੁ ਡਰੀਐ ॥੧੫॥ (34-15-6)

ਬਾਮ੍ਹਣ ਗਾਂਈ ਵੰਸ ਘਾਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਾਰੇ॥ (34-16-1) ਮਦੁ ਪੀ ਜੂਏ ਖੇਲਦੇ ਜੋਹਨਿ ਪਰ ਨਾਰੇ॥ (34-16-2) ਮੁਹਨਿ ਪਰਾਈ ਲਖਿਮੀ ਠਗ ਚੋਰ ਚਗਾਰੇ॥ (34-16-3) ਵਿਸਾਸ ਧ੍ਰੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਣਿ ਪਾਪੀ ਹਤਿਆਰੇ॥ (34-16-4) ਲਖ ਕਰੋੜੀ ਜੋੜੀਅਨਿ ਅਣਗਣਤ ਅਪਾਰੇ॥ (34-16-5) ਇਕਤੁ ਲੂਇ ਨ ਪੁਜਨੀ ਬੇਮੁਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ॥੧੬॥ (34-16-6)

ਗੰਗ ਜਮੁਨ ਗੋਦਾਵਰੀ ਕੁਲਖੇਤ ਸਿਧਾਰੇ॥ (34-17-1) ਮਥੁਰਾ ਮਾਇਆ ਅਯੁਧਿਆ ਕਾਸੀ ਕੇਦਾਰੇ॥ (34-17-2) ਗਇਆ ਪਿਰਾਗ ਸਰਸੁਤੀ ਗੋਮਤੀ ਦੁਆਰੇ॥ (34-17-3) ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹੋਮ ਜਗਿ ਸਭ ਦੇਵ ਜੁਹਾਰੇ॥ (34-17-4)

```
ਅਖੀ ਪਰਣੈ ਜੇ ਭਵੈ ਤਿਹ ਲੋਅ ਮਝਾਰੇ॥ (34-17-5)
ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰੈ ਹਤਿਆ ਬੇਮੂਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ॥੧੭॥ (34-17-6)
ਕੋਟੀਂ ਸਾਦੀਂ ਕੇਤੜੇ ਜੰਗਲ ਭੂਪਾਲਾ॥ (34-18-1)
ਥਲੀਂ ਵਰੋਲੇ ਕੇਤੜੇ ਪਰਬਤ ਬੇਤਾਲਾ॥ (34-18-2)
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਕੇਤੜੇ ਸਰਵਰ ਅਸਰਾਲਾ॥ (34-18-3)
ਅੰਬਰਿ ਤਾਰੇ ਕੇਤੜੇ ਬਿਸੀਅਰ ਪਾਤਾਲਾ॥ (34-18-4)
ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਭੁਲਿਆਂ ਭਵਜਲ ਭਰਨਾਲਾ॥ (34-18-5)
ਇਕਸੂ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਹਰੇ ਸਭਿ ਆਲ ਜੰਜਾਲਾ ॥੧੮॥ (34–18–6)
ਬਹੁਤੀਂ ਘਰੀਂ ਪਰਾਹੁਣਾ ਜਿਉ ਰਹੰਦਾ ਭੁਖਾ॥ (34-19-1)
ਸਾਂਝਾ ਬਬ ਨ ਰੋਈਐ ਚਿਤਿ ਚਿੰਤ ਨ ਚਖਾ॥ (34-19-2)
ਬਹਲੀ ਡਮੀ ਢਢਿ ਜਿਉ ਉਹ ਕਿਸੈ ਨ ਧਖਾ॥ (34-19-3)
ਵਣਿ ਵਣਿ ਕਾੳਂ ਨ ਸੋਹਈ ਕਿੳਂ ਮਾਣੈ ਸਖਾ॥ (34-19-4)
ਜਿਉ ਬਹ ਮਿਤੀ ਵੇਸਆ ਤਨਿ ਵੇਦਨਿ ਦਖਾ॥ (34-19-5)
ਵਿਣੂ ਗੁਰ ਪੂਜਨਿ ਹੋਰਨਾ ਬਰਨੇ ਬੇਮੁਖਾ ॥੧੯॥ (34-19-6)
ਵਾਇ ਸਣਾਏ ਛਾਣਨੀ ਤਿਸ ੳਠ ੳਠਾਲੇ॥ (34-20-1)
ਤਾੜੀ ਮਾਰਿ ਡਰਾਇਂਦਾ ਮੈਂਗਲ ਮਤਵਾਲੇ॥ (34-20-2)
ਬਾਸਕਿ ਨਾਗੈ ਸਾਮੁਣਾ ਜਿਉਂ ਦੀਵਾ ਬਾਲੇ॥ (34-20-3)
ਸੀਹੰ ਸਰਜੈ ਸਹਾ ਜਿਉਂ ਅਖੀਂ ਵੇਖਾਲੇ॥ (34-20-4)
ਸਾਇਰ ਲਹਰਿ ਨ ਪਜਨੀ ਪਾਣੀ ਪਰਨਾਲੇ॥ (34-20-5)
ਅਣਹੋਂਦਾ ਆਪੂ ਗਣਾਇੰਦੇ ਬੇਮੁਖ ਬੇਤਾਲੇ ॥੨੦॥ (34-20-6)
ਨਾਰਿ ਭਤਾਰਹ ਬਾਹਰੀ ਸਖਿ ਸੇਜ ਨ ਚੜੀਐ॥ (34-21-1)
ਪਤ ਨ ਮੰਨੈ ਮਾਪਿਆਂ ਕਮਜਾਤੀਂ ਵੜੀਐ॥ (34-21-2)
ਵਣਜਾਰਾ ਸਾਹਹਾਂ ਫਿਰੈ ਵੇਸਾਹ ਨ ਜੜੀਐ॥ (34-21-3)
ਸਾਹਿਬ ਸੳਹੈਂ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਨ ਫੜੀਐ॥ (34-21-4)
ਕੁੜੂ ਨ ਪਹੁੰਚੈ ਸਚ ਨੋ ਸਉ ਘਾੜਤ ਘੜੀਐ॥ (34-21-5)
ਮੁੰਦ੍<mark>ਰਾਂ</mark> ਕੰਨਿ ਜਿਨਾੜੀਆਂ ਤਿਨ ਨਾਲਿ ਨ ਅੜੀਐ ॥੨੧॥੩੪॥ (34-21-6)
```

ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (35-1-1)

ਕੁਤਾ ਰਾਜਿ ਬਹਾਲੀਐ ਫਿਰਿ ਚਕੀ ਚਟੈ॥ (35-1-2) ਸਪੈ ਦੁਧੁ ਪੀਆਲੀਐ ਵਿਹੁ ਮੁਖਹੁ ਸਟੈ॥ (35-1-3) ਪਥਰੁ ਪਾਣੀ ਰਖੀਐ ਮਨਿ ਹਨੁ ਨ ਘਟੈ॥ (35-1-4) ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਪਰਹਰੈ ਖਰੁ ਖੇਹ ਪਲਟੈ॥ (35-1-5) ਤਿਉ ਨਿੰਦਕ ਪਰ ਨਿੰਦਹੂ ਹਥਿ ਮੂਲਿ ਨ ਹਟੈ॥ (35-1-6) ਆਪਣ ਹਥੀਂ ਆਪਣੀ ਜੜ ਆਪਿ ਉਪਟੈ॥ १॥ (35-1-7)

ਕਾਉਂ ਕਪੂਰ ਨ ਚਖਈ ਦੁਰਗੰਧਿ ਸੁਖਾਵੈ॥ (35-2-1) ਹਾਥੀ ਨੀਰਿ ਨ੍ਹਵਾਲੀਐ ਸਿਰਿ ਛਾਰੁ ਉਡਾਵੈ॥ (35-2-2) ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਜੀਐ ਕਉੜਤੁ ਨ ਜਾਵੈ॥ (35-2-3) ਸਿਮਲੁ ਰੁਖੁ ਸਰੇਵੀਐ ਫਲੁ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ॥ (35-2-4) ਨਿੰਦਕੁ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਸਤਿਸੰਗ ਨ ਭਾਵੈ॥ (35-2-5) ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਗੂ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭੁ ਸਾਥੁ ਮੁਹਾਵੈ ॥੨॥ (35-2-6)

ਲਸਣੁ ਲੁਕਾਇਆ ਨ ਲੁਕੈ ਬਹਿ ਖਾਜੈ ਕੁਣੈ॥ (35-3-1) ਕਾਲਾ ਕੰਬਲੁ ਉਜਲਾ ਕਿਉਂ ਹੋਇ ਸਬੂਣੈ॥ (35-3-2) ਡੇਮੂ ਖਖਰ ਜੋ ਛੁਹੈ ਦਿਸੈ ਮੁਹਿ ਸੂਣੈ॥ (35-3-3) ਕਿਤੈ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਈ ਲਾਵਣੁ ਬਿਨੁ ਲੂਣੈ॥ (35-3-4) ਨਿੰਦਕਿ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੈ॥ (35-3-5) ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸੁਖੁ ਨਾ ਲਹੈ ਦੁਖੀਆ ਸਿਰੁ ਝੁਣੈ ॥੩॥ (35-3-6)

ਡਾਇਣੁ ਮਾਣਸ ਖਾਵਣੀ ਪੁਤੁ ਬੁਰਾ ਨ ਮੰਗੈ॥ (35-4-1) ਵਡਾ ਵਿਕਰਮੀ ਆਖੀਐ ਧੀ ਭੈਣਹੁ ਸੰਗੈ॥ (35-4-2) ਰਾਜੇ ਧ੍ਰੋਹੁ ਕਮਾਂਵਦੇ ਰੈਬਾਰ ਸੁਰੰਗੇ॥ (35-4-3) ਬਜਰ ਪਾਪ ਨ ਉਤਰਨਿ ਜਾਇ ਕੀਚਨਿ ਗੰਗੈ॥ (35-4-4) ਥਰਹਰ ਕੰਬੈ ਨਰਕੁ ਜਮੁ ਸੁਣਿ ਨਿੰਦਕ ਨੰਗੈ॥ (35-4-5) ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਨ ਕਿਸੈ ਦੀ ਗੁਰ ਨਿੰਦ ਕੁਢੰਗੈ ॥8॥ (35-4-6)

ਨਿੰਦਾ ਕਿਰ ਹਰਣਾਖਸੈ ਵੇਖਹੁ ਫਲੁ ਵਟੈ॥ (35-5-1) ਲੰਕ ਲੁਟਾਈ ਰਾਵਣੈ ਮਸਤਕਿ ਦਸ ਕਟੈ॥ (35-5-2) ਕੰਸੁ ਗਇਆ ਸਣ ਲਸਕਰੈ ਸਭ ਦੈਤ ਸੰਘਟੈ॥ (35-5-3) ਵੰਸੁ ਗਵਾਇਆ ਕੈਰਵਾਂ ਖੂਹਣਿ ਲਖ ਫਟੈ॥ (35-5-4) ਦੰਤ ਬਕਤ੍ ਸਿਸਪਾਲ ਦੇ ਦੰਦ ਹੋਏ ਖਟੈ॥ (35-5-5) ਨਿੰਦਾ ਕੋਇ ਨ ਸਿਝਿਓ ਇਉ ਵੇਦ ਉਘਟੈ॥ (35-5-6) ਦੁਰਬਾਸੇ ਨੇ ਸਰਾਪ ਦੇ ਯਾਦਵ ਸਭ ਤਟੈ॥ ॥॥ (35-5-7)

ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਗੁੰਦੀਅਨਿ ਗੰਜੀ ਗੁਰੜਾਵੈ॥ (35-6-1) ਕੰਨਿ ਤਨੳੜੇ ਕਾਮਣੀ ਬੜੀ ਬਰਿੜਾਵੈ॥ (35-6-2) ਨਥਾਂ ਨਕਿ ਨਵੇਲੀਆਂ ਨਕਟੀ ਨ ਸਖਾਵੈ॥ (35-6-3) ਕਜਲ ਅਖੀਂ ਹਰਣਾਖੀਆਂ ਕਾਣੀ ਕਰਲਾਵੈ॥ (35-6-4) ਸਭਨਾਂ ਚਾਲ ਸਹਾਵਣੀ ਲੰਗੜੀ ਲੰਗੜਾਵੈ॥ (35-6-5) ਗਣਤ ਗਣੈ ਗਦੇਵ ਦੀ ਤਿਸ ਦਖਿ ਵਿਹਾਵੈ ॥੬॥ (35-6-6) ਅਪਤ ਕਰੀਰ ਨ ਮਉਲੀਐ ਦੇ ਦੋਸ ਬਸੰਤੈ॥ (35-7-1) ਸੰਢਿ ਸਪਤੀ ਨ ਥੀਐ ਕਣਤਾਵੈ ਕੰਤੈ॥ (35-7-2) ਕਲਰਿ ਖੇਤ ਨ ਜੰਮਈ ਘਨਹਰ ਵਰਸੰਤੈ॥ (35-7-3) ਪੰਗਾ ਪਿਛੈ ਚੰਗਿਆਂ ਅਵਗੁਣ ਗੁਣਵੰਤੈ॥ (35-7-4) ਸਾਇਰੂ ਵਿਚਿ ਘੰਘੂਟਿਆਂ ਬਹੁ ਰਤਨ ਅਨੰਤੈ॥ (35-7-5) ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਅਕਾਰਥਾ ਗਰ ਗਣਤ ਗਣੰਤੈ ॥੭॥ (35-7-6) ਨਾ ਤਿਸ ਭਾਰੇ ਪਰਬਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਖਹੰਦੇ॥ (35-8-1) ਨਾ ਤਿਸੂ ਭਾਰੇ ਕੋਟ ਗੜ੍ਹ ਘਰ ਬਾਰ ਦਿਸੰਦੇ॥ (35-8-2) ਨਾ ਤਿਸ ਭਾਰੇ ਸਾਇਰਾਂ ਨਦ ਵਾਹ ਵਹੰਦੇ॥ (35-8-3) ਨਾ ਤਿਸੂ ਭਾਰੇ ਤਰੁਵਰਾਂ ਫਲ ਸੂਫਲ ਫਲੰਦੇ॥ (35-8-4) ਨਾ ਤਿਸ ਭਾਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਣਗਣਤ ਫਿਰੰਦੇ॥ (35-8-5) ਭਾਰੇ ਭੂਈਂ ਅਕਿਰਤਘਣ ਮੰਦੀ ਹੂ ਮੰਦੇ ॥੮॥ (35-8-6)

ਮਦ ਵਿਚਿ ਰਿਧਾ ਪਾਇ ਕੈ ਕੁਤੇ ਦਾ ਮਾਸੁ॥ (35-9-1) ਧਰਿਆ ਮਾਣਸ ਖੋਪਰੀ ਤਿਸੁ ਮੰਦੀ ਵਾਸੁ॥ (35-9-2) ਰਤੂ ਭਰਿਆ ਕਪੜਾ ਕਰਿ ਕਜਣੁ ਤਾਸੁ॥ (35-9-3) ਢਕਿ ਲੈ ਚਲੀ ਚੂਹੜੀ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੁ॥ (35-9-4) ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਪੁਛਿਆ ਲਾਹੇ ਵਿਸਵਾਸੁ॥ (35-9-5) ਨਦਰੀ ਪਵੈ ਅਕਿਰਤਘਣੁ ਮਤੁ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥੯॥ (35-9-6)

ਚੌਰੁ ਗਇਆ ਘਰਿ ਸਾਹ ਦੈ ਘਰ ਅੰਦਰਿ ਵੜਿਆ॥ (35-10-1) ਕੁਛਾ ਕੂਣੈ ਭਾਲਦਾ ਚਉਬਾਰੇ ਚੜ੍ਹਿਆ॥ (35-10-2) ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਪੰਡ ਬੰਨ੍ਹਿ ਅਗਲਾਈ ਅੜਿਆ॥ (35-10-3) ਲੌਭ ਲਹਰਿ ਹਲਕਾਇਆ ਲੂਣ ਹਾਂਡਾ ਫੜਿਆ॥ (35-10-4) ਚੁਖਕੁ ਲੈ ਕੇ ਚਖਿਆ ਤਿਸੁ ਕਖੁ ਨ ਖੜਿਆ॥ (35-10-5) ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ਧੜੁ ਧੰਮੜ ਧੜਿਆ॥ (90॥ (35-10-6)

ਖਾਧੇ ਲੂਣ ਗੁਲਾਮ ਹੋਇ ਪੀਹਿ ਪਾਣੀ ਢੋਵੈ॥ (35-11-1) ਲੂਣ ਖਾਇ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਰਣਿ ਟੁਕ ਟੁਕ ਹੋਵੈ॥ (35-11-2) ਲੂਣ ਖਾਇ ਧੀ ਪੁਤੁ ਹੋਇ ਸਭ ਲਜਾ ਧੋਵੈ॥ (35-11-3) ਲੂਣ ਵਣੋਟਾ ਖਾਇ ਕੈ ਹਥ ਜੋੜਿ ਖੜੋਵੈ॥ (35-11-4) ਵਾਟ ਵਟਾਊ ਲੂਣੁ ਖਾਇ ਗੁਣੁ ਕੰਠਿ ਪਰੋਵੈ॥ (35-11-5)

```
ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਮਰਿ ਜਨਮੂ ਵਿਗੋਵੈ ॥੧੧॥ (35-11-6)
ਜਿਊ ਮਿਰਯਾਦਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਗਊ ਮਾਸ ਅਖਾਜ॥ (35–12–1)
ਮਸਲਮਾਣਾਂ ਸਅਰਹ ਸੳਗੰਦ ਵਿਆਜ॥ (35-12-2)
ਸਹਰਾ ਘਰਿ ਜਾਵਾਈਐ ਪਾਣੀ ਮਦਰਾਜ॥ (35-12-3)
ਸਹਾ ਨ ਖਾਈ ਚੁਹੜਾ ਮਾਇਆ ਮਹਤਾਜ॥ (35-12-4)
ਜਿਉ ਮਿਠੈ ਮੁਖੀ ਮਰੈ ਤਿਸ ਹੋਇ ਅਕਾਜ॥ (35–12–5)
ਤਿਉ ਧਰਮਸਾਲ ਦੀ ਝਾਕ ਹੈ ਵਿਹੁ ਖੰਡੂਪਾਜੂ ॥੧੨॥ (35–12–6)
ਖਰਾ ਦਹੇਲਾ ਜਗ ਵਿਚਿ ਜਿਸ ਅੰਦਰਿ ਝਾਕ॥ (35-13-1)
ਸੋਇਨੇ ਨੋ ਹਥੂ ਪਾਇਦਾ ਹੁਇ ਵੰਞੈ ਖਾਕੂ॥ (35-13-2)
ਇਠ ਮਿਤ ਪਤ ਭਾਇਰਾ ਵਿਹਰਨਿ ਸਭ ਸਾਕ॥ (35-13-3)
ਸੋਗ ਵਿਜੋਗ ਸਰਾਪ ਹੈ ਦਰਮਤਿ ਨਾਪਾਕ॥ (35–13–4)
ਵਤੈ ਮਤੜਿ ਰੰਨ ਜਿੳ ਦਰਿ ਮਿਲੈ ਤਲਾਕ॥ (35–13–5)
ਦਖ ਭਖ ਦਾਲਿਦ ਘਣਾ ਦੋਜਕ ਅੳਤਾਕ ॥੧੩॥ (35-13-6)
ਵਿਗੜੈ ਚਾਟਾ ਦਧ ਦਾ ਕਾਂਜੀ ਦੀ ਚਖੈ॥ (35-14-1)
ਸਹਸ ਮਣਾ ਰੂਈ ਜਲੈ ਚਿਣਗਾਰੀ ਧੂਖੈ॥ (35-14-2)
ਬਰ ਵਿਣਾਹੇ ਪਾਣੀਐ ਖਉ ਲਾਖਹੁ ਰੁਖੈ॥ (35-14-3)
ਜਿਉ ਉਦਮਾਦੀ ਅਤੀਸਾਰ ਖਈ ਰੋਗ ਮਨਖੈ॥ (35-14-4)
ਜਿਊ ਜਾਲਿ ਪੰਖੇਰ ਫਾਸਦੇ ਚਗਣ ਦੀ ਭਖੈ॥ (35–14–5)
ਤਿਉ ਅਜਰੂ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਵਿਆਪੈ ਵੇਮੂਖੈ ॥98॥ (35-14-6)
ਅਉਚਰ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਚਖ ਲਗੈ ਚਖੀ॥ (35-15-1)
ਹੋਇ ਦਕਧਾ ਨਿਕਲੈ ਭੋਜਨ ਮਿਲਿ ਮਖੀ॥ (35-15-2)
ਗਤਿ ਸਖਾਲਾ ਕਿੳ ਸਵੈ ਤਿਣ ਅੰਦਰਿ ਅਖੀ॥ (35-15-3)
ਕਖਾ ਦਬੀ ਅਗਿ ਜਿਉ ਉਹ ਰਹੈ ਨ ਰਖੀ॥ (35-15-4)
ਝਾਕ ਝਕਾਈਐ ਝਾਕਵਾਲ ਕਰਿ ਭਖ ਅਭਖੀ॥ (35-15-5)
गुर परामा पुष्रिक गुर मिथा (35-15-6)
ਜਿਉ ਘਣ ਖਾਧੀ ਲਕੜੀ ਵਿਣ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣੀ॥ (35-16-1)
ਜਾਣ ਡਰਾਵਾ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ਨਿਰਜੀਤ ਪਰਾਣੀ॥ (35-16-2)
ਜਿਉ ਧੂਅਰ ਝੜਵਾਲ ਦੀ ਕਿਉ ਵਰਸੈ ਪਾਣੀ॥ (35-16-3)
ਜਿਊ ਬਣ ਗਲ ਵਿਚਿ ਬਕਰੀ ਦਹਿ ਦਧ ਨ ਆਣੀ॥ (35-16-4)
ਝਾਕੇ ਅੰਦਰਿ ਝਾਕਵਾਲ ਤਿਸ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ॥ (35-16-5)
ਜਿਉ ਚਮ ਚਟੈ ਗਾਇ ਮਹਿ ਉਹ ਭਰਮਿ ਭਲਾਣੀ ॥੧੬॥ (35-16-6)
ਗਛਾ ਹੋਇ ਧ੍ਰਿਕਾਨੁਆ ਕਿੳ ਵੜੀਐ ਦਾਖੈ॥ (35-17-1)
ਅਕੈ ਕੇਰੀ ਖਖੜੀ ਕੋਈ ਅੰਬ ਨ ਆਖੈ॥ (35-17-2)
ਗਹਣੇ ਜਿਉ ਜਰਪੋਸ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸੋਇਨਾ ਸਾਖੈ॥ (35-17-3)
```

```
ਫਟਕ ਨ ਪਜਨਿ ਹੀਰਿਆ ਓਇ ਭਰੇ ਬਿਆਖੈ॥ (35-17-4)
ਧੳਲੇ ਦਿਸਨਿ ਛਾਹਿ ਦਧ ਸਾਦਹ ਗਣ ਗਾਖੈ॥ (35-17-5)
ਤਿਊ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਪਰਖੀਅਨਿ ਕਰਤੁਤਿ ਸ ਭਾਖੈ ॥੧੭॥ (35–17–6)
ਸਾਵੇ ਪੀਲੇ ਪਾਨ ਹਹਿ ਓਇ ਵੇਲਹ ਤਟੇ॥ (35-18-1)
ਚਿਤਮਿਤਾਲੇ ਫੋਫਲੇ ਫਲ ਬਿਰਖਹਾਂ ਛਟੇ॥ (35-18-2)
ਕਥ ਹਰੇਹੀ ਭੂਸਲੀ ਦੇ ਚਾਵਲ ਚਟੇ॥ (35-18-3)
ਚੂਨਾ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਦਹਿ ਪਥਰੂ ਕੁਟੇ॥ (35–18–4)
ਆਪੂ ਗਵਾਇ ਸਮਾਇ ਮਿਲਿ ਰੰਗੂਚੀਚ ਵਹੁਟੇ॥ (35-18-5)
ਤਿਊ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਵਿਚਿ ਸਾਧ ਹਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੂਹ ਜੁਣੇ॥੧੮॥ (35-18-6)
ਚਾਕਰ ਸਭ ਸਦਾਇੰਦੇ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਰੇ॥ (35-19-1)
ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਕਰਨਿ ਜਹਾਰੀਆ ਸਭ ਸੈ ਹਥੀਆਰੇ॥ (35-19-2)
ਮਜਲਸ ਬਹਿ ਬਫਾਇੰਦੇ ਬੋਲ ਬੋਲਨਿ ਭਾਰੇ॥ (35-19-3)
ਗਲੀਏ ਤਰੇ ਨਚਾਇੰਦੇ ਗਜਗਾਹ ਸਵਾਰੇ॥ (35-19-4)
ਰਣ ਵਿਚਿ ਪਇਆਂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਜੋਧ ਭਜਣਹਾਰੇ॥ (35-19-5)
ਤਿਊ ਸਾਂਗਿ ਸਿਵਾਪਨਿ ਸਨਮਖਾਂ ਬੇਮਖ ਹਤਿਆਰੇ ॥੧੯॥ (35-19-6)
ਜੇ ਮਾਂ ਹੋਵੈ ਜਾਰਨੀ ਕਿਉ ਪੂਤੂ ਪਤਾਰੇ॥ (35-20-1)
ਗਾਈ ਮਾਣਕ ਨਿਗਲਿਆ ਪੇਟ ਪਾੜਿ ਨ ਮਾਰੇ॥ (35-20-2)
ਜੇ ਪਿਰ ਬਹ ਘਰ ਹੰਢਣਾ ਸਤ ਰਖੈ ਨਾਰੇ॥ (35-20-3)
ਅਮਰ ਚਲਾਵੈ ਚੰਮ ਦੇ ਚਾਕਰ ਵੇਚਾਰੇ॥ (35-20-4)
ਜੇ ਮਦ ਪੀਤਾ ਬਾਮਣੀ ਲੋਇ ਲਝਣਿ ਸਾਰੇ॥ (35-20-5)
ਜੇ ਗਰ ਸਾਂਗਿ ਵਰਤਦਾ ਸਿਖ ਸਿਦਕ ਨ ਹਾਰੇ ॥੨੦॥ (35-20-6)
ਧਰਤੀ ੳਪਰਿ ਕੋਟ ਗੜ ਭਇਚਾਲ ਕਮੰਦੇ॥ (35-21-1)
ਝਖੜਿ ਆਏ ਤਰਵਰਾ ਸਰਬਤ ਹਲੰਦੇ॥ (35-21-2)
ਡਵਿ ਲਗੈ ਉਜਾੜਿ ਵਿਚਿ ਸਭ ਘਾਹ ਜਲੰਦੇ॥ (35-21-3)
ਹੜ ਆਏ ਕਿਨਿ ਥੰਮੀਅਨਿ ਦਰੀਆੳ ਵਹੰਦੇ॥ (35-21-4)
ਅੰਬਰਿ ਪਾਟੇ ਬਿਗਲੀ ਕੁੜਿਆਰ ਕਰੰਦੇ॥ (35-21-5)
ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਤੇ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥२१॥ (35-21-6)
ਜੇ ਮਾੳ ਪਤੈ ਵਿਸ ਦੇ ਤਿਸ ਤੇ ਕਿਸ ਪਿਆਰਾ॥ (35-22-1)
ਜੇ ਘਰੂ ਭੰਨੈ ਪਾਹਰੂ ਕਉਣੂ ਰਖਣਹਾਰਾ॥ (35-22-2)
ਬੇੜਾ ਡੋਬੈ ਪਾਤਣੀ ਕਿਉ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ॥ (35-22-3)
ਆਗ ਲੈ ੳਝੜਿ ਪਵੇ ਕਿਸ ਕਰੈ ਪਕਾਰਾ॥ (35-22-4)
ਜੇ ਕਰਿ ਖੇਤੈ ਖਾਇ ਵਾੜਿ ਕੋ ਲਹੈ ਨ ਸਾਰਾ॥ (35-22-5)
ਜੇ ਗਰ ਭਰਮਾਏ ਸਾਂਗ ਕਰਿ ਕਿਆ ਸਿਖ ਵਿਚਾਰਾ ॥੨੨॥ (35-22-6)
ਜਲ ਵਿਚਿ ਕਾਗਦ ਲੂਣ ਜਿਉ ਘਿਅ ਚੌਪੜਿ ਪਾਏ॥ (35-23-1)
```

ਦੀਵੇ ਵਟੀ ਤੇਲੁ ਦੇ ਸਭ ਰਾਤਿ ਜਲਾਏ॥ (35-23-2) ਵਾਇ ਮੰਡਲ ਜਿਉ ਡੋਰ ਫੜਿ ਗੁਡੀ ਓਡਾਏ॥ (35-23-3) ਮੁਹ ਵਿਚਿ ਗਰੜ ਦੁਗਾਰ ਪਾਇ ਜਿਉ ਸਪੁ ਲੜਾਏ॥ (35-23-4) ਰਾਜਾ ਫਿਰੈ ਫਕੀਰੁ ਹੋਇ ਸੁਣਿ ਦੁਖਿ ਮਿਟਾਏ॥ (35-23-5) ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਤਾ ਜਿਸੁ ਗੁਰੂ ਸਹਾਏ ॥੨੩॥੩੫॥ (35-23-6)

Vaar 36

ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (36-1-1)

ਕੁਤਾ ਰਾਜਿ ਬਹਾਲੀਐ ਫਿਰਿ ਚਕੀ ਚਟੈ॥ (36-1-2) ਸਪੈ ਦੁਧੁ ਪੀਆਲੀਐ ਵਿਹੁ ਮੁਖਹੁ ਸਟੈ॥ (36-1-3) ਪਥਰੁ ਪਾਣੀ ਰਖੀਐ ਮਨਿ ਹਨੁ ਨ ਘਟੈ॥ (36-1-4) ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਪਰਹਰੈ ਖਰੁ ਖੇਹ ਪਲਟੈ॥ (36-1-5) ਤਿਉ ਨਿੰਦਕ ਪਰ ਨਿੰਦਹੂ ਹਥਿ ਮੂਲਿ ਨ ਹਟੈ॥ (36-1-6) ਆਪਣ ਹਥੀਂ ਆਪਣੀ ਜੜ ਆਪਿ ਉਪਟੈ॥ १॥ (36-1-7)

ਕਾਉਂ ਕਪੂਰ ਨ ਚਖਈ ਦੁਰਗੰਧਿ ਸੁਖਾਵੈ॥ (36-2-1) ਹਾਥੀ ਨੀਰਿ ਨ੍ਹਵਾਲੀਐ ਸਿਰਿ ਛਾਰੁ ਉਡਾਵੈ॥ (36-2-2) ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਜੀਐ ਕਉੜਤੁ ਨ ਜਾਵੈ॥ (36-2-3) ਸਿਮਲੁ ਰੁਖੁ ਸਰੇਵੀਐ ਫਲੁ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ॥ (36-2-4) ਨਿੰਦਕੁ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਸਤਿਸੰਗ ਨ ਭਾਵੈ॥ (36-2-5) ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਗੂ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭੁ ਸਾਥੁ ਮੁਹਾਵੈ ॥੨॥ (36-2-6)

ਲਸਣੁ ਲੁਕਾਇਆ ਨ ਲੁਕੈ ਬਹਿ ਖਾਜੈ ਕੁਣੈ॥ (36-3-1) ਕਾਲਾ ਕੰਬਲੁ ਉਜਲਾ ਕਿਉਂ ਹੋਇ ਸਬੂਣੈ॥ (36-3-2) ਡੇਮੂ ਖਖਰ ਜੋ ਛੁਹੈ ਦਿਸੈ ਮੁਹਿ ਸੂਣੈ॥ (36-3-3) ਕਿਤੈ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਈ ਲਾਵਣੁ ਬਿਨੁ ਲੂਣੈ॥ (36-3-4) ਨਿੰਦਕਿ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੈ॥ (36-3-5) ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸੁਖੁ ਨਾ ਲਹੈ ਦੁਖੀਆ ਸਿਰੁ ਝੁਣੈ ॥੩॥ (36-3-6)

ਡਾਇਣੁ ਮਾਣਸ ਖਾਵਣੀ ਪੁਤੁ ਬੁਰਾ ਨ ਮੰਗੈ॥ (36-4-1) ਵਡਾ ਵਿਕਰਮੀ ਆਖੀਐ ਧੀ ਭੈਣਹੁ ਸੰਗੈ॥ (36-4-2) ਰਾਜੇ ਧ੍ਰੋਹੁ ਕਮਾਂਵਦੇ ਰੈਬਾਰ ਸੁਰੰਗੇ॥ (36-4-3) ਬਜਰ ਪਾਪ ਨ ਉਤਰਨਿ ਜਾਇ ਕੀਚਨਿ ਗੰਗੈ॥ (36-4-4) ਥਰਹਰ ਕੰਬੈ ਨਰਕੁ ਜਮੁ ਸੁਣਿ ਨਿੰਦਕ ਨੰਗੈ॥ (36-4-5) ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਨ ਕਿਸੈ ਦੀ ਗੁਰ ਨਿੰਦ ਕੁਢੰਗੈ ॥৪॥ (36-4-6)

ਨਿੰਦਾ ਕਿਰ ਹਰਣਾਖਸੈ ਵੇਖਹੁ ਫਲੁ ਵਟੈ॥ (36-5-1) ਲੰਕ ਲੁਟਾਈ ਰਾਵਣੈ ਮਸਤਕਿ ਦਸ ਕਟੈ॥ (36-5-2) ਕੰਸੁ ਗਇਆ ਸਣ ਲਸਕਰੈ ਸਭ ਦੈਤ ਸੰਘਟੈ॥ (36-5-3) ਵੰਸੁ ਗਵਾਇਆ ਕੈਰਵਾਂ ਖੂਹਣਿ ਲਖ ਫਟੈ॥ (36-5-4) ਦੰਤ ਬਕਤ੍ ਸਿਸਪਾਲ ਦੇ ਦੰਦ ਹੋਏ ਖਟੈ॥ (36-5-5) ਨਿੰਦਾ ਕੋਇ ਨ ਸਿਝਿਓ ਇਉ ਵੇਦ ਉਘਟੈ॥ (36-5-6) ਦੁਰਬਾਸੇ ਨੇ ਸਰਾਪ ਦੇ ਯਾਦਵ ਸਭ ਤਟੈ॥ ॥॥ (36-5-7)

ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਗੁੰਦੀਅਨਿ ਗੰਜੀ ਗੁਰੜਾਵੈ॥ (36-6-1) ਕੰਨਿ ਤਨਉੜੇ ਕਾਮਣੀ ਬੂੜੀ ਬਰਿੜਾਵੈ॥ (36-6-2) ਨਥਾਂ ਨਕਿ ਨਵੇਲੀਆਂ ਨਕਟੀ ਨ ਸੁਖਾਵੈ॥ (36-6-3) ਕਜਲ ਅਖੀਂ ਹਰਣਾਖੀਆਂ ਕਾਣੀ ਕੁਰਲਾਵੈ॥ (36-6-4) ਸਭਨਾਂ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵਣੀ ਲੰਗੜੀ ਲੰਗੜਾਵੈ॥ (36-6-5) ਗਣਤ ਗਣੈ ਗੁਦੇਵ ਦੀ ਤਿਸੁ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਵੈ ॥੬॥ (36-6-6) ਅਪਤੁ ਕਰੀਰ ਨ ਮਉਲੀਐ ਦੇ ਦੋਸ ਬਸੰਤੈ॥ (36-7-1) ਸੰਢਿ ਸਪੁਤੀ ਨ ਥੀਐ ਕਣਤਾਵੈ ਕੰਤੈ॥ (36-7-2) ਕਲਰਿ ਖੇਤੁ ਨ ਜੰਮਈ ਘਨਹਰੁ ਵਰਸੰਤੈ॥ (36-7-3) ਪੰਗਾ ਪਿਛੈ ਚੰਗਿਆਂ ਅਵਗੁਣ ਗੁਣਵੰਤੈ॥ (36-7-4) ਸਾਇਰੁ ਵਿਚਿ ਘੰਘੂਟਿਆਂ ਬਹੁ ਰਤਨ ਅਨੰਤੈ॥ (36-7-5) ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਅਕਾਰਥਾ ਗੁਰੁ ਗਣਤ ਗਣੰਤੈ ॥੭॥ (36-7-6) ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਪਰਬਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਖਹੰਦੇ॥ (36-8-1)

ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਪਰਬਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਖਹੰਦੇ॥ (36-8-1) ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਕੋਟ ਗੜ੍ਹ ਘਰ ਬਾਰ ਦਿਸੰਦੇ॥ (36-8-2) ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਸਾਇਰਾਂ ਨਦ ਵਾਹ ਵਹੰਦੇ॥ (36-8-3) ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਤਰੁਵਰਾਂ ਫਲ ਸੁਫਲ ਫਲੰਦੇ॥ (36-8-4) ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਣਗਣਤ ਫਿਰੰਦੇ॥ (36-8-5) ਭਾਰੇ ਭੁਈਂ ਅਕਿਰਤਘਣ ਮੰਦੀ ਹੁ ਮੰਦੇ ॥੮॥ (36-8-6)

ਮਦ ਵਿਚਿ ਰਿਧਾ ਪਾਇ ਕੈ ਕੁਤੇ ਦਾ ਮਾਸੁ॥ (36-9-1) ਧਰਿਆ ਮਾਣਸ ਖੋਪਰੀ ਤਿਸੁ ਮੰਦੀ ਵਾਸੁ॥ (36-9-2) ਰਤੂ ਭਰਿਆ ਕਪੜਾ ਕਰਿ ਕਜਣੁ ਤਾਸੁ॥ (36-9-3) ਢਕਿ ਲੈ ਚਲੀ ਚੂਹੜੀ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੁ॥ (36-9-4) ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਪੁਛਿਆ ਲਾਹੇ ਵਿਸਵਾਸੁ॥ (36-9-5) ਨਦਰੀ ਪਵੈ ਅਕਿਰਤਘਣੁ ਮਤੁ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥੯॥ (36-9-6)

ਚੌਰੁ ਗਇਆ ਘਰਿ ਸਾਹ ਦੈ ਘਰ ਅੰਦਰਿ ਵੜਿਆ॥ (36-10-1) ਕੁਛਾ ਕੂਣੈ ਭਾਲਦਾ ਚਉਬਾਰੇ ਚੜ੍ਹਿਆ॥ (36-10-2) ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਪੰਡ ਬੰਨ੍ਹਿ ਅਗਲਾਈ ਅੜਿਆ॥ (36-10-3) ਲੌਭ ਲਹਰਿ ਹਲਕਾਇਆ ਲੂਣ ਹਾਂਡਾ ਫੜਿਆ॥ (36-10-4) ਚੁਖਕੁ ਲੈ ਕੇ ਚਖਿਆ ਤਿਸੁ ਕਖੁ ਨ ਖੜਿਆ॥ (36-10-5) ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ਧੜੁ ਧੰਮੜ ਧੜਿਆ॥ (90॥ (36-10-6)

ਖਾਧੇ ਲੂਣ ਗੁਲਾਮ ਹੋਇ ਪੀਹਿ ਪਾਣੀ ਢੋਵੈ॥ (36-11-1) ਲੂਣ ਖਾਇ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਰਣਿ ਟੁਕ ਟੁਕ ਹੋਵੈ॥ (36-11-2) ਲੂਣ ਖਾਇ ਧੀ ਪੁਤੁ ਹੋਇ ਸਭ ਲਜਾ ਧੋਵੈ॥ (36-11-3) ਲੂਣ ਵਣੋਟਾ ਖਾਇ ਕੈ ਹਥ ਜੋੜਿ ਖੜੋਵੈ॥ (36-11-4) ਵਾਟ ਵਟਾਊ ਲੂਣੁ ਖਾਇ ਗੁਣੁ ਕੰਠਿ ਪਰੋਵੈ॥ (36-11-5)

```
ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਮਰਿ ਜਨਮੂ ਵਿਗੋਵੈ ॥੧੧॥ (36-11-6)
ਜਿਊ ਮਿਰਯਾਦਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਗਊ ਮਾਸ ਅਖਾਜ॥ (36-12-1)
ਮਸਲਮਾਣਾਂ ਸਅਰਹ ਸੳਗੰਦ ਵਿਆਜ॥ (36-12-2)
ਸਹਰਾ ਘਰਿ ਜਾਵਾਈਐ ਪਾਣੀ ਮਦਰਾਜ॥ (36-12-3)
ਸਹਾ ਨ ਖਾਈ ਚੁਹੜਾ ਮਾਇਆ ਮਹਤਾਜ॥ (36-12-4)
ਜਿਉ ਮਿਠੈ ਮੁਖੀ ਮਰੈ ਤਿਸ ਹੋਇ ਅਕਾਜ॥ (36–12–5)
ਤਿਉ ਧਰਮਸਾਲ ਦੀ ਝਾਕ ਹੈ ਵਿਹੁ ਖੰਡੂਪਾਜੂ ॥੧੨॥ (36–12–6)
ਖਰਾ ਦਹੇਲਾ ਜਗ ਵਿਚਿ ਜਿਸ ਅੰਦਰਿ ਝਾਕ॥ (36-13-1)
ਸੋਇਨੇ ਨੋ ਹਥੂ ਪਾਇਦਾ ਹੁਇ ਵੰਞੈ ਖਾਕੂ॥ (36-13-2)
ਇਠ ਮਿਤ ਪਤ ਭਾਇਰਾ ਵਿਹਰਨਿ ਸਭ ਸਾਕ॥ (36-13-3)
ਸੋਗ ਵਿਜੋਗ ਸਰਾਪ ਹੈ ਦਰਮਤਿ ਨਾਪਾਕ॥ (36–13–4)
ਵਤੈ ਮਤੜਿ ਰੰਨ ਜਿੳ ਦਰਿ ਮਿਲੈ ਤਲਾਕ॥ (36–13–5)
ਦਖ ਭਖ ਦਾਲਿਦ ਘਣਾ ਦੋਜਕ ਅੳਤਾਕ ॥੧੩॥ (36-13-6)
ਵਿਗੜੈ ਚਾਟਾ ਦਧ ਦਾ ਕਾਂਜੀ ਦੀ ਚਖੈ॥ (36-14-1)
ਸਹਸ ਮਣਾ ਰੂਈ ਜਲੈ ਚਿਣਗਾਰੀ ਧੁਖੈ॥ (36-14-2)
ਬਰ ਵਿਣਾਹੇ ਪਾਣੀਐ ਖਉ ਲਾਖਹੁ ਰੁਖੈ॥ (36-14-3)
ਜਿਉ ਉਦਮਾਦੀ ਅਤੀਸਾਰ ਖਈ ਰੋਗ ਮਨਖੈ॥ (36-14-4)
ਜਿਊ ਜਾਲਿ ਪੰਖੇਰ ਫਾਸਦੇ ਚਗਣ ਦੀ ਭਖੈ॥ (36–14–5)
ਤਿਉ ਅਜਰੂ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਵਿਆਪੈ ਵੇਮੂਖੈ ॥੧੪॥ (36-14-6)
ਅਉਚਰ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਚਖ ਲਗੈ ਚਖੀ॥ (36-15-1)
ਹੋਇ ਦਕਧਾ ਨਿਕਲੈ ਭੋਜਨ ਮਿਲਿ ਮਖੀ॥ (36-15-2)
ਗਤਿ ਸਖਾਲਾ ਕਿੳ ਸਵੈ ਤਿਣ ਅੰਦਰਿ ਅਖੀ॥ (36-15-3)
ਕਖਾ ਦਬੀ ਅਗਿ ਜਿਉ ਉਹ ਰਹੈ ਨ ਰਖੀ॥ (36-15-4)
ਝਾਕ ਝਕਾਈਐ ਝਾਕਵਾਲ ਕਰਿ ਭਖ ਅਭਖੀ॥ (36-15-5)
गुर परामा पुष्रिक गुर मिथा (36-15-6)
ਜਿਉ ਘਣ ਖਾਧੀ ਲਕੜੀ ਵਿਣ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣੀ॥ (36-16-1)
ਜਾਣ ਡਰਾਵਾ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ਨਿਰਜੀਤ ਪਰਾਣੀ॥ (36-16-2)
ਜਿਉ ਧੂਅਰ ਝੜਵਾਲ ਦੀ ਕਿਉ ਵਰਸੈ ਪਾਣੀ॥ (36-16-3)
ਜਿਉ ਥਣ ਗਲ ਵਿਚਿ ਬਕਰੀ ਦਹਿ ਦਧ ਨ ਆਣੀ॥ (36-16-4)
ਝਾਕੇ ਅੰਦਰਿ ਝਾਕਵਾਲ ਤਿਸ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ॥ (36-16-5)
ਜਿਉ ਚਮ ਚਟੈ ਗਾਇ ਮਹਿ ਉਹ ਭਰਮਿ ਭਲਾਣੀ ॥੧੬॥ (36-16-6)
ਗਛਾ ਹੋਇ ਧ੍ਰਿਕਾਨੁਆ ਕਿੳ ਵੜੀਐ ਦਾਖੈ॥ (36-17-1)
ਅਕੈ ਕੇਰੀ ਖਖੜੀ ਕੋਈ ਅੰਬ ਨ ਆਖੈ॥ (36-17-2)
ਗਹਣੇ ਜਿਉ ਜਰਪੋਸ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸੋਇਨਾ ਸਾਖੈ॥ (36-17-3)
```

```
ਫਟਕ ਨ ਪਜਨਿ ਹੀਰਿਆ ਓਇ ਭਰੇ ਬਿਆਖੈ॥ (36-17-4)
ਧੳਲੇ ਦਿਸਨਿ ਛਾਹਿ ਦਧ ਸਾਦਹ ਗਣ ਗਾਖੈ॥ (36-17-5)
ਤਿਊ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਪਰਖੀਅਨਿ ਕਰਤੁਤਿ ਸ ਭਾਖੈ ॥੧੭॥ (36–17–6)
ਸਾਵੇ ਪੀਲੇ ਪਾਨ ਹਹਿ ਓਇ ਵੇਲਹ ਤਟੇ॥ (36-18-1)
ਚਿਤਮਿਤਾਲੇ ਫੋਫਲੇ ਫਲ ਬਿਰਖਹਾਂ ਛਟੇ॥ (36-18-2)
ਕਥ ਹਰੇਹੀ ਭੂਸਲੀ ਦੇ ਚਾਵਲ ਚਟੇ॥ (36-18-3)
ਚੂਨਾ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਦਹਿ ਪਥਰ ਕੁਟੇ॥ (36-18-4)
ਆਪੂ ਗਵਾਇ ਸਮਾਇ ਮਿਲਿ ਰੰਗੂਚੀਚ ਵਹੁਟੇ॥ (36-18-5)
ਤਿਊ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਵਿਚਿ ਸਾਧ ਹਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੂਹ ਜੁਣੇ॥੧੮॥ (36-18-6)
ਚਾਕਰ ਸਭ ਸਦਾਇੰਦੇ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਰੇ॥ (36-19-1)
ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਕਰਨਿ ਜਹਾਰੀਆ ਸਭ ਸੈ ਹਥੀਆਰੇ॥ (36-19-2)
ਮਜਲਸ ਬਹਿ ਬਫਾਇੰਦੇ ਬੋਲ ਬੋਲਨਿ ਭਾਰੇ॥ (36-19-3)
ਗਲੀਏ ਤਰੇ ਨਚਾਇੰਦੇ ਗਜਗਾਹ ਸਵਾਰੇ॥ (36-19-4)
ਰਣ ਵਿਚਿ ਪਇਆਂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਜੋਧ ਭਜਣਹਾਰੇ॥ (36-19-5)
ਤਿੳ ਸਾਂਗਿ ਸਿਵਾਪਨਿ ਸਨਮਖਾਂ ਬੇਮਖ ਹਤਿਆਰੇ ॥੧੯॥ (36-19-6)
ਜੇ ਮਾਂ ਹੋਵੈ ਜਾਰਨੀ ਕਿਉ ਪੂਤੂ ਪਤਾਰੇ॥ (36-20-1)
ਗਾਈ ਮਾਣਕ ਨਿਗਲਿਆ ਪੇਟ ਪਾੜਿ ਨ ਮਾਰੇ॥ (36-20-2)
ਜੇ ਪਿਰ ਬਹ ਘਰ ਹੰਢਣਾ ਸਤ ਰਖੈ ਨਾਰੇ॥ (36-20-3)
ਅਮਰ ਚਲਾਵੈ ਚੰਮ ਦੇ ਚਾਕਰ ਵੇਚਾਰੇ॥ (36-20-4)
ਜੇ ਮਦ ਪੀਤਾ ਬਾਮਣੀ ਲੋਇ ਲਝਣਿ ਸਾਰੇ॥ (36-20-5)
ਜੇ ਗਰ ਸਾਂਗਿ ਵਰਤਦਾ ਸਿਖ ਸਿਦਕ ਨ ਹਾਰੇ ॥੨੦॥ (36-20-6)
ਧਰਤੀ ੳਪਰਿ ਕੋਟ ਗੜ ਭਇਚਾਲ ਕਮੰਦੇ॥ (36-21-1)
ਝਖੜਿ ਆਏ ਤਰਵਰਾ ਸਰਬਤ ਹਲੰਦੇ॥ (36-21-2)
ਡਵਿ ਲਗੈ ਉਜਾੜਿ ਵਿਚਿ ਸਭ ਘਾਹ ਜਲੰਦੇ॥ (36-21-3)
ਹੜ ਆਏ ਕਿਨਿ ਥੰਮੀਅਨਿ ਦਰੀਆੳ ਵਹੰਦੇ॥ (36-21-4)
ਅੰਬਰਿ ਪਾਟੇ ਬਿਗਲੀ ਕੁੜਿਆਰ ਕਰੰਦੇ॥ (36-21-5)
ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਤੇ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥२१॥ (36-21-6)
ਜੇ ਮਾੳ ਪਤੈ ਵਿਸ ਦੇ ਤਿਸ ਤੇ ਕਿਸ ਪਿਆਰਾ॥ (36-22-1)
ਜੇ ਘਰੂ ਭੰਨੈ ਪਾਹਰੂ ਕਉਣੂ ਰਖਣਹਾਰਾ॥ (36-22-2)
ਬੇੜਾ ਡੋਬੈ ਪਾਤਣੀ ਕਿਉ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ॥ (36-22-3)
ਆਗ ਲੈ ੳਝੜਿ ਪਵੇ ਕਿਸ ਕਰੈ ਪਕਾਰਾ॥ (36-22-4)
ਜੇ ਕਰਿ ਖੇਤੈ ਖਾਇ ਵਾੜਿ ਕੋ ਲਹੈ ਨ ਸਾਰਾ॥ (36-22-5)
ਜੇ ਗਰ ਭਰਮਾਏ ਸਾਂਗ ਕਰਿ ਕਿਆ ਸਿਖ ਵਿਚਾਰਾ ॥੨੨॥ (36-22-6)
ਜਲ ਵਿਚਿ ਕਾਗਦ ਲੂਣ ਜਿਉ ਘਿਅ ਚੌਪੜਿ ਪਾਏ॥ (36-23-1)
```

ਦੀਵੇ ਵਟੀ ਤੇਲੁ ਦੇ ਸਭ ਰਾਤਿ ਜਲਾਏ॥ (36-23-2) ਵਾਇ ਮੰਡਲ ਜਿਉ ਡੋਰ ਫੜਿ ਗੁਡੀ ਓਡਾਏ॥ (36-23-3) ਮੁਹ ਵਿਚਿ ਗਰੜ ਦੁਗਾਰ ਪਾਇ ਜਿਉ ਸਪੁ ਲੜਾਏ॥ (36-23-4) ਰਾਜਾ ਫਿਰੈ ਫਕੀਰੁ ਹੋਇ ਸੁਣਿ ਦੁਖਿ ਮਿਟਾਏ॥ (36-23-5) ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਤਾ ਜਿਸੁ ਗੁਰੂ ਸਹਾਏ॥੨੩॥੩੫॥ (36-23-6)

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ (36-24-1) ਤੀਰਥ ਮੰਝਿ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਬਗੁਲਾ ਅਪਤੀਣਾ॥ (36-24-2) ਲਵੈ ਬਬੀਹਾ ਵਰਸਦੈ ਜਲ ਜਾਇ ਨ ਪੀਣਾ॥ (36-24-3) ਵਾਂਸੁ ਸੁਗੰਧਿ ਨ ਹੋਵਈ ਪਰਮਲ ਸੰਗਿ ਲੀਣਾ॥ (36-24-4) ਘੁਘੂ ਸੁਝੁ ਨ ਸੁਝਈ ਕਰਮਾ ਦਾ ਹੀਣਾ॥ (36-24-5) ਨਾਭਿ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਦੇ ਵਤੈ ਓਡੀਣਾ॥ (36-24-6) ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਮੁਹੁ ਕਾਲੈ ਮੀਣਾ ॥੧॥ (36-24-7)

ਨੀਲਾਰੀ ਦੇ ਮਟ ਵਿਚਿ ਪੈ ਗਿਦੜੁ ਰਤਾ॥ (36-25-1) ਜੰਗਲ ਅੰਦਰਿ ਜਾਇ ਕੈ ਪਾਖੰਡੁ ਕਮਤਾ॥ (36-25-2) ਦਰਿ ਸੇਵੈ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਹੋਇ ਬਹੈ ਅਵਤਾ॥ (36-25-3) ਕਰੈ ਹਕੂਮਤਿ ਅਗਲੀ ਕੂੜੈ ਮਦਿ ਮਤਾ॥ (36-25-4) ਬੋਲਣਿ ਪਾਜ ਉਘਾੜਿਆ ਜਿਉ ਮੂਲੀ ਪਤਾ॥ (36-25-5) ਤਿਉ ਦਰਗਹਿ ਮੀਣਾ ਮਾਰੀਐ ਕਰਿ ਕੁੜੁ ਕੁਪਤਾ ॥२॥ (36-25-6)

ਚੌਰ ਕਰੈ ਨਿਤ ਚੌਰੀਆ ਓੜਕਿ ਦੁਖ ਭਾਰੀ॥ (36-26-1) ਨਕੁ ਕੰਨੁ ਫੜਿ ਵਢੀਐ ਰਾਵੈ ਪਰ ਨਾਰੀ॥ (36-26-2) ਅਉਘਟ ਰੁਧੇ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਵਿਤੁ ਹਾਰਿ ਜੁਆਰੀ॥ (36-26-3) ਲੰਙੀ ਕੁਹਲਿ ਨ ਆਵਈ ਪਰ ਵੇਲਿ ਪਿਆਰੀ॥ (36-26-4) ਵਗ ਨ ਹੋਵਨਿ ਕੁਤੀਆ ਮੀਣੇ ਮੁਰਦਾਰੀ॥ (36-26-5) ਪਾਪਹੁ ਮੂਲਿ ਨ ਤਗੀਐ ਹੋਇ ਅੰਤਿ ਖੁਆਰੀ ॥੩॥ (36-26-6)

ਚਾਨਣਿ ਚੰਦ ਨ ਪੁਜਈ ਚਮਕੈ ਟਾਨਾਣਾ॥ (36-27-1) ਸਾਇਰ ਬੂੰਦ ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਉ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ॥ (36-27-2) ਕੀੜੀ ਇਭ ਨ ਅਪੜੈ ਕੂੜਾ ਤਿਸੁ ਮਾਣਾ॥ (36-27-3) ਨਾਨੇਹਾਲੁ ਵਖਾਣਦਾ ਮਾ ਪਾਸਿ ਇਆਣਾ॥ (36-27-4) ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸਾਜਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਰਾਣਾ॥ (36-27-5) ਮੁਢਹੁ ਘੁਥਹੁ ਮੀਣਿਆ ਤੁਧੁ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਣਾ ॥8॥ (36-27-6)

ਕੈਹਾ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਮਸੁ ਅੰਦਰਿ ਚਿਤੈ॥ (36-28-1) ਹਰਿਆ ਤਿਲੁ ਬੂਆੜ ਜਿਉ ਫਲੁ ਕੰਮ ਨ ਕਿਤੈ॥ (36-28-2) ਜੇਹੀ ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਦੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਦੁਹੁ ਭਿਤੈ॥ (36-28-3) ਪੇਂਝੂ ਦਿਸਨਿ ਰੰਗੁਲੇ ਮਰੀਐ ਅਗਲਿਤੈ॥ (36-28-4) ਖਰੀ ਸੁਆਲਿਓ ਵੇਸੁਆ ਜੀਅ ਬਝਾ ਇਤੈ॥ (36-28-5)

```
ਖੋਟੀ ਸੰਗਤਿ ਮੀਣਿਆ ਦੁਖ ਦੇਂਦੀ ਮਿਤੈ ॥੫॥ (36-28-6)
ਬਧਿਕ ਨਾਦ ਸਣਾਇ ਕੈ ਜਿੳ ਮਿਰਗ ਵਿਣਾਹੈ॥ (36-29-1)
ਝੀਵਰ ਕੰਡੀ ਮਾਸ ਲਾਇ ਜਿਉ ਮਛੀ ਫਾਹੈ॥ (36-29-2)
ਕਵਲ ਦਿਖਾਲੈ ਮਹ ਖਿੜਾਇ ਭਵਰੈ ਵੇਸਾਹੈ॥ (36-29-3)
ਦੀਪਕ ਜੋਤਿ ਪਤੰਗ ਨੋ ਦਰਜਨ ਜਿਉ ਦਾਹੈ॥ (36-29-4)।
ਕਲਾ ਰੂਪ ਹੋਇ ਹਸਤਨੀ ਮੈਗਲ ਓਮਾਹੈ॥ (36-29-5)
ਤਿਉ ਨਕਟ ਪੰਥੂ ਹੈ ਮੀਣਿਆ ਮਿਲਿ ਨਰਕਿ ਨਿਬਾਹੈ ॥੬॥ (36-29-6)
ੂਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਦੇਖਿ ਕੈ ਕਰਦੇ ਭਰਵਾਸਾ॥ (36-30-1)
ਥਲ ਵਿਚ ਤਪਨਿ ਭਠੀਆ ਕਿਉ ਲਹੈ ਪਿਆਸਾ॥ (36-30-2)
ਸਹਣੇ ਰਾਜ ਕਮਾਈਐ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ॥ (36-30-3)
ਛਾਇਆ ਬਿਰਖ ਨ ਰਹੈ ਥਿਰ ਪਜੈ ਕਿੳ ਆਸਾ॥ (36-30-4)
ਬਾਜੀਗਰ ਦੀ ਖੇਡ ਜਿਉ ਸਭ ਕੁੜ ਤਮਾਸਾ॥ (36-30-5)
ਰਲੈ ਜ ਸੰਗਤਿ ਮੀਣਿਆ ਉੱਠੇ ਚਲੈ ਨਿਰਾਸਾ ॥2॥ (36-30-6)
ਕੋਇਲ ਕਾਂੳ ਰਲਾਈਅਨਿ ਕਿੳ ਹੋਵਨਿ ਇਕੈ॥ (36-31-1)
ਤਿਉ ਨਿੰਦਕ ਜਗ ਜਾਣੀਅਨਿ ਬੋਲਿ ਬੋਲਨਿ ਫਿਕੈ॥ (36–31–2)
ਬਗੁਲੇ ਹੰਸੂ ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਉ ਮਿਕਨਿ ਮਿਕੈ॥ (36-31-3)
ਤਿੳ ਬੇਮਖ ਚਣਿ ਕਢੀਅਨਿ ਮਹਿ ਕਾਲੇ ਟਿਕੈ॥ (36-31-4)
ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ ਮੀਣਿਆ ਖੋਟ ਸਾਲੀ ਸਿਕੈ॥ (36-31-5)
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਪਾਹਣੀ ਮਾਰੀਅਨਿ ਓਇ ਪੀਰ ਫਿਟਿਕੈ ॥੮॥ (36-31-6)
ਗਤੀ ਨੀਂਗਰ ਖੇਲਦੇ ਸਭ ਹੋਇ ਇਕਠੇ॥ (36-32-1)
ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਵਦੇ ਕਰਿ ਸਾਂਗ ਉਪਨੇ॥ (36-32-2)
ਇਕਿ ਲਸਕਰ ਲੈ ਧਾਵਦੇ ਇਕਿ ਫਿਰਦੇ ਨਨੇ॥ (36-32-3)
ਠੀਕਰੀਆਂ ਹਾਲੇ ਭਰਨਿ ਉਇ ਖਰੇ ਅਸਠੇ॥ (36-32-4)
ਖਿਨ ਵਿਚਿ ਖੇਡ ਉਜਾੜਿਦੇ ਘਰ ਘਰ ਤੁਠੇ॥ (36-32-5)
ਵਿਣੂ ਗੁਣੂ ਗੁਰੂ ਸਦਾਇਦੇ ਓਇ ਖੋਟੇ ਮਠੇ ॥੯॥ (36-32-6)
ਉਚਾ ਲੰਮਾ ਝਾਟਲਲਾ ਵਿਚਿ ਬਾਗ ਦਿਸੰਦਾ॥ (36-33-1)
ਮੋਟਾ ਮਢ ਪਤਾਲਿ ਜੜਿ ਬਹ ਗਰਬ ਕਰੰਦਾ॥ (36-33-2)
ਪਤ ਸਪਤਰ ਸੋਹਣੇ ਵਿਸਥਾਰ ਬਣੰਦਾ॥ (36-33-3)
ਫਲ ਰਤੇ ਫਲ ਬਕਬਕੇ ਹੋਇ ਅਫਲ ਫਲੰਦਾ॥ (36-33-4)
ਸਾਵਾ ਤੋਤਾ ਚਹਚਹਾ ਤਿਸ ਦੇਖਿ ਭਲੰਦਾ॥ (36-33-5)
ਪਿਛੋ ਦੇ ਪਛਤਾਇਦਾ ਓਹ ਫਲ ਨ ਲਹੰਦਾ ॥੧੦॥ (36-33-6)
ਪਹਿਨੈ ਪੰਜੇ ਕਪੜੇ ਪਰਸਾਵਾਂ ਵੇਸ॥ (36-34-1)
ਮੁਛਾਂ ਦਾੜ੍ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਬਹੁ ਦੁਰਬਲ ਵੇਸੂ॥ (36-34-2)
ਸੈ ਹਥਿਆਰੀ ਸੂਰਮਾ ਪੰਚੀਂ ਪਰਵੇਸੂ॥ (36-34-3)
```

```
ਮਾਹਰੂ ਦੜ ਦੀਬਾਣ ਵਿਚਿ ਜਾਣੈ ਸਭੂ ਦੇਸੂ॥ (36-34-4)
ਪਰਖ ਨ ਗਣਿ ਪਰਖਤ ਵਿਣ ਕਾਮਣਿ ਕਿ ਕਰੇਸ॥ (36-34-5)
ਵਿਣ ਗਰ ਗਰੁ ਸਦਾਇਦੇ ਕੳਣ ਕਰੈ ਆਦੇਸ ॥੧੧॥ (36-34-6)
ਗਲੀਂ ਜੇ ਸਹ ਪਾਈਐ ਤੋਤਾ ਕਿੳ ਫਾਸੈ॥ (36-35-1)
ਮਿਲੈ ਨ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪੈ ਕਾੳ ਗੁਂਹ ਗਿਰਾਸੈ॥ (36-35-2)
ਜੋਰਾਵਰੀ ਨ ਜਿਪਈ ਸ਼ੀਹ ਸਹਾ ਵਿਣਾਸੈ॥ (36-35-3)
ਗੀਤ ਕਵਿਤ ਨ ਭਿਜਈ ਭਟ ਭੇਖ ਉਦਾਸੈ॥ (36-35-4)
ਜੋਬਨ ਰੂਪੁ ਨ ਮੋਹੀਐ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਦੁਰਾਸੈ॥ (36-35-5)
ਵਿਣੇ ਸੇਵਾ ਦੋਹਾਗਣੀ ਪਿਰ ਮਿਲੈ ਨ ਹਾਸੈ ॥੧੨॥ (36-35-6)
ਸਿਰ ਤਲਵਾਏ ਪਾਈਐ ਚਮਗਿਦੜ ਜੂਹੈ॥ (36-36-1)
ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿਚਿ ਖੁਡਾਂ ਚੂਹੈ॥ (36-36-2)
ਮਿਲੈ ਨ ਵਡੀ ਆਰਜਾ ਬਿਸੀਅਰੂ ਵਿਹੁ ਲੂਹੈ॥ (36-36-3)
ਹੋਇ ਕੁਚੀਲੂ ਵਰਤੀਐ ਖਰ ਸੂਰ ਭਸੂਹੇ॥ (36-36-4)
ਕੰਦ ਮੂਲ ਚਿਤ ਲਾਈਐ ਅਈਅੜ ਵਣੂ ਧੂਹੇ॥ (36-36-5)
ਵਿਣੂ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਉਂ ਘਰੂ ਵਿਣੂ ਬੂਹੇ ॥੧੩॥ (36-36-6)
ਮਿਲੈ ਜਿ ਤੀਰਥਿ ਨਾਤਿਆਂ ਡਡਾਂ ਜਲ ਵਾਸੀ॥ (36-37-1)
ਵਾਲ ਵਧਾਇਆਂ ਪਾਈਐ ਬੜ ਜਟਾਂ ਪਲਾਸੀ॥ (36-37-2)
ਨੰਗੇ ਰਹਿਆਂ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਣਿ ਮਿਰਗ ਉਦਾਸੀ॥ (36-37-3)
ਭਸਮ ਲਾਇ ਜੇ ਪਾਈਐ ਖਰ ਖੇਹ ਨਿਵਾਸੀ॥ (36-37-4)
ਜੇ ਪਾਈਐ ਚੂਪ ਕੀਤਿਆਂ ਪਸੂਆਂ ਜੜ ਹਾਸੀ॥ (36-37-5)
ਵਿਣ ਗਰ ਮਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਗਰ ਮਿਲੈ ਖਲਾਸੀ ॥98॥ (36-37-6)
ਜੜੀ ਬ੍ਰੀ ਜੇ ਜੀਵੀਐ ਕਿਊ ਮਰੈ ਧਨੰਤਰੂ॥ (36-38-1)
ਤੰਤ ਮੰਤ ਬਾਜੀਗਰਾਂ ਓਇ ਭਵਹਿ ਦਿਸੰਤਰ॥ (36-38-2)
ਰਖੀਂ ਬਿਰਖੀਂ ਪਾਈਐ ਕਾਸਟ ਬੈਸੰਤਰ॥ (36-38-3)
ਮਿਲੈ ਨ ਵੀਰਾਰਾਧ ਕਰਿ ਠਗ ਚੋਰ ਨ ਅੰਤਰ॥ (36-38-4)
ਮਿਲੈ ਨ ਰਾਤੀ ਜਾਗਿਆਂ ਅਪਰਾਧ ਭਵੰਤਰ॥ (36-38-5)
ਵਿਣੂ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਮਰੰਤਰੂ ॥੧੫॥ (36-38-6)
ਘੰਟੂ ਘੜਾਇਆਂ ਚੁਹਿਆਂ ਗਲਿ ਬਿਲੀ ਪਾਈਐ॥ (36-39-1)
ਮਤਾ ਮਤਾਇਆ ਮੁਖੀਆਂ ਘਿਅ ਅੰਦਰਿ ਨਾਈਐ॥ (36-39-2)
ਸਤਕ ਲਹੈ ਨ ਕੀੜਿਆਂ ਕਿੳ ਝਥ ਲੰਘਾਈਐ॥ (36-39-3)
ਸਾਵਣਿ ਰਹਣ ਭੰਬੀਰੀਆਂ ਜੇ ਪਾਰਿ ਵਸਾਈਐ॥ (36-39-4)
ਕੁੰਜੜੀਆਂ ਵੈਸਾਖ ਵਿਚਿ ਜਿਉ ਜੂਹ ਪਰਾਈਐ॥ (36-39-5)
ਵਿਣ ਗਰ ਮਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਫਿਰਿ ਆਈਐ ਜਾਈਐ ॥੧੬॥ (36-39-6)
ਜੇ ਖੂਥੀ ਬਿੰਡਾ ਬਹੈ ਕਿਉ ਹੋਇ ਬਜਾਜੂ॥ (36-40-1)
```

```
ਕਤੇ ਗਲ ਵਾਸਣੀ ਨ ਸਰਾਫੀ ਸਾਜ॥ (36-40-2)
ਰਤਨਮਣੀ ਗਲਿ ਬਾਂਦਰੈ ਜੳਹਰੀ ਨਹਿ ਕਾਜ॥ (36-40-3)
ਗਦਹੰ ਚੰਦਨ ਲਦੀਐ ਨਹਿਂ ਗਾਂਧੀ ਗਾਜ॥ (36-40-4)
ਜੇ ਮਖੀ ਮਹਿ ਮਕੜੀ ਕਿੳ ਹੋਵੈ ਬਾਜ॥ (36-40-5)
ਸਚ ਸਚਾਵਾਂ ਕਾਂਢੀਐ ਕੁੜਿ ਕੁੜਾ ਪਾਜੂ ॥੧੭॥ (36-40-6)
ਅੰਙਣਿ ਪਤ ਗਵਾਂਢਣੀ ਕੁੜਾਵਾ ਮਾਣ॥ (36-41-1)
ਪਾਲੀ ਚਉਣਾ ਚਾਰਦਾ ਘਰ ਵਿਤੂ ਨ ਜਾਣੂ॥ (36-41-2)
ਬਦਰਾ ਸਿਰਿ ਵੇਗਾਰੀਐ ਨਿਰਧਨੂ ਹੈਰਾਣੂ॥ (36-41-3)
ਜਿਊ ਕਰਿ ਰਾਖਾ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ਨਾਹੀ ਕਿਰਸਾਣ॥ (36-41-4)
ਪਰ ਘਰੂ ਜਾਣੈ ਆਪਣਾ ਮੁਰਖੂ ਮਿਹਮਾਣੂ॥ (36-41-5)
ਅਣਹੋਂਦਾ ਆਪ ਗਣਾਇਂਦਾ ਓਹ ਵਡਾ ਅਜਾਣ ॥੧੮॥ (36-41-6)
ਕੀੜੀ ਵਾਕ ਨ ਥੰਮੀਐ ਹਸਤੀ ਦਾ ਭਾਰ॥ (36-42-1)
ਹਥ ਮਰੋੜੇ ਮਖ ਕਿੳ ਹੋਵੈ ਸੀਂਹ ਮਾਰ॥ (36-42-2)
ਮਛਰ ਡੰਗ ਨ ਪਜਈ ਬਿਸੀਅਰ ਬਰਿਆਰ॥ (36-42-3)
ਚਿਤ੍ਹੇ ਲਖ ਮਕੳੜਿਆਂ ਕਿੳ ਹੋਇ ਸਿਕਾਰ॥ (36-42-4)
ਜੇ ਜੂਹ ਸਊੜੀ ਸੰਜਰੀ ਰਾਜਾ ਨ ਭਤਾਰੂ॥ (36-42-5)
ਅਣਹੋਦਾ ਆਪੂ ਗਣਾਇਂਦਾ ਉਹ ਵਡਾ ਗਵਾਰੂ ॥੧੯॥ (36-42-6)
ਪਤ ਜਣੈ ਵੜਿ ਕੋਠੜੀ ਬਾਹਰਿ ਜਗ ਜਾਣੈ॥ (36-43-1)
ਧਨ ਧਰਤੀ ਵਿਚਿ ਦਬੀਐ ਮਸਤਕਿ ਪਰਵਾਣੈ॥ (36-43-2)
ਵਾਟ ਵਟਾਉ ਆਖਦੇ ਵੁਠੈ ਇੰਦ੍ਹਾਣੈ॥ (36-43-3)
ਸਭੂ ਕੋ ਸੀਸੂ ਨਿਵਾਇਦਾ ਚੜ੍ਹਿਐ ਚੰਦ੍ਰਾਣੈ॥ (36-43-4)
ਗੋਰਖ ਦੇ ਗਲਿ ਗੋਦੜੀ ਜਗੂ ਨਾਥੂ ਵਖਾਣੈ॥ (36-43-5)
ਗਰ ਪਰਚੈ ਗਰ ਆਖੀਐ ਸਚਿ ਸਚ ਸਿਞਾਣੈ ॥੨੦॥ (36-43-6)
ਹੳ ਅਪਰਾਧੀ ਗਨਹਗਾਰ ਹੳ ਬੇਮਖ ਮੰਦਾ॥ (36-44-1)
ਚੋਰੂ ਯਾਰੂ ਜੁਆਰਿ ਹਉ ਪਰ ਘਰਿ ਜੋਹੰਦਾ॥ (36-44-2)
ਨਿੰਦਕ ਦੂਸਟੂ ਹਰਾਮਖੋਰ ਠਗ ਦੇਸ ਠਗੰਦਾ॥ (36-44-3)
ਕਾਮ ਕੁੱਧ ਮਦ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰੰਦਾ॥ (36-44-4)
ਬਿਸਾਸਘਾਤੀ ਅਕਿਰਤਘਣ ਮੈ ਕੋ ਨ ਰਖੰਦਾ॥ (36-44-5)
ਸਿਮਰਿ ਮਰੀਦਾ ਢਾਢੀਆ ਸਤਿਗਰ ਬਖਸੰਦਾ ॥੨੧॥੩੬॥ (36-44-6)
```

Vaar 37

ੴਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ॥ (37-1-1)

ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰੁ ਬਣਾਇਆ॥ (37-1-2) ਅੰਬਰਿ ਧਰਤਿ ਵਿਛੋੜਿ ਕੈ ਵਿਣੁ ਥੰਮਾਂ ਆਗਾਸੁ ਰਹਾਇਆ॥ (37-1-3) ਜਲ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਰਖੀਅਨਿ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਨੀਰੁ ਧਰਾਇਆ॥ (37-1-4) ਕਾਠੈ ਅੰਦਰਿ ਅਗਿ ਧਰਿ ਅਗੀ ਹੌਂਦੀ ਸੁਫਲੁ ਫਲਾਇਆ॥ (37-1-5) ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਤਿੰਨੇ ਵੈਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (37-1-6) ਰਾਜਸ ਸਾਤਕ ਤਾਮਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਉਪਾਇਆ॥ (37-1-7) ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੁ ਚਲਿਤੁ ਵਰਤਾਇਆ॥ (॥ (37-1-8)

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਕਰਿ ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਚਰਾਗੁ ਬਲਾਇਆ॥ (37-2-1) ਰਾਤੀ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਘਰਿ ਘਰਿ ਦੀਪਕ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇਆ॥ (37-2-2) ਸੂਰਜੁ ਏਕੰਕਾਰੁ ਦਿਹਿ ਤਾਰੇ ਦੀਪਕ ਰੂਪੁ ਲੁਕਾਇਆ॥ (37-2-3) ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਕਵਾਉ ਵਿਚਿ ਤੋਲਿ ਅਤੋਲੁ ਨ ਤੋਲਿ ਤੁਲਾਇਆ॥ (37-2-4) ਓਅੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਜਿਸਿ ਪਰਵਦਗਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ਅਲਾਇਆ॥ (37-2-5) ਅਬਗਤਿ ਗਤਿ ਅਤਿ ਅਗਮ ਹੈ ਅਕਥ ਕਥਾ ਨਹਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (37-2-6) ਸਣਿ ਸਣਿ ਆਖਣ ਆਖਿ ਸਣਾਇਆ॥ (37-2-7)

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰਿ ਜੁਗ ਜਲ ਥਲ ਤਰਵਰੁ ਪਰਬਤ ਸਾਜੇ॥ (37-3-1) ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਚਉਦਹ ਭਵਣ ਕਰਿ ਇਕੀਹ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨਿਵਾਜੇ॥ (37-3-2) ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਦੀਪ ਸਤ ਨਉ ਖੰਡ ਦਹ ਦਿਸਿ ਵਜਣਿ ਵਾਜੇ॥ (37-3-3) ਇਕਸ ਇਕਸ ਖਾਣਿ ਵਿਚਿ ਇਕੀਹ ਇਕੀਹ ਲਖ ਉਪਾਜੇ॥ (37-3-4) ਇਕਤ ਇਕਤ ਜੂਨਿ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਅਣਗਣਤ ਬਿਰਾਜੇ॥ (37-3-5) ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਕਰਿ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਤਰੰਗ ਅਗਾਜੇ॥ (37-3-6) ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਘਰੁ ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ॥੩॥ (37-3-7)

ਕਾਲਾ ਧਉਲਾ ਰਤੜਾ ਨੀਲਾ ਪੀਲਾ ਹਰਿਆ ਸਾਜੇ॥ (37-4-1) ਰਸੁ ਕਸੁ ਕਰਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਦੁ ਜੀਭਹੁੰ ਜਾਪ ਨ ਖਾਜ ਅਖਾਜੇ॥ (37-4-2) ਮਿਠਾ ਕਉੜਾ ਖਟੁ ਤੁਰਸੁ ਫਿਕਾ ਸਾਉ ਸਲੂਣਾ ਛਾਜੇ॥ (37-4-3) ਗੰਧ ਸੁਗੰਧਿ ਅਵੇਸੁ ਕਰਿ ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਕੇਸਰੁ ਕਾਜੇ॥ (37-4-4) ਮੇਦੁ ਕਥੂਰੀ ਪਾਨ ਫੁਲੁ ਅੰਬਰੁ ਚੂਰ ਕਪੂਰ ਅੰਦਾਜੇ॥ (37-4-5) ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਬਹੁ ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਅਨਹਦ ਗਾਜੇ॥ (37-4-6) ਲਖ ਦਰੀਆੳ ਕਰੋੜ ਜਹਾਜੇ॥ 8॥ (37-4-7)

ਸਤ ਸਮੁੰਦ ਅਥਾਹ ਕਰਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ॥ (37-5-1) ਮਹੀਅਲ ਖੇਤੀ ਅਉਖਧੀ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰਾ॥ (37-5-2) ਤਰੁਵਰ ਛਾਇਆ ਫੁਲ ਫਲ ਸਾਖਾ ਪਤ ਮੂਲ ਬਹੁ ਭਾਰਾ॥ (37-5-3) ਪਰਬਤ ਅੰਦਰਿ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਲਾਲੁ ਜਵਾਹਰੁ ਪਾਰਸਿ ਪਾਰਾ॥ (37-5-4) ਚਉਰਾਸੀਹ ਲਖ ਜੋਨਿ ਵਿਚਿ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜੇ ਵਡ ਪਰਵਾਰਾ॥ (37-5-5) ਜੰਮਣੁ ਜੀਵਣੁ ਮਰਣ ਵਿਚਿ ਭਵਜਲ ਪੂਰ ਭਰਾਇ ਹਜਾਰਾ॥ (37-5-6) ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥੫॥ (37-5-7)

ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਛਿਣ ਭੰਗਰੁ ਛਲ ਦੇਹੀ ਛਾਰਾ॥ (37-6-1) ਪਾਣੀ ਦਾ ਕਰਿ ਪੁਤਲਾ ਉਡੈ ਨ ਪਉਣੁ ਖੁਲੇ ਨਉਂ ਦੁਆਰਾ॥ (37-6-2) ਅਗਨਿ ਕੁੰਡ ਵਿਚਿ ਰਖੀਅਨਿ ਨਰਕ ਘੋਰ ਮਹਿੰ ਉਦਰੁ ਮਝਾਰਾ॥ (37-6-3) ਕਰੈ ਉਰਧ ਤਪੁ ਗਰਭ ਵਿਚਿ ਚਸਾ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ॥ (37-6-4) ਦਸੀ ਮਹੀਨੀਂ ਜੰਮਿਆਂ ਸਿਮਰਣ ਕਰੀ ਕਰੇ ਨਿਸਤਾਰਾ॥ (37-6-5) ਜੰਮਦੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਰਖਣਹਾਰਾ॥ (37-6-6) ਸਾਹੋਂ ਵਿਛੁੜਿਆ ਵਣਜਾਰਾ ॥੬॥ (37-6-7)

ਰੋਵੈ ਰਤਨ ਗਵਾਇ ਕੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਅਨੇਰੁ ਗੁਬਾਰਾ॥ (37-7-1) ਓਹੁ ਰੋਵੈ ਦੁਖੁ ਆਪਣਾ ਹਸਿ ਹਸਿ ਗਾਵੈ ਸਭ ਪਰਵਾਰਾ॥ (37-7-2) ਸਭਨਾਂ ਮਨਿ ਵਾਧਾਈਆਂ ਰੁਣੂ ਝੁੱਝਨੜਾ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰਾ॥ (37-7-3) ਨਾਨਕੁ ਦਾਦਕੁ ਸੋਹਲੇ ਦੇਨਿ ਅਸੀਸਾਂ ਬਾਲੁ ਪਿਆਰਾ॥ (37-7-4) ਚੁਖਹੁਂ ਬਿੰਦਕ ਬਿੰਦੁ ਕਰਿ ਬਿੰਦਹੁੰ ਕੀਤਾ ਪਰਬਤ ਭਾਰਾ॥ (37-7-5) ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਸੁਗਰਥ ਵਿਸਾਰਿ ਵਿਸਾਰਾ॥ (37-7-6) ਕਾਮ ਕਰੋਧੁ ਵਿਰੋਧੁ ਵਿਚਿ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਧਰੋਹ ਅਹੰਕਾਰਾ॥ (37-7-7) ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਫਾਥਾ ਵੇਚਾਰਾ॥ 2॥ (37-7-8)

ਹੋਇ ਸੁਚੇਤ ਅਚੇਤ ਇਵ ਅਖੀਂ ਹੋਂਦੀ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋਆ॥ (37-8-1) ਵੈਰੀ ਮਿਤੁ ਨ ਜਾਣਦਾ ਡਾਇਣੁ ਮਾਉ ਸੁਭਾਉ ਸਮੋਆ॥ (37-8-2) ਬੋਲਾ ਕੰਨੀਂ ਹੋਂਵਦਾ ਜਸੁ ਅਪਜਸੁ ਮੋਹੁ ਧੋਹੁ ਨ ਸੋਆ॥ (37-8-3) ਗੁੰਗਾ ਜੀਭੈ ਹੁੰਦੀਐ ਦੁਧੁ ਵਿਚਿ ਵਿਸੁ ਘੋਲਿ ਮੁਹਿ ਚੋਆ॥ (37-8-4) ਵਿਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਸਰ ਪੀਐ ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਆਸ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਢੋਆ॥ (37-8-5) ਸਰਪੁ ਅਗਨਿ ਵਲਿ ਹਥੁ ਪਾਇ ਕਰੈ ਮਨੋਰਥ ਪਕੜਿ ਖਲੋਆ॥ (37-8-6) ਸਮਝੈ ਨਾਹੀ ਟਿਬਾ ਟੋਆ ॥੮॥ (37-8-7)

ਲੂਲਾ ਪੈਰੀ ਹੋਂਵਦੀ ਟੰਗਾਂ ਮਾਰਿ ਨ ਉਠਿ ਖਲੋਆ॥ (37-9-1) ਹਥੋ ਹਥੁ ਨਚਾਈਐ ਆਸਾ ਬੰਧੀ ਹਾਰੁ ਪਰੋਆ॥ (37-9-2) ਉਦਮ ਉਕਤਿ ਨ ਆਵਈ ਦੇਹਿ ਬਿਦੇਹਿ ਨ ਨਵਾਂ ਨਿਰੋਆ॥ (37-9-3) ਹਗਣ ਮੂਤਣ ਛਡਣਾ ਰੋਗੁ ਸੋਗੁ ਵਿਚਿ ਦੁਖੀਆ ਰੋਆ॥ (37-9-4) ਘੁਟੀ ਪੀਐ ਨ ਖੁਸੀ ਹੋਇ ਸਪਹੁਂ ਰਖਿਅੜਾ ਅਣਖੋਆ॥ (37-9-5) ਗੁਣੁ ਅਵਗੁਣੁ ਨ ਵਿਚਾਰਦਾ ਨ ਉਪਕਾਰੁ ਵਿਕਾਰੁ ਅਲੋਆ॥ (37-9-6) ਸਮਸਰਿ ਤਿਸੁ ਹਥੀਆਰੁ ਸੰਜੋਆ ॥੯॥ (37-9-7)

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਮਿਲਿ ਨਿੰਮਿਆ ਆਸਾਵੰਤੀ ਉਦਰੁ ਮਝਾਰੇ॥ (37-10-1) ਰਸ ਕਸ ਖਾਇ ਨਿਲਜ ਹੋਇ ਛੁਹ ਛੁਹ ਧਰਣਿ ਧਰੈ ਪਗ ਧਾਰੇ॥ (37-10-2) ਪੇਟ ਵਿਚਿ ਦਸ ਮਾਹ ਰਖਿ ਪੀੜਾ ਖਾਇ ਜਣੈ ਪੁਤੁ ਪਿਆਰੇ॥ (37-10-3) ਜਣ ਕੈ ਪਾਲੈ ਕਸਟ ਕਿਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਵਿਚਿ ਸੰਜਮ ਸਾਰੇ॥ (37-10-4) ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਦੇਇ ਪਿਆਲਿ ਦੁਧੁ ਘੁਟੀ ਵਟੀ ਦੇਇ ਨਿਹਾਰੇ॥ (37-10-5) ਛਾਦਨ ਭੋਜਨੁ ਪੇਖਿਆ ਭਦਣਿ ਮੰਗਣਿ ਪੜ੍ਹਨਿ ਚਿਤਾਰੇ॥ (37-10-6) ਪਾਂਧੇ ਪਾਸਿ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਖਟਿ ਲੁਟਾਇ ਹੋਇ ਸੁਚਿਆਰੇ॥ (37-10-7) ਉਰਿਣਤ ਹੋਇ ਭਾਰੁ ਉਤਾਰੇ ॥੧੦॥ (37-10-8)

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਨੰਦ ਵਿਚਿ ਪੁਤੈ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਹੋਈ॥ (37-11-1) ਰਹਸੀ ਅੰਗ ਨ ਮਾਵਈ ਗਾਵੈ ਸੋਹਿਲੜੇ ਸੁਖ ਸੋਈ॥ (37-11-2) ਵਿਗਸੀ ਪੁਤ ਵਿਆਹਿਐ ਘੋੜੀ ਲਾਵਾਂ ਗਾਵ ਭਲੋਈ॥ (37-11-3) ਸੁਖਾਂ ਸੁਖੈ ਮਾਵੜੀ ਪੁਤੁ ਨੂੰਹ ਦਾ ਮੇਲ ਅਲੋਈ॥ (37-11-4) ਨੁਹੁ ਨਿਤ ਕੰਤ ਕੁਮੰਤੁ ਦੇਇ ਵਿਹਰੇ ਹੋਵਹ ਸਸੁ ਵਿਗੋਈ॥ (37-11-5) ਲਖ ਉਪਕਾਰੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਪੁਤ ਕੁਪੁਤਿ ਚਕੀ ਉਠਿ ਝੋਈ॥ (37-11-6) ਹੋਵੈ ਸਰਵਣ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ॥ (37-11-7)

ਕਾਮਣਿ ਕਾਮਣਿਆਰੀਐ ਕੀਤੋ ਕਾਮਣੁ ਕੰਤ ਪਿਆਰੇ॥ (37-12-1) ਜੰਮੇ ਸਾਂਈ ਵਿਸਾਰਿਆ ਵੀਵਾਹਿਆਂ ਮਾਂ ਪਿਅ ਵਿਸਾਰੇ॥ (37-12-2) ਸੁਖਾਂ ਸੁਖਿ ਵਿਵਾਹਿਆਂ ਸਉਣੁ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਚਾਰਿ ਵਿਚਾਰੇ॥ (37-12-3) ਪੁਤ ਨੂਹੈਂ ਦਾ ਮੇਲੁ ਵੇਖਿ ਅੰਗ ਨਾ ਮਾਥਨਿ ਮਾਂ ਪਿਉ ਵਾਰੇ॥ (37-12-4) ਨੂੰਹ ਨਿਤ ਮੰਤ ਕੁਮੰਤ ਦੇਇ ਮਾਂ ਪਿਉ ਛਡਿ ਵਡੇ ਹਤਿਆਰੇ॥ (37-12-5) ਵਖ ਹੋਵੈ ਪੁਤੁ ਰੰਨਿ ਲੈ ਮਾਂ ਪਿਉ ਦੇ ਉਪਕਾਰੁ ਵਿਸਾਰੇ॥ (37-12-6) ਲੋਕਾਚਾਰਿ ਹੋਇ ਵਡੇ ਕੁਚਾਰੇ॥ (37-12-7)

ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਸੁਣੈ ਵੇਦੁ ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ॥ (37-13-1) ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਤਪੁ ਵਣਖੰਡਿ ਭੁਲਾ ਫਿਰੈ ਬਿਬਾਣੀ॥ (37-13-2) ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਪੂਜੁ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀ॥ (37-13-3) ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਨ੍ਹਾਵਣਾ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਘੁੰਮਣ ਵਾਣੀ॥ (37-13-4) ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਕਰੈ ਦਾਨ ਬੇਈਮਾਨ ਅਗਿਆਨ ਪਰਾਣੀ॥ (37-13-5) ਮਾਂ ਪਿਉ ਪਰਹਰਿ ਵਰਤ ਕਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ॥ (37-13-6) ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਾਰੁ ਨ ਜਾਣੀ॥ (37-13-7)

ਕਾਦਰੁ ਮਨਹੁਾਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਕੁਦਰਤਿ ਅੰਦਰਿ ਕਾਦਰੁ ਦਿਸੈ॥ (37-14-1) ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਜਿਆ ਸਾਸ ਮਾਸ ਦੇ ਜਿਸੈ ਕਿਸੈ॥ (37-14-2) ਅਖੀ ਮੁਹੁਾਂ ਨਕੁ ਕੰਨੁ ਦੇਇ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਸਭਿ ਦਾਤ ਸੁ ਤਿਸੈ॥ (37-14-3) ਅਖੀਂ ਦੇਖੇ ਰੂਪ ਰੰਗੁ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮੁਹਿ ਕੰਨ ਸਰਿਸੈ॥ (37-14-4) ਨਕਿ ਵਾਸੁ ਹਥੀਂ ਕਿਰਤਿ ਪੈਰੀ ਚਲਣ ਪਲ ਪਲ ਖਿਸੈ॥ (37-14-5) ਵਾਲ ਦੰਦ ਨਹੁਾਂ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਸਮਾਲਿ ਸਲਿਸੈ॥ (37-14-6) ਸਾਦੀ ਲਬੈ ਸਾਹਿਬੋ ਤਿਸ ਤੂੰ ਸੰਮਲ ਸੈਵੈਂ ਹਿਸੈ॥ (37-14-7) ਲਣ ਪਾਇ ਕਰਿ ਆਟੈ ਮਿਸੈ॥ (98॥ (37-14-8)

ਦੇਹੀ ਵਿਚਿ ਨ ਜਾਪਈ ਨੀਂਦ ਭੂਖੁ ਤੇਹ ਕਿਥੈ ਵਸੈ॥ (37-15-1)

ਹਸਣੁ ਰੋਵਣੁ ਗਾਵਣਾ ਛਿਕ ਡਿਕਾਰੁ ਖੰਗੂਰਣੁ ਦਸੈ॥ (37-15-2) ਆਲਕ ਤੇ ਅੰਗਵਾੜੀਆਂ ਹਿਡਕੀ ਖੁਰਕਣੁ ਪਰਸ ਪਰਸੈ॥ (37-15-3) ਉਭੇ ਸਾਹ ਉਬਾਸੀਆਂ ਚੁਟਕਾਰੀ ਤਾੜੀ ਸੁਣਿ ਕਿਸੈ॥ (37-15-4) ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਹਰਖੁ ਸੋਗੁ ਜੋਗੁ ਭੋਗੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਨ ਵਿਣਸੈ॥ (37-15-5) ਜਾਗਦਿਆਂ ਲਖੁ ਚਿਤਵਣੀ ਸੁਤਾ ਸੁਹਣੇ ਅੰਦਰਿ ਧਸੈ॥ (37-15-6) ਸੁਤਾ ਹੀ ਬਰੜਾਂਵਦਾ ਕਿਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਵਿਚਿ ਜਸ ਅਪਜਸੈ॥ (37-15-7) ਤਿਸਨਾ ਅੰਦਰਿ ਘਣਾ ਤਰਸੈ॥ (41॥ (37-15-8)

ਗੁਰਮਤਿ ਦਰਮਤਿ ਵਰਤਣਾ ਸਾਧੁ ਅਸਾਧੁ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਵਸੈ॥ (37–16–1) ਤਿੰਨ ਵੇਸ ਜਮਵਾਰ ਵਿਚਿ ਹੋਇ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਮੁਣਸੈ॥ (37–16–2) ਸਹਸ ਕੁਬਾਣ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਵਿਸਾਰਿ ਵਿਗਸੈ॥ (37–16–3) ਪਰ ਨਾਰੀ ਪਰ ਦਰਬੁ ਹੇਤੁ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਪਰਪੰਚ ਰਹਸੈ॥ (37–16–4) ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨੁ ਤਜਿ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਨ ਸਾਧੁ ਪਰਸੈ॥ (37–16–5) ਕੁਤਾ ਚਉਕ ਚੜ੍ਹਾਈਐ ਚਕੀ ਚਟਣਿ ਕਾਰਣ ਨਸੈ॥ (37–16–6) ਅਵਗੁਣਿਆਰਾ ਗੁਣ ਨ ਸਰਸੈ॥ (48॥ (37–16–7)

ਜਿਉ ਬਹੁ ਵਰਨ ਵਣਾਸਪਤਿ ਮੂਲ ਪਤ੍ ਫਲੁ ਫੁਲੁ ਘਨੇਰੇ॥ (37-17-1) ਇਕ ਵਰਨੁ ਬੈਸੰਤਰੈ ਸਭਨਾ ਅੰਦਰਿ ਕਰਦਾ ਡੇਰੇ॥ (37-17-2) ਰੂਪੁ ਅਨੂਪੁ ਅਨੇਕ ਹੋਇ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗੁ ਸੁ ਵਾਸੁ ਚੰਗੇਰੇ॥ (37-17-3) ਵਾਂਸਹੁ ਉਠਿ ਉਪੰਨਿ ਕਰਿ ਜਾਲਿ ਕਰੰਦਾ ਭਸਮੇਂ ਢੇਰੇ॥ (37-17-4) ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਗਊ ਵੰਸ ਅੰਗੁ ਅੰਗੁ ਧਰਿ ਨਾਉ ਲਵੇਰੇ॥ (37-17-5) ਸਾੱਦੀ ਆਵੈ ਨਾਉ ਸੁਣਿ ਪਾਲੀ ਚਾਰੈ ਮੇਰੇ ਤੇਰੇ॥ (37-17-6) ਸਭਨਾ ਦਾ ਇਕੁ ਰੰਗੁ ਦੁਧੁ ਘਿਅ ਪਟ ਭਾਂਡੈ ਦੇਖ ਨ ਹੇਰੇ॥ (37-17-7) ਚਿਤੈ ਅੰਦਰਿ ਚੇਤੁ ਚਿਤੇਰੇ॥ (37-17-8)

ਧਰਤੀ ਪਾਣੀ ਵਾਸੁ ਹੈ ਫੁਲੀ ਵਾਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਚੰਗੇਰੀ॥ (37–18–1) ਤਿਲ ਫੁਲਾਂ ਦੇ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤੁ ਫੁਲੇਲੁ ਘਵੇਰੀ॥ (37–18–2) ਅਖੀ ਦੇਖਿ ਅਨ੍ਹੇਰੁ ਕਰਿ ਮਨਿ ਅੰਧੇ ਤਨਿ ਅੰਧੁ ਅੰਧੇਰੀ॥ (37–18–3) ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਵਿਚ ਸੂਰਜੁ ਇਕੁ ਨ ਘੁਘੂ ਹੇਰੀ॥ (37–18–4) ਸਿਮਰਣਿ ਕੂੰਜ ਧਿਆਨ ਕਛੁ ਪਥਰ ਕੀੜੇ ਰਿਜਕੁ ਸਵੇਰੀ॥ (37–18–5) ਕਰਤੇ ਨੋ ਕੀਤਾ ਚਿਤੇਰੀ ॥੧੮॥ (37–18–6)

ਘੁਘੂ ਚਾਮਚਿੜਕ ਨੋ ਦੇਹੁੰ ਨ ਸੁਝੈ ਚਾਨਣੁ ਹੋਂਦੇ॥ (37-19-1) ਰਾਤਿ ਅਨ੍ਹੇਰੀ ਦੇਖਦੇ ਬੋਲੁ ਕੁਬੋਲ ਅਬੋਲੁ ਖਲ਼ਦੇ॥ (37-19-2) ਮਨਮੁਖ ਅੰਨ੍ਹੇ ਰਾਤਿ ਦਿਹੁੰ ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੁਣੇ ਚਕੀ ਝੋਂਦੇ॥ (37-19-3) ਅਉਗੁਣ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਛਡਿ ਗੁਣ ਪਰਹਰਿ ਹੀਰੇ ਫਟਕ ਪਰੋਂਦੇ॥ (37-19-4) ਨਾਉ ਸੁਜਾਖੇ ਅੰਨਿਆ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਤਵਾਲੇ ਰੋਂਦੇ॥ (37-19-5) ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚਿ ਕਾਰੇ ਪਲੋ ਭਰਿ ਭਰਿ ਧੋਂਦੇ॥ (37-19-6) ਪਥਰ ਪਾਪ ਨ ਛੂਟਹਿ ਢੌਂਦੇ॥ (37-19-7) ਬਲਾ ਅੰਦਰਿ ਅਕੁ ਉਗਵਨਿ ਵੁਠੇ ਮੀਂਹ ਪਵੈ ਮੁਹਿ ਮੋਆ॥ (37-20-1) ਪਤਿ ਟੁਟੈ ਦੁਧੁ ਵਹਿ ਚਲੈ ਪੀਤੈ ਕਾਲਕੂਟੁ ਓਹੁ ਹੋਆ॥ (37-20-2) ਅਕਹੁੰ ਫਲ ਹੋਇ ਖਖੜੀ ਨਿਹਫਲੁ ਸੋ ਫਲੁ ਅਕਤਿਡੁ ਭੋਆ॥ (37-20-3) ਵਿਹੁਂ ਨਸੈ ਅਕ ਦੁਧ ਤੇ ਸਪੁ ਖਾਧਾ ਖਾਇ ਅਕ ਨਰੋਆ॥ (37-20-4) ਸੋ ਅਕ ਚਰਿ ਕੈ ਬਕਰੀ ਦੇਇ ਦੁਧੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੋਹਿ ਚੋਆ॥ (37-20-5) ਸਪੈ ਦੁਧੁ ਪਿਆਲੀਐ ਵਿਸੁ ਉਗਾਲੈ ਪਾਸਿ ਖੜੋਆ॥ (37-20-6) ਗੁਣ ਕੀਤੈ ਅਵਗੁਣੁ ਕਰਿ ਢੋਆ ॥੨੦॥ (37-20-7)

ਕੁਹੈ ਕਸਾਈ ਬਕਰੀ ਲਾਇ ਲੂਣ ਸੀਖ ਮਾਸੁ ਪਰੋਆ॥ (37-21-1) ਹਸਿ ਹਸਿ ਬੋਲੇ ਕੁਹੀਂਦੀ ਖਾਧੇ ਅਕਿ ਹਾਲੁ ਇਹੁ ਹੋਆ॥ (37-21-2) ਮਾਸ ਖਾਨਿ ਗਲਿ ਛੁਰੀ ਦੇ ਹਾਲੁ ਤਿਨਾੜਾ ਕਉਣੁ ਅਲੋਆ॥ (37-21-3) ਜੀਭੈ ਹੰਦਾ ਫੇੜਿਆ ਖਉ ਦੰਦਾਂ ਮੁਹੁ ਭੰਨਿ ਵਿਗੋਆ॥ (37-21-4) ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਨਿੰਦ ਕਰਿ ਹੋਇ ਦੁਜੀਭਾ ਬਿਸੀਅਰੁ ਭੋਆ॥ (37-21-5) ਵਿਸ ਆਵੈ ਗੁਰੁਮੰਤ ਸਪੁ ਨਿਗੁਰਾ ਮਨਮੁਖੁ ਸੁਣੈ ਨ ਸੋਆ॥ (37-21-6) ਵੇਖਿ ਨ ਚਲੈ ਅਗੈ ਟੋਆ ॥੨੧॥ (37-21-7)

ਆਪਿ ਨ ਵੰਝੈ ਸਾਹੁਰੈ ਲੋਕਾ ਮਤੀ ਦੇ ਸਮਝਾਏ॥ (37-22-1) ਚਾਨਣ ਘਰਿ ਵਿਚਿ ਦੀਵਿਅਹੁ ਹੇਠ ਅੰਨੇਰੁ ਨ ਸਕੈ ਮਿਟਾਏ॥ (37-22-2) ਹਥੁ ਦੀਵਾ ਫੜਿ ਆਖੁੜੈ ਹੁਇ ਚਕਚਉਧੀ ਪੈਰੁ ਥਿੜਾਏ॥ (37-22-3) ਹਥ ਕੰਙਣੁ ਲੈ ਆਰਸੀ ਅਉਖਾ ਹੋਵੈ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਏ॥ (37-22-4) ਦੀਵਾ ਇਕਤੁ ਹਥ ਲੈ ਆਰਸੀ ਦੂਜੈ ਹਥਿ ਫੜਾਏ॥ (37-22-5) ਹੁੰਦੇ ਦੀਵੇ ਆਰਸੀ ਆਖੁੜਿ ਟੋਏ ਪਾਉਂਦਾ ਜਾਏ॥ (37-22-6) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਏ॥੨੨॥ (37-22-7)

ਅਮਿਅ ਸਰੋਵਰਿ ਮਰੈ ਡੁਬਿ ਤਰੈ ਨ ਮਨਤਾਰੂ ਸੁ ਅਵਾਈ॥ (37-23-1) ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਨ ਪਥਰਹੁ ਕੰਚਨੁ ਹੋਇ ਨ ਅਘੜੁ ਘੜਾਈ॥ (37-23-2) ਬਿਸੀਅਰੁ ਵਿਸੁ ਨ ਪਰਹਰੈ ਅਠ ਪਹਰ ਚੰਨਣਿ ਲਪਟਾਈ॥ (37-23-3) ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਹੁਂ ਸਖਣਾ ਰੋਵੈ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਿ ਸੁਣਾਈ॥ (37-23-4) ਘੁਘੂ ਸੁਝੁ ਨ ਸੁਝਈ ਸੂਰਜੁ ਜੋਤਿ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਈ॥ (37-23-5) ਮਨਮੁਖ ਵਡਾ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸੁਆਇ ਲੁਭਾਈ॥ (37-23-6) ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਨ ਚਿਤਿ ਵਸਾਈ॥ (37-23-7)

ਮਾਂ ਗਭਣਿ ਜੀਅ ਜਾਣਦੀ ਪੁਤੁ ਸਪੁਤੁ ਹੋਵੈ ਸੁਖਦਾਈ॥ (37-24-1) ਕੁਪੁਤਹੁਾਂ ਧੀ ਚੰਗੇਰੜੀ ਪਰ ਘਰ ਜਾਇ ਵਸਾਇ ਨ ਆਈ॥ (37-24-2) ਧੀਅਹੁਾਂ ਸਪ ਸਕਾਰਥਾ ਜਾਉ ਜਣੇਂਦੀ ਜਣਿ ਜਣਿ ਖਾਈ॥ (37-24-3) ਮਾਂ ਡਾਇਣ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਹੈ ਕਪਟੀ ਪੁਤੈ ਖਾਇ ਅਘਾਈ॥ (37-24-4) ਬਾਮ੍ਹਣ ਗਾਈ ਖਾਇ ਸਪੁ ਫੜਿ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪਵਾਇ ਪਿੜਾਈ॥ (37-24-5) ਨਿਗੁਰੇ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਰੁ ਕੋ ਸਿਰਜਣਹਾਰੈ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ॥ (37-24-6) ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨ ਗੁਰੁ ਸਰਣਾਈ ॥੨੪॥ (37-24-7) ਨਿਗੁਰੇ ਲਖ ਨ ਤੁਲ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਨ ਆਏ॥ (37-25-1) ਜੋ ਗੁਰ ਗੋਪੈ ਆਪਣਾ ਤਿਸੁ ਡਿਠੇ ਨਿਗੁਰੇ ਸਰਮਾਏ॥ (37-25-2) ਸੀਂਹ ਸਉਹਾਂ ਜਾਣਾ ਭਲਾ ਨਾ ਤਿਸੁ ਬੇਮੁਖ ਸਉਹਾਂ ਜਾਏ॥ (37-25-3) ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹੁ ਫਿਰੈ ਤਿਸੁ ਮੁਹਿ ਲਗਣੁ ਵਡੀ ਬੁਲਾਏ॥ (37-25-4) ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਾਰੈ ਧਰਮ ਹੈ ਮਾਰਿ ਨ ਹੰਘੈ ਆਪੁ ਹਟਾਏ॥ (37-25-5) ਸੁਆਮਿ ਧ੍ਰੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਣੁ ਬਾਮਣ ਗਊ ਵਿਸਾਹਿ ਮਰਾਏ॥ (37-25-6) ਬੇਮੁਖ ਲੂੰਅ ਨ ਤੁਲਿ ਤੁਲਾਇ॥ ੨੫॥ (37-25-7)

ਮਾਣਸ ਦੇਹਿ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਆਵੈ ਵਾਰੀ॥ (37-26-1) ਉਤਮੁ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਇਕ ਵਾਕੀ ਕੋੜਮਾ ਵੀਚਾਰੀ॥ (37-26-2) ਦੇਹਿ ਅਰੋਗ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਭਾਗਠੁ ਹੈ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਿਤਕਾਰੀ॥ (37-26-3) ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲੁ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰੀ॥ (37-26-4) ਫਾਥਾ ਮਾਇਆ ਮਹਾਂ ਜਾਲਿ ਪੰਜਿ ਦੂਤ ਜਮਕਾਲੁ ਸੁ ਭਾਰੀ॥ (37-26-5) ਜਿਉ ਕਰਿ ਸਹਾ ਵਹੀਰ ਵਿਚਿ ਪਰ ਹਥਿ ਪਾਸਾ ਪਉਛਕਿ ਸਾਰੀ॥ (37-26-6) ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕੁਦਾਇਅੜਿ ਜਮ ਜੰਦਾਰੁ ਸਾਰ ਸਿਰਿ ਮਾਰੀ॥ (37-26-7) ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਭਵਜਲੁ ਅੰਦਰਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੀ॥ (37-26-8) ਹਾਰੈ ਜਨਮੁ ਅਮੋਲੁ ਜੁਆਰੀ॥੨੬॥ (37-26-9)

ਇਹੁ ਜਗੁ ਚਉਪੜਿ ਖੇਲੁ ਹੈ ਆਵਾ ਗਉਣ ਭਉਜਲ ਸੈਂਸਾਰੇ॥ (37-27-1) ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋੜਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ॥ (37-27-2) ਲਗਿ ਜਾਇ ਸੁ ਪੁਗਿ ਜਾਇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪੰਜਿ ਨਿਵਾਰੇ॥ (37-27-3) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਆਪਹੁੰ ਬੁਰਾ ਨ ਕਿਸੈ ਵਿਚਾਰੇ॥ (37-27-4) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਚਲੈ ਪਗੁ ਧਾਰੇ॥ (37-27-5) ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰੁ ਗਿਆਨ ਮਤਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਪਿਆਰੇ॥ (37-27-6) ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਇ ਵਸੈ ਗੁਰੁ ਦੁਆਰੇ॥ (37-27-7)

ਵਾਸ ਸੁਗੰਧ ਨ ਹੋਵਈ ਚਰਣੋਦਕ ਬਾਵਨ ਬੋਹਾਏ॥ (37-28-1) ਕਚਹੁ ਕੰਚਨ ਨ ਥੀਐ ਕਚਹੁੰ ਕੰਚਨ ਪਾਰਸ ਲਾਏ॥ (37-28-2) ਨਿਹਫਲੁ ਸਿੰਮਲੁ ਜਾਣੀਐ ਅਫਲੁ ਸਫਲੁ ਕਿਰ ਸਭ ਫਲੁ ਪਾਏ॥ (37-28-3) ਕਾਉਂ ਨ ਹੋਵਨਿ ਉਜਲੇ ਕਾਲੀ ਹੂੰ ਧਉਲੇ ਸਿਰਿ ਆਏ॥ (37-28-4) ਕਾਗਹੁ ਹੰਸ ਹੁਇ ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਮੋਤੀ ਚੁਣਿ ਖਾਏ॥ (37-28-5) ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁੰ ਦੇਵ ਕਿਰ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦਿ ਕਮਾਏ॥ (37-28-6) ਤਿਸ ਗੁਰੁ ਸਾਰ ਨ ਜਾਤੀਆ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਇ ਸਭਾਏ॥ (37-28-7) ਅੰਨਾ ਆਗੂ ਸਾਥੁ ਮੁਹਾਏ॥ ੨੮॥ (37-28-8)

ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਅਕਿਰਤਿਘਣੁ ਹੈ ਭਿ ਨ ਹੋਆ ਹੋਵਣਿਹਾਰਾ॥ (37-29-1) ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਹਰਾਮਖੋਰ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਅਵਗੁਣਿਆਰਾ॥ (37-29-2) ਮੈ ਜੇਹਾ ਨਿੰਦਕੁ ਨ ਕੋਇ ਗੁਰੁ ਨਿੰਦਾ ਸਿਰਿ ਬਜਰੁ ਭਾਰਾ॥ (37-29-3) ਮੈ ਜੇਹਾ ਬੇਮੁਖੁ ਨ ਕੋਇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹਤਿਆਰਾ॥ (37-29-4) ਮੈ ਜੇਹਾ ਕੋ ਦਸਟ ਨਾਹਿ ਨਿਰਵੈਰੈ ਸਿਉ ਵੈਰ ਵਿਕਾਰਾ॥ (37-29-5) ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਵਿਸਾਹੁ ਧ੍ਰੋਹੁ ਸਗਲ ਸਮਾਧੀ ਮੀਨ ਅਹਾਰਾ॥ (37-29-6) ਬਜਰੁ ਲੇਪੁ ਨ ਉਤਰੈ ਪਿੰਡੁ ਅਪਰਚੇ ਅਉਚਰਿ ਚਾਰਾ॥ (37-29-7) ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਦੁਬਾਜਰਾ ਤਜਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦੁਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰਾ॥ (37-29-8) ਨਾਉ ਮੁਰੀਦ ਨ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥੨੯॥੩੭॥ (37-29-9)

Vaar 38

ਕਾਮ ਲਖ ਕਰਿ ਕਾਮਨਾ ਬਹੁ ਰੂਪੀ ਸੋਹੈ॥ (38-1-1) ਲਖ ਕਰੋਧ ਕਰੋਧ ਕਰਿ ਦੁਸਮਨ ਹੋਇ ਜੋਹੈ॥ (38-1-2) ਲਖ ਲੌਭ ਲਖ ਲਖਮੀ ਹੋਇ ਧੋਹਣ ਧੋਹੈ॥ (38-1-3) ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਕਰੋੜ ਮਿਲਿ ਹੋ ਬਹੁ ਗੁਣ ਸੋਹੈ॥ (38-1-4) ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰਿ ਹੰਕਾਰ ਲਖ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਛੋਹੈ॥ (38-1-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਨ ਪੋਹੈ॥੧॥ (38-1-6)

ਲਖ ਕਾਮਣਿ ਲਖ ਕਾਵਰੂ ਲਖ ਕਾਮਣਿਆਰੀ॥ (38-2-1) ਸਿੰਗਲਦੀਪਹੁੰ ਪਦਮਣੀ ਬਹੁ ਰੂਪਿ ਸੀਗਾਰੀ॥ (38-2-2) ਮੋਹਣੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰਾ ਪੁਰੀ ਅਪਛਰਾ ਸੁਚਾਰੀ॥ (38-2-3) ਹੂਰਾਂ ਪਰੀਆਂ ਲਖ ਲਖ ਬਹਿਸਤ ਸਵਾਰੀ॥ (38-2-4) ਲਖ ਕਉਲਾਂ ਨਵ ਜੋਬਨੀ ਲਖ ਕਾਮ ਕਰਾਰੀ॥ (38-2-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਨੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਾਰੀ ॥੨॥ (38-2-6)

ਲਖ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੰਸ ਲਖ ਲਖ ਦੈਤ ਲੜੰਦੇ॥ (38-3-1) ਲਖ ਰਾਵਣ ਕੁੰਭਕਰਣ ਲਖ ਲਖ ਰਾਕਸ ਮੰਦੇ॥ (38-3-2) ਪਰਸਰਾਮ ਲਖ ਸਹੰਸਬਾਹੁ ਕਰਿ ਖੁਦੀ ਖਹੰਦੇ॥ (38-3-3) ਹਰਨਾਕਸ ਬਹੁ ਹਰਣਾਕਸਾ ਨਰਸਿੰਘ ਬੁਕੰਦੇ॥ (38-3-4) ਲਖ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਲਖ ਲਖ ਵੈਰੁ ਕਰੰਦੇ॥ (38-3-5) ਗਰ ਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲੰਦੇ ॥३॥ (38-3-6)

ਸੋਇਨਾ ਰੁਪਾ ਲਖ ਮਣਾ ਲਖ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ॥ (38-4-1) ਮੋਤੀ ਮਾਣਿਕ ਹੀਰਿਆਂ ਬਹੁ ਮੋਲ ਅਪਾਰਾ॥ (38-4-2) ਦੇਸ ਵੇਸ ਲਖ ਰਾਜ ਭਾਗ ਪਰਗਣੇ ਹਜਾਰਾ॥ (38-4-3) ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਜੋਗ ਭੋਗ ਅਭਰਣ ਸੀਗਾਰਾ॥ (38-4-4) ਕਾਮਧੇਨੁ ਲਖ ਪਾਰਿਜਾਤਿ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਪਾਰਾ॥ (38-4-5) ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸਗਲ ਫਲ ਲਖ ਲੋਭ ਲੁਭਾਰਾ॥ (38-4-6) ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੋਹ ਨ ਹੰਘਨੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਉਧਾਰਾ॥8॥ (38-4-7)

ਪਿਉ ਪੁਤੁ ਮਾਵੜ ਧੀਅੜੀ ਹੋਇ ਭੈਣ ਭਿਰਾਵਾ॥ (38-5-1) ਨਾਰਿ ਭਤਾਰੁ ਪਿਆਰ ਲਖ ਮਨ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਾ॥ (38-5-2) ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਚਿਤ੍ਸਾਲ ਬਾਗ ਫੁਲ ਸੁਹਾਵਾ॥ (38-5-3) ਰਾਗ ਰੰਗ ਰਸ ਰੂਪ ਲਖ ਬਹੁ ਭੋਗ ਭੁਲਾਵਾ॥ (38-5-4) ਲਖ ਮਾਇਆ ਲਖ ਮੋਹਿ ਮਿਲਿ ਹੋਇ ਮੁਦਈ ਦਾਵਾ॥ (38-5-5) ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਹੰਘਨੀ ਸਾਧਸੰਗੁ ਸੁਹਾਵਾ॥੫॥ (38-5-6)

ਵਰਨਾ ਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਕਰਿ ਖੁਦੀ ਖਹੰਦੇ॥ (38-6-1) ਜੰਗਲ ਅੰਦਰਿ ਸੀਂਹ ਦੁਇ ਬਲਵੰਤਿ ਬੁਕੰਦੇ॥ (38-6-2)

ਹਾਥੀ ਹਥਿਆਈ ਕਰਨਿ ਮਤਵਾਲੇ ਹਇ ਅੜੀ ਅੜੰਦੇ॥ (38-6-3) ਰਾਜ ਭੂਪ ਰਾਜੇ ਵਡੇ ਮਲ ਦੇਸ ਲੜੰਦੇ॥ (38-6-4) ਮੁਲਕ ਅੰਦਰਿ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੁਇ ਜਾਇ ਜੰਗ ਜੁੜੰਦੇ॥ (38-6-5) ਹੳਮੈ ਕਰਿ ਹੰਕਾਰ ਲਖ ਮਲ ਮਲ ਘੁਲੰਦੇ॥ (38-6-6) ਗਰ ਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਨੀ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਵਸੰਦੇ ॥੬॥ (38-6-7) ਗੋਰਖ ਜਤੀ ਸਦਾਇੰਦਾ ਤਿਸ ਗਰ ਘਰਿਬਾਰੀ॥ (38-7-1) ਸਕਰ ਕਾਣਾ ਹੋਇਆ ਮੰਤੀ ਅਵੀਚਾਰੀ॥ (38-7-2) ਲਖਮਣ ਸਾਧੀ ਭਖ ਤੇਹ ਹੳਮੈ ਅਹੰਕਾਰੀ॥ (38-7-3) ਹਨੂੰਮੰਤ ਬਲਵੰਤ ਆਖੀਐ ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਖਾਰੀ॥ (38-7-4) ਭੈਰਉ ਭੂਤ ਕੁਸੂਤ ਸੰਗਿ ਦੁਰਮਤਿ ਉਰਧਾਰੀ॥ (38-7-5) ਗਰਸਿਖ ਜਤੀ ਸਲਾਹੀਅਨਿ ਜਿਨਿ ਹੳਮੈ ਮਾਰੀ ॥੭॥ (38-7-6) ਹਰੀ ਚੰਦ ਸਤਿ ਰਖਿਆ ਨਿਖਾਸ ਵਿਕਾਣਾ॥ (38-8-1) **ਬਲ ਛਲਿਆ ਸਤ ਪਾਲਦਾ ਪਾਤਾਲਿ ਸਿਧਾਣਾ**॥ (38-8-2) ਕਰਨ ਸ ਕੰਚਨ ਦਾਨ ਕਰਿ ਅੰਤ ਪਛੋਤਾਣਾ॥ (38-8-3) ਸਤਿਵਾਦੀ ਹਇ ਧਰਮਪਤ ਕੁੜ ਜਮਪਰਿ ਜਾਣਾ॥ (38-8-4) ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆ ਹੳਮੈ ਗਰਬਾਣਾ॥ (38-8-5) ਗੁਰਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੂਜਨੀ ਬਹੁ ਮਾਣੂ ਨਿਮਾਣਾ ॥੮॥ (38-8-6) ਮੁਸਲਮਾਣਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਏ॥ (38-9-1) ਮਜਹਬ ਵਰਣ ਗਣਾਇੰਦੇ ਗਰ ਪੀਰ ਸਦਾਏ॥ (38-9-2) ਸਿਖ ਮੁਰੀਦ ਪਖੰਡ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜਾਏ॥ (38-9-3) ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਧਿਆਇੰਦੇ ਹੳਮੈ ਗਰਬਾਏ॥ (38-9-4) ਮਕਾ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸੀ ਪੂਜ ਜਾਰਤ ਆਏ॥ (38-9-5) ਰੋਜੇ ਵਰਤ ਨਮਾਜ ਕਰਿ ਡੰਡੳਤਿ ਕਰਾਏ॥ (38-9-6) ਗਰ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪਜਨੀ ਜੋ ਆਪ ਗਵਾਏ ॥੯॥ (38-9-7) ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਵਰਤਾਇਆ ਚਉਦਹ ਖਨਵਾਦੇ॥ (38-10-1) ਘਰੈ ਘੁੰਮਿ ਘਰਬਾਰੀਆ ਅਸਵਾਰ ਪਿਆਦੇ॥ (38-10-2) ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰਿ ਕਰਿ ਵਾਦ ਕਵਾਦੇ॥ (38-10-3) ਰਾਵਲ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਕਰਿ ਫਿਰਦੇ ਉਦਮਾਦੇ॥ (38-10-4) ਜੈਨੀ ਜੂਠ ਨ ਉਤਰੈ ਜੂਠੇ ਪਰਸਾਦੇ॥ (38-10-5) ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਰੋਮ ਨ ਪੂਜਨੀ ਧੁਰਿ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੇ ॥੧੦॥ (38-10-6) ਬਹ ਸੰਨੀ ਸ਼ੀਅ ਰਾਫਜ਼ੀ ਮਜ਼ਹਬ ਮਨਿ ਭਾਣੇ॥ (38-11-1) ਮੁਲਹਿਦ ਹੋਇ ਮੁਨਾਫ਼ਕਾ ਸਭ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੇ॥ (38-11-2) ਈਸਾਈ ਮੁਸਾਈਆਂ ਹੳਮੈ ਹੈਰਾਣੇ॥ (38-11-3) ਹੋਇ ਫਿਰੰਗੀ ਅਰਮਨੀ ਰੂਮੀ ਗਰਬਾਣੇ॥ (38-11-4) ਕਾਲੀ ਪੋਸ ਕਲੰਦਰਾਂ ਦਰਵੇਸ ਦੁਗਾਣੇ॥ (38-11-5)

```
ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੂਜਨੀ ਗੁਰ ਹਟਿ ਵਿਕਾਣੇ ॥੧੧॥ (38-11-6)
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸਾਧਨਾ ਹਠ ਨਿਗੁਹ ਕਰਣੇ॥ (38-12-1)
ਵਰਤ ਨੇਮ ਤੀਰਥ ਘਣੇ ਅਧਿਆਤਮ ਧਰਣੇ॥ (38-12-2)
ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਦੇਹਰੇ ਪਜਾ ਪਰਵਰਣੇ॥ (38-12-3)
ਹੋਮ ਜਗ ਬਹ ਦਾਨ ਕਰਿ ਮਖ ਵੇਦ ਉਚਰਣੇ॥ (38-12-4)।
ਕਰਮ ਧਰਮ ਭੈ ਭਰਮ ਵਿਚਿ ਬਹ ਜੰਮਣ ਮਰਣੇ॥ (38-12-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਦੂਤਰ ਤਰਣੇ ॥੧੨॥ (38-12-6)
ਉਦੇ ਅਸਤਿ ਵਿਚਿ ਰਾਜ ਕਰਿ ਚਕੁਵਰਤਿ ਘਨੇਰੇ॥ (38-13-1)
ਅਰਬ ਖਰਬ ਲੈ ਦਰਬ ਨਿਧਿ ਰਸ ਭੋਗਿ ਚੰਗੇਰੇ॥ (38-13-2)
ਨਰਪਤਿ ਸਰਪਤਿ ਛਤਪਤਿ ਹੳਮੈ ਵਿਚਿ ਘੇਰੇ॥ (38-13-3)
ਸਿਵ ਲੋਕਹੁੰ ਚੜ੍ਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਬੈਕੁੰਠ ਵਸੇਰੇ॥ (38-13-4)
ਚਿਰ ਜੀਵਣ ਬਹ ਹੰਢਣਾ ਹੋਹਿ ਵਡੇ ਵਡੇਰੇ॥ (38-13-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਅਗਮੂ ਹੈ ਹੋਇ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ ॥੧੩॥ (38-13-6)
ਰੂਪ ਅਨੂਪੂ ਸਰੂਪ ਲਖ ਹੋਇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ॥ (38–14–1)
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਲਖ ਸੰਗੀਤ ਅਭੰਗੀ॥ (38-14-2)
ਗੰਧ ਸੁਗੰਧਿ ਮਿਲਾਪ ਲਖ ਅਰਗਜੇ ਅਦੰਗੀ॥ (38-14-3)
ਛਤੀਹ ਭੋਜਨ ਪਾਕਸਾਲ ਰਸ ਭੋਗ ਸਢੰਗੀ॥ (38-14-4)
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਗਹਣਿਆਂ ਸੋਹਹਿੰ ਸਰਬੰਗੀ॥ (38-14-5)
जुनभूषि मुध्दुल भर्तामु ਹੈ जुनिम्ध मुग्रुली ॥१८॥ (38–14–6)
ਲਖ ਮਤਿ ਬਧਿ ਸਧਿ ਉਕਤਿ ਲਖ ਲਖ ਲਖ ਚਤਰਾਈ॥ (38-15-1)
ਲਖ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਲਖ ਪਰਕਿਰਤਿ ਕਮਾਈ॥ (38-15-2)
ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਸਰਤਿ ਲਖ ਲਖ ਸਰਤਿ ਸਘੜਾਈ॥ (38-15-3)
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਣਿ ਸਹੰਸ ਲਖ ਪਤਿ ਵਡਿਆਈ॥ (38-15-4)
ਹੳਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵਰਤਣਾ ਦਰਿ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ॥ (38-15-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਅਗਮ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੧੫॥ (38-15-6)
ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਲਖ ਅਰਥ ਮਿਲਾਹੀ॥ (38-16-1)
ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ ਪਾਣੀ ਪਵਣ ਲਖ ਤੇਜ ਤਪਾਹੀ॥ (38–16–2)
ਖਿਮਾਂ ਧੀਰਜ ਲਖ ਲਜਿ ਮਿਲਿ ਸੋਭਾ ਸਰਮਾਹੀ॥ (38-16-3)
ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਸੁਕ੍ਰਿਤਾ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਾਹੀ॥ (38-16-4)
ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਸਗਲ ਫਲ ਆਨੰਦ ਵਧਾਹੀ॥ (38–16–5)
ਗਰਮਖਿ ਸਖਫਲ ਪਿਰਮਿ ਰਸ ਇਕ ਤਿਲ ਨ ਪਜਾਹੀ ॥੧੬॥ (38-16-6)
ਲਖ ਲਖ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਮਿਲਿ ਧਰਿ ਧਿਆਨ ਬਹੰਦੇ॥ (38-17-1)
ਲਖ ਲਖ ਸੰਨ ਸਮਾਧਿ ਸਾਧਿ ਨਿਜ ਆਸਣ ਸੰਦੇ॥ (38-17-2)
ਲਖ ਸੇਖ ਸਿਮਰਣਿ ਕਰਹਿਂ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਗਣੰਦੇ॥ (38-17-3)
```

```
ਮਹਿਮਾਂ ਲਖ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜੈਕਾਰ ਕਰੰਦੇ॥ (38-17-4)
ਉਸਤਤਿ ਉਪਮਾਂ ਲਖ ਲਖ ਲਖ ਭਗਤਿ ਜਪੰਦੇ॥ (38-17-5)
ਗਰਮਖਿ ਸਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਇਕ ਪਲ ਨ ਲਹੰਦੇ ॥੧੭॥ (38-17-6)
ਅਚਰਜ ਨੌ ਆਚਰਜ ਹੈ ਅਚਰਜ ਹੋਵੰਦਾ॥ (38-18-1)
ਵਿਸਮਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੈ ਵਿਸਮਾਦ ਰਹੰਦਾ॥ (38-18-2)
ਹੈਰਾਣ ਹੈ ਹੈਰਾਣ ਕਰੰਦਾ॥ (38-18-3)
ਅਬਿਗਤਹੰ ਅਬਿਗਤ ਹੈ ਨਹਿੰ ਅਲਖ ਲਖੰਦਾ॥ (38-18-4)
ਅਕਥਹੁੰ ਅਕਥ ਅਲੇਖੂ ਹੈ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਸੁਣੰਦਾ॥ (38-18-5)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੂ ਪਿਰਮ ਰਸੂ ਵਾਹੂ ਵਾਹੂ ਚਵੰਦਾ ॥੧੮॥ (38-18-6)
ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਸਾਰੇ॥ (38-19-1)
ਕਰਿ ਬਹੁਮੰਡ ਕਰੋੜ ਲਖ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸੰਜਾਰੇ॥ (38-19-2)
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੂ ਰੂਪੂ ਮੁਰਾਰੇ॥ (38-19-3)
ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦੂ ਵੀਚਾਰੇ॥ (38-19-4)
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਵਾਸਾ ਨਿਰੰਕਾਰੇ॥ (38-19-5)
ਗਰਮਖਿ ਸਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਦੇ ਹੳਮੈ ਮਾਰੇ ॥੧੯॥ (38-19-6)
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ਰੂ ਸੋਈ॥ (38-20-1)
ਗਰ ਅੰਗਦ ਗਰ ਅੰਗ ਤੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮੋਈ॥ (38-20-2)
ਅੰਗਪਦੂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦਹੁੰ ਹੁਇ ਜਾਣੂ ਜਣੋਈ॥ (38-20-3)
ਗੁਰੂ ਅਮਰਹੂੰ ਗੁਰਬ ਰਾਮਦਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੂ ਭੋਈ॥ (38-20-4)
ਰਾਮਦਾਸਹੁੰ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਸਥੋਈ॥ (38-20-5)
ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗਰ ਅਰਜਨਹੰ ਗਰ ਗੋਵਿੰਦ ਹੋਈ॥ (38-20-6)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸੂ ਸਤਿਸੰਗ ਅਲੋਈ॥ (38-20-7)
ਗੁਰੂ ਗੋਵਿੰਦਹੁੰ ਬਾਹਿਰਾ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ॥੨੦॥੩੮॥ (38-20-8)
```

Vaar 39

ੴਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ॥ (39-1-1)

ਏਕੰਕਾਰੁ ਇਕਾਂਗ ਲਿਖਿ ਊੜਾ ਓਅੰਕਾਰੁ ਲਿਖਾਇਆ॥ (39-1-2) ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਨਿਰਵੈਰੁ ਸਦਾਇਆ॥ (39-1-3) ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਪਰਤਖਿ ਹੋਇ ਨਾਉ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਭਾਇਆ॥ (39-1-4) ਗੁਰਪਰਸਾਦਿ ਸੁ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਹੋਂਦਾ ਆਇਆ॥ (39-1-5) ਹੈਭੀ ਹੋਸੀ ਸਚੁ ਨਾਉ ਸਚੁ ਦਰਸਣੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ॥ (39-1-6) ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣੁ ਹੋਇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ॥ (39-1-7) ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਰਹਿਰਾਸਿ ਕਰਿ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਇਆ॥ (39-1-8) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੧॥ (39-1-9)

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ਅਪਾਰ ਸਦਾਇਆ॥ (39-2-1) ਓਅੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਾਇਆ॥ (39-2-2) ਪੰਜ ਤਤ ਪਰਵਾਣੁ ਕਰਿ ਪੰਜ ਮਿਤ੍ ਪੰਜ ਸਤ੍ ਮਿਲਾਇਆ॥ (39-2-3) ਪੰਜੇ ਤਿਨਿ ਅਸਾਧ ਸਾਧਿ ਸਾਧੁ ਸਦਾਇ ਸਾਧੁ ਬਿਰਦਾਇਆ॥ (39-2-4) ਪੰਜੇ ਏਕੰਕਾਰ ਲਿਖਿ ਅਗੋਂ ਪਿਛੀਂ ਸਹਸ ਫਲਾਇਆ॥ (39-2-5) ਪੰਜੇ ਅਖਰ ਪਰਧਾਨ ਕਰਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੋਇ ਨਾਉ ਧਰਾਇਆ॥ (39-2-6) ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਹੈ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਅੰਗਹੁਂ ਉਪਜਾਇਆ॥ (39-2-7) ਅੰਗਦ ਤੇ ਗੁਰੁ ਅਮਰਪਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗੁਰੁ ਭਾਇਆ॥ (39-2-8) ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੁ ਅਰਜਨ ਛਾਇਆ॥ (39-2-9)

ਦਸਤਗੀਰ ਹੁਇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਅਤੋਲਾ॥ (39-3-1) ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਅਡੋਲਾ॥ (39-3-2) ਪੰਜ ਪਿਆਲੇ ਅਜਰੁ ਜਰਿ ਹੋਇ ਮਸਤਾਨ ਸੁਜਾਣ ਵਿਚੋਲਾ॥ (39-3-3) ਤੁਰੀਆ ਚੜ੍ਹਿ ਜਿਣਿ ਪਰਮਤਤੁ ਛਿਅ ਵਰਤਾਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਲਾ॥ (39-3-4) ਛਿਅ ਦਰਸਣੁ ਛਿਅ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਇਕਸੁ ਦਰਸਣੁ ਅੰਦਰਿ ਗੋਲਾ॥ (39-3-5) ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਵਿਰੋਲਾ॥ (39-3-6) ਗਿਆਰਹ ਰੁਦ੍ ਸਮੁੰਦ੍ ਵਿਚਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਤਿਸੁ ਰਤਨੁ ਅਮੋਲਾ॥ (39-3-7) ਬਾਰਹ ਸੋਲਾਂ ਮੇਲ ਕਰਿ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਹਿੰਡੋਲਾ॥ (39-3-8) ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਬਾਲਾ ਭੋਲਾ ॥੩॥ (39-3-9)

ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ਖੁਦਾਇ ਪੀਰ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਹੋਆ॥ (39-4-1) ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰੁ ਕਿਰ ਏਕੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਪਲੋਆ॥ (39-4-2) ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰਿ ਲਖ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਕਰੇਂਦੇ ਢੋਆ॥ (39-4-3) ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮੁੰਦ੍ ਵਿਚਿ ਸਤ ਸਮੁੰਦ੍ ਗੜਾੜਿ ਸਮੋਆ॥ (39-4-4) ਲਖ ਗੜਾੜਿ ਕੜਾਹ ਵਿਚਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਝਹਿਂ ਸੀਖ ਪਰੋਆ॥ (39-4-5) ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬੂੰਦ ਇਕੁ ਠੰਢੇ ਤਤੇ ਹੋਇ ਖਲੋਆ॥ (39-4-6) ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਲਖ ਲਖ ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਰਣੋਦਕੁ ਹੋਆ॥ (39-4-7)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਅਲੋਆ॥ (39-4-8) ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰ ਛਤ੍ ਚੰਦੋਆ ॥**੪॥** (39-4-9)

ਸੂਰਜ ਦੈ ਘਰਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵੈਰੁ ਵਿਰੋਧੁ ਉਠਾਵੈ ਕੇਡੈ॥ (39-5-1) ਸੂਰਜ ਆਵੈ ਚੰਦ੍ਰਿ ਘਰਿ ਵੈਰੁ ਵਿਸਾਰਿ ਸਮਾਲੇ ਹੇਡੈ॥ (39-5-2) ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਕੈ ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਚਿਤਿ ਚੇਡੈ॥ (39-5-3) ਲੋਕ ਭੇਦ ਗੁਣੁ ਗਿਆਨੁ ਮਿਲਿ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਮਜਲਸ ਭੇਡੈ॥ (39-5-4) ਛਿਅ ਰੁਤੀ ਛਿਅ ਦਰਸਨਾਂ ਇਕੁ ਸੂਰਜੁ ਗੁਰੁ ਗਿਆਨੁ ਸਮੇਡੈ॥ (39-5-5) ਮਜਹਬ ਵਰਨ ਸਪਰਸੁ ਕਰਿ ਅਸਤਧਾਤੁ ਇਕੁ ਧਾਤੁ ਸੁ ਖੇਡੈ॥ (39-5-6) ਨਉ ਘਰ ਥਾਪੇ ਨਵੈ ਅੰਗ ਦਸਮਾਂ ਸੁੰਨ ਲੰਘਾਇ ਅਗੇਡੈ॥ (39-5-7) ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਅਨਾਹਦੋ ਨਿਝਰੁ ਧਾਰਿ ਅਪਾਰ ਸਨੇਡੈ॥ (39-5-8) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਅਲੇਖ ਲੇਖ ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਨ ਸਤਿਜੁਗੁ ਤ੍ਰੇਡੈ॥ (39-5-9) ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਦੇਵ ਕਰੇਂਦਾ ਪਸੂ ਪਰੇਡੈ॥ (39-5-10) ਫਕਰ ਦੇਸ ਕਿਉਂ ਮਿਲੈ ਦਮੇਡੈ॥੫॥ (39-5-11)

ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਮਜਹਬ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ॥ (39-6-1) ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਵਿਚ ਵਣਜ ਕਰਿ ਚਉਦਹ ਹਟ ਸਾਹੁ ਵਣਜਾਰਾ॥ (39-6-2) ਸਚੁ ਵਣਜੁ ਗੁਰੁ ਹਟੀਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀਰਤਿ ਕਰਤਾਰਾ॥ (39-6-3) ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਸਦਾ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਉ ਸਬਦਿ ਬਿਚਾਰਾ॥ (39-6-4) ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਰਤਨ ਵਾਪਾਰਾ॥ (39-6-5) ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਾਸਾ ਨਿਰੰਕਾਰਾ॥ (39-6-6) ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਸੋਧਿ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਸਚੁ ਪਿਆਰਾ॥ (39-6-7) ਸਚਹੁਂ ਓਰੈ ਸਭ ਕਿਹੁ ਉਪਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰਾ॥ (39-6-8) ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਵਣਾਸਪਤਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਤਰੈ ਸੈਸਾਰਾ॥ (39-6-9) ਅਪਿਉ ਪੀਅ ਗੁਰਮਤਿ ਹੁਸੀਆਰਾ॥ ਵੀ॥ (39-6-10)

ਅਮਲੀ ਸੋਫੀ ਚਾਕਰਾਂ ਆਪੁ ਆਪਣੇ ਲਾਗੇ ਬੰਨੈ॥ (39-7-1) ਮਹਰਮ ਹੋਇ ਵਜੀਰ ਸੋ ਮੰਤ੍ਰ ਪਿਆਲਾ ਮੂਲਿ ਨ ਮੰਨੈ॥ (39-7-2) ਨਾ ਮਹਰਮ ਹੁਸਿਆਰ ਮਸਤ ਮਰਦਾਨੀ ਮਜਲਸ ਕਰਿ ਭੰਨੈ॥ (39-7-3) ਤਕਰੀਰੀ ਤਹਰੀਰ ਵਿਚਿ ਪੀਰ ਪਰਸਤ ਮੁਰੀਦ ਉਪੰਨੈ॥ (39-7-4) ਗੁਰਮਤਿ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਅਮਲੀ ਸੂਫੀ ਲਗਨਿ ਕੰਨੈ॥ (39-7-5) ਅਮਲੀ ਜਾਣਨਿ ਅਮਲੀਆਂ ਸੋਫੀ ਜਾਣਨਿ ਸੋਫੀ ਵੰਨੈ॥ (39-7-6) ਹੇਤੁ ਵਜੀਰੈ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੋਇ ਖੋੜੀ ਇਕੁ ਜੀਉ ਸਿਧੰਨੈ॥ (39-7-7) ਜਿਉ ਸਮਸੇਰ ਮਿਆਨ ਵਿਚਿ ਇਕਤੁ ਥੇਕੁ ਰਹਨਿ ਦੁਇ ਖੰਨੈ॥ (39-7-8) ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਜਿਵੈਂ ਰਸੁ ਗੰਨੈ॥ 2॥ (39-7-9)

ਚਾਕਰ ਅਮਲੀ ਸੋਫੀਆਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੀ ਚਉਕੀ ਆਏ॥ (39-8-1) ਹਾਜਰ ਹਾਜਰਾਂ ਲਿਖੀਅਨਿ ਗੈਰ ਹਾਜਰ ਗੈਰ-ਹਾਜਰ ਲਾਏ॥ (39-8-2) ਲਾਇਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਿ ਕੈ ਵਿਰਲੈ ਮਜਲਸ ਵਿਚਿ ਸਦਾਏ॥ (39-8-3) ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੁਸਿਆਰ ਮਸਤ ਖੁਸ਼ ਫਹਿਮੀ ਦੋਵੈ ਪਰਚਾਏ॥ (39-8-4) ਦੇਨਿ ਪਿਆਲੇ ਅਮਲੀਆਂ ਸੋਫੀ ਸਭਿ ਪੀਆਵਣ ਲਾਏ॥ (39-8-5) ਮਤਵਾਲੇ ਅਮਲੀ ਹੋਏ ਪੀ ਪੀ ਚੜ੍ਹੇ ਸਹਜਿ ਘਰਿ ਆਏ॥ (39-8-6) ਸੂਫੀ ਮਾਰਨਿ ਟਕਰਾਂ ਪੂਜ ਨਿਵਾਜੈ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ॥ (39-8-7) ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਅਜਾਬ ਵਿਚਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਖੁਦੀ ਬਹਸ ਬਹਸਾਏ॥ (39-8-8) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲੁ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ॥੮॥ (39-8-9)

ਬਹੈ ਝਰੋਖੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ੍ਹਿ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਵੈ॥ (39-9-1) ਅੰਦਰਿ ਚਉਕੀ ਮਹਲ ਦੀ ਬਾਹਰਿ ਮਰਦਾਨਾ ਮਿਲਿ ਆਵੈ॥ (39-9-2) ਪੀਐ ਪਿਆਲਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਅੰਦਰਿ ਖਾਸਾਂ ਮਹਲਿ ਪੀਲਾਵੈ॥ (39-9-3) ਦੇਵਨਿ ਅਮਲੀ ਸੂਫੀਆਂ ਅਵਲਿ ਦੋਮ ਦੇਖਿ ਦਿਖਲਾਵੈ॥ (39-9-4) ਕਰੇ ਮਨਾਹ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਪੀਐ ਆਪੁ ਨ ਹੋਰੁ ਸੁਖਾਵੈ॥ (39-9-5) ਉਲਸ ਪਿਆਲਾ ਮਿਹਰ ਕਰਿ ਵਿਰਲੇ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ॥ (39-9-6) ਕਿਹੁ ਨ ਵਸਾਵੈ ਕਿਹੈ ਦਾ ਗੁਨਹ ਕਰਾਇ ਹੁਕਮੁ ਬਖਸਾਵੈ॥ (39-9-7) ਹੋਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਪਿਰਮ ਰਸੁ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕੈ ਜਿਸ ਜਣਾਵੈ॥ (39-9-8) ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਵੈ॥ ੯॥ (39-9-9)

ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਵਖਾਣਦੇ ਸੂਫੀ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ॥ (39-10-1) ਮੁਸਲਮਾਣ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਹਰਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਭਾਣਾ॥ (39-10-2) ਕਲਮਾਂ ਸੁੰਨਤ ਸਿਦਕ ਧਰਿ ਪਾਇ ਜਨੇਊ ਤਿਲਕੁ ਸੁਖਾਣਾ॥ (39-10-3) ਮਕਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਦਾ ਹਿੰਦੁਵਾਣਾ॥ (39-10-4) ਰੋਜ਼ੇ ਰਖਿ ਨਿਮਾਜ਼ ਕਰਿ ਪੂਜਾ ਵਰਤ ਅੰਦਰਿ ਹੈਰਾਣਾ॥ (39-10-5) ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਮਜਹਬ ਵਰਨ ਛਿਅ ਘਰਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਵਖਾਣਾ॥ (39-10-6) ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੁਰੀਦ ਪੀਰ ਗੁਰੁ ਸਿਖੀ ਹਿੰਦੂ ਲੋਭਾਣਾ॥ (39-10-7) ਹਿੰਦੂ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਕਰਿ ਮੁਸਲਮਾਣ ਇਕੋ ਰਹਿਮਾਣਾ॥ (39-10-8) ਖਿੰਜੋਤਾਣੂ ਕਰੇਨਿ ਧਿੜਾਣਾ॥ (90॥ (39-10-9)

ਅਮਲੀ ਖਾਸੇ ਮਜਲਸੀ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਲਾ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (39-11-1) ਮਾਲਾ ਤਸਬੀ ਤੋੜਿ ਕੈ ਜਿਉ ਸਉ ਤਿਵੈ ਅਠੌਤਰੁ ਲਾਇਆ॥ (39-11-2) ਮੇਰੁ ਇਮਾਮੁ ਰਲਾਇ ਕੈ ਰਾਮੁ ਰਹੀਮੁ ਨ ਨਾਉਂ ਗਣਾਇਆ॥ (39-11-3) ਦੁਇ ਮਿਲਿ ਇਕੁ ਵਜੂਦੁ ਹੁਇ ਚਉਪੜ ਸਾਰੀ ਜੋੜਿ ਜੁੜਾਇਆ॥ (39-11-4) ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੋ ਲੰਘਿ ਕੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ (39-11-5) ਰਾਜਸੁ ਤਾਮਸੁ ਸਾਤਕੋ ਤੀਨੋ ਲੰਘਿ ਚਉਥਾ ਪਦੁ ਪਾਇਆ॥ (39-11-6) ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ਖੁਦਾਇ ਪੀਰੁ ਗੁਰਸਿਖ ਪੀਰੁ ਮੁਰੀਦੁ ਲਖਾਇਆ॥ (39-11-7) ਸਚੁ ਸਬਦ ਪਰਗਾਸੁ ਕਰਿ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਚੁ ਸਚਿ ਮਿਲਾਇਆ॥ (39-11-8) ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸਚ ਭਾਇਆ ॥੧੧॥ (39-11-9)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਵਸੈ॥ (39-12-1) ਸਬਦਿ ਸੁਰਤਿ ਅਰਾਧੀਐ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਸਹਜਿ ਵਿਗਸੈ॥ (39-12-2) ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਸੋਗੁ ਹੋਇ ਦੇਂਦਾ ਰਹੈ ਨ ਭੋਗੁ ਵਿਣਸੈ॥ (39-12-3) ਗੁਰੂ ਸਮਾਣਾ ਆਖੀਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹਸੈ॥ (39-12-4)

ਛੇਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਕੋ ਦਸੈ॥ (39-12-5) ਸਚੁ ਨਾਉਂ ਸਚੁ ਦਰਸਨੋ ਸਚਖੰਡ ਸਤਿਸੰਗੁ ਸਰਸੈ॥ (39-12-6) ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸੈ॥ (39-12-7) ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਹੋਇ ਅਕਾਲ ਅਜੋਨੀ ਜਸੈ॥ (39-12-8) ਸਦਾ ਸਚੁ ਕਸੌਟੀ ਕਸੈ ॥੧੨॥ (39-12-9)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰੁ ਕਰਿ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਪੰਜ ਤਤ ਉਪਜਾਇਆ॥ (39-13-1) ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਸਾਜਿ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਚਲਿਤ ਵਰਤਾਇਆ॥ (39-13-2) ਛਿਅ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰਿ ਸਤਿ ਵਾਰ ਸੈਂਸਾਰ ਉਪਾਇਆ॥ (39-13-3) ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਲੇਖ ਲਿਖਿ ਸਾਸਤ੍ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸੁਣਾਇਆ॥ (39-13-4) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦਾ ਆਦਿ ਅੰਤੁ ਥਿਤ ਨ ਵਾਰੁ ਨ ਮਾਹੁ ਲਿਖਾਇਆ॥ (39-13-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚੁਖੰਡੁ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ॥ (39-13-6) ਬਿਰਖਹੁਂ ਫਲੁ ਫਲਤੇ ਬਿਰਖੁ ਅਕਲ ਕਲਾ ਕਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (39-13-7) ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸੁ ਕਰਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਇਆ॥ (39-13-8) ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਾਤਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਓਤਪੋਤਿ ਇਕੁ ਸੂਤ੍ਰ ਬਣਾਇਆ॥ (39-13-9) ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਮਿਲਾਇਆ॥ (39-13-10)

ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਿਤੇ ਵੇਦ ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਆਸਰਮ ਉਪਜਾਏ॥ (39-14-1) ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਛਿਅ ਸਾਸਤਾ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ ਭੇਸ ਵਰਤਾਏ॥ (39-14-2) ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਦੀਪ ਸਤ ਨਉ ਖੰਡ ਦਹ ਦਿਸਿ ਵੰਡ ਵੰਡਾਏ॥ (39-14-3) ਜਲ ਥਲ ਵਣ ਖੰਡ ਪਰਬਤਾਂ ਤੀਰਥ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਬਣਾਏ॥ (39-14-4) ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜਗ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਿ ਦਾਨ ਕਰਾਏ॥ (39-14-5) ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨ ਪਛਾਣਿਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦਸੈ ਨ ਦਸਾਏ॥ (39-14-6) ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ॥ (39-14-7)

ਦਸ ਅਵਤਾਰੀ ਬਿਸਨੁ ਹੋਇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਲੜਵਾਏ॥ (39-15-1) ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਕਰਿ ਦੁਇ ਧੜੇ ਦੈਤ ਹਰਾਏ ਦੇਵ ਜਿਣਾਏ॥ (39-15-2) ਮਛ ਕਛ ਵੈਰਾਹ ਰੂਪ ਨਰ ਸਿੰਘ ਬਾਵਨ ਬੌਧ ਉਪਾਏ॥ (39-15-3) ਪਰਸਰਾਮੁ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਹੋਇ ਕਿਲਕ ਕਲੰਕੀ ਨਾਉ ਗਣਾਏ॥ (39-15-4) ਚੰਚਲ ਚਲਿਤ ਪਖੰਡ ਬਹੁ ਵਲ ਛਲ ਕਰਿ ਪਰਪੰਚ ਵਧਾਏ॥ (39-15-5) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨ ਦਿਖਾਏ॥ (39-15-6) ਖੜ੍ਹੀ ਮਾਰਿ ਸੰਘਾਰੁ ਕਰਿ ਰਾਮਾਯਣ ਮਹਾਭਾਰਤ ਭਾਏ॥ (39-15-7) ਕਾਮ ਕਰੋਧੁ ਨ ਮਾਰਿਓ ਲੋਭੂ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨ ਜਾਏ॥ (39-15-8) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਣੁ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ॥ (39-15-9)

ਇਕਦੂ ਗਿਆਰਹ ਰੁਦ੍ ਹੋਇ ਘਰਬਾਰੀ ਅਉਧੂਤੁ ਸਦਾਇਆ॥ (39-16-1) ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਕਰਿ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ॥ (39-16-2) ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਂਵ ਧਰਿ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ॥ (39-16-3) ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਰਸਾਇਣਾਂ ਤੰਤ ਮੰਤ ਚੇਟਕ ਵਰਤਾਇਆ॥ (39-16-4) ਮੇਲਾ ਕਰਿ ਸਿਵਰਾਤ ਦਾ ਕਰਾਮਾਤ ਵਿਚਿ ਵਾਦੁ ਵਧਾਇਆ॥ (39-16-5) ਪੋਸਤ ਭੰਗ ਸਰਾਬ ਦਾ ਚਲੈ ਪਿਆਲਾ ਭੁਗਤ ਭੁੰਚਾਇਆ॥ (39-16-6) ਵਜਨਿ ਬੁਰਗੂ ਸਿੰਙੀਆਂ ਸੰਖ ਨਾਦ ਰਹਰਾਸਿ ਕਰਾਇਆ॥ (39-16-7) ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਿ ਅਲਖੁ ਜਗਾਇ ਨ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ॥ (39-16-8) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਣੂ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥੧੬॥ (39-16-9)

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰੁ ਕਿਰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ (39-17-1) ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਵਾਸੀ॥ (39-17-2) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਚਲਾਇਆ ਗੁਰਸਿਖੁ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਉਦਾਸੀ॥ (39-17-3) ਸਨਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਪੰਚ ਆਖੀਅਨਿ ਬਿਰਦੁ ਪੰਚ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਪਾਸੀ॥ (39-17-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਬਿਲਾਸੀ॥ (39-17-5) ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਗੁਰਸਬਦ ਹੈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਰਹਰਾਸੀ॥ (39-17-6) ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੁ ਨਿਵ ਚਲਣੁ ਖਟਿ ਖਵਾਲਣੁ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ॥ (39-17-7) ਸਦਾ ਸਹਜੁ ਬੈਰਾਗੁ ਹੈ ਕਲੀ ਕਾਲ ਅੰਦਰਿ ਪਰਗਾਸੀ॥ (39-17-8) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ॥ (39-17-9)

ਨਾਰੀ ਪੁਰਖੁ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਪੁਰਖੁ ਪਿਆਰ ਕਰੇਂਦਾ ਨਾਰੀ॥ (39-18-1) ਨਾਰਿ ਭਤਾਰੁ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲਿ ਪੁਤ ਸਪੁਤੁ ਕੁਪੁਤੁ ਸੈਂਸਾਰੀ॥ (39-18-2) ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖਾਂ ਜੋ ਰਚਨਿ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (39-18-3) ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖਾਂ ਜੋ ਰਚਨਿ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ॥ (39-18-3) ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖ ਉਪਜਦਾ ਗੁਰੁ ਤੇ ਚੇਲਾ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰੀ॥ (39-18-4) ਪਾਰਸ ਹੋਆ ਪਾਰਸਹੁ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਣਕਾਰੀ॥ (39-18-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੰਸੀ ਪਰਮਹੰਸ ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧ ਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ॥ (39-18-6) ਗੁਰਭਾਈ ਗੁਰਭਾਈਆਂ ਸਾਕ ਸਚਾ ਗੁਰ ਵਾਕ ਜੁਹਾਰੀ॥ (39-18-7) ਪਰ ਤਨ ਪਰਧਨੁ ਪਰਹਰੇ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਹਉਮੈ ਪਰਹਾਰੀ॥ (39-18-8) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿਹਾਰੀ॥੧੮॥ (39-18-9)

ਪਿਉ ਦਾਦਾ ਪੜਦਾਦਿਅਹੁ ਪੁਤ ਪੌਤਾ ਪੜਪੌਤਾ ਨਤਾ॥ (39–19–1) ਮਾਂ ਦਾਦੀ ਪੜਦਾਦੀਅਹੁ ਫੁਫੀ ਭੈਣ ਧੀਅ ਸਣਖਤਾ॥ (39–19–2) ਨਾਨਾ ਨਾਨੀ ਆਖੀਐ ਪੜਨਾਨਾ ਪੜਨਾਨੀ ਪਤਾ॥ (39–19–3) ਤਾਇਆ ਚਾਚਾ ਜਾਣੀਐ ਤਾਈ ਚਾਚੀ ਮਾਇਆ ਮਤਾ॥ (39–19–4) ਮਾਮੇ ਤੈ ਮਾਮਾਣੀਆ ਮਾਸੀ ਮਾਸੜ ਦੈ ਰੰਗ ਰਤਾ॥ (39–19–5) ਮਾਸੜ ਫੁਫੜ ਸਾਕ ਸਭ ਸਹੁਰਾ ਸਸ ਸਾਲੀ ਸਾਲਤਾ॥ (39–19–6) ਤਾਏਰ ਪਿਤੀਏਰ ਮੇਲੁ ਮਿਲਿ ਮਉਲੇਰ ਫੁਫੇਰ ਅਵਤਾ॥ (39–19–7) ਸਾਢੂ ਕੁੜਮੁ ਕੁਟੰਬ ਸਭ ਨਦੀ ਨਾਵ ਸੰਜੋਗ ਨਿਸਤਾ॥ (39–19–8) ਸਚਾ ਸਾਕ ਨ ਵਿਛੜੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਭਾਈ ਭਤਾ॥ (39–19–9) ਭੋਗ ਭੁਗਤਿ ਵਿਚਿ ਜੋਗ ਜੁਗਤਾ॥੧੯॥ (39–19–10)

ਪੀਉ ਦੇ ਨਾਂਹ ਪਿਆਰ ਤੁਲਿ ਨਾ ਫੁਫੀ ਨਾ ਪਿਤੀਏ ਤਾਏ॥ (39-20-1) ਮਾਊ ਹੇਤੁ ਨ ਪੁਜਨੀ ਹੇਤੁ ਨ ਮਾਮੇ ਮਾਸੀ ਜਾਏ॥ (39-20-2) ਅੰਬਾ ਸਧਰ ਨ ਉਤਰੈ ਆਣਿ ਅੰਬਾਕੜੀਆਂ ਜੇ ਖਾਏ॥ (39-20-3) ਮੁਲੀ ਪਾਨ ਪਟੰਤਰਾ ਵਾਸੁ ਡਿਕਾਰੁ ਪਰਗਟੀਆਏ॥ (39-20-4) ਸੂਰਜ ਚਾਂਦ ਨ ਪੁਜਨੀ ਦੀਵੇਂ ਲਖ ਤਾਰੇ ਚਮਕਾਏ॥ (39-20-5) ਰੰਗ ਮਜੀਠ ਕੁਸੁੰਭ ਦਾ ਸਦਾ ਸਥੋਈ ਵੇਸੁ ਵਟਾਏ॥ (39-20-6) ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਲਿ ਨ ਮਿਹਰਵਾਨ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਨ ਦੇਵ ਸਬਾਏ॥ (39-20-7) ਡਿਠੇ ਸਭੇ ਠੋਕਿ ਵਜਾਏ॥੨੦॥ (39-20-8)

ਮਾਪੇ ਹੇਤੁ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹੇਤੁ ਸੁਚੇਤ ਸਹਾਈ॥ (39-21-1) ਸਾਹ ਵਿਸਾਹ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਸਮਾਈ॥ (39-21-2) ਸਾਹਿਬ ਤੁਲਿ ਨ ਸਾਹਿਬੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸਚਾ ਸਾਈਂ॥ (39-21-3) ਦਾਤੇ ਦਾਤਿ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਈ॥ (39-21-4) ਵੈਦ ਨ ਪੁਜਨਿ ਵੈਦਗੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਮਿਟਾਈ॥ (39-21-5) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵ ਤੁਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ॥ (39-21-6) ਸਾਇਰ ਰਤਨ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਭਾਈ॥ (39-21-7) ਅਕਥ ਕਥਾ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨੧॥੩੯॥ (39-21-8)

Vaar 40

ੴਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (40-1-1)

ਸਉਦਾ ਇਕਤੁ ਹਟਿ ਹੈ ਪੀਰਾਂ ਪੀਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ॥ (40-1-2) ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਦੁਖ ਹਰਣੁ ਅਸਰਣੁ ਸਰਣਿ ਵਚਨ ਦਾ ਸੂਰਾ॥ (40-1-3) ਅਗੁਣ ਲੈ ਗੁਣ ਵਿਕਣੈ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਵਿਸਰਾਇ ਵਿਸੂਰਾ॥ (40-1-4) ਕਟਿ ਵਿਕਾਰ ਹਜਾਰ ਲਖ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਦਾ ਹਜੂਰਾ॥ (40-1-5) ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ਨ ਕਦਹੀ ਊਰਾ॥ (40-1-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਿਸ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ਤੂਰਾ॥ (40-1-7) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕਰੇ ਚਕਚੂਰਾ ॥੧॥ (40-1-8)

ਪਾਰਸ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਿਰ ਜਾਤ ਨ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਵੀਚਾਰੈ॥ (40-2-1) ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬੋਹਿਂਦਾ ਅਫਲ ਸਫਲੁ ਨ ਜੁਗਤਿ ਉਰ ਧਾਰੈ॥ (40-2-2) ਸਭ ਤੇ ਇੰਦਰ ਵਰਸਦਾ ਥਾਉਂ ਕੁਥਾਉਂ ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੈ॥ (40-2-3) ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਿਰ ਉਤਪੋਤਿ ਹੋ ਕਿਰਣ ਪਸਾਰੈ॥ (40-2-4) ਧਰਤਿ ਅੰਦਰਿ ਸਹਨ ਸੀਲ ਪਰ ਮਲ ਹਰੈ ਅਵਗੁਣ ਨ ਚਿਤਾਰੈ॥ (40-2-5) ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਮਣਿ ਲੋਹਾ ਸੁਇਨਾ ਪਾਰਸ ਜਾਤਿ ਬਿਚਾਰੈ॥ (40-2-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਾ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰੈ॥ (40-2-7)

ਪਾਰਸ ਧਾਤਿ ਕੰਚਨੁ ਕਰੈ ਹੋਇ ਮਨੂਰ ਨ ਕੰਚਨ ਝੂਰੈ॥ (40-3-1) ਬਾਵਨ ਬੋਹੈ ਬਨਾਸਪਤਿ ਬਾਂਸੁ ਨਿਗੰਧ ਨ ਬੁਹੈ ਹਜੂਰੈ॥ (40-3-2) ਖੇਤੀ ਜੰਮੈ ਸਹੰਸ ਗੁਣ ਕਲਰ ਖੇਤਿ ਨ ਬੀਜ ਅੰਗੂਰੈ॥ (40-3-3) ਉਲੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁਝਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਝ ਸੁਝਾਇ ਹਜੂਰੈ॥ (40-3-4) ਧਰਤੀ ਬੀਜੈ ਸੁ ਲੂਣੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਸਭ ਫਲ ਚੂਰੈ॥ (40-3-5) ਬੋਹਿਥ ਪਵੈ ਸੋ ਨਿਕਲੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਧੁ ਅਸਾਧੁ ਨ ਦੂਰੈ॥ (40-3-6) ਪਸੁ ਪਰੇਤਹੁਂ ਦੇਵ ਵਿਚੂਰੈ ॥੩॥ (40-3-7)

ਕੰਚਨੁ ਹੋਵੈ ਪਾਰਸਹੁਂ ਕੰਚਨ ਕਰੈ ਨ ਕੰਚਨ ਹੋਰੀ॥ (40-4-1) ਚੰਦਨ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਹੁਂ ਓਦੂੰ ਹੋਰੁ ਨ ਪਵੈ ਕਰੋਰੀ॥ (40-4-2) ਵੁਠੈ ਜੰਮੈ ਬੀਜਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਤਿ ਚਿਤਵੈ ਫਲ ਭੌਰੀ॥ (40-4-3) ਰਾਤਿ ਪਵੈ ਦਿਹੁ ਆਥਵੈ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰੁ ਪੂਰਣ ਧੁਰ ਧੋਰੀ॥ (40-4-4) ਬੋਹਿਥ ਪਰਬਤ ਨਾ ਚੜ੍ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਨ ਸਹੋਰੀ॥ (40-4-5) ਧਰਤੀ ਨੋਂ ਭੁੰਚਾਲ ਡਰ ਗੁਰੁ ਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਚਲੈ ਨ ਚੋਰੀ॥ (40-4-6) ਸਤਿਗੁਰ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਬੋਰੀ॥ 8॥ (40-4-7)

ਸੁਰਜ ਚੜਿਐ ਲੁਕ ਜਾਨਿ ਉਲੂ ਅੰਧ ਕੰਧ ਜਗ ਮਾਹੀ॥ (40-5-1) ਬੁਕੇ ਸਿੰਘ ਉਦਿਆਨ ਮਹਿ ਜੰਬੁਕ ਮਿਰਗ ਨ ਖੋਜੇ ਪਾਹੀ॥ (40-5-2) ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਦ ਅਕਾਸ ਤੇ ਵਿਚਿ ਕੁਠਾਲੀ ਲੁਕੈ ਨਾਹੀ॥ (40-5-3) ਪੰਖੀ ਜੇਤੇ ਬਨ ਬਿਖੈ ਡਿਠੇ ਬਾਜ ਨ ਠਉਰਿ ਰਹਾਹੀ॥ (40-5-4) ਚੋਰ ਜਾਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ਦਿਹੁ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕੋ ਦਿਸੈ ਨਾਹੀ॥ (40-5-5) ਜਿਨ ਕੈ ਰਿਦੈ ਗਿਆਨ ਹੋਇ ਲਖ ਅਗਿਆਨੀ ਸੁਧ ਕਰਾਹੀ॥ (40-5-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਦਰਸਨੈ ਕਲਿ ਕਲੇਸਿ ਸਭ ਬਿਨਸ ਬਿਨਾਹੀ॥ (40-5-7) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਟਹੁਂ ਬਲਿ ਜਾਹੀ॥੫॥ (40-5-8)

ਚਾਤਿ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਚਮਕਦੇ ਲਖ ਕਰੋੜੀ ਅੰਬਰਿ ਤਾਰੇ॥ (40-6-1) ਚੜ੍ਹਿਐ ਚੰਦ ਮਲੀਣ ਹੋਣਿ ਕੋ ਲੁਕੈ ਕੋ ਬੁਕੈ ਬਬਾਰੇ॥ (40-6-2) ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤਿ ਕਰਿ ਤਾਰੇ ਚੰਦ ਨ ਰੈਣਿ ਅੰਧਾਰੇ॥ (40-6-3) ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵਕਾਂ ਤੰਤ ਨ ਮੰਤ ਨ ਫੁਰਨਿ ਵਿਚਾਰੇ॥ (40-6-4) ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦ ਸਵਾਰੇ॥ (40-6-5) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਸੁਹਾਵੜਾ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ॥ (40-6-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟੁ ਸੰਸਾਰੇ॥ ੬॥ (40-6-7)

ਚਾਰਿ ਵਰਨਿ ਚਾਰਿ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਵਰਤਨਿ ਵਰਤਾਰੇ॥ (40-7-1) ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਹਜਾਰ ਨਾਵ ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ ਸਭੇ ਵਣਜਾਰੇ॥ (40-7-2) ਇਕਤੁ ਹਟਹੁਂ ਵਣਜ ਲੈ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰਿ ਕਰਨਿ ਪਸਾਰੇ॥ (40-7-3) ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਭੰਡਾਰੇ॥ (40-7-4) ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰਿ ਪਾਨਿ ਸਭ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਇ ਨ ਦੇਂਦਾ ਹਾਰੇ॥ (40-7-5) ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰ ਸਵਾਰੇ॥ (40-7-6) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗਰ ਬਲਿਹਾਰੇ॥ 2॥ (40-7-7)

ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਔਲੀਏ ਗੌਸ ਕੁਤਬ ਉਲਮਾਉ ਘਨੇਰੇ॥ (40-8-1) ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਸਾਦਕਾ ਸੁਹਦੇ ਔਰ ਸਹੀਦ ਬਹੁਤੇਰੇ॥ (40-8-2) ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਮਉਲਵੀ ਮੁਫਤੀ ਦਾਨਸਵੰਦ ਬੰਦੇਰੇ॥ (40-8-3) ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਦਿਗੰਬਰਾਂ ਕਾਲਖ ਕਰਾਮਾਤ ਅਗਲੇਰੇ॥ (40-8-4) ਸਾਧਿਕ ਸਿਧਿ ਅਗਣਤ ਹੈਨਿ ਆਪ ਜਣਾਇਨਿ ਵਡੇ ਵਡੇਰੇ॥ (40-8-5) ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕੋਇ ਨ ਸਿਝਈ ਹਉਮੈਂ ਵਧਦੀ ਜਾਇ ਵਧੇਰੇ॥ (40-8-6) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬਿਨ ਹਉਮੈ ਹੇਰੇ॥੮॥ (40-8-7)

ਕਿਸੈ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਕਿਸੈ ਦੇਇ ਕਿਸੈ ਨਿਧਿ ਕਰਾਮਾਤ ਸੁ ਕਿਸੈ॥ (40-9-1) ਕਿਸੈ ਰਸਾਇਣ ਕਿਸੈ ਮਣਿ ਕਿਸੈ ਪਾਰਸ ਕਿਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਸੈ॥ (40-9-2) ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਪਾਖੰਡ ਕਿਸੈ ਵੀਰਾਰਾਧ ਦਿਸੰਤਰੁ ਦਿਸੈ॥ (40-9-3) ਕਿਸੈ ਕਾਮਧੇਨੁ ਪਾਰਿਜਾਤ ਕਿਸੈ ਲਖਮੀ ਦੇਵੈ ਜਿਸੈ॥ (40-9-4) ਨਾਟਕ ਚੇਟਕ ਆਸਣਾ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭਰਮ ਭਉ ਮਿਸੈ॥ (40-9-5) ਜੋਗੀ ਭੋਗੀ ਜੋਗੁ ਭੋਗੁ ਸਦਾ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਸਲਿਸੈ॥ (40-9-6) ਓਅੰਕਾਰਿ ਅਕਾਰ ਸੁ ਤਿਸੈ ॥੯॥ (40-9-7)

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਜੁਗਿ ਚਾਰਿ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਉਪਾਈ॥ (40-10-1) ਉਤਮ ਜੂਨਿ ਵਖਾਣੀਐ ਮਾਣਸਿ ਜੂਨਿ ਦੁਲੰਭ ਦਿਖਾਈ॥ (40-10-2) ਸਭਿ ਜੂਨੀ ਕਰਿ ਵਸਿ ਤਿਸੁ ਮਾਣਸਿ ਨੋ ਦਿਤੀ ਵਡਿਆਈ॥ (40-10-3) ਬਹੁਤੇ ਮਾਣਸ ਜਗਤ ਵਿਚਿ ਪਰਾਧੀਨ ਕਿਛੂ ਸਮਝਿ ਨ ਪਾਈ॥ (40-10-4) ਤਿਨ ਮੈ ਸੋ ਆਧੀਨ ਕੋ ਮੰਦੀ ਕੰਮੀਂ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈ॥ (40-10-5) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦੇ ਵੁਠਿਆਂ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰਿ ਮਿਟਾਈ॥ (40-10-6) ਗੁਰੂ ਸਬਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥੧੦॥ (40-10-7)

ਗੁਰਸਿਖ ਭਲਕੇ ਉਠ ਕਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਰੁ ਨ੍ਹਾਵੰਦਾ॥ (40-11-1) ਗੁਰੁ ਕੈ ਬਚਨ ਉਚਾਰਿ ਕੈ ਧਰਮਸਾਲ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਕਰੰਦਾ॥ (40-11-2) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਜਾਇ ਕੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਣੰਦਾ॥ (40-11-3) ਸੰਕਾ ਮਨਹੁਾਂ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਗੁਰੁ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ॥ (40-11-4) ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰਿ ਧਰਮੁ ਦੀ ਲੈ ਪਰਸਾਦ ਆਣਿ ਵਰਤੰਦਾ॥ (40-11-5) ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਨੋ ਦੋਇ ਕਰਿ ਪਿਛੋਂ ਬਚਿਆ ਆਪੁ ਖਵੰਦਾ॥ (40-11-6) ਕਲੀ ਕਾਲ ਪਰਗਾਸ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਸੰਦਾ॥ (40-11-7) ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲੰਦਾ॥ (90॥ (40-11-8)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰੁ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਸਿਰੰਦਾ ਸੋਈ॥ (40-12-1) ਇਕੁ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਜਿਸ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਲੋਈ॥ (40-12-2) ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਮਿਲਿ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਵੀਚਾਰ ਨ ਹੋਈ॥ (40-12-3) ਭੇਦ ਨ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨੋ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣ ਜਣੋਈ॥ (40-12-4) ਉਤਮ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਚਰਣਿ ਸਰਣਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਿਰਲੋਈ॥ (40-12-5) ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਹੋਇ ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮਰੀਦ ਸੁ ਕੋਈ॥ (40-12-6) ਸਤਿਗੁਰ ਗੋਰਿਸਤਾਨ ਸਮੋਈ॥੧੨॥ (40-12-7)

ਜਪ ਤਪ ਹਠਿ ਨਿਗ੍ਰਹ ਘਣੇ ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਵੇਦ ਵਖਾਣੇ॥ (40-13-1) ਸੇਖ ਨਾਗ ਸਨਕਾਦਿਕਾਂ ਲੋਮਸ ਅੰਤੁ ਅਨੰਤ ਨ ਜਾਣੇ॥ (40-13-2) ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਹੋਇ ਨਾਥ ਭੁਲਾਣੇ॥ (40-13-3) ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਅਉਲੀਏ ਬੁਜ਼ਰਕਵਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਰਾਣੇ॥ (40-13-4) ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਰੋਗ ਸੋਗ ਲਖ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਵਿਡਾਣੇ॥ (40-13-5) ਦਸ ਨਾਉਂ ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਇ ਭੁਲਾਣੇ॥ (40-13-6) ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਹੋਰ ਸਭੇ ਬਨਵਾਸੁ ਲੁਕਾਣੇ॥ (40-13-7) ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ॥ (40-13-8)

ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਲਖ ਚਾਨਣੇ ਤਿਲ ਨ ਪੁਜਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਤੀ॥ (40-14-1) ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਅਕਾਸ ਲਖ ਉਚੀ ਨੀਵੀਂ ਕਿਰਣਿ ਨ ਰਤੀ॥ (40-14-2) ਲਖ ਪਾਣੀ ਲਕ ਪਉਣ ਮਿਲਿ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਤਰੰਗ ਨ ਵਤੀ॥ (40-14-3) ਆਦਿ ਨ ਅੰਤੁ ਨ ਮੰਤੁ ਪਲੁ ਲਖ ਪਰਲਉ ਲਖ ਲਖ ਉਤਪਤੀ॥ (40-14-4) ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਨ ਪੁਜਨੀ ਲਖ ਲਖ ਪਰਬਤ ਲਖ ਧਰਤੀ॥ (40-14-5) ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਤੁਲਿ ਨ ਤੁਲੀਐ ਤਿਲ ਗੁਰਮਤੀ॥ (40-14-6) ਸਿਮਰਣ ਕਿਰਣਿ ਘਣੀ ਘੋਲ ਘਤੀ॥ (40-14-7)

ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਕਵਾਉ ਵਿਚਿ ਲਖ ਲਖ ਲਹਰਿ ਤਰੰਗ ਉਠੰਦੇ॥ (40-15-1)

ਇਕਸ ਲਹਰਿ ਤਰੰਗ ਵਿਚਿ ਲਖ ਲਖ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਵਹੰਦੇ॥ (40-15-2) ਇਕਸ ਇਕਸ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ਲਖ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਫਿਰੰਦੇ॥ (40-15-3) ਮਛ ਕਛ ਮਰਿਜੀਵੜੇ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਨ ਹਾਥਿ ਲਹੰਦੇ॥ (40-15-4) ਪਰਵਦਗਾਰ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਲਹਨਿ ਤਰੰਦੇ॥ (40-15-5) ਅਜਰਾਵਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਅਜਰੁ ਜਰੰਦੇ॥ (40-15-6) ਕਰਨਿ ਬੰਦਗੀ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ॥ (40-15-7)

ਇਕ ਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਜਿਸੁ ਕੇਵਡੁ ਵਡੇ ਦੀ ਵਡਿਆਈ॥ (40-16-1) ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਜਿਸੁ ਤਿਸੁ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕੋਊ ਪਾਈ॥ (40-16-2) ਅਧਾ ਸਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਜਿਸੁ ਵਡੀ ਆਰਜਾ ਗਣਤ ਨ ਆਈ॥ (40-16-3) ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕਾਦਰੁ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ॥ (40-16-4) ਦਾਤਿ ਨ ਕੀਮ ਨ ਰਾਤਿ ਦਿਹੁ ਬੇਸੁਮਾਰੁ ਦਾਤਾਰੁ ਖੁਦਾਈ॥ (40-16-5) ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਅਕਥ ਕਥਾ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਅਲਾਈ॥ (40-16-6) ਆਦਿ ਪੂਰਖੁ ਆਦੇਸੁ ਕਰਾਈ॥ (40-16-7)

ਸਿਰੁ ਕਲਵਤੁ ਲੈ ਲਖ ਵਾਰ ਹੋਮੇ ਕਟਿ ਕਟਿ ਤਿਲੁ ਤਿਲੁ ਦੇਹੀ॥ (40-17-1) ਗਲੈ ਹਿਮਾਚਲ ਲਖ ਵਾਰਿ ਕਰੈ ਉਰਧ ਤਪ ਜੁਗਤਿ ਸਨੇਹੀ॥ (40-17-2) ਜਲ ਤਪੁ ਸਾਧੇ ਅਗਨਿ ਤਪੁ ਪੂਾਂਅਰ ਤਪੁ ਕਰਿ ਹੋਇ ਵਿਦੇਹੀ॥ (40-17-3) ਵਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਘਣੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਅਸਥਾਨ ਭਵੇਹੀ॥ (40-17-4) ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਸਿਧਾਸਣ ਸਿੰਘਾਸਣ ਥੇ ਏਹੀ॥ (40-17-5) ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭੁਇਅੰਗਮਾਂ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚ ਕਰੇਹੀ॥ (40-17-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਸਰਨਿ ਸਭੇਹੀ॥ (20-17-7)

ਸਹਸ ਸਿਆਣੇ ਸੈਪੁਰਸ ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਲਇਆ ਨ ਜਾਈ॥ (40-18-1) ਸਹਸ ਸੁਘੜ ਸੁਘੜਾਈਆਂ ਤੁਲੁ ਸਹਸ ਚਤੁਰ ਚਤੁਰਾਈ॥ (40-18-2) ਲਖ ਹਕੀਮ ਲਖ ਹਿਕਮਤੀ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ਵਡੇ ਦੁਨਿਆਈ॥ (40-18-3) ਲਖ ਸਾਹ ਪਤਿਸਾਹ ਲਖ ਲਖ ਵਜ਼ੀਰ ਨ ਮਸਲਤ ਕਾਈ॥ (40-18-4) ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਮਿਲਿ ਹਾਥ ਨ ਪਾਈ॥ (40-18-5) ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜਹਬਾਂ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਨਹਿਂ ਅਲਖੁ ਲਖਾਈ॥ (40-18-6) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥ (40-18-7)

ਪੀਰ ਮੁਰੀਦੀ ਗਾਖੜੀ ਪੀਰਾਂ ਪੀਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੁ ਜਾਣੈ॥ (40-19-1) ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਿ ਸਿਵਾਣੈ॥ (40-19-2) ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਜਾਇ ਸਮਾਇ ਬਬਾਣੈ॥ (40-19-3) ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਤਿਸੁ ਪਾ ਖਾਕ ਪਾਕੁ ਪਤੀਆਣੈ॥ (40-19-4) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਜਾਇ ਪਛਾਣੈ॥ (40-19-5) ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰਿ ਕੀੜੀ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਵਾਂਗ ਵਿਡਾਣੈ॥ (40-19-6) ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਉਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥੧੯॥ (40-19-7)

ਚਾਰਿ ਵਰਨਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਚਾਰ ਚਵਕਾ ਸੋਲਹਿ ਜਾਣੈ॥ (40-20-1)

ਪੰਜ ਸਬਦ ਗੁਰ ਸਬਦ ਲਿਵ ਪੰਜੂ ਪੰਜੇ ਪੰਜੀਹ ਲਾਣੈ॥ (40-20-2) ਛਿਅ ਦਰਸਣ ਇਕ ਦਰਸਣੋ ਛਿਅ ਛਕੇ ਛਤੀਹ ਸਮਾਣੈ॥ (40-20-3) ਸਤ ਦੀਪ ਇਕ ਦੀਪਕੋ ਸਤ ਸਤੇ ਉਣਵੰਜਹਿ ਭਾਣੈ॥ (40-20-4) ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਇਕੁ ਧਾਤ ਕਰਿ ਅਠੂ ਅਠੇ ਚਉਹਠ ਮਾਣੈ॥ (40-20-5) ਨਉਂ ਨਾਥ ਇਕ ਨਾਥ ਹੈ ਨਉਂ ਨਾਏਂ ਏਕਾਸੀਹ ਦਾਣੈ॥ (40-20-6) ਦਸ ਦੁਆਰ ਨਿਰਧਾਰ ਕਿਰ ਦਾਹੋ ਦਾਹੇ ਸਉ ਪਰਵਾਣੈ॥ (40-20-7) ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥੨੦॥ (40-20-8)

ਸਉ ਵਿਚ ਵਰਤੈ ਸਿਖ ਸੰਤ ਇਕੋਤਰ ਸੌ ਸਤਿਗੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ (40-21-1) ਸਦਾ ਸਦੀਵ ਦੀਬਾਣ ਜਿਸੁ ਅਸਥਿਰ ਸਦਾ ਨ ਆਵੈ ਜਾਸੀ॥ (40-21-2) ਇਕ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹੈਂ ਧਿਆਇਆ ਕਾਟੀ ਗਲਹੁ ਤਿਸੈ ਜਮ ਫਾਸੀ॥ (40-21-3) ਇਕੋ ਇਕ ਵਰਤਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਣਾਸੀ॥ (40-21-4) ਬਿਨੁ ਦਰਸਨੁ ਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰੇ ਲਖ ਜੂਨਿ ਚਉਰਾਸੀ॥ (40-21-5) ਬਿਨੁ ਦੀਖਿਆ ਗੁਰਦੇਵ ਦੀ ਮਰਿ ਜਨਮੇ ਵਿਚਿ ਨਰਕ ਪਵਾਸੀ॥ (40-21-6) ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਮਾਸੀ॥ (40-21-7) ਬਿਨੁ ਗੁਰੁ ਓਟ ਨ ਹੋਰ ਕੋ ਸਚੀ ਓਟ ਨ ਕਦੇ ਬਿਨਾਸੀ॥ (40-21-8) ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਥਿਰ ਗੁਰੂ ਰਹਾਸੀ॥ (40-21-9) ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਿਜ ਸਮਾਸੀ॥ ੨੧॥ (40-21-10)

ਧਿਆਨ ਮੂਲ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੂ ਪੂਜਾ ਮੂਲ ਗੁਰੁ ਚਰਣ ਪੁਜਾਏ॥ (40-22-1) ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲੁ ਗੁਰੁ ਵਾਕ ਹੈ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਏ॥ (40-22-2) ਚਰਣੋਦਕੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਧੁਆਏ॥ (40-22-3) ਚਰਣੋਦਕੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਧੁਆਏ॥ (40-22-3) ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਕਸਮਲ ਕਟੇ ਗੁਰੁ ਧੂਰੀ ਬੁਰੇ ਲੇਖ ਮਿਟਾਏ॥ (40-22-4) ਸਤਿ ਨਾਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਚਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਏ॥ (40-22-5) ਬਾਰਹ ਤਿਲਕ ਮਿਟਾਏ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਲਕ ਨੀਸਾਣ ਚੜ੍ਹਾਏ॥ (40-22-6) ਰਹੁਰਾਸੀ ਰਹੁਰਾਸਿ ਏਹੁ ਇਕੋ ਜਪੀਐ ਹੋਰੁ ਤਜਾਏ॥ (40-22-7) ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦਰਸਣੁ ਦੇਖਣਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰੇ ਠਉੜਿ ਨਹੀਂ ਪਾਏ॥ (40-22-8) ਬਿਨੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰੈ ਆਏ ਜਾਏ॥੨੨॥੪੦॥ (40-22-9)

```
Vaar 41
ਸਤਿਗਰਪੁਸਾਦਿ॥ (41-1-1)
ਬੋਲਣਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਕਾ॥ (41-1-2)
ਹਰਿ ਸਚੇ ਤਖਤ ਰਚਾਇਆ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾ॥ (41-1-3)
ਨਾਨਕ ਨਿਰਭੳ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵਿਚਿ ਸਿਧਾਂ ਖੇਲਾ॥ (41-1-4)
ਗਰ ਦਾਸ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ॥ (41-1-5)
ਪੀਓ ਪਾਹਲ ਖੰਡਧਾਰ ਹੋਇ ਜਨਮ ਸਹੇਲਾ॥ (41-1-6)
ਸੰਗਤਿ ਕੀਨੀ ਖਾਲਸਾ ਮਨਮਖੀ ਦਹੇਲਾ॥ (41-1-7)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥१॥ (41-1-8)
ਸਚਾ ਅਮਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਣ ਗਰ ਪਿਆਰੇ॥ (41-2-1)
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਪ ਕਰਿ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਘਾਰੇ॥ (41-2-2)
ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹਨਿ ਜੋ ਖਸਮ ਵਿਸਾਰੇ॥ (41-2-3)
ਗਰਮਖਿ ਮਥੇ ੳਜਲੇ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰੇ॥ (41-2-4)
ਹਰਿ ਗਰ ਗੋਬਿੰਦ ਧਿਆਈਐ ਸਚਿ ਅੰਮਿਤ ਵੇਲਾ॥ (41-2-5)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥੨॥ (41-2-6)
ਹਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵਰਤਦੀ ਸਭ ਸ਼ਿਸਟਿ ਸਬਾਈ॥ (41-3-1)
ਇਕਿ ਆਪੇ ਗਰਮਖਿ ਕੀਤੀਅਨ ਜਿਨਿ ਹਕਮ ਮਨਾਈ॥ (41-3-2)
ਇਕਿ ਆਪੇ ਭਰਮ ਭੁਲਾਇਅਨੂ ਦੂਜੈ ਚਿਤੂ ਲਾਈ॥ (41-3-3)
ਇਕਨਾ ਨੋ ਨਾਮ ਬਖਸਿਅਨ ਹੋਇ ਆਪਿ ਸਹਾਈ॥ (41-3-4)
ਗਰਮਖਿ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਮਨਮਖੀ ਦਹੇਲਾ॥ (41-3-5)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥३॥ (41-3-6)
ਗਰ ਬਾਣੀ ਤਿਨਿ ਭਾਈਆ ਜਿਨਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ॥ (41-4-1)
ਮਨਮਖਿ ਛਟੜਿ ਕਾਮਣੀ ਗਰਮਖਿ ਸੋਹਾਗ॥ (41-4-2)
ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਜਲ ਹੰਸੂ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਕਾਗ॥ (41-4-3)
ਮਨਮਖਿ ਉੱਧੇ ਕਵਲ ਹੈਂ ਗਰਮਖਿ ਸੋ ਜਾਗ॥ (41-4-4)
ਮਨਮਖਿ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਅਨਿ ਗਰਮਖਿ ਹਰਿ ਮੇਲਾ॥ (41-4-5)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥८॥ (41-4-6)
ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਅਮਰ ਸਚ ਸਚੀ ਗਰ ਬਾਣੀ॥ (41-5-1)
ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਸਖ ਦਰਗਹ ਮਾਣੀ॥ (41-5-2)
ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖ ਵਿਹਾਣੀ॥ (41-5-3)
ਮਨਮਖਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਰੀਐ ਤਿਲ ਪੀੜੈ ਘਾਣੀ॥ (41-5-4)
ਗਰਮਖਿ ਜਨਮ ਸਦਾ ਸਖੀ ਮਨਮਖੀ ਦਹੇਲਾ॥ (41-5-5)
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥੫॥ (41-5-6)
```

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ ਸੁਣੀਐ॥ (41-6-1) ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਪਾਈਐ ਨਿਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗੁਣੀਐ॥ (41-6-2) ਧਰਮ ਖੇਤ ਕਲਿਜੁਗ ਸਰੀਰ ਬੋਈਐ ਸੋ ਲੁਣੀਐ॥ (41-6-3) ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸਚੁ ਨਿਆਇ ਪਾਣੀ ਜਿਉਂ ਪੁਣੀਐ॥ (41-6-4) ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਨਿਤ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ॥ (41-6-5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੬॥ (41-6-6)

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਆਪਿ ਹੈ ਹੋਸੀ ਭੀ ਆਪੈ॥ (41-7-1) ਓਹੀ ਉਪਾਵਨਹਾਰੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜਾਪੈ॥ (41-7-2) ਖਿਨ ਮਹਿੰ ਢਾਹਿ ਉਸਾਰਦਾ ਤਿਸੁ ਭਾਉ ਨ ਬਿਆਪੈ॥ (41-7-3) ਕਲੀ ਕਾਲ ਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਨਹੀਂ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪੈ॥ (41-7-4) ਸਭ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਹੈ ਤੂੰ ਗੁਣੀ ਗਹੇਲਾ॥ (41-7-5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੭॥ (41-7-6)

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਨਭੈ ਅਨੰਤ ਗੁਰੁ ਅੰਤ ਨ ਪਾਈਐ॥ (41-8-1) ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਅਗੰਮ ਆਦਿ ਜਿਸੁ ਲਖਿਆ ਨ ਜਾਈਐ॥ (41-8-2) ਅਮਰ ਅਜਾਚੀ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ॥ (41-8-3) ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵੀਐ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਈਐ॥ (41-8-4) ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਧਰਿ ਪ੍ਗਟਿਆ ਹੈ ਏਕ ਅਕੇਲਾ॥ (41-8-5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੮॥ (41-8-6)

ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਨੰਤ ਹੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਦਿਸਟਾਇਆ॥ (41-9-1) ਅਘ ਨਾਸੀ ਆਤਮ ਅਭੁਲ ਨਹੀਂ ਭੁਲੈ ਭੁਲਾਇਆ॥ (41-9-2) ਹਰਿ ਅਲਖ ਅਕਾਲ ਅਡੋਲ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਬਦਿ ਲਖਾਇਆ॥ (41-9-3) ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੈ ਅਲੇਪ ਜਿਸੁ ਲਗੈ ਨ ਮਾਇਆ॥ (41-9-4) ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮ ਧਿਆਈਐ ਜਿਤੁ ਲੰਘੈ ਵਹੇਲਾ॥ (41-9-5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੯॥ (41-9-6)

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਰਹਰਿ ਨਿਧਾਨ ਨਿਰਵੈਰੁ ਧਿਆਈਐ॥ (41-10-1) ਨਾਰਾਇਣ ਨਿਰਬਾਣ ਨਾਥ ਮਨ ਅਨਦਿਨ ਗਾਈਐ॥ (41-10-2) ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦੁਖ ਦਲਣ ਜਪਿ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ॥ (41-10-3) ਦੇਣਹਾਰ ਦਇਆਲ ਨਾਥ ਜੋ ਦੋਇ ਸੁ ਪਾਈਐ॥ (41-10-4) ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸੁਖ ਹਰਿ ਧਿਆਨ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਖੇਲਾ॥ (41-10-5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੧੦॥ (41-10-6)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾਤਾ॥ (41-11-1) ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਬ ਅੰਤਿਰ ਜਾਤਾ॥ (41-11-2) ਹਰਿ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਬੇਸੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤ ਬਿਧਾਤਾ॥ (41-11-3) ਬਨਵਾਰੀ ਬਖਸਿੰਦ ਆਪੂ ਆਪੇ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ॥ (41-11-4) ਇਹ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਅਮੋਲ ਹੈ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਵੇਲਾ॥ (41-11-5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੧੧॥ (41-11-6)

ਭੈ ਭੰਜਨ ਭਗਵਾਨ ਭਜੋ ਭੈ ਨਾਸਨ ਭੋਗੀ॥ (41-12-1) ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਭੈ ਭੰਜਨੋ ਜਪਿ ਸਦਾ ਅਰੋਗੀ॥ (41-12-2) ਮਨਮੋਹਨ ਮੂਰਤਿ ਮੁਕੰਦ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋਗ ਸੁ ਜੋਗੀ॥ (41-12-3) ਰਸੀਆ ਰਖਵਾਲਾ ਰਚਨਹਾਰ ਜੋ ਕਰਰੇ ਸੁ ਹੋਗੀ॥ (41-12-4) ਮਧੁਸੂਧਨਿ ਮਾਧੋ ਮੁਰਾਰਿ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਖੇਲਾ॥ (41-12-5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ॥ (2॥ (41-12-6)

ਲੋਚਾ ਪੂਰਨ ਲਿਖਮਹਾਰੁ ਹੈ ਲੇਖ ਲਿਖਾਰੀ॥ (41–13–1) ਹਰਿ ਲਾਲਨ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਸਚੁ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰੀ॥ (41–13–2) ਰਾਵਨਹਾਰੁ ਰਹੀਮੁ ਰਾਮ ਆਪੇ ਨਰ ਨਾਰੀ॥ (41–13–3) ਰਿਖੀਜੇਸ ਰਘੁਨਾਥ ਰਾਇ ਜਪੀਏ ਬਨਵਾਰੀ॥ (41–13–4) ਪਰਮਹੰਸ ਭੈ ਤ੍ਰਾਸ ਨਾਸ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਸੁਹੇਲਾ॥ (41–13–5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥੧੩॥ (41–13–6)

ਪ੍ਰਾਨ ਮੀਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪੁਰਖੋਤਮ ਪੂਰਾ॥ (41-14-1) ਪੋਖਨਹਾਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨ ਊਰਾ॥ (41-14-2) ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਸਦ ਸਦਾ ਹਜੂਰਾ॥ (41-14-3) ਵਹ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਪੁਰਖ ਭਗਵੰਤ ਰੂਪ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸੂਰਾ॥ (41-14-4) ਅਨਾਂਦ ਬਿਨੌਦੀ ਚੌਜੀਆ ਸਚੁ ਸਚੀ ਵੇਲਾ॥ (41-14-5) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ॥ (41-14-6)

ੳਹ ਗਰ ਗੋਬਿੰਦ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਦਸਵਾਂ ਅਵਤਾਰਾ॥ (41-15-1) ਜਿਨ ਅਲਖ ਅਪੲਰ ਨਿਰੰਜਨਾ ਜਪਿਓ ਕਰਤਾਰਾ॥ (41-15-2) ਨਿਜ ਪੰਥ ਚਲਾਇਓ ਖਾਲਸਾ ਧਰਿ ਤੇਜ ਕਰਾਰਾ॥ (41-15-3) ਸਿਰ ਕੇਸ ਧਾਰਿ ਗਹਿ ਖੜਗ ਕੋ ਸਭ ਦਸਟ ਪਛਾਰਾ॥ (41-15-4) ਸੀਲ ਜਤ ਕੀ ਕਛ ਪਹਰਿ ਪਕੜੋ ਹਥਿਆਰਾ॥ (41-15-5) ਸਚ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ਗੁਰੂ ਕੀ ਜੀਤਿਓ ਰਣ ਭਾਰਾ॥ (41-15-6) ਸਭ ਦੈਤ ਅਰਿਨਿ ਕੋ ਘੇਰ ਕਰਿ ਕੀਚੈ ਪ੍ਰਹਾਰਾ॥ (41-15-7) ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਜਗਤ ਮੈ ਗਰ ਜਾਪ ਅਪਾਰਾ॥ (41-15-8) ਇਉਂ ਉਪਜੇ ਸਿੰਘ ਭਜੰਗੀਏ ਨੀਲ ਅੰਬਰ ਧਾਰਾ॥ (41-15-9) ਤੁਰਕ ਦੂਸਟ ਸਭਿ ਛੈ ਕੀਏ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਾ॥ (41-15-10) ਤਿਨ ਆਗੇ ਕੋਇ ਨ ਠਹਿਰਿਓ ਭਾਗੇ ਸਿਰਦਾਰਾ॥ (41–15–11) ਜਹ ਰਾਜੇ ਸਾਹ ਅਮੀਰੜੇ ਹੋਏ ਸਭ ਛਾਰਾ॥ (41-15-12) ਫਿਰ ਸਨ ਕਰਿ ਐਸੀ ਧਮਕ ਕੳ ਕਾਂਪੈ ਗਿਰਿ ਭਾਰਾ॥ (41-15-13) ਤਬ ਸਭ ਧਰਤੀ ਹਲਚਲ ਭਈ ਛਾਡੇ ਘਰ ਬਾਰਾ॥ (41-15-14) ਇਉਂ ਐਸੇ ਦੁੰਦ ਕਲੇਸ ਮਹਿ ਖਪਿਓ ਸੰਸਾਰਾ॥ (41-15-15) ਤਿਹਿ ਬਿਨੂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀਂ ਭੈ ਕਾਟਨ ਹਾਰਾ॥ (41–15–16) ਗਹਿ ਐਸੇ ਖੜਗ ਦਿਖਾਈਐ ਕੋ ਸਕੈ ਨ ਝੇਲਾ॥ (41-15-17) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥੧੫॥ (41-15-18) ਗਰਬਰ ਅਕਾਲ ਕੇ ਹਕਮ ਸਿੳਂ ੳਪਜਿਓ ਬਿਗਿਆਨਾ॥ (41-16-1) ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਰਚਿਓ ਖਾਲਸਾ ਸਾਬਤ ਮਰਦਾਨਾ॥ (41-16-2) ਇਉਂ ਉਠੇ ਸਿੰਘ ਭਭਕਾਰਿ ਕੈ ਸਭ ਜਗ ਡਰਪਾਨਾ॥ (41-16-3) ਮੜੀ ਦੇਵਲ ਗੋਰ ਮਸੀਤ ਢਾਹਿ ਕੀਏ ਮੈਦਾਨਾ॥ (41-16-4) ਬੇਦ ਪੂਰਾਨ ਖਟ ਸਾਸਤਾ ਫੂਨ ਮਿਟੇ ਕੁਰਾਨਾ॥ (41-16-5) ਬਾਂਗ ਸਲਾਤ ਹਟਾਇ ਕਰਿ ਮਾਰੇ ਸੁਲਤਾਨਾ॥ (41-16-6) ਮੀਰ ਪੀਰ ਸਭ ਛਪਿ ਗਏ ਮਜਹਬ ਉਲਟਾਨਾ॥ (41-16-7) ਮਲਵਾਨੇ ਕਾਜੀ ਪੜਿ ਥਕੇ ਕਛੂ ਮਰਮੂ ਨ ਜਾਨਾ॥ (41-16-8) ਲਖ ਪੰਡਤਿ ਬਹਮਨ ਜੋਤਕੀ ਬਿਖ ਸਿੳ ੳਰਝਾਨਾ॥ (41-16-9) ਫੁਨ ਪਾਥਰ ਦੇਵਲ ਪੁਜਿ ਕੈ ਅਤਿ ਹੀ ਭਰਮਾਨਾ॥ (41-16-10) ਇਉਂ ਦੋਨੋ ਫਿਰਕੇ ਕਪਟ ਮੋਂ ਰਚ ਰਹੇ ਨਿਦਾਨਾ॥ (41-16-11) ਇਉਂ ਤੀਸਰ ਮਜਹਬ ਖਾਲਸਾ ਉਪਜਿਓ ਪਰਧਾਨਾ॥ (41-16-12) ਜਿਨਿ ਗਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਹਕਮ ਸਿੳ ਗਹਿ ਖੜਗ ਦਿਖਾਨਾ॥ (41–16–13) ਤਿਹ ਸਭ ਦਸਟਨ ਕੳ ਛੇਦਿ ਕੈ ਅਕਾਲ ਜਪਾਨਾ॥ (41-16-14) ਫਿਰ ਐਸਾ ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਕਾ ਜਗ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟਾਨਾ॥ (41–16–15) ਤਬ ਸੁੰਨਤ ਕੋਇ ਨ ਕਰ ਸਕੈ ਕਾਂਪਤਿ ਤੁਰਕਾਨਾ॥ (41-16-16) ਇਉਂ ਉਮਤ ਸਭ ਮਹੰਮਦੀ ਖਪਿ ਗਈ ਨਿਦਾਨਾ॥ (41-16-17) ਤਬ ਫਤੇ ਡੰਕ ਜਗ ਮੋ ਘਰੇ ਦਖ ਦੰਦ ਮਿਟਾਨਾ॥ (41–16–18) ਇਉਂ ਤੀਸਰ ਪੰਥ ਰਚਾਇਨੂ ਵਡ ਸੂਰ ਗਹੇਲਾ॥ (41–16–19) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥੧੬॥ (41-16-20) ਜਾਗੇ ਸਿੰਘ ਬਲਵੰਤ ਬੀਰ ਸਭ ਦਸਟ ਖਪਾਏ॥ (41-17-1) ਦੀਨ ਮਹੰਮਦੀ ੳਠ ਗਇਓ ਹਿੰਦਕ ਠਹਿਰਾਏ॥ (41-17-2) ਤਹਿ ਕਲਮਾ ਕੋਈ ਨ ਪੜ੍ਹ ਸਕੈ ਨਹੀਂ ਜਿਕਰ ਅਲਾਏ॥ (41-17-3) ਨਿਵਾਜ਼ ਦਰਦ ਨ ਫਾਇਤਾ ਨਹ ਲੰਡ ਕਟਾਏ॥ (41-17-4) ਯਹ ਰਾਹੂ ਸ਼ਰੀਅਤ ਮੇਟ ਕਰਿ ਮੁਸਲਮ ਭਰਮਾਏ॥ (41-17-5) ਗੁਰੂ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ਸਭਨ ਕਉ ਸਚ ਖੇਲ ਰਚਾਏ॥ (41-17-6) ਨਿਜ ਸੂਰ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮੜੇ ਬਹੁ ਲਾਖ ਜਗਾਏ॥ (41-17-7) ਸਭ ਜਗ ਤਿਨਹੂੰ ਲੂਟ ਕਰਿ ਤੁਰਕਾਂ ਚੁਣਿ ਖਾਏ॥ (41-17-8) ਫਿਰ ਸਖ ਉਪਜਾਇਓ ਜਗਤ ਮੈ ਸਭ ਦਖ ਬਿਸਰਾਏ॥ (41-17-9) ਨਿਜ ਦੋਹੀ ਫਿਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਅਕਾਲ ਜਪਾਏ॥ (41-17-10) ਤਿਹ ਨਿਰਭੳ ਰਾਜ ਕਮਾਇਅਨ ਸਚ ਅਦਲ ਚਲਾਏ॥ (41-17-11) ਇਉਂ ਕਲਿਜਗ ਮੈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿ ਸਤਿਜਗ ਵਰਤਾਏ॥ (41-17-12)

ਸਭ ਤੁਰਕ ਮਲੇਛ ਖਪਾਇ ਕਰਿ ਸਚ ਬਣਤ ਬਨਾਏ॥ (41-17-13) ਤਬ ਸਕਲ ਜਗਤ ਕਉ ਸੁਖ ਦੀਏ ਦੁਖ ਮਾਰਿ ਹਟਾਏ॥ (41-17-14) ਇਉਂ ਹੁਕਮ ਭਇਓ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਸਭ ਦੁੰਦ ਮਿਟਾਏ॥ (41-17-15) ਤਬ ਸਹਜੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਗਾਏ॥ (41-17-16) ਵਹ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਮਰਦ ਅਗੰਮੜਾ ਵਰੀਆਮ ਇਕੇਲਾ॥ (41-17-17) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੧੭॥ (41-17-18)

ਨਿਜ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀਨੋ ਉਜੀਆਰਾ॥ (41–18–1) ਝਠ ਕਪਟ ਸਭ ਛਪਿ ਗਏ ਸਚ ਸਚ ਵਰਤਾਰਾ॥ (41-18-2) ਫਿਰ ਜਗ ਹੋਮ ਠਹਿਰਾਇ ਕੈ ਨਿਜ ਧਰਮ ਸਵਾਰਾ॥ (41-18-3) ਤਰਕ ਦੰਦ ਸਭ ੳਠ ਗਇਓ ਰਚਿਓ ਜੈਕਾਰਾ॥ (41-18-4) ਜਹ ਉਪਜੈ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਖਾਲਸ ਨਿਰਧਾਰਾ॥ (41-18-5) ਸਭ ਜਗ ਤਿਨਹੁਂ ਬਸ ਕੀਓ ਜਪ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ॥ (41-18-6) ਗਰ ਧਰਮ ਸਿਮਰਿ ਜਗ ਚਮਕਿਓ ਮਿਟਿਓ ਅੰਧਿਆਰਾ॥ (41-18-7) ਤਬ ਕਸਲ ਖੇਮ ਆਨੰਦ ਸਿੳਂ ਬਸਿਓ ਸੰਸਾਰਾ॥ (41-18-8) ਹਰਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤਰ ਅਗੰਮ ਜਗ ਤਾਰਨਹਾਰਾ॥ (41–18–9) ਜੋ ਸਿਮਰਹਿ ਨਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੳ ਪਹਾਂਚੈ ਦਰਬਾਰਾ॥ (41-18-10) ਸਭ ਪਕੜੋ ਚਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਛਾਡੋ ਜੰਜਾਰਾ॥ (41-18-11) ਨਾਤਰ ਦਰਗਹ ਕਟੀਅਨ ਮਨਮਿਖ ਕੜਿਆਰਾ॥ (41-18-12) ਤਹ ਛਟੈ ਸੋਈ ਜ ਹਰਿ ਭਜੈ ਸਭ ਤਜੈ ਬਿਕਾਰਾ॥ (41-18-13) ਇਸ ਮਨ ਚੰਚਲ ਕੳ ਘੇਰ ਕਰਿ ਸਿਮਰੈ ਕਰਤਾਰਾ॥ (41-18-14) ਤਬ ਪਹੁੰਚੈ ਹਰਿ ਹੁਕਮ ਸਿਉਂ ਨਿਜ ਦਸਵੈਂ ਦੁਆਰਾ॥ (41-18-15) ਫਿਰ ਇਉਂ ਸਹਿਜੇ ਭੇਟੈ ਗਗਨ ਮੈ ਆਤਮ ਨਿਰਧਾਰਾ॥ (41–18–16) ਤਬ ਵੈ ਨਿਰਖੈਂ ਸਰਗ ਮਹਿ ਆਨੰਦ ਸਹੇਲਾ॥ (41-18-17) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥੧੮॥ (41-18-18)

ਵਹਿ ੳਪਜਿਓ ਚੇਲਾ ਮਰਦ ਕਾ ਮਰਦਾਨ ਸਦਾਏ॥ (41-19-1) ਜਿਨਿ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੳ ਜੀਤ ਕਿਰ ਨੀਸਾਨ ਝਲਾਏ॥ (41–19–2) **ਤਬ ਸਿੰਘਨ ਕੳ ਬਖਸ ਕਰ ਬਹ ਸਖ ਦਿਖਲਾਏ**॥ (41-19-3) ਫਿਰ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਉਪਰੇ ਹਾਕਮ ਠਹਿਰਾਏ॥ (41-19-4) ਤਿਨਹਾਂ ਜਗਤ ਸੰਭਾਲ ਕਰਿ ਆਨੰਦ ਰਚਾਏ॥ (41-19-5) ਤਹ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਅਕਾਲ ਕੳ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਨ ਗਾਏ॥ (41-19-6) ਵਾਹ ਗਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗਾਜੀ ਸਬਲ ਜਿਨਿ ਸਿੰਘ ਜਗਾਏ॥ (41-19-7) ਤਬ ਭਇਓ ਜਗਤ ਸਭ ਖਾਲਸਾ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਾਏ॥ (41-19-8) ਇਉਂ ਉਠਿ ਭਬਕੇ ਬਲ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਸਤ ਝਮਕਾਏ॥ (41-19-9) ਤਬ ਸਭ ਤਰਕਨ ਕੋ ਛੇਦ ਕਰਿ ਅਕਾਲ ਜਪਾਏ॥ (41-19-10) ਸਭ ਛਤ੍ਰਪਤੀ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਹਤੇ ਕਹੁੰ ਟਿਕਨਿ ਨ ਪਾਏ॥ (41-19-11) ਤਬ ਜਗ ਮੈਂ ਧਰਮ ਪਰਗਾਸਿਓ ਸਚ ਹਕਮ ਚਲਾਏ॥ (41-19-12) ਯਹ ਬਾਰਹ ਸਦੀ ਨਿਬੇੜ ਕਰਿ ਗਰ ਫੜੇ ਬਲਾਏ॥ (41-19-13) ਤਬ ਦਸ਼ਟ ਮਲੇਛ ਸਹਿਜੇ ਖਪੇ ਛਲ ਕਪਟ ੳਡਾਏ॥ (41-19-14) ਇਉਂ ਹਰਿ ਅਕਾਲ ਕੇ ਹਕਮ ਸੋਂ ਰਣ ਜਧ ਮਚਾਏ॥ (41-19-15) ਤਬ ਕੁਦੇ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀਏ ਦਲ ਕਟਕ ਉਡਾਏ॥ (41-19-16) ਇਉਂ ਫਤੇ ਭਈ ਜਗ ਜੀਤ ਕਰਿ ਸਚ ਤਖਤ ਰਚਾਏ॥ (41-19-17) ਬਹੁ ਦੀਓ ਦਿਲਾਸਾ ਜਗਤ ਕੋ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ॥ (41-19-18)

ਤਬ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੁਖੀਆ ਭਈ ਦੁਖ ਦਰਦ ਗਵਾਏ॥ (41-19-19) ਫਿਰ ਸੁਖ ਨਿਹਚਲ ਬਖਸਿਓ ਜਗਤ ਭੈ ਤ੍ਰਾਸ ਚੁਕਾਏ॥ (41-19-20) ਗੁਰਦਾਸ ਖੜਾ ਦਰ ਪਕੜਿ ਕੈ ਇਉਂ ਉਚਰਿ ਸੁਣਾਏ॥ (41-19-21) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ਸੋਂ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਛੁਡਾਏ॥ (41-19-22) ਜਬ ਹਉਂ ਦਾਸਨ ਕੋ ਦਾਸਰੋ ਗੁਰ ਟਹਿਲ ਕਮਾਏ॥ (41-19-23) ਤਬ ਛੂਟੈ ਬੰਧਨ ਸਕਲ ਫੁਨ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਏ॥ (41-19-24) ਹਰਿਦਾਸਾਂ ਚਿੰਦਿਆ ਸਦ ਸਦਾ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾ॥ (41-19-25) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ॥੧੯॥ (41-19-26)

ਸੰਤ ਭਗਤ ਗਰ ਸਿਖ ਹਹਿ ਜਗ ਤਾਰਨ ਆਏ॥ (41-20-1) ਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗ ਮੋ ਗੁਰੂ ਮੰਤੂ ਜਪਾਏ॥ (41-20-2) ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸਾਧ ਕਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਮਾਏ॥ (41-20-3) ਤਹਿ ਸੇਵਕ ਸੋ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਏ॥ (41-20-4) ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਫਨ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਚਕਾਏ॥ (41-20-5) ਜੋਗ ਜਗਤਿ ਘਟਿ ਸੇਧ ਕਰਿ ਪਵਣਾ ਠਹਿਰਾਏ॥ (41-20-6) ਤਬ ਖਟ ਚਕਰਾ ਸਹਿਜੇ ਘਰੇ ਗਗਨਾ ਘਰਿ ਛਾਏ॥ (41-20-7) ਨਿਜ ਸੰਨ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਇ ਕੈ ਅਨਹਦ ਲਿਵ ਲਾਏ॥ (41-20-8) ਤਬ ਦਰਗਹ ਮਖ ਉਜਲੇ ਪਤਿ ਸਿਉਂ ਘਰਿ ਜਾਏ॥ (41-20-9) ਕਲੀ ਕਾਲ ਮਰਦਾਨ ਮਰਦ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਏ॥ (41-20-10) ਯਹ ਵਾਰ ਭਗੳਤੀ ਜੋ ਪੜ੍ਹੈ ਅਮਰਾ ਪਦ ਪਾਏ॥ (41-20-11) ਤਿਹ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪ ਨ ਕਛ ਲਗੈ ਆਨੰਦ ਵਰਤਾਏ॥ (41-20-12)ਫਿਰ ਜੋ ਚਿਤਵੈ ਸੋਈ ਲਹੈ ਘਟਿ ਅਲਖ ਲਖਾਏ॥ (41-20-13) ਤਬ ਨਿਸ ਦਿਨ ਇਸ ਵਾਰ ਸੋਂ ਮੁਖ ਪਾਠ ਸੁਨਾਏ॥ (41-20-14) ਸੋ ਲਹੈ ਪਦਾਰਥ ਮੁਕਤਿ ਪਦ ਚੜ੍ਹਿ ਗਗਨ ਸਮਾਏ॥ (41-20-15) ਤਬ ਕਛ ਨਪੁਛੇ ਜਮ ਧਰਮ ਸਭ ਪਾਪ ਮਿਟਾਏ॥ (41-20-16) ਤਬ ਲਗੈ ਨ ਤਿਸ ਜਮ ਡੰਡ ਦਖ ਨਹਿਂ ਹੋਇ ਦਹੇਲਾ॥ (41-20-17) ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗਰ ਚੇਲਾ ॥੨੦॥ (41-20-18)

ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ॥ (41-21-1) ਅੰਗਦ ਕਉ ਪ੍ਰਭੂ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ॥ (41-21-2) ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਲ ਹਰ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਓ॥ (41-21-3) ਦੁਤੀਏ ਅੰਗਦ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਓ॥ (41-21-4) ਤੀਸਰ ਮਹਲ ਅਮਰ ਪਰਧਾਨਾ॥ (41-21-5) ਜਿਹ ਘਟ ਮਹਿ ਨਿਰਖੇ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨਾ॥ (41-21-6) ਜਲ ਭਰਿਓ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੇ ਦੁਆਰੇ॥ (41-21-7) ਤਬ ਇਹ ਪਾਇਓ ਮਹਲ ਅਪਾਰੇ॥ (41-21-8) ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸ ਚਉਥੇ ਪਰਗਾਸਾ॥ (41-21-9) ਜਿਨਿ ਰਟੇ ਨਿਰੰਜਨ ਪ੍ਰਭੁ ਅਭਿਨਾਸਾ॥ (41-21-10) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਪੰਚਮ ਠਹਰਾਇਓ॥ (41-21-11) ਜਿਨ ਸਬਦ ਸੁਧਾਰ ਗਰੰਥ ਬਣਾਇਓ॥ (41-21-12)

ਗੁੰਥ ਬਣਾਇ ਉਚਾਰ ਸੁਨਾਇਓ॥ (41-21-13) ਤਬ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈ ਪਾਠ ਰਚਾਇਓ॥ (41-21-14) ਕਰਿ ਪਾਠ ਗੁੰਥ ਜਗਤ ਸਭ ਤਰਿਓ॥ (41-21-15) ਜਿਹ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਰਿਓ॥ (41-21-16) ਗਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਖਸਟਮ ਅਵਤਾਰੇ॥ (41-21-17) ਜਿਨਿ ਪਕੜਿ ਤੇਗ ਬਹ ਦਸਟ ਪਛਾਰੇ॥ (41-21-18) ਇੳਂ ਸਭ ਮਗਲਨ ਕਾ ਮਨ ਬੳਰਾਨਾ॥ (41-21-19) ਤਬ ਹਰਿ ਭਗਤਨ ਸੋਂ ਦੰਦ ਰਚਾਨਾ॥ (41-21-20) ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-21-21) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੂਹਿ ਲੇਹੂ ਉਬਾਰਾ ॥੨੧॥ (41-21-22) ਸਪਤਮ ਮਹਿਲ ਅਗਮ ਹਰਿਰਾਇਆ॥ (41-22-1) ਜਿਨ ਸੰਨ ਧਿਆਨ ਕਰਿ ਜੋਗ ਕਮਾਇਆ॥ (41-22-2) ਚੜ੍ਹਿ ਗਗਨ ਗੂਫਾ ਮਹਿ ਰਹਿਓ ਸਮਾਈ॥ (41-22-3) ਜਹਾ ਬੈਠ ਅਡੋਲ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਈ॥ (41-22-4) ਸਭ ਕਲਾ ਖੈਂਚ ਕਰਿ ਗਪਤ ਰਹਾਯੰ॥ (41-22-5) **ਤਹਿ ਅਪਨ ਰੂਪ ਕੋ ਨਹਿਂ ਦਿਖਲਾਯੰ॥** (41-22-6) ਇਉਂ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਗੁਬਾਰ ਮਚਾਇਓ॥ (41-22-7) ਤਹ ਦੇਵ ਅੰਸ ਕੋ ਬਹ ਚਮਕਾਇਓ॥ (41-22-8) ਹਰਿਕਿਸਨ ਭਯੋ ਅਸਟਮ ਬਲ ਬੀਰਾ॥ (41-22-9) ਜਿਨ ਪਹੰਚਿ ਦੇਹਲੀ ਤਜਿਓ ਸਰੀਰਾ॥ (41-22-10) ਬਾਲ ਰੂਪ ਧਰਿ ਸ੍ਰਾਂਗ ਰਚਾਇਓ॥ (41-22-11) ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਤਨ ਕੋ ਛੋਡਿ ਸਿਧਾਇਓ॥ (41-22-12) ਇੳ ਮਗਲਨਿ ਸੀਸ ਪਰੀ ਬਹ ਛਾਰਾ॥ (41-22-13) ਵੈ ਖਦ ਪਤਿ ਸੋ ਪਹੰਚੇ ਦਰਬਾਰਾ॥ (41-22-14) ਔਰੰਗੇ ਇਹ ਬਾਦ ਰਚਾਇਓ॥ (41-22-15) ਤਿਨ ਅਪਨਾ ਕਲ ਸਭ ਨਾਸ ਕਰਾਇਓ॥ (41-22-16) ਇੳ ਠਹਕਿ ਠਹਕਿ ਮਗਲਨਿ ਸਿਰਿ ਝਾਰੀ॥ (41-22-17) ਫੁਨ ਹੋਇ ਪਾਪੀ ਵਹ ਨਰਕ ਸਿਧਾਰੀ॥ (41-22-18) ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-22-19) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਹਿ ਲੇਹੂ ਉਬਾਰਾ ॥੨੨॥ (41-22-20) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਤਾਜਾ॥ (41-23-1) ਜਿਹ ਕਉ ਸਿਮਰਿ ਸਰੇ ਸਭ ਕਾਜਾ॥ (41-23-2) ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸ੍ਵਾਂਗ ਰਚਾਯੰ॥ (41-23-3) ਜਿਹ ਅਪਨ ਸੀਸ ਦੇ ਜਗ ਠਹਰਾਯੰ॥ (41-23-4) ਇਸ ਬਿਧਿ ਮਗਲਨ ਕੋ ਭਰਮਾਇਓ॥ (41-23-5) ਤਬ ਸਤਿਗਰ ਅਪਨਾ ਬਲ ਨ ਜਨਾਇਓ॥ (41-23-6) ਪ੍ਰਭ ਹੁਕਮ ਬੁਝਿ ਪਹੁੰਚੇ ਦਰਬਾਰਾ॥ (41-23-7) ਤਬ ਸਤਿਗਰ ਕੀਨੀ ਮਿਹਰ ਅਪਾਰਾ॥ (41-23-8)

ਇਉਂ ਮੁਗਲਨਿ ਕੋ ਦੇਖ ਲਗਾਨਾ॥ (41-23-9) ਹੋਇ ਖਰਾਬ ਖਪਿ ਗਏ ਨਿਦਾਨਾ॥ (41-23-10) ਇਉਂ ਨਉਂ ਮਹਲੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਸੁਨਾਈ॥ (41-23-11) ਜਿਹ ਕਰਿ ਸਿਮਰਨ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਰਚਾਈ॥ (41-23-12) ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਰਚਾਇ ਨਾਮ ਨਿਸਤਾਰੇ॥ (41-23-13) ਤਬ ਸਭ ਜਗ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਜੈਕਾਰੇ॥ (41-23-14) ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-23-15) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ॥੨੩॥ (41-23-16)

ਗਰ ਗੋਬਿੰਦ ਦਸਵਾਂ ਅਵਤਾਰਾ॥ (41-24-1) ਜਿਨ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਅਜੀਤ ਸਧਾਰਾ॥ (41-24-2) ਤਰਕ ਦਸਟ ਸਭ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ॥ (41-24-3) ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀਨੀ ਗਲਜਾਰੇ॥ (41-24-4) ਇਉਂ ਪੂਗਣੇ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂ ਬਲਬੀਰਾ॥ (41-24-5) ਤਿਨ ਆਗੇ ਕੋ ਧਰੈ ਨ ਧੀਰਾ॥ (41-24-6) ਫਤੇ ਭਈ ਦਖ ਦੰਦ ਮਿਟਾਏ॥ (41-24-7) ਤਹ ਹਰਿ ਅਕਾਲ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਾਏ॥ (41-24-8) ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਲ ਜਪਿਓ ਕਰਤਾਰਾ॥ (41-24-9) ਤਿਨ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੋ ਲੀਓ ਉਬਾਰਾ॥ (41-24-10) ਹਰਿ ਭਗਾ ਿਦ੍ਰੜਾਏ ਨਰ ਸਭ ਤਾਰੇ॥ (41-24-11) ਜਬ ਆਗਿਆ ਕੀਨੀ ਅਲਖ ਅਪਪਾਰੇ॥ (41-24-12) ਇਉਂ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯੰ॥ (41-24-13) ਜਹ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਨ ਗਾਯੰ॥ (41-24-14) ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗਰਦਾਸ ਪਕਾਰਾ॥ (41-24-15) ਹੇ ਸਤਿਗਰ ਮਹਿ ਲੇਹ ੳਬਾਰਾ ॥੨੪॥ (41-24-16)

ਤੂੰ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵਾ॥ (41-25-1)
ਜਿਹ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਸਿਵ ਲਖੈ ਨ ਭੇਵਾ॥ (41-25-2)
ਤੁਮ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨ ਗਹਰ ਗੰਭੀਰੇ॥ (41-25-3)
ਤੁਮ ਚਰਨਨਿ ਸੋਂ ਬਾਂਧੇ ਧੀਰੇ॥ (41-25-4)
ਅਬ ਗਹਿ ਪਕਰਿਓ ਤੁਮਰਾ ਦਰਬਾਰਾ॥ (41-25-5)
ਜਿਉਂ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉਂ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰਾ॥ (41-25-6)
ਹਮ ਕਾਮੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਅਤਿ ਕੂੜਿਆਰੇ॥ (41-25-7)
ਤੁਮ ਹੀ ਠਾਕੁਰ ਬਖਸਨਹਾਰੇ॥ (41-25-8)
ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਤੁਮ ਬਿਣੁ ਅਵਰੁ ਹਮਾਰਾ॥ (41-25-9)
ਜੋ ਕਿਰ ਹੈ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ॥ (41-25-10)
ਤੁਮ ਅਗਮ ਅਡੋਲ ਅਤੋਲ ਨਿਰਾਲੇ॥ (41-25-11)
ਸਭ ਜਗ ਕੀ ਕਿਰਹੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ॥ (41-25-12)
ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਹੁਕਮ ਤੁਮਾਰਾ॥ (41-25-13)
ਤਮ ਕੳ ਸਿਮਰਿ ਤਰਿਓ ਸੰਸਾਰਾ॥ (41-25-14)

ਇਉਂ ਕਿਰ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-25-15) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੫॥ (41-25-16)

ਤਮ ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਕਹਾਯੰ**॥** (41-26-1) ਜਹਾ ਬੈਠਿ ਤਖਤ ਪਰ ਹਕਮ ਚਲਾਯੰ॥ (41-26-2) ਤਝ ਬਿਨ ਦੁਸਰਿ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ॥ (41-26-3) ਤਮ ਏਕੋ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਈ॥ (41-26-4) ਓਅੰਕਾਰ ਧਰਿ ਖੇਲ ਰਚਾਯੰ॥ (41–26–5) ਤਮ ਆਪ ਅਗੋਚਰ ਗਪਤ ਰਹਾਯੰ॥ (41-26-6) ਪ੍ਰਭ ਤਮਰਾ ਖੇਲ ਅਗਮ ਨਿਰਧਾਰੇ॥ (41-26-7) ਤਮ ਸਭ ਘਟ ਭੀਤਰ ਸਭ ਤੇ ਨ**ਸਾਰੇ**॥ (41-26-8) ਤਮ ਐਸਾ ਅਚਰਜ ਖੇਲ ਬਨਾਇਓ॥ (41-26-9) ਜਿਹ ਲਖ ਬੁਹਮੰਡ ਕੋ ਧਾਰਿ ਖਪਾਇਓ॥ (41-26-10) ਪ੍ਰਭ ਤਮਰਾ ਮਰਮ ਨ ਕਿਨਹੁ ਲਖਿਓ॥ (41-26-11) ਜਹ ਸਭ ਜਗ ਝੂਠੇ ਧੰਦੇ ਖਪਿਓ॥ (41-26-12) ਬਿਨ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਛਟੈ ਨ ਕੋਈ॥ (41-26-13) ਤਮ ਕੋ ਭਜੈ ਸ ਮਕਤਾ ਹੋਈ॥ (41**-**26**-**14) ਗਰਦਾਸ ਗਰੀਬ ਤਮਨ ਕਾ ਚੇਲਾ॥ (41-26-15) ਜਪਿ ਜਪਿ ਤੁਮ ਕਉ ਭਇਓ ਸੁਹੇਲਾ॥ (41-26-16) ਇਹ ਭੂਲ ਚੂਕ ਸਭ ਬਖਸ਼ ਕਰੀਜੈ॥ (41-26-17) ਗਰਦਾਸ ਗਲਾਮ ਅਪਨਾ ਕਰਿ ਲੀਜੈ॥ (41-26-18) ਇੳਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗਰਦਾਸ ਪਕਾਰਾ॥ (41-26-19) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੂਹਿ ਲੇਹੂ ਉਬਾਰਾ ॥੨੬॥ (41-26-20)

ਇਹ ਕਵਨ ਕੀਟ ਗਰਦਾਸ ਬਿਚਾਰਾ॥ (41-27-1) ਜੋ ਅਗਮ ਨਿਗਮ ਕੀ ਲ**ਖੈ ਸਮਾਰਾ**॥ (41-27-2) ਜਬ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗਰ ਬੁਝ ਬਝਾਈ॥ (41-27-3) ਤਬ ਇਹ ਕਥਾ ੳਚਾਰਿ ਸਨਾਈ॥ (41-27-4) ਜਿਹ ਬਿਨ ਹੁਕਮ ਇਕ ਝੁਲੈ ਨ ਪਾਤਾ॥ (41-27-5) ਫੁਨਿ ਹੋਇ ਸੋਈ ਜੇ ਕਰੈ ਬਿਧਾਤਾ॥ (41-27-6) ਹਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਗਲ ਅਕਾਰੇ॥ (41-27-7) ਬਝੈ ਹਕਮ ਸ ੳਤਰੈ ਪਾਰੇ॥ (41-27-8) ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸਾ॥ (41-27-9) ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸੂਰ ਨਰ ਸੇਸਾ॥ (41-27-10) ਹਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਬਿਸਨ ਬਨਾਯੰ**॥** (41-27-11) ਜਿਨ ਹਕਮ ਪਾਇ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਯੰ॥ (41-27-12) ਹਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਧਰਮ ਰਚਾਯੰ**॥** (41-27-13) ਹਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਇੰਦਰ **ਉਪਾ**ਯੰ॥ (41-27-14) ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਸਿ ਅਰੁ ਸੁਰੇ॥ (41-27-15) ਸਭ ਹਰਿ ਚਰਣ ਕੀ ਬਾਂਛਹਿ ਧੂਰੇ॥ (41-27-16)

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਧਰਨਿ ਅਕਾਸਾ॥ (41-27-17) ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਾ॥ (41-27-18) ਜਿਹ ਬਿਨਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਮਰੈ ਨ ਜੀਵੈ॥ (41-27-19) ਬੂਝੈ ਹੁਕਮ ਸੋ ਨਿਹਚਲ ਥੀਵੈ॥ (41-27-20) ਇਉਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ॥ (41-27-21) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੭॥ (41-27-22)

ਇਹ ਵਾਰ ਭਗਉਤੀ ਮਹਾਂ ਪੁਨੀਤੇ॥ (41-28-1) ਜਿਸ ਉਚਰਤਿ ਉਪਜਤਿ ਪਰਤੀਤੇ॥ (41-28-2) ਜੋ **ਇਸ ਵਾਰ ਸੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵੈ॥** (41-28-3) ਸੋਈ ਮਨ ਬਾਂਛਿਤ ਫਲ ਪਾਵੈ॥ (41-28-4) ਮਿਟਹਿਂ ਸਗਲ ਦਖ ਦੰਦ ਕਲੇਸਾ॥ (41-28-5) ਫੁਨ ਪ੍ਰਗਟੈ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਰਵੇਸਾ॥ (41-28-6) ਜੋ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਰਟਹਿ<mark>ਂ ਇਹ ਵਾਰੇ</mark>॥ (41-28-7) ਸੋ ਪਹੰਚੇ ਧਰ ਹਰਿ ਦਰਬਾਰੇ॥ (41-28-8) ਇਹ ਵਾਰ ਭਗੳਤੀ ਸਮਾਪਤਿ ਕੀਨੀ॥ (41-28-9) ਤਬ ਘਟ ਬਿਦਿਆ ਕੀ ਸਭ ਬਿਧਿ ਚੀਨੀ॥ (41-28-10) ਇੳ ਸਤਿਗਰ ਸਾਹਿਬ ਭਏ ਦਿਆਲਾ॥ (41-28-11) **ਤਬ ਛੂਟ ਗਏ ਸਭ ਹੀ ਜੰਜਾਲਾ॥** (41-28-12) ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਗਿਰਧਾਰੇ॥ (41-28-13) ੳਹਿ ਪਕੜਿ ਬਾਂਹ ਭੳਜਲ ਸੋਂ ਤਾਰੇ॥ (41-28-14) ਇੳਂ ਕਰਿ ਹੈ ਗਰਦਾਸ ਪਕਾਰਾ॥ (41-28-15) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੂਹਿ ਲੇਹੂ ਉਬਾਰਾ ॥੨੮॥੪੧॥ (41–28–16)